SFÂNTUL IOANIACOB ROMÂNUL

Sihastru contenporan din Țara Sfântă

1913 - 1960

DIN IERIHON CĂTRE SION

Trecerea de la pământ la Cer

Învățături exprimate prin poezii foarte umilicioase și proză plină de lumină cu conținut dogmatic și moral.

Jerusalem 1999

SFÂNTUL IOAN IACOB ROMÂNUL

Sihastru contemporan din Țara Sfântă

Sfântul Cuvios
Ioan Iacob - Hozevitul
1913 - 1960

Trecerea de la pământ la Cer

Învățături exprimate prin poezii foarte umilicioase
şi proză plină de lumină cu conținut dogmatic şi moral.

Transcrierea s-a făcut după ediția:

Sfantul Ioan Iacob Romanul (Hozevitul)
Din Ierihon catre Sion
Trecerea de la pamant la cer
Jerusalem 1999
http://www.misiune-ortodoxa.ro/download/detalii/sf.-ioan-iacob-romanul-hozevitul-din-ierihon-catre-sion.html

Textul a fost transcris şi la http://sfioaniacobhozevitul.wordpress.com/

SFÂNTUL IOAN IACOB ROMÂNUL

Sihastrul Contemporan din Țara Sfântă

DIN IERIHON CĂTRE SION

adică din lume la cele din înălțime

Pilde, cugetări, imnuri în versuri
şi
scrieri duhovniceşti.

Scrisori, cugetări din Sfinții Părinți, traduceri, alcătuiri proprii despre virtuți şi patimi, toate cu conținut moral şi dogmatic.

Sfântul Ioan Iacob
Ieroschimonahul

Însemnare: Ierihon se înțelege josnicia vieții omeneşti, iar Sionul este partea cerească sau Iesusalimul cel de sus.

Doamne şi Stăpânul vieței mele, duhul trândăviei, al grijei de multe, al iubirei de stăpânire şi al grăirei în deşert, nu mi-l da mie.

şi una metanie

Iar duhul curățeniei, al gândului smerit, al răbdărei şi al dragostei, dăruieşte-l mie, slugei tale.

şi une metanie

Aşa Doamne Împărate, dăruieşte-mi mie ca să-mi văd greşalele mele şi să nu osândesc pe fratele meu, că bine eşti cuvântat, în vecii vecilor. Amin.

şi una metanie

TROPARUL

Către Icoana Născătoarei de Dumnezeu Grabnic Ajutătoare

(glas 4)

Către Icoana Născătoarei de Dumnezeu acum să alergăm noi cei ce suntem în primejdii şi la ea acum să îngenunchem strigând cu durere din adâncul sufletului, degrab ascultă rugăciunile noastre Fecioară că Tu eşti apărătoarea noastră şi în nevoi grabnică ajutătoare.

CUVÂNT ÎNAINTE

Binecuvântat este Dumnezeul nostru cel în Prea Sfânta Treime Tatăl Fiul şi Sfântul Duh, care neînțeleasă şi nespusă dragoste are față de zidirea Sa - omul - făcându-l după chipul şi asemănarea Lui iar după cădere arătându-i iarăşi dragoste şi milostivire (căci unde este dragoste este şi milostivire - "dragostea nu cade niciodată") prin Mântuitorulu lumii Iisus Hristos Mărind pe Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu şi Maica Luminii întru cântări, întru scrieri şi laude cinstind-o să o slăvim ... de aceea prea iubiții mei frați şi surori întru Domnul cel în Prea Sfânta Treime Mărit, cu adâncă smerenie, pocăință şi umilință,

Veniți să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.

Veniți să ne închinăm la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.

Veniți să ne închinăm şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru şi cu toții să-l mărim, să-i mulțumim, să ne rugăm şi neîncetat să-i chemăm Sfântul Nume, nespusa bunătate şi milostivire, mulțumindu-i că ne-a dat un Sfânt mijlocitor celor de o limbă, un cin şi o credință, Sfântul şi smeritul Ieroschimonal Ioan Iacob Românul de la Hozeva.

După cum vedeți, la scris nu am îndemânare, stângaci şi prost mă simt, de aceea mă rog Sfântului să-mi ierte îndrăzneala şi prostia şi celor cu viața curată care teologhisesc cu fapta şi cuvântul, căci având un suflet curat uşor îți dai seama de plămada aluatului, dar cuvintele mele sânt prea neputincioase, de aceea aş îndemna celor ce vor a-şi mângâia sufletul să guste din "fărâmiturile lui sufleteşti" şi să-şi "îndulcească" sufletul cu mierea scrierilor sale din aceasta carte, iar care se vor folosi să-l roage şi împreună să se roage să mijlocească Domnului să-mi dea iertare şi mântuire.

I.G.

Sfintele Moaşte Întregi ale Sfântului Ioan de la Iordan, Ieroschimonahul Român născut în 1913 şi trecut la Domnul în 1960. Foarte nevoitor în viața pustnicească şi râvnitor al credinței strămoşeşti (a Ortodoxiei şi a Calendarului Ortodox cel vechi). A viețuit în Pustiul Iordanului şi în Mânăstirea Hozeva.

Troparul Sfântului

Întru Tine, Părinte, cu osârdie s-a mântuit cel după chip, că luând Crucea ai urmat lui Hristos şi lucrând ai învățat să nu se uite la trup, căci este trecător, ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta şi cu îngerii împreună se bucură, Cuvioase Părinte Ioane, duhul tău.

Prefață

la Opera Sfântului Ioan Iacob, Ieroschimonahul din Pustiul Iordanului, Român născut în 1913 în România, comuna Horodiştea, județul Dorohoi, şi trecut în Grădina Domnului în 1960 la Schitul Sfânta Ana din Mânăstirea Gheorghe Hozevitul situată între Ierihon şi Ierusalim.

Sfântul Ioan de la Iordan a scris poezii şi proză.

Ucenicul Sfântului, schimonahul Ioanichie, a publicat o parte din opera lui în două tomuri:

Tomul 1 sub titlul: *Hrană duhovnicească, carte cu cele mai minunate şi umilicioase cugetări, care suie pe om cu sufletul la cer*, carte tipărită în 1968 în Ierusalimul vechi.

Tomul al 2-lea sub titlul: *Hrană duhovnicească, carte cu vedenii înfricoşătoare şi scrieri prea minunate, care ajută sufletului să scape de la moarte*, tipărită în Ierusalim la 1970.

Ambele volume cu aceste aprobări: "Se tipăreşte cu aprobarea şi binecuvântarea Prea Fericitului Părintelui Nostru şi Patriarh al Ierusalimului D. D. Benedict I"

Ambele tomuri au binecuvântarea Arhiepiscopului de Kiriacopoleos Aristovul, după cum urmează:

Prolog

Dorul spre curțile Domnului şi vieții pustniceşti, după pilda părinților celor mari ai Bisericii noastre drept credincioase, a atras din tânăra vârstă după ce a terminat clasele liceale, pe Ilie fiul lui Maxim şi Ecaterinii Iacob, în Mânăstirea Neamț din Moldova, unde s-a făcut călugăr în 1933 în vârstă de 23 de ani şi i-a pus numele în călugărie Ioan, trecând prin multe ascultări.

Dar cetind cu multă atenție şi seriozitate viața Sfinților care au întemeiat aşezământul vieții monahiceşti în Palestina a Sfântului Teodosie începătorul vieții de obşte, a Sfântului Iftimie cel Mare şi a Sfântului Sava cel Sfințit, s-a aprins cu dor fierbinte ca să vie la Ierusalim ca să scoată mai de aproape din izvorul cel Dumnezeiesc al vieții pustniceşti. Şi din anul 1936 s-a închis în Lavra Sfântului Sava cel Sfințit făcându-se pildă în ascultarea vieții monahiceşti.

În anul 1946 a fost chemat să servească Schitul Românesc din valea Iordanului şi e hirotonisit preot ca Egumen şi slujitor la Schit unde a stat peste 6 ani de zile, râvnind viața Sf. Maria Egipteanca.

Şi pentru că dorea o viață mai singuratecă, a venit şi s-a aşezat într-o peşteră din pustiul Sf. Mânăstiri Hozeva nevoinduse în post şi rugăciuni, vorbind cu Dumnezeu ziua şi noaptea peste 8 ani de zile, unde a scris aceste versuri lirice Hrană Duhovnicească, înălțându-se sufleteşte către cele de sus până când l-a chemat Domnul în anul 1960 fiind înmormântat în aceeaşi peşteră în care s-a nevoit din acest loc prăpăstios, de Monahul Ioanichie, fiind în vârstă de numai 47 de ani.

În Ierusalim
25 Noiembrie 1963 (V C)
ARHIEPISCOPUL DE KIRIACOPOLEOS ARISTOVUL
Tradusă din greceşte

În Tomul 1, la pagina 9, părintele schimonah are aceste cuvinte foarte folositoare:

O MICĂ LĂMURIRE

Viaţa creştinilor şi obiceiurile creştinilor

Mărimea învăţăturii creştine, viaţa neprihănită a Mântuitorului, zelul fără de pereche al Sfinţilor Apostoli în propovăduirea cuvântului Evangheliei, jertfirea vieţii lor şi a mii şi milioane de martiri, trebuiau să aibă neapărat ca urmare, în rândurile credincioşilor, o exemplară viaţă religioasă şi morală.

Originea şi puterea dumnezeiască a creştinismului trebuia să se dovedească şi pe acest teren al vieţii practice de toate zilele, pentru că după felul de viaţă pe care o duce cineva se judecă credinţa, religiunea sa.

"După roadele lor îi veţi cunoaşte - zice Mântuitorul - căci nu se culeg struguri din spini, nici smochine din ciulini".

Într-adevăr viaţa creştinilor din primele veacuri a şi fost la înălţimea învăţăturii Domnului. Creştinii numeau fraţi pe toţi oamenii, de orice neam, de orice stare socială, căci toţi sunt fii ai lui Dumnezeu, Tatăl ceresc. Aşa de departe mergea iubirea frăţească dintre primii creştini, că în unele biserici, ca de pildă cea de la Ierusalim, pe vremea Sfinţilor Apostoli, se ducea viaţă de obşte. Pretutindeni unde se aflau creştini, robia era desfiinţată, femeia era pusă pe aceeaşi treptă cu bărbatul, străinii ospătaţi, copii crescuţi în frica lui Dumnezeu şi în respect faţă de părinţi şi de cei mari, bolnavii şi cei săraci erau îngrijiţi, cu un cuvânt viaţa creştină era un model, o viaţă cum nu se mai văzuse până atunci. Între creştini nu se găseau criminali, călcători de jurământ, destrăbălaţi, hoţi, cămătari şi altele de acest fel.

Făgăduiala solemnă pe care o dădea fiecare la primirea botezului că "se leapădă de satana şi de toţi îngerii lui şi de toată servirea lui", conduse la ideea că viaţa este o luptă cu lumea şi cu diavolul şi că creştinul este SOLDAT AL LUI HRISTOS.

Datoria de soldat al lui Hristos impunea creştinilor ca să se ferească de anumite lucruri practicate de păgâni şi mai ales de acelea care stau în legătură cu închinarea de idoli. Tot pentru acest motiv ei nu se duceau la teatre, la circuri, ei trebuiau să fugă de ospeţe, de dansuri şi de jocurile de noroc.

Regula după care creştinul trebuia să se conducă în alegerea şi practicarea ocupaţiunii în petreceri erau cuvintele Sf. Apostol Pavel: "TOATE ÎMI SUNT SLOBODE DAR NU TOATE ÎMI SUNT DE FOLOS".

Creştinii din acest timp se deosebeau mult de păgâni - cum zice un sfinţit scriitor de atunci - prin aceea că "ei erau în trup dar nu trăiau după trup, locuiau pe pământ, dar trăiau în ceruri".

Aceeaşi sfinţenie care se observa în viaţa publică a creştinilor, o găsim şi în viaţa lor cinstită. Căsătoria era taină sfântă şi viaţa familială o arenă pe întinsul căreia se puneau în practică toate ideile creştine. Tirania bărbatului faţă de soţie şi de copii era necunoscută, nerespectul copiilor faţă de părinţi nu se pomenea, luxul în îmbrăcăminte şi podoabe de tot felul lipsea. În locul acestora, dragostea cea mai desăvârşită şi întrecerea nobilă în practicarea virtuţilor domnea între toţi membri familiei. Orice lucru începea şi se sfârşea cu facerea semnului Sfintei Cruci. Mulţi creştini nu se mulţumeau cu ducerea aceluiaşi fel de viaţă ca toţi ceilalţi, ci căutau să se distingă prin postire mai îndelungată şi mai aspră, prin rugăciuni, prin cugetări duhovniceşti, prin citirea cărţlor sfinte, prin abţinerea de la căsătorie şi prin împărţirea avutului lor la săraci. Prin aceste mijloace credeau ei că

pot ajunge la un mai înalt grad de perfecţiune morală şi că prin urmare vor dobândi mai uşor mântuirea sufletului lor.

Felul acesta de viaţă s-a numit *aschisis* adică exercitare în virtute, iar care trăiau în această nevoinţă se numeau pustnici, monahi sau călugări.

Cu timpul, unii din aceşti nevoitori urmând exemplul Sfântului Prooroc Ilie, al Sfântului Ioan Botezătorul şi al Mântuitorului, se retrăgeau în locuri pustii unde trăiau toată viaţa în post şi în rugăciune şi în cugetarea celor sfinte.

Unul dintre cei din urmă nevoitori ai cinului monahicesc şi râvnitor al tradiţiilor strămoşeşti ale Sfintei noastre Credinţe Ortodoxe de Răsărit a fost Cuviosul părintele nostru Ieroschimonahul Ioan care şi-a pus toată sârguinţa spre a o păzi cu toată scumpătatea. Râvna Părintelui Ioan pentru mântuire o va înţelege fiecare cititor din scrierile şi cugetările lui pe care le vom însemna pe fiecare la rândul lor cu ajutorul lui Dumnezeu.

de Monahul Ioanichie

În Tomul al doilea, părintele Ioanichie are această prefaţă:

PREFAŢĂ

La Cărticica de faţă, Tomul al 2-lea

Cu darul Domnului nostru Iisus Hristos, şi ajutorul Prea Sfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare şi Grabnice Ajutătoare, în vara anului 1968, cu multe greutăţi, am reuşit a tipări o parte din scrierile Cuviosului Părintelui Ioan Ieroschimonahul. Şi, pe cât s-a putut, am împărţit aceste cărţi pe la fraţii noştri români din străinătate unde sunt foarte puţini care mai ştiu româneşte. Cu ajutorul trimis din partea celor mai buni creştini, care au răspuns fiecare cu ce i-a lăsat inima, m-am grăbit să dau la lumina Tiparului puţine după cât mă ajută puterile materiale. Cele scrise în această carte sunt cele mai adânci taine descoperite de Îngerul Domnului la Sfinţii cei din vechime. Şi altele din practica vieţii lor. Care, fiind luminaţi de Duhul Sfânt, le-au scris pentru mântuirea noastră. Părintele Ioan cunoscând bine limba greacă şi citind cărţile Sfinţilor Părinţi pentru mântuirea sufletului, s-a sârguit să traducă şi în româneşte câteva, care sunt principale, pentru a le şti toţi creştinii, Mireni şi Monahi, care doresc să-şi mântuiască sufletul.

Doresc şi rog bunătatea lui Dumnezeu cea mare, ca nici un creştin care ştie să citească româneşte să nu rămână fără să aibă cunoştinţă de aceste scrieri foarte folositoare de suflet, care s-au tipărit până acum în Tomul cel dintâi şi în cel de acum al doilea.

Şi ce se va folosi să pomenească la sfintele rugăciuni şi pe cei ce s-au ostenit la scrisul şi tipăritul acestei cărţi.

De Monahul Ioanichie

8 Februarie 1970 (S.V.)
Schitul Sfântei Ana, Mânăstirea Hozeva

În prezenta ediție a operelor Sfântului Ioan de la Iordan s-a căutat să se treacă întreaga lui operă, care se află în două Manuscrise originale, care se păstrează la Sfântul Munte Athos.

Cu toate acestea, s-ar putea ca să se mai găsească poezii şi proză pe la părinți şi maici din Țara Sfântă, căci Sfântul Ioan a fost o legătură strânsă între aceştia şi duhovnicul Sava, din Mânăstirea Sfântului Sava, care era Aromân din Macedonia şi părintele duhovnicesc al tuturor românilor din Țara Sfântă.

Sfântul Ioan de la Iordan fiind înzestrat cu multă sensibilitate şi având o înaltă viață morală şi duhovnicească, a rupt fărâmituri din sufletul lui şi le-a pus pe hârtie pentru mântuirea fraților români din Țara Sfântă şi din toate colțurile pământului. În scrierile lui, el se ocupă şi de diaspora românească.

Iată ce zice el în scrisoarea adresată fraților şi surorilor întru Domnul din 10 iunie 1954:

"Mi-ar fi cu neputință să alcătuiesc stihuri până nu simt adânc în inima mea ceea ce scriu. Cuvintele stihurilor izbucnesc din inimă ca nişte scântei dintr-o cremene; dar asta se întâmplă numai atunci când cremenea inimii este lovită de amnarul bucuriei sau al durerii, al mustrării pentru păcate sau al recunoştinței față de milostivul Dumnezeu. Ceea ce nu simt, eu nu pot cânta în versuri, adică nu pot împleti cuvinte în stihuri care să mişte inima altora.
Când scriu ceva mişcător simt o durere în inimă, ca şi cum stihurile ar fi nişte fărâmituri despicate din însăşi inima mea zdrobită, de aceea şi cuvintele curg însoțite de lacrimi uneori. Pentru asta adevăratele stihuri mişcă pe cititori aproape aşa cum a fost mişcată şi inima celui ce a scris."

Sfântul Ioan s-a ocupat foarte mult de a învăța pe frații români de pretutindeni, de a se despătimi şi a se îmbrăca în virtuți cu scopul de a ajunge la Rugăciunea curată şi la contemplație.

Să reamintesc aici pe scurt cele două Taine principale:

Taina Pocăinței şi Taina Euharistiei

Despre Taina Pocăinței sau a Mărturisirii, Sfântul Ioan vorbeşte în mai multe capitole din opera sa, ceea ce arată importanța mare ce o are această Taină, ca al doilea Botez.

Urmează aici un succint rezumat despre cele două Taine.

Taina Pocăinței. Pocăința este Taina în care Dumnezeu iartă, prin preotul duhovnic, păcatele creştinilor, care le mărturisesc şi se căiesc sincer, cu inimă înfrântă şi smerită (cum zice proorocul David) şi cu hotărârea neclintită de a nu le mai face. Pocăința este ca al doile Botez.

Taina Pocăinței a fost instituită de Mântuitorul Hristos, după învierea din morți, când a suflat asupra Sfinților Apostoli şi le-a zis: "Luați Duh Sfânt, cărora veți ierta păcatele, le vor fi iertate, cărora le veți ține, vor fi ținute". *Ioan 20/22-23*. Prin iertarea păcatelor creştinul redobândeşte starea de nevinovăție, pe care a primit-o la Botez, căci zice Domnul " cărora veți ierta păcatele, vor fi iertate". În momentul primirii iertării, credinciosul scapă de robia păcatului şi intră în comuniune cu Dumnezeu, Creatorul său, conştiința se linişteşte, căci păcatul din om aduce nelinişte şi tulburare. În scopul vindecării de păcate, duhovnicul poate impune o epitimie sau cum se zice un canon; de exemplu, unui zgârcit, îi impune să facă milostenie, unui fumător îi impune postul, unui desfrânat îi impune metanii, post şi la toți obligatoriu priveghere multă cu rugăciune neîncetată.

După gravitatea păcatului, duhovnicul poate să amâne dezlegarea de păcate pentru un timp, în care impune epitimiile, care constituie o doctorie de vindecare. Pocăința sau Mărturisirea trebuie să se facă cel puțin în cele patru posturi ale anului, dar ea trebuie făcută mult mai des, pentru că omul e supus păcatului şi sub păcat nu poate progresa pe scara valorilor spirituale. Mărturisirea este curățirea sufletului, cum spune Sfântul Ioan Evanghelistul în epistola 1 Ioan 1-9: "Dacă ne mărturisim păcatele noastre, El este credincios şi drept ca să ne ierte păcatele şi să ne curățească pe noi de toată nedreptatea".

Sfânta Euharistie sau Împărtăşania este Taina în care, sub chipul pâinei şi al vinului, se împărtăşeşte credinciosului însuşi Trupul şi Sângele Domnului nostru Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor şi spre viața de veci, înfățişându-se totodată, real şi nesângeros, Jertfa de pe Cruce a Mântuitorului. Această Taină se aduce de asemenea ca jertfă pentru toți vii şi morții în nădejdea învierii şi a vieții de veci. Instituirea acestei Taine s-a făcut la Cina cea de Taină din Joia Mare: "Luați, mâncați. Acesta este trupul Meu. Care se frânge pentru voi spre iertarea păcatelor. Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru voi şi pentru mulți se varsă pentru iertarea păcatelor". La fel se spune şi în Ioan 6-54: "Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu, are viață veşnică şi eu îl voi învia în ziua cea de apoi". Ce cale uşoară ne-a dat Dumnezeu pentru iertarea păcatelor şi noi rămânem în păcate şi murim şi mergem în iad, pierzând viața veşnică! Dar ce este viața veşnică? Spune Sfântul Apostol Ioan în Ioan 17-3: "Şi aceasta este viața veşnică: să Te cunoască pe Tine singurul Dumnezeu adevărat şi pe Iisus Hristos pe care L-ai trimis". Deci scopul vieții pe pământ este cunoaşterea lui Dumnezeu, care are ca început iertarea păcatelor şi apoi comuniunea cu Dumnezeu, care se obține prin mărturisire şi împărtăşire. Foarte important: împărtăşirea se poate face numai după mărturisire şi dezlegarea de păcate dată de părintele duhovnic. Viața creştinului trebuie să se continue zi de zi prin întărirea credinței, prin citirea de cărți sfinte, prin meditație la viața Mântuitorului, la patimile Sale, dar mai ales prin rugăciunea neîncetată. Creştinismul este trăire şi trăirea este rugăciune, care este hrana sufletului. Să nu ne speriem, că noi nu suntem singuri: Hristos lucrează în noi în mod teandric. Este modul teandric al lui Nichifor Crainic, descris în cartea *Nostalgia Paradisului*. Rugăciunea neîncetată duce la libertate. Dacă oamenii ar fi în rugăciune, Dumnezeu i-ar ajuta şi n-ar mai fi dictatori, ucideri, jafuri, asupreli, teroare etc. Dumnezeu ne dă în mâna celui mai rău. Rugăciunea neîncetată nu cere timp în plus față de ocupațiile ce le-am avut până acum. În timpul călătoriilor cu trenul, autobuzul, la plimbare, o pauză în timpul lucrului la ateliere, în recreație la şcoli, evitarea de convorbiri inutile şi contradictorii şi chiar în timpul lucrului când mintea nu e ocupată cu calcule, să zică fiecare în continuu un buchet de rugăciuni sau versete din Psalmi sau din Noul Testament, pe care să le învețe pe de rost şi să le repete mereu, ajutat de darul lui Dumnezeu.

RUGĂCIUNILE PE CARE TREBUIE SĂ LE ŞTIE PE DINAFARĂ ORICE CREŞTIN

Întîi să iei seama să faci crucea dreaptă simțind când atingi cele trei degete la frunte, la pântece sub piept, la umărul drept şi la umărul stâng, aplecându-te cu mâna până la pământ:

1. Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Slavă ție Dumnezeul nostru, slavă ție.

2. Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul adevărului, care pretutindenea eşti şi pe toate le împlineşti, Vistierul bunătăților şi dătătorule de viață, vino şi te sălăşuieşte întru noi, şi ne curățeşte de toată spurcăciunea, şi mântuieşte Bunule sufletele noastre.

3. Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui, şi Fiului şi Sfântului Duh, şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

4. Prea Sfântă Treime, miluieşte-ne pe noi. Doamne curăţeşte păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează, şi vindecă neputinţele noastre pentru numele Tău.

Doame miluieşte. (de trei ori)
Slavă Tatălui, şi Fiului şi Sfântului Duh.
Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin

5. Tatăl nostru care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta, precum în cer şi pe pământ, pâinea noastră cea spre fiinţă, dă-ne-o nouă astăzi, şi ne iartă nouă greşelile noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri, şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel viclean.

Pentru rugăciunile Sfinţilor Părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Doame miluieşte. (de douăsprezece ori)

6. Veniţi să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.

Veniţi să ne închinăm şi să cădem, la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.

Veniţi să ne închinăm şi să cădem, la însuşi Hristos, Împăratul şi Dumnezeul nostru.

PSALMUL 50

Miluieşte-mă Dumnezeule după mare mila Ta,

Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea,

Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea, şi de păcatul meu mă curăţeşte,

Că fărădelegea mea eu o cunosc, şi păcatul meu înaintea mea este pururea,

Ţie unuia am greşit, şi rău înaintea Ta am făcut, ca să Te îndreptezi întru cuvintele Tale, şi să biruieşti când vei judeca Tu.

Că iată întru fărădelegi m-am zămislit, şi în păcate m-a născut maica mea,
Că iată adevărul ai iubit: cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
Stropi-mă-vei cu Isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei, şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.

Auzului meu vei da bucurie şi veselie, bucura-se-vor oasele cele smerite,

Întoarce faţa Ta de către păcatele mele, şi toate fărădelegile mele ştergele,

Inimă curată zideşte întru mine Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la faţa Ta, şi Duhul Tău cel sfânt nu-L lua de la mine. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale, şi cu duh stăpânitor mă întăreşte. Învăţa-voi pe cei fără de lege căile Tale, şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce. Izbăveşte-mă de sângiuiri Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-

se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide, şi gura mea va vesti lauda Ta. Că de-ai fi voit jertfă, ţi-aş fi dat, arderile de tot nu le vei binevoi.

Jertfa lui Dumnezeu, Duhul umilit, inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta Sionului, şi să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci bine vei voi jertfa dreptătii, prinosul şi arderile de tot, atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

7. CREZUL

Cred într-unul Dumnezeu, Tatăl Atotţiitorul, făcătorul cerului şi al pământului, văzutelor tuturor şi nevăzutelor. Şi întru unul Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, unul născut care din Tatăl s-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat, din Dumnezeu adevărat, născut nu făcut, cel de o Fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire s-a pogorât din ceruri şi s-a întrupat de la Duhul Sfânt, şi din Maria Fecioara, şi s-a făcut om. Şi s-a răstignit pentru noi, în vremea lui Pilat din Pont, şi a pătimit şi s-a îngropat şi a înviat a treia zi după scripturi. Şi s-a înălţat la ceruri, şi şade de-a drepta Tatălui. Şi iarăşi va să vie cu slavă, să judece viii şi morţii, a cărui împărăţie nu va avea sfârşit. Şi întru Duhul Sfânt, Domnul, de viaţă Făcătorul, Care din Tatăl purcede. Cela ce împreună cu Tatăl şi Fiul este închinat şi slăvit, Care a grăit prin prooroci. Într-una Sfântă, sobornicească şi Apostolească biserică. Mărturisesc un Botez întru iertarea păcatelor, Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie; Amin.

8. Cuvine-se cu adevărat să te fericim Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii, şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

9. SLAVOSLOVIA

Slavă întru cei de sus lui Dmnezeu, şi pe pământ pace, întru oameni bună voire. Lăudămu-Te, bine Te cuvântăm, închinămu-ne Ţie slăvimu-Te, Mulţumim Ţie pentru slava Ta cea mare. Doamne Împărate ceresc Dumnezeule, Părinte Atotţiitorule, Doamne Fiule Unule născut, Iisuse Hristoase şi Duhule Sfinte, Doamne Dumnezeule, Mieluşelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui cel ce ridici păcatul lumii, miluieşte-ne pe noi, cel ce ridici păcatele lumii. Primeşte rugăciunea noastră, cel ce şezi de-a dreapta Tatălui şi ne miluieşte pe noi. Că Tu eşti unul Sfânt, Tu eşti unul Domnul Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

În toate zilele bune te voi cânta şi voi lăuda numele Tău în veac, şi în veacul veacului.

Doamne scăpare te-ai făcut nouă, în neam şi în neam, eu am zis: Doamne miluieşte-mă, vindecă sufletul meu, că am greşit Ţie, Doamne către Tine am scăpat, învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Că la Tine este izvorul vieţii, întru lumina Ta vom vedea lumină. Tinde mila Ta celor ce te cunosc pe Tine.

Învredniceşte-ne Doamne în ziua această fără de păcat să ne păzim noi. Bine eşti cuvântat Doamne, Dumnezeul Părinţilor noştri, şi lăudat şi prea slăvit este numele Tău în veci. Amin.

Fie Doamne mila Ta spre noi, precum şi noi am nădăjduit întru Tine.

Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-mă îndreptările Tale. Bine eşti cuvântat Doamne, înţelepţeşte-mă cu îndreptările Tale. Bine eşti cuvântat Sfinte, luminează-mă cu îndreptările Tale.

Doamne, mila Ta este în veac, lucrurile mâinilor Tale nu le trece cu vederea.

Ție se cuvine laudă, Ție se cuvine cântare, Ție slavă se cuvine, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Însemnare

Aceste rugăciuni să le zicem rar şi cu multă atenție (luare aminte). Trebuie să le zică fiecare creştin dimineața la sculare şi seara la culcare şi în timpul zilei şi al nopții, cât mai des posibil.

La fel să zică şi rugăciunea aceasta:

Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu,
miluieşte-mă pe mine păcătosul.

CUVÂNT DE MARE FOLOS

Care ne învață cum trebuie să înțelegem RUGĂCIUNEA LUI IISUS

A întrebat Sfântul Macarie pe Îngerul Domnului, care i s-a arătat spre a-l învăța tainele cele neştiute şi a zis:

Te rog, spune-mi mie ce rugăciune se potriveşte monahului ?

Şi i-a zis lui: Dacă omul este cu ştiință de carte, să zică Psalmii lui David (Psaltirea) sau: ***Doamne Iisuse Hristoase miluieşte-mă pe mine păcătosul.*** Această rugăciune este cea mai puternică şi cea mai uşor de zis. Căci mulți dintre cei cu ştiință de carte au părăsit pe toate şi numai zicând această rugăciune s-au mântuit. Căci această rugăciune pot s-o zică şi tinerii şi bătrânii şi bărbații şi femeile şi Monahii şi Monahiile şi cei învățați şi cei fără de ştiință de carte şi cei isteți şi cei simpli. Care vrea să se mântuiască aceasta să zică şi ziua şi noaptea şi în casă şi pe drum şi stând şi mergând. Ori de călătoreşte ori de lucrează aceasta să zică cu dorință şi cu râvnă. Căci e de ajuns pentru toți cei ce vor să se mântuiască.

În cartea cea dintâi, către Tesaloniceni, Sfântul Apostol Pavel scrie: "***Neîncetat să vă rugați***".

Sfinții Părinți tâlcuind aceste cuvinte spun că: "a ne ruga neîncetat" înseamnă a pomeni numele celui sfânt al Domnului în toată vremea.

Mai arătat se vede aceasta în cartea cea către Filipeni, unde Sf. Apostol Pavel scrie:
"Întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, ale celor cereşti şi ale celor pământeşti şi ale celor de dedesubt şi toată limba să mărturisească că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl".

Sfântul Ioan Carpatiul zice că atunci când rostim Rugăciunea lui Iisus, (adică "DOAMNE IISUSE HRISTOASE FIUL LUI DUMNEZEU, miluieşte-mă pe mine păcătosul", ... atunci zice că la fiecare chemare a sfântului Său Nume, Domnul ne răspunde în chip tainic:

"Fiule, iertate să-ți fie păcatele tale ..."

Iar Sfântul Ioan Gură de Aur zice că oricât de păcătoşi am fi noi, rugăciune aceasta ne curăţeşte, când o facem din inimă.

Nu este altă armă puternică în cer şi pe pământ decât chemarea cea sfântă a Domnului Nostru Iisus Hristos.

Când rostim începutul acestei rugăciuni adică: "DOAMNE IISUSE HRISTOASE FIUL LUI DUMNEZEU" atunci noi mărturisim în scurt toate Tainele Credinței noastre, căci (după cum spun unii dintre Sfinții Părinți) aceste cuvinte cuprind în ele toată Sf. Evanghelie pe scurt.

Acestea sunt cele cinci cuvinte, despre care pomeneşte Sf. Apostol Pavel în Cartea cea către Corinteni, unde zice:

"Voiesc mai bine cinci cuvinte cu mintea, decât zece mii de cuvinte cu limba".

Pentru aceasta şi Rugăciunea lui Iisus se mai zice şi "Rugăciunea minții". Iar când mai rostim şi celelalte cuvinte din Rugăciunea lui Iisus adică: "miluieşte-mă pe mine păcătosul", atunci noi mărturisim nevrednicia şi josnicia noastră, cerând de la Domnul milă, căci dacă avem mila Lui, atunci toate cele bune le avem.

Deci Rugăciunea aceasta cuprinde în mărturisirea Credinței şi cererea noastră pentru mântuire.

Doamne Iisuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu
miluieşte-mă pe mine păcătosul (păcătoasa).
şi
Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu
mântuieşte-mă pe mine păcătosul (păcătoasa).

Opera Sfântului Ioan Iacob s-a împărțit în patru părți

Partea I. în general versuri umilicioase cu învățături pentru dezbrăcarea de patimi şi îmbrăcarea în virtuți spre a înlesni drumul spre Rugăciune lui Iisus.

Întăritoare sunt cuvintele Sfintei Perpetua, care zice:

"O, Doamne, ce bucurie este să moară cineva pentru Tine!"

O problemă gingaşă şi importantă, o scoate în evidență prin poeziile şi scrisorile referitoare la duhovnicul Sava, trăitor în Lavra Sfântului Sava cel Sfințit.

Duhovnicul se pune chezaş în fața lui Dumnezeu pentru fiii lui duhovniceşti. Dacă viața fiilor duhovniceşti nu este bună, aceasta apasă pe umerii duhovnicului, care este supus la diferite încercări. Fiii duhovniceşti au datoria ca să se roage pentru duhovnicul lor atât cât este în viață cât şi după moarte. Rugăciunea pentru duhovnic este o datorie.

Partea a II-a cuprinde în general proză cu scrisori, culegeri dinSfinții Părinți, alcătuiri proprii, traduceri etc.

Sfântul Ioan tratează în detaliu despre blestemul cel necurat, despre chemarea celui rău, despre întristare şi deznădejde, despre a nu judeca pe alții şi în special pe clerici, despre clevetire, la care

dă Pecetea Sfântului Vasile cel Mare: "Oricine se va afla clevetind pe altul sau ascultând pe cel ce cleveteşte (fără să-l mustre) să se afurisească". Înfricoşător este acest canon al Marelui Vasile, pe care noi îl neglijăm. Foarte mare importanță dă Sfântul Ioan ***Tainei Mărturisirii*** pe care o tratează pe larg în multe capitole.

Foarte frumos vorbeşte despre Sfântul Daniil Sihastrul, contemporan cu Marele Voievod Ştefan cel Mare, care a ascultat pe sfânt şi a reuşit să apere țara de turci.

Partea a III-a cuprinde Acatistul Sfântului Ioan Iacob, Prohodul Maicii Domnului etc.

Partea a IV-a conține traduceri foarte folositoare din Sfinții Părinți., făcute de părintele schimonah Ioanichie, colaboratorul cel mai apropiatal Sfântului Ioan Iacob.

Viața Sfântului Ioan s-a aşezat la începutul părții I şi este întocmită de părintele schimonah Ioanichie.

Remarcăm aici că Sfântul Ioan este mult apreciat de Mânăstirea *Saint Michel* Lavardac din sudul Franței, care deja i-a tradus viața în limba franceză şi a publicat-o. Mânăstirea *Saint Michel* îl are pe Sfântul Ioan ca patron al cărților ce le editează.

Fie ca Sfântul Ioan Iacob, Sihastru din Țara Sfântă, să se facă cunoscut în toată lumea şi opera lui să fie publicată în multe limbi.

Monah Ioan, Athos

Sfântul Ioan Iacob este foarte apreciat de francezi, care au o mânăstire ortodoxă în sud-vestul Franței, cu numele Saint Michel Lavardac, care are sub ordine încă două mânăstiri şi un schit în Pirinei şi patru mari parohii, toate în sud-vestul Franței. Toate cărțile ce le editează mânăstirea Saint Michel sunt puse sub patronajul Saint Jean le Roumain, de asemenea şi revista lor sub denumirea *Foi Transmise. Sainte Tradition "Garde le depot et le vis selon la foi transmise"*. Revistă care apare bitrimestrial.

Pentru Saint Jean le Roumain, mânăstirea Saint Michel a editat următoarele cărți:

1. *Saint Jean le Roumain*, viața Sfântului Ioan după originalul ce se aflǎ în manuscrisul Sfântului. 80 de pagini.

2. *Achatiste a Saint Jean le Roumain*, 48 de pagini.

3. *Saint Jean le Roumain*, *Nourriturres Spirituelles*, 378 de pagini, care cuprinde poeziile Sfântului traduse corect de Duiliu Sfințescu în colaborare cu Mihaela Nacou. Această carte are o prefață foarte interesantă a Părintelui Mitropolit Silvestru, care se redă mai jos:

PREFAȚĂ

În plin secol XX spiritualitatea călugărească din România dovedeşte prin viața şi cuvântul Sfântului Ioan Românul permanența şi utilitatea jertfei dusă până la sacrificare față de Sfântul Duh, urmare a păstrării cu intransigență a Calendarului Sfinților Părinți. Acest fapt este firesc pentru un popor care s-a născut creştin ortodox.

Însingurarea în chilia din valea Hozeva, Sfântul călugăr şi-a ordonat-o urmând calea slujitorilor din antichitate a revelației divine, confirmând prin oficierea slujbelor în respectarea canoanelor Bisericii

Ortodoxe, a scrierilor sale sau traducerilor, a suportării unor mari privațiuni, prin credința stăruitoare în Dumnezeu şi viața sufletească de o mare integritate, a rolului şi nevoii de jertfă a călugărului pentru semenii săi.

Pentru toți creştinii ortodocşi după calendarul iulian din toată lumea, descoperirea Sfintelor moaşte ale Sfântului Ioan Iacob a constituit nu numai încununarea ostenelilor sale în peştera mânăstirii Hozeva, mânastirea Sf. Sava şi chilia din valea Iordanului, dar şi bucuria confirmării faptului că, neschimbând calendarul bisericesc în anul 1924, suntem pe calea cea bună, moştenită de la Sfinții Părinți, pe care trebuie cu orice preț să o ducem până la capăt.

Scrierile marelui călugăr cărturar se prezintă ca într-unul din titlurile compozițiilor sale, *Imnul credinței*, ca imagine a revelației spirituale cu viața noastră zilnică, hrană duhovnicEasca ce suie pe om cu sufletul la cer. Este expresia numeroaselor stări sufleteşti pe care oricare dintre noi le trăim. Totodată limbajul "hranei" pe care ne-o oferă este rupt din folclorul românesc, a țăranului care-şi face semnul Sf. Cruci înainte de a-şi lucra ogorul, dar evoluat până la forma prețioasă a marelui poet Mihai Eminescu.

Cu atât mai mult, publicarea în limba franceză de către părintele arhimandrit Antonie, prin editura Mânăstirii Sfântului Mihail Lavardac, reprezintă un remarcabil act de educație religioasă cât şi de cultură europeană, față de care mă plec plin de recunoştință, fiind pentru noi un sprijin în plus în promovarea cultului religios după vechiul calendar, piatra de temelie a Bisericii Ortodoxe, fiind cel mai bun răspuns la acuzațiile şi criticile ce ni se aduc, atunci când ni se reproşează că nu vrem să fim în comuniune cu toate bisericile, indiferent de credința pe care o mărturisesc.

Atât prin pilda vieții Sf. Ioan Iacob, cât şi prin cele scrie de el în prezenta carte, putem să ne formăm o imagine a vieții călugăreşti adevărate pe care a trăit-o. Aducând şi alte pilde de trăire călugărească, ne convinge să ne ostenim şi noi urmând marilor asceți ai monahismului, dându-ne totodată şi nădejdea pentru momentele când greşim, pentru că Dumnezeu iubeşte pe cei păcătoşi care se întorc la pocăință., ca în pilda fiului risipitor, primit cu brațele deschise şi pentru care s-a tăiat vițelul cel gras. Care este Iisus Hristos, ce S-a sacrificat pe Sfânta Cruce de pe Muntele Golgota.

ARHIEPISCOP MITROPOLIT
Silvestru Onofrei
com. Râşca, Suceava,
România.
ss Silvestru

Mânăstirea Saint Michel face pelerinaje în fiecare an la Locurile Sfinte şi totdeauna merg cu mare evlavie la Moaştele Sfântului Ioan Iacob de la Mânăstirea Gheorghe Hozevitul şi mulți credincioşi beneficiază de vindecări miraculoase de la racla Sfintelor Moaşte.

Părintele Ioan, Athos

Notă: Acesta este viața Sfântului Ioan cea adevărată, scrisă de ucenicul său, schimonahul Ionichie, cu care a locuit împreună până la sfârşit. Sfântul Ioan a stat şapte ani în Peştera Sfânta Ana şi nu ieşit niciodată de acolo în acest timp, nici la mânăstirea Gheorghe Hozevitul, nici la Iordan.

El mânca numai pozmag sau pâine cu apă, ce le aducea fratele Constantin care era brutarul Patriarhiei din Ierusalim.

Se notează de asemena că Sfântul Ioan a vrut să vină mai întîi în Athos, unde era calendarul neschimbat, şi nu a putut pentru că nu avea încă făcută armata; apoi a reuşit să meargă la Ierusalim, unde de asemenea calendarul era neschimbat cum este şi astăzi.

Această viață a Sfântului Ioan se află la Patriarhia din Ierusalim în limba greacă şi s-au titărit în broşură în limba greacă trei ediții la Atena.

Viața Sfântului Ioan Iacob Românul de la Hozeva Sihastru din Țara Sfântă

Prea Cuviosul Ieroschimonah Ioan Iacob s-a născut în România, județul Dorohoi, comuna Horodiştea, în anul 1913, din părinții Maxim şi Ecaterina, buni creştini ortodocşi şi cu posibilități de trai reduse.

La Botez, i s-a pus numele Ilie; nimeni nu a putut bănui atunci că micul Ilie va viețui într-o zi în locurile unde a trăit Sfântul Prooroc Ilie.

Când micul Ilie a împlinit vârsta de şase luni, a murit mama lui, iar cu trei ani mai târziu moare pe frontul din Ungaria şi tatăl lui.

Rămas orfan de ambii părinți, a fost luat în grijă de o bunică cu numele Maria - bunica Maria. Ea a dorit foarte mult să-şi petreacă sfârşitul vieții într-o mânăstire, dar a renunțat având acuma grijă de Ilie.

Prunc orfan fiind, a fost hrănit cu ceaiuri şi numai din când în când era alăptat, de o vecină, aşa că cel ce era să devină Sfântul Ioan a fost obişnuit cu postul din pruncie. Bunica Maria, atât din cauză că nu a putut merge la mânăstire, cât şi de mila copilului, plângea mereu. Când băiatul s-a făcut mai mărişor, îi citea din cărți despre patimile Mântuitorului, Visul Maicii Domnului şi altele şi tot timpul cât băiatul citea, ea plângea.

Într-o seară, pe când Ilie citea ca de obicei şi văzând-o plângând aşa de tare, copilul s-a întristat şi a întrebat-o:

- Mamă, de ce atunci când eu citesc tu plângi aşa de tare şi mai ales când citesc din Patimile Domnului nostru Iisus Hristos ?

- O, copilul meu, zise ea, durerea din casa noastră tu nu o ştii. Mama ta nu sunt eu. Mama ta s-a prăpădit.

Şi i-a povestit toate cu de-amănuntul şi destăinuindu-i jalea ei că nu a putut merge la mânăstire, aşa cum făgăduise şi îi zice că se roagă la Dumnezeu, măcar prin el să-şi dobândească mântuirea. După această spovadă, ori de câte ori citea băiatul din cărțile sfinte, plângea şi băiatul, ştiind că este singur pe lume. Când Ilie a împlinit vârsta de 10 ani, s-a stins din viață şi aceea care i-a fost mamă şi bunică, rămânând pe seama unui unchi, care era căsătorit a doua oară cu o femeie cu mulți copii.

Pentru că Ilie era foarte înțelept la şcoală, deosebindu-se de copiii unchiului, era mereu pismuit şi nedreptățit. La masă, cu atâția copii, el se simțea străin; mânca puțin şi se scula de la masă aproape flămând; aşa încât, el de mic a plâns foarte mult şi a postit şi a dobândit virtuțile pe care trebuie să le aibă un monah desăvârşit: smerenie, post, rugăciune, sărăcie şi, ulterior, pribegie.

Şcoala primară a urmat-o în satul său natal. La terminarea şcolii primare, profesorul a îndemnat pe moş Alecu (unchiul său), să dea pe Ilie mai departe, zicând:

- Moş Alecu, este păcat de acest băiat aşa de înțelept să nu-l dai la şcoală mai departe.

La sfatul profesorului, moş Alecu îl trimite apoi să urmeze studiile la Liceul din Coțmani, în Bucovina, unde a urmat trei ani şi patru ani la Liceul Dimitrie Cantemir din Cernăuți, unde trece şi examenul de bacalaureat în anul 1932, fiind clasificat primul.

La şcoală, Ilie a avut multe de îndurat: ca orfan, nu plătea taxele şcolare dar, pentru plata cărților, pentru haine de paradă şi pentru alte cheltuieli, moş Alecu nu-i trimitea nici un ban; dormea şi mânca la internatul liceului.

Pentru cărți, Ilie cerea cartea de la profesor, o citea noaptea şi o da înapoi a doua zi, aşa făcuse cu toate cărțile timp de şapte ani cât au durat cursurile liceale. În excursii şi la parade Ilie nu se ducea, căci nu avea haine de paradă, avea numai un rând de haine ce erau pe el. Un ban de buzunar ca să mai cumpere şi el câte ceva de ale mâncării când ieşea cu ceilalți băieți, el nu avea. Se întrista tânărul Ilie când colegii lui plecau în excursie şi el trebuia să rămână singur la internat; dar nu şedea în trândăvie ci învăța, cugeta şi se ruga încontinuu.

Vara, în perioada vacanțelor, se ducea la unchiul său, moş Alecu, şi-l ajuta la munca câmpului, la prăşit, la coasă şi la alte treburi gospodăreşti. Nimeni nu ține minte să-l fi văzut făcând vizite la preotul satului sau la profesorul său, sau stând de vorbă fără rost cu oamenii.

Când a dat bacalaureatul a dormit la Mitropolie la Cernăuți şi s-a mărturisit la un preot arhimandrit, care îl sfătuieşte să rămână acolo şi să facă teologia. După scurt timp însă, arhimandritul, din cauza neînțelegerii cu ceilalți părinți, care erau basarabeni, este nevoit să plece, şi la plecare îl sfătuieşte să nu rămână acolo, ci să mergă la Mânăstirea Neamț şi îi dă chiar o recomandare către stareţul de acolo, arhiereul Nicodim Munteanu, mai târziu mitropolit al Moldovei la Iaşi şi Patriarh al României. Tânărul Ilie se şi gândeşte ce să facă. Colegii lui s-au înscris fiecare la facultatea la care au voit, dar el ce să facă? După multă rugăciune, treaz fiind şi în plină zi, aude o voce:

- *Mânăstire!*

Simțind în sufletul său o chemare deosebită de la Dumnezeu pentru o viață curată în monahism, pleacă imediat la Mânăstirea Neamț şi este primit de stareţul arhiereu Nicodim şi stă aici cam un an, adică în anul 1933. Aici a fost pus la multe ascultări printre care şi ajutor de farmacist pe lângă vestitul farmacist Iov schimonahul, apoi bibliotecar al mânăstirii unde s-a îmbolnăvit cu aranjatul cărților pline de praf şi de mucegai şi de la curenții de la ferestre, şi de la crăpăturile de la duşumea, căpătând reumatismul, de care a trebuit să sufere toată viața lui, până la mormânt.

În mânăstire s-a împrietenit cu cei mai bătrâni şi mai învățați părinți, cu care discuta despre mântuirea sufletului şi problema schimbării calendarului, care era încă mult discutată atunci şi constituia o problemă cheie. S-a împrietenit cu un frate din Bucovina şi pe acest frate stareţul a hotărât să-l facă călugăr împreună cu alți frați dar el n-a voit, spunând că mai întâi să facă Botezul adevărat prin afundare după cum s-a rânduit prin Sfinții Apostoli, iar nu prin stropire aşa cum se făcea atunci în Bucovina. După ce l-a botezat, a fost făcut şi călugăr şi cu acesta fratele Ilie s-a hotărât să meargă la Muntele Athos, unde se păstrează Calendarul adevărat ortodox. Încercând să scoată paşaportul pentru Athos, n-au reuşit, spunându-le că trebuie să facă mai întâi serviciul militar. Dar Ilie, crezând că va reuşi să scoată paşaportul ca civil, s-a bărbierit şi tot n-a reuşit şi de ruşine nu s-a mai întors la Mânăstirea Neamț. Apoi a vizitat şi pe Petrache Lupu la Maglavit şi ca mărturie se păstrează hârtia cu iscălitura preotului din Maglavit. La întoarcerea din Maglavit a

trecut pe la Mânăstirea Turnu de pe Valea Oltului. Acolo, cu câteva zile mai înainte, arsese Biserica. Când l-au văzut părinţii din mânăstire, care erau în număr de şase, l-au rugat mult ca să rămână la ei, că nu mai aveau nici un tânăr, care să-i ajute, tocmai plecase un frate tânăr şi nu mai ştiau nimic de el. Ilie a rămas cu bucurie acolo un an întreg. Mânăstirea avea o grădină cu pomi fructiferi, din care Ilie, mâncând, s-a mai îndreptat cu sănătatea. Părinţii din mânăstire voiau să rezidească biserica arsă şi sfătuiau pe Ilie să meargă după milostenie prin sate şi să adune bani împreună cu o călugăriță de la o altă mânăstire, dar Ilie n-a primit să facă această ascultare.

Acum se apropie timpul ca să facă armata şi părinţii îl sfătuiau ca să se facă diacon şi să scape de armată. Ilie însă n-a voit, căci nu voia să rămână acolo, şi a preferat să facă serviciul militar. În timpul serviciului militar, nu s-a bărbierit, ci a purtat barbă. După terminarea serviciului militar se călugăreşte primind numele de Ioan, aceasta a fost în preajma Sfintelor Paşti ale anului 1936, de când îşi închină toată viața sa monahismului, stareț al Mânăstirii Neamț era acuma Valerie Moglan, la care a fost intendent de stăreție şi profesor de limba română pentru pregătirea fraților din mânăstire. De remarcat este faptul că fratele Ilie şi părintele Ioan a avut numele celor doi mari prooroci: Sfântul Ilie râvnitorul şi Sfântul Ioan Botezătorul postitorul, şi s-a învrednicit să trăiască chiar pe locurile unde s-au nevoit aceşti doi mari prooroci, pe care i-a avut întotdeauna ca o oglindă şi sprijinitori în toate ispitele şi necazurile lui. Dar un foc puternic ardea în inima lui şi o dorință nestrămutată ca să meargă la locurile Sfinte ca să se închine şi să calce pe urmele Domnului nostru Iisus Hristos. Dorința lui se realizează şi primeşte blagoslovenie de la arhiereul Nicodim, acum mitropolit al Moldovei, care i-a dat şi prima blagoslovenie când a intrat în Mânăstirea Neamț, şi în toamna lui 1936 porneşte spre Locurile Sfinte unde se păstrează Calendarul Ortodox neschimbat moştenit de la Sfinții Părinți ai Bisericii de Răsărit.

La Ierusalim, părintele Ioan a venit cu încă doi monahi din Mânăstirea Neamț: monahul Claudio şi monahul Damaschin, care după vizitarea Sfintelor Locuri se reîntorc în România, iar părintele Ioan cu greutate se închinovează în Lavra Sfântului Sava, situată între Bethleem şi Marea Moartă, unde primeşte tunderea monahală în treapta schimniciei. Greutatea de a intra în Mânăstirea Sfântul Sava a provenit din partea egumenului Nicolae, care avea două motive:

1. Cuza-Vodă, la 1862, a făcut secularizarea averilor mânăstireşti, după care lege au avut de pierdut mânastirile din Țara Sfântă şi

2. În mânăstire mai exista duhovnicul Sava, cuţovlah, care vorbea bine limba română şi încă un monah român şi împreună cu părintele Ioan ar fi putut face partid, ceea ce nu s-a întâmplat. Totuşi Mânăstirea Sfântul Sava avea mare lipsă de personal, tânărul şi egumenul Nicolae a mers la Patriarhul din Ierusalim şi i-a cerut să-i dea personal şi acesta i-a spus:

- Uite, tânăr şi nu vrei să-l primeşti.

Numai în urma acestui eveniment l-a primit pe părintele Ioan. În Mânăstirea Sfântul Sava învață bine limba greacă, o vorbea perfect ca şi grecii. Se ocupă mult cu cititul, cercetează vestita bibliotecă a mânăstirii şi face traduceri multe din limba greacă în limba română care să fie folositoare tuturor românilor, care le vor citi. Ajunge paracliser, ajutor de econom şi cu îngrijirea bolnavilor, care îi răpea foarte mult timp. Ca paracliser trebuia să aprindă candelele la două Biserici şi la patru Paraclise. Venea la chilie seara la ora 10 ca să se odihnească şi când să adoarmă îl trezea vecinul de alături, un bătrân bolnav şi de minte, care până atunci se săturase de somn şi se scula şi începea să cânte tropare şi condace, iar părintele Ioan trebuia să se scoale la ora 11 şi să aprindă candelele şi să tragă clopotele de deşteptare. De aceste "neadormite Candele" părintele Ioan avea grijă.

Odată părintele Ioan venea de la Ierusalim cu un măgar şi cu un arab pe valea ce trece pe lângă mânăstire, căci acesta era drumul obişnuit, circa patru ore de mers. Cam la mijlocul drumului vede pe un deluşor o mulţime de arabi, care păzeau trecerea economului mânăstirii, ieromonahul Pavel, care era trecut la Ierusalim şi la întoarcere îl aşteptau ca să-l omoare, fiind supăraţi că i-au oprit să aducă proviziile la mânăstire şi în locul lor au pus pe alţii.

Când l-au văzut pe părintele Ioan, crezând că este economul, un tânăr ridică un par de lemn să-i dea în cap şi când a ridicat parul, tatăl lui a strigat:

- Stai, nu da, că nu-i el, este altul!

Şi a stat cu parul aşa şi părintele Ioan a scăpat de moarte sigură.

Părintele Ioan îngrijea şi de bolnavii mânăstirii. Auzind arabii de el că este priceput, au început să vină şi ei ca să-i ajute şi să-i vindece şi cu timpul este numit de toţi "Doctorul Mânăstirii".

În acea vreme începuseră mari tulburări, se răsculaseră arabii împotriva englezilor şi arabii aduceau răniţii în mânăstire şi în mânăstire nu mai era linişte.

Părintele Ioan era foarte obosit şi slăbit din pricină că nu avea nici o clipă de odihnă, fiind bolnav şi cu rinichii şi clima şi hrana nefiind prielnice, se hotărăşte să plece în pustie pentru linişte. Se mărturiseşte la părintele duhovnic Sava, care îi dă blagoslovenie să plece în pustie, aceasta în anul 1939. Părintele Ioan pleacă cu un frate nou sosit din România, care însă după 3 luni s-a reîntors în România din cauza asprimii pustiei. La plecare au luat şi un arab până la un loc şi pe urmă s-a întors înapoi. Au mers mai departe prin pustie la Fesca, azi îi spune Qumran, unde s-au făcut săpături şi s-au găsit fragmente din Vechiul Testament şi unde au trăit esenienii.

Până acolo nu mai era mult de mers şi fără drum, numai prin pustietăţi, şi noaptea se apropia şi apa din vasul lor se terminase şi ei erau foarte obosiţi, căldura era de 40 de grade şi nu ştiau ce să facă de apă. Stând jos şi odihnindu-se, văd aproape de dânşii mulţi bărzăuni, care se coborau şi se ridicau dintr-o vale adâncă printre stânci.

Se uită cu atenţie şi văd ceva licărind ca apa, dar cum să se coboare! Aveau o funie şi se leagă unul de mijloc şi unul ţinea bine funia şi aşa au ajuns în fundul văii; acolo era puţină apă rămasă din ploile de iarnă, din care beau şi bărzăunii. Au băut, s-au întărit şi au luat apă şi în vasul lor. A doua zi au mers până la peştera dorită, unde au stat numai două săptămâni, căci apa era sălcie şi în afară de asta au năvălit beduinii cu vitele lor.

S-au mutat la Peştera de la Calomona, care este la un kilometru depărtare de mânăstirea Sfântul Gherasim spre Marea Moartă şi Iordan. Au plecat noaptea, ca să nu-i vadă de la Marea Moartă, străbătând pustia prin văi şi dealuri. Deodată văd pe un deal în apropiere de ei o fiară cât un măgar, care mereu se oprea şi se uita la ei.

Dumnezeu i-a ocrotit şi fiara nu i-a atacat căci era o hienă, foarte periculoasă, dar şi fricoasă, care atacă la mizul nopţii.

Peştera de la Calomona era umedă şi apa o aducea de la mânăstirea Sfântul Gherasim. Între timp, fratele din România a plecat dar avenit monahul Ioanichie, un alt călugăr de origine română, care a rămas cu părintele Ioan până la sfârşitul vieţii lui.

Aici au stat un an şi jumătate în condiţii de trai foarte grele. Aici părintele Ioan a tradus din limba greacă Acatistul Adormirii Maicii Domnului şi l-a terminat în ziua de 5 August, ziua în care trebuia să fie şi adormirea părintelui Ioan.

Condiţiile de hrană fiind nepotrivite, părintele Ioan s-a îmbolnăvit de dizenterie, de care a suferit un an şi jumătate.

În acest timp, al doilea război mondial era în plină intensitate. Germanii se apropiau de Alexandria din Egipt, şi fiindcă România era aliată cu Germania, englezii au adunat pe toţi românii într-un lagăr la un loc cu germanii şi italienii. Pe părintele Ioan, deşi bolnav, dar fiindcă cunoştea limbi mai multe (germană, franceză, arabă, greacă) l-au ţinut 9 luni mai mult decât pe toţi. După eliberarea din lagăr s-a întors iarăşi la Mânăstirea Sfântul Sava.

La praznicul Mânăstirii Sfântului Teodosie s-a dus şi părintele Ioan şi s-a rugat cu fierbinţeală la Sfintele Moaşte "Capul Sfântului Teodosie" începătorul de obştie şi a simţit multă uşurare de suferinţa care o avea şi s-a vindecat cu darul Sfântului Teodosie.

A doua oară în Mânăstirea Sfântului Sava, părintele Ioan şi-a luat iarăşi ascultările de mai înainte, dar acuma era mai slăbit şi anemiat şi clima îi făcea mult rău, tot mereu sta şi se gândea cum să scape iar la linişte, căci mânăstirea nu avea alt călugăr tânăr, care să ia ascultările lui.

În vremea aceea era ca superior la Biserica Românească din Ierusalim arhimandritul Victorin, care cunoştea pe părintele Ioan de la Mânăstirea Neamţ şi fără să-l întrebe a scris la Patriarhul Nicodim ca să facă o intervenţie la patriarhul Ierusalimului şi să hirotonisească preot pe părintele Ioan pentru Schitul românesc de la Iordan cu hramul Sfântului Ioan Botezătorul. Părintele Ioan de două ori a fost îndemnat a se hirotonisi ca diacon, odată la Turnu şi a doua oară la Mânăstirea Neamţ, dar n-a primit. Acuma, ca să poată ieşi la linişte, a primit. Patriarhul Ierusalimului a aprobat hirotonisirea şi la 13 mai (Sfânta Muceniţă Glicheria) a fost hirotonit ierodiacon în anul 1947, de către arhierul Irirarh şi la 14 septembrie, acelaşi an, a fost hirotonit ieromonah şi egumen pentru Biserica Românească de la Iordan. Hirotonia s-a făcut în Biserica Sfântului Mormânt.

După hirotonire, superiorul Bisericii româneşti tot amâna ca să-l trimită la Iordan, dar părintele Ioan i-a spus că el în Ierusalim în oraş nu stă şi s-a întors înapoi la Mânăstirea Sfântului Sava.

Văzând situaţia, arhimandritul Victorin îl cheamă înapoi şi-l lasă să plece la Iordan, dar fără nici un ajutor de hrană sau materiale.

Părintele Ioan a mers la Iordan împreună cu ucenicul lui, schimonahul Ioanichie.

Suntem în luna decembrie 1948, când războiul dintre evrei şi arabi era în toi. La schitul de la Iordan se revărsase atât Iordanul cât şi pârâul ce trece pe lângă Mânăstirea Gheorghe Hozevitul şi toată grădina era înnămolită cu pământ şi nisip. Casa de locuit era compusă din două camere, mici, pline de nămol.

Biserica era acoperită cu ţigle sparte şi ploua, printre pietrele pardoselii crescuse iarbă. S-a improvizat o sobă din trei butoaie cu pământ deasupra şi care servea de pat. Un frate român din Ierihon (fratele Constantin) aducea pâine din porţia lui şi a făcut o căsuţă din lemnele ce s-au găsit în grădina Schitului, aceasta în mod gratuit. După câtva timp a murit Patriarhul Nicodim al României şi după obicei toate patriarhiile îi fac parastase la 40 de zile. Când a făcut parastas şi Patriarhul din Ierusalim, arhimandritul Victorin îl cheamă să ia parte şi pe părintele Ioan, dar nu s-a dus, pentru că Patriarhul Nicodim cât a trăit a persecutat Biserica cu Calendarul adevărat Ortodox. Din cauza aceasta, arhimandritul Victorin s-a supărat foarte tare şi n-a vrut să treacă pe la Iordan,

apoi din cauza războiului a plecat un an în Liban, iar la reîntoarcerea sa, aşa fel a făcut încât a trimis la Iordan pe părintele ce fusese mai înainte.

Părintele Ioan ţinea foarte mult la respectarea canoanelor Bisericii Ortodoxe de Răsărit, din care pricină a avut mult de suferit.

Astfel a venit odată la Iordan arhimandritul Victorin cu an om bogat din America, care voia să vadă schitul şi să-l ajute cu ceva bani. Când s-au aşezat la masă, arhimandritul Victorin a invitat la masă şi pe şofer, care era mohomedan. Părintele Ioan, fiindcă era şoferul de altă credinţă, n-a voit să stea la masă cu ei şi s-au supărat mult şi n-a mai dat nimic pentru Biserică, părintele Ioan aşa gândea: "mai bine sărac, dar curat".

După ce a venit vechiul egumen de la Iordan, părintele Ioan şi ucenicul său au plecat la Schitul Sfânta Ana, ca să se liniştească în peşterile de acolo. S-a înţeles cu egumenul Mânăstirii Gheorghe Hozevitul, care i-a dat şi aprobarea de hrană, şi care nu-i va face nici o greutate.

Sosirea în mânăstire s-a făcut în noiembrie 1952.

A stat aici un an, până a venit un monah din Cipru, monahul Pavel, cu care s-a înţeles să meargă în peşterile de la Schitul Sfânta Ana.

Monahul Pavel l-a ajutat de a pus uşă şi ferestre la chiliuţa lui mică unde a stat şapte ani fără să meargă la mânăstire sau la Ierihon, răbdând zăduhul zilei, vara ajungea căldura până la 40 de grade. Foarte mult suferea de reumatism, zi şi noapte se chinuia cu schimbatul flanelelor pline de sudori, căci fiind foarte slab, nu le putea suferi să se usuce pe corp.

Hrana lui era posmag şi pâine mai rar, când îi aducea fratele român, Constantin din Ierihon. Toată viaţa lui a trăit în mare sărăcie, ca să-l îmbogăţească Dumnezeu după trecerea din viaţa aceasta.

Chilia părintelui Ioan se află pe Valea Hozeva mai jos de Mânăstirea Gheorghe Hozevitul şi căţărată sus cam 50 de metri de firul văii, pe coasta stâncoasă şi pare un cuib de rândunea.

Chilia monahului Pavel, prietenul părintelui Ioan, se află în apropiere şi are un mic Paraclis, unde adesea se făcea şi Sfânta Liturghie.

Părintele Ioan a avut mult de suferit şi de la arabii beduini, care aruncau cu pietre cu scopul ca să-l alunge de acolo, dar el toate le-a suferit cu bucurie şi smerenie. În peştera părintelui Ioan accesul era destul de greu, de la un anumit loc versantul era aproape vertical şi acolo a pus o scară de 5 metri, pe care o trăgea sus, aşa că primea numai pe cine voia. Cât a trăit în peşteră nu a primit parte femeiască.

În chilie, după ce făcea pravila şi canonul, părintele Ioan se ocupa cu scrisul şi cu traducerile din limba greacă în limba română.

A extras din cele mai folositoare cărţi, care să fie folositoare tuturor creştinilor, care le vor citi. A scris în versuri şi în proză. Toate scrierile lui sunt scrise cu atâta duh de smerenie şi umilinţă că toţi care le citesc nu pot să nu lăcrimeze, oricât de împietrită ar fi inima. O parte din opera lui a apărut în două volume sub titlul *Hrană Duhovnicească*.

Din scrierile lui se poate înţelege viaţa lui plină de nevoinţe şi totdeauna cu mintea şi cu inima la Cel răstignit pe Golgota pentru mântuirea lumii. Aşa gândind ziua şi noaptea până i s-a apropiat sfârşitul.

Cu două săptămâni înainte de a-şi da sufletul în mîinile Domnului, ziua pe la amiază, a văzut pe cerul senin în partea dreaptă o cunună din frunze de finic şi scris: "Fericiţi ..." şi alte cuvinte iar în stânga: "Blestemaţi ..." şi alte cuvinte ... şi fulgere şi săgeţi ca de trăznet. Vedenia a spus-o ucenicului său schimonahul Ioanichie care l-a îngrijit tot timpul şi i-a spus că dacă îi va scădea temperatura şi o să poată vorbi, o să-i spună mai multe din tot ce a văzut din vedenie pe cer. Scrisul "Fericiţi ..." fiind pentru dânsul n-a voit să spună ca să nu se laude singur. Cunoscând că i se apropie sfârşitul, s-a împărtăşit singur miercuri dimineaţă, având Sfintele taine.

Temperatura îi creştea mereu şi slăbea vazând cu ochii şi nu a mai spus celelalte cuvinte din vedenie. Fiind luna august, afară temperatura era de 40 de grade.

Peste noapte, părintele Ioan s-a ridicat, vrând să spună ceva dar n-a putut spune nimic şi s-a culcat înapoi în pat. După un ceas a ridicat mâna dreaptă în sus şi blagoslovea în toate părţile pe Sfinţii Părinţi pe care i-a lăudat în scrierile lui.

Răbdând cu multă tărie bolile din timpul vieţii, cu regim sever de mâncare şi băutură, cu mintea aţintită mereu la Patimile Celui Răstignit pe Golgota, Părintele Ioan a reuşit să desmaterializeze trupul şi să se unească cu Dumnezeu în Rugăciune.

Ştia că se duce la Domnul la o vârstă foarte tânără, dar nu a fost deloc întristat şi singur s-a pregătit în seara zilei de 4 august.

Ucenicul lui, schimonahul Ioanichie, spune că îi punea un şervet muiat în apă, căci tot trupul ardea având temperatura de 40 de grade şi totuşi niciodată nu a scos un "Of!" ci numai îi mulţumea frumos.

Părintele Ioan în toată viaţa lui a căutat ca să respecte canoanele Bisericii Ortodoxe, de la cele mai mici lucruri până la cele mai mari. Astfel când a slujit Sfânta Liturghie în Mânăstirea Gheorghe Hozevitul, în ziua Sfântului Ioan Botezătorul, a refuzat să dea Sfânta Împărtăşanie la o preoteasă din satul Taibe, pe motiv că înainte cu o zi, la Botezul Domnului, mâncase carne, adică nu postise trei zile înainte.

Atunci egumenul, care era duhovnicul ei şi îi cunoştea situaţia, a pus epitrahilul şi a împărtăşit-o.

Din momentul când a fost hirotonit preot în Biserica Sfântului Mormânt şi până la sfârşitul vieţii, Părintele Ioan n-a slujit împreună cu alt preot. De asemenea, când slujea Sfânta Liturghie, nu punea la Proscomedie pe clericii de care auzise a fi masoni.

După moarte, Părintele Ioan a fost îngropat într-un vechi mormânt, care exista în peştera lui şi unde în trecut fuseseră îngropaţi mulţi pustnici. Deasupra s-au pus scânduri şi capac din pământul tare ca betonul.

În anul 1968, ucenicul lui, schimonahul Ioanichie reuşeşte să publice o parte din scrierile părintelui Ioan, în două volume, sub denumirea de *Hrană Duhovnicească*, carte cu cele mai minunate şi umilicioase cugetări care suie pe om cu cugetul la cer, scrise în versuri, care poezii oglindesc şi viaţa Părintelui Ioan, fiind de o profundă simţire spirituală.

După un timp îndelungat, Părintele Ioan arată în vis ucenicului său, schimonahul Ioanichie, că trebuie dezgropat, dar egumenul şi părinţii din mânăstire au hotărât să-l lase acolo pentru totdeauna. A trecut un an de la arătarea în vis şi egumenul în cele din urmă a acceptat să-l dezgroape, dar să rămână în acelaşi loc; aceasta s-a întâmplat în 1980, adică 20 de ani de la îngropare.

Când s-a dezgropat corpul Părintelui Ioan, s-a văzut o minune mare.

Corpul Părintelui Ioan era întreg, cu miros plăcut, cu hainele neputrede, epitrahil şi schima întregi şi pielea uscată pe oase şi arăta ca şi cum ar dormi, cu faţa curată, cu barba neagră întreagă, faţa plăcută ca şi când ar dormi.

Văzând egumenul această minune, s-a hotărât să-l aducă la Mânăstirea Hozeva într-un sicriu provizoriu, care nefiind de bună calitate şi frumos, nu putea să fie expus şi arătat la închinători, dar bani nu erau pentru a se cumpăra alt sicriu.

În timp ce era expus în mânăstire în acel sicriu provizoriu, o femeie tocmai din Australia, mama preotului Haralambie, a avut o vedenie în vis în care s-a arătat o persoană necunoscută ei ca şi călugăr şi i-a spus să adune bani pentru a face o raclă pentru un sfânt cu trupul întreg. Dar cum îl chema şi cine era şi în celoc era, nu i s-a arătat.

Povestind visul la unul şi la altul, toţi se mirau, neştiind ce înseamnă asta.

Nu mult după această întâmplare, a venit la închinăciune o persoană de acolo care a văzut pe Sfântul Ioan şi a spus că acum a găsit pentru cine trebuia să fie racla. Era pentru Noul Sfânt Ioan, de la Mânăstirea Hozeva. Cu banii adunaţi în Australia i s-a făcut o raclă frumoasă care s-a aşezat în Biserica cea mică a Sfântului Ştefan lângă mormântul Sfântului Gheorghe Hozevitul.

Aici vin închinătorii şi se închină cu multă evlavie şi credinţă, sărutând racla şi fiind foarte impresionaţi de această minune.

În timpul după ce a fost dus la Biserică, egumenul a plecat în Grecia după ceva ajutoare necesare reparării drumului ce duce spre mânăstire, fiind foarte prăpăstios. După plecarea egumenului, nişte preoţi din Patriarhie nu credeau de cuviinţă să fie aşezate în acest lăcaş nişte moaşte noi şi mai ales de alt neam. S-au sfătuit cu Patriarhul şi au hotărât să vină o comisie la faţa locului şi să-l ducă în altă parte.

Arhierul n-a voit să-l scoată în lipsa egumenului, şi a aşteptat ca să se întoarcă din Grecia. În acest timp însă Patriarhul a murit, arhierul a fost operat de rinichi, altul s-a îmbolnăvit rău de inimă, adică cei rânduiţi în comisie.

După cele întâmplate, i-a luat frica Sfântului şi n-au mai venit, iar Sfintele Moaşte se odihnesc în pace, fără să le tulbure nimenea.

În timpul vieţii Sfântului, a venit la peştera în care locuia un preot numit Mitrofan, care locuia atunci în Sfântul Munte Athos şi care era pictor de meserie. Mitrofan, văzând singurătatea acestor locuri de la Schitul Sfânta Ana şi plăcându-i foarte mult, s-a hotărât să lase Sfântul Munte şi să vină să locuiască acolo, spunându-i Părintelui Ioan că mai întâi se duce acasă, ca să aranjeze casa şi apoi se va întoarce. Părintele Ioan i-a spus:

- Dacă vii, vino aşa cum eşti acuma, dar dacă vrei să pui casa în rânduială, nu ai să mai vii deloc.

Într-adevăr, plecând la Sfântul Munte, s-a apucat de lucru cu picturi, trecând doi ani. Un ucenic de-al lui, cu năravul de a fura, i-a luat nişte pensule de valoare.

Preotul Mitrofan certându-l, ucenicul s-a mâniat şi într-o seară i-a ţinut calea şi l-a omorât. Aşa s-au realizat cele spuse de părintele Ioan, că dacă nu rămâi acuma nu vei mai veni.

O credincioasă venită din Grecia la Mânăstirea Hozeva, văzând Sfintele Moaşte ale părintelui Ioan, a fost impresionată, s-a întristat mult şi s-a căit că le-a văzut, zicând:

- Mai bine nu le vedeam.

Ea era venită cu un grup de vizitatori. Mergând acasă la gazda din Ierusalim unde se oprise, a ațipit şi i s-a arătat Sfântul Ioan întruchipat foarte frumos, spunându-i:

- Ileano, de ce te-ai speriat de mine? Eu sunt Ioan. Ce rău ți-am făcut?

Ileana, după acest vis, a vrut să vină din nou la Mânăstirea Hozeva ca să-şi ceară iertare de la Sfânt, dar trebuia să plece cu grupul din țară. După un an a venit în mod special numai ca să-şi ceară iertare şi să obțină o fotografie a Sfântului Ioan, ca să-l pună la loc de cinste.

Locurile acestea pe unde a pustnicit Sfântul Ioan Iacob Românul, din pustiul muntelui şi a văii Hozeva, au jucat un rol important din cele mai vechi timpuri.

Isus al lui Navi, urmaşul lui Moisi, după căderea cetății Ierihon, a trecut pe drumul ce şerpuieşte de-a lungul pârâului Wadi Kelt sau cum i se zice astăzi Valea Hozevei şi a ajuns pe locul unde se află astăzi Ierusalimul.

Sfinții Părinți Ioachim şi Ana au avut în Valea Hozevei o stână de oi. Fiind foarte supărați că nu aveau copii, au plecat de acasa. Sfântul Ioachim a venit în Valea Hozeva şi s-a urcat în Peştera unde a stat cândva şi Sfântul Ilie şi s-a rugat aici timp de 40 de zile, ca să se milostivească Domnul şi să-i dea copil. Sfânta Ana a rămas în Ierusalim în locuința lor din apropierea Porții Leilor (sau a Sfântului Ştefan) unde la fel era o peşteră şi s-a rugat mult Domnului. După cele 40 de zile de post şi rugăciune, amândoi au fost vestiți de îngerul Gavril că vor avea pruncă, care urma să fie Maria, Maica Domnului nostru Iisus Hristos.

După ce Sfânta Ana a dus-o pe prunca Maria în vârstă de trei ani la Templu, în Sfânta Sfintelor, locul unde se află astăzi moscheea lui Omar, s-a retras tot pe Valea Hozeva, într-o peşteră situată la circa un kilometru mai spre Ierihon de la Peştera Sfântului Ilie. Aici s-a retras Sfânta Ana cu un grup de femei pioase şi care de atunci se cheamă Der Benat după denumirea arabă sau mânăstirea femeilor sau Schitul Sfânta Ana.

Tradiția spune că piciorul drept al Sfintei Ana a fost păstrat la schit până prin secolul al XV-lea, când călugării de aici au fugit la Sfântul Munte Athos de teama prigonitorilor şi au luat şi piciorul drept al Sfintei Ana şi au întemeiat Schitul Sfânta Ana din Muntele Athos, spre versantul sudic.

Sfântul Prooroc Ilie, urmărit de Isabela, aici s-a adăpostit timp de trei ani şi jumătate, hrănit de un corb, care dimineața îi aducea carne şi seara pâine. Această peşteră a rămas intactă de la Sfântul Ioachim şi până astăzi, chiar după ce mânăstirea a fost distrusă de Hosroe, împăratul perşilor, la anul 614.

Grijă mare a avut Părintele Ioan pentru folosul sufletesc al său şi al altora, după cum se vede în scrisoarea aceasta a lui cu denumirea *Citirea şi Cugetarea Sfintelor Scripturi*.

El spune: "De multe ori am scris cuvinte pentru folosul meu sufletesc şi am crezut că aceste cuvinte pot folosi şi alte persoane, care nu prea au vreme să deschidă cărțile şi poate nici nu au la îndemână cărțile potrivite. Ştiu că în ziua de azi toată lumea este grăbită şi cărțile cele groase ale Sfinților Părinți stau uitate şi rar cine le mai citeşte. Aşa este duhul veacului, aşa sunt ocupațiile oamenilor,

aşa este războiul cel nevăzut, încât lucrul duhovnicesc, şi mai ales citirea cărţilor sfinte, nu prea au loc în viaţa creştinilor de azi. Şi asta nu se întâmplă numai în lumea mirenilor, ci înşişi monahii au început să ajusteze viaţa după moda nouă. Grija celor pământeşti îi ţine încătuşaţi şi nu pot să mai afle vreme pentru citirea şi cugetarea dumnezeieştilor Scripturi. Abia au vreme să asculte pravila din Biserică, însă şi atunci mintea le este împovărată cu grija trupească şi necazurile vieţii.

Pentru îndulcirea sufletului, greu se găseşte vreme în veacul nostru. Şi aceasta ne păgubeşte mai mult decât toate. Căci neavând răgaz a privi mai des către cele cereşti uităm rostul vieţii, slăbim duhovniceşte şi ajung de multe ori la deznădăjduire, când ştim ce fel de făgăduinţă am făcut înaintea lui Dumnezeu şi când vedem că se cheltuieşte viaţa în chip zadarnic".

Iată cum ne sfătuieşte Cuviosul Nicodim Aghioritul în privinţa aceasta: "Toţi creştinii care ştiu carte, datori sunt a citi dumnezeieştile Scripturi, pentru că după cum zice Sfântul Ioan Gură de Aur, fără de citirea Sfintelor Scripturi nu poate cineva a se mântui".

În cuvântarea sa cea pentru Lazăr, Sfântul Ioan Gură de Aur zice: "Că nu este cu putinţă, nu este a se mântui cineva, neîndulcindu-se adeseori de citirea duhovnicească".

Apoi Sfântul Ioan Scărarul ne încredinţează că citirea luminează şi adună pe minte şi năravurile le pune la îndoială.

Iar Sfântul Efrem Sirul zice: "În ce chip trâmbiţa strigând în vreme de război, deşteaptă osârdia vitejilor luptători împotriva inamicului aşa şi Sfintele Scripturi deşteaptă osârdia ta spre cel bun şi te îmbărbătează pe tine împotriva patimilor.

Pentru care frate al meu, trezeşte-te cu întemeiere şi te sârguieşte de-a pururea a te lipi de Sfintele Scripturi ca să te înveţe pe tine cum se cade a fugi de cursele vrăjmaşului şi a dobândi viaţa veşnică. Sunt însă unii care citesc, dar nu-şi dau silinţa ca să înţeleagă cele scrise.

Sfântul Apostol Pavel scrie către ucenicul său Timotei: "Ia aminte la citire".

Iar despre Sfântul Vasile cel Mare şi Sfântul Grigore Teologul, spune istoricul Rufin, că 13 ani au şezut în pustie cugetând Scripturile. Acum să ne oprim puţin la cei care trăim în veacul acesta de pe urmă şi să ne întrebăm:

Dacă în vremea ce veche era neapărat nevoie de citirea Scripturilor, dar oare astăzi când s-au înmulţit vicleşugurile în lume şi s-au împuţinat păstorii cei buni, acum când nu mai găseşti pildă de viaţă şi nici povăţuitori sufleteşti, cu atât mai mult trebuie să ne sârguim la citirea Sfintelor Scripturi, căci în ele vom găsi mângâiere şi luminare.

Din Sfântul Isac Sirul, *Cuvântul 36*, Părintele Ioan a extras cele ce urmează, care sunt de folos pentru toţi:

"Aceasta este voia Duhului Sfânt, ca să fie iubiţi lui în neîncetate osteneli. Nu locuieşte Duhul lui Dumnezeu în aceia care trăiesc în odihnă, ci duhul diavolului; după cum şi unul dintre cei ce iubea pe Dumnezeu a zis: "M-am jurat să mor în fiecare zi!"

Din aceasta se observă robii lui Dumnezeu cei curaţi, din ceilalţi, căci aceştia trăiesc în scârbe şi strâmtorări, dar lumea în desfătare şi odihnă; pentru că nu a voit Prea Bunul Dumnezeu, ca iubiţii lui robi să aibă odihnă în această viaţă, dar mai mult a voit ca înşuşi ei în scârbe, în greutăţi, în griji, în sărăcie, în goliciune, în singurătate şi datorii, în boale şi defăimări, în bătăi şi zdrobirea inimii cu trup bolnăvicios şi chip scârbit de neamuri într-o stare care nu se aseamănă cu ceilalţi oameni, în

locuință singuratică şi liniştită şi cu totul nevăzut de oameni şi slobod de orice lucru care aduce mângâiere pământească.

Pentru asta aceştia plâng şi lumea se râde, aceştia suspină şi lumea se bucură, aceştia postesc şi lumea se desfătează, ziua se ostenesc şi noaptea se pregătesc de nevoință, sunt unii care se dau la osteneli de bună voie şi la scârbe împotriva patimilor, alții goniți de oameni.

Şi unii din aceştia s-au gonit, alții s-au ucis şi alții se ascundeau printre crăpături. Şi se împlinea la ei cuvântul care zice că în lume scârbe veți avea, dar în Mine vă veți bucura. Căci cunoaşte Domnul, câți trăiesc în odihnă, nu pot să rămână în dragostea Lui şi pentru aceasta, i-a împiedicat pe ei de la odihnă şi de la pofte, Hristos Mântuitorul nostru a cărui dragoste este mai puternică decât moartea cea trupească şi să arate şi în noi puterea dragostei Lui. Amin.

Printre scrierile Sfântului Ioan s-a găsit aceasta, foarte importantă pentru mântuirea sufletelor: să nu ne facem judecători slujitorilor lui Dumnezeu, conform cuvintelor Evangheliei care zice: "Nu judecați ca să nu fiți judecați". Mt. VII, 5.

În Istoria Bisericească a preaînțeleptului ierarh Meletie spune că după ce s-a terminat cel dintâi Sobor a toată lumea din Niceea, se bucura mult Sfântul Împărat Constantin cel Mare pentru biruința Bisericii împotriva celor hulitori. Fiind şi împăratul de față la Sobor, i-a cinstit pe Sfinții Părinți cu daruri bogate după vrednicie, iar Cuviosului Pafnutie îi săruta împăratul cu multă evlavie ochii cei scoşi şi mâinile lui ciuntite de tirani. De asemenea şi pe toți ceilalți mărturisitori îi săruta cu cinste pentru a lua sfințenie de la ranele lor pe care le-au primit în vremea prigoanei.

Unul dintre părinții Soborului a dat înscris împăratului nişte jalbe împotriva unor episcopi cu purtări rele. Însă marele împărat Constatin n-a voit nici măcar să citească hârtiile lor şi nici nu s-a interesat cine sunt clericii vinovați, ci în fața tuturor a ars hârtiile, zicând următoarele cuvinte: "Dacă eu însumi aş vedea cu ochii păcătuind pe vreun cleric, atunci l-aş acoperi cu hlamida mea adică cu mantia împărătească". Sfântul Împărat a căutat prin aceasta să dea pildă la toți spre a nu vădi păcatele sau neputințele cele ascunse ale clericilor.

Cei care scot la iveală păcatele sau neputințele clericilor (preoților) se fac prin aceasta defăimători de lege, căci toți clericii sunt slujitori ai Legii lui Dumnezeu.

Sunt unii creştini care judecă şi nici nu vădesc neputințele clericilor, dar în schimb se feresc să ia blagoslovenie de la cei cunoscuți cu neputințe omeneşti sau pătimaşi.

Iar dacă se întâmplă de plătesc Liturghii, ori se împărtăşesc la asemenea clerici şi pe urmă află că fumează ori se îmbată sau alunecă în alte patimi, atunci creştinii aceştia se căiesc pentru că au cerut Sfințenia de la cei pătimaşi. Unii ca aceştia, măcar că nu judecă la arătare cu vorba, însă cu lucrul (adică cu purtarea lor) se fac judecătorii Fraților, dacă preotul sau arhierul este drept credincios, atunci să fim încredințați că darul Sfântului Duh lucrează prin el orice Taină bisericească oricât de păcătos ar fi el. Numai atunci când este oprit sau caterisit de către sobor ori de către arhierul locului, sau când predică pe față vreo credință greşită, atunci cu adevărat nu mai lucrează darul Sfântului Duh prin el. Atunci trebuie să te fereşti de asemenea clerici.

În Pateric este un exmplu despre a nu judeca pe slujitorii lui Dumnezeu. Ava Marcu Egipteanul a petrecut 60 de ani neieşind din chilia sa. Şi avea obiceiul, preotul Schitului, de venea să facă Sfânta Liturghie în chilia lui în anumite zile. Diavolul văzând răbdarea bătrânului cea îmbunătățită, a meşteşugit ca să-l ispitească cu osândirea.

Deci, a îndemnat vicleanul pe un frate oarecarece era îndrăcit ca să meargă la bătrânul ca pentru blagoslovenie. Şi ajungând la pustnic, mai înainte de a rosti alt cuvânt, striga îndrăcitul către bătrânul, zicând:

- Preotul tău are miros de păcat, deci să nu-l mai laşi să intre la tine!

Iar bătrânul cel insuflat de Dumnezeu a zis către el:

- Fiule, toți oamenii își leapădă afară murdăria, iar tu ai adus-o la mine, dar scris este: Nu judecați ca să nu fiți judecați. Însă deşi preotul este păcătos, Domnul îl va mântui pe el, căci scris este: şi vă rugați unul pentru altul ca să vă tămăduiți. (Iacob V-5).

După ce a rostit aceste cuvinte, făcând rugăciune, Sfântul bătrân a gonit pe demon din om şi l-a slobozit sănătos.

Iar bunul Dumnezeu, văzând nerăutatea bătrânului, i-a descoperit lui un semn minunat. Şi iată cum mărturiseşte singur, prin însăşi cuvintele lui zicând:

- Când voia preotul să înceapă Sfânta Liturghie, am văzut pe îngerul lui Dumnezeu pogorându-se din cer şi punând mâna pe capul preotului. În clipa aceea s-a făcut preotul un stâlp de foc. Iar eu mirându-mă pentru acea vedere, am auzit un glas zicând către mine:

- Omule, ce te-ai mirat pentru lucrul acesta? căci dacă împăratul cel pământesc nu lasă pe boierii săi ca să stea întinați înaintea lui, ci toți sunt îmbrăcați cu slavă multă, atunci cu cât mai mult nu va curăți puterea cea dumnezeiască pe slujitorii Sfintelor Taine, când stau înaintea Slavei celei cereşti ?

Auzind aceste graiuri, viteazul nevoitor Marcu, mai mult s-a sârguit a cinsti persoanele sfințite, sporind întru nevoințele sale. Iată ce daruri minunate primesc cei ce nu osândesc pe clerici.

Viața părintelui Ioan este un exemplu viu de urcuş continuu spre desăvârşire şi unire mistică a sufletului cu Dumnezeu.

Prin asceză severă şi-a eliberat sufletul de patimi şi şi-a fortificat firea cu virtuțile cele mai alese, care l-au dus la trăirea cea mai înaltă posibilă puterilor omeneşti de cunoaştere şi iubire.

Muncă titanică a depus ca să extragă din cărțile Sfinților Părinți cele mai esențiale învățături folositoare tuturor celor ce le vor citi şi ca să fie mai atrăgătoare le-a pus în versuri, unele deja publicate în cartea *Hrană Duhovnicească*.

Toate învățăturile din scrierile părintelui Ioan sunt destinate tuturor celor ce le vor citi şi le vor aplica în viață, dar mai ales credincioşilor români de pretutindeni.

În poezia *Paza Sufletului* se pune în evidență rolul pocăinții (adică al spovedaniei) şi al gândului la moarte.

În poezia *Glasul Păstorului Celui Bun* se descrie problema "Întrupării şi a Patimilor Domnului nostru Iisus Hristos", care ne cheamă pe toți la El, ca la urmă să ne dea odihnă.

În poezia *Dorul Bunicii* se vede viața Sfântului Ioan, când era mic şi crescut de mătuşa Maria, căreia îi citea din Patimile Domnului. Părintele Ioan de mic a stat la Picioarele Crucii şi cu mintea ațintită la Cel Răstignit, Care l-a ajutat tot timpul până a ajuns la cel mai înalt pisc al transformării dumnezeieşti a ființei lui purificate şi iluminate de Duhul Sfânt.

Pline de viaţă şi adâncă simţire sunt şi poeziile de mai jos:

- *Mustrarea Tainică de Sus - Pentru Nesimţirea Mea.*
- *Rugăciuni şi Cugetări Umilicioase (ca a fiului risipitor).*
- *Glasul Conştiinţei.*
- *Cele şapte Păcate de Moarte.*
- *Răstignitorii de Azi la Sfânta Înviere.*
- *Sabia Durerii.*
- *Lumina Sfintei Învieri.*
- *Pe Drumul Crucii.*
- *Canonisirea Împiedicată de cei Adormiţi.*
- *Floarea Bisericii din Carhidon.*
- *Spre Asfinţitul Vieţii Mele.*
- *Singura Mângâiere Românească.*
- *Himera Omului Modern.*
- *Mizeria din Lume şi Cheful celor cu Radio etc.*

Scrierile Părintelui Ioan şi viaţa lui reprezintă un bun model de urmat de credincioşii creştini după poruncile Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi pentru urcuş pe scara valorilor spirituale până la nepătimire şi iubire.

Viaţa Sfântului Ioan Iacob este scrisă de ucenicul lui, schimonahul Ioanichie din Mânăstirea Gheorghe Hozevitul şi pustnic în Mânăstirea Sfânta Ana.

Trebuie să menţionăm aici şi evenimentul întâmplat cu păsărelele cerului, hrănite şi cântate de părintele Ioan în unele poezii ale sale şi care au venit să dea ultimul salut la prohodirea părintelui Ioan. Faptele sunt istorisite de părintele arhimandrit Amfilohie, stareţul Mânăstirii Gheorghe Hozevitul, care a făcut îngroparea părintelui Ioan. Arhimandritul Amfilohie fiind la Atena în anul 1981, în faţa unui grup de credincioşi, admiratori ai părintelui Ioan, printre altele a istorisit şi evenimentul întâmplat cu păsărelele.

Părintele Ioan şi-a cunoscut singur sfârşitul şi l-a scris pe peretele peşterii. Fiind înştiinţat de moartea părintelui Ioan, arhimandritul Amfilohie a coborât la peşteră cu alţi pustnici din pustia Ruva s-au urcat sus cu ajutorul unei scări şi l-au găsit pe părintele Ioan mort pe rogojină, îşi pregătise singur mormântul.

Era cam la orele 10 ziua şi a început prohodirea şi dintr-o dată s-a umplut camera de păsări sălbatice din pustiu, care au început să zboare în toate părţile, aşezându-se pe cărţi, stingând luminile, bătând din aripi deasupra trupului cuviosului Ioan şi aşezându-se pe trupul lui. Părinţii au crezut că le este foame şi au adus mâncare: pâine şi posmag ce erau sus pe stâncă puse de părintele Ioan, dar nu le-au trebuit. După terminarea slujbei, părintele Ioan a fost pus în mormânt şi deasupra acoperit cu scânduri şi pământ şi când operaţia de acoperire a fost gata, toate păsărelele au zburat afară şi s-au împrăştiat în toate părţile, ele au dat ultimul salut celui ce le-a iubit.

După plecarea păsărelelor s-a mai adus pământ şi s-a făcut mortar cu apă şi s-au acoperit bine scândurile, aşa încât mormântul a fost ermetic închis.

Continuare la viața Sfântului Ioan Iacob Hozevitul

1. Însemnare de pe un carnețel din 1942

În această zi am citit cuvântul Marelui Vasile, despre paza ce se cuvine a o avea călugării tineri față de cei de o vârstă, precum şi pericolul sufletesc ce pândeşte pe cel ce nu păzeşte aceasta.

M-am simțit adânc înțepat la inimă de acest cuvânt şi m-am hotărât să mai curm întâlnirile dese şi cu multă vorbărie, precum şi neorânduiala la mâncare, mai ales sărbătorile cu două mese.

De dimineață, neorânduială la mâncare; rugăciune cu inima împietrită, vorbă îndrăzneață lipsită de smerenie, gânduri spurcate, lenevire la canon şi la pravilă; vorbă multă seara după vecerniță, la Biserică cu multă nesimțire şi trândăvie.

2. Astăzi la ceasul unu, n-am pomenit la proscomedie pomelnicile şi anaforă n-am luat din mâna preotului de la Marina Greacă din Egipt, care a slujit Sfânta Liturghie, că era calendarul nou şi toată ziua am petrecut-o cu discuții despre călugări.

3. În anul 1986 de Sfânta Înviere, au venit la Sfintele Locuri mulți închinători greci. O femeie din Creta a dat părintelui stareț Amfilohie o linguriță de aur şi a spus:

O femeie, care a vizitat Sfintele Locuri şi mânăstirea Hozeva, a rămas cu multă evlavie la sfinții de aici. Femeia s-a îmbolnăvit greu şi doctorii n-au putut face nimica şi era gata să moară, sta nemişcată, nu mai vorbea, cu ochii închişi şi toți aşteptau să-şi dea sufletul. Deodată se deşteaptă, deschide ochii şi începe să vorbească şi spune: am văzut un preot cu Sfântul Potir în mână şi mi-a spus să fac Cruce şi s-a atins cu lingurița de gura mea şi mi-a spus: eu sunt Ioan Iacob Hozevitul şi s-a făcut nevăzut. Femeia era sănătoasă. De bucurie a comandat o linguriță de aur şi a trimis-o ca mulțumire Sfântului.

4. Un preot grec, care a ajutat la transportul Moaştelor Sfântului Ioan de la Peştera Sfânta Ana în mânăstire, a spus următoarele: o persoană a tăiat 3 fire de păr de la Sfântul Ioan ca să le aibe de blagoslovenie. I s-a arătat Sfântul Ioan care i-a zis să pună la loc firele de păr căci îi trebuiesc. Persoana respectivă a pus firele de păr la loc. Se crede că persoana în cauză este chiar preotul, dar a spus de altă persoană.

5. În anul 1965 s-a îmbolnăvit starețul părintele Amfilohie şi a intrat în spital. Aici la mânăstire a venit un preot sârb, care nu ştie citi bine greceşte şi el are grijă de mânăstire şi de Biserică căci nu este altul, ceilalți sunt bătrâni. El aprinde candelele şi tămâiază. Odată sau de două ori nu a tămâiat după ce a aprins candelele. I s-a arătat Sfântul Ioan şi i-a zis: de ce nu tămâiezi în Biserică? De atunci, este atent să tămâieze regulat.

6. După ce a murit părintele Ioan Iacob, maica Galina de la Ierihon îl pomenea în rugăciunile ei împreună cu alți răposați trecuți în pomelnicul ei. După un timp a citit nişte scrisori ale părintelui Ioan, în care era multă râvnă pentru credința ortodoxă şi pentru calendarul vechi, după care maicii Galina nu i-a plăcut şi l-a şters din pomelnic. După un timp oarecare, îi apare în vis părintele Ioan şi îi zice: ce rău ți-am făcut, de ce nu mă mai pomeneşti? După aceia maica Galina iar l-a pomenit până la moartea ei.

7. În 1986 a murit starețul arhimandrit Amfilohie, care a dezgropat pe părintele Ioan şi l-a aşezat în Biserică, unde se află şi astăzi. În locul lui a fost numit un alt stareț, tot arhimandrit, tânăr de 22 de ani, iar părintele ieromonah Sârb a rămas econom.

După moartea stareţului arhimandrit Amfilohie, marii epitropi şi cu arhiereii din Patriarhie, s-au hotărât să-l scoată din Biserică pe părintele Ioan şi să-l reîngroape, neavând evlavie la el.

Dar problema s-a amânat până la reîntoarcerea stareţului din Elveţia şi după ce s-a reîntors, s-a întâmplat ca Patriarhul Ierusalimului să plece în România, unde a fost invitat la întronizarea noului Patriarh al României.

Între timp au vizitat mănăstirea Gheorghe Hozevitul 3 stareţi din România, de la mănăstirile Secu, Neamţu şi Bistriţa, care s-au închinat la Moaştele Sfântului Ioan şi au dus vestea reîngropării Sfântului Ioan şi în România.

La reîntoarcerea Patriarhului, Biserica Română din Ierusalim a cerut să ia Moaştele Sfântului Ioan şi Patriarhia din Ierusalim nu a aprobat.

Întrebat stareţul nou ce se va întâmpla cu Moaştele Sfântului Ioan, a răspuns că Patriarhia a hotărât să rămână pe loc. Aceasta este a doua oară când s-au ridicat contra Sfântului Ioan.

8. O persoană cu numele Marina Fecioara, fiind la studii în Ierusalim, venea de la Mănăstirea Sfântul Gheorghe Hozevitul, unde se mărturisea la un părinte compatriot de-al ei.

În 1988, cu 3 săptămâni înainte de Înviere, într-o noapte a visat că era înăuntrul Bisericii Sfântului Mormânt, şedea pe o bancă şi citea nişte hârtii, pe care le găsise acolo. Deodată vede un călugăr lângă ea, care îi zice: "acele nume pe care le pomeneşti sunt persoane care au făcut păcate în Biserică. Dar este părintele Ioan Hozevitul, om bun cu frica lui Dumnezeu, care a făcut voia lui Dumnezeu, eu îl cunosc, s-a sfinţit, este sfânt". Atunci Marina a răspuns: "da, îl ştiu, este la Hozeva" şi îndată a dispărut. Şi zice Marina: eu când mă închinam în Biserică, nu sărutam racla cu Sfintele Moaşte, de aceea m-a încredinţat că cu adevărat a fost Sfânt şi de atunci, de câte ori mă închin sărut şi racla cu Sfintele Moaşte şi îl rog cu credinţă şi îmi ajută la toate greutăţile mele. Sfinte Ioane, ajută la toată lumea.

9. În anul 1988, la 8 Septembrie, cu aranjamentul sărbătorii Naşterii Maicii Domnului, a rămas părintele ieromonah Grigore, deoarece egumenul era plecat în Grecia. Toate treburile le-a făcut foarte bine şi a fost mulţumită toată lumea.

A doua noapte după praznic, părintele Grigore, în vis, se afla lângă racla cu Moaştele Sfântului Ioan. Deodată părintele Grigore vede pe Sfântul Ioan în picioare în afară de raclă şi îl întreabă: ce faci părinte? Sfântul Ioan îi răspunde: bine. Atunci părintele Grigore se pleacă, îi face metanie, zice blagosloviţi şi îi sărută mâna. Sfântul zice: Domnul să te blagoslovească, îi face semnul Crucii deasupra capului şi îi sărută mâna. Când se ridică părintele Grigore nu-l mai vede, dar se uită în raclă şi îl vede culcat cum era şi mai înainte. Acesta a fost un semn că Sfântul Ioan a fost mulţumit de modul cum a fost aranjamentul la sărbătoarea Naşterii Maicii Domnului.

10. Altă dată părintele Grigore îl vede pe Sfântul Ioan în Biserică stând în picioare înalt şi frumos cum era el şi îi zice: Eu ştiu de ce ai plecat din Sfântul Munte, să stai aicea. Asta a fost că părintele se gândea să plece din mănăstire, iar Sfântul Ioan îi dă curaj să facă răbdare şi să stea la mănăstire.

11. Legătură strânsă a fost şi este între Sfântul Ioan şi schimonahul Ioanichie, ucenicul Sfântului cel mai apropiat.

În mănăstire vin şi persoane care vorbesc lucruri necuviincioase, de care fapt părintele Ioanichie este foarte supărat.

Odată Sfântul i-a apărut şi i-a zis de două ori: "nu vorbi şi tu cu ei". Scrie părintele Ioanichie: Sfântul parcă este viu printre noi, pe unii îi mângâie, pe unii îi ceartă.

12. În Miercurea Patimilor din anul 1989, au venit la Moaştele Sfântului Ioan mulţi credincioşi din toată lumea.

A venit şi o familie din Grecia, dar femeia avea duh necurat. Femeia s-a apropiat de Sicriul cu Sfintele Moaşte, dar dracul a trântit-o jos la pământ şi a strigat puternic: "Ioane, mă arzi, Ioane, mă arzi" şi a ieşit din femeie, care s-a ridicat, s-a închinat la Moaştele Sfântului Ioan şi a plecat liniştită.

13. Când egumenul mănăstirii Gheorghe Hozevitul i-a spus Patriarhului Diodor această minune, era de faţă şi un arhiereu bătrân care fusese prieten cu Sfântul Ioan.

Patriarhul a zis: "eu îl cunosc de mult, el era Sfânt de când trăia". Tot aşa a spus şi arhiereul: "şi eu îl cunosc bine, el este Sfânt de când trăia". Şi cu alte ocazii, când a fost vorba de Sfântul Ioan, Patriarhul a spus că el îl cunoaşte că este Sfânt de când era în viaţă.

Din cartea "Saint Jean le Romain" tipărită de Mănăstirea Ortodoxă Saint Michel Lavardac 1988.

14. Într-o zi 5 persoane au venit în plimbare până la Mânăstirea Saint Michel Lavardac, s-au instalat într-un balcon şi discutau ce cunoşteau sau ce au auzit despre Sfântul Ioan Românul de la Hozeva. Una din ele era profesoară, celelalte erau două familii.

Una din femei zice: "eu voi spune de cea ce cunosc, ceea ce am văzut cu proprii mei ochi. Mama mea suferea de mari dureri de cap, foarte atroce de mai mulţi ani şi nu avea nici o şansă de vindecare. Am hotărât să venim cu mama la mânăstire într-o trăsură, dar fiind în vârstă, nu ne-am încumetat şi am renunţat. Ea ne-a spus apoi să ne închinăm înaintea Sfântului Ioan şi să-l rugăm să o vindece şi dacă durerile vor înceta, ea va posti timpul celor 40 de zile din Postul Mare. Minunea s-a întâmplat şi mama mea s-a resimţit fără nici o durere şi a postit întregul Post Mare din anul 1985.

Fiecare spune ceea ce ştie, eu am spus ceea ce am văzut.

15. În septembrie 1985 mi s-a oferit Viaţa Sfântului Ioan Românul şi am cunoscut existenţa sa şi minunile sale. Cel mai mare dintre fiii mei a căzut greu bolnav şi eu am rugat adesea pe Sfântul Ioan pentru ca el să vină în ajutorul copilului meu. În adevăr, el s-a vindecat şi a revenit ca mai înainte, plin de sănătate. Sfântul ne-a ajutat totdeauna. Începând din acea zi, în toate dificultăţile noastre, mici sau mari, de fiecare dată, noi facem apel la el şi ne ajută şi veghează vizibil asupra noastră. Eu mulţumesc Domnului Iisus Hristos, Prea Sfintei Maicii lui Dumnezeu, tuturor Sfinţilor şi Sfântului Ioan Românul.

Din Revista Foi Transmise, Sainte Tradition nr. 42 Ianuarie 1989 a Mânăstirii Saint Michel Lavardac.

16. Eu recunosc că dorinţele prezentate Sfântului Ioan Românul au fost împlinite în săptămânile care au urmat. Jean Jaques Gerard *9*** Foix.

17. Eu am cerut în rugăciunile mele Sfântului Ioan Românul de a mă vindeca de bolile care m-au făcut să sufăr mult timp şi eu am avut uşurare şi vindecare imediată. Luciene Saroste 17*** Age.

18. Din Revista Foi Transmise, Sainte Tradition nr. 47 Noiembrie 1989.

Sfântul Ioan Românul se roagă lui Dumnezeu pentru noi!

"Sfântul Ioan Românul face minuni şi eu țin a le semnala. Eu sunt fericită de această carte (este vorba de Viața Sfântului în limba franceză) care mă însoțeşte pretutindeni. Când eu sunt în suferințe, este El la care fac apel şi mă resimt imediat în bunăstare, la fel şi copii mei".

Mme. H.S 1123 Chalabre, 15/7/89

Sfântul Ioan Iacob

Ieroschimonahul
Sihastru din Țara Sfântă

Partea I-a

PILDE, CUGETĂRI ŞI IMNURI ÎN VERSURI

PAZA SUFLETULUI

Singur lucrul meu din lume
Este mântuirea mea
Dacă eu nu văd de dânsa
Cine altul va vedea?

Trup şi suflet dimpreună
De la Domnul mi s-a dat
Deci eu singur voi da seamă
Pentru cele ce-am lucrat.

Lucrul mântuirii mele
Este pentru veşnicie
Şi nu este dat a-l face
Decât numai singur mie.

Hotărârea este dată;
Trebuieşte ca să mor!
Nu ştiu când, poate chiar mâine
Sau în ceasul viitor.

După asta nu ştiu locul:
Poate unde dorm acum,
Poate unde stau, afară
Sau în casă, sau pe drum.

Nu cunosc apoi nici chipul
Întru care voi muri:
Pocăit sau încă slugă
La păcat mă voi găsi?

Dacă nu mor fără veste
Boala mă va anunța;
Dar cu greutatea boalei
Voi putea a mă-ndrepta?

Mintea mea de mai lucrează
Dar cutremurul de munci,
Îi mai dă răgaz să cerce
Viața mea de pân-atunci ?

Poate inima atuncia
Să se moaie de căință
Dar la cuget mă încurcă
Câte am pe conştiință.

Împrejurul meu atuncia
Frații mei vor sta plângând,
Alții vor să iscodească
Despre banii de comând!

De voi fi cumva cu stare
Ei vor folosi momentul
Să mă-ntrebe mai cu seamă
Dacă-i gata Testamentul!

Poate ei cu grija asta
Vor uita să dea de ştire
La părintele Duhovnic
Pentru Sfânta spovedire!

Va veni şi el la urmă
Să mă-ntrebe de păcate
Dar se leagă poate limba
Şi nici mintea nu mai poate.

Căci mai mult pe altă lume
Cugetarea mea va fi
Şi căința mea atuncia
Nu ştiu cum se va primi!

Arătări îngrozitoare
Ochii mei atunci văzând
Nici nu ştiu când iau în gură
Sfintele ce mi-or fi dând!

Ca să-mi fie moartea bună
Eu să pregătesc acum
A virtuților merinde
Să le am atunci pe drum!

Să-mi adun acum din vreme
Cele ce voi socoti
Că la ziua de pe urmă
Nu le pot agonisi.

Spovedirea cea curată
Şi cu duhul umilit
Cum şi paza despre toate
Carii dau de poticnit.

Dacă Sfânta spovedire
Nu-i întreagă şi curată
Vremea despărțirii noastre
Ne va fi înfricoşată!

Căci atunci amar ne vine
Când vedem a noastră stare
Şi de vămile cumplite
Nu avem nici o scăpare!

Frică mare ne cuprinde
Că nu ştim în veşnicie,
Muncă veşnică ne-aşteaptă?
Ori nespusă veselie ?!

Deci să am mereu în minte
Că la urmă am să mor
Şi de trup se va desparte
Sufletul nemuritor!

Dacă clipa cea de-acuma
Ar fi clipa cea din urmă
Am nădejde de scăpare
Dacă viața mi se curmă?

Mă gândesc că după moarte
Trupul meu va fi sluțit
Nemişcat, fără simțire
Cu miros nesuferit!

La biserică ducându-l
Preoții cu rugăciune
Pogorâ-se-va în groapă
Să devie putrejune!

Pomenirea lui cu sunet
Va să piară de pe lume
Şi cu vremea pământenii
Vor uita de al meu nume.

Iată cum se trece slava
Trupului de pe pământ
De a căruia plăcere
Toată viața mă frământ.

Deci mereu să iau aminte
La tot pasul meu din viață
Căci atârnă mântuirea
Chiar din clipa cea de față!

O prea milostive Doamne
Să nu laşi până-n sfârşit
Să amân eu pocăința
Cel prea mult ticăloşit!

Pomenirea despre moarte
(Glasul trâmbiții de-apoi)
Neîncetat să mă trezească
Ca alarma la război!

Eu în lume las o dâră
Pe o carte tăinuită
Care-mi face după moarte
Toată viața mea vădită.

Frică-mi este că la urmă
Scrise nu se vor afla
Faptele care în viață
A le face se cădea!

Iară relele de care
Se cădea a mă feri
Poate toată, vai de mine,
Cartea ceia vor mânji!

Azi când cuget vremea morții
Înainte mi se-arată
Cum atunci se va deschide
Pentru mine judecată!

Un arap rânjind la stânga
Îmi citește o carte groasă
Întru care este toată
Fapta mea cea ticăloasă!

Iar la dreaptă, stând de față
Îngerul cu chip scârbit
Dintr-o mică carte spune
Binele ce-am săvârșit!

Dacă este hotărâre
Ca să meg la fericire
Îngerii cu bucurie
Vor veni spre însoțire.

Iar de nu se află scrise
Fapte vrednice de milă
Demonii la întuneric
Mă vor stăpânii cu silă!

Vai de ticălosul suflet
Care-n iad se osândește
Chin mai mare este gândul
Că "în veci NU SE SFÂRȘEȘTE"

Când va fi aproape vremea
Judecății viitoare
Vor fi semne mari în lună
Și în stele și în soare.

Judecata va să vină
Ca un furt fără de veste
Și fiind noi în păcate
Pocăință nu mai este!

Râu de foc va arde totul
Oamenii și împărății
Dobitoace, pești și păsări
Cu tot felul de stihii

Glasul îngereștii trâmbiți
Va suna din patru "torți"
Și pe trupul meu acesta
Îl va ridica din morți!

Va chema din nou pe suflet
Din porunca lui Hristos
Ca să se împreuneze
Iar cu trupul cel de lut.

Sufletul atunci cu trupul
Nemurire va lua
Dar nu știu; pentru perzare
Sau spre fericirea mea.

Dumnezeu cu Sfânta Cruce
Va veni atunci pe nori
Întru toată Slava Sfântă
Ca un drept judecător …

GLASUL (PĂSTORULUI CELUI BUN)

Omule, făptura mea
Pentru ce m-ai părăsit
Și pe alte căi mergând,
Drumul vieții l-ai greșit ?

Iubitor de oameni sunt
"Și al milei Dumnezeu"
Pentru ce te-ai făcut
Rob "potrivnicului Meu"

Pentru tine, Eu - din veac -
Mântuire am lucrat,
Pogorându-mă de sus,
Cerurile am plecat.

Căci luând Eu chip de rob,
Din Fecioară m-am născut
Și smerit, și prea sărac,
Pe pamânt am petrecut.

Suferit-am prigoniri,
Vorbe rele și ocări,
Trupul Meu spre rane am dat
Și obrazul la scuipări.

Pogorându-mă din cer,
Ca să te ridic la el,
Chipul slavei am lăsat,
Pentru tine cel "mișel"!

Necinstire am răbdat,
Ca din nou să te slăvesc;
Întru tot sărac am fost,
Ca să te îmbogățesc.

Rane grele am primit,
Sângerându-Mă de tot,
Ca să-ți vindec rana ta
Și din "sângiuri" să te scot.

Strop de sânge n-am crutat
Și de chip Eu m-am lipsit,
Ca să-ți curăț sufletul,
Întru patimi ponosit.

Tu greșind de la-nceput,
Împotriva Tatălui,
Ți-am luat asupra Mea
Sarcina păcatului.

Birnic morții tu erai
- Pe vecie osândit -
Dar luând Eu vina ta
"Birul morții" am plătit.

Fiere beau și cu oțet
Și pe lemn mă răstignesc,
Ca din "lemnul cel amar",
Rod prea dulce să-ți gătesc.

Răstignit între tâlhari,
Socotitu-m-am "blestem",
Ca, pe tine iar moștean
- La viață să te chem.

Pentru această dragoste,
Urâciune Îmi plăteşti
Şi "pogorământul" meu
Pururea dispreţuieşti!

Căci, în loc să vii acum,
Cu iubire să-mi slujeşti
Tu iubeşti păcatele
Şi de patimi te robeşti.

Care lipsă, spune-Mi dar,
Întru Mine ai aflat,
De întârzii rătăcind
- De la Mine depărtat - ?

Dacă vrei tot binele,
Eu sunt "binelui izvor",
Şi aicea pe pământ,
Şi în veacul viitor.

Fericirea veşnică,
Dacă vrei s-o dobândeşti,
Eu sunt singur "Dătător
Fericirii sufleteşti".

Frumuseţea tu dorind
Desfătare ca să ai,
"Podoaba" lumii sunt
Şi "dulceaţa cea din rai".

De râvneşti la nem slăvit,
Eu sunt "Unul cel născut"
Din Fecioară negrăit
Şi din cel fără-nceput.

Cauţi slavă şi puteri
Ca să ai neîncetat,
Eu sunt "Domn Puterilor"
Şi "al Slavei Împărat".

La averi fără sfârşit,
Dacă (poate) ai râvnit,
Eu sunt "Veşnic Vistier
Bunătăţilor din cer".

Înţelept void să fii,
Fă-te Mie următor,
Eu sunt "Raza Tatălui"
Şi "al tău luminător".

Cu prieten credincios,
Dacă vrei mereu să fii,
Eu sunt "Mire" sufletesc
În "cămara" Mea să vii.

Iar dreptate căutând,
De la oameni n-ai să scoţi,
Eu sunt "Drept judecător"
Nemitarnic pentru toţi.

Întru scârbe şi nevoi,
Când mă chemi în ajutor,
Pretutindenea degrab,
Eu îţi sunt ajutător.

La durere nu slăbi,
Amărându-te prea rău,
Eu sunt "Doctor trupului
Şi al sufletului tău".

De-ntristare şi necaz
Dacă eşti împresurat,
Alinarea ta sunt Eu,
Suflete nemângâiat.

Obosit de greutăţi
Pe al vieţii tale drum
Eu în veci odihnă sunt,
Totdeauna şi acum.

Pacea sufletului tău
Dacă rău s-a tulburat,
Către Mine, vino iar,
Eu sunt Păcii Împărat.

Frica morţii dacă ai
Crede nu te tulbura,
Eu sunt "viaţa tuturor"
Şi acum şi pururea.

Negura păcatelor
Cuprinzându-ţi viaţa ta,
Eu sunt "Soare neapus",
Vino la lumina Mea!

Adevăr neprihănit
Pe pământ nu căuta,
Eu sunt "Sfântul Adevăr"
Pentru mântuirea ta.

Rătăcindu-te mereu
Într-al vieţii greu noian,
Eu sunt "calea fără greş"
Care duce la liman.

Iar acuma dacă n-ai
Povăţuitor la cer,
Eu "Păstorul tău cel Bun"
Nu te voi lăsa stingher.

Dacă nu cutezi să vii,
(De păcate ruşinat)
Eu, să ştii că sunt la toţi,
"Primitor prea îndurat".

Căci am zis să vie toţi
- Către Mine-cei ce au
Osteneală şi poveri,
Ca, odihnă să le dau! -

Observaţie. *Această "chemare la pocăinţă" am alcătuit-o după modelul celeia ce s-a scris în limba rusă de Sfântul Tihon Zadonschi, Episcopul Voronejului, din a cărui Sfinte Moaşte se află la Hebron, în Mânăstirea Rusescă.*

Ioan Ieroschimonahul

RUGĂCIUNI ŞI CUGETĂRI UMILICIOASE

(ca a fiului risipitor)

Podoaba cea sufletească
Eu nebuneşte am pierdut,
Şi-mbrăcămintea lipsindu-mi,
Nu pot să intru la cină:
O, luminează-mă Doamne,
Izvorule de lumină!

La Crucea Ta prea cinstită
Eu cel netrebnic am scăpat;
Înviforându-mă groaznic,
M-am cufundat în păcate
Ajută-mă ca lui Petru
Şi din adâncuri mă scoate!

Stăpâna mea Prea Curată
Noianul Sfintei îndurări,
Tu sârguind mă întoarce
Din țara cea fără mană
Căci cheltuindu-mi averea
Ajuns-am slugă vicleană.

Stăpâne mult Îndurate,
Să nu mă laşi în drum zacând
Căci la tâlhari eu sunt pradă
Şi n-are cine mă scoate !
Decât iubirea-ți de oameni
Ce covârşeşte pe toate !

Botezătorule Sfinte
- Cel mai mare Prooroc
Fiind şi mergător înainte -
Ai îndrăzneală la Domnul.
Deci pentru noi mijloceşte
Cu rugăciunea fierbinte !

Cămara Ta cea de nuntă
Împodobindu-se acum
O! Sufletescule Mire
Făclia mea mi se stinge!
Când uşa se va închide
Atuncia zadarnic voi plânge.

Pe mine mult ticălosul
Cum mă mai ține pământul
Şi soarele cum revarsă
Lumina şi peste mine!
O, Doamne nu mai sunt vrednic
A mă uita către Tine.

De n-aş avea sprijin darul,
De mult în iad aş fi pierit
Căci trupul meu prea curvarul
La cele drăceşti mă târăşte:
O, Doamne să nu mă răpuie
Vrăjmaşul ce mă urăşte!

Cum moartea îmi stă înainte!
Iar eu petrec nepăsător
Căci n-am aducere aminte
De-nfricoşata venire;
Înțelepțeşte-mă, Doamne,
Să am a Ta pomenire!

Pe streini eu îi judec
De mine însă nu gândesc
Pentru aceasta alunec
Pe căile povârnite
O, suflete ia aminte
Că singur te duci în ispite!

Când mă scârbeşte vreun frate
În mine răul îl păstrez
Pre cei ce-mi fac însă bine
Îi trec mereu cu vederea
Întunecatul de mine
Cum mă vânează părerea!

O, cât de lungă îmi pare
A rugăciunii rânduieli!
Iar când lucrez ale lumii,
Nici trudă nu am nici boală
Cum mă orbeşte țărâna
Şi lumea cum mă înşeală.

În inima mea cea săracă
Tâlharii noaptea s-au ascuns
Şi plănuiesc s-o prefacă
În peşteră de ruşine
Dar tu grăbind înnoieşte
Pre darul Tău întru mine!

Deşertăciunile lumii
Îşi au cuibar în mintea mea
Şi nici un grai din Scriptură
Nu-l pot ține minte bine
Slăbănogită făptură
O, ticălosul de mine!

În toată ziua şi ceasul
Făgăduiesc a mă-ndrepta
Şi nu mă las de năravuri
Ca râmătorii din baltă;
Dar oare ce voi răspunde
Mergând în lumea cealaltă?

Cu gura mea cea spurcată
Am uneltit nelegiuiri
Deci cum rosti-voi acuma
Dumnezeescul tău nume!
Învredniceşte-mă Doamne
Să mor despre cele din lume!

Privirea mea pătimaşă
Spre cele curveşti am întins-o
Deci stând acum la jertfelnic
Cum să te văd, Împărate!
O, scapă-mă de orbire
Şi la lumină mă scoate!

În viața mea deşartă
Eu m-am purtat cu vicleşug
Şi mă cutremur când intru
La preacuratele Taine;
O, primeşte-mă, Doamne,
Cu cele de nuntă haine.

Mândria cea diavolească
Mă stăpâneşte necurmat
Iar Tu Te smereşti pentru mine
Şi te pogori pân-la moarte!
Acum cunoscându-mi căderea,
Iată, smeritu-m-am foarte!

Pe calea fărădelegii
Piciorul meu s-a poticnit
Dar Tu de pe Cruce mi-arată
Cărarea ce duce la tine!
Mironosițelor Sfinte
Luați-mă voi şi pe mine.

Fiind eu rob trândăviei
Cu somnul morții dormitez
Făgăduințele Sfinte
Neîmplinindu-mi la vreme
Trezeşte-mă, O, Părinte,
Că nimeni nu vrea să mă cheme.

Pe calea cea strâmtă a Crucii
Ai următori pe Sfinții toți
Cari se grăbesc să te-ajungă
Cu lacrimi, sudori şi cu sânge!
Pre mine grija lumească
Cu tiranie mă strânge!

ODINIOARĂ ŞI ACUM

Aruncându-ne în urmă
Ochii noştri sufleteşti
Către anii din vechime
A vieţii creştineşti,

Mintea noastră se uimeşte
De sfinţenia de-atunci,
Limba fără grai rămâne,
Ne simţim ca nişte prunci.

Căci vedem păgânitatea
Dând război necontenit
Adunărilor creştine
Din Apus şi Rasărit.

Şi aflăm credinţa sfântă
Ca un foc atunci arzând
Iar Biserica în culmea
Biruinţelor şezând.

Adâncindu-ne mai tare
În trecutul depărtat
Al Bisericii creştine
Gândul nostru stă mirat:

Uriaşi vedem în faţă
Pe străbunii credincioşi
Noi suntem pe lângă dânşii
Toţi, pitici neputincioşi.

Fruntea lor având cununa
Razelor dumnezeieşti,
Ni se pleacă de ruşine
Ochii noştri cei trupeşti.

Mici la suflet, mari la patimi
Noi aproape nu-ndrăznim
Să mai cugetăm la Slava
Noului Ierusalim!

Despre viaţa minunată
A "celor întâi născuţi"
Lumea astăzi nu mai ştie,
Sfinţii stau necunoscuţi!

Astăzi traistele ştiinţei
S-au umplut cu născociri
Iar din tainele credinţei
Lumea nu mai are ştiri!

Toată străduinţa lumii
Este spre a dovedi
Că: "Materia e totul,
Duhul n-are unde fi"!

Cât de mult se mai înşeală
Cel numit "Cuvântător"
Care cearcă numai "firea"
Neştiind pe "Făcător"!

HIMERA OMULUI MODERN

O fericire fără Dumnezeu-

Sărace om din vremea nouă,
"Din veacul cel cu înnoiri"
În ce galop alergi pe urma
Unei deşarte năluciri.

(Himera vieţii se arată
Ca o nălucă, ca un vis,
Frumoasă şi strălucitoare,
Ca un odor de paradis).

O fericire pământească
Voind a-şi făuri mereu,
Te-ai aruncat (în goana vieţii),
Departe de la Dumnezeu.

Ai născocit atâtea lucruri
Şi ai atâtea înlesniri,
De crezi că vei ajunge
"Culmea desăvârşitei fericiri!"

Dar, iată, - tocmai - dimpotrivă -
Pe cât mai mult o urmăreşti
Ea tot mai mult se depărtează
Şi tu mai neferice eşti.

Păşeşti peste adâncul mării
Şi prin "văzduh te porţi zburând"
Iar marginile depărtării
Le-apropii astăzi "la un gând".

Ai terminat cu mesteşuguri
"Isprăvile" de pe pământ
Şi vrei să mergi "în altă lume"
Să pui acum "aşezământ".

În goana ta fulgerătoare
Spre "ostrovul cel fericit"
Ai trupul hămesit de-a pururi
Şi sufletul nemulţumit.

Prin cele ce-a rodit ştiinţa,
Nesocotindu-l pe Hristos,
Cu patru mii de ani în urmă
Pe oameni iarăşi i-a întors.

Din nou suntem la "Turnul Babel"
Căci iarăşi ne-am amestecat
Şi iarăşi nu ne înţelegem,
În drumul care-am apucat.

Acum făptura cea aleasă,
Ca fiara este la nărav.
Căci, niciodată până astăzi
Nu s-a distrus aşa grozav!

Priveşte, omenire, roada
Pe care ţi-ai agonisit
Să vezi la ce măsură - oare -
De fericire ai sporit!

Priveşte câte cimitire,
În scurtă vreme le-ai umplut
Şi câte milioane, astăzi,
Cămin şi ţară şi-au pierdut.

Vezi nesfârşitele şireaguri
De invalizi şi de sărmani,
De cei săcătuiţi în lagăr
De văduve şi de orfani.

Priveşte valul cel de lacrimi,
Că astăzi a sporit mai mult
Auzi cârtire de noroade,
Ce gemete şi ce tumult!

Şi spune-mi unde-i fericirea,
Pe care o vânezi mereu,
La ce-ai ajuns fără credinţă
În pronia lui Dumnezeu!

Ai cercetat adâncul firii
Şi sufletul ţi l-ai uitat,
Ai scos din "unde" pe lumină
Iar duhul ţi-i întunecat.

Sălbăticia din natură,
În multe părți ai îmblânzit
Iar patimile cele rele
Mai tare le-ai sălbăticit.

Tu faci orașe plutitoare,
Împărțind al mării val,
Și fortărețe zburătoare
Cu aripile de metal!

În schimb, noianul cel de taină
Al sferelor duhovnicești
Nestrăbătut mereu rămâne
- Spre culmile cele cerești.

La strălucirea orbitoare
A născocirilor lumești,
Domnește întuneric beznă,
În sufletele omenești!

Mașinăriile lucrează și scriu
Cu fumul în văzduh
Mizeria nesuferită
A unei vieți "fără de duh".

Pufnind, motoarele oftează
Cu lucrătorul cel sărman
Cu mîini și față obosită,
Murdare veșnic de catran.

Nădăjduiai că chimicește
Prin felurite socoteli
Vei întocmi o fericire
Cu alt sistem de rânduieli.

Dar națiunile mai tare,
Prin "născocire" se distrug,
Iar tu le pregătești la modă -
Prea mizerabilul coșciug.

Prin egoismul animalic,
Voind progresul să-l zidești,
Cu lacrimi - iată - și cu chinuri
Pe biata lume o hrănești.

Acuma însetezi de pace
Și văd că te silești mereu
Să făurești prin "conferențe"
O "pace fără Dumnezeu".

Dar pacea este de la Domnul,
"Al păcii El este izvor",
De nu vei alerga la Dânsul,
Alergi zadarnic - fără spor.

Împacă-te întâi cu Domnul,
Croindu-ți viață "după duh",
De nu vei împlini acestea
Împrăștii munca în văzduh.

Câștigă-ți dragostea curată,
Străină de fățărnicii,
De nu vei dobândi aceasta,
Nimic nu faci cu bogății.

Iubește viața cumpătată
Și lasă portul dezmățat,
Iar dacă nu pricepi aceasta,
Degeaba te-ai civilizat.

Întoarce-ți iar privirea minții
Spre veacurile din trecut
Cu duhul rodnic al credinței
Și vei afla tot ce-ai pierdut.

Precum nu poți să prinzi cu mâna
Din apă luna nicidecum,
Așa nici pe "himera" vieții
Din calea veacului de-acum.

Civilizația modernă
Un "duh strein" ți-a făurit
Și de lumina mântuirii
Cu dezgustare te-ai ferit!

Precum aleargă sateliții
În jurul globului mereu
Așa după "himere" astăzi,
Alergi uitând de Dumnezeu!

Alergi, cu mii de meșteșuguri,
Cu o viteză de nespus,
Dar, goana este spre pierzare
Căci nu-i pe "calea lui Iisus"!

LĂCAȘUL NEVĂZUT

Sfinții din zilele noastre
pe care i-a descoperit
Dumnezeu unui vânător
pravoslavnic din Rusia.

În cetatea Trapezundei
Se afla odinioară
O Biserică grecească
Renumită în odoară.

A slujit aici o vreme
Înainte de război
Un Arhimandrit cucernic
Cunoscut aici la noi.

Apucându-l răzmerița
Fost-au pus la închisoare
Și credea că bolșevicii
Negreșit au să-l omoare.

Însă Dumnezeu cu darul
Tainic l-a acoperit
Și la Erihon pe urmă
Amândoi ne-am întâlnit.

Stând odată noi de vorbă
Iată ce îmi povestea
Despre "Raiul Sovietic"
Și de suferința sa:

Eu am fost fecior de preot
Temător de Dumnezeu
Și la rânduiala slujbei
Sunt deprins din satul meu.

Când m-a pus la închisoare
Eu cântam neîncetat
Mai ales "Anexandare"
Care mult m-au mângâiat.

De mizeria aceea
Ce înduri la închisori
Suferi moarte nu o dată
Ci de zeci de mii de ori.

Numai darul cel din ceruri
M-a păzit precum mă vezi,
Căci de judeci omenește
Greu îți vine ca să crezi.

Cei închişi atunci cu mine
Zi de zi eram luaţi
Şi trimisi ca robi la ocne
Ori în piaţă împuşcaţi!

Cum erau odată alţii
Duşi ca pentru cercetat,
Am rămas închis cu unul
Dintr-un târg învecinat.

Bietul om, acum nădejde
De viaţă neavând
S-a mărturisit la mine
Şi apoi mi-a zis plângând:

Ziua libertăţii mele
În zadar am aşteptat;
Văd prea bine că sfârşitul
Astăzi s-a apropiat!

Între altele, Părinte,
Despre care am vorbit,
Vreau să-ţi spun un lucru tainic
Nu de mult descoperit.

Înainte de-a mă-nchide
Când eram în Caucaz
Am plecat la vânătoare
Ca să-mi treacă de necaz.

De primejdia răscoalei
Socotind în gândul meu,
Pe departe de tovarăşi
Îmi plăcea să merg mereu.

Colindând aşa odată
Şi la moarte cugetând
Nu departe de acolo
Clopote aud sunând.

Am crezut că-i nălucire
Căci atuncia eu demult
Nu mai auzisem clopot
Şi uimit stăteam s-ascult!

M-am grăbit apoi spre locul
Unde auzeam sunând
Şi intrând într-o poiană
Am rămas parcă visând:

Înaintea mea deodată
Ca prin vis s-a arătat
O frumoasă Sihăstrie
Cu lăcaş prea minunat.

Îndreptându-mă spre poartă
Un monah m-a observat
Şi ieşindu-mi înainte
Întrebatu-m-au mirat:

Spune-mi omule creştine
În ce chip ai nimerit?
Căci de patru ani încoace
Pământean nu s-a ivit!

Povestindu-i întâmplarea
M-a legat cu jurământ
Ca să nu vădesc la nimeni
Despre locul lor cel sfânt.

Dacă Domnul astăzi ţie
Schitul nostru l-a vădit
Nu voi tăinui de tine
Felul cum ne-a ocrotit.

Iată noi trăim aicea
Mulţumind lui Dumnezeu,
Un sobor întreg, cu preoţi,
Diacon şi Arhiereu.

Când a început prigoana
Într-un duh ne-am adunat
Şi de-atunci, ziua şi noaptea
Slujbele n-au încetat.

Şi zicând Sihastrul asta
Mi-a deschis Lăcaşul lor
Unde toţi cântau atuncia
Slavoslovia în cor.

Îmi părea că sunt în ceruri
Şi pe îngeri văd cântând
Iar în strană parcă Domnul
Îmi părea că este stând!

Închinându-mă cu frică
Am plecat apoi grăbit
La tovarăşi în pădure
Să nu dau de bănuit.

Terminându-şi povestirea
Cuviosul bătrânel
S-a întors apoi spre mine
Şi a zis încetinel:

După cum te văd Părinte,
Şi din cele ce mi-ai zis,
Nu va trece multă vreme
Şi vei fi şi tu închis!

El aflase de la alţii
Că eu sunt de neam român
Şi-mi grăia ştergându-şi ochii
Cu basmaua lui din sân.

Eu îţi spun acuma asta
Ca celui duhovnicesc
Care stai pe la pustie
Spre folosul sufletesc!

N-a trecut din ziua ceea
Multă vreme la mijloc
Şi ne-a dus pe toţi în lagăr
Cu Latinii la un loc.

SEMNUL SFINTEI CRUCI

Semnul crucii este nouă
Scutul cel mântuitor
Care depărtează răul
Şi ne dă la toate spor.

Deci să facem cum se cade
Creştinescul nostru semn,
Căci vrăjmaşii fug atuncia
Ca de prea cinstitul lemn.

Iar acei ce bat în cobză
Şi pe cruce o îngână
Au sămânţa necredinţii
Şi pecete rea la mână!

N-au evlavie în suflet
Nici ruşine la obraz
Plecăciune nu pot face
Că-i boierul pe grumaz!

Domnul cerurile pleacă
Pentru neamul omenesc
Iar la El să-şi plece capul
Mulţi creştini nu se silesc.

El întinde sus pe cruce
Mâinile dumnezeieşti
Tu măcar a face semnul
Omule nu te sileşti.

El ne mântuie creştine
Săvârşindu-se pe lemn
Iară tu socoţi ruşine
Ca să faci al crucii semn!

FĂRĂ "EL"

Ce sunt eu fără de Domnul?
Sunt un praf de oase reci,
Hrana viermilor din groapă
Şi a muncilor de veci!

Mintea mea fără de raza
Luminărilor de sus
Este beznă nesfârşită
După "veşnicul Apus".

Ochii mei fără privirea
Spre Părintele Ceresc,
Sunt ca ochelarii negrii
A celor care orbesc!

Gura mea, fără mişcarea
Darului lui Dumnezeu,
Este clopot fără limbă,
Fără glas fiind mereu.

Însuşi biata mea ureche,
Fără Duhul Lui Cel Sfânt,
Este zdreanţă agăţată,
Care tremură în vânt.

Iar la mâini şi la picioare,
Dacă Domnul nu dă spor,
Lucrul meu - atunci - şi mersul
Este veşnic pierzător!

Fără darul Sfintei Troiţe,
Eu sunt vierme stricător,
Căci, trăind fără lumină,
Fără de nădejde mor!

LUMINA MEA

O! Soare al dreptăţii
Arată-mi raza Ta
Şi dintru nesimţire
Ridică viaţa mea!

Tu cel născut cu trupul
Ca om, la Bethleem
Călăuzeşte-mi paşii
Spre veşnicul Eden!

Înviorează, Doamne,
Pe cel slăbănogit
Uitând fărădelegea,
Celui ce Ţi-a greşit!

Ridică-mi, Doamne, gândul
Din veacul trecător
Şi-mi potoleşte vântul,
Scoţându-mă din nor.

Învaţă-mă să caut
Spre veşnicul senin,
La care nu-i durere,
Nici scârbă, nici suspin!

Cu dragoste cerească
Aprinde-mă mereu,
Stăpâne, Milostive
Şi Dumnezeul meu.

La tronul Sfintei Slave
Cu trupul astăzi şezând
Arată, Doamne, milă
Spre cei de pe pamânt!

FIARA APOCALIPTICĂ

cu 7 capete şi 10 coarne
(Apocalips cap. 13)

Acum sporeşte răutatea
Deschis-a şcoala Antihrist
Şi dăscăleşte multă lume
Cu "alfabetul ateist"!

Căci astăzi "fiara cea gândită"
Îşi mişcă capetele ei:
Masonieria, comunismul
Şi otrăviţii de evrei!

Papalitatea eretică
Şi cu păgânii din Agar
Aruncă mai cu îndârjire
Săgeţile lui Veliar!

Din şapte capete de fiară,
Aceste cinci s-au arătat,
Iar când se vor ivi şi restul,
Sfârşitul s-a apropiat!

Va mai ieşi o altă fiară
Cu două coarne ca de miel
Iar glasul ei ca de balaur,
Având putere de la el.

Mai are fiara zece coarne
Cu semnele lui "Lucifer",
Sunt patimile pierzătoare
Ce strigă astăzi către cer.

Aceasta este "urâciunea"
Ce va şedea pe locul Sfânt
Şi cu putere diavolească
Va fi stăpână pe pământ!

MUSTRAREA DUHULUI MEU DE CĂTRE DOMNUL

Făptură, chipul slavei mele,
Răbdat-am moarte pentru tine
Iar tu slujeşti la fapte rele
Făcându-ţi chipul de ruşine!

A tale fapte prea viclene
Îmi fac mai multă pătimire,
Decât acele patru pene
Ce m-au străpuns la răstignire.

Mai lesne, Eu, răbdam cununa
Cu spinii cei usturători,
Decât să văd cum - totdeauna -
Te-asemeni celor "râmători"!

Scuipări şi pălmuiri, tu Mie
Mai rele Îmi pricinuieşti,
Prin cea deşartă vorbărie
Şi glumele cele lumeşti.

În coastă mă loveşti tu zilnic
Cu sulița păcatelor
Şi Mă supui cu "duh năsâlnic"
La "biciuirea spatelor".

Îmi dai hlamidă purpurie
Îmbrăcăminte de ocară,
Prin ură şi necurăție
- Ca jidovii odinioară -

Mai mult mă amărăşte ruga
Ce-o faci în cugetări deşarte,
Decât oțetul care, sluga
Cu fiere Mi l-au dat la moarte!

Cu trestie Mă bați la față
Mai rău decât la Răstignire,
Prin limba ta pizmătăreață
Şi prin cuvinte de bârfire.

De mântuirea ta Eu - doară -
Mai mult am însetat atunci,
Decât la arşița amară,
La ale Răstignirii munci!

Evreii urâtori de bine,
O dată - doar - M-au răstignit,
Iar tu prin fapte de ruşine,
Mă răstigneşt necontenit!

În temnița de la Pretoriu
N-aveam atâta strâmtorare,
Ca întru inima ta rece,
Vicleană şi nesimțitoare!

S-a lepădat de Mine Petru,
Dar toată viața s-a căit,
Iar tu "Botezul Pocăinții"
De mii de ori l-ai necinstit.

Tâlharul credincios, pe Cruce
Cu fierbințeală Mă chema,
Iar tu fiind în ispite
Cârteşti, în loc a mă chema.

Mironosițele, la Patimi,
Cu bărbăție M-au urmat,
Iar tu când prigonesc credința
Te-ascunzi, fiind împuținat!

Cea curvă Mă uda cu lacrimi
Ştergându-Mă cu părul ei,
Îar tu mergând la spovedire
O faci numai din obicei!

Zahei, dorind ca să mă vadă,
Urcând în dud Mă aştepta,
Iar tu venind la "Sfânta Cină"
Te trândăveşti a priveghia.

El împătrit apoi întoarce
Celor ce i-a nedreptățit,
Iar tu măcar canonul zilnic
A-l împlini nu te-ai silit!

Zicând să vie după Mine,
Feciorilor lui Zevedei,
Ei M-au urmat lăsându-şi luntrea
Şi pe părinții singurei.

Iar tu, fiind chemat de Mine
Prin cinul cel monahicesc,
Îți faci de lucru cu rudenii
Urmând năravului lumesc.

Gândeşte-te cum altă dată
Mironosițele femei,
Prin lepădarea cea de sine
Urmau cu râvnă paşii Mei!

Când Veronica, cu năframa,
M-a şters la față de sudori,
Întipăritu-M-am pe pânză
Cu chipul Meu pătimitor.

La fel şi tu, ştergându-ți tina
Cu lacrima din ochii tăi,
Atuncea, Eu voi scrie iară
În tine chipul cel dintâi.

Mă roagă Prea Curata Maică,
Să fiu spre tine răbdător
Iar tu de lucrul mântuirii
Mereu rămâi nepăsător!

Veninul cel dintru păcate
Prin care tu Mă necinsteşti
Măcar acum cu lacrimi calde,
Făptura Mea, să-l îndulceşti.

Iar dacă Sfânta umilință
La tine n-are încă spori
Să verşi măcar prin nevoință
Duhovniceştile sudori!

Iar dacă zaci în suferință
Sau trupul ai neputncios
Măcar oftează, cu credință
Ca vameşul cel păcătos!

Precum am ridicat de voie
Povara Crucii, oarecând,
Şi astăzi Eu ridic povara
Păcatelor de pe pamânt.

În urma Mea pe drumul Crucii,
Aleargă vameşi şi curvari
Şi mulți ca Simon Chirineanul,
Ridică Crucea spre Calvar.

Mărturisindu-Mă pe Mine
Mulțimea cea de Mucenci,
Îmi scaldă urmele cu sânge
Pe drumul Crucii - până aici -

Cu sărutarea cea vicleană
A Iudei mă batjocoreşti,
Când Trupul Meu îl iei spre hrană
Iar ura nu o părăseşti!

În urma Mea, pe drumul Crucii
Aleargă mii de călători
Şi mulți, ca Simon Chirineanul,
Ridică Crucea râvnitori.

Iar cuvioşii din pustie
Şi toți creştinii râvnitori,
Îmi scaldă urmele cu lacrimi
Şi cu mulțime de sudori.

Pe calea strâmtă şi spinoasă
Înflăcărați de sfântul dor,
Aleargă mulți tâlhari şi vameşi
Iar tu rămâi nepăsător.

Aleargă cei aprinşi la suflet
Cu dorul sfintei mântuiri
Şi cu suspinuri bat la uşa
Cereştilor milostiviri.

Făptură, vino cu credință
Că Eu te-aştept la Cruce iar
Să-ți dau a Mea făgăduință
Ca celui credincios tâlhar.

Însemnare:
Aceasta este una din primele
mele poezii morale scrisă la
Sfântul Sava prin anul 1943 ...
Ioan Iacob, 10 Mai 1956 Hozeva

SCÂNTEI DIN INIMĂ

Versul cel cu patru strune
Îmi aduce mângâiere
Totdeauna când mă aflu
La necaz şi la durere.

Ca din cremene scânteia
Versul la necaz s-aprinde,
- Într-un chip cu totul tainic -
De la inima fierbinte.

Când necazuri sunt mai multe
Şi zăgazuri mai înalte
Versurile - prin minune -
Izvorăsc atunci mai calde!

Fierbințeala din lăuntru,
De la inimă plecând,
Mă trezesc întotdeauna
Versuri prea duios cântând.

Când durerea mă răpune
Şi puterile se frâng,
În şiraguri nesfârşite
Versurile mele plâng.

Iar când am vreo bucurie
Şi cu duhul mă aprind,
Inima atunci săltează,
Slavoslovii versuind!

Dacă vrei să ştii vreodată
Ce simțea inima mea,
Cetitorule iubite,
De la versuri vei afla!

SIHURI CĂTRE CETITORI

Eu fraților sunt sluga ceia
La care "Veşnicul Stăpân"
Mi-a dat talent spre înmulțire
Şi eu mereu ascuns îl țin!

Vazând pe alte slugi ca mine
Cum îşi sporesc talanții lor
Mă tem să nu primesc osândă
Ca omul cel nălucitor

Şi pentru că în multe rânduri
Prin boală m-am înştiințat
Că ceasul "întrebării mele"
Mai tare s-a apropiat.

Pentr asta - zic - mi-e teamă
Să nu mă osândesc şi eu
În rând cu sluga cea vicleană
Când va veni Stăpânul meu !

Dar, neavând îndemânare
S-aduc talentului meu spor
Îl dau acuma spre lucrare
La cei cu suflet râvnitor.

Nădăjduiesc că dacă alții
Vor strânge rod duhovnicesc
Voi fi şi eu părtaş cu dânşii
Prin darul cel dumnezeiesc.

Şi la zidirea bunătății
Pe care ei vor împlini
Măcar puțină cărămidă
Din "versul" meu vor folosi!

CETATEA DE GRANIT DE LA HOZEVA

În murmul vesel de apă,
"Cetatea cu stânci de granit"
Primeşte pe cei care "scapă"
Zicându-le "bine-ați venit".

Cu veacuri de veacuri în spate
Aşteaptă bătrânul Lăcaş
Pe cei care vin la "Cetate"
Şi-i cer cu dorire "sălaş".

Din negura vremii el are
Menirea cea sfântă din cer
Să fie "azil de scăpare"
La toți cei cu "suflet stingher".

Evreii cu chivotul legii
Când trec peste Sfântul Iordan
Pe-aici au războaie cu regii
Din vechiul pamânt Hanaan.

La dreapta mai sus Gavaonul
Dă soarelui loc de popas,
Iar Luna văzând Ealonul
Nu face atunci nici un pas.

Că schimbă hotarul cel veşnic
Vestitul Iisus Ben-Navi
Pe Soare oprindu-l ca sfeşnic
În marginea vremii de zi.

Aici Proorocul Ilie
În peştera veche de sus,
(Fugind de cumplita mânie)
Se află o vreme ascuns.

Pe urmă, tradiția spune,
Că Sfântul Strămoş Ioachim,
Când scârba pe el îl răpune
Pogoară aici din "Salim".

El vine să-şi verse amarul
În lacrimi fierbinți şi postiri
De unde se întoarce cu darul
Celei mai alese "vestiri".

Apoi la a "vremii plinire"
Fiind Iisus pe pământ
Aici cea din urmă lucire
S-arată din "Sfeşnicul Sfânt".

Ioan Proorocul cel mare
Luceafăr de ziuă cinstit
Al Soarelui care răsare
În lumea din veacuri vestit.

Aici el botează norodul
La apele reci din "Enon",
Gătindu-I în taină "vohodul"
"Celui ce răsare-n Sion".

Când Domnul se-nalță în slavă
Atunci al apelor vad
Din valea aceasta grozavă
Se lasă în jos pân'la iad.

Iar stânca de multă sfială
Se dă la o parte atunci
Păstrând până azi dogoreală
Din focul cu veşnice munci!

Apoi după vremuri se-aşază
Monahilor sfânt adăpost
În care mereu se-narmează
Cu rugi, priveghere şi post.

Cu miile vin de departe
Pe toate din lume lăsând
Ei trupul smeresc pân'la moarte
Şi pierd pe vrăjmaşii de gând.

Un veac înfloreşte pustia
Şi faptele bune rodesc
Că Sfinții prefac sihăstria
În rai minunat sufletesc.

Dar curgerea vremii cea oarbă
Nu cruță nimic pe pământ
Ea schimbă a Lavrei podoabă
Cu jalnicul morții veşmânt.

Că valuri de nații păgâne
Şi vânturi de multe sminteli
Îi strică cetății bătrâne
Frumoasele ei rânduieli.

O parte din "Fiii Pustiei"
Iau drumul prin chinuri la cer
Iar alții de frica robiei
Îşi lasă lăcaşul stingher.

Nemernici pe urma sfințită
A unui trecut strălucit
Noi azi cei cu firea slăbită
Strigăm doar cu glas răguşit.

O! vremuri cu unghii tirane
Şi tu prea sălbatic popor!
De ce v-ați făcut voi organe
A duhului rău stricător?

O ziduri cu peşteri profunde
Ce lucruri străvechi tăinuiți?
O, ape cu murmur de unde
Ce taine adânci povestiți?

Dar cine mai poate pătrunde
Al graiului vostru adânc?
Că iată acum huhurezii
În locul sihaştrilor plâng!

Dar azi pe țărâna cea sfântă
S-arată din vechi rădăcini
O mică verdeață plăpândă
Ieşind la iveală din spini!.

O!, Doamne, să nu se strecoare
În "sadul" acesta uitat
Vreo capră de răufăcătoare
Că iarăşi rămâne uscat!

Iar hoții gândiți din pădure
Aflându-l cumva fără gard
Ei iarăşi aleargă să fure
Şi iarăşi pe toate le ard!

Noiembrie 1952

DIN TAINELE PUSTIEI DE LA SCHITUL HOZEVEI

-pe glas 5-

În tăcerea cea de noapte
Toate când se odihnesc,
Apa murmură în şoapte
Ca un cântec bătrânesc.

Cursul ei fiind năvalnic
Nimeni n-a putut din veac
Să-i priceapă graiul jalnic
Decât vântul cel pribeag.

El când bate de la vale
N-are cum a se feri,
Căci îi stă atunci în cale
Şi încep a tăinui.

Spun atuncea (cine ştie?)
Despre sfinții Mucenici,
Despre viața din pustie
A sihaştrilor de aici!?

Lucruri mari şi minunate
Din trecut or fi spunând,
Căci aud strigând mirate
Cucuvaiele oftând.

ISTORISIRE DIN BĂTRÂNI DESPRE PUSTIA HOZEVEI

Un pustnic dintre cei din urmă
Care-a trăit aici la Schit
Zicea odată către mine
(Fiind atuncea nou venit):

- E-he, părinte nu-ți închipui
Ce-a fost aicea la început
Când nu era nici mânăstirea
Nici schitul nu era făcut!

Atuncea când creştinătatea
Era în anii de pruncie
A fost o sfântă aşezare
Până-a se face Sihăstrie.

Se spune că în valea asta
Şi Sfânta Ana ar fi stat
Când prunca ei cea Prea Curată
La Sfânta Sfintelor s-a dat.

Din vremuri vechi necunoscute
Când sfinții sufereau prigoane
Aicea se păstra cu cinste
Piciorul drept al Sfintei Ane.

Aici se rânduiau fecioare
De Prea Fericiții Stăpâni
Să fie spre catehisirea
Femeilor dintre păgâni.

Fiind cu viață minunată
Şi iscusite întru "Crez"
Ele slujeau la săvârşirea
Dumnezeescului Botez.

Erau la număr o duzină
Prin darul Duhului alese
Şi jumătate dintre ele
Erau cu trapta Diaconese.

Creştinul nostru în cetate
Era atuncia prigonit
Iar locul pentru adunare
Era mereu primejduit.

De-aceea şi catehisirea
Era un lucru delicat
Şi prin cetăţi era cu totul
Adeseori împiedicat.

Atunci se pogorau la vale
Pe malul Sfântului Iordan
Ori la "Enon" în valea asta
Pe unde a fost Ioan.

Bărbaţilor era Iordanul
Pentru Botez obişnuit
Iar pentru partea femeiască
Era aicea mai ferit.

Pe urmă când a biruit credinţa
Şi lumea s-a încreştinat
Atuncia şi catehisirea
Din valea asta s-a mutat.

La Hozeva după aceia
Au început a vieţui
Călugări mai cu nevoinţă
Care doreau a pustnici.

Din cei mai vechi (după scriptură)
Aflăm la "Sfântul Ioachim",
Cinci pustnici mari, având sălaşul
Deasupra lângă ţintirim.

Iar numele erau acestea:
Ilie, Prom, Enon, Gheneu,
Şi mai la urmă Sfântul Zinon
Cel Purtător de Dumnezeu.

Izvorâtori de mir cu toţii
Ei sunt de naţiune Siri
Şi socotiţi începători
Acestei sfinte mânăstiri.

La Sfânta Ana, mai la vale
Călugării mereu sporesc
Şi repede prefac pustia
În rai curat duhovnicesc.

Când năvălirea păgânească
S-abate în pământul Sfânt
Aici aflăm cinci mii de pustnici
Cu îngeresc aşezământ.

Pe urmă sabia persească
Şi arăbescul iatagan
Silesc pe cei care mai scapă
Să-şi caute un alt liman.

O bună parte dintre dânşii
Lăsându-şi valea lui "Enon"
Şi ridicând Sfintele Moaşte
Se duc la muntele Aton.

Iar cei care rămân aicea
Întâmpină multe nevoi
Dar rabdă toate pentru Domnul
Până la marele Război.

Atunci abia de grea furtună
Călugării s-au risipit
Iar Schitul şi cu Mânăstirea
S-au pustiit desăvârşit.

Acum când n-a rămas devale
Decât ruină şi pustiu
Îmi vine ca să plâng de jale
Căci toate nu mai sunt cum ştiu!

Erau atuncia căprioare
Iar cerbii ne erau vecini
Şi greu era ca să pătrundă
În vale oamenii străini.

Acuma s-a mutat şi apa
Fiind uscată pe canal
Şi nu mai vezi decât bursucii
Iar uneori câte-un şacal.

Acuma toate sunt schimbate
Hulumbii doar şi huhurezii
I-auzi ţipând prin peşteri seara
Iar dimineaţa cherhenezii.

Ei parcă plâng vărsându-şi jalea
Ştiind ce-a fost aici la Schit
Când drept cetate era valea
"Cu zidurile de granit"!

STÂNCI ÎN CALEA VIEȚII

Din muntele din faţă
Se rup bucăţi de stânci
Şi cad, sărind în fundul
Prăpastiei adânci.

Adeseori acestea,
Când sunt călătorind,
Pe alte stânci, la vale,
În drumul lor desprind.

Asemenea şi omul,
Piezându-şi rostul său
De multe ori atrage
Pe alţii către rău.

De zgomotul cel mare
Al apelor la Schit
S-a tulburat pustia
Cu munţii de granit.

O stâncă mai bătrână
Lăsându-se de sus,
În calea repejunii
Ca stavilă s-a pus.

De-atunci ca prin minune
Pârâul s-a smerit
Şi nu mai face zgomot
Când trece pe la schit.

Căci neputând să calce
Grumazul vechii stânci
Se pleacă pe sub dânsa
Târându-se pe brânci.

Şi-n calea vieţii noastre
Sloboade Dumnezeu
Necazuri şi ispite
Să ne smerim mereu!

Însemnare:
Am scris această poezie în amintirea zilei când a căzut o coastă de stâncă din spatele chiliei mele, în ajunul zămislirii Sfintei Ana (8 decembrie 1955), când s-a stârnit şi revoluţia faraonilor roşii.

Trebuie să menționez însă că pârâul când era mic nu făcea zgomot, dar când a devenit mare, a deschis mare gâlceavă cu stânca din cale, care a căzut de sus.

SPRE ȚĂRMUL VEŞNICIEI

Privesc în vale apa
Cum curge zgomotos,
Grăbindu-se s-ajungă
La țărmul mării, jos.

Asemenea cu dânsa
Se scurge traiul meu,
De țărmul veşniciei
Se-apropie mereu.

În cale apa geme,
Lovindu-se de stânci
Se-aruncă-n sus şi cade
În gropile adânci.

Cu-aceeaşi zdruncinare
Călătoresc şi eu,
Căci trupul mă apasă
Şi drumul este greu.

Precum în urma apei
Rămâne drum bătut,
Şi-n urma mea uitarea
Va fi ca aşternut.

ÎN CĂI RĂSLEȚE

Din muntele din față
Se rup bucăți de stânci
Şi cad, sărind în fundul
Prăpastiei adânci.

Adeseori acestea,
Când sunt călătorind,
Pe alte stânci, la vale,
În drumul lor desprind.

Asemenea şi omul,
Piezându-şi rostul său
De multe ori atrage
Pe alții către rău.

PE MAREA VIEȚII

Lipsit de fapta bună
Se trece viața mea,
Ca noaptea fără lună
Şi fără nici o stea.

Ridică-mi, Doamne, ceața
Întinsă pe "noian"
Călăuzindu-mi viața
Spre "veşnicul liman"!

De vântul cel potrivnic
Să nu mă laşi bătut,
Ci darul milostivnic
Să-l tinzi celui căzut!

POZA MÂNĂSTIRII HOZEVA

(Către cel care se miră
că plecăm din Mânăstire)

Ca să nu mai ai, Părinte,
Pentru noi nedumeriri
Dau în câteva cuvinte
"Poza" Sfintei mânăstiri:

Prea cinstit Lăcaşul nostru
Cu trecutul luminos
A ajuns la cei de astăzi
Ca un lucru de prisos.

Are astăzi doi Egumeni;
- Două moaşe la un prunc -
Care nu se văd cu anii,
Iar în taină se împung.

Unul poartă numai "titlul"
Însă este nevăzut;
Altul, care poartă greul,
Este nerecunoscut.

Unul are azi "metocul"
Şi nu dă pe-aici deloc,
Altul, care-i ține locul
N-are lemnişor de foc.

Cu ideia că trimite
Starețul cel de la vale,
Cei de sus ne cercetează
Cu provizia "agale".

Ajutoarele de-afară
Care vin pentru sobor
Astăzi nimeni nu mai ştie
Unde se opresc din zbor.

Nu degeaba strigă mielul
(după cum a zis proverbul)
Că ce scapă de la capră
Le canoniseşte cerbul.

Astăzi grija mântuirii
Personalului sărman
A ajuns, (cum zice vorba):
"Gaură într-un noian"!

Iar atunci când vine boala
Înlesnire nu găseşti
Şi de nu te cauți singur
Mori cu zile unde eşti.

Toate merg aşa de-a hoața;
Dacă judeci omeneşte,
Însă darul cel din ceruri
Totuşi nu ne părăseşte.

Căci de-a pururi Sfinții noştri
Poartă grijă de cei vii
Şi ne ocrotesc în taină:
Ca şi maica pe copii.

M-rea "Sf. Gheorghe"
de la Hozeva 1953 Ian.

Crucea vieții omeneşti

(Alegorie)

Un creştin odinioară
Tot se căina mereu:
Grea mai este Crucea asta
Ce mi-a dat-o Dumnezeu.
Cum o dau nu-mi iese bine
De necazuri nu mai scap
Şi muncesc din greu ca boul
Până cad lângă proțap!

Iaca alții sunt mai leneşi şi
trăiesc mai în belşug
Numai mie (vorba ceea) "boii
nu-mi mai trag la jug".
Şi ofta creştinul nostru şi
mereu era cârtind
Nimeni nu putea odată să-l
audă mulțumind.
Însă Cel de sus Părinte, care
ajută pe mişel
Căutând din cele sfinte,
cercetatu-l-au pe el:

A trimis la el un înger
Noaptea când dormea trudit
Şi luând pe om de mână
L-a urcat pe deal la Schit.
Se făcea că este ziuă
Şi erau numai ei doi
Între nişte Cruci frumoase
Felurite după soi.
Unele erau de aur,
Altele de fier şi lemn,
De argint şi de aramă,
Fiecare cu un semn.

Zice îngerul atuncea:
"Ia-ți o Cruce care vrei
Numai potriveşte-o bine
şi te-ntoarce la bordei".
Lacom el apucă-n grabă, cea
de aur mai întâi
Încercând s-o tăbârcească pe
voinici umerii săi.
Dar nu-i chip ca s-o urnească
şi privind la ea cu jind
Se pogoară mai la vale,
la o Cruce de argint.

De prea multă strălucire
Nu te poți uita la ea,
Dar voind el s-o ridice
Vede că-i grozav de grea.
Se mai uită, iar încearcă
Până ce îşi ia de seamă
Să-şi aleagă altă Cruce,
Tot frumoasă, de aramă.

Dar în ciuda lui şi aceea
pentru dânsul este grea
Cea de marmoră mai tare,
cea de fier cam tot aşa.
Lângă ele, mai la vale,
vede sub un copăcel,
Cruce de stejar uşoară,
numai bună pentru el.
O ridică deci şi pleacă,
Iară îngerul pe drum
Îl întreabă pentru Cruce,
dacă-i mulțumit acum.

Slavă Domnului, răspunde,
Tare-s mulțumit cu ea,
Căci din toate numai asta
Este după vlaga mea!
Îngerul atunci îi zice:
Omule nemulțumit,
Pentru Crucea vieții tale
Totdeauna ai cârtit!
Astăzi te-am adus anume
Ca să-ți fie ție semn
Că nici una nu poți duce
Decât Crucea cea de lemn.

Asta este "Crucea vieții" dată
ție de când eşti
Deci lui Dumnezeu dă slavă
şi de-acum să nu cârteşti.
Cele de metaluri scumpe
sunt a oamenilor sfinți
Care sufăr pân'la sânge,
întru grele nevoințe.
Iară tu cu sărăcia lesne
te vei mântui,
Dacă vei păzi credința
şi răbdând vei mulțumi!

TURMA FĂRĂ PĂSTOR

S-aude azi din depărtare
La Dunăre un geamăt greu,
O, cât mai suferi azi de tare,
În țara ta, poporul meu!

Că, iată, ți-au gonit "Păstorul"
Şi oile s-au risipit,
Punând la "stână" roşiorul
Pe cel tovarăş ca "năimit".

Azi "urşii" smulg din carne lâna
Iar sângele din "oi" îl sug
Şi multe oi, lăsându-şi stâna,
Prin locuri depărtate fug.
....

În plaiul strămoşesc, departe,
Oftează frații cu amar,
Fiind siliți acum să poarte
Povara Crucii, spre "calvar".

O, suflete nemângâiate
Din lagărul de suferință
Voi însetați de libertate,
Păzindu-vă Sfânta Credință!

Voi socotiți pe cei de-afară
Că sunt în raiul desfătării,
Căci nu e viață mai amară
Ca astăzi pe pământul țării!

Voi aşteptați o mângâiere,
O rugăciune de la noi,
Dar nu aveți la cine cere
Căci toți suntem întru nevoi.

Pribegi, înstrăinați de casă
Suntem săraci şi răsleițiți
Căci duhul vrajbei nu ne lasă
Să fim măcar acum uniți.

Ca pleava astăzi ne-mpresoară
Vârtejul greu al vrăşmăşiei
Şi viața noastră mai amară
Ne-o facem noi în pribegie.

DUHOVNICEŞTILOR SURORI

O bucurie negrăită
Smeritul suflet mi-a cuprins
Văzând cum dragostea creştină
Pe toate astăzi le-a învins!

În curtea casei voastre astăzi
Se vede bine mai vârtos
Că locuieşte dimpreună
Prea Sfântul dar al lui Hristos!

În câtă vreme bogătaşii
Sunt singur bine găzduiţi
Atunci Hristos cu nevoiaşii
Din curte sunt obiduiţi.

Din lacrimile pocăinţii
A zilelor Sfântului Post
Comoară Sfântă a Credinţei
Vădeşte pe al vieţii rost.

Căci Dumnezeul Îndurării
Pe inimă o a mişcat
Să fiţi în grija căutării
De cel bolnav şi scăpătat.

Vă fericesc, fără înconjur
Şi sunt adânc încredinţat
Că astăzi nu slujiţi la oameni
Ci Domnului - cu adevărat.

Mirosul greu şi murdăria
Cari răbdaţi, sunt mărturii
A răsplătirilor din ceruri,
Ale miresmei bucurii!

Eu n-am ceva mai bun acum
Decât spre a vă da un sfat:
S-aveţi răbdare totdeauna
Căci mare dar aţi căpătat!

Acel bolnav în suferinţă
Când zice: 'Dumnezeu primească"
E pentru suflet ca o floare
Pentru cununa cea cerească!

Iar vorba: "Dumnezeu să ierte"
Când zice pentru adormiţi
Întrece toată rugăciunea
Celor care sunt ghiftuiţi!

Durerea care ai în suflet
Pentru rudenii ce s-au dus
Întoarce-o către nevoiaşi
Ce sunt prieteni cu Iisus!

Spre ei să-ţi verşi compătimirea
Pe ei să-i cauţi azi cu dor
Căci au nespusă îndrăzneală
La Dulcele Mântuitor.

De molipsire n-aveţi teamă
Căci dragostea lui Dumnezeu
Întrece toată doctoria,
Şi ne acoperă de rău.

Din fundul peşterii smerite
Eu ca un frate vă doresc
Să fiţi în toate fericite
Cu darul cel dumnezeesc!

Iar când sunteţi la rugăciune
Să nu uitaţi a vă ruga
Ca Dumnezeu să miluiască
Şi pe nevrednicia mea!

Rugaţi ca cei din pribegie
Creştinii noştri de un neam
Să-şi ţie Sfânta lor credinţă
Ca Sfântul Patriarh Avraam.

Iar dacă nu se vor întoarce
Să-şi vadă ţara românească,
Măcar să nu-i lipsească Domnul
De Sfânta Patrie Cerească!

Iar pentru cei din România,
Cei prigoniţi de bolşevici
Să-i întărească în credinţă
Mărturisind ca mucenici!

Şi unul pentru altul pururi
Rugându-ne sârguincios
Cu dragoste duhovnicească
Plini-vom legea lui Hrisos!

Primiţi din partea mea smeritul
Duhovniceştile urări
Şi mulţumire pentru darul
Mulţimilor de îndurări!

Nevrednic eu fiind de toate
La rândul meu mă sârguiesc
Să fac şi eu după putere
Pentru acei care-mi slujesc.

Primind aceste stihurele
Să ştiţi că eu am pus în ele
Bucăţi de inimă zdrobită
Cu dragoste neprihănită!

Hristos a înviat din groapă
Şi noi să înviem cu El
Slujindu-i numai Lui ca roabă
Prin mila către cel mişel.

Să fie pentru toate astăzi
Dumnezeiasca Înviere:
Izvor de pace şi iubire
Cu sufletească mângâiere!

Al vostru mai nevrednic frate
şi către Domnul rugător Ioan,
smeritul Ieromonahul. Al vostru
recunoscător Ioan Iacob.
Sihăstria Sfintei Ane de la
Hozeva

OAZA PĂRĂSITĂ

Aici în mijlocul pustiei
Pe malul Sfântului Iordan
Acest Lăcaş al României
Ne-a fost la toţi ca un liman.

Fiind străini, în dezbinare
Ca oile fără cioban
Noi dobândeam o alinare
La Schitul Sfântului Ioan.

În limba noastră românească
Puteam aici a ne ruga
Şi-o fărmitură sărăcească
Frăţeşte o puteam mânca.

Acei bolnavi, fără mijloace,
Aiurea neavând răgaz
Se pogorau cu drag încoace
Uitând, săracii, de necaz.

Iar câţi aveau din întâmplare
Vreo duşmănie între ei,
În gura sobei, ori la soare,
Se împăcau fără să vrei.

Şi pot să zic că toţi de-a rândul
Cu suflet de român curat
Ne mângâiam aici cu gândul
Că ne aflăm la noi în sat!

Căci lunca verde cu Iordanul
Pe toți ne-mbrățișa cu drag,
Îndepărtându-ne "amarul"
Din sufletul celui pribeag!

Pe prispa cea de lut, în soare,
La baie, ori la pescuit,
Aveam nădejdea încă tare
Că România n-a murit!

Dar - azi când biata Sihăstrie
S-a pustiit ca "Madiam"
O jalnică melancolie
Mi-a stins nădejdea ce-o aveam!

Scrisă după plecarea de la Iordan de nevrednicul Ieromonah Ioan Iacob

Noiembrie 1952, Hozeva

IMNUL ROMÂNESC

(Din pragul anului 1956)

Acum, ori niciodată
Treziți-vă, Români!
Având credință-n suflet
Și arma sfântă-n mâini.

În rodul născocirii
Să nu nădăjduiți,
Ci "arma mântuirii"
Mereu s-o mânuiți!

Uniți-vă în cuget
Prin simțuri creștinești
La sânul "Maicii Voastre"
Cele duhovnicești!

În pavăza credinței
Fiind adăpostiți,
La vremuri de războaie
Veți fi nebiruiți.

Tot neamul de pe lume
Și "cel de sub pământ"
De s-ar scula-mpotrivă
Va fi de voi înfrânt.

Plecați-vă la Domnul
Grumazul umilit,
Să vă înalțe fruntea
În "plaiul cel dorit".

De somnul nesimțirii
Să nu mai dormitați
Că "zorii mântuirii"
S-arată la Carpați.

Cu dragoste curată,
Ca frații petrecând,
Să nu știrbim onoarea
Și graiul nostru sfânt!

Trezindu-ne simțirea
Din suflet creștinesc
Să punem Semnul Crucii
Pe steagul românesc!

Pe tronul cel din sufler
S-avem necontenit
Icoana prea cinstită
A Regelui mărit!

De vom păzi unirea
Și "Crezul din Strămoși",
Vom fi și jos, în lume
Și-n ceruri glorioși!

În scumpa noastră țară
Atunci vor crește iar
Virtuțile străbune,
Cu nume secular.

Din groapa stricăciunii
Săpată de tiran
Se va scula cu slavă
"Răsadul lui Traian".

Deci, azi, ca niciodată,
Să ne vădim "Creștini"
Păstrând neprihănită
Credința, prin străini!

MUSTRAREA, LUMINAREA ȘI CHEMAREA UNUI CREȘTIN LA CĂLUGĂRIE

A. Mustrarea conștiinței

Milostive Iisuse,
nu mă osândi,
Ci cu darul Sfintei mile
Dăruiește-mi încă zile!

Pe pământ în nepăsare,
rău am petrecut,
Iar în lumea veșniciei
Nu sunt vrednic veseliei.

Trupul meu la patimi rele,
deseori l-am dat,
Dar la ziua judecății
Ce răspuns voi da Dreptății!

Haina mea îi ponosită,
trupul întinat,
Iar când viața se va stinge,
Suflete, cum vei mai plânge!

Pe acei fără prihană
foarte i-am smintit,
Iar la inima curată
Am lăsat o neagră pată.

Ochii mei cu iscodire
rău s-au întinat
Și de nu voi fi cu pază
Văd la urmă mare groază.

Gura mea neastâmpărată,
mult m-a vătămat
Dar când ceasul va să sune
Ticăloasa ce va spune!

Nasul meu se desfătează
cu miros plăcut
Dar mirosul de la moarte
Cum va mai putea să-l poarte.

În urechi acum îmi sună
cântece lumești
Dar pe veșnica sunare
Cum voi auzi-o oare?

Mâna mea se sârguieşte
la deşertăciuni
Dar de nu voi face bine
Vai săracului de mine!

B. Luminarea Tainică de sus

Lasă lumea necredinţii,
plină de sminteală
Şi te du la mânăstire
Căutându-ţi mântuire!

Mintea ta este făclie,
fără untdelemn,
De la Domnul cere milă
Până când mai ai feştilă.

Frumuseţea şi puterea,
curse pregătesc
Iar năravul cu momeală
Te răpeşte ca din oală.

Frica morţii ţine minte,
nu uita de ea
Cine-i leneş ca s-o poarte
Sufletul îşi dă la moarte.

Trupul tău la sân adoarme,
sânge pătimaş
Celor morţi le lasă somnul
Şi trăieşte pentru Domnul!

Rugăciunea cea fierbinte,
caută s-o ai,
Căci de frica rugăciunii
Piere duhul urâciunii.

Înălţarea minţii tale,
grabnic s-o arunci
Căci la gândul înălţării
Bate vântul desfrânării.

Cu năravul trândăvirii
nu călători
Căci pe urma trândăvirii
Vine boala nesimţirii.

Fii cu dragoste curată
către Dumnezeu,
Lasă dragostea lumească
Pentru cea duhovnicească.

Plângi adesea cu suspinuri,
inima zdrobind,
Căci din apa umilinţii
Au băut în viaţă Sfinţii.

C. Chemarea Domnului

Vino astăzi către Mine,
jugul meu îi bun,
Iară Sfânta Mea povară
Tu o vei simţi uşoară!

Lasă rude şi prieteni,
slavă şi plăceri
Şi venind urmează Mie
Să viezi în veşnicie!

Calea Crucii tu urmează,
până la mormânt
Ca să porţi apoi cununa
Slavei Mele totdeauna!

D. De la Iordan la Sfânta Ana
(Se înţelege Schitul)

La Iordan aveai mormântul
îmbrăcat cu flori
Iar aice cine moare,
nu mai are nici o floare.

În grădină primăvara
toate se schimbau
Iar smerita mea chilie,
nu se schimbă pe vecie.

Apa cea blagoslovită
jos se revărsa
Iar aici pe stânca arsă,
nici o apă nu se varsă.

Pe cărarea de la poartă
mulţi erau trecând
Iar pe-aicea nu mai trece
decât cel cu suflet rece.

Turturele în luncă
vesele cântau
Iar aicea turturica
n-o mai vede "Abunica"!

La Lăcaşul cel din vale
mult mă mângâiam,
Iar aicea mângâierea
este ca să-mi plâng durerea.

Azi la Crucea de la "scară"
nu mai este drum
Cel plecat odinioară,
nu se mai întoarce iară.

Lângă ea s-a pus hotarul
vechiului "Ioan"
Şi a lui "Egumenie"
se îngroapă pe vecie!

Fraţii mei îmi poartă greul
ca unui sărman
Dar celui ce n-are silă,
nu i se cuvine milă.

Viaţa mea de-acum se trece
grabnic ca un vis
Pocăieşte-te Ioane,
la "Lăcaşul Sfintei Ane"!

BUCURIA MAICII DOMNULUI DE SFÂNTA ÎNVIERE

Bucură-te Preacurată
Care ieri te-ai tânguit
Iată Fiul tău cu slavă
Din mormânt a răsărit!

Toată firea prăznuieşte
Învierea lui Hristos,
Toate se îmbracă astăzi
Cu veşmânt prea luminos!

Îngerii şi pământenii
Cântă azi acelaşi grai
Iar Adam şi cu tâlharul
Azi se veselesc în Rai.

Nu mai este astăzi pază
În Edenul cel ceresc,
Uşa stă mereu deschisă
Pentru neamul creştinesc.

Nu se mai socoate Crucea
Ca organ chinuitor;
Ea rămâne "Steagul Slavei"
- Semnul cel biruitor - !

Băutura cea amară
De Hristos s-a îndulcit
Şi "împărăţia morţii"
Pe vecie s-a zdrobit!

Tu fiind mai înainte:
"Maica Sfintelor dureri"
Astăzi eşti: "a Slavei Maică"
Şi "a Sfintei Învieri"!

RUGĂCIUNE

Doamne, Dumnezeul nostru,
Cel bogat în îndurări,
Luminează-mi totdeauna
"Pământeştile cărări"!

Mila Ta cea părintească
Îndulceşte viaţa mea,
Dar cutremur mă cuprinde
Că, nevrednic sunt de ea.

Prisoseşte, Doamne Sfinte,
Darul Tău dumnezeesc
Ca să Te cunosc mai bine
Şi mai mult să Te slăvesc!

SEMNELE BUCURIEI

Ridicându-te, cu slavă,
Din "lăcaşul celor morţi",
Semnul suliţei, Hristoase,
Şi al cuielor îl porţi.

Fruntea Ta păstrează veşnic
(Şi în veacul următor)
Urma spinilor - adâncă -
Ca un semn izbăvitor.

Iar la Tronul cel din Slavă
Crucea este "Steagul Sfânt",
Închinat la cer de Îngeri
Şi de oameni, pe pământ.

Taină negrăită, Doamne!
Ca fiind un lucru rar,
Porţi în slava veşniciei
"Semnele de la Calvar".

Împăraţii fac izbândă
Cu oştirea, la război,
Tu zdrobeşti puterea morţii
Viaţa dându-Ţi pentru noi.

Întinzând, pe Cruce, mâna
Tainic ne arăţi mereu
Că eşti "Mirele Răbdării"
Şi al "Milei Dumnezeu".

Iar în raiul desfătării
Mai întâi pe cel tâlhar
L-ai suit, Prea Milostive,
Arătându-Ţi Sfântul dar.

VÂNTUL PUSTIIRII (URGIA CEREASCĂ)

Iarăşi lupte, iarăşi sânge,
Iarăşi zgomot de război,
Iarăşi lacrimi nesfârşite
Iarăşi valuri de nevoi!

Când a şters sărmana lume
Lacrima de pe obraz,
Au venit năpraznic iarăşi
Alte valuri de necaz.

Văduvele iar vor plânge
Cu bătrânii cei sărmani
Şi copiii vor rămâne
Iar cu miile orfani.

Pustiise-vor oraşe
Şi pe mulţi îi vor robi
Unde sunt cântări deşarte,
Gloanţele vor dănţui.

Iar în locul răsfăţării
Şi a luxului nebun,
Vor domni de-acuma groaza
Şi cutremurul de tun.

Cari azi de zburdăciune
Umblă goi neruşinaţi,
Vor ajunge ca să umble
De nevoie dezbrăcaţi.

Când sporeşte răutatea
Se scârbeşte Dumnezeu,
Pentru asta vin în lume
Şi războaiele mereu!

MĂRTURISIREA FIULUI PIERDUT

Cheltuit-am pe pământ,
Moştenirea mea la rău
Şi acum nevrednic sunt
Ca să mă numesc "al Tău"!

Cu năravul cel porcesc
Traiul mi l-am irosit
Şi veşmântul sufletesc
În desfrâu l-am ponosit.

După ce m-a vătămat
Arşiţa păcatului,
Sfântul dar mi s-a luat
Mie, desfrânatului.

Flămânzind de darul Tău,
Sufleteşte eu muream,
Şi în slujba celui rău
Eu cu totul mă aflam.

Porcilor am fost păstor
La "boierul cel gândit"
Şi din roşcovele lor
Poftele mi-am împlinit.

Mormântul Domnului IZVORUL SFÂNT

Lumina cea neînserată
Fiind ascunsă în pământ
Ne-a răsărit la toţi viaţă
Şi pace nouă pe pământ.

Iar pe "Lăcaşul morţii Sale"
Prea Dulcele Mântuitor
L-a dăruit Creştinătăţii
Să-l aibă ca un "Sfânt Izvor".

Acolo se pogoară tainic
Lumina Sfintei Învieri
Împrăştiind la toată lumea
Prea minunate mângâieri.

Cunoască semnul îndurării
Şi neamul cel necredincios
Luând putere de viaţă
Din Învierea lui Hristos.

Când azi "Cei Mari" vorbesc de pace
Zadarnic este glasul lor
De nu se vor pleca sub steagul
Mai Marelui Apărător.

Să amuţească bârfitorii
Şi cei cu duhul răzvrătit
Văzând lumina cea de taină
A "Veşnicului Răsărit".

Să se apropie cu râvnă
Acum tot omul muritor
Şi să primească luminare
Din al credinţii Sfânt Izvor!.

Am scris acestea în luna Aprilie 1959 pentru Luminata şi Sfânta zi a Învierii în cinstirea Sf. Ana de la Hozeva.

Nevrednicul între
Ieroschimonahi Ioan Iacob
(fost Egumen la Schitul de la Iordan)

SEMNELE APOCALIPTICE

Vânturi rele, pierzătoare,
Ameninţă azi mereu
Pe noroadele smerite
Care cred în Dumnezeu.

Bate "Crivăţul" năprasnic,
De la Nordul Comunist,
Răspândind în toată lumea
"Dogmele" lui Anticrist.

Din Apus "Austrul" suflă
Aducând cu el "Progres",
Care naşte necredinţă
Şi împrăştie eres.

De la Miazăzi mai tare,
"Băltăreţul" s-a pornit
Şi, lovindu-se de "Crivăţ"
Pe cei negri i-a-nroşit.

Iar la Răsărit de soare,
"Valul galben al lui Gog"
Spumegă şi se frământă
Cu "vlăstarii lui Magog".

Ucenicii stricăciunii
Forfotesc îngrozitor
Căutând să otrăvească
Pe sărmanul muritor.

Grabnic uneltesc perzarea
Cei cu duhul "răzvrătit"
- Şi precum se vede lumea
Nu-i departe de sfârşit -

Urâciunea pustiirii
Şi-a găsit învăţăcei
Care dăscălesc pe oameni
Ca să meargă după ei.

Aceste versuri au fost scrise în ziua Sfintei Maria Magdalena, cea întocmai cu Apostolii, 22 iulie 1960, în Sihăstria "Sf. Ana" de la Hozeva (potrivit cu starea furtunoasă din cele patru continente) de către smeritul Ieroschimonah Ioan Iacob.

Sunt ultimele versuri ale Sfântului Ioan

CHEMAREA FIULUI PIERDUT

Vino, fiul meu iubit,
Din amăgitoare căi,
Ca din nou să te îmbrac
În "podoaba cea dintâi"!

Cu zdrobirea inimii,
Tu bătând la uşa mea,
Voi ieşi atunci cu dor
Spre întâmpinarea ta.

Pe grumazul tău căzând,
Sărutarea îţi voi da
Şi cu glas înduioşat,
"Fiul meu" te voi chema.

Îţi voi da sandale noi,
Haine bune şi inel
Şi voi face prânz bogat
Dintru cel mai gras viţel.

Toată casa mea atunci
Dănţuind va prăznui
Pentru "Fiul cel pierdut",
Care iarăşi va veni.

POPOR MARTIR

Din viaţa ta - cum văd - înseamnă
Poporule mult zbuciumat
Că eşti ca grâul cel de toamnă:
În ploi şi vânturi semănat.

Tu eşti odrasla cea mezină
A trunchiului daco-roman,
Născut cu sabia în mână
Aici, în câmpul dunărean.

Ca leagăn scump tu ai doar munţii
Şi scăldătoare Dunărea,
Pădurile cununa frunţii,
Iar holdele sunt haina ta.

În sângele muceniciei
Ai fost prin veacuri botezat
Şi-n vârsta crudă a pruncie
N-ai fost ca alţii alintat.

Căci tu fiind abia în faşă
Părinţii te-au lăsat orfan
Şi spre fiinţa ta gingaşă
S-aruncă barbarul tiran.

Luându-ţi drumul pribegiei
Trăieşti prin munţi şi prin păduri
Şi "veacuri de mucenicie"
De la sălbatici tu înduri.

Când negura păgânătăţii
Se năpustea către Apus
Ai fost atunci Creştinătăţii
Ca scut de pază nerăpus.

Când naţiile apusene
Urzesc "progresul" ţării lor
În şesurile dunărene
Tu rabzi potop cotropitor.

La "cuibul" proaspăt din câmpie
Abia atunci înfiripat
S-aruncă valuri din pustie
De goţi şi huni neîncetat.

Tu stând cu ghioaga nestrujită
La trecătoare între munţi,
Ca santinelă neclintită
A lor năvală o înfrunţi.

Deci tu de mic, o, mucenice,
Ai fost zăgazul nemişcat
A valurilor inamice
Şi tu pe toţi i-ai apărat.

În vremea cea de suferinţă
Biserica te-a îndulcit
Cu laptele bunei credinţe
Şi paşii ţi-a călăuzit.

Din gura ei înveţi tu graiul
Frumos ca imnul îngeresc
Şi ea îţi pregăteşte Raiul
În slava Tatălui Ceresc.

Cuvântul ei ţi-a dat tărie
Când sufletul era mâhnit
Şi-având nădejdea-n veşnicie
Necazul nu te-a biruit.

De câte ori te-ngenunchează
Vrăjmaşii cei cotropitori,
"Bătrâna" te îmbărbătează
Şi nu te lasă ca să mori.

Deci nu slăbi şi crede numa
Că "Maica" nu te-a părăsit,
Ci darul ei, întâi şi-acuma,
Te sprijină necontenit.

De vei păzi, "credinţa tare"
Precum din veac s-a moştenit
Vei fi slăvit din nou sub soare
Mai mult de cum ai fost slăvit.

Iar dacă tu dispreţui-vei
Predaniile părinteşti,
Atuncia grâu vei fi colivei
Şi veşnic nu mai odrăsleşti.

Vei fi ca pleava cea uşoară
Purtată pururea de vânt
Pierindu-ţi urmele din ţară
Şi numele de pe pământ!

Atunci vei moşteni blestemul
Ca fiul rău de la părinţi
Pierzând ogorul - ca Edenul -
Răscumpărat de-atâţia Sfinţi!

ÎNDEMN FRĂŢESC

Fii pribegi ai ţării mele
Necăjiţi între străini,
Nu uitaţi menirea voastră
De Români şi de Creştini.

Legea noastră creştinească
Şi pământul românesc
S-au păstrat cu multe jertfe
Care nu se pomenesc.

În prigoanele păgâne
Şi-n vârtejul cel barbar
Sângele curgea şuroaie
Pe al Patriei Altar.

Câţi nu mor pentru credinţă
Apărând acest pământ,
Ori prin aspră nevoinţă,
Ştie numai Domnul Sfânt.

Că furtuna cea de veacuri
A cumplitului necaz
Nu-i lasă pe vii să şteargă
Lacrima de pe obraz.

Cărturari n-au fost pe-atuncea
Ca să scrie viaţa lor
Au în schimb în "Cartea Vieţii"
Numele nemuritor.

VESTITORII DURERII

Păsărele călătoare
De la Dunăre veniţi?
Despre scumpa noastră ţară,
Spuneţi nouă, ce mai ştiţi?

Mai trăiesc Români pe-acolo?
Se aude glasul lor?
Se mai vede la hotare
Steagul nostru tricolor?

Doina azi se mai aude
Şi tălăngile la stâni?
Se mai află oare, astăzi
Veselie la Români?

Sărbătoarea mai răsună
Glas de clopote - duios -
Îndemnând la Rugăciune
Pe poporul credincios?

Din vazduh, în zborul vostru,
N-aţi privit către Carpaţi?
Sunt ei tot aşa de falnici?
Nu se văd mai aplecaţi?

Dar, frumoase păsărele,
Voi nu-mi daţi nici un răspuns?
Vorba mea, ca o săgeată,
Pare-mi-se v-a pătruns!

Amintindu-vă de ţară,
Voi aflaţi acum din greu,
Parcă toate sunt pierdute!
Ţara şi Poporul meu!

GLASUL PĂSĂRELELOR

O, Români, din ţări streine,
Voi pribegi fiind ca noi,
Aţi scăpat de grea ruşine
Şi de groaznice nevoi!

Ţară voastră cea frumoasă,
Şi-a schimbat acuma sorţii,
Căci potrivnicii din casă
I-au croit veşmântul morţii!

Nistrul azi şi Tisa plânge
Şi Carpaţii plâng duios,
Revărsând pârâu de sânge
Către Dunăre, în jos!

Oltul sună versul jalnic
Dintre munţii ardeleni,
Iar Prutul plânge Doina,
Prin Moldova, pân-la Reni!

Toate apele năvalnic
Se unesc apoi în cor,
Şi sunând un cântec jalnic
Plâng durerea Ţării lor!

Iară Dunărea, devale,
Strânge dorul de hotar
Şi umplându-se de jale,
Spune Mării, cu amar!

August, 1952,
Un Sihastru din Valea Iordanului

LA NOI ACASĂ (Pluguşorul românului pribeag)

Durerea morţii stăpâneşte
În plaiul nostru strămoşesc
Căci fiara de la Miază Noapte
Sugrumă tot ce-i românesc.

Tânjeşte vatra părăsită
A bieţilor români pribegi
Şi lumea fuge îngrozită
De multele fărădelegi.

Podoaba ţării azi se pierde
Feciorii casei sunt streini,
Azi codrul nu mai este verde,
Iar florile sunt mărăcini.

Azi pâinea s-a făcut amară
Şi apa-i neagră de venin
Văzduhul a ajuns povară,
Iar traiul omului ... un chin.

De multă vreme nu se-aude
Sub cerul Ţării înroşit,
Decât al sputnicilor vuiet
Şi geamătul celui robit!

Cu lacrimi astăzi se adapă
Feciorii dulcei Românii
Zicând: "Ieşiţi -la cei din groapă-
Ca să intrăm azi noi de vii"!

La Putna Ştefan nu mai poate
Să odihnească în mormânt,
Vazând atâta nedreptate
Pe strămoşescul lui pământ.

El strigă jalnic spre Suceava
La Sfântul Mucenic Ioan
Să ne ridice iarăşi slava
Cea dărâmată de tiran.

La Cozia, în Mânăstire,
Cu groază Mircea s-a trezit
De prea amară tânguire
A Oltului nemulţumit.

Spre Argeş, ochii îşi îndreaptă
La trupul cel mucenicesc
Şi suspinând mereu aşteaptă
Un semn de ajutor ceresc.

Mihai, din cripta cea bătrână
Înalţă capul fioros,
Ar vrea s-apuce spada-n mână,
Dar ... trupul îi lipseşte-n jos.

El plânge astăzi, cu Neagoe
Rugând pe Nifon cel Sfinţit
Să scape ţara de nevoie,
Cu darul lui nemărginit.

Vasile Lupu vrea să vadă
Din nou sobor creştin la Iaşi,
Dar arhiereii stau sub pază
Şi nu se pot urni doi paşi.

El vrea din nou să întărească
"Blagocestivul Adevăr"
Căci iarăşi lumea creştinească
Apucă "Legea" în răspăr.

Nu poate astăzi să mai vadă
Alături de lăcaşul său,
Cum fac "organele" paradă
Tovărăşiei celui rău.

Tresar străbunii din morminte
Când văd atâta pustiire
Pe locurile cele sfine,
Lăsate nouă moştenire.

Pământul plămădit cu sânge
Şi cu sudoare de martiri
Azi se cutremură şi plânge,
Fiind împresurat de "zbiri".

Carpaţii astăzi se-nfioară
Şi apele se zbat în vad,
Văzând pe scumpa noastră Ţară
Cum se apropie de iad!

Azi Sfinţii iubitori de Ţară
Se roagă jalnic lui Hristos
Să izbăvească de ocară
Pe neamul nostru credincios.

Iar voi, martirilor de astăzi,
Luceferi prea luminători,
Cu sfânta voastră îndrăzneală
Daţi pildă celor muritori.

Să ştie lumea răsfăţată
Că viitorul fericit,
Cu suferinţă şi cu jertfă
Va fi mereu pecetluit.

În cale către mântuire
Povara Crucii vom purta
Şi pân-la slava "Învierii"
Golgota vom întâmpina!

Nicodime Prea Fericite
De ce te-ai dus dintre români
Lăsând Biserica robită
Şi Ţara "fără de bătrâni"?

Veniamine Prea Sfinţite
Cu Varlaam şi Dosoftei
Păziţi "Făcliile cinstite"
Să nu le stingă cei atei!

Părinţilor cu suflet mare
Păstorilor duhovniceşti,
Mai arătaţi-vă o dată
La "Scaunele vlădiceşti"!

Micul Orfan

E ziua învierii,
azi clopotele trag
Bătrânii stau pe prispe,
iar unii stau în prag,
Cei tineri şi copii,
ieşind gătiţi la drum
Se duc ca să ciocnească
la cimitir acum.

Mireasma cea de Taină
a Sfintei sărbători
Se simte din tămâie,
din iarbă şi din flori,
Livezile se-mbracă
într-un frumos veşmânt.
Şi toate par acuma
mai nouă pe pământ.

Aproape de altarul
Bisericii de lemn
Un copilaş aduce,
făclii şi untdelemn,
Sărută Sfânta Cruce
la proaspătul mormânt
Apoi îngenunchiază
şi plânge suspinând.

Când clopotele sună
cu dangătul voios,
Orfanul lângă Cruce
suspină dureros!
Fiind el în durere
cu totul adâncit,
Din sunetul de clopot
un glas a auzit.

Nu plânge azi copile
şi nu fii supărat,
Căci iată sunt cu tine,
Hristos a înviat!
Era vorbirea dulce
a maicii din mormânt,
Gonindu-i întristarea
din pieptul lui înfrânt.

S-a ridicat îndată,
cu sufletul uimit
Şi căuta să vadă
pe care i-a grăit.
Atuncia din Altarul
cu zidul afumat
Văzu zâmbind pe Domnul,
cu Trupul Înviat.

S-a luminat la suflet
de chipul Lui cel blând
Şi lepădând durerea
a zis aşa în gând:
Atuncia dacă Domnul
aici a înviat
Înseamnă că şi mama
cu Dânsul s-a sculat!

Zicând aşa cu gândul,
s-a închinat smerit
Şi sărutând mormântul,
spre casă s-a grăbit.

La vatra părintească
sta singur, singurel
Căci tatăl lui, sărmanul,
murise în război
Dormea la cei de-aproape,
iar ziua alerga
La casa cea pustie,
şi deseori plângea.

Acum de Înviere,
venind acasă iar
A început orfanul iar
să plângă cu amar,
Dar clopotul se-aude
la cimitir sunând
Şi iarăşi glasul maicii
s-aude iar zicând:

Nu plânge azi copile
şi nu fii supărat,
Eu sunt ş-aici cu tine,
Hristos a înviat!
De-atunci orfanul nostru
a încetat cu plânsul
Şi orice clopot sună
îl mângâie pe dânsul.

O SCRISOARE

(Către un frate din ţară)

SUFLETE AL MEU

Nu căta aiurea,
Vezi numai de tine
Socotind securea,
Morţii care vine.

Groznică întrebare,
Se va face-atunci
Fără de-ndurare,
Te vor da la munci!

Dacă nu vei face?
Rod de pocăinţă
Cât mai ai soroace
Şi mai ai putinţă.

Ca un fur pe moarte
Când o vei vedea
De năprazná foarte
Te vei spăimânta!

Ajutor vei cere
De la cei din jur
Dar ei n-au putere
Căci al morţii fur,

Are lângă dânsul
Slugi înfricoşate
Ruga ta şi plânsul
Cel de-apoi nu poate.

Caută vezi bine
Nu da amânare
Nici la rugăciune
Nici la ascultare.

Lasă grija lumii
Taie vorbăria
Nu fii robul lumii
Cu bucătăria.

Taci şi vezi de tine
Vrajbă nu căta
Fii cu toţii bine
Şi nu-i judeca.

Dacă ai cu unul
Mult prieteşug
Nu râvni la bunul
Lui cu vicleşug.

Iar prietenia
Tu s-o unelteşti
Numai cu aceia
Cari nu-s trupeşti.

Se cuvine ţie
A cerşi la "Mire"
Întru curăţie
Dar de mântuire.

Chiamă al Său nume
Cu zdobire multă
Cât mai eşti în lume
Căci acum te-ascultă.

Viaţa când s-o stinge
Mila va-nceta
În zadar vei plânge
Şi vei suspina.

ÎN "BRAŢELE PĂRINTEŞTI"

Rămas de mic orfan pe lume,
Ca un copil al nimănui
Mi-am pus nădejdea mea spre Domnul
Cerând de-a pururi mila Lui.

Bunica, Dumnezeu s-o ierte,
Mi-a semănat de timpuriu
În suflet tainele credinţii
Şi rodul lor mă ţine viu.

O, scumpa mea bătrână sfântă
Eu tot ce am îţi datoresc
Căci m-ai adus la cunoştinţa
Părintelui celui ceresc.

"Când tatăl meu (cum zice psalmul)"
"Şi maica mea m-au părăsit"
Atuncia Domnul cel din ceruri
La sânul milei m-a primit.

Deci suflete al meu smerite
Înaripează-te mereu,
Prin rugăciunea prea fierbinte
Şi dragoste spre Dumnezeu.

Privind în inimă cu mintea
Să cauţi tainicul izvor
Din care viaţa se adapă
Cu darul cel mântuitor.

Urmează calea mântuirii
Trăind în pace singurel
Şi toată viaţa cea lumească
S-o lepezi astăzi pentru El.

ICOANA NEVINOVĂŢIEI

În zilele de iarnă,
Cu cer posomorât
Doar murmurul de ape
Îmi ţine de urât.

Iar vara pe căldură
Când nimeni nu mai vine,
O biată turturică
Se uită jos la mine.

În preajma mea se joacă
Frumoşii porumbei,
Voind - parcă - să-mi zică
Să merg la joc cu ei.

Privind la ei acuma,
Îmi pare că învie
Cea mult nevinovată
A mea copilărie.

Dar când privesc în vale
Pârâul fără apă,
Atunci mă văd cu jale
Alăturea de "groapă".

Căci viaţa mea pustie
Acum mi s-a scurtat,
Şi calea pentru mine
De mult s-a strâmtorat.

Ah! cum aş vrea acuma
Să fiu nevinovat
Ca porumbelul gingaş
Şi fără de păcat!

ÎNTRU AMINTIREA FRAŢILOR MEI DE LA IORDAN

Iubiţilor tovarăşi
Şi fraţi întru Hristos,
Eu nu vă uit de-a pururi
Deşi sunt păcătos!

M-aţi însoţit cu râvnă
Pe-al vieţii mele drum
Deci cum putea-voi oare
Ca să vă uit acum?

Când mintea mea colindă
Devale la Iordan,
Voi staţi mereu în cale,
Alături de Ioan!

Şi când mă duce dorul
La schitul din zăvoi,
Mă văd acolo iarăşi
Nedespărţit de voi.

Pe Valea Sfintei Ane
Fiind eu călător,
Îmi neteziţi cărarea
Să-mi fie mai uşor.

Şi când nu am putere,
Căzând pe drumul meu,
Atuncea voi cu grijă
Mă sprijiniţi mereu!

Iar duhul când încearcă
Să părăsească "Cortul",
Atunci frăţia voastră
Îmi strângeţi paşaportul!

ASTĂZI

(Cugetare)

Botezătorule Ioane,
S-a pustiit Lăcaşul tău,
Căci moda cea vicleană
Şi-a pus aici cuibarul său!

Acum n-auzi ca altădată
Chemarea cea de pocăință,
Ci numai cântece la radio
Din lumea cea fără de credință.

Iar lângă apă ucenicii
Nu se mai văd urmându-ți ție
Căci astăzi stau necredincioşii
Şi fac aici negustorie!

Pe calea cea duhovnicească
Noroadele nu mai aleargă
Căci lumea şi-a croit o cale
De răsfățare, mult mai largă!

Puțini din oamenii de astăzi
Mai vin acum să se boteze,
Căci cei mai mulți - la apa Sfântă
Pogoară azi să se distreze!

În loc de Sfinte Slavoslovii
Şi clopote răsunătoare
Acum auzi în toată valea
Urâtul zgomot de motoare!

Iar lângă peştera cea veche
Sălaşul tău din Vitavara
Se desfătează Beduinii
Cu turma lor, în toată vara!

MODA LUMII

Şi aud zicând pe unii:
"Lumea azi face progres
Numai rasele şi fesul
Din năravul lor nu ies!"

Rău se mai sminteşte lumea
Dacă eşti cumva pletos
Şi te scarmănă cu vorba
Şi pe față şi pe dos!

Lupu dac-ar fi cu zgardă
N-ar stârni atâta haz
Ca atunci când eşti cu rasă
Şi cu plete pe grumaz!

Azi se dă respect în lume
La acei cu capuri goale
Şi cu burta rotunjită,
Iscusiți în carnavale!

Lumea cea cu modă nouă
Pune vată la urechi
Când aude la Biserici
Numai cântecele vechi!

N-aveți radiu? zice dânsa
Către pustnicescul fes,
Cum trăiți aşa degeaba
Fără urmă de progres?

Lumea azi înaintează
Cu mijloacele de trai!
Ați rămas în urmă, taică,
Cugetând numai la Rai!

Graiuri

La Asfințitul Vieții

O, peşteră blagoslovită,
Mai stai de-acum nelocuită
Să vie un sihastru vrednic,
Căci eu fiind neputincios
Îmi fac sălaşul, colo, jos!

Tu soare arzător de vară,
De care eu odinioară
Mă ascundeam mereu la umbră,
De-acuma fără stinghereală
Pătrunzi în locuința goală.

Când vine iarna friguroasă
Şi norii plâng cu ploaie deasă,
Să-mi plângi pârâule de jale
Căci eu pe malul tău de-acum,
Nu cred că voi mai face drum!

În zilele de primăvară
Venind la cuibul vostru iară,
Voi, drăgălaşe păsărele,
Când lăudați pe Dumnezeu,
Cântați să vă aud şi eu!

Iar voi care-ați plecat de-acasă
De-acuma, iată, nu vă pasă,
Făpturilor nevinovate
Veniți aproape de chilie
Că somnul meu îi pe vecie!

De-acum pârâule zburdalnic
Când mergi la vale mai năvalnic,
Să treci pe lângă Iuvenale
Ducându-i nişte pietricele
Din preajma locuinței mele,

Să mergi pe-aice mai agale
Că iată te aşteaptă în cale
O stâncă veche cu "Scrisoare"
De la Românul Teofan,
S-o duci cu vremea la Iordan!

Acolo, slova românească
Mai este cine s-o citească
Şi poate va aduce-aminte
Că s-au aflat la "Sihăstrie"
Şi frați din scumpa Românie!

Însemnări:
1. Prin vorbele "Făpturilor nevinovate" să se înțeleagă bursucii, care s-au mutat de lângă peşteră când eu am venit la schit.
2. Iuvenalie despre care pomeneşte versul, este răposatul Ierodiacon Român Iuvenalie Vasiliu, care a sihăstrit şi săvârşit la Iordan.
3. Iar "Scrisoarea lui Teofan" este stânca de piatră din peştera de sus a lui Teofan, care avea scris româneşte cuvântul "Dumnezeu". Căzând în urmă stânca în mijlocul pârâului, apa o macină mereu şi cu vremea o duce la vale spre Iordan, la cei care ştiu româneşte.

Răstignitorii de azi La Sfânta Înviere

Cu trei zile înainte
Jidovii Te-au răstignit,
Azi Te răstignesc creştinii
Cei cu duhul ipocrit!

Mulți din ei - cu defăimare -
Trupul Tău acum luând
Te închid pe la Pretoriu,
Ca ostaşii oarecând!

Cu hlamidă Te îmbracă
Prin fățărnicia lor,
Şi se-nchină de paradă
La vederea tuturor.

Cărturarii Te condamnă
Cu viclenii farisei,
După legea comunistă
Şi a celorlați atei!

Cu ştiința lor deşartă
Altă Cruce Ți-au gătit,
Răstignindu-Te prin hule
Cei cu duhul răzvrătit.

În mormântul necredinței
Numele-Ți pecetluiesc
Şi pe moda cea vicleană
Custodie o numesc!

Iar când raza Învierii
Văd că nu s-a tăinuit,
Fac atunci s-ajungă clerul
Ca păstorul cel năimit.

Aici clericii năimiți sunt cei înşelați cu înnoirile care sunt în slujba masoneriei şi a comunismului.

Moda răsfățată şi Pacea speriată

Marii învățați ai lumii
Ca nişte plăcinte moi
Scot din traistele ştiinței
Iarăşi calendare noi.

Ei socot că pacea lumii
Care s-a sălbăticit
Ar putea fi amăgită
Ca vițelul pripăşit!

Hotărârile de pace
Pe norod l-au asurzit
Ca un clopot care sună
Tot mereu hodorogit.

Când s-ar împăca mai bine
Cale păcii târguind
Numai bine şi războiul
Va fi iarăşi izbucnind!

Lumea veşnic născoceşte
Arme pierzătoare noi,
O.N.U.-ul însă făureşte:
Izbăvirea de război!

Adunarea diplomată
Ochii lumii i-a legat
Ca să nu priceapă-ndată
Drumul ce l-a apucat.

Unde ne va duce carul
Cu asemenea cârmaci
Care ne sporesc amarul
Şi ne lasă mai săraci?

LA CEI DIN URMĂ

Când gura mea, iubite frate,
Se va închide pe vecie
Şi mâna mea cea slăbănoagă
Va înceta de a mai scrie,

Atunci să cauți la răbojuri
Pe care eu le-am însemnat
În vremea când eram odată
Cu gândul paşnic, adunat.

Să cugeți cu luare-aminte
Acestea ce s-au zămislit
Din harul luminării sfinte
În gândul meu cel umilit!

Şi dacă-ți vine întristarea
Aproape de mormântul meu
Atunci să mergi la Schitul nostru
Că - nevăzut - mă duc şi eu.

Să mergi acolo primăvara
Când toate jos se veselesc
Şi când se văd trecând cocoară
Spre plaiul nostru românesc!

Acolo să citeşti cântarea
Blagoslovitului Iordan
Şi apa va ține isonul
La versuirea lui Ioan.

Ea va cunoaşte graiul tainic
Şi murmurând încetişor,
Va face semn la păsărele
Şi toate vor cânta în cor!

UN SFAT NEPOCĂITULUI IOAN

De la uşa casei tale
Până colo la mormânt
Nu mai este multă cale:
Trei sau patru paşi mai sunt!

Sus erai odinioară
Iată jos te văd acum
Ca şi soarele spre seară
Pregătindu-te de drum!

Când mergeai spre Marea Moartă
Se părea că vrei să zbori,
Iar acuma, jos la poartă
Uneori cu greu pogori!

Cercetează-ți deci valiza
Caută la paşaport,
Poate se împlineşte viza
Şi te vor muta din cort!

Iată viața ta se trece
Şi la bine n-ai sporit,
Mişcă inima cea rece
Pentru Cel ce te-a zidit.

Corabia vieții fugare
S-a sfărâmat într-un noian
Şi Domnul te-a scos din vâltoare
Pe stânca asta la liman
Deci fii acum cu trezire
Să nu pătimeşti şovăire!

Pe malul râpii gândite
Te afli astăzi călător
Şi curgerea vieții grăbite
O vezi acum nepăsător,
Dar cum vei dori tu odată
Să vie vremea plecată!

LACRIMI UITATE

Părinții mei săracii,
De timpuriu s-au stins
Şi eu fiind prea fraged
Atuncia nu i-am plâns.

Dar a venit şi vremea
Să-i plâng eu mai târziu
Când mă aflam alături
De alt cinstit sicriu.

Căci Domnul rânduise
Bunica să mă crească
Să-mi fie ea şi tată
Şi maică pământească.

Iar când s-a dus bătrâna
Cu sufletul la cer
Atunci în lumea asta
Eu am rămas stingher.

Am plâns - cum zice - atuncea
Cu lacrimi prea fierbinți
Prin ea plângând şi - tainic -
Pe bieții mei părinți.

La inimă durerea
A fost aşa de grea
Încât mereu o rană
De-atunci mă tirănea.

Şi rana asta veche
Abia s-a vindecat
Când Domnul mai aproape
De Dânsul m-a chemat.

CUGETĂRI

Cât de mult iubeşte Domnul
Pe făptura Lui de jos
Şi cum nu socoate omul
Darul cel întru Hristos!

Toate mințile din lume
Şi talentele de soi
Nu ajung ca să măsoare
Mila Lui cea către noi!

Pentru om zideşte lumea
Cu Edenul desfătat,
Aşezându-l să rămâie
Veşnic ca un împărat.

Prin păcatul neascultării
Pierde locul fericit
Şi la stricăciunea morții
Omul este osândit!

Nelăsând pe totdeauna
Să rămânem sub blestem,
Vine jos Mântuitorul
Şi ne cheamă la Eden.

El pogoară tainic cerul
Prin venirea pe pământ
Ca să ne sfințească firea
Cu al darului veşmânt.

Viața cea nemuritoare
Dobândim noi cei de jos
Şi ne facem fiii slavei
Prin Lumina lui Hristos!

Cugetare (2)

La dumnezeiasca Iconomie

Doamne, mult preamilostive
N-ai lăsat până-n sfârşit
Să rămâie sub osândă
Omul cel dezmoştenit!

Cel viclean, în chip de şarpe
Pe Adam l-a fost surpat,
Tu voind să-i dai sculare
Nou Adam Te-ai arătat!

Nu putea intra la ceruri
Chipul nostru cel stricat
Pentru asta însuşi Cerul
Către noi s-a aplecat.

Prin căderea strămoşească
Sta închisă cu blestem
Uşa cea de altădată
A cerescului Eden.

Veşnic rămânea închisă
Pentru bietul muritor
Neaflându-se în lume
Prețul răscumpărător.

Chiar de se jertfea tot neamul
Şi soborul îngeresc
Nu putea ca să ne spele
De păcatul strămoşesc.

Împăcarea omenirii
Cu Părintele ceresc
Numai Tu o faci, Hristoase
Mielule Dumnezeiesc!

SPRE ALTE ȚĂRMURI

De câte ori priveam în zare
Simțeam de mic aşa un dor
Să colindez pământ şi mare,
Să fiu departe călător.

Vedeam în zarea depărtată
Un cer de-a pururea senin
O lume nouă, mai curată,
O viață fără de suspin.

S-a dus degrab copilăria
Ca visul cel înşelător
Şi după dânsa bucuria
S-a dus ca pasărea, în zbor.

În lumea asta zbuciumată
Am căutat limanul sfânt
Pe care l-am visat odată,
Dar nu se află pe pământ.

Aceleaşi valuri sunt pe mare,
Aceeaşi viață cu dureri,
Aceleaşi băuturi amare
Ne dau şi astăzi, ca şi ieri.

Un singur țărm acum rămâne
Străin de valul cel lumesc:
Ierusalimul cel din ceruri
Putea-voi ca să-l nimeresc?

La el nu este nici durere
Nici întristare, nici suspin,
Acolo nu-i apus de soare
Şi cerul veşnic îi senin.

PE DRUMUL CRUCII MELE

Ajută-mă, Stăpâne Doamne
Să merg şi eu pe-al Crucii drum
Căci largă mi-a fost calea vieții
Pe care mers-am pân-acum.

Când sub a Crucii greutate
Îmi va slăbi grumazul meu
Trimite-mi ajutor atuncea
Ca oarecând pe Chirineu.

Aproape de sfârşit Stăpâne,
Când chinul este mai amar,
S-aud şi eu făgăduința
Rostită către cel tâlhar!

Să am atunci o mângâiere
Să fiu părtaş la cina Ta
Precum erai la Răstignire
Cu Tatăl întru Slava Sa.

Precum vedea atunci pe Maica
Aproape, lângă Cruce stând,
Să văd şi eu pe lângă mine
Pe păzitorul meu cel sfânt!

La despărțirea pământească,
Primeşte-mi pe sărmanul duh
Ca nu cumva să aibă silă
La vameşii cei din văzduh!

Apoi mergând la judecată
Tu fii preamilostiv atunci
Să nu mă osândeşti, Stăpâne
În focul veşnicelor munci.

Cugetare (3)

La Dumnezeiasca Smerenie a Mântuitorului

(Se cântă pe glas 3 ca şi Apostolii de la margini...)

Smerenia Ta, Milostive
Aş vrea întru versuri s-o cânt
Dar căutând eu cu râvnă
Nu pot ca să aflu cuvânt.

Venit-ai în lume, Iisuse,
Luând chipul nostru sărac
Tu, Care eşti întru Slavă
Născut înainte de veac!

O, taină neînțeleasă
Că Tu din cer pogorând
Nu s-a aflat pentru Tine
Un loc primitor pe pământ.

Doar peştera strâmtă cu ieslea
Ți-a dat oarecând adăpost
Şi după o viață smerită
Odihna pe Cruce Ți-a fost!

Păstorii cei de la turme
Ți-au fost vestitori mai întâi
Pescarii din Galilea
Au fost doară sfetnicii Tăi!

Ai stat la masă cu vameşi,
Pe cei păcătoşi i-ai primit
Iar boalele cele grele
La toți le-ai tămăduit!

Vestit-ai săracilor Slava
Din veacul cel viitor
Şi celor din întuneric
Lumină le-ai fost tuturor!

FIUL OMULUI MIRELE DURERII

O, Doamne cel Atotputernic
Judecătorul tuturor
Primit-ai pentru noi osânda
Nedreptului judecător.

Îmbrăcăminte de ocară
Acei necredincioşi Ți-au dat
Şi Capul Tău, spre defăimare
Cu spini a fost încununat.

În mâna Ta cea preacurată
O trestie Ți-au dat să porți
Stăpânitorule cel veşnic
Asupra celor vii şi morți!

Ai fost batjocorit Hristoase
Şi pălmuit de slujitori
Apoi lovit la cap de alții
Cu trestia de multe ori.

În temnița de la Pretoriu
Dumnezeescul Tău picior
A suferit amar strânsoarea
Organului chinuitor.

Ai fost pârât cu nedreptate
De farisei şi cărturari
Şi, răstignit apoi pe Cruce
În mijlocul a doi tâlhari.

Când însetai, în chinuri grele
Oțet şi fiere Ți-au adus
Şi ca un făcător de rele
Pedepsei morții Te-au supus!

CUGETARE UMILITĂ LA DURERЕA MAICII DOMNULUI

Cu mintea mea, Prea Sfântă Maică
Te văd spre drumul spre "Calvar"
Şi conştiința mea săracă
Mă chinuieşte cu amar.

Ți-aud (în taină) tânguirea
Şi se-nfioară duhul meu,
Ştiind că pentru mine rabdă
Prea milostivul Dumnezeu.

Privindu-L înălțat pe Cruce
De adunarea "Celor Răi",
Cunosc că am mai multă vină
Decât răstignitorii Săi!

De nu vedea mai înainte
Stăpânul împietrirea mea
Ar fi avut o mângâiere
Şi n-ar fi însetat aşa!

Lumina soarelui ascunsă
N-ar fi ieşit aşa târziu
De nu vedea cum rabdă Domnul
Şi pentru mine, care scriu!

Şi poate stâncile de piatră
Atuncea nu s-ar fi zdrobit,
De nu ştiau că Domnul moare
Şi pentru mine, cel greşit.

Iar sabia proorocită
N-ar fi pătruns aşa cumplit,
În sufletul tău, Prea Curată,
Văzând pe Fiul răstignit!

Cutremurându-se pământul
Pe cei din morţi i-a deşteptat
Iar eu cu somnul trândăvirii
Rămân mereu încătuşat.

Catapeteasma de la Templu
S-a rupt în două, până jos,
Iar eu nu caut a mă frânge
La inimă, pentru Hristos.

Ajută-mi, Prea Curată Maică,
Să mă trezesc din somnul greu
Să am în inimă "pecetea"
Cu "semnul cuielor" mereu!

LA UŞA MILOSTIVIRII

(Cântare de rugăciune către Maica Domnului, glasul 5)

Prea Sfântă Maică şi Fecioară
Nădejdea sufletului meu
Tu eşti a mea mijlocitoare
La milostivul Dumnezeu!

De n-ar avea la ceruri lumea
Rudenie de pe pământ
Atunci ar fi pustie viaţa
Asemenea unui mormânt!

De nu erai tu primăvară
A veacului înţelenit
Ar fi rămas de-a pururi iarnă
Şi soarele n-ar fi zâmbit.

De n-ai fi revărsat tu zorii
Peste pământul adormit
Atuncea umbra cea de moarte
Ar fi rămas fără sfârşit.

Iar astăzi, Prea Curată Maică,
Când toţi ne-am abătut la rău,
De nu te vei ruga fierbinte
Ne părăseşte Fiul Tău!

Trimite-i semn de pocăinţă
Norodului nedumerit
Şi adă iarăşi la credinţă
Pe sufletul cel rătăcit!

Dezleagă, Prea Curată Maică,
Cătuşele celor robiţi
Şi dăruieşte-le răbdare
Creştinilor năpăstuiţi!

FĂRĂ HAINĂ DE NUNTĂ

Eu cel căzut în tâlhari

La masa cea de taină
Adeseori venind
De-a sufletului haină
Eu nu m-am îngrijit!

Tu nu m-ai scos afară
Ci ca un Dumnezeu
M-ai aşteptat că doară
Mă voi schimba şi eu!

Dar viaţa mea se trece
Iar eu nepregătit
Am inimă prea rece
Şi suflet ponosit.

Să nu mă pierzi, Cuvinte,
Pe mine cel curvar,
Ci-mi dă mai înainte
Al pocăinţei dar!

Cu mila Ta cea sfântă
Mereu să mă stropeşti
Şi inima înfrântă
Să nu mi-o urgiseşti!

Tu eşti "Samarineanul"
Ce vii la "Ierihon"
Şi ne ridici la "hanul"
Cerescului Sion!

Deci - dară - şi pe mine
Ridică-mă acum
Că, iată, n-am pe cine
Să mai opresc din drum!

DIN REPEJUNILE VEACULUI

Valuri negre se ridică
Aruncând acum venin
Împotriva celor sfinte
Şi a neamului creştin.

Bate "Crivăţul" năpraznic
De la Nordul comunist,
Răspândind prin toată lumea
Dogmele lui Anticrist.

Din Apus "Austrul" suflă
Aducând cu el progres
Care creşte necredinţa
Şi împrăştie eres.

De la Miazăzi mai tare
Se stârneşte vântul iar
Aprinzând păgânătatea
La feciorii din "Agar".

Iar la răsărit de soare
Valul galben al lui "Gog"
Ameninţă toată lumea
Cu păgânii lui Magog.

Toţi vrăjmaşii cei de moarte
Se ridică mânioşi
Vrând să piardă Sfânta Lege
Şi pe binecredincioşi.

Fac în grabă alianţă
Cei cu duhul răzvrătit
Cunoscând că lumea astăzi
Nu-i departe de sfârşit.

PENTRU CEI DIN ȚARIGRAD

Doamne caută din ceruri
Spre norodul Tău smerit
Care pentru Sfânta Lege
Astăzi este prigonit!

În Bisericile Tale
Au intrat ca nişte furi
Adunări nelegiuite
Cu ciocane şi securi.

Aprinzându-se de ură
Cei din neamul lui Agar
Au stricat acum podoaba
De la Sfântul Tău Altar.

De avere şi de cinste
Jefuit-au pe creştin
În cetatea moştenită
De la Sfântul Constantin.

Osemintele de veacuri
A cinstiților strămoşi
Astăzi sunt batjocorite
De păgânii fioroşi!

Doamne mult prea milostive,
Domoleşte pe cel rău
Dându-i semn ca să cunoască
Că suntem norodul tău!

Alinează suferința
Care astăzi a sporit
Şi ne dă la toți căința
Pentru cele ce-am greşit!

LUCEFERII ŞTIINȚEI

Învățații lumii astăzi
Tot se străduiesc mereu
Ca deplin să dovedească
Că "nu este Dumnezeu"!

Cu progresele ştiinței
Ca şi mândrul "Lucifer"
Dânşii vreau să se înalțe
Astăzi mai presus de cer.

Două uşi le stau în față
Şi rămân aici mirați,
După cum la poarta nouă
Stau privind nişte mânzați.

Una este "uşa vieții"
Care lor li s-a închis,
Alta este cea a morții
Care groaznic s-a deschis.

Câte le ajunge capul
Caută să născocească
Ca să fabrice viață
Şi pe moarte s-o oprească!

Orice unelteşti atee
Viață însă nu poți da,
Iar de răfuiala morții
Nici de cum nu vei scăpa.

Dacă nu cunoşti în viață
Pe Prea Bunul Dumnezeu,
Vei cunoaşte după moarte
Tirania "celui rău"!

DUHUL VREMII ŞI MIRONOSIȚELE DE AZI

Unde eşti Sfântă Marie
Ca să spui la oameni azi
Cine ți-a luat povara
"Celor răi" de pe grumazi?

Azi în lumea răsfățată
Duhuri rele stăpânesc,
Depărtându-se prin asta
Darul cel dumnezeesc!

Ca în "Curtea lui Caiafa",
Omul azi, în răsfățări
Se grăbeşte ca şi Petru
La a "Legii lepădări"!

Dar, în schimb, el nu se moaie
Nici de glasul îngeresc
Nici de fața mânioasă
A Stăpânului ceresc!

Astăzi "Legea" ca şi Domnul
De "boieri" s-a răstignit
Iar "Învățătorii Legii"
Toți aproape s-au dosit.

Câteva "Mironosițe"
Ca la Patimi oarecând
Se grăbesc "pe drumul Crucii"
Pentru Adevărul Sfânt!

Sunt Bisericile Sfinte
Cari luptă în surghiun
Şi păzesc Aşezământul
Cu "hotarul cel străbun".

SABIA DURERII

La inima îndurerată
O sabie te-a fost pătruns
Văzând pe Fiul tău "Curată"
Pe Cruce, de ostaşi împuns!

Înfricoşata Răstignire
Răbdând dumnezeescul Miel,
Prin zdruncinarea ta de Maică
Te-ai răstignit atunci cu El!

Durerea maicilor din lume
Ca un noian s-a revărsat
În inima-ți neprihănită
Văzându-I chipul Lui schimbat!

Odinioară prunc în iesle
La Betheleem Îl înfăşai
Iar azi Îl vezi întins pe Cruce
Cu trupul gol şi fără grai!

Pe Cel ce seamănă "Cuvântul"
Având al mântuirii rod
Îl vezi acum hulit de gura
Neruşinatului norod!

Pe Cel ce vindeca leproşii
Îl vezi acum de rane plin
Iar cei ajutorați de Dânsul
Acum îi fac mai mare chin!

Şi Cel ce învia pe Lazăr
De patru zile îngropat
Se vede astăzi mort pe Cruce
De cei vicleni înconjurat!

LUMINA SFINTEI ÎNVIERI

Sfintelor Mironosițe
Bucurați-vă acum
Că Mântuitorul nostru
Ne-au deschis la ceruri drum!

Azi Marie Magdalenă
Spune celor muritori
Taină arătată ție
La Mormânt de două ori!

Cine este "Grădinarul"
Care te-a îmtâmpinat?
Spune ce ți-a zis la groapă
Îngerul cel luminat!

Lasă mirul şi vesteşte
"Ucenicilor fricoşi"
Spune azi la toată lumea
Şi celor necredincioşi!

Strigă la urechea surdă
A smintiților atei
Poate vreo scânteie Sfântă
Să pătrundă şi la ei!

Rupe-le "perdeaua morții"
Şi "cătuşele de fer"
A "celor din Miazănoapte"
Carii sufleteşte pier!

Iar de nu voesc s-audă
Taina Sfintei Învieri
Varsă-le "spre îngropare"
Mirul cel rămas de ieri!

CELEI BINE VESTITOARE

Din negura pierzării
Hristos ne-a izbăvit
Iar tu Mironosiță
Cu râvnă I-ai slujit.

Când El mergea la moarte
Tu nu te-ai depărtat
Ci fără de sfială
La Patimi L-ai urmat.

N-ai socotit cruzimea
Păgânilor ostaşi
Şi nici amenințarea
Evreilor pismaşi!

Părtaşă răstignirii
Prin asta te-ai făcut
Şi martor Învierii
Stăpânul te-a avut.

Acum la cer, Marie
Te veseleşti mereu
Cu "Grădinarul" lumii
Cu însuşi Dumnezeu!

A dragostei mireazmă
Creştinilor ne eşti
Şi chip curat al râvnei
Celei dumnezeeşti.

Iar moaştele-ți cinstite
Ne sunt ca un izvor
Ce vindecă durerea
Sărmanului popor!

TURNUL BABEL

(din vremea noastră)

Mintea omului de azi
Umblă după născociri,
Care pregătesc pierzarea
Necăjitei omeniri.

Goana după stăpânire
Şi nesațiul de averi
Izgoneşte iarăşi pacea
Care ne zâmbise ieri.

Dragostea cea creştinească
Stă departe, la surghiun
Iar în urmă creşte ura
Contra "binelui străbun".

Lumea vrea ca să-şi croiască
Viața fără Dumnezeu
De aceea cu grăbire
Face născociri mereu.

Un potop de bună voie
Singură şi-a pregătit
Iar pe "chivotul salvării"
Lumea l-a disprețuit.

Omul îşi găteşte iarăşi
"Turnul Babel" pe pământ,
Vrând să strice temelia
"Sfântului Aşezământ".

"Limbile" aproape toate
Iarăşi s-au amestecat
Şi nu-i mult până le vine
Ceasul de încăierat!

PLÂNGEREA MAICII DOMNULUI

Învie, Fiul meu prea dulce
Şi mângâie pe Maica Ta
Că iată Lazăr iar te cheamă
Să mergi în locuința sa.

Vezi lacrimile cele calde
Şi Te ridică din mormânt
- Arată Doamne împlinirea
Cuvântului Tău celui Sfânt!

Fiind Tu Soarele Dreptății
Zdrobeşte ale nopții porți
Căci neamul omenesc aşteaptă
Să fie ridicat din morți!

Precum la ceruri eşti cu Tatăl
Să fii cu mine pe pământ
În Rai fiind Tu cu tâlharul
Şi cu strămoşii în Mormânt!

Îmbărbătează-Ți Ucenicii
Înfricoşați de Farisei
Şi mergi apoi în Galileia
Primind pe Simon iar cu ei!

Lumina cunoştinței Tale
Arat-o astăzi din belşug
Făcându-i să brăzdeze lumea
Cu "evanghelicescul plug".

Sfinţeşte Doamne firea toată
Prin învierea Ta din morţi
Şi ne deschide pe vecie
A Raiului, slăvite porţi.

Din săptămâna Sfintelor Patimi, Aprilie 1959

PENTRU BLÂNDEŢEA ŞI RĂBDAREA CEA NESPUSĂ A DOMNULUI

Îndelunga Ta răbdare
Oare cum s-o laud eu?
Mă uimesc Stăpâne Doamne
Şi Mântuitorul meu!

Prigonit ai fost în lume
Începând de la Irod
Pân-la pleava cea din urmă
A orbitului norod.

Nu Te-ai mâniat pe nimeni
Ca un miel ai fost de blând
De la biata Ta făptură
Pocăinţă aşteptând.

Sărutarea cea vicleană
De la Iuda ai primit
Şi lovit fiind de slugă
Cu blândeţe i-ai grăit.

Răstignindu-Te evreii
Pentru dânşii Te rugai
Şi pe cel tâlhar Stăpâne
L-ai primit atunci în rai.

De răbdarea Ta cea multă
Blândul meu Mântuitor
Toate s-au mişcat în lume
Şi în ceruri cu fior.

S-a cutremurat pământul
Pietrele s-au despicat
Soarele şi-a stins lumina
Îngerii s-au spăimântat.

ÎN VINEREA SFINTELOR PATIMI

(se cântă pe glasul 3, Apostoli de la margini...)

Priviţi-L acuma pe Cruce
Înconjurat de cei răi,
Vândut de lacomul Iuda
Şi părăsit de ai Săi!

O rană îi este tot trupul
Şi capul Lui numai spini,
Priviţi-L bine noroade
Cu numele cel de creştin!

El este Fiul Fecioarei
Al Slavei de sus Împărat,
Chezaşul răscumpărării
Şi Dumnezeu întrupat!

Cu mâna aceasta străpunsă
Ne-au aşezat în Eden
Şi sângele care curge
Ne-au izbăvit de blestem!

Priviţi-L la chipul Lui jalnic
Batjocorit de evrei
Şi veţi cunoaşte cu taină
Că este cu noi Dumnezeu!

Pământul stropit cu sudoare
Şi sângele Sfântului Miel
S-a îmbrăcat întru slavă
Plecându-se cerul spre El.

Iar Crucea, organul durerii,
Prin patima Lui s-a sfinţit
Făcându-se "Semnul puterii"
Şi Schiptru Celui Prea Mărit.

ROBIŢI DE HUMĂ

Din zborul cel prea tainic
Al timpului grăbit,
Adeseori de suflet
Uităm desăvârşit.

Robiţi de jugul sâlnic
Al trupului tiran
Ne rătăcim din calea
"Cerescului liman".

"Uităm de zarea sfântă"
A Patriei cereşti,
Căci mintea ne târăşte
La cele pământeşti.

Aripile gândirii
De patimi se topesc
Şi lesne ne vânează
"Acei ce ne pândesc".

Atuncea bietul suflet
Ca mortul stă pierdut
În groapa cea adâncă
A trupului de lut.

Şi viaţa nostră trece
Deşartă, fără duh,
Ca ziua fără soare
Şi fără de văzduh!

Iar rostul mântuirii
Din ceruri rânduit
Îl facem să rămâie
Atunci zădărnicit!

SFÂNTUL DANIIL SIHASTRUL

Condacul I glas 3

Ca un înger pământesc
Ai veţuit în pustie
Daniile, om ceresc
Şi lauda României.

Vestea ta se răspândeşte peste hotare
Darul tău este lumină şi vindecare
Ca albinele sporindu-ţi
Mulţimea ucenicilor.

Troparul glas 5

Depărtat de lume ai petrecut
Şi din apa darului ai băut
Izvorând tămăduiri
Credincioşilor creştini

Condacul II glas 3

Ca un pom ai fost sădit lângă izvoarele apei
Şi pe mulți i-ai îndulcit cu rodul înțelepciunii
Darul tău la mulți le este tămăduire
Viața ta, icoană sfântă de mântuire
Iar povața ta s-arată lumină voevozilor.

Megalinarii I
pe glas 3 (Apostoli ec peraton)

Fugind de slava lumească, te-ai depărtat în pustie
Şi locuință cerească făcut-ai din "Sihăstrie",
Pe mulți vindecându-i de boale
Prin rugăciunile tale.

II glas 5

Daniil Sihastru cel minunat,
Steaua Bucovinei şi izvorul cel nesecat
Astăzi se cinsteşte de neamul românesc
Iar sfinții dimpreună la ceruri prăznuiesc.

III

Țara românească cu dulce grai
Îl măreşte astăzi pe odorul ales din rai,
Pe marele Sihastru vestit întru norod
Şi povățuitorul lui Ştefan-Voevod

LA MORMÂNTUL SF. DANIIL SIHASTRU DE LA VORONEȚ

Din "munții cei veşnici" Părinte,
Privind acum spre noi,
Mai alinează durerea
Celor cari sunt în nevoi!

Când țara se cotropeşte
De neamul celor "plăviți"
Oblăduieşte-i din ceruri
Pe bieții români asupriți!

Precum lui Ştefan - în viață -
I-ai dat curaj la război,
Şi astăzi pe regele nostru
Îndeamnă-l să vie la noi!

Şi după cum Valea Putnei,
Cu darul tău s-a mărit
Slăveşte şi astăzi ,Părinte,
Pe neamul tău cel smerit.

Din Bucovina lui Ştefan
Cinstiții tăi ucenici
Să-i întărească la luptă
Pe "ai credinții voinici"!

Şi valul înşelăciunii
Din strămoşescul pământ
Să-l risipeşti, Cuvioase,
Cu darul tău mare şi sfânt!

Iar "vița cea românească",
Care de "ger" s-a pălit,
S-ajungă iar roditoare,
Precum oarecând a rodit!

În manuscrisul Sfântului Ioan Iacob se află şi pe larg viața şi activitatea Sfântului Daniil Sihastru, prelucrare după un studiu al prof. preot Petru Rezuş, publicat în Revista Patriarhiei Române "Studii Teologice" VIII 1956, nr. 3.

SFÂNTUL NARCIS PATRIARHUL IERUSALIMULUI ÎN PRIBEGIE

Pentru lacrimi

Pe drumul ce duce la Gaza
Purcede bătrânul Ierarh
Narcis, purtătorul de semne,
Al Sfintei cetăți Patriarh.

Pe spatele lui gârbovite
O sută de ani doar au nins
Şi multe năpăşti şi ispite
Avuta-au bătrânul de-nvins!

El merge acum spre Egipet
Lasându-şi norodul iubit
Şi vrea ca de-acum să trăiască
Departe ..., de toți tăinuit.

Ieşind din Sfânta Cetate
La vreme de noapte târziu,
- Schimbat în haine streine -
Aleargă ca cerbu-n pustiu!

Dorind ca să fie mai tainic,
El schimbă programul acum
Căci ziua ascuns stă la umbră
Iar noaptea purcede la drum.

Ajuns în Egipet s-abate
Din locuri cu munții pustii,
Căci mulți îl cunosc dintre pustnici
Avându-şi pe-aici sihăstrii.

O ia tot spre Soare Apune,
Prin sate şi câmpuri trecând;
Mai rar dacă-l vezi câte-odată
La casă de oaspeți trăgând.

Îi place mai mult ca să doarmă
Afară sub cerul deschis,
Căci frică de hoți sau de fiare
Nu are bătrânul Narcis.

Prin câte oraşe şi sate
Nu trece cinstitul bătrân
Şi vede cum Sfânta Credință
Se-ntinde la neamul păgân!

Dar iată-l acum că ajunge
La falnicul port Carhidon
Ducând o cinstită podoabă
Vestitei familii "Anon".

El are acum o duzină
De ani petrecuți în streini
Și-adesea fiind pe la slujbe
El nu s-a vădit la creştini.

Dar Domnul în noaptea din urmă
S-arată zicându-i în vis
Ca iarăşi la Sfânta Cetate
Să meargă bătrânul Narcis.

De rândul acesta socoate
Zădarnic a sta tăinuit,
De vreme ce Domnul îl cheamă
Din nou la norodul iubit.

El ține să facă o slujbă
S-aducă fierbinți mulțumiri
Celui care veşnic revarsă
Din ceruri a lui ocrotiri.

Se miră norodul când vede
Pe pustnicul cel călător
Făcând acum Leturghie
Cu marele lui Omofor!

I-s pletele lui ca zăpada
Şi-i gârbov puțin la grumaz
Dar ager se mişcă cu paşii
Şi-arată că-i suflet viteaz.

Pe fața lui blândă se vede
Şiroaie de lacrimi curgând
Şi-un val de lumină cerească
I-acoperă chipul lui Sfânt.

Dar unul pe altul se-ntreabă
De unde-i cinstitul Ierarh?
Căci Sfânt omoforul ce-l poartă
L-arată a fi Patriarh!

Când iese cu Sfintele Taine
S-apropie toți de altar
Primind după datina veche
A precistaniei dar.

Pe urmă ține cuvântul
Din Sfânta Scriptură vorbind
Dar totuşi norodul nu află
De unde-i bătrânul venind.

În ziua aceea spre seară
Păstorul cetății (Optat)
Pofteşte pe cei mai de seamă
Să vie cu Sfântul la sfat.

Afară de preoți s-adună
Epitropi şi Doamne din "clir"
S-audă vorbind pe cinstitul
Şi marele lor mosafir.

Începe să spuie bătrânul
Cum pleacă din Sfântul Sion
Lăsându-şi prieteni şi cinste,
Şi turmă iubită şi tron.

Stingher, pe căi neştiute
Se află mereu colindând,
El şade mai mult singuratic
Din rodul pustiei gustând.

Văzut-am cu drag, zice dânsul
În multe cetăți de la Nord
Cum creşte credința creştină,
Aflându-şi din neamuri, norod.

Aici în cetatea aceasta
Venit-am de mult tăinuit
Şi Sfintele Taine adesea
Din mâinile voastre am primit.

Ascuns între lumea creştină
Adesea veneam ca s-ascult
Frăţeştile voastre cuvinte
Şi regula Sfântului Cult.

Dar astăzi când Domnul mă cheamă
Din nou la cinstitul meu tron
Eu vin aducând o comoară
La vechiul oraş Carhidon!

Aceasta zicând, el desface
Un văl cu sânge pătat
Îi tremură mâna şi glasul
Şi lacrimi îi curg ne-ncetat.

Primeşte odorul acesta,
O Iulie, fiica mea
Ți-i rămas de la Sfânta Martiră
POTAMIANA, sora ta!

Atunci o bătrână cinstită,
Căzând în genunchi cu suspin
Sărută cinstitele moaşte
Din sfântă năframă de in.

Cu lacrimi ferbinți o stropeşte
Şi o strânge cu grijă la sân
Apoi cu murmur se-nchină
Cinstindu-l pe sfântul bătrân.

Ar vrea un cuvânt ca să spuie
Dar glasul în piept i-a pierit
Îi tremură buzele numai
Şi pleacă cu chipul uimit!

Ea este vestita soție
A marelui fost general
Anon, eroul cetății,
Vlăstar din neamul lui "Hanibal"

Sfârşindu-şi cuvântul bătrânul
Pe toți îi sărută cu drag
Apoi se aşterne pe cale
Luându-şi smeritul toiag.

El merge spre Sfânta Cetate
Acolo l-aşteaptă de zor
Să-i cânte acum osanale
Cu lacrimi, iubitul popor!

LA PATRONUL MITROPOLITULUI IACOB STAMATE, AL MOLDOVEI

Într-o sală îmbrăcată
Cu icoane şi cu flori
Ospătează fețe-alese
De Ierarhi şi dregători.

Iar în capul mesei şade
Bucuros Mitropolitul
Cel iubit de tot norodul
Iacob îmbunătățitul.

Este ziua lui cinstită
Şi de asta - negreşit -
Cele mai alese fețe
Din Moldova au venit.

Închinând mesenii veseli
La pahare de vin vechi
Un diacon îi şopteşte
Lui vlădica la urechi:

"Să mă ierți Prea Sfințite,
O bătrână de la țară
Ar dori ca să te vadă
Şi de mult aşteaptă-afară".

Întru inima lui mare
Şi cu nobilă simțire
Se trezeşte dintr-odată,
O duioasă presimțire!

Şi privind pe geam, la poartă,
Ca să se încredințeze,
A zâmbit cu duioşie,
Începând să lăcrimeze.

Toți se uită cu mirare,
Neînțelegând de fel
Când el spune la Diacon
S-o aducă către el.

Fără multă zăbovire
S-a ivit o bătrânică
În costumul de la munte;
Cu opinci şi cu sarică.

Gârbovă, cu traist-n spate,
Ea păşeşte cam agale,
Sârguindu-se să calce
Tot pe-alăturea de țoale!

Ajungând lângă Vlădica,
Dânsul s-a sculat grăbit
Şi primind-o i-a dat locul
Cel din dreapta - mai cinstit.

"Iaca, Mamă, (zice dânsa)
Am ştiut că ai patron
Şi-am venit pe jos de-acasă
Să-ți aduc un mic "plocon".

"Uite colo brânzişoară
De la noi, de la obcină
Şi prea multă sănătate
Cei de-acasă îți închină"!

Toți se uită cu mirare
La Înaltul Prea Sfințit
Parcă vrând ca să-l întrebe
Despre babă, ce-a pățit!

Pricepând a lor mirare,
El cu chipul zâmbitor
Şi cu buze tremurânde
A rostit către sobor:

Preacinstiților mei oaspeți!
Nu vă mai mirați aşa!
Iată, bătrânica asta
Este însăşi maica mea!

Dacă astăzi sunt la cinste,
Asta-i datorită ei,
De la dânsa am eu viața
Şi smeritul obicei.

Ea m-a legănat pe brațe
Şi la piept m-a alăptat
Ea mi-a dat povață,
Crezul ea m-a învățat.

Respectați sarica asta
Care vine de la oi
Datorită ei sunt astăzi
Ca Păstor ales de voi.

Astăzi eu împart cu dânsa
Cinstea mea cuviincios
Şi vă rog gustați cu toții
Din smeritul ei "prinos"!

Deci vorbind aşa Vlădica
Face semn la omul său
Ca să dea la fiecare
"Caşcaval de la Rarău".

Aceste versuri le-am alcătuit într-o vreme fiind mişcat adânc. Din citirea vieții lui smerite şi pline de sfințenie. Din viața acestui mare Ierarh al Moldovei se vede cum cinsteşte Dumnezeu pe ce i smeriți, care cinstesc pe mama lor.
Mitropolitul Iacob Stamate a fost fiu de mocan (adică cioban de la munte) şi nu se sfia de mama lui când venea la Palatul mitropolitan din Iaşi.

PE CALEA VEŞNICIEI

Glasul meu încet se pierde
Ochii se uimesc
Şi privesc pe nesimțite
Lucruri nouă negrăite.

Pe ai mei cei de aproape
Nu-i mai văd acum
Iară vorba lor duioasă
Nu-mi mai este înțeleasă.

Un strein îmi dă paharul
Morții ca să-l beau
Şi gustând din el cu greață,
Mă trezesc în altă viață.

Astăzi bietele picioare
Nu se mai "clătesc"
Căci de-acuma au să meargă
Pe o cale mult mai largă.

Iară mâinile la rele
Nu se mai întind!
Încleştarea lor o curmă
Numai trâmbița din urmă.

Ochii mei de-acum cu poftă
Nu mai pot privi!
Căci în fața lor s-arată
Altă lume, neumblată!

Gura mea şi-a stins vorbirea
Celor pământeşti
Până când va fi chemată
La obştească judecată!

Nasul meu odinioară
Gingaş la miros,
Astăzi fără sfiiciune,
Gustă numai putrejune.

Din Gâtlejul meu
Cel lacom şi nesăţios
A pierit în veşnicie
Pofta cea cu lăcomie.

Iar urechea alintată
Întru graiuri dulci
Auzire de-acuma n-are,
Decât veşnica chemare.

În mormânt la întunerec
Fraţii mă închid!
Nelasându-mi ca să vină
Nici o rază de lumină!

Trupul meu acum ca ceara
Curge, putrezind!
Numai inima din mine,
Patruzeci de zile ţine!

Duhul meu în vremea asta
Umblă pe pământ,
Pretutindenea dă roată
Unde a trăit odată!

Orice pas făcut în viaţă
Este arătat,
Începând de la născare
Pân-la ultima suflare.

Şi privind ca în oglindă
Cele din trecut,
Se căieşte cu durere
La a faptelor vedere!

Cum ar fi să mai trăiască
Iarăşi pe pământ!
Ca să verse pentru ele
Râu de lacrimi să le spele.

Dar a face pocăinţă
Nu mai este când.
Că s-a pus acuma, iată,
Scaunul la judecată!

Împlinindu-se trei zile
Vine la mormânt
Şi văzând trupeasca slavă,
Pleacă fără de zăbavă!

Este vremea rânduită
Pentru călători
Ca să meargă fiecare
La obşteasca Închinare.

Însoţit de Sfântul Înger,
Duhul meu acum
Cu fiorii reci de teamă
Se apropie de vamă.

Petrecându-mă cu taină
Fraţii vor cânta
Cu duioasă viersuire:
"Veşnica lui pomenire"!
"VEŞNICA LUI POMENIRE"!

ALTĂ CRUCE, ALTE RANE

(cugetări)

Doamne, pentru ce mai curge
Sângele-Ţi din coastă iar?
Cine azi Te mai străpunge?
Înnoind al Tău calvar?

"Viaţa ta (răspunde Domnul)
Cea cu duh nepocăit
Mă răneşte prin păcate
Şi mă ţine răstignit.

Ranele pricinuite
De păgâni şi de evrei
S-au închis, iar tu creştine?
Mă străpungi mai rău ca ei!

Sângele răscumpărării
Pentru tine s-a vărsat,
Scoală-te prin pocăinţă
Nu fi slugă la păcat"!

Nu te mânia stăpâne,
Tu cunoşti fiinţa mea
Că se pleacă totdeauna
Către lumea asta rea.

Uşurează-mi, Doamne, trupul
Căci apasă prea tiran
Şi-mi înăbuşă simţirea
Sufletului meu sărman!

Până mă pogor în groapă
Dăruieşte-mi harul sfânt
Ca să-mi spăl mereu cu lacrimi
Întinatul meu veşmânt.

CUGETARE LA MARE ÎNTRISTARE

O, Răstignitul meu, Iisuse,
Prea Sfântul meu Mântuitor,
La cine voi afla odihnă,
La cine, sprijin şi-ajutor!

La Tine singur, Milostive,
Afla-voi tot ce este bun,
Şi altul nu-i ca să-mi asculte
Durerea care vreau s-o spun.

Fiind cuprins de nesimţire
Tu, Doamne, nu mă urgisi;
Arată-mi azi milostivire,
Ca, oarecând, lui Manasi.

De mântuirea Ta, Stăpâne,
Pre mine de mă faci părtaş,
Mai mult decât cu el, minune
Cu mine faci, cel pătimaş.

Atunci cu dânsul, dimpreună,
Cânta-voi laude, în veci,
Căci izbăvindu-mă din "moarte"
La viaţă veşnică mă treci!

REŢETĂ DUHOVNICEASCĂ

- pentru un sihastru -

Un dram de viaţă cât mai este
În lumea asta să trăieşti
Jertfeşte-l numai pentru suflet
Şi lasă grijile lumeşti.

Un singur an, sau jumătate,
O lună poate ţi-a rămas,
Sau numai ziua cea de astăzi,
Ba poate chiar numai un ceas.

Pe cât de tainic se arată
Hotarul vieții pe pământ
Pe-atât mai scurt să-ți pară drumul
Ce duce până la mormânt.

Să nu mai cauți la plăcerea
Prietenilor trecători
Căci ei nu pot să te ajute
Atuncea când va fi să mori.

Prieten bun câştigă-ți plânsul
Şi "Rugăciunea lui Iisus",
Căci plânsul stinge focul veşnic
Iar ruga te înalță sus.

De-asemenea să ai prieteni
Poruncile dumnezeieşti
Pe care, fără de prihană,
Cu dragoste să le păzeşti.

Prietenia cea cu lumea
Te lasă singur la mormânt
Şi numai "faptele credinții"
Tovarăşi - mai departe - sunt.

O VIZITĂ LA PUSTIE

Astăzi este sărbătoare
Şi mai toată ziulica
De pe stânca cea din față
Mă priveşte turturica.

Ar dori ceva să-mi spue,
N-are chip de porumbei
Cari iscodesc să afle
Noutăți din țara ei.

Drăgălaşă păsărică!
Când te văd în preajma mea
Toată lunca cu Iordanul
Mi se pare c-aş vedea!

Valea cea blagoslovită
Se arată ca prin vis
Cu pădurea înverzită,
Ca un colț de Paradis.

Parcă văd un ostrov tainic
Într-un mijloc de ocean,
Care veşnic se brăzdează
Şi se udă de Iordan.

Iar în sânul lui se vede
Un Lăcaş împodobit
Care-a fost odinioară
Locul meu cel mai dorit!

Nu te duce păsărică,
Mai îngăduie puțin!
Ca să văd prin tine tainic
Schitul nostru mai deplin.

(23 Septembrie 1956,
Schitul "Sf. Ana", Hozeva

RĂSPUNS UNUI FRATE IUBIT DIN ȚARĂ

(Ierom. Claudie de la Neamțu)

Numai când simțeşti văzduhul
Că miroase a război
Eşti aşa aprins cu duhul
Ca să vii aici la noi.

Ai venit cu "țara-n suflet",
Ca să "n-o mai uiți pe veci"
Şi la dânsa, cu dorire,
Te-ai grăbit apoi să pleci!

Frumusețile din țară
Negreşit, te-au fermecat,
Cu prietenii "de viață"
Şi cu traiul răsfățat.

Ai acolo munții falnici,
Cu poienele de flori
Întru care cântă vara
Sute de privighetori.

Ai pâraiele ce zburdă
Prin pădurile de brad,
Cu mulțimea cea de păstrăvi,
Cari mişună în vad.

Vara, soarele-ndulceşte
Nu dogoară ca aici,
Iarna, frigul oțeleşte
Şi ne face mai voinici.

Noi suntem aici mai şubrezi,
Mai streini, mai oropsiți,
Căci de toate ale "țării"
Frumuseți suntem lipsiți.

La pustie doar curmalii
Îi avem ca un décor,
Iar tovarăşi sunt şacalii,
Carii se bocesc în cor.

Dacă vii, să uiți de toate
Carii ieri te-au desfătat
Şi atunci - iubite frate,
Vei rămâne împăcat.

Nu veni "cu țara-n suflet"
Că "n-o uiți aici în veci"
Şi de-aceia la pustie
N-ai să poți să te petreci.

Lasă țara "celor tineri",
Cari au a mai trăi,
Iar Sfinția ta, Părinte,
Se cuvine a muri.

Mori de toate ale lumii,
Care-nşală ca un vis
Ca să moşteneşti dulceața
Veşnicului Paradis.

IMNUL DE RECUNOŞTINȚĂ CĂTRE DUMNEZEU

Cereasca bunătate
Văzând la orice pas
Îmi stă uimită mintea
Şi gura fără glas.

Din căile pierzării
Stăpâne mă fereşti
Şi "arma otrăvită"
A celui rău zdrobeşti.

Iar când "cosorul morții"
S-apropie turbat,
Răbdarea Ta îl ține
De mine depărtat.

Vrăjmaşii cei din lume,
Când sapă groapa mea
Îi faci întotdeauna
S-alunece în ea.

Când paşii mei Stăpâne
Se clatină slăbind,
A Tale mâini - cu milă -
Spre mine se întind.

Când ranele din suflet
Îs grele de purtat,
Tu, sârguind - cu darul -
Le vindeci minunat.

A inimii durere
Tu singur doar o vezi
Şi când mă biruieşte
Atunci o uşurezi.

Pe-a mele neputințe
Le porți neîncetat
Precum povara Crucii
De voie, ai purtat.

Deşi mai mult ca alții
Sunt vinovat mereu
Dar altul decât Tine
Nu-mi este "Dumnezeu".

Cunosc că am la suflet
Veşmântul întinat
Dar a credinței taină
La nimeni n-am trădat.

Şi dacă eu, din fire
Slăbind, mă poticnesc,
Dar Sfânta mântuire
Eu tot nădăjduiesc.

GLASUL CONŞTIINȚEI

Iată lumea te îndeamnă
La răsfățul ei
Şi plecându-te chemării,
Pradă eşti destrăbălării.
Haine noi acum la modă,
Trebuie să ai,
Iar a sufletului haină
Cum o vei păzi în taină?

Plecăciuni cu linguşire
Trebuie să ştii,
Iar când stai la Rugăciune
Nu mai este plecăciune.

Vizitări cu multă fală
Trebuie să faci,
Iar la Sfânta Liturghie
Stai cu inima pustie.

Cu ştiințele naturii
Mintea ți-ai hrănit,
Iar ceva din veşnicie
Mintea ta nimic nu ştie.

Până când mai este vreme
Caută-ți liman,
Dacă soarele se pleacă,
Luntrea vieții se îneacă.

Fugi de lumea cea deşartă
Plină de sminteli,
Şi cu flacăra credinții,
Ține calea pocăinții.

Lasă cărțile profane
Fără căpătâi
Şi le ia pe cele sfinte
Ca să prinzi ceva la minte.

La prietenii din lume
Nu te potrivi,
Ci să ai prietenie
Cu cinstită curăție.

Mintea ta este făclie
Fără untdelemn,
De la Domnul cere milă
Până când mai ai "feştilă".

Vântul rău al necredinții
Cântă la urechi,
Şi de uiți "chemarea sfântă"
Vei juca precum îți cântă.

Ține minte frica morții,
Nu uita de ea,
Cine nu-i deprins s-o poarte,
Sufletul îşi dă la moarte.

Rugăciune cu trezvire
Caută să ai
Căci prin darul rugăciunii
Piere duhul urâciunii.

Înălțarea cea deşartă
Grabnic s-o arunci,
Căci la gândul înălțării
Bate vântul desfrânării.

Cu năravul trândăvirii
Nu călători,
Căci pe urma trândăvirii
Vine boala nesimțirii.

Fii cu dragoste curată
Către Dumnezeu,
Părăsind pe cea trupească
Pentru cea Dumnezeeasacă.

Spre adâncul umilinții
Pleacă-te mereu,
Căci din "apa umilinții"
Au băut în viață sfinții.

CUGETĂRI DIN ZILE GRELE

De viața mea cea pustie
Se tulbură sufletul meu
Dar inima nu vrea să ştie
Că moartea-i la spate mereu.

O văd cum găteşte "organul"
Şi clopotul gata de tras,
Iar eu îmi acopăr timpanul
De către al "trâmbiții glas".

Se cade s-aud de la boală
Al trâmbiții glas vestitor,
Să-mi fac mereu socoteală
Că: este poruncă să mor!

Dar inima cea vicleană
Înşală pe cuget mereu,
Căci este de moarte duşmană
Smeritului suflet al meu.

Simțirea mea adormită,
Trezeşte-te doar acum
Şi mintea mea amăgită,
Întoarce-te iarăşi la "drum"!

Stăpâne mult Milostive,
Tu eşti obştescul sfârşit,
Cunoşti şi păcatele mele,
Să nu mă iei negătit!

Din veac făcătorii de rele
Nu Ți-au greşit, precum eu,
Dar Tu eşti "noian îndurării",
Să mântui şi sufletul meu.

A trupului viața se scurge
Ajută-mi, Stăpâne, acum
Să nu mi se tulbure duhul
În ceasul "plecării la drum".

Dă-mi, Doamne, la vremea ieşirii
Pe îngerul meu păzitor
Să-l văd bucuros lângă mine,
Iar nu pe al meu "pârâtor"!

La vămile cele grozave
Să nu mă oprească din drum,
Ajută-mi s-adun deci merinde
Şi apa căinței, acum.

În cumpăna faptelor mele,
Atunci, doar, un strop să arunci
Din sfânta-Ți milostivire,
Şi eu voi scăpa de la munci.

Un semn de vei face la Îngeri,
Vor scoate pe sufletul meu
Din ghiara viclenilor demoni,
Şi veşnic slăvi-Te-voi eu.

Măcar deşi nu sunt vrednic
Din fapte a fi îndreptat,
Dar sfânta credință, Stăpâne,
Cu darul de sus, am păstrat.

O, Doamne, împrăştie ceața
Şi norii "gânditului fum",
Să nu mai alunece paşii
Din calea cea dreaptă, de-acum!

RUGĂCIUNE

După cum pe Vameş, Doamne
L-ai făcut "luminător",
Fă-mă şi pe mine astăzi
Decât ieri mai râvnitor.

Paşii mei slăbit-au foarte
Şi mă poticnesc să cad,
Iar viața mea cea stearpă
S-a apropiat de iad.

Nu se află vindecare
În netrebnicul meu trup
Şi "năravul din născare"
Nici acum nu pot să-l rup.

Învechitu-m-am în rele
Şi de ele nu mai scap
Căci s-au înmulțit mai tare
Decât perii mei din cap.

Părăsit sunt de prieteni
Şi de unii dintre frați,
Cari s-au smintit de mine
Şi se află depărtați.

Luminează-mi, Doamne, calea,
Înnoindu-mi sfântul dar
Şi dulceața Ta cerească
Să mă veselească iar.

Pomenirea Ta cea sfântă
Dă s-o am neîncetat
Şi din inima înfrântă
Fă "locaş" prea luminat.

EPIGRAMA

Dacă nu se duce mintea
Sus la ceruri sau la moarte,
Prea uşor se rătăceşte
La vorbirile deşarte.

Şi nu se odihneşte
Mila păcii între noi,
Vom găsi mereu pricină
De gâlceavă şi război.

Iar când nu ne dăm silința
Spre cunoaşterea de sine
Cântărim mai totdeauna
Numai faptele streine.

CUGETĂRI SCURTE

I

Niciodată duhul nostru
Nu se poate linişti
Dacă nu ne dăm silința
"Întru Domnul a trăi".

După cum nu tace pruncul
Când lipseşte maica sa,
Tot asemenea şi duhul
Nu se poate alina.

Întru Domnul este pacea,
Întru El odihna mea,
Calea cea adevărată
Şi acum şi pururea.

II

Când mintea vrea să zboare
La Bunul Dumnezeu,
Atunci vrăjmaşul tainic
Ne bântuie mereu.

Împrăştie gândirea
Ca pulberea în vânt
Şi caută să tragă
Privirea spre pământ.

Privelişte deşartă
Ne-arată cel viclean
Ca să pogoare mintea
Din "veşnicul liman".

III

Piatra nesimțirii mele
S-a făcut ca un mormânt
Care veşnic mă apasă
Şi mă trage la pământ.

O, de s-ar mişca odată
Piatra sufletului meu
Ca să facă loc luminii
Sfinte de la Dumnezeu.

Întunerece de patimi
Înlăuntrul meu domnesc,
Iar vlăstarele virtuții
Toate se îngălbenesc.

SLOVE LA MORMÂNTUL MEU

- PENTRU PATRIOȚII MEI -

Vor trece anii vieții
Şi eu mă voi sfârşi
Iar în pustia asta
Mai vrednici vor veni.

Văzând aici mormântul,
Mă vor cinsti cumva,
Necunoscându-mi viața
Şi neputința mea.

Deci să cunoască frații
Că tot veleatul meu,
A fost lipsit de mirul
Plăcut lui Dumnezeu.

Căci cheltuind zădarnic
Vigoarea tinereții
Mi-am îngropat talentul
În toată vremea vieții.

De boale şi necazuri
Fiind înconjurat,
Spre orizonturi nouă
Mereu am fost mânat.

Din plaiul țării mele
Ajuns-am la Iordan
Cu dorul de pustie,
În sufletul sărman.

Dar şi acolo duhul
Era nemulțumit,
Din cauza aceasta
Retrasu-m-am la schit.

Cu multă trândăvie
Mereu am petrecut
Împovărând pe alții
Cu "sacul meu de lut".

Să nu priviți cu cinste
La trupul meu potrivnic
Căci nu voia să rabde
Canonul cel de schimnic.

Ci faceți mai degrabă
O sfântă Rugăciune,
Ca Domnul Îndurării
Să-mi deie iertăciune!

STIHURI DE MULȚUMIRE CĂTRE SFÂNTUL TEODOSIE

pe glas 5

O, Sfinte Doctor minunat
La prăznuirea ta cinstită
Cu darul tău m-ai vindecat
De pătimirea cea cumplită.

Dar ce prinos voi da, streinul,
Ca răsplătire potrivită
Că iată n-am decât suspinul
Din inima părăginită.

Aş vrea cu lacrimi în puhoaie
S-aduc fierbinte mulțumire
Dar cine va veni să-mi moaie
A sufletului împietrire.

Precum mi-ai stins mai înainte
Aprinderea din măruntaie
Revarsă şi acum părinte
A umilinții sfântă ploaie!

CĂTRE SFÂNTUL TEODOSIE

alte stihuri cu acelşi cuprins
dar potrivite pe glas 3

Sfinte Doctor minunat
La cinstită ziua Ta
Darul tău mi-a vindecat
Reaua pătimirea mea.

Ce prinos s-aduc cinstit
Recunoaşterii chezaş
Căci de bine sunt lipsit
Şi la suflet pătimaş.

Râu de lacrimi sunt dator
Mulțumire să-ți aduc
Dar pe-a inimii ogor
Nici o roadă nu produc.

Ci pre cum al rănii foc
Tu l-ai stins prea minunat,
Varsă şi acum, te rog,
Dar de lacrimi necurmat.

(Scrise în amintirea vindecării mele de boala dizenteriei cu darul Sfântului Teodosie când m-am închinat la Sfintele Moaşte, 2 Ianuarie 1944, la Sf. Sava, Ieroschimonahul Ioan Iacob)

PRICINI UŞOARE DE MULTĂ VĂTĂMARE

Dacă mintea noastră uită
Cunoştința cea de sine,
Zboară gândul totdeauna
La păcatele străine.

Iar la pomenirea morții
Dacă nu suntem deprinşi,
Ne luptăm cu grija vieții
Şi suntem mereu învinşi.

Când lăsăm de bună voie
Rânduiala rugăciunii,
Prinde mare îndrăzneală
Viermele deşertăciunii.
Băutura şi mâncarea
Folosind cu lăcomie,
Va veni pe capul nostru
Pacostea de trândăvie.

De năravul clevetirii
Dacă nu ne desbărăm
Cu înşelăciunea minții
Mai pe urmă ne legăm.

Iar auzul şi vederea
Dacă nu le stăpânim
Mare pagubă la suflet
Totdeauna suferim.

Când năravul rău cloceşte,
Nefiind mărturisit,
Scoate puişori de patimi
Cari rod necontenit.

4 Noiembrie 1956<
Schitul Sf. Ana - Hozeva

TOVARĂŞII DIN PUSTIE

- pentru lacrimi -

Vecinul meu din faţă
Un mândru porumbel,
Se miră când mă vede
Adesea singurel.

Deasupra pe chilie
Cu puiul meu cel mic
Se joacă totdeauna;
Nu-i pasă de nimic.

De-odată se sfieşte
Sărmanul puişor,
Văzându-mă pe mine
Că stau în faţa lor.

Dar porumbelul mare
Şopteşte către el:
"Deloc să nu ai teamă!
Şi el îi porumbel!

Să fugi când vezi pe alţii
Cu chipul de arap,
Căci ei aruncă gloanţe
Şi bolovani în cap.

Iar cei cu haina neagră
Sunt păsări ca şi noi,
Ei stau la rugăciune
Şi nu ne fac război ..."

În vremea asta, iată
Că sună clopoţelul
Şi părăsind cuvântul
Se duce porumbelul.

Versuri scrise într-o zi de toamnă, în mijlocul nevinovatelor păsărele, cari mă vizitează mereu şi cântă la fereastra şi la uşa peşterii, fără să le pese de război.

LIMANUL DUHOVNICESC

La "munte", suflete smerite,
Ridică-te acum degrab,
Căci "marea vieţii" te înghite,
Cu mersul tău aşa de slab.

În "barca ta" nu este bază,
Căci n-are pânze la catarg
Şi drumul se îngreuiază,
Deci nu eşti acum "în larg".

Limanul tău e mânăstirea,
Acolo traiul este lin
Şi poţi să capeţi mântuirea,
Păzind monahicescul cin.

Auzi chemarea părintească
A Dulcelui Mântuitor:
Să lepezi grija cea lumească
Luându-ţi "jugul cel uşor".

Având credinţa neclintită,
Tu vei ajunge negreşit,
(Pe calea neprimejduită)
La "Ţărmul" cel prea mult dorit.

Urmează deci pe calea dreaptă
Strămoşilor celor iubiţi;
Căci, iată, duhul lor te-aşteaptă
În "Ţara celor Fericiţi".

Mereu se roagă pentru tine
La Milostivul Dumnezeu
Să fii părtaş cu ei la "bine"
Smerite suflete al meu.

CUGETĂRI DIN KECRAGARION PRELUCRATE ÎN VERSURI

Oare când va fi, o, Doamne,
Ca slăbănogirea mea
Să-şi găsească vindecarea
Căutând dreptatea Ta.

Tu iubeşti singurătatea
Fiind păcii dătător,
Iară eu cu tulburarea
Şi gâlceava mă-mpresor.

Curăţenie la Tine
Este lucru prea iubit,
Iară eu necurăţia
Totdeauna am râvnit.

Tu Stăpâne eşti izvorul
Milei şi al bunătăţii
Iară eu nemilostivul
Sunt adânc al răutăţii.

Tu eşti sfânt şi drept în toate
Sus în cer şi pe pământ,
Iară eu preaticălosul
Robul nedreptăţii sunt.

Tu, lumină şi viaţă
Eşti în toate câte sunt,
Eu, orbitul, sufăr moarte
Înainte de mormânt.

Bucurie eşti, Tu, Doamne,
Şi noian al vindecării,
Iară eu - robit de patimi -
Zac de boala întristării.

DIAGNOZA SUFLETEASCĂ

Dacă mintea noastră uită
"Cunoştinţa cea de sine",
Zboară gândul totdeauna
La păcatele streine.

Iar la "pomenirea morţii"
Dacă nu suntem deprinşi,
Ne luptăm cu grija vieţii
Şi mereu suntem învinşi.

Când lăsăm de bună voie
Rânduiala rugăciunii,
Prinde mare îndrăzneală
Viermele deşertăciunii.

Băutura şi mâncarea
Folosind cu lăcomie
Va veni pe capul nostru
Pacostea de trândăvie.

De năravul clevetirii
Dacă nu ne desbărăm,
Cu înşelăciunea minţii
Mai pe urmă ne legăm.

Iar auzul şi vederea
Dacă nu le stăpânim,
Mare pagubă la suflet
Totdeauna suferim.

Când năravul rău clocește,
(Nefiind mărturisit),
Scoate puişori de patimi
Care rod necontenit.

VEŞNICIA SUFLETULUI

O, suflete, scânteie sfântă
A "Soarelui (celui) gândit",
Odor nepreţuit al lumii
Şi îngerilor prea cinstit!

Făptura toată, cea văzută,
Şi cerul cu podoaba sa
Au fost gătite pentru tine,
O, suflete, comoara mea !

De-aş fi lipsit de toate-n lume,
Nimica n-am a pierde eu,
Căci toate nu-s aşa de scumpe
Ca tine, suflete al meu!

Dar (vai)! lipsindu-mă de tine,
Atunci pe toate le-am pierdut:
Şi slava pregătită-n ceruri
Şi orice bine am avut!

Răscumpărat de la osândă
Cu Sângele dumnezeiesc,
Tu eşti chemat să fii mireasă
A "Mirelui celui ceresc".

Cu "amanetul cel de taină",
Încredinţat de la Botez,
Vei fii chemat, în ziua "nunţii",
La El să te înfăţişezi.

Va trece cerul şi pământul,
Iar tu vei rămânea mereu,
Căci suflete, tu eşti "Icoana"
Prea Veşnicului Dumnezeu!

CĂTRE ORGANELE TRUPULUI MEU

Mintea mea cea mult pribeagă
Şi de slavă râvnitoare,
Strângeţi gândul şi ţi-l leagă
De smerita cugetare!

Ochi deprinşi cu iscodirea
Frumuseţilor lumeşti,
Aţintiţi-vă privirea
Şi la cele sufleteşti!

Neastâmpărată gură
(La vorbiri politiceşti),
Graiurile din Scriptură
S-ar cădea să le rosteşti.

Nasule, dorind tu foarte
De mirosurile bune,
Gustă şi miros de moarte
Ca să iei înţelepciune!

Voi urechile "cocoane"
Răsfăţate-n vorbe moi,
Să vă sune la timpane
Glasul trâmbiţii de-apoi!

Braţelor, fiind voi slugă
La aceste trecătoare,
Înălţaţi-vă la rugă
Şi la fapte de-ndurare!

Iară voi, râvnind - picioare -
Numai calea cea răsleaţă,
Apucaţi şi vreo cărare
Care duce la viaţă!

DIN FUGA VIEŢII

Secundele pe care ceasul
Mergând, le-arată pe cadran,
Sunt clipele nepreţuite
Din veacul nostru pământean.

La fiecare lovitură
A ceasului, să ne gândim
Că regulat pogoară moartea
Pe cineva la ţintirim.

Prin toată lumea de sub soare
Cutreierând cosorul morţii,
Adună "spicele vieţii"
Aşa, precum le vine sorţii:

În clipa asta, ea răpeşte,
De lângă noi un pământean,
În altă clipă, ea alege
Pe unul de peste ocean.

Aici un preot sau călugăr,
În altă parte un monah.
Dincolo ia o biată babă,
Dincoace ia un Patriarh.

Acuma vezi că vine rândul
Unui bătrân de la azil,
În altă clipă sorţul cade
Unui nevinovat copil.

Cosorul morţii se-nvârteşte
În preajma noastră fioros
Şi ne răpeşte: ori un frate,
Ori un prieten credincios.
Să aşteptăm deci cu trezire,
La ceasul morţii cugetând,
Căci ... poate-n clipa viitoare,
Venim cumva şi noi la rând!

ÎNTRU SLAVA ZIDITORULUI

O, mare eşti Tu, Doamne!
Se miră ochii mei
De firea cea văzută
Cu armonia ei!

Pe cele trecătoare
Aşa le-mpodobeşti!
Dar cât mai minunate
Vor fi cele cereşti!

De-ar înţelege mintea
Podoaba cea de sus,
Te-ar pomeni de-a pururi,
Stăpânul meu - Iisus.

Atunci dulceaţa lumii
De tot am defăima
Şi raza Ta cea Sfântă
Mereu ne-ar desfăta.

Dar mintea cea greoaie
Atârnă spre pământ,
Împiedicând pe suflet
Din Sfântul său avânt.

Pornirea pătimaşă
A trupului de lut
Adesea ne desparte
De Cel ce ne-a făcut.

Înaripează, Doamne
Gândirea mea spre cer
Şi-mi uşurează trupul
Cu sufletul stingher!

BÂNTUIELILE UNUI "NOVICE"

Ca şi iarna când pogoară
Corbii peste mortăciuni,
Gândurile mă-mpresoară
Cu-ale lor deşertăciuni.

Suflete al meu sărace
Unde mă voi duce iar,
Iată, nu mă lasă-n pace
Gloanţele lui "Veliar".

Când apuc vreo carte-n mână
Să mai prind ceva la minte,
Ca şi oile la stână
Vin aducerile aminte.

Când alerg la rugăciune
Ca să uit de supărări,
Gândurile-mi fug nebune
Peste mări şi peste ţări.

La biserică, când cântă
Sau citeşte la canoane,
Gânduri mă frământă
Dincolo, peste oceane.

Iar când vreau să scap de gânduri
Şi mă duc la "ascultare",
Ele vin atuncea cârduri,
Parc-ar fi nişte cocoare.

Dacă scap din întâmplare
Vre-un cuvânt mai de folos
Gându-mi spune sus şi tare
Că "sunt mare cuvios" !?

De la Mânăstirea Neamţu, 1933

DORUL SFÂNT

Aş vrea Mormântul Tău, Stăpâne
Să-l ud cu lacrimi de căinţă
Şi tot cu lacrimi îmi rămâne
Şi nesfârşita-Ţi îndurare!

Lipsit de mirul faptei bune
Eu n-am ceva mai scump acuma,
Decât să-mi scald a mea fiinţă
În lacrimi şi suspine numa'!

Căci cheltuindu-mi "moştenirea"
Ce mi-ai lăsat-o din născare,
Doar plânsul azi îmi mai rămâne
Şi nesfârşita îndurare!

Ajută-mi Doamne, mai degrabă
Să-mi văd dorinţa împlinită,
Să-mi port şi eu pe-a Tale "urme"
Fiinţa mea slăbănogită.

Şi-odată cu Lumina Sfântă
- Când vei trimite-o la Mormânt -
Stropeşte inima mea frântă
Cu roua Duhului Tău Sfânt.

Să pot rosti la Sfânta Cruce
(Pe Stânca Sfântului Calvar)
Şi eu mântuitoarea rugă
A "credinciosului tâlhar".

S-aud şi eu în taină, Doamne,
Prea dulcele şi sfântul grai,
Prin care să câştig nădejde
Că nu mă voi lipsi de rai.

"O, Doamne, ce bucurie este
să moară cineva pentru tine".

SFÂNTA MUCENIȚĂ PERPETUA

Floarea cea bine mirositoare a Bisericii
din Carhidon (Africa)
şi
Mărgăritarul cel de mult preț
al Bisericii "celor întâi născuți".

Tâlcuită din greceşte din colecția
"Faptele Mucenicilor
din Carhidon (Cartagena)"

DIN VIAȚA SFINTEI MUCENIȚE PERPETUA

Mai toate viețile sfinților din cele trei veacuri de la începutul creştinismului, sunt scrise foarte pe scurt, iar unii dintre sfinți lipsesc cu desăvârşire. Mai ales sfinții mucenici din Roma, care au pătimit în vremea aceea (până la anul 300) sunt pomeniți numai cu numele în sinaxare. Căci furtuna prigoanei era atât de grozavă, încât nu s-au putut scrie viețile sfinților de atunci şi mulți dintre ei au rămas cu totul necunoscuți. În provinciile mai îndepărtate de capitala crunților cezari, creştinii mai aveau câte puțină uşurare pentru a se organiza, iar dintre dânşii au fost şi scriitori vestiți, care au lăsat în urmă cărțile lor de istorie şi de apărare a Sfintei Credințe.

Aşa ni s-au păstrat ca o comoară neprețuită nişte însemnări din veacul al doilea după Hristos sub numele: "Faptele Mucenicilor din Carhidon". Povestirile acestea sunt cele mai mişcătoare pagini din istoria Bisericii de la început. Multă vreme ele se citeau în Biserică regulat ca şi profețiile apostolilor.

Aceste însemnări au fost scrise de Sfânta Muceniță Perpetua - până în ajunul muceniciei - şi după aceea de ritorul Tertulian, marele scriitor din Africa şi apărător al Credinței.

Sfânta Perpetua era din familia cea mai vestită din Carhidon. Tatăl ei, Anon, a fost general. Ca şef al armatei, el a purtat strălucite biruințe împotriva barbarilor din Numidia. Timp de 15 ani, el a fost eroul apărător al țării. La urmă din cauza ranelor şi a oboselilor din lupte, s-a retras din armată. Iar patria ca recunoştință l-a pus în dregătoria cea mai de cinste, numindu-l senator (adică sfetnic al țării, cum este azi un ministru). Anon a fost păgân şi în păgânătate a murit. Soția lui, fericita Iulia (vezi viața Sf. Narcis) a fost şi ea păgână, dar pentru virtuțile ei cele alese, Dumnezeu n-a lăsat-o la întunericul păgânătății şi a iconomisit ca să recunoască adevărul creştinesc de la o roabă a sa, cu numele Rufina. Aceasta a fost robită de păgâni şi vândută familiei Anon. Ea era fiica unui mucenic din Galia. Prin ea s-a luminat la credință fericita Iulia, soția lui Anon şi fiica lor Perpetua.

Din copilărie Perpetua era înzestrată cu multe virtuți alese, prin care a ajuns vestită în toată cetatea. Nici unul din filosofii şi ritorii păgâneşti nu puteau s-a biruiască. Când a ajuns în vârsta cuvenită, s-a căsătorit cu Iarva, generalul unei armate din Carhidon. În război cu numidienii, Iarva a ajuns vestit prin multe biruințe. La urmă însă a fost omorât mişeleşte de nişte păgâni, care au aflat că el crede în Hristos.

S-a săvârşit deci un adevărat erou al patriei şi un mucenic al credinței. După moartea lui Iarva, s-a ridicat prigoană mare împotriva creştinilor din Carhidon. Între cei care au pătimit atunci pentru Hristos a fost şi Perpetua. La închisoare ea a suferit mai tare decât ceilalți creştini din cauza mizeriei. Ea, care crescuse la curtea părinților în cel mai mare răsfăț, este apoi nevoită să doarmă pe plăcile umede şi reci ale "Budrumului" (cum se numea puşcăria de sub pământ). Galeriile închisorii erau strâmte, lipsite de lumină şi pline de murdărie. Iar la vremea când li se dădea puțină hrană, năvăleau acolo tot felul de haimanale de pe drum, ca să-şi bată joc de bieții creştini (prin vorbe murdare şi gesturi neruşinate). Aceasta era cea mai mară vreme pentru viitorii mucenici şi mai ales pentru nobila Perpetua. Pe lângă toate acestea, nu i s-a dat voie să aibă cu dânsa micul ei prunc spre mângâiere. În vremea când a fost dusă înaintea judecătorului pentru întrebare, a venit şi bătrânul ei tată Anon, cu pruncul în brațe.

Dar cu toate lacrimile şi toate rugămințile lui de a-şi cruța viața pentru hatârul copilului şi pentru cinstea familiei, Perpetua a rămas neînduplecată. Păgânul ei tată, în mândria lui de mare sfetnic al țării, socotea ca cea mai mare ruşine mărturisirea ei pentru Hristos.

Pentru el credința creştinească era o înşelăciune, iar moartea mucenicească era socotită drept nebunie.

Acum îl vezi că se roagă cu lacrimi îngenunchind în fața ei, acuma îl vezi că se mânie şi o bleastămă; iar când vede că ea rămâne neclintită în credință, atunci el izbucneşte într-un plâns cu hohote, ca un deznădăjduit şi pierdut la minte. Pentru asta judecătorul este nevoit să-l dea afară cu sila.

După aceea făcându-se întrebarea la "Divan" (adică la judecată) Perpetua mărturiseşte cu multă îndrăzneală numele lui Hristos şi este osândită la moarte împreună cu slujnica ei şi cu alți creştini. Fiind dusă la Amfiteatru (locul de privelişte unde se chinuiau creştinii) este îmtâmpinată la poartă de scumpa ei mamă (fericita Iulia), care îi dă sărutarea cea mai de pe urmă şi blagoslovind-o, îi dă cinstitul vol al Sfintei Mucenițe Potamiana (care a fost adus de Sf. Narcis). Acoperită cu această sfântă podoabă, Perpetua merge în arenă (locul de luptă) cântând voioasă imnul mucenicilor.

Acolo este străpunsă de coarnele unui taur fioros şi apoi aruncată în văzduh, de unde a căzut leşinată. Când îşi vine în fire, întreabă mirată pe slujnica ei Felicia, pentru ce nu mai începe lupta. Mintea ei fiind pironită la rugăciune, n-a simțit nici coarnele taurului şi nici căderea ei de sus. Pentru asta se întreabă Fericitul Augustin în cuvântarea rostită la praznicul mucenicilor din Carhidon:

"Unde era oare mintea Sf. Perpetua când a împuns-o taurul şi a aruncat-o în sus?" Desigur că mintea ei era atunci pironită la cer şi nu simțea nici frica, nici durerea.

Abia târziu a văzut volul scăldat în sângele ei şi coasta străpunsă de taur. De regulă, condamnații care nu mureau de cruzimea fiarelor, erau dați pe mâna călăilor ca să-i înjunghie.

Sfânta Perpetua a căzut în mâna unui călău nou, neiscusit la junghere. În două rânduri a lovit cu sabia, fără să izbutească a-i tăia capul.

Văzând neiscusința lui, Sf. Perpetua îi zice: "Prietene, nici în jumătate nu ai curajul meu, nu te turbura, loveşte - uite aici !"

Abia la a treia lovitură reuşeşte să-i taie gâtul. Sfânta Perpetua s-a săvârşit rostind cuvintele:

"O, Doamne, ce bucurie este să moară cineva pentru Tine!"

În vremea ceea, o bătrânică s-a apropiat de trupul Muceniței luând un vol plin de sânge. Era Iulia, bătrâna ei mamă, care îşi ia înapoi volul Sfintei Potamianei, care s-a înroşit acum din nou, cu alt sânge tot aşa de scump.

Bărbăția Sf. Perpetua a uimit pe mulțimea păgânilor de la privelişte, iar pe creştini i-a umplut de curaj. Astfel s-a săvârşit cea mai nobilă fiică a Carhidonului, adăugând o slavă mai mare la numele strălucit al familiei Anon, iar la cer a dobândit cununa cea neveştejită din mâinile lui Hristos, Începătorul Mucenicilor şi Dumnezeul Slavei.

Troparul Sfintei Perpetua

(glas 5 ca şi "prooroace Ioane şi sluga lui Hristos")

Odraslă din neamul cel mai slăvit
Şi stea luminoasă din Asfinţit,
Minunat ai strălucit
Dintre norii păgâneşti
Şi cu râvnă te-ai jertfit
Perpetuă pentru Domnul,
Cunună cerească luând
Şi pe tirani ruşinând.

Condacul glas 3

(după melodia condacului
de la Naşterea Domnului)

Din norodul păgânesc
Ai odrăslit Muceniţă
Şi la neamul creştinesc
Te faci mireasmă de taină
Neamul tău îşi face nume cu vitejia
Tu - în schimb te proslăveşti cu mucenicia
Şi cu îngerii la ceruri
Te veseleşti Perpetua.

Megalinaria

(mărimuri)

Pe Sfânta Perpetua s-o citim
Şi cântări de laudă credincioşii să-i împletim
Fiind ea din rândul celor întâi născuţi
A biruit pornirile celor nevăzuţi.

FLOAREA BISERICII DIN CARHIDON

În Carhidon, fiind prigoană
Creştinii stau închişi acum
În galeriile murdare
A fiorosului "Budrum".

Văzduhul greu al închisorii
Şi besna umedă de-aici
Abia îi lasă să răsufle
Pe viitorii Mucenici.

Purtarea cea neomenească
A celor care străjuiesc
Şi "Plebea" care vine zilnic
Mai tare îi tirănisesc.

În rândul celor ce aşteaptă
Sentinţa morţii negreşit,
Se află tânăra soţie
A unui general vestit.

Ea vine azi la cercetare
Avându-şi chipul curajos,
Şi fără nici o ocolire
Mărturiseşte pe Hristos.

- Ce nume ai, întreabă dulce
Judecătorul prefăcut ?
- Nu mă cunoşti (răspunde dânsa)
Să-ţi fie astăzi cunoscut:

"Mă cheamă Vivia-Perpetua
A senatorului Anon,
Şi văduva lui Iarva - Bravul,
Eroul Sfânt din Carhidon!"

În vremea când Judecătorul
Se străduieşte în zadar
Ca s-o întoarcă din credinţă,
S-apropie cu pasul rar,

Un om bătrân cu plete albe,
Cu chipul încuviințat,
El este tatăl Muceniței,
Alesul țării la Senat.

Având un copilaş în brațe,
Se roagă el tânguitor,
Cu ochii stinşi scăldați în lacrimi
Mişcându-l pe judecător:

"Perpetua scumpa mea fiică!
(Rosteşte el mai mult gemând)
Îndură-te de bătrânețea
Celui cu sufletul înfrânt!

Îndură-te de copilaşul
Ce-ți este rodul cel dintâi,
De maica ta nemângâiată
Şi de iubiții frații tăi!

Gândeşte-te că tu eşti maică
Acestui gingaş copilaş,
Nu vezi cum îți întinde mâna
Cu zâmbetul de Îngeraş?

De tine viața lui atârnă,
Desbară-te de rătăcire
Că ne va fi la toți ruşine
A morții tale osândire!"

Perpetua sărută pruncul
Şi-l strânge lăcrimând la sân,
Făcându-i pe păgâni să creadă
Că-i biruită de păgâni.

Dar Sfântul har o întăreşte,
Ca râvna ei pentru Hristos
Să nu rămâie biruită
De dragostea celor de jos.

- Ascultă tată! (zice dânsa)
Mi-i martor Domnul cel ceresc
Că nici un lucru de pe lume
Precum pe voi, eu nu iubesc!

Credința însă, mă învață
Că orice dragoste am eu,
Întâiul loc să-l dau în suflet
Iubirii către Dumnezeu!

"Datoare sunt să am iubire
Spre tatăl care m-a crescut
Dar cât de mult eu sunt datoare
Spre Domnul care m-a făcut?"

Văzând-o neînduplecată
Bătrânul deznădăjduit
Îi stăpânit şi de mânie
Şi de durere-i biruit.

Acum o blestemă cu ură
Cerând pedeapsă de la "Zei",
Acum o roagă cu suspinuri,
Îngenunchind în fața ei.

"O, fiică prea nemilostivă,
Şi maică cu duhul tiran,
Cu tine mă pogori în groapă
Şi laşi copilul tău orfan!"

Rostind acestea plânge-n hohot,
Nemângâiatul "veteran"
Şi "Dregătorul" dă poruncă
Să-l scoată slinic din "Divan".

Acum, la noua întrebare
Perpetua s-a osândit:
A fi la tauri aruncată
Şi junghiată la sfârşit.

La Amfiteatru, o bătrână
Venind spre ea cu chip senin,
La cea din urmă sărutare
Îi dă ceva țesut din in.

Îi Iulia, scumpa ei mamă,
Iar pânza cea din in, cu flori,
Îi vălul cel pătat cu sânge
A fericitei ei surori.

Urmând priveliştea, la teatru
Păgânul "Vulg", vede mirat
Mucenicia unei sfinte
În vol, cu sânge înflorat.

Iar când îl ia din nou bătrâna,
El este îndoit mai sfânt:
De două ori vopsit cu sânge
De cel mai scump ei pe pământ!

ICOS "ÎN CINSTEA MUCENIȚEI"

Minunându-ne de bărbăția ta cea negrăită
strigăm ție cu inima smerită:

Bucură-te floarea cea minunată a Carhidonului
Bucură-te sfânt mărgăritar în apele Sionului
Bucură-te Odrasla ieşită din pământ păgânesc
Bucură-te mireasă a împăratului ceresc
Bucură-te cea din neamul lui "Hanibal"
Bucură-te că eşti şi fiică de General
Bucură-te cea care vopseşti volul Potamianii
Bucură-te cea care tâmpeşti boldurile satanii
Bucură-te că ai lăsat curțile cele pământeşti
Bucură-te că azi întru cele din slavă te veseleşti
Bucură-te Mare Muceniță Perpetua

La Pomenirea Sfintei Mironosițe
Maria Magdalena, cea întocmai cu Apostolii

(Stihuri pe glasul întâi)

1. Din negura pierzării, Hristos te-a izbăvit,
Iar tu, Mironosiță, cu râvnă i-ai slujit.

2. Când El mergea la moarte, tu nu te-ai depărtat,
Ci fără de sfială, la Patimi L-ai urmat.

3. N-ai socotit cruzimea păgânilor ostaşi
Şi nici amenințarea evreilor pizmaşi.

4. Părtaşă Răstignirii prin asta te-ai făcut
Şi martoră 'Nvierii, Stăpânul te-a avut.

5. Acum la cer, Marie, te veseleşte mereu
Cu "Grădinarul lumii", cu însuşi Dumnezeu!

6. A dragostei mireasmă, creştinilor ne eşti
Şi chip curat al râvnei celei dumnezeieşti.

7. Iar moaştele cinstite ne sunt ca un izvor
Ce vindecă durerea sărmanului popor.

Însemnare

Pentru dragostea ei cea nemărginită pe care o avea către Mântuitorul, Sf. Maria s-a învrednicit ca să vadă ea mai întâi Învierea Lui, făcându-se vestitoarea bucuriei pentru toată lumea, până la sfârşitul veacului. Nu încape îndoială că Maica Domnului a cunoscut înainte de toți Sfânta Înviere a "Prea Iubitului Său Fiu".

Dar aceasta nu s-a făcut arătat prin Sf. Evanghelie.

A iconomisit Dumnezeu ca să se propovăduiască Sfânta Lui Înviere prin cinstita Mironosiță, care nu era rudenie cu Domnul (căci celelalte Mironosițe, mai toate erau rudenii).

Aceasta s-a făcut pentru a nu da motiv de necrezare sau de îndoială la cei slabi (despre Sfânta Înviere) şi mai ales pentru cei necredincioşi să nu fie motiv de luptă contra adevărului.

Multe minuni s-au făcut în vremea cât a trăit Sf. Maria Magdalena, care după tradiție a ajuns până la Roma cu propovăduirea.

Acolo s-a împrietenit cu soția împăratului Nero, povestindu-i despre răutatea Arhiereilor jidovi şi despre judecata cea nedreaptă a lui Pilat. Pentru aceasta a fost chemat la Roma nelegiuitul Guvernator al Iudeii (adică Pilat) şi după multe pedepse, a fost ucis de însuşi împăratul Nero.

La urmă Sfânta Maria a petrecut în Efes unde s-a şi săvârşit. Cinstitele ei moaşte au fost proslăvit de Dumnezeu mai mult decât la alți sfinți cu darul minunilor şi cu mireasmă cerească. Astăzi cinstitele ei moaşte sunt răspândite în toată lumea. Cea mai mare bucată este la M-rea Simon Petra din Sf. Munte, unde se află mâna stângă.

Toţi spun că atât vara cât şi iarna mâna ei este caldă ca şi mâna omului viu şi lucrează minuni mai presus de fire.

Odinioară fiind dusă prin Rusia, mâna ei a lucrat atâtea minuni, încât s-a uimit lumea întreagă. Pentru rugăciunile ei, să ne miluiască şi să ne mântuiască şi pe noi păcătoşii Milostivul Dumnezeu. Amin.

ISTORISIRI DE LA IORDAN

Din "Limonarul" Sf. Sofronie Patriarhul Ierusalimului

1.
Pe şesul Vitavarii
Aproape de Iordan
Se miruiau creştinii
Veniţi de la Iran.

2.
Ieşind din baia sfântă
Aveau de obicei
Un preot din pustie
Cu "Mirul" pentru ei.

3.
Era odinioară
La slujbă rânduit
Bătrânul preot Conon,
Sihastrul cel vestit.

4.
Atuncea, între alţii,
A fost la miruit
O tânără fecioară
Cu chip împodobit.

5.
Fiind luptat de gânduri,
Bătrânul nu voia
Să miruiască fata
Smintindu-se de ea.

6.
Atuncea Patriarhul
Fiind înştiinţat
De pregetul lui Conon
Prea mult s-a minunat:

7.
Bătrân fiind cu vârsta
Ce gânduri i-a venit
A zis Prea Fericitul
Şi sta nedumerit.

8.
Dar cuviosul nostru
- Cu pustnicesc cojoc -
Spre munţii din pustie
O şi luă din loc.

9.
Botezătorul însă
Cu chipul lui blajin
S-a arătat în cale,
Zicând către bătrân:

10.
Întoarce-te la slujbă
Şi eu mă pun chezaş
Că va pieri sminteala
Şi gândul pătimaş!

11.
Luând curaj bătrânul,
Întâi s-a răzgândit,
Voind ca să rămâie
Din nou la miruit.

12.
Dar neaflând odihnă
De gânduri, nici acum,
S-a lepădat de slujbă
Luând-o iar la drum.

Atunci, Botezătorul
I-a zis: "De-acuma stai!
Ţi-am ridicat războiul,
Dar plată nu mai ai!"

"Cunună pentru luptă
Voiam să dobândeşti,
Dar nerăbdând, Părinte,
De dânsa te lipseşti!"

În adevăr, bătrânul
De-atunci s-a izbăvit
Şi zece ani norodul
De el s-a miruit.

Însemnare

Sfântul Conon a trăit în mânăstirea Pentucla, de lângă Iordan. A fost însărcinat de către Prea Fericitul Petru (Patriarhul Ierusalimului) ca să miruiască pe creştinii cari se botezau la Iordan (după cum se obişnuia în vremea aceea)

Prin nevoinţele lui sihăstreşti a ajuns vestit în toată laturea Iordanului, dar n-a fost scutit nici de războiul trupesc, deşi era bătrân şi slăbit de post.

Sfântul Sofronie, care a scris şi viaţa Sf. Mariei Egiptencii, ne aminteşte de războiul cuviosului şi de nerăbdarea lui (sau mai bine să zicem de fuga lui din faţa ispitei) precum şi de vindecarea ce i-o dă Sf. Ioan Botezătorul.

Este vrednic de amintit aici, că acest cuvios a locuit o vreme în Peştera Sfântului Ioan Botezătorul de la Vitavara.

După aceea s-a pierdut locul peşterii, căci păgânii perşi au ruinat mânăstirea Spasa, care s-a ridicat pe locul peşterii şi a rămas peştera ascunsă sub dărâmături, iar azi nu se mai ştie nimic de ea.

În peştera aceea, a mers de multe ori însuşi Domnul, stând de vorbă cu Sf. Prooroc Ioan.

Am scris acestea, eu, nevrednicul Ieroschimonah Ioan, care am slujit o vreme şi eu la Iordan, dar neavând viaţa Sfântului Conon, eu nu m-am mai întors la slujbă.

30 Dec. 1955 Schitul
Sf. Ana de la Hozeva

Însemnări referitoare la Cuv. Maria Egipteanca

Însemnare

Mânăstirea Calomona se află unde este astăzi Mânăstirea Sfântului Gherasim.

Cuviosul Zosima se întâlnise cu an an înainte cu "Sihastra din Egipt" şi după dorinţa ei, a venit s-o împărtăşească, fără să cugete cum va trece Iordanul. De ştiut şi asta că în ziua când a împărtăşit-o, s-a şi săvârşit, dar tăinuind moartea, a spus să vie peste un an.

Observaţie. Locul din Vitavara unde sunt ruinele unui schit al cuvioasei Maria, acolo este numai locul de sihăstrie a Sfintei, pe când locul săvârşirei este mai la vale, către Valea Moartă după cum se înţelege din istoria veche şi după cum mărturiseşte fecioara pustnică Fotini, că simţea miros de moaşte aproape de Biserica noastră.

Altă însemnare

Stihurile de mai sus au fost alcătuite potrivit cu istoria vieţii Cuv. Maria scrisă de Sfântul Sofronie, Patriarhul Ierusalimului. După cum se vede din cele povestite de Sf. Sofronie, locul de întâlnire a Sf. Zosima cu Sf. Maria a fost cam pe unde este astăzi Schitul Românesc, căci Iordanul pe vremea aceea curgea hăt mai încoace, pe sub deluşorul din faţa Bisericii noastre. Deci locul românesc era atuncea dincolo de Iordan, pe unde se nevoiau în Postul Mare pustnicii de la Calamona (azi M-rea Sf. Gherasim) şi pe unde era şi Cuv. Maria. De-atunci apa Iordanului a fost mereu împinsă de Hozeva către Răsărit, mutându-şi astfel drumul şi făcând cotul cel mare, care nu era în vechime.

Deci putem spune că Locul Românesc adăposteşte Moaştele Sf. Maria. Şi ca semn a fost mireazma aceea minunată, care s-a simţit la aducerea Moaştelor a celeilalte Marii (celei din Magdal), asemenea şi cu râvna.

Mireazma aceea a fost semnul întâlnirii lor, căci se vedea şi o lumină cerească.

SĂVÂRŞIREA CUVIOASEI MARIA EGIPTEANCA

(la Iordan)

În vremea nopții, lângă apă,
În lunca Sfântului Iordan
Aşteaptă căutând în zare
Un pustnic Calamonitean.

Ce ai, bătrânule Părinte,
De eşti aşa nerăbdător
Şi tot priveai în "ceea parte"
Cu ochiul tău iscoditor ?

Ai pus vreo undiță în apă
Şi n-o găseşti la locul ei,
Sau loc mai bun de pescuire
De ceea parte vrei ?

Dar asta nu se face noaptea,
S-o faci mai bine de cu zi
Şi-i lucru de mirare, Avo,
Că-ți vine dor a pescui!

Aşa s-ar fi mirat oricine
Văzându-l pe bătrân şezând
La mizul nopții lângă apă
(Pescar pe el l-ar fi crezând).

Dar după cum se vede treaba
Nu-i este lui de pescuit
De stă aşa în nemişcare,
Rugându-se necontenit.

Privind mai bine, vom cunoaşte
Că este "Pustnicul Zosima",
El poartă mantie în spate,
La pept: Epitrahil şi schima.

Un vas bisericesc în mână
El ține prea cuviincios,
Având dumnezeescul Sânge
Cu Sfântul Trup al lui Hristos.

În vremea asta el aşteaptă
Din ceea parte de Iordan
Să vie spre împărtăşire
"Sihastra de neam Egiptean"

Un an de zile se-mplinise
De când s-a înțeles cu ea
S-aducă "Sfintele" bătrânul
Şi-acuma ea întârzia!

În mintea lui i se strecoară
O bănuială cu fior:
Dar poate nu mai sunt eu vrednic
Să văd acum acel "odor"!

Şi dacă vine ce voi face?
De luntre nu m-am îngrijit!
Acestea cugetând Bătrânul,
Un plâns amar l-a năpădit.

Dar numai iată că zăreşte
Pe sfânta pustnică venind,
Deasupra apei (ca pe gheață),
Mirat, o vede el păşind.

Pe trupul ei pârlit de soare
Şi ca o scândură uscat
Ea poartă doar o zdreanță veche
Pe care Pustnicul i-a dat.

În ziua când era să moară,
Atuncea s-a împărtăşit
Şi pentru asta pe Zosima
Mai înainte l-a vestit.

Căci vrând să moară neştiută
I-a zis să vie la un an
S-o afle ca mai înainte,
De ceea parte de Iordan.

Cu multă nerăbdare Ava
În anul următor venind
Aflat-a trupul cuvioasei
De-un an de zile adormit.

Iar în nisip era scrisoare
Cu ziua săvârşirii ei:
Că-i este numele "Maria"
S-o-ngroape după obicei.

Cântându-i cele cuvenite,
Şedea bătrânul cugetând,
Că nu avea nici o unealtă
Să-i facă groapă în pământ!

Dar, O! minune prea slăvită!
Venind un leu înfricoşat,
Cu ghiarele scobind îndată,
Mormântul Sfintei l-a săpat!

Apoi, plecându-se cucernic,
În pace el s-a depărtat,
Iar pustnicul, cu multe lacrimi
Cinstitul trup l-a îngropat!

POGORĂMÂNTUL LUI IOSAF DUHOVNICUL DE LA SFÂNTUL SAVA PE MALUL IORDANULUI

Într-o zi de primăvară
Jos în luncă la Iordan
Se plimba un om cu barbă
În costum european.

Se ştia că-n vremea veche
Lunca după sărbători,
Totdeauna era plină
De streini Închinători.

Câte unul mai în vârstă
Când era a se scălda,
- Ca să fie mai în voie -
De la cârd se retrăgea.

Pentru asta şi streinul
Despre care am pomenit,
Cu plimbarea lui răsleață
Nu da loc de bănuit.

Dar un cuvios Duhovnic
Care-n preajmă se afla
Bănuia ceva la dânsul
După felul cum umbla:

Mersul nu era plimbare,
Chipul lui neliniştit,
Se vedea după mişcare
Omul desnădăjduit.

S-a apropiat de dânsul
Cu blândețe şi i-a zis:
"Fiule, pentru scăldare
Locul nu este deschis!

Vino mai la deal oleacă
Unde malul e mai jos,
Locul unde eşti se surpă,
Poate fi primejdios!"

- Lasă-mă, Părinte-n pace!
A răspuns el necăjit,
Îi mai trebuie scăldare
Unui suflet osândit?

"Fiule, îi zice iarăşi
Omul cel duhovnicesc,
Nu te ruşina de mine,
Eu sunt doctor sufletesc!

Dacă ai ceva pe suflet
Spune, nu ţinea mocnit,
Eu de asta sunt duhovnic,
Să alin pe cel scârbit!"

Chipul blând şi vocea caldă
A cinstitului bătrân
I-au făcut încurajare
Spovedindu-se puţin:

Vai de capul meu, părinte,
Sunt un om nenorocit,
Nu mai este pentru mine
Cale pentru mântuit!

Sunt canonisit din ţară
Ca să nu mă-npărtăşesc
Până ce voi fi aproape
Gata să mă săvârşesc.

Scârba asta nu mă lasă
Nici decum să mă alin
Şi la Locurile Sfinte
Asta m-a făcut să vin.

Auzeam vorbind pe unii
Că făcându-mă "Hagiu",
Deslegării de păcate
Vrednic aş putea să fiu.

Dar venind în Palestina
Toţi duhovnicii mi-au zis
Că nu este pogorâre
(După cum se află scris).

Mers-am şi la Patriarhul,
Poate el m-ar deslega,
Dar mi-a spus acelaşi lucru
Şi Prea Fericirea Sa.

Când îi văd pe toţi "Hagii"
Că se-mpărtăşesc mereu,
Mă socot că eu sunt singur
Lepădat de Dumnezeu.

Pentru asta am în minte
Să-mi fac seamă în Iordan
Căci de-acuma pentru mine
Nu mai este alt liman!

Auzind bătrânul asta
A văzut că-i disperat;
Apucându-l deci de mână
Leacul următor i-a dat:

"Mâine fac eu Leturghie
Vreau să te împărtăşesc,
Iar păcatul tău de moarte
Eu de-acum îl ispăşesc!

A simţit în clipa ceeia
Omul desnădăjduit
Că s-a uşurat la suflet,
Chipul i s-a veselit.

Îi părea că răsărise
Soarele abia atunci
Şi o mână nevăzută
Îl scăpase de la munci.

Lăcrimând de bucurie,
În genunchi el a căzut
Şi i-a sărutat sandalii
Încărcaţi atunci de lut!

"Întunericul din suflet
Astăzi mi l-ai risipit,
Să-ţi rămâie (zice omul)
Numele blagoslovit!

Pentr mine Iadul gata,
Astăzi aştepta deschis,
Iar Sfinţia ta, Părinte,
Calea morţii mi-ai închis!"

Au rămas în noaptea ceea
Împreună priveghind
Şi făcând la ziuă slujbă,
Pe hagiu el l-a grijit!

UN BOTEZ NEOBIŞNUIT LA IORDAN

Când eram la Sfântul Sava,
Un călugăr din sobor
Povestea de o minune
Că a fost în satul lor.

S-a pornit un om odată
De la ei din Nazaret
La o nuntă-n ceea parte
De Iordan, lângă Irbet.

El luase împreună
Pe femeie cu băiat
Care încă pân-atuncia
Nu fusese botezat.

Cum era căldură mare,
Pruncul s-a îmbolnăvit
Şi vedeau că boala creşte.
Nu era de zăbovit.

Scârba lor, săracii oameni,
Că nu este botezat,
De Iordan erau aproape,
Dar departe de la sat.

Ajungând la desnădejde
Căci era mai leşinat,
L-a muiat în apă măsa
De trei ori şi-a cuvântat:

"La mila lui Dumnezeu
Ca şi popa zic şi eu!"
Căci din multă simplitate
Nu ştia ce trebuie zis,
Dar îndată după asta
Pruncul leşinat a-nvins.

Deci lui Dumnezeu cu lacrimi
Amândoi au mulţumit,
Şi mergând apoi la nuntă
Foarte mult s-au veselit.

Dacă s-au întors acasă
N-au ținut în socoteală,
Şi s-au dus ca să-l boteze
Popa după rânduială.

Dar în clipa cufundării
Apa toată s-a sleit,
Neputând să bage pruncul
Cum era obişnuit.

Toți aveau nedumerire,
Nu ştiau ce-i de făcut
Şi aflând Mitropolitul
Pe părinți i-a descusut:

Poate au păcate grele,
Poate merg la vrăjitori,
Sau cu vicleşug botează
Pruncul lor de două ori.

Prea Sfințite, zice omul,
Noi de asta ne ferim,
Dar un lucru de mirare,
Iacă vă mărturisim:

Când eram la drum odată,
Pruncul s-a îmbolnăvit,
Şi nevasta mea scăldându-l
În Iordan, s-a lecuit.

Întrebând apoi femeia
Cum a zis şi ce-a făcut:
Eu botezuri Prea Sfințite
Nici-odată n-am văzut.

Dar am zis şi eu ca proasta:
"La mila lui Dumnezeu,
Ca şi popa zic şi eu!"
Şi s-a lecuit cu asta.

Auzind aşa Vlădica
Pricepu că este semn
Şi le-a zis să-l miruiască
Doar cu Sfântul unt de lemn.

Oameni buni, copilul vostru
Este gata botezat
După semnul care este
Şi din cele ce-am aflat!

Şi zicându-le acestea
Slobozindu-i-au cu pace,
Mulțumind celui ce veşnic
Prea slăvite semne face.

MĂRTURISIREA FĂRĂ ÎNDOIALĂ

Un creştin cu simplitate
Râvnitor de mântuire
Se-ntorcea scârbit odată
De la Sfânta mânăstire.

Patruzeci de ani de-a rândul
El mergea la spovedire
La un iscusit Duhovnic,
Neavând nici o jignire.

Dar acum văzând la dânsul
Nişte lucruri de sminteală,
Se-ntorcea creştinul nostru
Plin de multă îndoială:

Spovedirea mea săraca
Este fără de valoare
Căci asemenea Duhovnic
N-are dar de deslegare!

Socoteam că are viață
Decât alții mai "cu dar",
Iar acum îl văd că este
Un bețiv şi un curvar!

Cam aşa zicea în sine
Omul desnădăjduit
Şi mai mult n-avea curajul
Pentru mers la spovedit.

Ajungând în toiul zilei
La un pârâiaş curat
A băut cu lăcomie
Fiind foarte însetat.

Apa limpede şi rece
L-a făcut iscoditor
Ca să vadă unde este
Al pârâului izvor.

Deci mergând pe malul apei
A ajuns într-o vâlcea
Unde se afla izvorul,
Dar acolo ce era?

Apa ceia minunată
Se vedea ieşind din mal,
De pe gura unui câine
Precum iese din canal.

În mirarea lui s-arată
Sfântul înger la izvor
Şi vorbeşte către dânsul
Cam în felul următor.

Omule nechibzuit,
Ce te uiți aşa pierdut,
Poate ai vreo îndoială
Pentru apa ce-ai băut?

Ai simțit ceva devale
Te-ai îngrețoşat cumva?
"Nicidecum, răspunde omul,
Bună apă mai era!"

Dacă n-ai băut cu greață,
Vătămare nu-ți va fi,
Căci izvorul nu se spurcă
Ori pe unde ar ieşi.

Deci să iei din asta pildă
Pentru spovedirea ta,
Ca să nu mai ai părere
Îndoindu-te cumva!

Darul Sfânt este din ceruri
Ca izvorul din pământ,
Preotul este organul
Duhului Celui Prea Sfânt.

După cum ieşind din gură
Apa n-a pierdut hotarul,
Nici păcatele la preot,
Nu au împuținat darul.

Fii încredințat creştine
Că mărturisirea ta
De Hristos a fost primită,
Nu te îndoi de ea!

SINGURA MÂNGÂIERE ROMÂNEASCĂ

Mă uit adesori în zare,
Din munte sus, de la Spital
Şi văd lucind un colţ de mare
Şi nişte arbori mai la deal.

La vale unde albăstreşte
Se scurge apa din Iordan,
Iar unde lunca se zăreşte
Îi Schitul Sfântului Ioan.

Gândirea mea acolo zboară
Ca la un tainic ostrov sfânt,
Că mult doream odinioară
Să-mi fie locul de mormânt.

Dar toate-s moarte pentru mine
Şi arborii acum uscaţi
Căci nu mai are astăzi cine
Să facă pace între fraţi!

O, leagăn Sfânt de mângâiere
A sufletului meu pribeag!
Privind, mai uit a mea durere,
Că tare ne erai tu drag!

Ascuns în mijlocul pustiei
Pe malul sfântului Iordan,
Acest lăcaş al României
Ne-a fost la toţi ca un liman.

Iar noi streini în desbinare,
- Ca oile fără Cioban -
Mai dobândeam o alinare
La Schitul Sfântului Ioan.

În limba noastră românească
Puteam aici a ne ruga
Şi-o fărmătură sărăciască
Frăţeşte o puteam mânca.

Acei bolnavi, fără mijloace
(Aiurea neavând răgaz)
Se pogorau cu drag încoace
Uitând săracii de necaz!

Iar câţi aveau, din întâmplare,
Vreo duşmănie între ei,
La gura sobei ori la soare
Se împăcau fără să vrei!

Căci lunca verde, cu Iordanul,
Pe toţi ne-mbrăţişa cu drag,
Îndepărtându-ne aleanul
Din sufletul nostru pribeag.

Pe prispa cea de lut, în soare
La baie ori la pescuit
Aveam nădejdea încă tare
Că ţara noastră n-a murit.

Dar azi când biata Sihăstrie
S-a pustiit ca Madiam,
O jalnică melancolie
Ne-a stins nădejdea ce-o aveam!

Azi unde-i rostul rugăciunii
În limba ta, lăcaş cinstit?
Că ... iată boldul urâciunii
Pe fiii tăi i-a răsleţit!

În sălcii şi-au ascuns organul
Feciorii tăi înstrăinaţi
Şi plâng robia cea amară
A "Maicii lor de la Carpaţi!"

Comoară sfântă ne-nţeleasă
Şi raiule duhovnicesc
Tu ţii ascunse multe taine ...
De-a sufletului Românesc.

Tu eşti Fecioara cea mezină
A Maicii noastre sufleteşti
Şi azi cu dânsa dimpreună
Îţi este dat să pătimeşti.

Cununa ta de altădată
Acum în spini s-a prefăcut,
Iar fiii cei din altă ceată
Năframa morţii ţi-au ţesut!

Însemnare

În anul 1948 când ne-am pogorât la Iordan ca să supravieţuim la Schit ne-a povestit un beduin, om bătrân care avea mai mult de 80 de ani şi care se ocupa cu creşterea prin pustiul Iordanului.

Ne-a spus că ţinea minte de când era mic băietan, tot pe acest loc a apucat dânsul că trăiau vreo şase călugări români pustniceşte prin colibi.

Că şi pădurea din lunca Iordanului era aşa de deasă că era cu neputinţă să mergi să ajungi să vezi apa decâţ numai pe unde mergeau cămilele să bea apa din Iordan.

Aşa a fost pădurea până în anul 1948 când au venit arabii refugiaţi de la evrei şi au distrus-o de tot, făcând grădini pentru zarzavaturi pe care când inunda Iordanul le distrugea şi rămâneau cu munca în zadar.

Acum se vede că Sfântul Ioan vrea să se facă iarăşi pădure pentru pustnici, ca iarăşi să răsune valea de glasul Monahilor cântând ...

În Iordan botezându-Te Tu Doamne Închinarea Treimei s-au arătat ...

Însemnare

Aceste stihuri le-a scris când era bolnav în Spitalul German din Muntele Eleon, şi de acolo privea Lunca Iordanului şi Schitul Românesc cu multă durere ştiind că l-a părăsit pentru totdeauna şi rămăsesem numai eu singur şi bolnav un an întreg.

Însemnarea aceasta este făcută de schimonahul Ioanichie - ucenicul Sfântului Ioan Iacob.

ÎNFRÂNGEREA DUHULUI MEU

Părinţii mei nu mai sunt în viaţă,
Prietenii m-au părăsit,
În luncă nu mai văd verdeaţă,
Iar eu acum sunt obosit.

Iordanul pare mai departe
Zăduhul zilei mult mai greu
Şi simt încetul cum se-mparte
Tăria sufletului meu !

De-o parte sunt dorinţi deşarte
Cu tabără de năzuinţi,
Iar frica morţii-n altă parte
Îi numai arme până-n dinţi.

O luptă mare se porneşte
Şi multe gânduri se răpun,
Iar frica morţii biruieşte
Şi "inamicii" se supun ...

RĂMAS BUN DE LA IORDAN

Să-ţi vezi, Iordane, de pustie,
Voi fraţilor, vedeţi de Schit,
Că eu mă duc din "bătălie",
Fiind la suflet greu rănit !

De-acuma nu voi bea, Iordane,
Din apa ta plină de dar
Şi nici cu paşii mei nevrednici
Nu voi călca al tău hotar !

Iar ochii mei nu văd de-acuma
Cum zburdă apele în vad
Şi noaptea cum zâmbeşte luna
De după munţii Galaad !

N-aud de-acuma sunet dulce
Al frunzelor de la curmali,
Nici seara chiote în coruri
A megieşilor şacali.

Iar primăvara niciodată
De-acum nu pot s-aud în zori
Cum cântă mii de păsărele
Conduse de privighetori.

Mirosul cel de iarbă verde,
Apoi aroma de la flori
Nu vor să-mi farmece simţirea
De-acum în anii viitori.

Cântarea Sfântă Românească
Şi grai al Sfintei Rugăciuni
Pe limba noastră - pentru mine -
De-acuma n-o să mai răsuni.

Privirea mea cea visătoare
De-acuma n-o mai aţintesc
Pe faţa Sfintelor Icoane
De la Altarul Românesc !

Lăcaş cinstit, rămâi cu bine
Că eu, nevrednicul, mă duc
Să stau în casele streine,
Decât să am aici bucluc !

Rămâi cu farmecul Iordane,
Şi-l dă la alţii din belşug
Să-ţi cânte versul cel de taină
Sihaştrii fără vicleşug !

Păzeşte Sfinte Prooroace
Pe fraţii cari mai rămân
Să-ţi fie turmă cuvioasă
Cu nume vrednic de "Român"!

CU GÂNDUL LA IORDAN

Când mintea mea se strâmtorează
De dorul codrilor de brad,
Mă pomenesc atunci cu gândul
Mai jos de munţii Galaad.

Acolo văd curgând în vale
Iordanul tainic murmurând,
Iar sălciile de pe maluri
Le văd plecate ascultând.

Ce taine mari le povesteşte
Bătrânul cel cu tainic mers,
De stau aşa şi plâng cu mană
Ca fermecate de un vers.

Mă plec şi eu atunci cu gândul
Spre apa Sfântului Iordan
Şi când l-aud îmi trece dorul,
Iar mintea scapă de alean.

De multe ori pe ne-aşteptate
Pe gândul meu neliniştit
Îl aflu căutând verdeaţă
În chiparoşii de la Schit.

Dar zborul lui este zadarnic
Căci astăzi nu mai sunt aici
Decât doar trunchiuri fără frunze
Şi vechea gardă de finici.

În preajma schitului, pădurea
Acuma rău s-a pustiit
Şi nu auzi ca altădată
Al păsărilor ciripit.

Atunci gândirea amăgită
Se-ndreptă către răsărit
Pe calea care altădată
Mergeam cu drag la pescuit.

Dar azi cărarea cea bătută
Acoperitus-a cu spini
Şi nu mai poţi cunoaşte glasul
Ce vine azi de la vecini.

Aş vrea să trec de ceea parte,
Să uit al inimii amar,
Dar nu mai este astăzi luntre
Şi nici călugărul "pescar".

Ce taine mari le povesteşte
Bătrânul cel cu tainic mers,
De stau aşa şi plâng cu mană
Ca fermecate de un vers.

Mă plec şi eu atunci cu gândul
Spre apa Sfântului Iordan
Şi când l-aud îmi trece dorul,
Iar mintea scapă de alean.

Pe malul apei doar o Cruce
A mai rămas ca sfânt odor;
Acolo mă opresc adesea
Şi plâng să-mi treacă al meu dor!

Ea este Crucea stăreţiei
Pe care neputând s-o port
Am îngropat-o lângă apă
În semn că stareţul e mort !

Să fie sfântă amintire
Celor carii m-au însoțit
Pe calea răstignirii mele
Şi carii mult s-au ostenit.

Iar celor cari pentru Domnul
Cu dragoste ne-au ajutat
Să fie semn de mulțumire
Din sufletul celui plecat !

Sub dânsa stau înmormântate
Dureri străvechi şi bucurii
Cu Năzuinți neîmplinite
A unei biete stăreții !

Lăsându-le să odihnească
Mă odihnesc şi eu puțin,
Apoi chemând acasă gândul
Ca dintr-un vis în sine-mi vin.

Scrisă în ziua Sf. Ioanichie
în Noiembrie 1954
Schitul "Sf. Ana" - Hozeva

SEMNE DE JALE LA IORDAN DEVALE

Te-ai supărat acum, Iordane
Şi nu mai zburzi voios în cale:
Te dai mereu la adâncime,
Ascuns în malurile tale!

Văzându-ți vale jefuită
De lăcomia omenească,
Ți-ai micşorat belşugul apei
Şi frumusețea cea firească.

S-a speriat acum pustia
De zgomotoasele motoare
Şi nu mai sunt, ca altădată,
Nici păsări vesele, nici fiare.

Acuma nu mai vezi sihaştrii
În valea ta cea minunată,
Căci, astăzi, zilnic, se pogoară
O lume nouă, răsfățată.

Botezătorule Ioane,
De vei veni la vale iară,
Nu vei cunoaşte nici pustia,
Nici apa de odinioară !

Arată-le din nou la oameni
Pe "Mielul cel Dumnezeesc",
Căci multă lume nu-l cunoaşte,
Iar unii îl disprețuiesc !

Acum îi apa mai sărată
Şi linştea s-a tulburat,
Iar în lăcaşul tău din vale
"Irodiada" s-a mutat !

În locul imnurilor sfinte
Și-al predicii de pocăință,
Acum auzi cântări la Radio
A celor fără de credință.

Din cele patru părți a lumii
Răsună vestea de război
Şi toți vedem securea morții
Apropiindu-se de noi !

Arată-le din nou la oameni
Pe "Mielul cel Dumnezeesc"
Căci multă lume nu-l cunoaşte,
Iar alții îl disprețuiesc !

Către "Irozii" cei de astăzi
Mai strigă Sfinte Prooroace,
Să nu mai defăimeze Legea
Că - iată - nu mai este pace !

Schitul Sf. Ana
de la Hozeva

Însemnare

Am scris aceste versuri în vara anului 1958 când apele Iordanului s-au amărât, iar văzduhul a început să răsune de cântecul păsărilor cu ciocul de foc.
Securea morții despre care spunea odată Sf. Ioan (că stă la rădăcina pomului) acum se apropie de grumazul bietului muritor. Roibul din Apocalips a pornit la drum.

ICOANE VECHI

Iordane prea blagoslovite,
Izvorule duhovnicesc,
Când viața mea se amărăşte
Mereu la tine mă gândesc.

Deşi, din vorbele streine,
S-arată chipul tău schimbat,
Eu nu te pot vedea cu mintea
Decât aşa cum te-am lăsat:

Cu minunate păsărele,
Cu florile bătrânei lunci,
Te văd împodobit şi-acuma
Precum te cunoşteam atunci.

În valea ta cea răsfățată,
La Schitul nostru românesc,
Acelaşi farmec mi s-arată,
Aceiaşi linişte simțesc.

La peştera din Vitavara
Cu mintea mea zăresc mereu
Pe Mergătorul Înainte
Vorbind cu Domnul Dumnezeu.

Apoi la vale, către mare,
S-arată umbre din trecut
A cuvioşilor Sihaştri,
Cu numele necunoscut.

Alături, Preotul Zosima
Aşteaptă parcă şi acum
Pe Cuvioasa Egipteancă
Să-i dea "Merinde pentru drum".

Iar dincolo - în cea parte -
Văd chipul cel uscat de post
A Sfintei Pustnice Maria,
- Ca cerbul fără adăport -

În cântecul de păsărele,
În mersul apelor - grăbit -
Eu simt şi astăzi armonia
Din "Ostrovul blagoslovit".

La Sihăstria Hozevei, 1958

DORUL BUNICII

Pe prispa casei stă la soare
Bătrâna cu nepoțelul ei,
Privind duios acum în zare,
Cum zboară cârd de funigei.

Pe spatele încovoiate
Cad perii albi de sub tulpan
Şi singura ei mângâiere
Îi nepoțelul cel orfan.

Fiind acuma sărbătoare,
Bătrâna pe nepot l-a pus
Ca să citească pe o carte
Cu "Patimile lui Iisus".

Dar numai cât începe rostul
Şi dânsa prinde iar a plânge,
Încât în pieptul lui cel fraged,
Prunceasca inimă se frânge !

- "Ce ai" Mămucă, totdeauna
De plângi aşa de dureros,
Când pomenesc de Sfânta Cruce
Şi "Visul Maicii lui Hristos" ?

Cu vocea ei nespus de dulce,
Şi înecată în suspin,
Rosteşte către el, privindu-l
Ca niciodată mai blajin:

- "Când spui de Maica Prea Curată
Şi Domnul cum a pătimit,
Atuncea mă gândesc la moarte,
Că iată am îmbătrânit !

Şi inima în piept se frânge
Aminte aducându-mi iar
Că pe "Macsin" din bătălie
L-aştept săraca în zadar!"

- "Mămucă, cine este dânsul,
Că mult îl plângi când şezi la tors,
O fi închis şi el de "jidovi",
Sau pentru ce nu s-a întors" ?

- "O puiule, ai duhul fraged,
Nu poți acuma încăpea
Durerea de la casa noastră,
Aş vrea să nu mai ştii de ea !"

- "De ce ascunzi (mă rog) de mine
Şi plângi mereu aşa cu dor ?
Acuma cine vrei să vie ?
Pe mine doar mă ai fecior !"

- "O, nu! feciorul meu îi altul,
Tu eşti "copilul nimănui"!
De tatăl tău nu ştiu acuma,
Iar maica ta săraca nu-i !

Macsin, când a plecat de-acasă,
Mai mult ca toate m-a rugat
Să fiu ca mamă şi părinte
Pentru micuțul lui băiat !

Mereu aştept cu nerăbdare
Să vie dânsul din "rezbel"
Să văd ca "demobilizații"
Nu spun nimica despre el.

Mă uit în zare totdeauna
Şi uneori stau la drum,
Având aşa închipuirea
Că poate vine el acum.

Aud că el a fost în luptă
Cu ungurii peste Carpați
Şi mulți din regiment cu dânsul
Au fost prizonieri luați.

De asta încă trag nădejde
Că poate să-l mai văd venind,
Dar, anii trec şi bucuria,
Mereu s-arată zăbovind !

Şi nu mi-ar fi aşa de jale,
Când te-aş vedea mai mărişor,
Dar iată eşti abia de-o şchioapă
Şi eu ca mâine poate mor !

Ca mine nimeni n-are milă
Să-ți poarte grijă, fiul meu,
Decât doar singur Milostivul
Şi Înduratul Dumnezeu !

La El să-ți pui toată nădejdea
Pe El să-l rogi mereu fierbinte,
Că El ființelor sărmane
Le este "Maică şi Părinte" !

Când maică-ta era în viață,
Am pus atunci făgăduință
Să merg la Sfânta Mânăstire
Grijindu-mă de pocăință.

Dar părăsindu-te părinții
A fost nevoie să te cresc,
Şi n-am avut săraca parte
De cinul cel călugăresc!

De-ar face Dumnezeu prin tine
Plinirea sfântului meu dor!
Să am şi eu o mângâiere
Că te-am păzit ca un odor!"

Ştergându-se la ochi bătrâna,
Sărută pe nepot cu drag,
Iar el citeşte mai departe
Al "Patimilor" Sfânt şirag!

Însemnare

Bătrâna este bunica mea care m-a crescut de la vârsta de şase luni până la zece ani.

Ieroschimonahul Ioan Iacob

ÎN AMINTIREA BUNICII MELE CARE SE CHEMA MARIA

Care avea patron la ziua Sf. Marii

Te văd cu ochii minții
Aşa precum erai,
Cu chipul blând ca sfinții,
Cu farmecul în grai.

Cu-al vieții sac în spate,
Cu umbletul domol,
Vădindu-ți des în lacrimi
La inimă un gol.

Era dorința sfântă
Ce nu s-a împlinit,
De-ați mântui valeatul
Ca maică la un schit.

Şi pricina cea mare,
Bunică, eu o ştiu:
Îs numai eu mişelul,
Acela care scriu.

Căci eu ţi-am fost povara
Pe umerii slăbiţi,
Fiind rămas în lume
De mic fără părinţi.

Purta-tu-m-ai în "cârcă"
Pe drumul spre ogor
Şi-ai privegheat alături
De micul tău "odor".

Eu, dragostea de mamă
La tine am aflat
Şi temerea de Domnul
Mereu m-ai învăţat.

Cu pace odihneşte
La cer bunica mea,
Acolo unde mintea
ADESEORI ZBURA.

Plinitu-ţi-ai menirea,
Crescând pe cel mişel,
Deci darul pomenirii
Primeşte-l de la el!

Iar dacă afli milă
La bunul Dumnezeu
Să-l rogi a da iertare
Şi la "nepotul tău"!

Nepotul recunoăscător
smeritul Ieroschimonahul
Ioan Iacob 22 Iulie 1955

OGLINDA LUI VARSANUFIE (ZIS ARSENIE)

(*Din gropniţa Mânăstirii Sf. Sava)*

Uită-te ca la oglindă
La această căpăţână
Şi cunoaşte ce e omul:
Oase goale şi ţărână!

Deci câştigă-ţi fapte bune
Cât mai este cu putinţă
Căci la ziua Întrebării
Nu mai este cu putinţă.

Vine ziua întru care
Se deschide "Judecata",
Iară tu ce vei răspunde,
Dacă nu te afli gata?

O! de s-ar deschide astăzi
Ochii tăi cei sufleteşti
Să cunoşti la ziua ceia,
Frica ce o pătimeşti!

Şi eu lăcomit-am, frate,
La dulceţile lumeşti,
Am poftit şi eu din toate
Câte astăzi le pofteşti.

Gânduri care azi te luptă
Şi pe mine m-au luptat,
Dar la patimi ca aceasta
Înfrânare am lucrat.

Iar ca om dacă vreodată
De am şi păcătuit,
Prin curată pocăinţă,
Sârguind m-am curăţit.

Iar de patimi sau de gânduri
Dacă tu luptat vei fi,
Uită-te atunci la mine
Şi cu umilinţă zi:

Toate trec în lumea asta,
Boţuri toate sunt de lut
După cum şi căpăţâna
Om a fost şi s-a trecut.

Plângi Arsenie cu lacrimi,
Când mă vezi aşa pe mine
Căci în lumea asta falşă,
Ieri am fost şi eu ca tine.

Fii prieten al tăcerii
Şi potrivnic al plăcerii
Ca un fiu al cumpătării,
Cu smerenie te poartă
Şi la vremea ascultării
Voia ta s-o ai ca moartă.

Totdeauna tu la moarte
Caută a cugeta
Căci aşa urmându-ţi viaţa
De osândă vei scăpa!

Mare este Taina Morţii,
Căci ştiut să-ţi fie ţie,
Vor cădea ca mâine sorţii
Carii mi-au căzut şi mie!

FĂ ARSENIE CA MINE DACĂ
VREI SĂ AJUNGI LA BINE

LA SFÂRŞITUL MEU

Iată fraţilor mormântul
Cum înghite trupul meu,
Iată, cum vedeţi, pământul
Cere partea lui mereu!

Unde-i slava mea acuma,
Unde-i chipul lui "Ioan"?
Au pierit, cum piere spuma
De pe valuri în noian!

Trupul meu nu este vrednic
Nicidecum a fi cinstit,
Că mi-a fost lăcaş netrebnic
Şi tovarăş răzvrătit!

Duhul meu în strâmtoare
Pe pământ a petrecut
Şi deloc n-avea crezare
La tovarăşul de lut.

Rugăciune mea şi postul
El cu greu le suferea
Şi de multe ori la rostul
Mântuirii mă-ncurca.

Totdeauna sârguinţa
Şi cerescul meu avânt
Se loveau de neputinţa
Acestuia din pământ.

Să-l închideţi astăzi bine
Cum eram şi eu închis,
Şi mă pomeniţi pe mine
Ca să merg pe "drum deschis"!

Drumul meu îi pe vecie,
Fără-ntoarcere la voi,
Toți în schimb urma-ve-ți mie
Pân-la ziua cea de-apoi!

Din pământ suntem noi doară
Cum ne spune la "Scripturi"
Şi-n pământ ne-ntoarcem iară,
Că din el suntem făpturi!

Sărutarea cea din urmă
Dați-o celui de un neam,
Că suntem cu toții turmă
A strămoşului "Adam"!

Însemnare

Scrisă la Schitul Sf. Ana Hozeva în momente de grele încercări ale boalei 1955

Ieroschimonahul Ioan Iacob

OGLINDA NOASTRĂ CEA DE OBŞTE

Mai opriți-vă din cale
Fraților întru Hristos
Şi uitați-vă cu jale
La mormântul meu de jos.

Ca şi voi am fost odată
Dornic pentru bunul trai,
Iar acum în groapă ... iată
Sunt pământ şi putregai.

Cel cu mintea ascuțită
- Capul meu cel răsfățat -
Azi îi hârcă scofâlcită
Pentru toți de speriat.

Iată unde-au fost sărmanii
Ochii mei iscoditori,
Azi în locul lor guzganii
S-au făcut locuitori!

Unde-au fost odinioară
Limba mea cuvântăreață
Azi jivini otrăvitoare
Fără frică se răsfață!

Iar urechea mea şi nasul
Care ieri se desfătau,
Azi, nici sunete plăcute,
Nici mirosuri nu mai au.

La picioare şi la mână
Sunt acum cătuşe noi
Şi rămân înțepenite
Pân-la ziua de apoi.

Sârguiți-vă pe calea
Noului Ierusalim
Şi atuncea iar cu toții
La un loc avem să fim.

Despre multe ale vieții
Nu cunoaştem ce va fi,
Dar necruțătoarea moarte
Ştim precis că va veni.

Astăzi biata omenire
Desmierdări şi-a făurit
Ca să nu-şi aducă aminte
Niciodată de sfârşit.

Născocirile moderne
Fac pe omul trecător
Să-şi închipuie că este
Veşnic şi nemuritor.

Radioul cântă, lumea joacă,
Tunul bubuie mereu
Şi puțini mai pot pricepe
Ttainele lui Dumnezeu.

Fraților, să nu vă-nşele
Bunătățile deşarte,
Fiți cu pază despre ele,
Cugetând mereu la moarte!

Viața este ca şi roua,
Ca un vis înşelător,
Repede se ia perdeaua
Către veacul viitor.

Nu uitați la rugăciune
Pre cei duşi de lângă voi,
Că şi voi mâine-poimâine
Veți veni aici la noi!

SLOVE PE MORMÂNT

Iubite frățioare
Opreşti-te din cale
Când eşti pe-aici trecând
Şi caută cu jale
La bietul meu mormânt.

Eu nu mai am acuma
Nici voce nici cuvânt
Dar tu citeşte numa
Ce-am scris eu oarecând.

Citeşte, lăcrămează
Şi roagă-te în gând,
Că mult se uşurează
Țărâna pe mormânt.

Această rugăminte
Să n-o dispreţuieşti,
Ci adu-ți des aminte
De mine cât trăieşti!

Adâncă-i taina morții!
Ah câte am de spus!
Te văd în fața porții
Dar sunt oprit de sus!

Grăbeşti-te părinte
Grăbeşti-te la drum;
De suflet ia aminte
Că vii la rând acum!

Iar tu, Iordane Sfinte,
Când ieşi din drumul tău,
Să dai pe la morminte
Scăldându-mi trupul meu!

Şi când te-ntorci la vale
Aşterne pe mormânt
Nisipul tău cel moale
Să-mi fie ca veşmânt.

În locul tămâierii
Deasupra va sluji
Mirosul primăverii
Când iarba va-nflori!

De vii cândva năvalnic,
Să nu-mi dărâmi mormântul
Ci treci cu murmur jalnic
Udând încet pământul!

FLORI DE LA IORDAN

De câte ori Iordane Sfinte
Pe malul tău am colindat,
Mă cuprindea un dor fierbinte
Să stau acolo nemişcat.

Să nu mai am de lume ştire,
La malul apei vieţuind,
S-ascult a undei glăsuire
Şi păsările ciripind.

S-aud în "lunca cea bătrână"
Cum sună vântul din pustie
Şi firea toată cum îngână:
"Treime Sfântă, Slavă Ţie!"

Voiam mereu să am în faţă
Izvoarele de la Harara
Şi locul pustnicesc - de viaţă
A Sfinţilor de Vitavara.

La "colimvitra-ţi" minunată
Voiam să vieţuiesc mereu,
Acolo unde - altă dată -
Se botezase Dumnezeu.

În murmur tainic, apa cântă,
Iar trestiile tremurând
Slăvesc Treimea cea Prea Sfântă
Ce s-arătase oarecând.

În valea ceea cu izvorul,
La poalele unui tăpşan,
Ades vorbea Mântuitorul
Cu Sfântul Prooroc Ioan.

Ce taine mari erau grăite
De Dumnezeu cu Prooroc
În umbra peşterii smerite,
Sub valea Soarelui de foc!

Pe-aici trecând cu oboseală
Un Ava Sfânt, către Sinai,
A fost cuprins de fierbinţeală
Şi cineva-işoptea lui: "Stai!"

Era Ioan Botezătorul
Zicându-i: "Stai aici mai bine!
Vorbind adesea ori cu mine!"

Văzând că peştera - cu slava -
Pe Sfântul "Rug" îl întrecea,
A stat, punând temeiul Ava
Vestitei Lavre "Sapsafa".

Aproape de Iordan, pustia
În taină a adăpostit
Pe Sfânta Pustnică Maria
Şi pe Zosima cel Sfinţit.

La Baptisterul cel de piatră
Se boteza - peste Iordan -
Mulţimea cea "Idololatră"
A Craiului de la Iran.

Aici şi Sfântul Conon spune,
Fiind de gânduri bântuit,
Botezătorul - prin minune -
Îndată l-a tămăduit.

Mai sus, în stânca cea de sare
(Precum scripturile vestesc)
"Şeptimea Sfintelor Fecioare"
Avea lăcaşul pustnicesc.

Iar mai la vale către mare
Se află "Schitul Românesc",
Ca o cetate de salvare
Şi ca un rai duhovnicesc.

E ostrovul întâmpinării
Românilor înstreinaţi
De plaiul strămoşesc al Ţării
Şi de furtună zbuciumaţi.

Iordane, râu cu apă sfântă,
Noian de binecuvântări,
Spre tine dorul mă avântă
Din răsleţitele-mi cărări!

Tu eşti ca pod cinstit Treimei
Şi drum bătut de mulţi Profeţi,
Adăpostirea Sihăstrimei
Şi maica "fiilor răsleţi"!

Scrisă de smeritul
Ieroschimonah Ioan Iacob fost
Egumen La Schitul Românesc
de la Iordan 1948

O CRUCE LA IORDAN

Ca semn aducerii aminte
De vremea când am poposit
Pe malul tău, Iordane sfinte,
Eu cel bolnav şi obosit

La ora despărţirii mele
Pe malul tău am împlântat
Ca sfânt chezaş de zile grele
O Cruce mare şi am plecat!

Acolo am ascuns sub glie
Un vraf de planuri cu dorinţi,
De supărări şi bucurie
Cu năbuşite năzuinţi.

Rămâi cu farmecul Iordane
Şi-l dă la alţii cu belşug,
La cei ce sunt fără prihane
Şi n-au ca mine vicleşug!

Cinstit Lăcaş, rămâi cu bine
Că eu nevrednicul mă duc
Să stau prin casele străine,
Decât să am aici bucluc.

Ajută-mă cinstită Cruce
Iar tu Iordane fii chezaş
Ca, ori şi unde mă voi duce
Să sprijinesc acest Lăcaş!

Şi-acuma sfinte Prooroace,
Că plec, să nu mă osândeşti,
Tu m-ai chemat să voi încoace
Şi tu mă-ndrepţi unde voieşti.

Căci tu botezi la Vitavara
Dar mai târziu (precum citim)
Cărarea netezeşti spre Ţară,
Aproape de Ierusalim!

DORINŢA DIN URMĂ

Aproape de moarte venind
Nu cer de la voi mângâiere,
Nevrednic cu totul fiind,
Străin vreau să fiu la durere!

Un lucru doar am de dorit:
Atuncea când vine sfârşitul,
Iertaţi-mă de v-am greşit,
Să mor eu în pace, Smeritul!

Cu sufletul plin de căinţă
Vă rog - pentru Domnul - acuma,
Plinind cea din urmă dorinţă,
La Schit să m-acopere huma!

Acolo-i ţărâna uşoară
Adusă de Sfântul Iordan
Şi-n vreme de ploaie, spre vară,
Se schimbă odată pe an.

De-asupra se-mbracă cu iarbă,
Iar trupul meu cel de lut
Topise-va mult mai degrabă
Acolo-n pământ cunoscut.

Mă ştie, ţărâna uscată,
Că poate de sute de ori
Fusese de lacrimi udată
Precum şi de multe sudori.

Va fi deci cu milă de moarte
Să nu mă apese cu greu
Şi nici să întârzie foarte
Topirea, lăcaşului meu.

Deci, fraţilor mei întru Domnul
Iertare! că mult v-am greşit
Şi rog să nu-mi turbure somnul
Acei cari mult m-au iubit!

Nu plângeţi atuncea la groapă
Pe cel ce mi-a fost ca mormânt
Şi sufletul meu ca pe roabă
L-a tras mereu spre pământ.

Smulgându-se sufletul sâlnic
Din grelele lui legături,
Lăsa-va pe trupul năsâlnic
Precum s-a vestit la "Scripturi".

Atuncea va fi mângâiere
Celui ce era asuprit
Şi nu va mai simte durere
Sărmanul meu suflet smerit!

Însemnări din clipe grele
scrisă la spital în Sept. 1953

RĂSPUNS LA UN PĂRINTE NEDUMERIT

Te miri iubitul meu părinte
Că stau degeaba ca pândar
Şi mulţi îmi zic că nu am minte
Slujind aici fără salar.

Dar iată, mi se pare mie
Că necăjitul meu servici
A fost de sus iconomie
Pentru Biserica de aici.

De nu veneam la vremea ceea,
Degeaba altul n-ar fi stat
Şi, poate cine ştie, cheia
În cari mâini ar fi intrat.

Noi toate le-am făcut modeste
Că n-am avut nici un mijloc,
Dar cel puţin aşa cum este
S-a pus un par aici pe loc.

Un cuib smerit abia se face
Cu multe piedici şi sudori
Din jertfa Maicilor sărace
Şi-a fraţilor sârguitori.

Aici în mijlocul pustiei
Pe malul Sfântului Iordan
Acest Lăcaş al României
Ne-a fost la toţi ca un liman.

Fiind străini în desbinare
- Ca oile fără cioban -
Noi dobândeam o alinare
La Schitul Sfântului Ioan.

Acei săraci au fost mai darnici,
Că cei bogaţi dau la străini,
Iar cei mireni au fost mai harnici
Decât ai noştri de un cin.

În limba noastră românească
Puteam aici a ne ruga
Şi-o fărmătură sărăciască
Frăţeşte o puteam mânca.

Acei bolnavi fără mijloace
Aiurea neavând răgaz,
Se pogorau cu drag încoace
Uitând săracii de necaz.

Iar câţi aveau din întâmplare
Vreo duşmănie între ei,
La gura sobei, ori la soare
Se împăcau fără să vrei.

Şi pot să zic că toţi de-a rândul
Cu suflet de român curat
Ne mângâiam aici cu gândul
Că ne aflăm la noi în sat.

Căci lunca verde cu Ioardanul
Pe toţi ne-mbrăţişa cu drag,
Îndepărtându-ne amarul
Din sufletul noatru pribeag.

Pe prispa cea de lut, în soare
La baie, ori la pescuit,
Aveam nădejdea încă tare
Că ţara noastră n-a murit.

Dar azi, când biata Sihăstrie
S-a pustiit ca "Madiam",
O jalnică melancolie
Ne-a stins nădejdea ce-o aveam.

IZBÂNDA UNELTIRILOR - DEMISIA

Eu n-am dorit dregătorie
La bogăţie n-am râvnit,
Dar dorul vieţii de pustie
L-aveam aprins necontenit.

De-aceea când a fost chemarea
Să facem la Iordan un Schit
Aveam atunci încredinţarea
Că dorul sfânt s-a împlinit.

Dar vremurile furtunoase
Şi desbinarea dintre noi
M-au dus pe căi anevoioase
Cu carul singur fără boi.

Atunci, văzând încurcătura,
Am pus la jug ce s-a găsit,
Dar carul s-a lovit de ura
Şi pizma "celor din singlit".

Eu ştiu că mulţi doresc acuma
Zicând în gândul lor mocnit:
- "Da bine că se duce ciuma
Să vie altul procopsit!"

Şi iată vremea potrivită
La fraţii noştri le-a venit
Căci sănătatea mea dogită
Îmi dă răvaş de drum grăbit.

Am dat de veste la toţi fraţii
Să vină gospodari la Schit,
Sfinţia voastră întrebaţi-i
A fost vre-unul nepoftit?

Gherasim nu e pus la număr
Că are duhul răsvrătit
Nici cei ce stau cu el la umăr
Şi cari mult l-au dăscălit.

Dar iată toţi arată dosul
Şi tare sunt nedumerit
Văzând că însuşi Proestosul
Nu mai coboară de la Schit.

Aflându-mă în neputinţă
De-a mai rămâne în servici
Eu am adus la cunoştinţă
Patriarhiei de aici.

Din asta, s-a stârnit furtună
Între Românii patrioţi
Şi veste peste tot răsună
Că vin la Schit "Fanarioţi".

Gherasim cere judecată,
Iar partizanii lui de sus
Îi dau bătrânului zăgneală
Ca noi s-avem motiv de dus.

Întâi, când el blagoslovitul
N-avea benzină de la fraţi
Atuncea apăram noi Schitul
De câte ori eram luptaţi.

Acum,când văd că toţi de-a rândul
Se ţin cu dânsul de curmei,
Am socotit aşa cu gândul
Că vor pleca şi fraţii mei.

De astă dată văd prea bine
Că Dumnezeu a slobozit
Să pătimească ei ruşine
Căci singuri răul l-au urzit.

Nevrednici de aşa podoabă
Frăţimea azi s-a arătat,
Slujind zavistiei ca roabă,
Culeagă, deci, ce-au semănat!

Adevărat, am fost pândarul
Acestui mic stup de albini,
Dar nu mai sunt şi azi bondarul
Le-mprăştie pe la vecini.

SCRISOARE DESCHISĂ PENTRU CTITORII MEI APRIGI

Iertaţi-mă că-mi spun cuvântul
Iubiţilor mei fraţi şi surori
La cei care odinioară
Au fost la Schit ajutători:

Cunoaşteţi bine vremea ceea
Când pogorâsem eu la Schit,
Cum toţi erau la desnădejde
Şi nimeni nu m-a sprijinit.

Apoi mai ştiţi că eu devale
Mizerii mari am îndurat;
Nici tu Biserică ca lumea
Şi nici chilia pentru stat.

Grădina vraişte, uscată,
Necurăţată fără gard,
Iar ţevile de apă sparte
Şi cu motorul reformat.

Mai ştiţi apoi că, "Popa" nostru
Avea Biserica sălaş
Şi nu se da urnit de-acolo
Să nu rămână păgubaş.

Ştiţi bine că vecinii noştri
Erau atuncea toţi duşmani,
Căci cuviosul Protosingel
Îi necăjea de-atâţia ani.

Luptându-mă din răsputeri
Un singur scop am urmărit:
Să facem toţi Românii jertfă
Pentru urzirea unui Schit.

Precum din ţară altădată
Aicea mulţi au dăruit,
Asemenea au dat şi-acuma
Românii noştri ce-au voit.

Alăturea de Marcu Beza,
Îi scris la ctitori şi Miron
Cu Protosingelul Gherasim
Cu Negoiţă şi cu Dron.

Apoi sunt fraţii Samuilă
Cu maicile din Ierihon,
Cu Hristodula, Efimia
Şi altele din Eleon.

Mai sunt apoi Părinţi de-ai noştri
Ca Nicon şi Veniamin,
Apoi mireni din neamul nostru
Precum şi cei de neam străin.

Cu toţii sunt părtaşi la vale
Şi dacă toţi s-ar răscula
Şi-ar cere să le dau parale,
Atuncea, vai de rasa mea!

Un veac întreg să fac robie
Nu voi putea să le plătesc,
Halal de-aşa egumenie
La Schitul nostru Românesc!

Câţiva din ctitorii mai aprigi
Cer gologanii înapoi
Căci ei socot că Sihăstria
A fost o vacă pentru noi.

Şi mai socot că vaca asta
Ne-a alăptat de-atâtea ori
Şi vreau acum să ceară brânza
Din cei vreo şase anişori!

Dar, fraţilor, să ştiţi că Schitul
Ne ţine multe cheltuieli
Şi noi am suferit acolo
Nenumărate osteneli.

Iar de venituri nici poveste,
Că nu sunt zilele normale
Să curgă de la domnul Beza
Şi astăzi, ca atunci, parale!

Iar dacă las în urmă casă
Şi lucruri de gospodărie,
Gândiţi-vă, nu am dreptate
Să iau ceva ca o simbrie?

Acuma spuneţi dacă poate
Să-mi dee Schitul partea mea,
Ş-atuncea pot şi eu răspunde
Ce poate ctitorul să ia.

Acuma eu îi rog pe ctitori
Să vie ei ca gospodari,
Că strigă azi cu glas de ritori,
Având pretenţiile mari!

Să folosească ei grădina
Şi casa cu ce are ea,
Le las şi "Cartea cu făina"
Şi barca, ba şi rasa mea!

Dar nici aşa nu vreau să vie
Şi mulţi votează azi la tron
Pe popa cel din vechea custodie
Să-i dea de hac el lui "Ion"!

Eu văd că se grăbesc miloşii
Şi cei care punea fitil,
Să aibă om cu semne roşii
De la Stambul, cu noul stil.

Când stau la vale fraţii noştri
Nu zăbovesc pe la Iordan,
Zicând mereu că nu se-mpacă
Cu stăreţia lui Ioan.

Acuma, când îi chem să vie
Şi las gospodăria lor,
Ei zic că vreau tovărăşie,
Dar eu să fiu răspunzător.

Când sunt egumen nu le place,
Când vreau să plec le vine greu,
Dar cine poate să-i împace,
Să ne ferească Dumnezeu!

Cu conştiinţa împăcată
Demisia acum mi-o dau;
De astăzi, pentru lumea toată,
Egumenie nu mai vreau!

Însemnare

După strofa a doua, Sfântul Ioan notează: numai fratele Constantin m-a ajutat atunci şi monahul Ioanichie.

Pe partea stângă a versurilor Sfântul zice: Nu am de zis nimic pentru cei cari ne-au împrumutat şi ne-au miluit fără pretenţii!

IMNUL CREDINŢEI

O, Pravoslavnică credinţă,
Tăria sufletului meu,
Prin tine mi s-a dat putinţă
Să caut către Dumnezeu!

Când sufletul se alăptează
Cu darul tău dumnezeiesc,
Durerea mea se alinează
Şi scârbele se potolesc.

Când valurile ameninţă
Ca să scufunde "luntrea mea",
În tine sfânta mea credinţă,
Mă sprijinesc de-a pururea.

Iar când din multă slăbiciune
Greşesc Celui ce m-a zidit,
Îmi dai curaj la Rugăciune,
Să nu fiu deznădăjduit.

În viaţa asta necăjită,
Cu tine eu mă întăresc,
Credinţa mea blagoslovită,
Odorule dumnezeiesc!

Atunci când vreau să mă doboare
Vrăjmaşii cei neîmpăcaţi,
La tine eu găsesc scăpare
Şi ei rămân prea ruşinaţi.

Iar la sfârşitul vieţii mele,
Nădăjduiesc că şi atunci
Adăposti-mă-vei de rele
Şi de înfricoşate munci.

O JERTFĂ NEOBIŞNUITĂ

Împrejurul Mânăstirii
De la Muntele Sinai
Nu erau păgâni ca astăzi,
Peste tot creştini vedeai.

Când a fost robit Sinaiul
De păgânii saracini,
S-a vărsat urgie mare
Contra bieţilor creştini.

Carii şi-au păzit credinţa
Au murit ca mucenici,
Alţii (vai) prin lepădare
S-au cruţat de inamici.

Un creştin din cei cu râvnă
Şi prea bine credincios,
Căuta să-şi scape viaţa
Într-un loc prăpăstios.

Mort, sau teafăr, mi-i totuna
(Cugetă bietul creştin),
Numai să-mi păzesc credinţa
Şi să scap de saracini.

Dar nevasta lui văzându-l
Apucatu-l-au de strai
Şi plângând striga cu jale:
Unde fugi bărbate, stai!

Cauţi numai tu scăpare,
Dar pe mine cum mă laşi
Între liftele păgâne
Cu sărmanii copilaşi?

Sunt femeie, fire slabă,
Oare cum te-ai îndurat
Să mă laşi pe mâini streine,
Nu ţi-i frică de păcat?

Dacă mai rămân în viață
Răii mă vor necinsti
Şi spre lepădarea Legii
Ei pe toți ne vor sili.

Iar de vrei să fugi acuma,
Rogu-te să mă jertfeşti
Dimpreună cu copiii
Şi pe urmă liber eşti ...

După cum ducea la moarte
Avraam pe fiul său,
Fă-ne şi pe noi acuma
Jertfă pentru Dumnezeu.

Rugămințile femeii
Pe bărbat l-au biruit
Şi dorința ei fierbinte
Într-o clipă s-a plinit.

Copilaşii cu nevasta
Şi-au plecat grumajii lor,
Căci vedeau în spada morții:
Scutul cel mântuitor.

Moartea lor a fost primită
De Stapânul Savaot
În Jertfelnicul din ceruri
Ca o ardere de tot.

Neavând acuma grijă
De nevastă şi copii,
Sta ascuns creştinul nostru
Prin (prăpăstiile) pustii.

Rătăcind el ani de zile
Ca un om sălbăticit
Un fior de îndoială
Îl făcea nedumerit.

Cam aşa zicea în sine
Şi se tânguia mereu:
Oare este primită
Jertfa mea la Dumnezeu!

Domnul însă mângâindu-l
Îndoiala i-a gonit,
Când i-a arătat şi vremea
Fericitului sfârşit.

Deci mergând la Mânăstire
Petrecea în rugăciuni
Şi uda cu râu de lacrimi
Sfintele "Închinăciuni".

Când a fost bolnav de moarte
El vedea cum vin din Rai
Să-l întâmpine cu cinste
"Mucenicii din Sinai".

Unii îl chemau pe nume
Şi cu drag îl sărutau,
Alții felurite daruri
Pentru dânsul aduceau.

Cum ar merge la o nuntă
(Spun cucernicii Părinți)
A trecut din lumea asta
Întovărăşit de Sfinți.

Până azi se pomeneşte
În soborul Sinait
Despre jertfa cea streină
A acestui fericit.

Însemnare

Versurile acestea le-am tâlcuit din cartea grecească numită "Limonar" care a fost scrisă de Sf. Sofronie Patriarhul Ierusalimului şi de Ioan Moscul (Eferatas).

Din ele se vede până unde ajunge paza curăției şi a credinței la vremuri de primejdie.

Vremurile de silnicii şi de prigoane pot să vie iarăşi asupra turmei pravoslavnice, căci lumea de azi nu mai poate vedea cu ochi buni aşezămintele vechi ale Sfintei noastre Biserici.

Omul modern caută să lepede rânduielile cele vechi ca pe nişte haine ponosite. Pentru asta se pornesc atacuri tot mai dese împotriva Legii Sfinte şi împotriva celor binecredincioşi.

Atacurile de astăzi sunt mult mai ascunse, dar mâine poimâine se vor da la arătare şi va trebui să ne apărăm Sfânta Credință prin mărturisire şi prin sânge.

Să ținem sus drapelul şi sfânta noastră armă, când va suna vreodată semnalul de alarmă! Să jertfim toate pentru a ne păzi sufletul curat şi credința nestrămutată.

Mai bine să murim în strâmtoarea boalei, în necazul sărăciei şi în sâlnicia ascultării din Mânăstire, decât să fim ademeniți de cei înselători şi de patimi vătămătoare de suflet!

De mii de ori suntem mai fericiți cu sărăcia noastră între streini, decât cu răsfățul celor urâtori de creştini!

De este cu putință, s-ar cuveni ca să sărutăm în fiecare ceas pământul acesta blagoslovit (care ne este liman de scăpare) şi să mulțumim lui Dumnezeu cu lacrimi că: "din foc şi din apă ne-au scos pre noi întru repaus".

Am pierdut Țara Românească, dar ne aşteaptă în ceruri patria cea veşnică!

Am pierdut poate şi avere şi rudenii, dar ceea ce este mai scump decât toate, adică Sfânta noastră Credință, pe aceasta noi o avem întreagă (din mila lui Dumnezeu).

Să o păzim deci până la urmă întreagă şi neprihănită şi Dumnezeu ne va păzi de toate primejdiile războiului văzut şi a celui nevăzut.

Să ascultăm cuvintele sfântului Apostol Pavel care strigă: "Nu vă plecați grumaii sub jug străin cu necredincioşii, că ce legătură poate avea dreptatea cu fărădelegea, sau ce împărtăşire are lumina cu întunericul? Sau ce unire are Hristos cu Veliar, sau ce tovărăşie poate fi între un credincios şi un necredincios? Sau ce legătură poate fi între Biserica lui Dumnezeu şi între idoli? Căci voi sunteți Biserica lui Dumnezeu celui viu, de aceea ieşiți din mijlocul lor şi vă osebiți, zice Domnul."

Pe noi ne-a scos Dumnezeu din calea năvodului roşu, deci să nu ne încurcăm în ațele lui care au ajuns până aici, ci să păzim comoara strămoşească, căci zice Sf. Apostol şi Evanghelist Ioan: "Biruința aceasta care a biruit lumea este CREDINȚA VOASTRĂ".

CÂNTECUL LUI MANASIS, SAU TRESĂRIRILE DUHULUI MEU

(Stihuri de umilință
alcătuite pe glas-8-lea)

Oarecum Manasi plângând
Au aflat milă pe pământ,
Iară eu mai rău ca dânsul abătându-mă
Ce voi face Doamne, neplângându-ă?

Cum se scurge viața mea
Ca o apă spre valea ta,
Lăcrămează şi suspină, suflete al meu,
Ca să-şi facă milă Bunul Dumnezeu.

Îndelung răbdătorule
Şi atot văzătorule
Dăruieşte-mi pomenirea numelui Tău Sfânt
Ca să-mi fie hrană dulce pe pământ.

Prea curată Stăpâna mea
Ca o piatră mi-i inima;
Domoleşte şi sfărâmă nesimțirea ei
Şi cu râu de lacrimi scaldă ochii mei!

Paradisul te-a odrăslit,
Iar Golgota te-a proslăvit
Căci prin rodul tău ne-ntoarcem iarăşi în Eden
Şi nebiruită armă te avem.

Pocăință ne-ai învățat
Şi pe Miel mi L-ai arătat
Botezându-L, Prooroace, astăzi în Iordan,
Al Treimei martor şi viteaz oştean.

Pre Apostoli I-ai poslăvit
Pre Ierarhi I-ai împodobit
Cu mulțimea cea nespusă de nevoitori,
I-ai făcut cununilor slavei purtători.

Păzitorul meu sufletesc
Totdeauna eu te scârbesc,
Dar mai rabdă stând aproape de ființa mea,
Îndreptându-mi paşii cu lumina Ta.

Al meu suflet prea ticălos
Depărtându-se de Hristos,
Ca mormânt îşi are astăzi trupul meu tiran
Care este slugă la stăpân viclean.

În deşert eu mi-am cheltuit
Darul Tău cel neprețuit
Şi fiind sărac la suflet în pământ strein
Mă hrănesc ca porcii din pământ tain.

Tu văzând neputința mea
Fără vreme nu mă lua
Ci mai lasă-mă Stăpâne, ca să viețuiesc
Rodul pocăinții să-mi agonisesc!

De rudenii m-am despărțit
Dar cu patimi m-am înrudit
Şi de dragul lor la moarte sufletul mi-am dat
Pentru care Domnul moarte au răbdat.

Înțelege simțirea mea
Şi gustând vezi de-a pururea
Că-ndurat şi bun e Domnul, Unul Dumnezeu
Hrana mântuirii sufletului meu.

Nu fi grabnică mintea mea
Prin cuvinte a defăima,
Iar auzul meu ia seama nu primi uşor
Cuvântarea celui rău defăimător.

Ochii mei cei iscoditori
Şi de lume prea iubitori
Îndreptați-vă privirea tainic cugetând
La județul groaznic cum vei sta la rând.

Gura mea dulce glăsuieşti
Noutăți şi vorbiri lumeşti
Dar cuvinte din Scriptură s-ar cădea să spui
Dintru care creşte roada Duhului.

Pentru ce oare te-ai rătăcit
Şi din inimă te-ai ferit;
Umilința mea cea dulce, nu mă părăsi
Ci să-mi fi tovarăş până voi muri.

Duhul meu cel prea umilit
Mânecând către cel Dorit
Cere astăzi mângâiere neputând răbda
Trupul de țărână cu robia ta.

Fă-mă Doamne, duhovnicesc
Căci, nimic, iată nu sporesc
În această lume plină de deşertăciuni
Fără de a minții sfinte Rugăciuni.

Eu fiind rece şi pustiu
Către Tine, Stăpâne, viu;
Tu mă-nvaţă Rugăciunea cum s-o uneltesc
Şi cu ochii minţii cum să te privesc.

Cugetând suflete al meu
La puterea lui Dumnezeu
Pretutindenea de faţă, pururea să-L vezi
Şi adevărata cale să urmezi.

Deci să ştii şi aceasta iar
Că spionul lui Veliar
Te pândeşte pregătindu-ţi zapisul viclean
Ca s-aducă pâră ţie la Divan.

Azi purtând trup pătimaş
Am scăpat la al Tău Lăcaş
Fă-mă vrednic pân-la moarte ca să pătimesc,
Crezul pravoslavnic să-l mărturisesc.

Sângele care oarecând
Întru pofte era fierbând
Să se verse pentru Tine, Doamne Savaot,
Aducându-Ţi jertfa arderii de tot.

Scoală-te suflete de jos
Şi te va lumina Hristos,
Aducându-Ţi ale tale fapte sufleteşti
Căci Icoană Sfântă a Treimei eşti.

Iată Doamne, fiind eu, port
Trupul meu cel cu suflet mort;
Risipeşte-mi nesimţirea care m-a cuprins
Şi-mi aprinde candela sufletului stins.

Până când intru în mormânt
Încălzeşte cu darul Sfânt
Şi ridică din Ţărână pe Icoana Ta
Ca să-Ţi cânte lauda cea de-a pururea!

CUGETĂRI SMERITE

I. TREZIREA SUFLETULUI

Suflete al meu smerit
Pentru orice dăruiri,
Domnului mai înainte
Să-i aducem mulţumiri.

El pe inimă o mişcă
Celui binefăcător;
De la Domnul izvoreşte
Orice semne de-ajutor!

De lucrezi ceva bine,
nu te înălţa în gând,
Că nu este bunătate,
fără darul Lui cel Sfânt!

Iar de vezi pe cei potrivnici,
că dau dosul ruşinaţi,
Nu te semeţi degeaba,
că de sus au fost mânaţi!

Totdeauna la culcare
"Slavă dă lui Dumnezeu"
Să ajungi sfârşitul zilei,
izbăvindu-te de rău!

Când te scoli dă slavă iarăşi
Că din mila Lui cerească
Nu te-a osândit pierzării,
Ci ţi-a dăruit sculare.

Când te-apuci de Rugăciune
Cere mai întâi de Sus
Ca să-ţi dea trezirea minţii
Domnul nostru Iisus!

La mâncare zi cu duhul:
Mulţumesc Ceresc Părinte
Pentru apa cu văzduhul
Şi aceste daruri sfinte!

Dacă eşti lovit de boală,
cugetă că orice leac
Nu te-ajută, fără darul,
Doctorului Sfânt din veac.

II VEŞNICIA SUFLETULUI

Suflete, scânteie sfântă
A soarelui celui gândit,
Odor nepreţuit al lumii
Şi Îngerilor preacinstit.

Eşti duh din Duhul cel de viaţă
Suflat de Unul Dumnezeu
Şi rânduit să fii de-a pururi
Cu Dânsul, suflete al meu.

Făptura toată cea văzută şi
Raiul cu podoaba sa
Au fost gătite pentru tine,
o, suflete, viaţa mea!

De-aş fi lipsit de toate-n lume,
nimica nu voi pierde eu,
Căci toate nu-s aşa de scumpe,
ca tine, suflete al meu.

Dar (vai) lipsindu-mă de tine,
atuncea toate le-am pierdut
Şi slava cea gătită-n ceruri,
şi orice bine am avut.

Răscumpărat de la osândă
Cu sângele dumnezeiesc,
Tu eşti chemat să fii mireasă,
A "Mirelui celui Ceresc"!

Cu amanetul cel de taină
Încredinţat de la Botez,
Vei fi chemat în ziua "Nunţii"
La El să te înfăţişezi!

Păzeşte mai ales credinţa
Cu tainele ce are ea,
Cercându-ţi zilnic conştiinţa
Să nu te mustre cu ceva!

Va trece cerul şi pământul,
iar tu vei rămânea mereu,
Căci eşti cu darul nemuririi,
smerite suflete al meu!

III. PE DRUMUL CRUCII

Doamne,când mă gândesc în urmă
La trecutul vieții mele,
Văd că nimeni dintre oameni
Nu m-a întrecut în rele!

Iar pe darurile Tale
Când le socotesc mai bine
Văd că Tu pe nimeni altul
Nu l-ai miluit ca mine!

După socoteala asta,
ar urma să iau ca plată:
Cea mai groaznică pedeapsă,
care s-a văzut vreodată!

Însă Tu prea Milostive,
mă aştepți răbdând mereu
Patimile urâcioase
ale sufletului meu!

Îndelunga Ta răbdare
îmi aduce umilință,
Căci aştepți să fac vreo roadă
vrednică de pocăință.

Nu m-a înghițit pământul,
Nici cu foc nu m-a pierdut,
Dând soroc la ispăşire
Trupul celui de lut.

Doamne, mai aşteaptă Doamne,
În mormânt să nu arunci
Viața cea nepocăită,
Nici la veşnicele munci!

După cum la Iezechia
Anii vieții i-ai sporit
Şi pe Manasi de muncă
Minunat l-ai izbăvit.

Varsă şi spre mine mila,
Dumnezeul meu Prea Sfânt,
Ca să Te slăvesc de-a pururi
şi dincolo de mormânt.

IV. PE DRUMUL CRUCII MELE

De ce te tulburi duhul meu
Şi mai ai a te mâhni?
Nădăjduieşte-n Dumnezeu,
La El mă voi mărturisi.

Te-ai depărtat de fața Lui,
Dar El te cheamă aşteptând
Să vii în casa Tatălui
Pe drumul Crucii apucând.

De ce rămâi pe gânduri laş,
nu ştii pe unde s-a oprit?
Întreabă astăzi pe sutaş
şi el va spune negreşit!

Opritu-s-a de-atâtea ori,
de câte ceasuri sunt în zi
Să vadă cari următori.
pe drumul Crucii vor veni.

Apoi văzând că nu mai vii,
Te-a aşteptat pe Cruce, sus,
Dar (zăbovind tu) jidovii
oțet şi fiere I-au adus!

Pe stânca Sfântului Calvar
Aşteaptă tainic El, mereu,
Şi iarăşi (ca şi la Tâlhar)
Ți-ar zice, suflete al meu:

Tu stai la foc acum cu Petru,
Şi când te-ntreabă cine eşti,
Te prinde frica de "Sinedru"
Şi pe Stăpân tăgăduieşti!

De nu tăgăduieşti cu graiul,
tăgăduieşti prin fapta rea
Căci după cum îți este traiul,
aşa va fi credința ta!

Deci ieşi din curtea răsfățării
şi plângi ca Petru cu amar
Ca Dumnezeul Îndurării
să-ți înnoiască sfântul dar!

CRUCEA VIEȚI OMENEŞTI

(alegorie)

altă variantă

Un creştin odinioară
Tot se căina mereu:
Grea mai este crucea asta
Ce mi-a dat-o Dumnezeu!

Cum o dau nu-mi merge bine,
De necazuri nu mai scap,
Şi muncesc din greu ca boul
Până cad lângă "proțap"!

Iară alții sunt mai leneşi
Şi trăiesc mai în belşug,
Numai mie (vorba ceia)
"Boii nu-mi mai rag la jug"!

Şi ofta creştinul nostru
Şi era mereu cârtind:
Nimeni nu putea odată
Să-l audă mulțumind.

Însă cel de sus Părinte
Care-ajută pe "mişel"
Căutând din cele Sfinte
Cercetatu-l-a pe el.

A trimes la el un Înger
Noaptea când dormea trudit
Şi luând pe om de mână
L-a urcat pe deal la Schit.

Se făcea că este ziua
Şi erau numai ei doi
Între nişte cruci frumoase
Felurite, după soi.

Unele erau de aur
Altele din fier şi lemn,
De argint şi de aramă,
Fiecare cu un semn.

Zicea îngerul atuncea:
"Ia-ți o cruce, care vrei!
Numai potriveşte-o bine
Şi te-ntoarce la bordei!"

Lacom, el apucă-n grabă
Cea de aur mai întâi,
Începând s-o tăbârcească
Pe voinici umerii lui.

De prea multă strălucire
Nu te poți uita la ea,
Dar voind ca s-o ridice,
Vede că-i nespus de grea.

Se mai uită, iar încearcă,
Până ce își ia de seamă
Să-şi aleagă altă Cruce
Tot frumoasă, de aramă.

Dar în ciuda lui ş-aceea
- Pentru dânsul - este grea,
Cea de marmură mai tare,
Cea de fier cam tot aşa.

Lângă ele mai la vale
Vede sub un copăcel,
Cruce de stejar uşoară,
Numai bună pentru el.

O ridică deci şi pleacă,
Iară Îngerul pe drum
Îl întreabă pentru cruce,
Dacă-i mulțumit acum.

"Slavă Domnului, răspunde,
Tare-s mulțumit de ea,
Că din toate numai asta
Este după vlaga mea!"

Îngerul atunci îi zice:
"Omule nemulțumit!
Pentru Crucea vieții tale
Totdeauna ai cârtit!

Astăzi te-am adus anume
Ca să-ți fie ție semn
Ca nici una nu poți duce,
Decât crucea cea de lemn.

Asta este "Crucea Vieții"
Dată ție de când eşti,
Deci lui Dumnezeu dă slavă
Şi de-acum să nu cârteşti.

Cele de metaluri scumpe
Sunt a oamenilor sfinți,
Cari sufăr pân-la sânge,
Întru grele nevoințe.

Iară tu cu sărăcia
Lesne te vei mântui,
Dacă vei păzi credința
Și răbdând vei mulțumi!"

NEVOITORUL MÂNDRU

La un Schit trăia odată
Un monah nevoitor
Ce era cu socoteala
Cam înalt cugetător.

El fiind la trup mai zdravăn
Decât frații de la Schit
Împlinea şi ascultarea
Și canonul îndoit.

Şaptezeci şi cinci de ațe
Regulat el învârtea,
Pe când alții mai bicisnici
Nu putea ca el urma.

Se plângeau de slăbiciune
Către cel de sus numit,
Iară el râdea de dânşii
Socotind că-i pricopsit.

Dumnezeu prea Milostivul
N-a lăsat pe robul Său
Ca să-şi piardă osteneala
Pentru cugetul cel rău.

Îi arată în uimire
Pe un Înger luminat
Cu un ciur frumos în mână
De metanii încărcat.

"Te făleşti (îi zice dânsul)
Înălțându-te în gând
Pentru ațele făcute
Şi te mângâi numărând!?

Iată ciurul cu metanii
Pentru fiecare zi!"
Și zicând aşa, începe
Îngerul a ciurui.

După asta îi arată
Cuvioasului mirat
Că din ciurul plin de ațe
Numai trei s-au arătat!

Şaptezeci şi cinci de ațe
Iată ce au prețuit,
Căci la ceruri dintre toate
Numai trei ți s-au primit!

Când începi să faci canonul
Gândul este adunat,
Dar trecând puțină vreme
Te apuci de vânturat.

Te grijeşti să numeri bine
Ațele ce mânuieşti,
Dar cu mintea răspândită
Țări şi mări cotrobaeşti!

Pentru asta din canonul
Care zilnic ai făcut,
Trei metanii sunt primite,
- Cele de la început - !

Celelalte sunt pierdute
Ca şi pulberea în vânt
Căci în loc să fii la ceruri,
Mintea zboară pe pământ!

Nu voieşte Domnul număr
(adică ațe)
Dintru cuget răspândit,
Mult, puțin, El vrea să facem
Cu trezvire şi smerit!

Iată cel bolnav (ce zice):
Trei închinăciuni făcând,
S-a primit ca împlinire
A canonului de rând!

Celuia cu neputință
De nu poate împlini,
Dar făcând şi el ce poate,
Dumnezeu îl va primi!

Iar de are ascultare
Şi de boală-i chinuit
Altă jertfă nu se cere
Decât duhul mulţumit!
(adică fără cârtire)

Mulţumirea întru boală
Este ca un sfânt prinos,
Mai primit decât canonul
Celui care-i sănătos!

Iar suspinul celui trândav
Este iarăşi mai primit
Decât multa nevoinţă
A celui ce s-s mândrit!

Se pogoară fără roade
Mândrul cel nevoitor
Şi ca cedrul se înalţă
Cel smerit cugetător!

Să primească fiecare
Ce-i trimite Dumnezeu
Şi lucrând după putere
Umilească-se mereu!

CANONISIREA ÎMPEDECATĂ DE CEI ADORMIŢI

La un Prea Sfinţit Episcop
Au venit din eparhie
Plângeri contra unui preot
Cu năravul de beţie.

Şi precum aceste plângeri
Stăruiau necontenit,
S-a găsit de cuviinţă
Să-l oprească de slujit.

S-a alcătuit scrisoarea
Spre a lui canonisire,
Ca prin asta Parohia
Şi cei mari să aibă ştire.

Dar când dă să iscălească
Prea Sfinţitul la sfârşit
S-a făcut un vuet mare,
Mii de glasuri s-au pornit.

"Nu! Nu! Nu! să nu faci asta!"
Auzit-a din văzduh,
Şi scăpând din mână pana
Turburatu-s-a la duh.

Cugetând puţin, bătrânul
S-a gândit că-i vreo părere
Căci îi ţiuie urechea
Uneori de priveghere.

Deci apucă iar condeiul
Ca să facă iscălire,
Dar în clipa ceia, iarăşi
Se aude glăsuire!

"Nu! Nu! Nu! arată-i milă",
Se aude lămurit,
Şi de frică-Arhiereul
S-a lăsat de iscălit.

Dar venindu-şi iar în fire
Vrea să termine de scris,
Socotind aceste glasuri
Nălucire ca de vis.

Dar a, treia oară, mâna
A-nceput a-i tremura
Căci potopul cel de glasuri
Mai năvalnic răsuna.

Aruncând din mână pana
A lăsat neiscălit
Şi chemând pe cel cu vina
Cu blândeţe i-a grăit:

Prea Cucernice Părinte
Iată am aceste ştiri,
Adevăr ne scrie lumea,
Ori sunt goale uneltiri?

Toate sunt adevărate
Prea Sfinţitul meu Stăpân
Mă înşăl cu băutura
Şi de rău, cu drept mă ţin!

De la alte patimi grele
Dumnezeu m-a izbăvit
Dar năravul băuturii
Deseori m-a biruit.

Dar, (îi zice lui Vlădica)
Slujba cum ţi-o împlineşti?
Căci de-acuma ai pedeapsă
Şapte ani să nu slujeşti!

Prea Sfinţite, eu din ziua
Întru care m-ai sfinţit
N-a rămas în Parohie
Nici un om nepomenit.

Mai cu seamă eu smeritul
Foarte mult mă sârguiesc
Ca pe cei trecuţi din viaţă
Pururea să-i pomenesc.

Auzind vlădica asta
A-nţeles cine striga,
Şi rupând scrisoarea, zice:
"Mergi la Parohia ta!"

Eu asemenea persoane
Nu le pot canonisi
Căci atunci pe mii de duhuri
Aş putea nedreptăţi!

Cei din viaţă cer pedeapsă
După faptul arătat,
Iară cei din altă lume
Solitor te-au câştigat!

Am aice zeci de plângeri
Scrise doar ca să te cert,
Dar în ceruri, mii de glasuri,
Strigă astăzi să te iert!

Mergi la Slujba ta în pace
Dar să nu mai faci sminteli,
Şi să nu mă uiţi pe mine
La a slujbei rânduieli!

Pentru că unele persoane doresc să mă viziteze la schit, iar unele doresc să mă vadă iarăşi prin cetate umblând, pentru asta am scris rândurile cari urmează, ca un răspuns de obşte.

RĂSPUNS CELOR CARI MĂ DORESC

(Sârguiţi-vă mai mult ca să ne putem vedea dincolo de mormânt. Căci dacă ne vedem acolo, atunci ne vedem totdeauna, pe când aicea ne întâlnim numai pentru câteva clipe).

Acolo unde nu se află
Persoane să ne pizmuiască
Şi nici prieteni ca aicea
În stare să ne ponegrească,

Acolo unde apa vieţii
Avem Iordanul cel de sus
Şi unde Soarele Dreptăţii
Ne stă de-a pururi neapus,

Acolo unde străluceşte
Lumina feţii lui Hristos
Şi unde toate sunt curate
Şi toţi au trup nestricăcios,

Acolo unde nu sunt pofte
Şi nici o grijă nu avem
Şi unde este pomul vieţii,
În valea Sfântului Eden,

Acolo-i veşnic primăvară
Şi oamenii nu flămânzesc
Ci cu dulceaţă negrăită
De-a pururea se veslesc.

Călduri şi friguri nu se află
Şi nici curenţi să ne topească,
Iar scnipile şi cu ţânţarii
Acolo n-au să ne găsească.

ÎN PATRIA CEREASCĂ

Acolo nu este durere,
Nici întristare, nici suspin,
Acolo nu sunt ploi nici nouri,
Acolo cerul îi senin.

Acolo "crivăţul" nu suflă
Şi n-avem teamă de război
Şi nici o "piatră de sminteală"
Nu strică pacea dintre noi.

Acolo, dacă vrei să mergem,
Vom fi mereu nedespărţiţi,
Dar pentru asta cere Domnul
Să fm mai bine pregătiţi:

Acolo Radioul nu mai urlă
Şi oamenii nu se sfădesc,
Iar cei care aruncă pietre
Acolo nu se pomenesc.

Să fim streini de "duhul lumii",
Să fim ca morţi pentru Hristos,
Să nu iubim cele deşarte
Din câte sunt aicea, jos.

Să cugetăm mereu la moarte
Purtându-ne cu chip smerit,
Şi să iertăm, fără zăbavă,
Pe fraţii cari ne-au greşit.

Să nu vorbim de rău pe altul
Şi nicidecum să defăimăm,
Iar când ne vor veni necazuri,
Cu mulţumire să răbdăm.

Precum aleargă căprioara,
Grăbindu-se către izvor,
Aşa să alergăm spre Domnul,
Înaripaţi cu sfântul dor.

Când trupul se slăbănogeşte,
Cu duhul să ne întărim,
Căci numai duhul va să meargă
Acolo unde năzuim.

Acolo este "ţara noastră",
Spre dânsa să ne sârguim,
Acolo unde nu sunt piedici
La "Noul Ierusalim"!

FĂCLIA DRAGOSTEI DUHOVNICEŞTI

Un monah din vremea veche
Dintre cei mai râvnitori
Nu voia să pomenească
Pe părinţi, fraţi şi surori.

Şi era la mânăstire
Lege pentru Slujitor
Ca să pomenească zilnic
Pe monahi cu neamul lor.

"Am murit despre rudenii"!
Răspundea adesea ori,
Când cereau la el pomelnic
Cuvioşii slujitori.

"De-aş putea să-mi văd de mine,
Pentru alţii nu mă rog,
Doar n-am pus eu pentru alţii
Perii capului zălog"!

După regula din Lavră,
I-a venit şi lui soroc
Ca să meargă de-ascultare
Într-o vară la metoc.

Deci fiind pe înserate,
S-a oprit în drumul său
La lăcaşul unui Dascăl
Temător de Dumnezeu.

Ospătându-l cei de casă
L-au culcat în patul lor
Iară ei se grămădiră
După sobă pe cuptor.

Dar între streini, Monahul
- Nefiind obişnuit -
De ruşine şi de grijă
Toată noaptea n-a dormit.

Cum era la miezul nopţii
Cuviosul nedormind,
A văzut din dosul sobei
Flacără de foc ieşind!

La un ceas şi jumătate
Limba cea de foc s-a stins
Dar trecând puţină vreme,
Mai puternic s-a aprins.

Se părea că ard în sfeşnic
(După cum a presupus)
Trei făclii prea minunate
Înălțându-se în sus.

Luminația aceea
Până-n zori s-a arătat
Şi de asta cuviosul
Foarte mult s-a minunat.

Dimineața, iscodit-a
Deosebit de la ei
Pentru slujba mânecării
Cum o fac de obicei.

Drept să-ți spun (a zis bărbatul)
M-am obişnuit de mic,
Să mă scol la miezul nopții
Împlinind al meu tipic!

- Dar să-mi spui (îi zice Ava)
În ce chip te rogi atunci!
- Nu cer alta decât singur
Să mă izbăvesc de munci!

Întrebând apoi femeia
Despre rânduiala ei,
Eu, Părinte, zive dânsa,
Am aşa un obicei:

Când se linişteşte soțul
După ora de canon,
Mă ridic pe nesimțite
Şi mă vâr într-un cotlon.

Stau acolo ghemuit
Şi mă rog şi eu încet
Pentru soțul meu, pe urmă
Pentru mine şi băiet.

Auzind aceasta Ava
Pe deplin a priceput
Că făclii erau acelea
Care tainic s-au văzut.

Şi era mereu cu gândul
La acele trei făclii
Cari se vedeau spre ceruri
Străbătând prin bagdadii!

Cunoscut-au deci Monahul
Că de sus a fost un semn:
Către rugăciunea Milii
Dumnzeu i-a dat îndemn!

Deci din ziua ceea dânsul
Pomenea şi morți şi vii,
Căci voia şi el s-aprindă
"Ale Dragostei Făclii"!

JERTFA CEA CU PĂCAT

Un călugăr de la Neamțu
Foarte osârduitor
Ce era cu pildă vie
Pentru toți cei din sobor,

Avea multă sârguință
Şi plătea la Leturghii
Într-u sfânta pomenire
Pentru morți şi pentru vii.

Şi din râvna lui cea mare
Ca să poată pomeni
Se zbătea pentru parale
Să le poată sclipui.

Casa lui şi cu grădina
O dădea la chiriaşi,
La boierii cari vara
Regulat veneau din Iaşi.

Au venit întâi mai simplu,
Arătându-se retraşi,
Dar pe urmă ei făcură
Casa lui ca la oraş.

Au adus cu ei cucoane
Şi copii gălăgioşi,
Mandoline, gramofoane,
Să petreacă sănătoşi.

Ca să facă observații
Cuviosul nu putea,
Căci boierii plăteau bine,
Şi mai mult decât cerea!

Liturghiile de-a rândul
Pentru dânsul se făceau
Şi părinții de la slujbă
Tare mult îl fericeau!

Mai ales la "Panahidă"
Foarte darnic mai era
Şi la zilele acelea
Praznic pentru toți făcea.

Dar odată-n Postul Mare
S-a făcut celui numit
O descoperire sfântă
De un frate adormit.

I s-a arătat acela
Care mult se pomenea
Şi privind la dânsul aspru,
Mortul a grăit aşa:

Nu mai face pomenire
Frățiorul meu iubit,
Căci ca fumul mă îneacă
Cele ce mi-ai dăruit!

Jertfa ta de la chirie
Nu mai este de folos
Ci mai mult mă chinuieşte
Ca un fum cu greu miros!

Când se urcă plin de daruri
Îngerul de jos la ceriu,
Se aude cum răsună
Muzică de la boieri.

Într-o clipă se preface
Milostenia în scrum
Şi se face o putoare
Şi un negru nor de fum!

Lasă-mă de-acum în pace,
Plata de la marțafoi
Nu aduce procopseală
Nici la tine, nici la noi!

Rugăciunea ta şi pacea
Ce aveai la început
Ne era un dar şi nouă
Decât toate mai plăcut.

Căci făcându-ți ascultarea,
Preotul ne pomenea
Şi era mai mare plată
Decât din chiria ta.

Ți-ai vândut Părinte pacea
Pentru banii de haram
Şi aduci rod din păcate
Ca şi Eva lui Adam!

Nu te saturi de-acuma
Nici pentru comândul tău,
Căci făcându-ți ascultarea
Are grijă Dumnezeu!

Mulți Monahi îşi fac pricină
Adunând pentru comând
Şi cu asta ei încalcă
Îngerescul legământ ...

Sărăcia cea de voie
Pentru cinul îngeresc
Este bogăția sfântă
Din prinosul sufletesc.

Voi, această sărăcie,
Frate, ați făgăduit
Şi comânduri nu vă cere
Ca la cel căsătorit!

(CUGETARE UMILITĂ)
RUGĂCIUNE

Miluieşte-mă Stăpâne,
După mare mila Ta
Şi mă spală cu-ndurare
De fărădelegea mea!

Eu cunosc fărădelegea
Şi păcatul mi-i ştiut,
Căci întru fărădelege
Şi-n păcate m-am născut.

Bunătățile din lume
Sus la cer nu trebuiesc
Tu vrei "inimă smerită"
De la neamul omenesc.

Jertfa cea bine primită
Este "duhul umilit"
Şi cu "inima înfrântă",
După cum cântă David.

Darul Tău binevoieşte
Întru oamenii smeriți
Şi din rândul lor îți place
Să alegi pe cei "sfințiți".

Mântuirea sufletească
Tu voeşti a se lucra
Cu necaz şi suferință,
"Jugul nostru": Crucea Ta!

Iar prinosul cel de lacrimi
Şi sudoarea se socot,
Întru cel de sus jertfelnic
Ca o "ardere de tot".

SPRE PATRIA CEREASCĂ

Descoperirea pe care a avut-o fericita Monica, mama Sf. Augustin, în portul Ostie, aproape de Roma (aceasta a avut loc într-o noapte când poposeau la liman, la întoarcerea lor spre pământul scump al patriei). Fericitul Augustin s-a născut în orăşelul Tagast, din Africa. A fost cel mai strălucit dascăl al creştinătății din Apus (atunci când Biserica Romei era pravoslavnică). A trăit cam în aceiaşi vreme când în Răsărit străluceau Sfinții Trei Ierarhi: Vasile, Grigore şi Ioan Gură de Aur. În tinerețea lui, fericitul Augustin a trăit în destrăbălare şi fiind încă nebotezat, s-a rătăcit în eresul Maniheilor. Fericita Monica se ruga ziua şi noaptea pentru el şi mai ales se frângea inima ei, când se gândea că ea va merge la fericire şi fiul ei nu va fi împreună.

În durerea ei nemărginită, a rugat într-o zi pe un episcop ca să deschidă vorba cu fiul ei, că doar îl va convinge să lase rătăcirea.

Dar Episcopul n-a îndrăznit să intre în vorbă cu fiul ei, care covârşea pe toți cu talentul lui de retor şi cu învățătura lui.

Atunci fericita Monica a început să roage pe Episcop cu mai multă stăruință, vărsând pâraie de lacrimi la picioarele lui. Atunci, el a liniştit-o, zicându-i cu bunătate: - Hai, lasă-mă femeie şi du-te în pace, căci fiul acestor lacrimi fierbinți este cu neputință să se piardă! Dar ea fiind tot mai scârbită şi cu îndoială, Dumnezeu i-a descoperit într-o noapte că acolo unde va fi ea, va fi şi fiul ei împreună. Şi s-a împlinitt făgăduința, căci Augustin s-a botezat şi a ajuns unul din apărătorii Ortodoxiei.

Aici este vestirea pentru mutarea ei în patria cerească, după botezul fericitului Augustin de către Sf. Ambrozie, Episcopul Mediolanului (Milanul de astăzi).

VEDENIA FERICITEI MONICA

La fereastra dinspre mare
Sub al nopții cer senin
Stă cu maică-sa de vorbă
Fericitul Augustin.

În convoiul lor spre țară
Au venit de la Milan,
Poposind în vremea nopții
La al Romei vechi liman.

Jos în tihnă lumea doarme,
Luna sus le stă zâmbind,
Îmbrăcând pământ şi mare
Într-o pânză de argint.

Dar trecând puțină vreme
Se opresc din vorba lor,
Căci o tainică uimire
Le răpeşte mintea-n zbor.

Augustine prea iubite,
Dumnezeu m-a prevestit
Că, în drumul vieții mele,
Mă apropii de sfârşit.

În tăcerea cea adâncă
Ochii lor acum privesc
Spre lumina veşniciei
De la Tronul cel ceresc.

Multă vreme nici o vorbă
Nu rosteşte gura lor;
Nemişcați rămân, avându-şi
Chipul tainic, visător.

Sub ninsoarea de lumina,
Augustin şi maica lui,
- În uimirea lor cea sfântă -
Par a fi nişte statui.

Când îşi vin apoi în fire,
Pogorându-şi ochii grei,
Cu emoție, Monica
Zice către fiul ei:

Nu mă turbur pentru asta,
Căci dorința ce mi-a fost
Am văzut-o împlinită,
Traiul nu-mi mai are rost.

Duhul meu va merge-n pace
Către veşnicul lăcaş,
Neavând de-acuma grijă
Pentru scumpul meu urmaş.

Viața mea a fost legată
Numai de un singur dor:
SĂ TE VĂD CREŞTIN PE TINE
ŞI CREŞTIN DREPT SLĂVITOR!

Mila cea dumnezeească
Către noi s-a revărsat
Şi pe mine cea smerită
Negrăit m-a mângâiat.

În pământul țării noastre
Nu mai calcă pasul meu,
Căci aşa a fost poruncă
De la bunul Dumnezeu.

Mergeți numai voi cu pace
Şi vă las ca legământ
"Trupul meu să se îngroape
În acest strein pământ!"

A rămas puțin pe gânduri
Dascălul bisericesc,
Cugetând la vorba maicii
Cea cu ton proorocesc.

Într-o clipă tot trecutul
Îmbunătățit al ei
I-a venit atunci în minte,
Cu lucire de scântei.

Cumpănindu-i profeția
Cu prea vrednicul ei trai
El văzu atunci cu duhul
Fericirea ei din rai.

Şi de-atuncea înainte
Cunoscut-au pe deplin:
Că-i feciorul unei Sfinte
FERICITUL AUGUSTIN.

RĂSPLATA LĂCOMIEI

(Pilde din viața păsărilor)

O păsărică din pustie
Cu pene galbene verzui,
Avea sălaşul lângă mine
În care ea creştea doi pui.

Din zori pleca sărmana mamă
S-adune hrană pentru pui:
Bondari din cei mai cruzi şi muşte,
Semințe moi şi viermişori.

Odată cum şedeam afară
O văd luptându-se vânjos
Să rupă-n două (pentru masă)
Un pui de şarpe veninos.

În vremea când lovea cu ciocul
Sărmana nici n-a observat
Că şarpele ca răzbunare,
Otrava morții i-a lăsat.

Mergând din nou la vânătoare
Ea n-a mai dat pe la cămin,
Căci i-a venit în cale moartea
Lucrând a şapelui venin.

Zadarnic strigă azi orfanii
Cerând cu jale ajutor,
Dar maica nu se mai iveşte
Şi cine are grija lor?

Îmi plânge inima de milă
Cum mor acum vecinii mei,
Aş vrea să le ajut cu hrană
Dar nu mă pot sui la ei.

O, câte suflete creştine
Nu sunt asemenea ca ei:
Nemângâiați duhovniceşte
Din cauza celor "mişei"!

De câte ori cinstiții "Dascăli"
- (Ce sunt ca maica la norod) -
Se otrăvesc cu "moda nouă"
Întinsă azi ca un năvod!

Aşteaptă de la ei povață
Săraca lume în zadar,
Căci ei sunt morți Duhovniceşte,
La cine să mai afli "dar"?

Mai sunt apoi părinți cu râvnă
Prea mare pentru fiii lor:
Şi strâng din rodul nedreptății
Prin care sufleteşte mor.

Dim strâmba lor agoniseală
Nici nu se procopsesc;
Că cele ce se sting cu patimi
Cu patima se irosesc!

TURTUREA DE LA IORDAN

O turturea amărâtă
Din lunca Sfântului Iordan
O văd umblând în valea asta
Să-şi caute (gândesc) liman.

De ce, sărmană păsărică
Nu stai în luncă, la copaci,
Aici nu ai deloc verdeață
Şi vulturii sunt mai rapaci.

Întoarce-te la vale iarăşi
Şi stai aproape de Iordan
Acolo unde ai tovarăşi:
La Schitul Sfântului Ioan!

Pentru mine veselie
Nu mai este până mor
Căci mi-a omorât perechea
Nemilosul vânător!

Mângâierea mea e plânsul
Şi doresc mereu să fiu
Unde nu este verdeață,
Unde-i jale şi pustiu!

Cât erau la Schit copacii
Mai aflam acolo dos
Când ne speriau din luncă
Cei cu pocnet fioros.

Când s-a pustiit pădurea
Şi grădina s-a uscat
Surioarele din vale
Foarte s-au împuținat.

Iar pe soțul meu odată
Cum şedea lângă Iordan
L-a lovit în cap cu "pocnet"
Vânătorul cel tiran.

Eu fiind de ceea parte
L-am văzut cum a căzut
Şi de-atuncea în durere
Viața mi s-a prefăcut!

Însemnare

În câteva rânduri am văzut o turturică (din care nu se află în altă parte decât în lunca Iordanului) care tânjea mereu pe valea asta. La urmă s-a aşezat pe stânca din fața peşterii mele şi mă privea cu jale, parcă mi-ar fi spus durerea ei. Căci este lucru cunoscut de toți că turturica dacă-şi pierde soțul, cu altul nu se mai însoţeşte şi nu încetează a jeli până ce moare. De durere ea aleargă stingheră numai pe locuri pustii şi nu mai vrea să vadă verdeață, nici apă şi nici nu vrea să audă cântecul celorlalte păsărele. De aceea Sfinții Părinți aseamănă viața călugărească cu văduvia turturelei. Şi precum turturica nu încetează a jeli perechea pierdută până la moarte, tot aşa monahul poartă doliul pocăinții, jelind pentru "Mirele cel din Cer", care s-a jertfit pentru noi, şi nimic din lumea aceasta nu veseleşte pe monahul râvnitor.

ÎNTRU SLAVA ZIDITORULUI

O, mare eşti Tu, Doamne!
Se miră ochii mei
De firea cea văzută
Cu armonia ei!

Pe cele trecătoare
Aşa le-mpodobeşti!
Dar cât mai minunate
Vor fi cele cereşti!

De-ar înțelege mintea
Podoaba cea de sus,
Te-ar pomeni de-a pururi,
Stăpânul meu - Iisus.

Atunci dulceața lumii
De tot am defăima
Şi raza Ta cea Sfântă
Mereu ne-ar desfăta.

Dar mintea cea greoaie
Atârnă spre pământ,
Împiedicând pe suflet
Din Sfântul său avânt.

Pornirea pătimaşă
A trupului de lut
Adesea ne desparte
De Cel ce ne-a făcut.

Înaripează, Doamne
Gândirea mea spre cer
Şi-mi uşurează trupul
Cu sufletul stingher!

DE ZIUA "ANULUI NOU"

S-a dus un an de zile
Greoi, spre "asfințit"
Cu năzuinți deşarte
Şi rost neîmplinit.

Îşi ia acuma rândul
Un altul mai vioi,
Ce dă la toți cuvântul
Să-i scape de nevoi.

Şi lumea veşnic vede
- Cu gând neîndoit -
Că orice înnoire
Îi semn de procopsit.

Şi - doară - are pildă:
Din viaţa cu progres
Cu ce amar de roadă
- La urmă - s-a ales?

Prin duhul "înnoirii"
Se vede arătat
Că viaţa omenirii
Mai rău s-a destrămat.

Deşi - la arătare -
Înaintăm vioi,
Dar sufleteşte mergem
Ca racul, înapoi.

Zburăm după "himere"
Ca vântul în văzduh
Şi văruim mormântul
Ca viaţa "fără duh".

DE SFÂNTA NAŞTERE

O, Soare, al Dreptăţii
Arată-mi raza Ta
Şi dintru nesimţire
Ridică viaţa mea!

Tu, Cel născut, cu trupul,
Ca om, la Bethleem,
Calăuzeşte-mi paşii,
Spre veşnicul Eden!

Înviorează, Doamne,
Pe cel slăbănogit,
Uitând fărădelegea
Celui ce Ţi-a greşit!

Ridică-mi, Doamne, gândul
Din veacul trecător
Şi-mi potoleşte vântul,
Scoţându-mă din "nor"!

Învaţă-mă să caut
Spre veşnicul senin
La care nu-i durere,
Nici scârbă, nici suspin!

Cu dragoste cerească
Aprinde-mă mereu,
Stăpâne Milostive
Şi Dumnezeul meu!

Pe Tronul Sfintei Slave
Cu trupul azi şezând
Arată, Doamne, milă
Spre cei de pe pământ!

DIN LUMEA "FIILOR PIERDUŢI"

(Versuri cari zugrăvesc drama sufletului omenesc, care se repetă mereu în lumea aceasta. Ele au ca punct de plecare pilda "Fiului Pierdut" din Sf. Evanghelie)

PROLOG

Ca să fie înţeleasă
Versuirea care scriu,
Dau o mică desluşire
Despre "Rătăcitul fiu".

În călătoria vieţii
Două drumuri s-au deschis,
Unul duce spre Gheenă
Altul, către "Paradis".

Primul este lat şi neted
Şi prea lesne de umblat,
Cel de-al doilea, cu piedici
Şi cu totul strâmtorat.

De asemenea la oameni
Două cete se vădesc:
Unii înmulţesc "Talanţii",
Alţii "rău îi cheltuiesc".

Sunt - adică - credincioşii
Cei cu trai neprihănit,
Şi pe urmă sunt "pierduţii",
Cei cu duhul răzvrătit.

Cei dintâi urmează drumul
Cel plăcut lui Dumnezeu,
Cei din urmă sunt "mezinii",
Cari se abat mereu.

Deci prin "sita cunoştinţii",
Oamenii fiind cernuţi,
Unii se găsesc "acasă",
Alţii însă sunt "pierduţi".

GRAIURI PROFETICE

(Culese din hrisoave greceşti)

La anii veacului din urmă,
Păstorii cei duhovniceşti
Se vor abate de la turmă
Urmând curentele lumeşti.

Păşi-vor ei pe calea strâmbă,
Lăsându-şi drumul părintesc
Şi vor cânta la oi din "drâmbă",
Iar nu din "fluier păstoresc".

Vor face focul cu "progresul"
În "staulul duhovnicesc"
Şi fumul va sârni eresul
Rătezului papistăşesc.

Atuncea lumea cu ştiinţă
Va face născociri mereu
Şi nu va fi la ea credinţă
Nici temere de Dumnezeu!

Norodul cel cu simplitate
- De frica veşnicelor munci -
Va mai păzi cu scumpătate
Dumnezeieştile porunci.

Dar vieţuind în neunire
Şi fără povăţuitori,
Vor fi urâţi de stăpânire
Şi mulţi vor sta prin închisori.

Acei cu râvnă mai fierbinte
La fapta bună şi smeriţi,
Vor fi ca cei ieşiţi din minte
De toată lumea socotiţi.

Înţelepciunea omenească
Va face idoli pe pământ
Şi lumea vrea să folosească
Desmăţul ca aşezământ.

Vor tunde bărbile şi părul
Şi hainele vor reteza,
Iar legile cu adevărul
La modă toate vor scurta.

La tineri nu va fi ruşine
Şi nici iubire între fraţi,
Iar moda va târâ cu sine
Pe oamenii destrăbălaţi.

Atuncea Dumnezeu, cu greaţă
Va căuta spre pământeni
Şi-i va lipsi pe mulţi de viaţă
Ca oarecând pe "sodomeni".

Pământul îşi va pierde mana
Şi munca nu va fi cu spor,
Că mulţi vor crede pe "Satana"
Tovarăş slobozirii lor!

Atuncea lumea va să fiarbă
Ca un cazan la "pirostea"
- Aprinsă de mânie oarbă -
Şi pacea ei se va lua.

Războaie mari, înfricoşate,
Se vor ţine aproape lanţ
Dar mai grozav va fi ca toate
A "celor şapte din Bizanţ"!

Noroadele civilizate
Când mai vârtos vor prospera,
Ca fiarele înfometate
Cu dinţii se vor sfâşia.

Vor face "care" zburătoare
Iar coada lor de scorpion
Va face iarăşi tulburare
Ca turnul de la Babilon.

Atunci va fi ca armătură
Balauri groaznici de metal,
Împrăştiind pârjol din gură
Şi fumuri cu venin mortal.

La vii abia a treia parte
Din toată lumea va scăpa,
Iar restul se va da la moarte,
Apoi războiul va-nceta!

Căci Înger va veni din ceruri,
Strigând cu glas înfricoşat
Să pună capăt la măceluri
Puterile din Ţarigrad.

Acolo îngerii vor pune
Pe tronul bizantin un sfânt
Şi paşnic toţi se vor supune,
Lipsind războiul pe pământ.

Atunci va fi Ortodoxia
În toată lumea strălucind
Şi va să piară duşmănia
Belşug şi dragoste fiind!

MIZERIA DIN LUME ŞI CHEFUL CELOR CU RADIO

Cinstitele Lăcaşuri
Acum se pustiesc
Căci oamenii acuma
La Radio se silesc.

În ocna sovietă
Se chinuiesc mereu
Acei care din râvnă
Iubesc pe Dumnezeu!

Pe front sub mii de gloanţe
Cad sute de ostaşi,
Lăsând femei vădane
Cu bieţii copilaşi.

Cutremurul pe ostrov
Îl face cimitir,
Curmând la mii de oameni
Al vieţuirii fir.

În schimb auzi la Radio
Cum cântă măscării
Şi celor graşi la ceafă
Le face jucării!

În casa cea săracă
La sobă pe cuptor
Orfanii fără pâine
Îşi plâng pe tatăl lor.

Copila cea orfană
Rămasă prin streini,
Plângând aşteaptă milă
În poartă la vecini.

Dar Radioului nu-i pasă,
El cântă la vecini,
Făcând pe cei din casă
La inimă "haini".

Acel sărac oftează
Şi nu poate dormi,
Datornicii cer banii
Şi nu-i poate plăti!

În târg pe piatra goală
Un cerşetor zăcând,
Zadarnic cere milă
Cu lacrimi, tremurând.

În fundul puşcăriei
Se-nchide pe nedrept
Creştinul cel cu râvnă,
Fiind bătut în piept.

Iar colo lângă groapă,
Alături de sicriu,
Amar se tângueşte
O maică fără fiu!

La Radio cântă marşuri
În piaţă la oraş,
Ducând în nesimţire
Pe omul pătimaş.

În patul suferinţii
Bolnavul cel sărac
Nu are mângâiere
De hrană, nici de leac.

Iar muzica la Radio
Ca nişte boi răgând,
Le dă curaj la oameni
În chefuri petrecând.

Proptindu-se în cârje,
Beteagul din război,
Alunecă şi cade
Pe stradă în noroi.

Iar Radio lângă dânsul
Cântând caraghios,
Îl face să înjure
Pe cel care l-a scos.

Acel robit de patimi
Căzând din darul sfânt
Nu află astăzi sprijin
La cei de pe pământ!

Iar Radioul dănţuieşte
Acum la mânăstiri,
Făcând să pierdem rostul
Sărmanei mântuiri!

Pe calea mântuirii
Un suflet apucând,
Programul de la Radio
Îi vine lui în gând!

La patru după masă
Concert îi rânduit
Şi nu am vreme astăzi
Să merg la spovedit!

Duminică la nouă
Sunt cântece hazlii
Ocazia nu pierde
Cu sfinte Leturghii.

La praznicele Sfinte
Se fac excursii mari
Şi lasă tinerimea
Streină de altar.

În posturi "lumea nouă"
Petrece mai vârtos
Şi balul ca o slujbă
Îl pregăteşte jos.

În timp ce face slujbă
Sfinţitul Slujitor,
La crâşmă îl ascultă
Râzând cu Radioul lor.

În vremea când se roagă
Un suflet credincios
Alături zbiară Radioul
Un cântec ruşinos!

Iar când petrec la groapă
Plângând pe adormit,
În drumul lor le cântă
Acum de dănţuit.

Cuvântul cărţii sfinte
Acum a amuţit,
De când le cântă Radio
La cei ce s-au sfinţit.

Duminica la slujbă
Creştinii nu prea vin,
Iar cinematograful
Îi totdeauna plin.

Biserica adesea
Nu are cântăreţi
Iar noaptea la petreceri
Se cântă fără preţ.

Mizeria din lume
Sporeşte azi mereu,
Căci azi puţini din oameni
Mai cred în Dumnezeu!

Pe căile pierzării
Cei mulţi călătorind,
Acompaniamentul
De Radio au slujind.

Mizeria din lume
S-adună mai cu spor
În cântecul de Radio
Spre iadul pierzător.

În toată lumea astăzi
Răsună glasul lui,
Ca un concert funebru
Pierzării omului!

Corabia vieţii
Se luptă azi în larg
Avându-şi cârma ruptă
Şi pânza la catarg.

Din Miază-Noapte valuri
Lovesc acum cumplit
Corabia în coaste
- Cu omul buimăcit -

În loc să se grijească
De pânza pentru vânt,
Sărmanul om ascultă
A Radioului cânt!

Şi cântecul de Radio
Pe om l-a fermecat
Şi duhul nesimţirii
Îl ţine încleştat!

Şi după imnuri sfinte,
Auzi la Radio iar
Cântări neruşinate
Slujind lui Veliar.

CUGETĂRI SMERITE

(Altă variantă)

I.

Suflete al meu smerite,
Adă - mai întâi de toate -
Prea mărire Celui veşnic
Pentru orice bunătate.

De lucrezi ceva spre bine
Nu te înălţa în gând,
Căci nu este bunătate,
Fără darul Lui cel Sfânt.

Totdeauna, la culcare,
Slavă dă lui Dumnezeu,
C-ai ajuns sfârşitul zilei,
Izbăvindu-te de rău.

Când te scoli dă slavă iarăşi
Că din mila lui cea mare,
Nu te-a osândit pierzării,
Ci ţi-a dăruit sculare.

La mâncare zi cu duhul:
"Mulţumesc, Ceresc Părinte,
Pentru apa şi văzduhul
Şi aceste daruri "sfinte"!

Dacă eşti lovit de boală
Cugetă că orice leac
Nu te-ajută, fără darul
"Doctorului Sfânt din veac".

Iar când eşti în prigonire,
Mulţumeşte bucuros
Că mergând pe "calea strâmtă",
Calci pe "urma lui Hristos".

II.
Precum încet se trece
Făclia de la sfeşnic,
Aşa se trece viaţa
Şi vine somnul veşnic.

Să cugetăm adesea
La tainele "ieşirii"
Ca să scăpăm de frică
În ceasul "despărţirii".

Să pomenim cu lacrimi
Pe cei ce-au răposat,
Căci pentru noi se roagă
Şi ei neîncetat.

Să ştim întotdeauna
Că fără sfântul dar,
Comorile din lume
Sunt toate în zadar.

Nădejdea să ne fie
La "Cel fără de ani",
Iar nu la mintea noastră,
La slavă sau la bani.

Nevrednicia noastră
S-o punem mai prejos
Decât vinovăţia
Celui mai păcătos.

În toate să ne fie
Credinţa ca un cheag
Şi dragostea curată
Al vieţii noastre steag.

Să nu lăsăm în minte
Vreun cuget duşmănos,
Ci să urmăm iertării
Şi păcii lui Hristos.

STIHURI

cari se cântă la Litaniile de la Sf. Mormânt pe gl. 3 ca şi cele de la Întâmpinarea Domnului (de la Pesna 9). Ele sunt graiuri tânguitoare rostite de Maica Domnului, de Sf. Ioan, de Sf. Mironosiţe, de Sf. Iosif şi Nicodim şi de adunarea credincioşilor.

MAICA DOMNULUI

Nu pricep nici oamenii, nici puterile de sus
Cum Te-ngropi Tu, Fiul meu, o ce taină de nespus!

SF. MARIA MAGDALENA

Viaţa, Făcătorule, ca s-o isbăveşti voind,
Singur moarte ai primit, viaţă veşnică fiind.

MARIA LUI CLEOPA

Azi tot neamul pământesc, ce murise prin păcat
S-a văzut prin moarte Ta la viaţă ridicat.

MAICA DOMNULUI

Vino lume ca să plângi cu suspin tânguitor
Între morţi acum văzând pe al vieţii Dătător!

SF. MARIA MAGDALENA

Mort acum văzându-te, ca un soare asfinţit
Ucenicul Tău ascuns, Iosif s-a prea vădit.

MARIA LUI CLEOPA

Raza lumii Tu fiind şi dulceaţa tuturor
Cum îţi pleci Tu genele pe lumina ochilor?

SALOMI

Tu prin moarte ne-ai trezit viaţa care s-a uscat
Şi pe neamul omenesc la viaţă l-ai chemat.

SFINTELE MIRONOSIŢE ÎMPREUNĂ

Credincioase Iosif, cel cu chip cuvios
Dă-ne să-L înfăşurăm întru giulgiu pe Hristos!

SF. IOAN FECIORELNICUL

Doamne vezi pe Maica Ta şi pe cel care iubeai
Deci acum din gura Ta, un cuvânt să ne mai dai.

IOSIF ŞI NICODIM

Tu-podoaba lumii-azi, fără chip ca mortul zaci
Scoală ca un Dumnezeu, bucurie să ne faci!

MAICA DOMNULUI

Din împunsa coasta Ta, o prea dulce Fiul meu!
Viaţă veşnică ne scoţi, Tu Cuvinte-Dumnezeu.

NICODIM

Tu fiind adevărat, mirul cel duhovnicesc
Mirezmeşte-mă, pe cel ce cu miruri Te stropesc.

IOSEF

Azi Puterile din cer, Te-nconjoară cu fior
Cum Te voi atinge eu, care sunt pătimitor!

MAICA DOMNULUI

Fiul meu şi Dumnezeu, pogorându-Te de sus
Pe Adam cel rătăcit, la viață L-ai adus.

MARIA LUI CLEOPA

Azi Iisuse unde ai chipul cel împodobit?
Toate cele din Scripturi întru Tine s-au plinit!

SALOMI

Ape dulci ca de izvor revărsând din coasta Ta
De păcatul cel amar lumea speli de-a pururea.

SF. MIRONOSIȚE ÎMPREUNĂ

Când erai Tu răstignit soarele s-a-ntunecat
Dară astăzi cum vei fi, Ziditorule-ngropat?

IOSIF

Cel ce ai de-a pururea pe lumină de veşmânt
Cum în giulgiuri eu acum te voi pune în mormânt.

NICODIM

Apa cea din coasta Ta mirezmeşte mai presus
Decât mirul cel de preț, care eu Ți l-am adus

MAICA DOMNULUI

Înainte Te-am văzut prunc în iesle înfăşat
Iar acum Te văd în giulgiu, vai ce chip înfricoşat!

SF. MIRONOSIȚE ÎMPREUNĂ

Pe acel ce-n palmă ții toate-n cer şi pe pământ
Cum Te-aşează Iosif şi Nicodim în mormânt!

MAICA DOMNULUI

Izbăveşte, Fiul meu, pre noroade de la rău
Care vin evlavios şi cinstesc mormântul Tău.

ADUNAREA CREDINCIOŞILOR

Doamne fii apărător credincioasei adunări
Care cântă prea duios, Sfintei Tale îngropări!

Însemnare

Aceste stihuri s-au tălmăcit din limba greacă, în Săptămâna Sfintelor Patimi, din anul mântuirii 1946, în Lavra Sfântului Sava cel Sfințit de către nevrednicul între Schimonahi Ioan Iacob din România.

STIHURI

ce se cântă la Litania de la Mormântul Maicii Domnului, la Priveghere după melodia de la Întâmpinarea Domnului (Pesna 9) "Nu pricep curată ..." (zis legănuşul).

STIH 1 AL APOSTOLULUI PETRU

Pogorârea Cerului
Întru tine s-a lucrat,
Iară astăzi din mormânt
Întru slavă te-ai mutat.

APOSTOLUL PAVEL

Gavriil din Nazaret
Zămislirea ți-a vestit
Azi se face vestitor
Fericitului sfârşit.

SOBORUL SF. APOSTOLI

Duhul tău s-a bucurat
Că vei merge la Hristos
Iară noi nemângâiați
Şi sărmani rămânem jos.

SF. DIONISIE AREOPAGITUL

Împăratul cerului
Cu Cereştile Puteri
Se pogoară minunat
Petrecându-te la ceriu.

SF. IERARH IEROTEI

Azi văzduhul este plin
De mirezme şi cântări
Firea toată s-a uimit
La a Maicii Înălţări.

SOBORUL SF. APOSTOLI

Îngerii la Bethleem
Naşterea slavoslovesc,
Iară azi cântând cu noi
Heruvimii se unesc.

SF. APOSTOL IACOB

Frumuseţea ta de-acum
Cine va putea vedea
Căci de-acum, Stăpâna mea
Cerul tu vei desfăta.

SF. IOAN EVANGHELISTUL

După vorba lui Hristos
Te-am avut ca maică jos
Dar acum cui ne laşi
Între jidovii pizmaşi.

SF. APOSTOL TIMOTEI

De la Tronul cel ceresc
Dă-ne maică ajutor
Să vedem împrăştiat
Al păgânătăţii nor.

SOBORUL SF. MIRONOSIŢE

Mort văzându-l pe Hristos
Mângâiere te aveam,
Dar acuma tu murind
Ce vom face, Mariam.

ADUNAREA CREDINCIOŞILOR

Solitoare, Maică, fii
La ai tăi nevrednici fii
Care cântă azi plângând
La cinstitul tău mormânt.

SF. APOSTOL TOMA

Astăzi sunt încredinţat
Că din morţi ai înviat
Şi la ceruri te-ai suit,
Lângă fiul tău iubit!

TROPARE DE UMILINŢĂ CARE SE ZIC GRECEŞTE "MEGALINARE"

Ele se obişnuiesc a se cânta după Paraclisul Maicii Domnului, iar în unele părţi le cântă la Sf. Leturghie, în vremea chinonicului.

- pe glas 2 -

A MAICII DOMNULUI

Pre mal de prăpastie rătăcind
Ajută-mi Stăpână că sunt tare slăbănogit
Şi nu sunt vrednic la cer a mă uita
Ştiindu-mi sărăcia şi neputinţa mea.

A SF. ARHANGHELI ŞI ÎNGERI

La judeţul groaznic când voi veni
Sârguiţi cu ruga pentru mine a mijloci
Arhangheli şi îngeri cu toţii călduros
Pentru smeritul suflet al meu neputincios.

A SF. IOAN BOTEZĂTORUL

Rodul pocăinţii eu neavând
Paşii vieţii mele se apropie de mormânt;
Ioane Prooroace, ajută-mă degrab
Că inima mi-i rece şi sufletul mi-i slab.

A SF. SLĂVIŢILOR APOSTOLI

Ca cei ce din apele "celui rău"
Aţi vânat pe oameni prin cuvântul lui Dumnezeu,
Slăviţilor Apostoli soliţi pentru norod
Să nu mai fie pradă vicleanului năvod.

A SF. ARHIDIACONULUI ŞTEFAN

Apostol, Diacon şi Ucenic,
Ştefane slăvite, mai întâiule mucenic
Având îndrăzneală la bunul Dumnezeu,
Soleşte mântuire şi sufletului meu.

A SF. TREI IERARHI

Stâlpii Pravoslavnici prea cinstiți
Voi sunteți în ceruri pe veci nedespărțiți;
Grigorie, Vasilie şi Marele Ioan
Păziți norodul vostru de jugul cel viclean.

A SF. IERARH NICOLAE

Ajutorul grabnic celor sărmani,
Sprijin şi povață pentru văduve şi orfani
La tine credincioşii aflăm necontenit
Prea Sfinte Nicolae cel pururia slăvit.

A SF. SPIRIDON

Comoară cinstită de bunătăți
Şi Apărătorul Pravoslaviei te arăți,
Prea sfinte Spiridoane la Tronul cel ceresc
Soleşte mântuire celor ce te cinstesc.

A SF. MARIEI MAGDALENA

Dragoste fierbinte lui Dumnezeu
Ai adus Marie, mai curată ca mirul tău
Al vieții alabastru în inimă având
Revarsă-ne din ceruri mireazmă pe pământ.

A SFÂNTULUI SFINȚITULUI MUCENIC IGNATIE

Pe Hristos în inimă l-ai purtat
Şi ardeai cu râvnă către Dânsul neîncetat,
Aprinde-mi Mucenice Ignatie mereu
Făclia ce se stinge a sufletului meu.

A SF. SFINȚITULUI MUCENIC HARALAMBIE

Păstorind Biserica luminat
Pentru Domnul sângele Haralambie ți-ai vărsat
Acuma din ceruri cu dragoste priveşte
Spre fii tăi din lume şi boalele goneşte.

A SF. MARELUI MUCENIC GHEORGHE

Ostaş al Credinții nebiruit
Te cunoaştem Gheorghe mucenicule preaslăvit
Când vezi că ne împresoară balaurul cel rău
Aleargă fără preget cu darul sfânt al tău.

A SF. MARELUI MUCENIC IOAN DE LA SUCEAVA

Trupul la Suceava ți-ai odihnit
Iar la ceruri slava de la Domnul ai dobândit;
Ioane Mucenice să nu ne părăseşti
Pe fiii pravoslavnici ai Țării Româneşti.

A SF. MUCENIȚE FILOFTEIA

La Curtea de Argeş te odihneşti,
Iar la ceruri Sfântă Filofteie împărățeşti
Căci tu prim mucenicie pe Domnul L-ai urmat
Şi pe norodul nostru îl mângâi neîncetat.

A SF. CUVIOASEI MARIEI EGIPTEANCA

Părăsind Egiptul, ca din noian
Ai venit, Marie, în pustia de la Iordan,
Pe scara Pocăinții suindu-te la cer
Făcut-ai de ruşine pe mândrul Lucifer.

A CUVIOASEI PARASCHIVE

Din fundul pustiei ai alergat
Spre pământul nostru şi Moldova te-a-mbrățişat
Avându-te pre tine noian de îndurări
La vreme de necazuri şi grele încercări.

A SF. SAVA CEL SFINȚIT

Pe calea cea strâmtă călătorind
Ai aflat la ceruri bucurie fără sfârşit,
Iar noi Sfințite Sava cu toții într-un gând
A laudei cunună îți împletim cântând.

A SF. IOAN DAMASCHIN

Apărând Biserica pe pământ
Te-ai făcut organul versuind întru Duhul Sfânt;
Ioane Damaschine, cu glasul mişcător
Te roagă pentru turma lipsită de păstor.

A SF. TEODOSIE

Viața îngerească ai petrecut
Şi a chinoviei rânduială ai început;
Cărbunii cei de râvnă ai sufletului meu
Aprinde-i cuvioase cu darul sfânt al tău.

A SF. GHERASIM DE LA IORDAN

Cetățean pustiului te-ai arătat
Şi la urmă Raiul moştenire l-ai câştigat,
Părinte Gherasime te rog să domoleşti
Pornirea cea de fiară a celor netrupeşti.

A CUVIOSULUI IOAN HOZEVITUL FOST MITROPOLIT AL CHESARIEI ŞI A TOATĂ PALESTINA

La tronul Chesariei strălucind
Dorul de pustie te-a adus înapoi la Schit,
Acolo de pe stâncă la ceruri ai zburat
De unde pentru lume te roagă ne-ncetat.

A SF. GHEORGHE HOZEVITUL

Valea cea pustie o ai lucrat
Însutite roduri la Hozeva ai adunat,
La care Cuvioase arată-mă părtaş
Pre cei ce vin cu râvnă la sfântul tău Lăcaş.

A TUTUROR SFINȚILOR

Întru tot slăviților Ucenici
Cu ceata Ierarhilor şi a Sfinților Mucenici,
Femei Cuvioase şi Sfinților Părinți
Pe Domnul îmblânziți-L cu rugile fierbinți.

A MAICII DOMNULUI

Prea Sfântă Stăpână nădejdea mea
Dă-ne nouă sprijin ca o Maică de-a pururea
Că prea se trufeşte balaurul cumplit
Voind să amăgească norodul tău iubit.

ALTE TROPARE ALE SFINȚILOR

Care se cântă pe glasul 5 după modelul Podobiei greceşti: Tin tahin su schepi che tin voitian ... şi anume se cântă după Pavecernită (c.l.V.)

A BOTEZULUI

Botezându-te Doamne de la Ioan
Ai zdrobit pe şarpele cel viclean
Iar prin Duhul cel prea sfânt
Arătat s-a întărit
Al Părintelui Cuvânt
Mărturisindu-Te, Doamne
Pre cel ce Te-ai arătat
Şi luminare ne-ai dat.

A SF. IOAN BOTEZĂTORUL

Prooroace Ioan şi sluga lui Hristos
Al Bisericii Sfeşnic prea luminos
Dă-ne nouă să-ți cântăm
Şi bine să cuvântăm
Prea cinstit numele tău
Ajutătorule grabnic,
Să nu ne laşi pe noi
Cari suntem în nevoi.

A SF. ARHANGHELI ŞI ÎNGERI

Arhistrategul cerului Mihail
Şi comoara tainelor Gavriil
Cu soborul îngeresc
Dimpreună se cinstesc
Întru laude zicând:
O, Slujitori ai Treimei
Ai lumii folositori
Şi de vrăjmaşi păzitori.

A SF. APOSTOLI

Apostoli ai Domnului prea slăviți
Pravoslavnica turmă n-o părăsiți,
Ci precum prea minunat
Pre păgâni ați luminat
Darul vostru - ne rugăm -
Şi astăzi să lumineze
Norodul nedumerit
Şi de păşune lipsit.

A SF. MIRONOSIȚĂ MARIA MAGDALENA

Prea cinstita Maria şi sfânta din Magdal
Pre apostolescul Bisericii chimval
Pre mireazma lui Hristos
Cea cu suflet râvnitor
S-o chemăm în ajutor
Izbăvitoarea de patimi
Pre ceea ce la nevoi
Se roagă mereu pentru noi.

A SF. VASILE CEL MARE

Al păstorilor fluer Dumnezeesc
Şi canonul cinului îngeresc
Pre pământ te-ai arătat
Iar acum te veseleşti
Cu cerescul împărat
Vasile Prea Sfinţite,
Al lumii luminător
Şi slava Ierarhilor.

A SF. IOAN GURĂ DE AUR

Ca un nor de lumină te-ai arătat
Şi cuvinte de aur ai revărsat
Pe ogorul sufletesc
Al norodului creştin
Pentru care te cinstim
Prea Fericite Ioane,
Al Domnului următor
Şi ecumenic Păstor.

A SF. IOAN MILOSTIVUL

Cu podoaba dragostei îmbrăcat
Serafim în lume te-ai arătat
Ajutor la cei lipsiţi
Izbăvire la robiţi
Şi la cei nedreptăţiţi
Ioane Prea Milostive
Lăcaşul Duhului Sfânt
Şi noul Avraam pe pământ.

A SF. IERARH SPIRIDON

Sărăcia trupească agonisind
Bogăţia cerească ai dobândit
Şi te bucuri luminat
De Treimea în trei Sori
Pentru care te-ai luptat
O, Spiridoane Ierarhe
A Trimitundei Păstor
Şi de minuni făcător.

A SF. IERARH NICOLAE

Credinţa cu râvnă ai îndreptat
Pre cei fără sprijin i-ai ajutat
Iar pe cei cari nedrept
De tirani s-au osândit
De la moarte i-ai răpit
O, Nicolae Sfinţite
Al Mirei Arhipăstor
Şi tatăl săracilor.

A SF. IERARH MARCU AL EFESULUI (EVGHENIOS) APĂRĂTORUL ORTODOXIEI

Cu arma credinţii ai biruit
Pre soborul Romei cel răsvrătit
Iar acum la ceruri stând
Sârguieşte ajutând
Pre norodul Ortodox
Înalt Prea Sfinţite Marco
Carele pus-ai hotar
Spre cei cu viclean calendar.

A SF. MUCENIC GHEORGHE

Purtător de cunună te-ai arătat
Iar pre cei potrivnici i-ai ruşinat
Şi precum ai biruit
Cu puterea lui Hristos
Pre balaurul cumplit
Aşa Gheorghe Mucenice,
Zdrobeşte neamul viclean
Şi scapă pe cel siriman.

A SF. SFINŢITULUI MUCENIC HARALAMBIE

Al creştinilor grabnic ajutor
De vrăjmaşi şi de patimi izabăvitor
Noi de-a pururi te ştim
Şi cu laude fierbinţi
Caput tău împodobim
O, Haralambie Sfinte,
Să nu ne laşi în necaz
Ostaşul lui Hristos cel viteaz

A SF. MUCENICI TEODOR TIRON ŞI TEODOR STRATILAT

Teodorilor: Tiron şi Stratilat,
Voevozi ai credinţii v-aţi arătat
Şi mustrându-i pe elini
V-aţi făcut ca un liman
Asupriţilor Creştini
În pagube şi primejdii
Că sângele vostru cinstit
Frumoase cununi v-au gătit.

A SF. MUCENIC IOAN DE LA SUCEAVA

Trapezundu-l pe tine te-a odrăzlit
Iar Hristos la ceruri te-a proslăvit
Al Sucevii Sfânt odor
Noi cu lacrimi te rugăm
Să păzeşti al tău popor
O, Mucenice Ioane
Pre fiii neamului tău
Să nu-i robească "cel rău".

A SF. MUCENIC MINA

Pre ostaşul Domnului cel slăvit,
Diamantul credinții cel neclătit
Pre Mina să-l lăudăm
Şi, cu râvnă să-l chemăm
- Îndoială neavând -
În pagube şi în necazuri
Că-i grabnic ajutător
Creştinului dreptslăvitor

A SF. MUCENIȚE ECATERINA

Înțeleaptă fecioară şi meluşea,
Covârşit-a lumea podoaba ta
Care dornic te-ai jertfit
Pentru Mirele ceresc
De la care ai primit
Cununa Muceniciei,
Făcându-te lumii izvor
Cu darul minunilor.

A SF. MECENIȚE EFIMIA

care a fost hotarul Părinților la Soborul al 4-lea din Halchidon

Cu nume de laudă te-ai chemat
Şi cunună cerească ți-ai câştigat
Bucurându-te nespus
Cu cerescul împărat
În cămara cea de sus
Prea lăudată fecioară
Izvorule plin de dor
Şi-al bunei credințe "hotar".

Obs.: Efimia în greceşte înseamnă Lăudată

A SF. MUCENIȚE VARVARA

Meluşea curată a lui Hristos
Odorul fecioarelor prea frumos
Care veselă te-ai dus
Ca un cerb însetoşat
La camera cea de sus
O, Minunată Varvara
Priveşte din ceruri spre noi
Cări suntem în nevoi.

A SF. CUVIOASEI MARIEI EGIPTENCII

Biruind al patimii "Legheon"
L-ai zdrobit ca oastea lui Faraon
Ai scăpat ca Izrail
Din pământul Egiptean
Prea Cuvioasă Marie
Din cer ajutor să trimiți
Celor pătimaşi şi robiți.

A CUVIOASEI MAICEI NOASTRE PARASCHIVA DE LA IAŞI

De la Epivata ai odrăslit
Şi la sihăstrie ai strălucit
Alegându-ți ca liman
Viața celor netrupeşti
În pustie la Iordan
Prea Cuvioasă Fecioară
Izvor nesecat te-ai făcut
Norodului tău de la Prut.

ALT TROPAR AL CUVIOASEI

Al Moldovei odorule prea cinstit
Cu Hristos la ceruri te-ai logodit,
Părăsind cele lumeşti
În pustie la Iordan
Ai venit să viețuieşti
Ca Îngerii, Paraschivo
Folositoare te ştim
Celor ce cu drag te cinstim

A SF. MUCENIȚE FILOFTEIA DE LA ARGEŞ

Pentru fapta bună te-ai nevoit
Şi prin mucenicie te-ai săvârşit
Asuprită de părinți
Te-ai grăbit a te sui
În lăcaşul celor sfinți
A lui Hristos Filofteie
Norodului tău asuprit
Ajută-i că mult l-ai iubit.

A SF. SAVA CEL SFINȚIT

Pre sfințitul Sava să-l lăudăm
Pre tatăl Părinților să-l urmăm
Care mult s-a nevoit
Arătând Monahilor
Chipul cel neprihănit
Al Vieții cel din Pustie,
Iar Sfântului său Lăcaş
Rămâne de-a pururi chezaş.

A SF. IOAN DAMASCHIN

La Damasc Părinte ai odrăslit
Şi la Sfântul Sava ai înflorit
Aducând cerescul rod
Îndulceşti prea minunat
Pravoslavnicul norod
Prea Cuvioase Ioane
Privighetoare din rai
Şi ortodoxule grai.

A SF. DOCTORI FĂRĂ DE ARGINȚI COSMA ŞI DAMIAN

Izvorule grabnic vindecător
Şi balsam al durerilor alinător
Damiane şi Cosma
Sârguiți a vindeca
Rana sufletului meu
Căci mă apropii de Moarte
Năravul cel din păcat
De tot slăbănog m-a lăsat.

A SF. TEODOSIE ÎNCEPĂTORUL DE LA OBŞTE

Al turmelor sfinte ai fost Păstor
Şi al chinoviei începător
Vindecând pe cei bolnavi
Şi-ntărindu-i pe cei slabi
Arătatu-te-ai viteaz
Apărător al Credinții
Al nostru prea cuvios
Părinte Teodosie.

A SF. GHERASIM DE LA IORDAN

Podoaba pustiei de la Iordan
Şi Îngerul slavei cel pământean
Care leul îmblânzeşti
Şi cu îngerii vorbeşti
Te rugăm noi robii tăi
Gherasime Fericite
De leul cel netrupesc
Păzeşte pe cei ce-ți slujesc.

A SF. IERARH IOAN HOZEVITUL

Care a sihăstrit la Hozeva

Ca o rândunică de iarnă grea
Ai fugit de lume la Hozeva
Şi sălaşul ți-ai ales
Sus pe stânca de granit
Unde mult te-ai nevoit
O, Prea Sfințite Ioane
Al Hozevei mare odor
Şi-al Chesariei Păstor

A SF. GHEORGHE HOZEVITUL

Nerodirea pustiului ai lucrat
Cu suspinuri şi lacrimi neîncetat
Dintru care odrăslesc
Neştiute nevoințe
Ale sfinților Părinți
La Hozeva Fericite,
Cârmaciule sufletesc
Către limanul sufletesc.

A TUTUROR SFINȚILOR

Pre slăviții Domnului Ucenici
Cu Ierarhi şi Ceata de Mucenici
Pre Părinții din pustie
Şi pe cei din Chinovii
Cu cinstitele Femei
Să-i lăudăm credincioşii,
Că ei mijlocesc mereu
Către Hristos Dumnezeu.

A MAICII DOMNULUI

Prea Curată Fecioară şi Maica lui Hristos
Solitoarea Norodului bisericesc
Sub milostivirea ta
Totdeauna noi scăpăm
Nu ne trece - te rugăm
Întru necaz cu vederea
Ci scoate-ne din nevoi
Una binecuvântată.

STIHURI PENTRU LITANIILE DE LA IORDAN

După modelul celor de la Sf. Mormânt pe glasul 3, ca şi Legănuşul (Nu pricep).

La Iordan în chip smerit
Ca un rob Te-ai botezat,
Firea apelor sfințind,
Pre noi toți ne-ai luminat.

Tu fiind mărturisit
De Părintele ceresc
Duhul Sfânt au întărit
Pre cuvântul părintesc.

Când din cer s-a auzit
Glasul ce Te-a arătat
Firea toată s-a uimit
Iară munții au săltat.

Gol văzându-l pe Hristos
Apa mării au fugit,
Iar Iordanul sfiicios
Înapoi s-a tras grăbit.

Mâna Sfântului Ioan
Tremura când s-a atins
Să boteze în Iordan
Pe cel veşnic necuprins.

Pre al lumii Ziditor
Ca să-l vadă s-au sfiit
Cei de sus luminători
Şi în nori s-au învelit.

Iar balaurul gândit
Care-n apă sta ascuns
Sub picioare s-a zdrobit
De stăpânul Iisus.

Îngerii s-au spăimântat
Pre Stăpânul gol văzând
Şi cântând au lăudat
Sfântul Lui pogorământ.

Singur iadul s-au scârbit
Căci privind au înțeles
Că de-acum va fi lipsit
De vânatul cel ales.

Apa Sfântului Iordan
- Botezându-se Hristos -
A rămas ca un balsam
La tot omul credincios.

Cerul astăzi pogorând
Spre Iordan s-au aplecat
Căci se vede pe pământ
Sfânta Treime arătat

(credincioşii cântă în cor)

De la margini noi venim
Cei cu sufletul setos
Ca să ne învrednicim
De botezul lui Hristos.

Acestea s-ar cădea să fie cântate când merge soborul cu închinătorii de la Mânăstire spre Iordan pentru a face Aghiasmă precum şi la întoarcere, iar în celelalte zile cântă la "Chinovic"

CONDACUL

Praznicului de la Schitul Sf. Ioan de la Iordan

Alcătuit după metoda Troparului Maicii Domnului: sub milostivirea ta ... aşa cum se cântă în greceşte după toate slujbele în Mânăstirile Sf. Sava şi Hozeva, pe glasul 2.

De venirea Ta Iordanul
S-au întors înapoi Cuvinte
Şi plinind Botezul
Mergătorul Tău înainte
Oştile din cer s-au spăimântat
Iar cei de jos
Toți au văzut lumină.

De notat:
Am potrivit această cântare spre a fi imnul nostru bisericesc de la Iordan, pentru orice împrejurare.

"Cântați Domnului cântare nouă <<Lauda Lui în Biserica cuvioşilor>>" (Ps. 149, versul I)

BUCHET NOU DE CÂNTĂRI

(Alcătuite din Stihuri armonizate după melodiile cântărilor greceşti)

CONDACUL SF. IOAN BOTEZĂTORUL
(glas 3 , I Partenos simeron ...)

Înainte Mergător
A Lui Hristos eşti Ioane
Şi a Lui Botezător
Te-ai arătat Prooroace,
Viața ta de pe pământ este cerească
Moartea ta este cu totul mucenicească
Şi la tronul Sfintei Slave
Te rogi acum şi pururia.

Condacul Sf. Mucenic Ignatie
glas 3

Dragostea lui Dumnezeu
Te aprindea Fericite
Şi de El dorit mereu
Te-ai dat mâncare la fiare
Trupul tău, ca pe un grăunte îl măcinară
Sufletul s-a înălțat ca o pară
Şi cu Cel dorit la ceruri
Rămâi în vecii vecilor.

Condacul Sf. Ioan de la Suceva
glas 3

La Suceava cortul tău
Ni l-ai lăsat mângâiere
Că lucrarea celui rău
De la norodul tău piere;
Calea jos ai săvârşit-o cu chinuire
Sus la cer te-ai înălțat cu mărire
Şi de acolo pentru țară
Nu încetezi rugându-te.

Condacul Sf. Trei Ierarhi
glas 3

Sfinții Trei luminători
Cu strălucire de taină
Celor binecinstitori
Le luminează plinirea,
Lumea cea de pe pământ azi îi cinsteşte,
Cea de sus la Tronul ceresc îi uneşte
Iar moşia lor robită
Aşteaptă mijlocirea lor.

Troparul Cuv. Nicodim cel Sfânt
glas 5

În amurg de taină te-ai arătat
La norodul nostru nemângâiat
Şi sobor de ucenici
Ca un rai duhovnicesc
Ai întemeiat aici
Nicodime cuvioase
În noaptea gândită cu nor
Să luminezi calea tuturor.

Condacul Cuv. Nicodim
glas 5

Al virtuții râvnitor
Te-ai arătat din pruncie
Şi ales începător
Ai fost întru sihăstrie
Viața ta a fost lumină duhovnicească
Duhul tău s-a dus în slava cerească
Şi de-acolo pentru turmă
Mereu te rogi Nicodime.

Megalinaria Cuv. Nicodim
glas 2

Ca o stea cerească ai răsărit
La Apusul Țării, Nicodime Avo Sfințite
Şi-n noaptea cea gândită cu taină străluceşti
Pe cerul Țării noastre, cu razele cereşti.

Troparul Cuv. Grigore Decapolitul de la Bistrița

Ca albina cea harnică ai umblat
Şi sufletul dornic ți-ai adăpat
Din nectarul cel ceresc
Arătându-te la toți
Ca un Înger pământesc
Grigore Decapolite
Al țării noastre izvor
De multe minuni făcător.

Condacul Sf. Grigore
glas 3

Lumea toată străbătând
Prea Cuvioase Părinte
Adunata-i rodul Sfânt
Ca o albină Grigore
Viața ta e sudoare şi prigonire
Moartea ta este odihnă şi fericire,
Iar cu Moaştele cinstite
Îmbogățeşti pe neamul tău.

Megalinaria Cuv. Grigore
glas 2

Prin Apusul lumii şi Răsărit
Pentru adevărul pravoslavnic te-ai ostenit
Şi traiul săvârşindu-ți de valuri zbuciumat
Pe plaiul țării noastre odihnă ai aflat.

Condacul Sf. Ioan Hozevitul Episcopul Chesariei
glas 3

Pe norod l-ai păstorit
Prea Fericite Ioane
Şi prea mult te-ai nevoit
Cu Sihăstria Ierarhe
Peştera cea de pe stâncă ți-a fost sălaşul
Cerul azi îți hărăzeşte "Lăcaşul"
Pentru turma ta smerită
Nu înceta rugându-te.

Condacul Sf. Gheorghe Hozevitul
glas 3

Ca un pom ai fost sădit lângă izvoarele apei
Şi sub stânca de granit aşezi răsadul de taină
Hozeva o face cetate cu mânăstirea
Fiii tăi ca nişte Îngeri cu viețuirea
Şi cu roduri însutite
Încununezi soborul tău.

Condacul tuturor Cuvioşilor Părinți cari s-au sfințit la Hozeva
glas 3

Hozevit cinstit Sobor al cuvioşilor noştri
Sfântul vostru ajutor să prisosească şi nouă
Noi fiind mult prea nevrednici de Sihăstrie
Cerem azi din înălțime tărie
Ca de Sfânta bucurie
Să ne împărtăşim şi noi.

Condacul Sf. Gherasim de la Iordan
glas 3

Ca un înger pământesc, te-ai dus în zările sfinte
Spre limanul cel ceresc, Prea Cuvioase Părinte,
Fiara cea văzută (leul) ți-a fost ca slugă
Cea de gând te-avea pricină de fugă
Şi cu Îngerii la Ceruri
Te bucuri azi Gherasime.

Condacul Cuvioasei Mariei Egiptencei
glas 3

Jugul rău l-ai lepădat
Prea Cuvioasă Marie
Şi ca cerbul însetat, ai alergat la pustie
Trupul tău cu pustnicia se subțiază
Sufletul cu raza sfântă se luminează
Şi urcându-te la ceruri
Te veseleşti de-a pururea.

Condacul Sfintelor Mironosițe (în sobor)
glas 3

Prea Cinstitelor Femei Mironosițe
Vestitoarea mai întâi
V-ați arătat Învierii.
Dragostea şi cu mireasma v-a fost prinosul
Azi pe voi vă fericeşte tot credinciosul
Şi la cer vă desfătează
Mireazma vieții veşnice.

Condacul Sfintei Mariei Magdalenei
glas 3

La Golgota l-ai urmat
Pre Domnul, Mironosiță
Şi din morți îl vezi sculat
Mai înainte de alții,
Mirul tău îți este semnul Milostivirii
Dragostea ți-arată slava Dumnezeirii
Întru care prea cinstită
Te veseleşti cu îngerii.

Condacul Sf. Muceniţe Filofteia de la Argeş
glas 3

Ca un spic de grâu curat
O, muceniță Fecioară
De părinți te-ai secerat
Pentru Hristos, Filofteie
Trupul tău este comoară a României
Sufletul îşi ia cununa Muceniciei
Şi te faci apărătoare
În "Laturea Carpaților".

Al doilea condac al Cuv. Mariei
glas 3

Din Egiptul patimii
Prea Cuvioasă Marie
Ai ieşit în chip străin, ca Israel din robie
Darul Sfânt al Prea Curatei ți-a fost tărie
Paşii tăi povățuind la pustie
Şi-n căruța pocăinții
Te-ai dus în slava cerului.

Al doilea condac al Sfinților Hozeviți
glas 3

Hozeviților Părinți
Din "Valea cea sihăstrească"
Cari azi vă veseliți
De slavă dumnezeiască
Cereți dar de mântuire şi nouă astăzi
Nu lăsați în nesimțire fiii voştri
Ci cu sfânta luminare
De-a pururia treziți-ne.

Condacul Sfinților apărători ai României
glas 3

Cei din veac folositori
Ai "României slăvite"
Dați-i sfântul ajutoriu
Celei acum robite;
Jugul greu care-i apasă acum grumazul
Lacrima care-i brăzdează obrazul
Mai degrabă să se curme
Cu darul vostru Sfinților!

Troparul Sf. Sfințit Mucenic Narcis, Patriarhul Ierusalimului
glas 5

Dănțuind cu taină întru cântări
Biserica cheamă din depărtări
Pe norodul creştinesc
La Sion a săvârşit Praznicul mucenicesc
A lui Narcis Patriarhul
Luceafăr prea luminos
Şi următor lui Hristos

Condacul Sf. Narcis
glas 3

La Sion ai strălucit
Prea Fericite Narcise
Şi cu râvnă te-ai jertfit
Pentru prea sfânta credință
Astăzi ai Sion mai vesel ca înainte
Roagă-te pentru norodul Cetății Sfinte
Care astăzi prăznueşte
Cinstita pomenirea ta.

Megalinaria Sf. Narcis
glas 2

Pe Narcis Sfințitul să-l prăznuim
Pe Sfânta podoabă a cetății Ierusalim
Că razele virtuții revarsă pe pământ
Şi "Crezul" întăreşte cu sângele lui sfânt.

Troparul Sf. Muceniţe Potamiana

Pentru slava cerească te-ai nevoit
Şi dulceața trupească nu te-a robit
Ruşinat-ai pe păgân,
Robul poftelor fiind, cel cu nume de "stăpân"
Potamiană, fecioară cu volul de nuntă vopsit
Iar sângele tău prea cinstit.

Condacul Sf. Potamiana
glas 3

Mieluşeaua Domnului, Potamiană
Pentru râvna Slavei Lui, tu mori fugind de prihană
Smoala cea clocotitoare te luminează
Duhul cel cu chip de smoală se ruşinează
Iar soborul cel din ceruri
Cu slavă te întâmpină.

Megalinaria Sf. Potamiana
glas 2

Cunună de laudă întocmind
Să cântăm fecioarei care dornică s-a jertfit
Mergând către Mirele cel nestricăcios
Ea leapădă dulceața şi slava cea de jos.

Troparul Sf. Mucenițe Perpetua

Odraslă din neamul cel mai slăvit
Şi stea luminoasă din asfințit
Minunat ai strălucit dintre norii păgâneşti
Şi cu râvnă te-ai jertfit,
Perpetua, pentru Domnul
Cunună cerească luând şi pe tirani ruşinând.

Condacul Sf. Perpetua
glas 3

Din norodul păgânesc ai strălucit Muceniță
Şi la neamul creştinesc te faci mireazmă de taină
Neamul tău îşi face nume cu mucenicia
Şi cu îngerii la ceruri te veseleşti Perpetuă.

Megalinaria Sf. Perpetua
glas 2

Pe Sfânta Perpetua s-o cinstim
Şi cântări de laudă credincioşii să-i împletim
Fiind ea din rândul "Celor întâi născuți"
A biruit pornirile celor nevăzuți.

Troparul Cuv. Paisie de la Neamțu
glas 5

Din casa părinților ai plecat
Şi la Sfântul Munte ai alergat
Iar de-acolo cu sobor
Încărcat cu bunătăți
În Moldova te arăți
Luceafăr al chinoviei
Pe vechiul Lăcaş prefăcând
În rai sufletesc pe pământ.

Megalinaria
glas 2

Pre marele stareț să-l lăudăm
Şi pe calea sfântă a virtuților să-l urmăm
Că via cea de obşte prin el s-a înnoit
În sfintele Lăcaşuri la Nord şi Răsărit.

Condacul

Ca un pom de soi vestit,
Prea Cuvioase Părinte
În Moldova ai rodit
Pre bunătățile Sfinte;
Darul tău, pe cei din umbră îi luminează
Mila ta pe cei din patimi îi uşurează
Şi prin rugăciunea minții
Înalță la cer pe fiii tăi

MEGALINARII

A Maicii Domnului

Prea milostivă Stăpână
Nădejdea sufletului meu
Şi rază de mântuire
Celor ce zac în păcate
Aprinde-mi smeritul meu sfeşnic
Şi stinge-mi focul cel veşnic.

A Sf. Mironosiță Maria Magdalena

Mironosiță Marie
Odraslă sfântă din Magdal,
Şi luminată făclie
A Învierii Domnului,
Aprinde-mi în suflet iubirea
Şi stinge-mi de rău pomenirea.

A Sf. Paraschiva de la Iaşi
glas 2
Lacrima norodului tău iubit
Astăzi în şuvoaie către Dunăre s-a pornit
O, Sfântă Paraschivă slugă de la Prut
Pe liftele barbare cu păgânescul cnut.
Semnul pravoslavnic ridică iar
Ca răgaz puternic la străvechiul nostru hotar
Şi scaunul Moldovei îl fă din nou slăvit
Să luminaze țara la Nord şi Răsărit.

ADAUS
la cărticica "Buchet de cântări"

Troparul Sf. Părinți Ioachim şi Ana
glas 5

Ioachime şi Ano, strămoşilor cinstiți
Voi sunteți Părinții cei mai fericiți
Căci prin rodul vostru sfânt
Pogorâtu-s-au din cer
Mântuirea pe pământ,
Deci astăzi cu îndrăzneală
Rugați-vă pentru noi
Cari suntem în nevoi!

Condacul Sf. Părinți
glas 3

Fericiților Părinți
Ioachime şi Ană
Voi sunteți blagosloviți
Cu rodul fără de prihană
Cei de sus se desfătează cu rodul vostru,
Lumea de jos mântueşte cu Domnul nostru
Şi în veci vă fericeşte
Pe voi strămoşii Domnului.

Megalinaria Sf. Părinți Ioachim şi Ana
glas 2 ca la Paraclis

Pe strămoşii Domnului să-i cinstim
Şi pe Născătorii Prea Curatei să-i fericim,
Că "buna lor vestire" pe care au avut
Pricină (de) bucurie în lume s-a făcut.

Condacul Sf. Prooroc Zaharia,
tatăl Sf. Ioan Botezătorul

Preot Celui Prea Înalt
Ai fost sfințit Zaharie
Şi de sus te-ai luminat
Cu dar de proorocie,
Limba ta - nedumerită fiind - se leagă,
Numele cel minunat o desleagă
Şi blagoslovind pe Domnul
Arăți pe "Proorocul Lui".

Condacul Sf. Elisaveta, Maica Sf. Ioan
glas 3

Fericită maică eşti
Elisavetă cinstită
Că pe "rod" îl pregăteşti
Spre taina cea negrăită
Fiul tău - fiind în mitră - voios săltează
Duhul Sfânt (venind Fecioara) te luminează
Să cunoşti că ea va naşte
Pe Făcătorul Cerului.

Condacul Sf. Ierarh Nicolae
glas 3

Al credinței râvnitor
Şi chipul blândeții
Dă-ne grabnic ajutor
În greutățile vieții,
Darul tău să ne ridice din suferință
Râvna ta să ne păzească întru credință
Şi al săracilor Părinte
Să fii Nicolae pururea.

Condacul Sf. Mare Mucenic Gheorghe
glas 3

Mucenic prea slăvit
Comoară de folosințe,
Pe tirani ai biruit
Cu arma bunei credințe
Numele, dintru "lucrare" se tâlcueşte
Viața ta prin grele chinuri se săvârşeşte
Şi cununa biruinții
Primeşti din mâna Domnului.

Condacul Cuv. Paraschiva
glas 3

De rudenii te-ai lipsit
Pentru Hristos Cuvioasă
Şi lui singur ai slujit
Cu viață anevoioasă
Duhul tău se veseleşte cu slavoslovii
Darul tău ne ocroteşte Țara Moldovei
Şi izvor de vindecare
La toți rămâi de-a pururea.

Condacul Cuv. Nicodim
glas 3

Al virtuții râvnitor
Te-ai arătat din pruncie
Şi ales începător
Ai fost întru sihăstrie
Viața ta a fost lumină duhovnicească
Duhul tău s-a dus în slava cerească
Şi de-acolo pentru turmă
Mereu te rogi Nicodime.

Megaliarie Cuviosului
glas 2

În pământul nostru cel strămoşesc
Faci întâi pornire
La răsadul călugăresc
Din care se formează
Livezi duhovniceşti
Iar roada lor dă viață
Suflării româneşti

Condacul Sf. Ioan Evanghelistul (Teologul)
glas 3

Ucenic prea slăvit,
Evangheliste Ioane,
Lui Hristos ai fost iubit, slujindu-i fără prihană
Faptele iubirii sfinte le faci vestite,
Tainele Teologiei vădite,
Şi cu tainică mutare
Te urci în slava Domnului.

Megalinaria Sf. Ioan
glas 2

Al Teologiei începător
Şi al fecioriei eşti Ioane învățător
Celei fără de prihană tu vrednic i-ai slujit
Şi taina mântuirii în lume ai vestit.

CELE ŞAPTE PĂCATE DE MOARTE

Dintru care odrăslesc toate păcatele

Cele şapte răni de moarte
Care m-au vânat mereu
Şi slăbănogit-au foarte
Sufletul smerit al meu!

Mândria

Dacă mai doreşti acuma
Suflete să ne mândrim,
Vino de pogoară numa
Până jos la țintirim!

Ca să vezi mai bine-acolo
Pentru cine te mândreşti,
Care este slava lumii
Şi a vieții pământeşti!

Iată hârca asta slută
Este a unui boier
Cari petrecea cu slavă
Ca un mândru Lucifer.

Mai încolo este alta
A unui om cerşetor
Care şi-a târât viața
Umilit şi răbdător.

Cari dintre ei acuma
Îl găseşti mai fericit?
Răsfățatul cel prea mândru
Ori săracul umilit?

Iată colo proiestosul
Ce era ca un butoi
Şi-i gonea pe bieții paznici
Defăimându-i ca pe boi.

Mai la vale iată capul
Unui biet nevoitor
Care sta ascuns prin peşteri
Gol, tăcut şi postitor.

Ce cunoşti acum din slava
Celor graşi de la Vasan;
Iată numai ce rămâne
De la bietul pământean!

Zavistia

De zavistie urâtă
Dacă vezi că eşti luptat,
Află că această boală
Este greu de vindecat.

Toate celelalte patimi
Sunt din fire omeneşti
Şi lucrându-le îți pare
Că din ele te-ndulceşti.

La zavistie din contra,
Simți că eşti ca otăvit,
Căci la inimă te roade
Vermele neadormit.

Deci pe gânduri tu adesea
Spovedeşte-le curat
Şi te roagă pentru care
Urâciunea te-a luptat.

A zavistiei meteahnă
Este lucru diavolesc,
Care nu te lasă-n pace,
Când vezi că alții sporesc.

Nu lăsa ca să mocnească
Răul nemărturisit,
Nu cumva să putrezească
Binele agonisit.

Iubirea de argint

Când te prinde în capcană
Lăcomia de arginți
S-o vădești ca pe o rană
La duhovnicești Părinți.

Căci fiind năravul tainic,
Este greu de priceput
Și pe mulți din cei cu râvnă
Lăcomia i-a pierdut.

Rădăcina răutății
La păgâni și la evrei:
Ai pe Iuda doar ca pildă
Și începător al ei.

Desfrâul

La dulceața desfrânării
Dacă ești obișnuit,
Vino tainic, ticăloase
Pân-la Poarta lui David.

Să-ți închipui tu acolo
Cum la ziua cea de-apoi
Scaun greu de judecată
Se va pune pentru noi.

Cum vei suferi mânia
Dreptului judecător!
Cum vei trece peste râul
Cel cu focul arzător!

Cum vei suferi osânda
Care se va hotărî,
Cum vei suferi pe demoni
Când la munci te va târî?

Lăcomia pântecelui

Dacă ai din nesimțire
Pântece nesățios
Vino până la Golgota
Lângă Crucea lui Hristos!

Iată, suflete, privește
Stânca cum s-a despicat
La vederea răstignirii
Pentru cel necumpătat!

Deci în taină mergi adesea
La Golgota cugetând
Ca să capeți înfrânare
Umilindu-te în gând.

Trândăvia

Iară duhul trândăviei
Dacă vezi că te-a cuprins
Cugetă la ceasul morții
Și la focul cel nestins.

Mânia

Suflete, de ai mânie,
Dacă lesne te iuțești,
De a treia fericire,
Ticăloase, te lipsești!

Nu vei moșteni pământul
Fericiților de sus!
Celor blânzi le este partea
După cum Domnul a spus.

- Vino fire mânioasă
Ca să vezi pe Mielul blând
Cum se junghie pe Cruce
Toate pentru noi răbdând.

Deci primește cu blândețe
De la oameni câte vin
Ca să moștenești pământul
Celor blânzi în veci AMIN.

CÂTEVA STIHURI PENTRU NĂRAVURI

(adică păcate)

Năravurile din mândrie
Și din iubirea de avut,
Din pizmă și din rea mânie
Acestea sunt mai de temut.

Căci dânsele atrag în suflet
Săgețile lui Veliar,
Lipsindu-ne de pocăință
Și de dumnezeiescul dar (har)!

Năravurile celelalte
Ne vatămă și ele foarte,
Dar sufletul le lecuește,
Căci ranele nu sunt de moarte.

Din trândăvie, desfrânare
Și lăcomie la mâncări
Îți vii mai repede în fire
Căci ai în inimă mustrări.

Pe când la cele dinainte
Năravuri, zise "boierești",
Se întunecă săraca minte
Și foarte greu te pocăiești.

Deci suflete al meu smerite,
Năravul ce ascundem noi
Va fi vădit atunci din zapis
La judecata cea de-apoi!

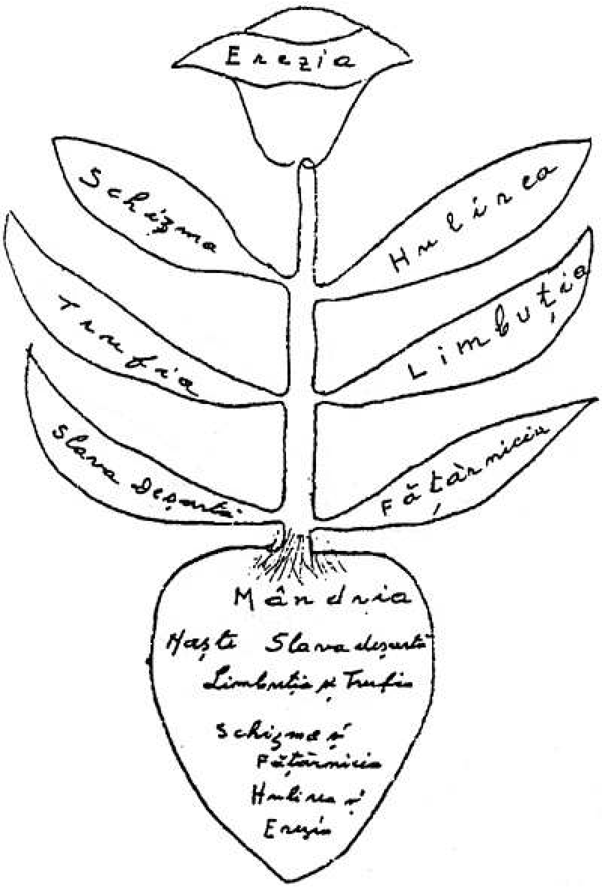
Să-l reclamăm noi singuri astăzi
Cerând pedeapsă pentru el,
Căci de-l lăsăm, atunci "pârâtul"
La cer va ridica "Apel"!

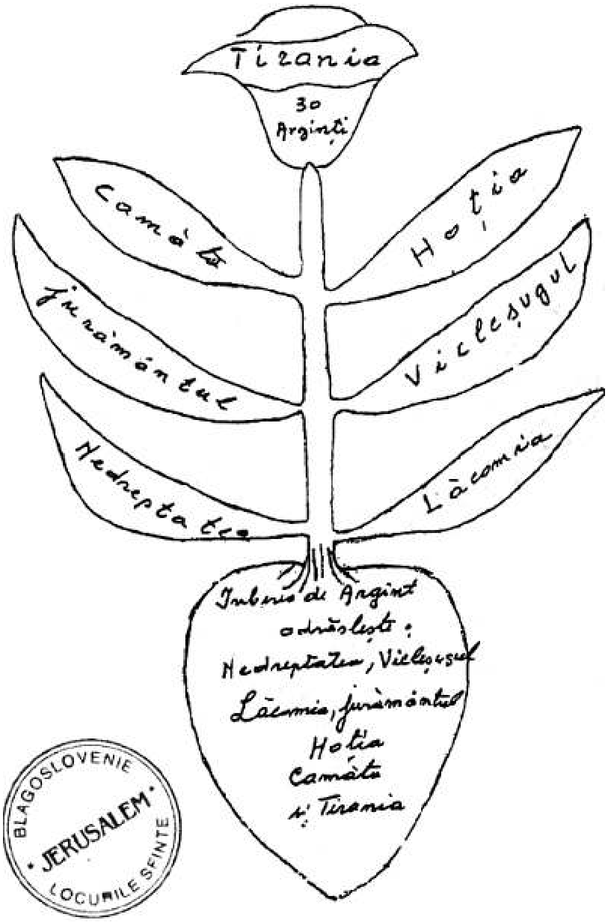
O, OM

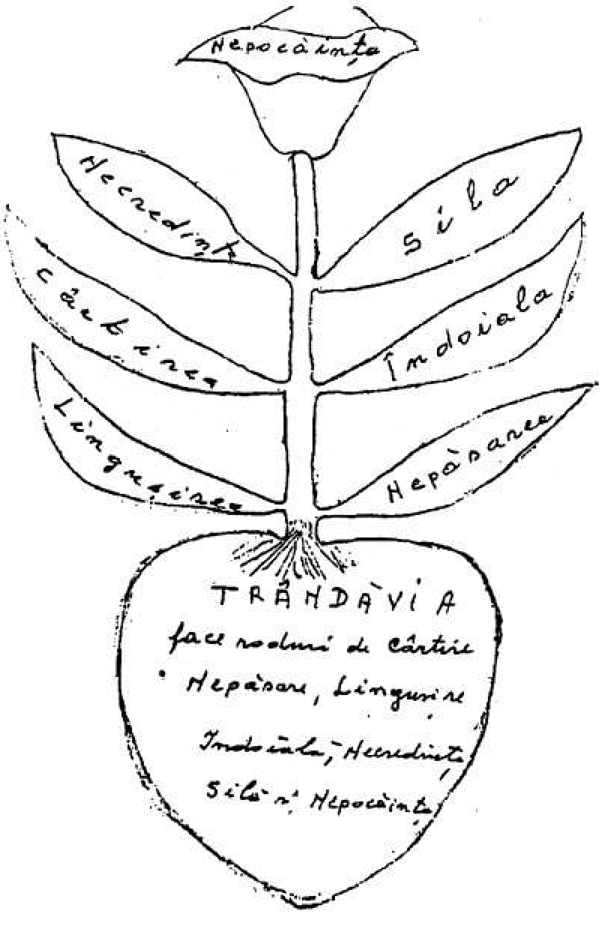
O, om!, ce mari răspunderi ai
De tot ce faci pe lume
De tot ce spui în scris sau grai!
De pilda ce la alții dai
Căci ea mereu, spre iad sau rai
Pe mulți o să-i îndrume
Ce grijă trebuie să pui
În viața ta, în toată,
Căci gândul care-l scrii sau spui
S-a dus, în veci nu-l mai aduni
Şi vei culege roada lui
Ori viu, ori mort odată,
Ai spus o vorbă, vorba ta,
Mergând din gură în gură,
Va-nveseli sau va-ntrista
Va curăți sau va-ntina
Rodind sămânța pusă în ea
De dragoste sau ură.
Scrii un cuvânt; cuvântul scris
Este un leac sau o otravă.
Tu vei muri dar tot ce-ai scris
Rămânen-n urmă drum deschis
Spre ocară sau slavă.
Ai spus un cântec, versul tău
Rămâne după tine
Îndemn spre bine sau spre rău
Spre curățire sau desfrâu
Lăsând în inimi rodul tău
De har sau de ruşine.
Arăți o cale a ta
În urma ta nu piere
E cale bună sau e rea
Va prăbuşi sau va-nălța
Vor merge suflete pe ea
La pace sau durere
Trăieşti o viață, viața ta
E una, numai una
Oricum ar fi tu nu uita
Cum ți-o trăieşti, vei câştiga
Ori fericire pe vecie, ori chin pe totdeauna.
O, om! Ce mari răspunderi ai!
Tu vei pleca din lume,
Dar ce ai spus prin scris sau grai
Sau laşi prin pilda care-o dai
Pe mulți, pe mulți spre iad sau rai
Mereu o să-i îndrume.
Deci nu uita: Fii credincios!
Cu grijă şi cu teamă
Să laşi în inimi luminos
Un semn, un gând, un drum frumos
Căci pentru toate ne-ndoios
Odată vei da seama.
Amin.

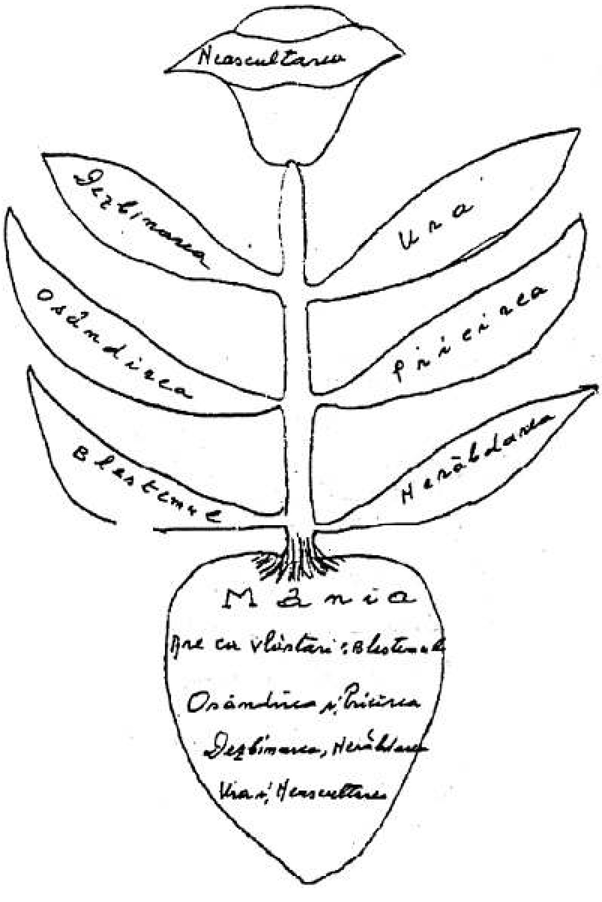
Sf. Ioan Iacob Hozevitul, Ierusalim

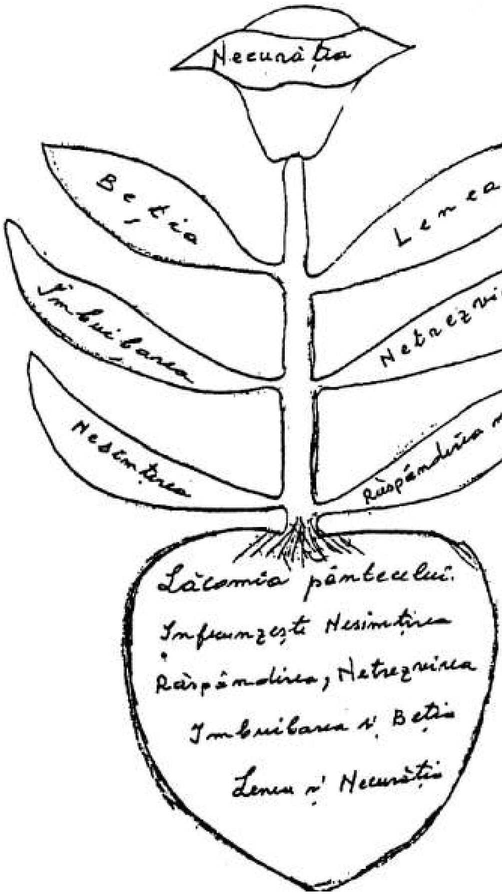
<u>*Notă:*</u>
Această poezie s-a luat din cartea "Din Frumusețile Vieții Creştine"

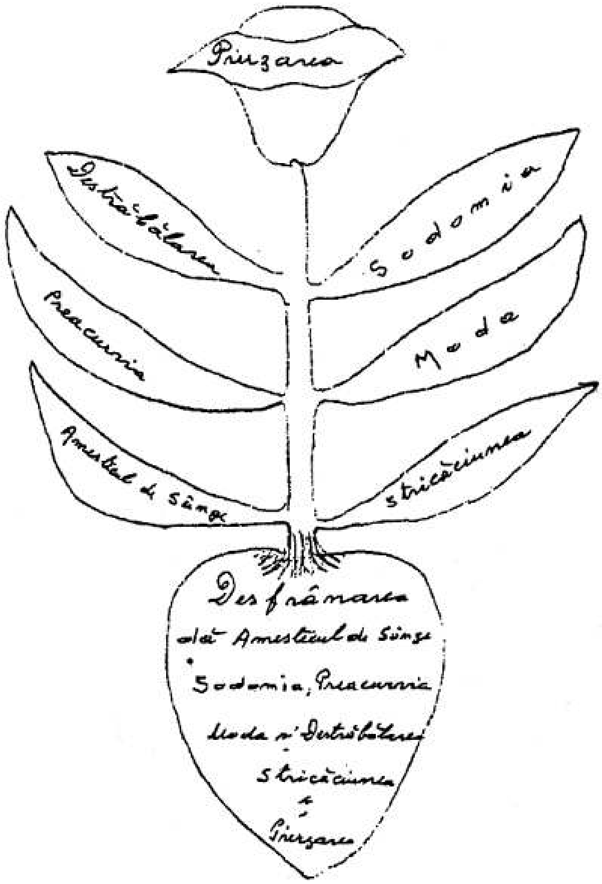

Erezia
Schizma
Hulirea
Trufia
Limbuția
Slava deșartă
Fățărnicia
Mândria
Naște Slava deșartă
Limbuția și Trufia
Schizma și
Fățărnicia
Hulirea și
Erezia

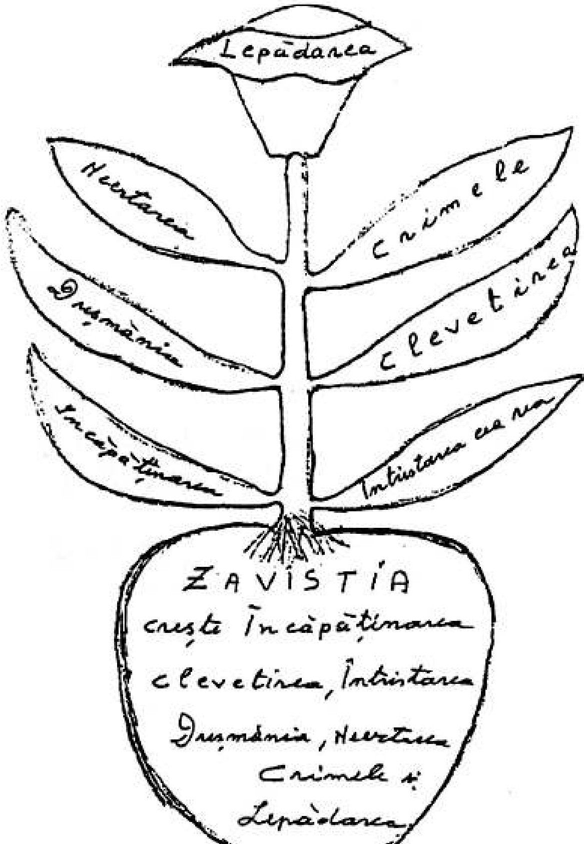

Tirania
30
Arginți
Camăta
Hoția
Jurământul
Vicleșugul
Nedreptatea
Lăcomia
Iubirea de Argint
odrăslește:
Nedreptatea, Vicleșugul
Lăcomia, Jurământul
Hoția
Camăta
și Tirania

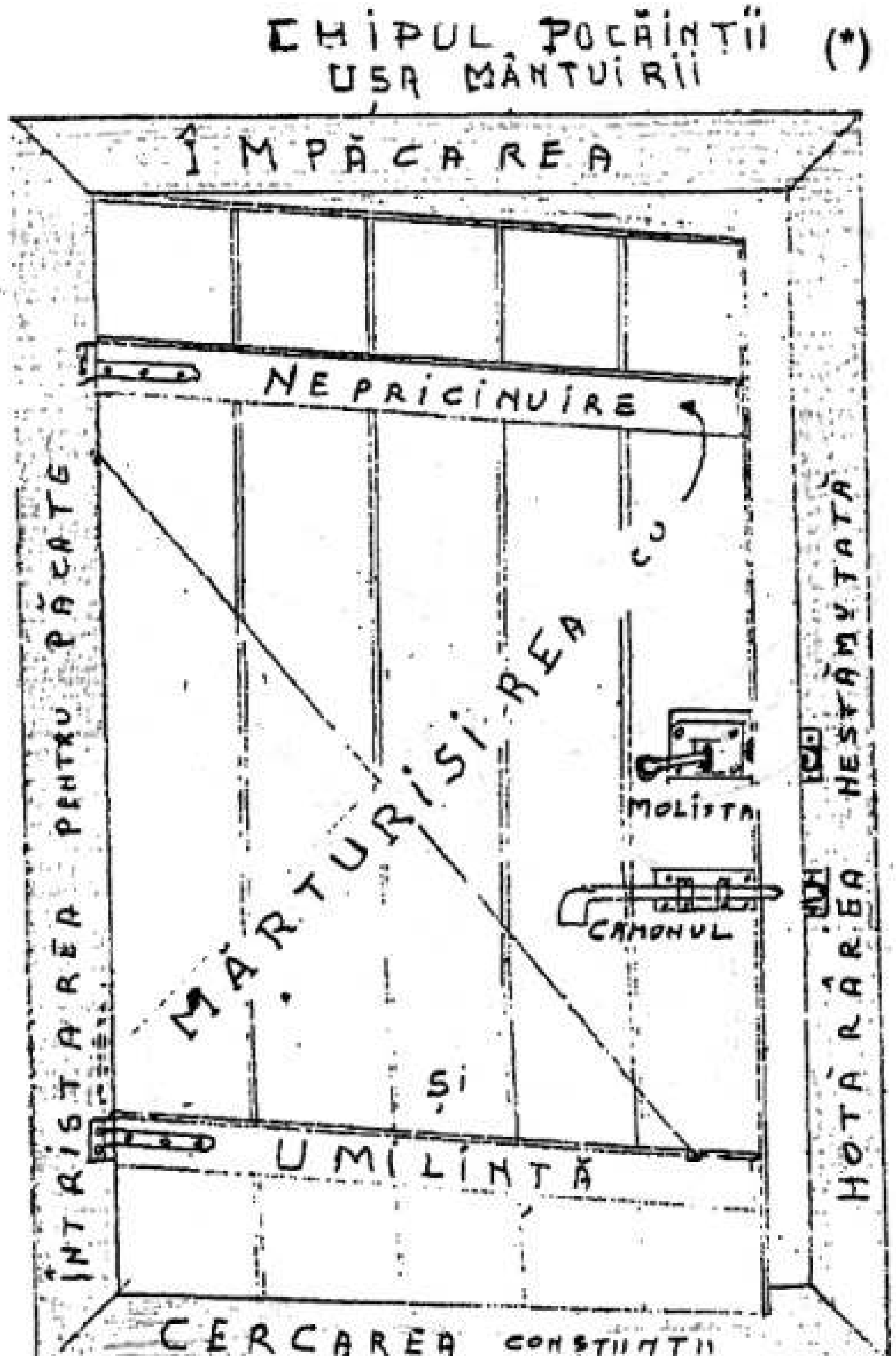

Nepocăința
Necredința
Sila
Cârtirea
Îndoiala
Lingușirea
Nepăsarea
TRÂNDĂVIA
face roduri de cârtire
• Nepăsare, Lingușire
Îndoiala, Necredința
Sila și Nepocăința

Neascultarea
Dezbinarea
Ura
Osândirea
Pricirea
Blestemul
Nerăbdarea
Mânia
Are ca vlăstari: Blestemul
Osândirea și Pricirea
Dezbinarea, Nerăbdarea
Ura și Neascultarea

Necurăția
Beția
Lenea
Îmbuibarea
Netrezvirea
Nesimțirea
Răspândirea minții
Lăcomia pântecelui.
Înfrunzește Nesimțirea
Răspândirea, Netrezvirea
Îmbuibarea și Beția
Lenea și Necurăția

Pierzarea
Destrăbălarea
Sodomia
Preacurvia
Moda
Amestecul de sânge
Stricăciunea
Desfrânarea
dă Amestecul de sânge
Sodomia, Preacurvia
Moda și Destrăbălarea
Stricăciunea
și
Pierzarea

Lepădarea
Neiertarea
Crimele
Dușmănia
Clevetirea
Încăpățânarea
Întristarea cea rea
ZAVISTIA
crește Încăpățânarea
clevetirea, Întristarea
Dușmănia, Neiertarea
Crimele și
Lepădarea

CHIPUL POCĂINȚII
UȘA MÂNTUIRII
(*)
ÎMPĂCAREA
NEPRICINUIRE
MĂRTURISIREA CU
ȘI
UMILINȚĂ
MOLITVA
CANONUL
ÎNTRISTAREA PENTRU PĂCATE
HOTĂRÂREA NESTRĂMUTATĂ
CERCAREA CONȘTIINȚII

CRUCEA VIEȚII

NECAZURI

STRÂMTORĂRI

BOALE ŞI PRIGOANE

Acestea răbdându-le cu mulțumire - cu darul lui Dumnezeu vom dobândi negreşit mântuirea.

SFÂNT, SFÂNT, SFÂNT

Fără mine nu puteți face nimic!

(Ioan cap. 15)

ŞI ACEASTĂ BIRUINȚĂ CARE A BIRUIT LUMEA ESTE CREDINȚA VOASTRĂ

(Ioan cap. 5)

La cartea Apocalipsului zice Domnul către noi păcătoşii:
Sârguieşte deci şi te pocăieşte!
Iată Eu stau la uşă şi bat:
De va auzi cineva glasul Meu şi va deschide uşa,
voi intra la el şi voi prânzi cu dânsul şi el cu Mine.

Apocalips, cap. 3 stih 19-20

Uitați-vă la chipul zugrăvit alături! (*)

După cum vedeți uşa nu este singură, ci este prinsă de uşcior (tocuri).

Dacă am pune numai uşciorii, nu putem zice că am asigurat casa. Şi iarăşi, dacă punem numai uşa singură rezemată de zid (fără să aibă uşciori), nu facem treaba de ispravă. Pentru asigurarea casei este nevoie de uşă împreună cu uşciori.

Deci după cum uşa la casă este prinsă de uşciori, tot aşa şi mărturisirea este legată de căința inimii şi amândouă împreună alcătuiesc Taina Pocăinții (care asigurează mântuirea noastră).

Acum să le luăm pe diecare deosebit şi să vedem cum sunt alcătuite.

Părțile din care se naşte căința inimii sunt patru la număr, după cum şi uşciorii de la casă sunt făcuți din 4 lemne.

1. Pragul căinții este cercarea cugetului (adică cercetarea conştiinței). Fără pragul acesta nimeni nu se pocăeşte.

2. Din cercarea cugetului se naşte întristarea pentru păcate, care alcătueşte lemnul din dreapta uşciorilor.

3. După aceea ne hotărâm să nu mai lucrăm cele rele. Această hotărâre este latura din stânga a uşciorilor (după cum se vede în poza alăturată).

4. În sfârşit se pune şi partea de sus a uşciorilor, care este împăcarea cu toți pe care i-am supărat ori i-am nedreptățit, iertând şi pe cei care ne-au greşit nouă. Fără împăcare, căința noastră nu este deplină.

După ce facem aceste patru lucruri (adică cercarea, întristarea, hotărârea şi împăcarea) ca pe nişte uşciori ai pocăinții, pe urmă aşezăm şi uşa, adică facem mărturisirea păcatelor.

Mărturisirea trebuie săvârşită fără pricinuire şi cu deplină umilință, acestea sunt ca şi stinghiile cari sunt de-a curmezişul uşii ca să întărească scândurile. Împlinind mărturisirea, noi cerem apoi canonul cuvenit, care este ca un zăvor pentru uşa pocăinții. Abia după ce făgăduim că vom împlini sfatul duhovnicului, primim dezlegare de păcate prin molifta preotului, care este cheia de la taina pocăinții.

Trebuie ştiut că prin canon nu se înțelege numai metanii şi închinăciuni, ci orice îndeletnicire pe care o rânduește duhovnicul (fie post, milostenie, tăcere, iertăciune, cetirea cărților, etc.)

Cu asta se împlineşte pocăința desăvârşit, care este ca un al doile Botez.

PORTRETUL POCĂINȚEI care este UŞA MÂNTUIRII

Pentru că sunt multe persoane care caută pocăința cu toată inima, însă nu ştiu s-o împlinească aşa cum se cuvine, pentru aceasta fac aici o poză (adică un portret al pocăinții), ca să fie mai uşor de înțeles pentru toți. Pe cei care cunosc bine lucrul, îi rog să mă ierte, căci nu caut să mă fac dascăl pentru ei, ci mă gândesc la folosul celor simpli şi neîncercați la locul pocăinții.

Am observat că unii arată multă căință pentru greşalele lor şi se consumă în inima lor, însă nu poartă de grijă pentru mărturisire. Se ostenesc la rugăciune, la post şi alte fapte bune, dar ceea ce este mai de nevoie nu împlinesc de fel.

Mai sunt apoi alții, care aleargă des la mărturisire şi dezvelesc cu de-amănuntul tainele inimii, dar nu au deplină căință pentru greşalele lor şi nici nu prea ascultă sfatul duhovnicului.

Mărturisirea lor este mai mult din obicei, iar nu din căință. Povestesc multe dar fără durere de inimă, şi uneori aduc pricinuiri întru păcatele lor, punând vina pe alții.

În cuvintele ce urmează caut să dovedesc că nici căința fără mărturisire curată nu este de ajuns pentru mântuire şi nici mărturisirea fără căință adevărată, nu împlineşte taina pocăinții.

Căci după cum cel care nu are Botez nu se poate mântui, tot asemenea şi cel care are Botezul necomplet (fals) nu este fiu adevărat al Bisericii.

Cu alte cuvinte vreau să spun că pentru a se împlini Taina Pocăinții este nevoie şi de căința şi de mărturisire.

Aceste două se întăresc una pe alta şi alcătuiesc un fel de uşă pentr mântuire.

Pentru aceasta am făcut şi o poză cu uşa mântuirii, care închipuieşte Taina cea sfântă a Pocăinții.

În manuscrisul Sfântului Ioan Iacob urmează o Cruce pe care scrie:

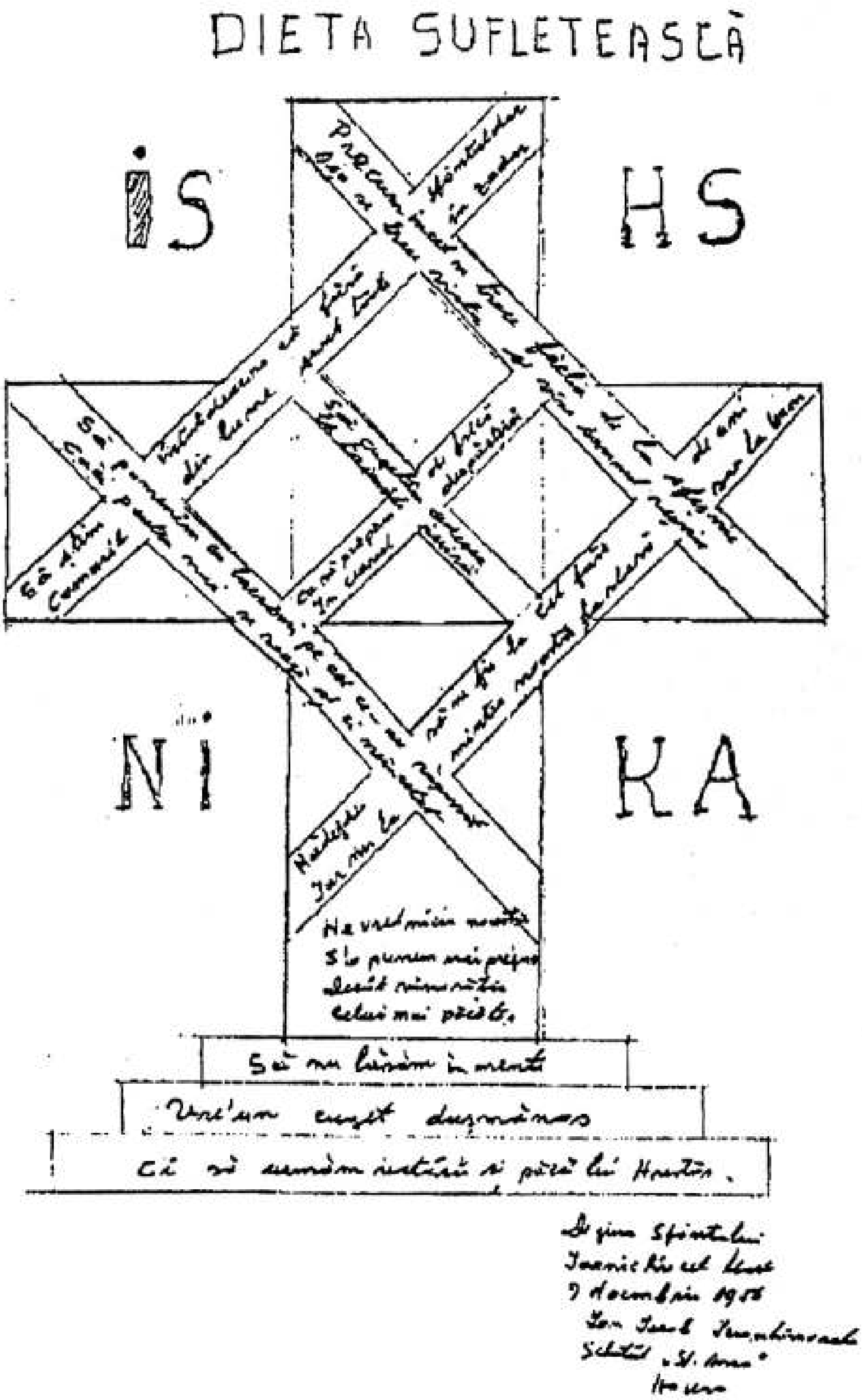
Sus:
Precum încet se trece
Făclia de la sfeşnic
Aşa se trece viața
Şi vine somnul veşnic.

Pe brațul din stânga:
Să cugetăm adesea
La tainele ieşirii
Să scăpăm de frică
În ceasul despărțirii.

Pe brațul din dreapta:
Să pomenim cu lacrămi
Pe cei ce-au răposat
Căci pentru noi se roagă
Şi ei neîncetat.

Jos scrie:
Nădejdea să ne fie
La Cel fără de ani
Iar nu la mintea noastră
La slavă sau la bani.

(Nota editorului) a se vedea la pagina 183 (*acum p **Error! Bookmark not defined.***) poezia "Cugetări smerite", partea a II-a, cu ordinea reală a strofelor. Lipseşte din desen a 7-a strofă, penultima)

DIETA SUFLETEASCĂ
IS HS
NI KA
Să nu lăsăm în minte
Vre'un cuget duşmănos

UN SFÂNT NOU ÎN BISERICA NOASTRĂ
CUVIOSUL NICODIM AGHIORITUL
LAUDA ORTODOXIEI DE AZI
CÂTEVA CUVINTE

despre Petrecerea lui pe pământ şi Proslăvirea lui
Pomenirea Sfântului Nicodim se face la 14 Iulie

SPRE ŞTIINŢĂ:

Aş dori ca rândurile acestea să fie citite de către toţi fraţii noştri români care pot să citească, dar mail ales de către Monahi şi Monahii, căci Sfântul Nicodim este fala cinului călugăresc din vremurile mai noi şi cu drept cuvânt se cuvine să ne mândrim că un simplu călugăr a întrecut pe toţi învăţaţii lumii prin înţelepciunea sa şi s-a proslăvit între Sfinţii Bisericii noastre.

El este fala ortodoxiei de azi, el este mângâierea şi întărirea creştinilor râvnitori carii pătimesc pentru adevărul Sfintei Credinţe şi în sfârşit el este ruşinarea celor cari defaimă aşezământul Sfinţilor Părinţi.

O MARE BUCURIE PENTRU SFÂNTA ORTODOXIE: CUVIOSUL NICODIM AGHIORITUL

Este trecut în rândul Sfinţilor, prin hotărâre canonică a Bisericii.

În luna ianuarie 1955 s-a hotărât la Sinodul Parohiei Ecumenice ca Biserica Ortodoxă să numere între Sfinţi şi pe Cuviosul Monah Nicodim Aghioritul.

Numele lui este destul de cunoscut între creştinii râvnitori, căci Cuviosul Nicodim este Dascălul cel vestit care a alcătuit cartea Sfintelor canoane, care se numeşte Pedalion.

Tot el a mai scris şi cartea Nevăzutul Război, Cartea pentru Mărturisire, Cele Cinci Simţuri, Sinaxarul Sfinţilor pe tot anul, Tâlcuirea Psaltirii, Tâlcuirea Antifoanelor, Tâlcuirea Sfintei Evanghelii, Filocalia şi alte cărţi prea alese de care se foloseşte toată lumea creştină.

În urma cererii pe care au făcut-o Epitropii Mânăstirilor din Sfântul Munte şi după dorinţa celor mai râvnitori dintre pravoslavnicii creştini, Cuviosul Nicodim este trecut în rândul Sfinţilor. Cel care a trăit ca un Sfânt, s-a ostenit ca un adevărat Mucenic şi a lăsat în urmă cele mai folositoare cărţi pentru Creştinătate, cu dreptate este ca să fie cinstit împreună cu sfinţii, pe cari i-a lăudat aşa de mult în Sinaxarul său.

Călugărul cel flenduros, care umbla încălţat cu opinci şi care dorea să meargă în ţară la noi şi să trăiască în obştia Cuviosului Paisie de la Neamţu, astăzi este cinstit în toată lumea, împreună cu Sfinţii mari Dascăli ai Bisericii noastre de Răsărit.

Lumea creştină de azi care nu prea ţine seama de canoanele Pedalionului a trebuit să recunoască prin lege că scriitorul Pedalionului este Sfânt.

Patriarhia Ecumenică din Ţarigrad care a defăimat odinioară Sfintele Canoane din Pedalion, astăzi prin acte oficiale hotărăşte că: cel care a alcătuit Pedalionul - prin hotărâre sinodală - este trecut în rândul Sfinţilor!

Iată un semn de încurajare pentru bieţii creştini râvnitori, carii pătimesc pentru apărarea Sfintelor Canoane şi cari sunt luaţi în batjocură de lumea modernă când pomenesc de Pedalion!

Recunoaşterea canonică a Sfântului Nicodim Aghioritul este un semn că darul Prea Sfântului Duh nu s-a depărtat din sânul Bisericii noastre deşi oamenii de azi au stricat multe rânduieli bisericeşti şi râvnesc mai mult la moda din Apus.

Dar va veni şi ziua (şi cred că nu-i departe) când Păstorii cei fermecaţi de moda nouă se vor trezi şi vor cunoaşte că nu este potrivit să defaime Pedalionul, odată ce singuri au hotărât în sobor şi au declarat la toată lumea că Monahul Nicodim, care a scris Pedalionul este Sfânt!

Trebuie să înţeleagă odată Proestoşii că dacă Nicodim este Sfânt, atunci şi canoanele adunate de el în Pedalion trebuiesc cinstite! Căci dacă Pedalionul nu se ia în seamă, atunci cum putem zice că cinstim pe scriitorul Pedalionului.

Şi dacă nu ascultăm de Sfintele Canoane, atunci înseamnă că nu cinstim nici pe Cuviosul Nicodim şi nici pe Sfinţii Părinţi din vechime. Iar hotărârea pe care au făcut-o pentru canonizarea (adică recunoaşterea) Cuvioasului Nicodim este ca o grămadă de cărbuni aprinşi în capul celor cari au hotărât aceasta. Pe marele apărător al Sfintelor Canoane şi a vechiului Călindar l-au aşezat între Sfinţi, iar cartea Sfintelor Canoane şi Călindarul vechi îl ţin sub picioare!

Iată pentru ce se clatină pământul şi se aprinde văzduhul cu înfricoşare. Iată pentru ce s-a speriat şi a fugit de pe pământ iar calul cel Roşu din Apocalips (adică focul războiului) nechează mereu şi-i gata să rupă legăturile.

Am mâniat pe Dumnezeu şi Sfinţii acum cer răzbunare că s-au defăimat învăţăturile lor şi s-a călcat în picioare aşezământul lor! În vremurile acestea de înţepenire duhovnicească şi de nepăsare generală, Sfânta noastră Biserică de Răsărit (aşa prigonită şi sărăcită cum este) ea totuşi nu încetează de a revărsa darul ei asupra celor binecredincioşi iar cei împodobiţi cu fapte bune Sfânta noastră Biserică le dărueşte cununa Sfinţeniei şi îi numără între "Fiii ei cei întâi născuţi".

În Biserica cerească, Cuviosul Nicodim este de multă vreme între Sfinţi şi se roagă pentru noi pământenii la tronul Dumnezeirii, dar Soborul Bisericii pământeşti abea acum s-a gândit să-l cinstească aşa cum se cuvine.

Lumina Sfântului nostru Părinte Nicodim care a răsărit la ceruri acum 152 de ani, s-a vădit astăzi mai bine în Biserica de pe pământ, ca să lumineze tuturor!

Se bucură acum tot norodul creştinesc şi Sfânta Biserică dănţuieşte, cinstind pe marele scriitor bisericesc şi pe alesul cinului călugăresc. Să dăm cu toţii slavă lui Dumnezeu că nu s-a curmat niciodată şireagul sfinţilor Cuvioşi, care merg pe calea cea strâmtă a crucii şi aduc la ceruri prinosul nevoinţilor pustniceşti!

Câtă vreme Sfânta lumină se pogoară în Biserica noastră şi sfinţii odrăslesc în livada cea duhovnicească a ortodoxiei, este semn că Dumnezeu este cu noi şi adevărul Sfintei credinţe străluceşte mai mult decât soarele, spre biruinţa noastră.

CUM TRĂIEŞTE CUVIOSUL NICODIM AGHIORITUL

Cuviosul Părintele nostru Nicodim este floarea cea mai aleasă din grădina Maicii Domnului (adică din Sfântul Munte) care a odrăslit în veacul din urmă.

Mireazma cea duhovnicească pe care a răspândit-o acest cuvios, a umplut Biserica Ortodoxă din toate părţile.

Prin viaţa lui cea sfântă, prin învăţătura lui cea dulce, prin cărţile lui cele scumpe şi de Dumnezeu insuflate, el a ajuns la măsura sfinţilor dascăli din vechime, alături de Sfântul Ioan Gură de Aur, de Sfântul Vasile cel Mare şi de Sfântul Ioan Damaschinul şi de alţi sfinţi mari.

S-a născut în ostrovul Naxului. A urmat o bucată de vreme la seminarul din oraşul Smirna. Însă dorul de călugărie nu l-a lăsat să termine şcoala. Ca o căprioară însetată a alergat la adăpostul liniştit al Mânăstirii.

În vremea când Cuviosul Părintele nostru Paisie era plecat din Sfântul Munte şi punea începutul vieţii de obşte la noi în ţară, cam pe-atunci a intrat Cuviosul Nicodim ca frate în Mânăstirea Sfântului Dionisie din Sfântul Munte (în anul 1775).

Însă n-a stat acolo decât doi ani, căci talentul lui pentru alcătuirea cărţilor l-a făcut ca să colinde întocmai ca o albină prin tot Sfântul Munte, pentru a aduna mierea cea duhovnicească oriunde auzea că sunt cărţi şi însemnări vechi, mergea ca să le citească ori ca să le copieze pentru folosul de obşte.

Pe cele cari erau scrise într-o limbă grea şi neînţeleasă, el le scria într-o limbă uşoară, pe cele greşite le îndrepta, iar pe cele necomplete, el le completa.

Vieţile Sfinţilor care erau atunci împrăştiate şi netipărite, el le aduna la un loc, scripturile greu de înţeles el le tâlcuia iar la Sfinţii care nu aveau slujba la Mineiu el le alcătuia slujba în chip armonios. În scurte cuvinte putem zice că nu era sfătuire de folos care să nu treacă sub pana lui, nu era vreo nedumerire care să nu fie dezlegată de el, nu era cuvânt duhovnicesc care să nu fie lămurit de el.

Când a aflat de petrecerea minunată a Stareţului Paisie de la Mânăstirea Neamţului, care era cărturar ca şi dânsul, a dorit mult ca să meargă în România, spre a petrece în obştea vestită de la Neamţu.

Dar când s-a pregătit să meargă, a fost înştiinţat prin descoperire cerească ca să nu părăsească Sfântul Munte, care avea nevoie de lumina învăţăturii lui şi de pilda vieţii. Dorinţa lui era ca să găsească un povăţuitor iscusit şi învăţat aşa cum era Cuviosul Paisie din România, însă Maica Domnului l-a ţinut pe loc ca să înflorească şi să rodească în grădina cea Sfântă a Ei (în Sf. Munte).

Darul Sf. Duh s-a revărsat din belşug peste el şi l-a făcut ca să lumineze ca un luceafăr în toată lumea pravoslavnică.

În vremea aceea când mai toate naţiile ortodoxe erau sub robia turcească şi duceau lipsă de învăţătură, smeritul Părintele nostru Nicodim a adăpat pe norodul cel însetat la suflet cu sfânta lui învăţătură.

Vorba lui simplă şi dulce, sfatul lui cel plin de râvnă şi de înţelepciune, a fost în vremea aceea, este şi în ziua de astăzi, şi va rămâne cât va fi lumea, ca o miere duhovnicească, care hrăneşte pe cel flămând la suflet şi îndulceşte pe cel amărât la inimă.

Talentul lui a fost pizmuit de mulţi "fraţi mincinoşi" (cum îi numeşte Sf. Apostol). Aceştia s-au luptat ca să oprească izvorul învăţăturii lui şi să-i ponegrească numele. Şi poate scârba asta l-a făcut ca să se hotărască a merge în România (pe lângă alte motive).

Însă Dumnezeu astupa gura la toți vrăjmașii lui, căci toți Proestoșii cei duhovnicești până și însuși Patriarhul Țarigradului îl lăuda și prețuia cărțile lui.

În Constantinopol era pe vremea aceea Patriarh Ecumenic Grigorie al cincilea, care mai pe urmă a suferit moarte mucenicească.

Într-o vreme în care Patriarhul Grigorie a fost silit de turci ca să părăsească Scaunul, s-a retras în Sfântul Munte și trăia în liniște, într-o chilie de lângă Mânăstirea Ivirul.

Cuviosul Nicodim fiind acolo în apropiere la Sihăstria Capsala, era ajutat cu provizii de către Fericitul Ierarh și de multe ori vorbeau împreună, punând la cale luminarea norodului creștinesc, care zăcea în neștiință, sub jugul păgânesc.

Mulți creștini din stăpânirea turcească au fost siliți ca să-și lepede Sfânta Credință.

Și toți care cunoșteau căderea și cereau pocăință, alergau în Sfântul Munte ca la un liman de mântuire. Aici aflau pe Fericitul Patriarh Grigorie la care se mărturiseau. Acesta îi trimitea pe urmă la Dascălul Nicodim din pustia Capsalei ca să-i povățuiască.

În chipul acesta, Cuviosul Nicodim a scos pe mulți din întunericul lepădării și i-a adus la pocăință curată, iar pe unii din aceștia i-a îndemnat ca să mărturisească pe Hristos înaintea stăpânilor păgâni.

Așa a primit moartea mucenicească Noul Mucenic Constantin din Idra.

Pe acesta Cuviosul Nicodim l-a întărit ca să mărturisească pentru Hristos și pe urmă i-a scris viața cu pătimirile lui, alcătuindu-i și slujba lui în chip minunat.

Din vremea aceea a rămas și o scrisoare a Cuviosului Nicodim adresată către Patriarhul Grigorie pentru un monah român din Transilvania, care nu avea botezul adevărat.

IATĂ CUPRINSUL ACESTEI SCRISORI:

Prea Sfințite Stăpâne și dumnezeescule Patriarh a toată lumea, Aducătorul acestei scrisori, care este de origină din Ungaria (adică Transilvania) și are Botezul (sau mai bine zis desbotezul) fiind molipsit de întinăciunea latinilor, vine prin mijlocirea mea, către Înalt Prea Sfinția voastră, cerând călduros să fie Botezat cu botezul Bisericii noastre de Răsărit. Deci atât el, cât și eu - ne rugăm de a voastră inimă următoare lui Hristos și apostolească, ca să trimiteți întărit prin ordin scris oficial pe numitul Monah nemonah (adică fără darul călugăriei) către Duhovnicul Român Părintele Grigore din Mânăstirea Pantocreator. Căci acela fiind de același neam și de aceeași limbă cu dânsul poate ca să-l învețe și să-l înoiască cu botezul nostru, precum el însuși și eu ne rugăm mai mult lui Dumnezeu ca după alte cereri de mântuire să aibă și călătorie ușoară, să fie călăuzit la Tronul Prea Fericirii voastre și să aleagă calea cea bună spre folosul a tot norodul Creștinesc. Pentru aceasta, cerându-vă Rugăciuni, rămân socotindu-mă cel mai mic dintre slugile voastre.

(ss) Nicodim

Din actul acesta se vede cât de multă pază era în vremea aceea de a nu primi în mânăstire pe cei cari sunt botezați prin stropire.

Despre locul acesta ne putem încredința și din cărțile Cuviosului Paisie de la Neamț care nu primea nicidecum în obștea lui pe cei cari veneau din Transilvania ori din Bucovina unde se boteza prin stropire.

În vremea când trăia Cuviosul Nicodim la Sihăstria Capsalei a fost chemat de către Proestoşii Sfântului Munte ca să discute cu nişte clerici Papistaşi despre dogmele credinţii. Când s-a ivit Cuviosul în ograda Mânăstirii din Careia, îmbrăcat flenduros şi cu opinci în picioare, Papistaşii s-au plâns Proestoşilor că asta este semn de batjocură pentru ei ca să stea de vorbă cu un asemenea călugăr mojic. Proestoşii însă i-au liniştit, dându-le oarecari lămuriri despre "flendurosul Nicodim".

Când au început discuţia, fiecare vorbă rostită de monahul nostru era ca un fulger arzător pentru uscăturile (sau mai bine zis pentru secăturile) Papei. Chiar de la început le-a închis gura şi neştiind ce să mai zică, croncăneau ca nişte cioare, întrebând:

"Mai sunt în Muntele Athos şi alţii la fel cu cel care a vorbit cu noi?"

Întrebarea asta a făcut-o către Epitropii Sfântului Munte, dar Cuviosul Nicodim care era de faţă a luat-o înainte cu răspunsul zicând" "Sunt o mulţime şi eu sunt cel din urmă!".

A mers odinioară la Sf. Munte un Protestant din Germania şi căuta să ia în bătae de joc simplitatea călugărilor.

A declarat în faţa Epitropilor din Careia că el este Proorocul Ilie. Proestoşii au început a râde, crezând că au de-a face cu un nebun. Dar când a început el să le vorbească, au văzut că nu este nebun ci este o undinţă primejdioasă pentru Ortodoxie.

Deci nepricepându-se ei cum să-i răspundă s-au sfătuit ca să găsească pe cineva dintre călugări cari să dovedească cu mărturii din Sfânta Scriptură că Protestantul este mincinos (iar nu prooroc cum zicea el). Atunci şi-au adus aminte bătrânii de smeritul Dascăl Nicodim, care trăia la vremea ceea la o chilie, aproape de Careia. Cuv. Nicodim s-a prezentat ca de obiceiu îmbrăcat în nişte zdrenţe şi încălţat cu opinci de porc. Când l-a văzut Protestantul a început a râde cu hohote. Atunci Bătrânii Proestoşi i-au lămurit Cuviosului pentru ce este chemat, adică să dea răspunsul cuvenit proorocului mincinos.

Pricepând Cuviosul că ereticul îşi bate joc de călugări i-a zis:

"Va să zică eşti Proorocul Ilie, Domnule".

"Desigur (a răspuns neamţul)!". Atunci Cuviosul i-a zis iarăşi:

"Proorocul Ilie a avut tăierea împrejur, dar Dumneavoastră?" (o aveţi?)

La întrebarea aceasta a rămas Proorocul cu gura căscată şi a plecat fără să mai stea de vorbă cu opincarii din Sf. Munte. Toţi carii veneau să ispitească pentru tainele credinţii dacă se întâmpla ca să vorbească cu Dascălul cel flenduros, nu mai avea poftă să râdă, ci plecau îndată ruşinaţi.

Cuviosul Nicodim Aghioritul n-a făcut semne şi minuni în viaţă, dar viată lui întreagă a fost o întreagă minune, prin roadele bunătăţii care au umplut lumea. Învăţăturile lui au luminat norodul creştinesc şi au întărit Biserica Ortodoxă în vremurile cele mai grele.

După mărturisirile Sfinţilor Părinţi, sfinţenia omului nu se arată din săvârşirea minunilor ci din viaţa cea îmbunătăţită. Minunile sunt lucrurile lui Dumnezeu şi se fac mai mult pentru luminarea celor necredincioşi şi pentru întărirea celor slabi în credinţă, iar faptele cele îmbunătăţite sunt roadele prin cari se cunosc sfinţii.

Iată ce zice Sf. Grigore Teologul, în cuvântul de la înmormântarea Sf. Vasilie cel mare:

"Minunile pentru cei necredincioşi, iar nu pentru cei ce cred. Semnele bărbaţilor Sfinţi este viaţa lor cea după Dumnezeu şi aşezarea lor cea sfântă!"

IAR SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR ZICE:
"VIRTUTEA ESTE MAI PRESUS DECÂT MINUNILE"

Tot el mai scrie şi aceasta:

"Sfinţii sunt acei care au credinţă dreaptă şi viaţă curată. Chiar de nu săvârşesc semne, chiar de nu gonesc duhurile necurate, după cum Ioan cel mai mare dintre toţi cei născuţi din femeie, nu se pomeneşte nicăieri că ar fi făcut semne!" (vezi cuv. Sf. Ioan Gură de Aur la tâlcuirea Epistolei către Filipeni).

Sfântul Ioan Botezătorul n-a făcut minuni în viaţa, dar a trăit ca Îngerii pe pământ şi s-a învrednicit să boteze pe Mântuitorul lumii în apele Iordanului.

Tot aşa nici Cuv. Nicodim n-a făcut minuni dar viaţa lui a fost îngerească şi a botezat milioane de suflete cu lumina cea sfântă a învăţăturii sale.

Cărţile lui sunt ca nişte făclii aprinse care luminează creştinătatea. Ele vor rămânea ca o călăuză de mântuire pentru toate veacurile. Dar ostenelile cele prea mari ce le-a suferit Cuvioasul Nicodim la alcătuirea cărţilor i-au supt de timpuriu puterile şi la vârsta de 60 de ani s-a stins din viaţa aceasta precum se stinge o făclie de ceară curată, pentru a răsări ca un luceafăr luminos în lumina cerească. Toată viaţa şi-a petrecut-o în sărăcie şi întru osteneli mai presus de fire. Călugării din Sf. Munte îi ziceau "Dascăl" (adică învăţător) iar el se numea pe sine "Lepădătură" şi câine mort, atâta era de smerit încât oriunde se afla cu fraţii, tot locul cel mai de pe urmă îl căuta, umblând încălţat totdeauna cu opinci.

Cuviosul Nicodim Aghioritul n-a învăţat Telologia la Universitatea din Atena şi nici n-a colindat pe la şcolile înţelepţilor din Apusul Europei (cum obişnuiesc Domnii Teologi de astăzi).

El s-a adăpat numai cu apa cea limpede a ortodoxiei din Mânăstirile Sfântului Munte, adică din Sfintele Scripturi. Dar razele învăţăturii lui întrec toată ştiinţa înţelepţilor de astăzi care cuprinde lustrul filozofiei dar lipsită de miezul credinţii. Căci un bob de credinţă curată preţueşte mai mult decât vagoane întregi de ştiinţă lipsită de mustul credinţii.

Este de însemnat că Monahii din Sf. Munte l-au socotit totdeauna pe Cuviosul Nicodim ca "Dascăl" al lor, aşa îl numeau toţi încă de când era în viaţă. Iar după mutarea lui din viaţă, toţi Monahii şi toţi creştinii cari cunoşteau viaţa lui, îl socoteau ca pe un sfânt. Capul lui a fost aşezat într-o cutie de lemn spre închinarea celor care cinsteau pomenirea lui.

Pe fruntea lui este scris: "Aştept Învierea Morţilor" după cum a lăsat el cuvânt înainte de moarte.

Prea fericitul şi Marele Patriarh Ioachim al treilea mergând în Sf. Munte a îngenunchiat înaintea cinstitului său cap, îndelung rugându-se cu multe lacrimi ca să-l acopere în viaţă cu darul lui cel Sfânt. La urmă a sărutat cu evlavie cinstitul cap al Cuviosului zicând către cei de faţă:

"Cine nu socoate acest cap ca moaşte de Sfânt să fie ANATEMA!". Cu alte cuvinte el este socotit ca sfânt cu mult înainte de a se hotărâ în Sobor. Mulţi dintre călugării aghioriţi sărbătoreau pomenirea lui cu mult înainte de hotărârea Patriarhiei, căci toţi erau convinşi despre sfinţenia vieţii lui.

Numele lui a ajuns cunoscut şi la Papistaşii din Apus, cari au avut de multe ori discuții cu el pentru credință şi s-au spăimântat de darul înțelepciunii care locuia întru el. Însăşi aceştia pe care i-a ruşinat de multe ori Cuviosul Nicodim, l-au însemnat în cărțile lor, împreună cu sfinții ortodocşi din vechime pe care îi cinsteau şi ei (adică alături de Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Ioan Damaschin şi Sf. Andrei Criteanul).

O, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Nicodime, care mult doreai odinioară ca să mergi la noi în țară, ca să petreci la obştea Cuviosului Paisie de la Neamțu, adu-ți aminte astăzi de scumpa noastră țară, cerceteaz-o cu duhul dintru înălțime şi vezi ce fel de obşte au făcut azi românii, după moda sovietelor!

Fiii duhovniceşti ai Cuviosului Paisie nu mai au loc azi în România, întreaga țară s-a prefăcut într-o obşte care luptă pe Dumnezeu şi aleargă către rău!

Tu care eşti neîntrecut la sfătuire şi prea dulce vorbire, vorbeşte şi acum tainic, la inima Păstorilor duhovniceşti de după "Perdeaua Roşie" ca să nu mai facă tovărăşie cu Stăpânirea Întunericului, ca să nu mai înjuge Biserica la carul sovietic, să nu mai facă slujnică pe Mireasa lui Hristos, care este Biserica.

STIHURI DE UMILINȚĂ

Nicodime prea ferice
Care doreai odinioară
Ca să trăieşti la noi în țară,
Acuma caută din ceruri
Şi vezi pe fiii României
Cum poartă jugul tiraniei.

Cu Sfântul Stareț de la Neamțu
Să dai acuma ajutor
Prea necăjitului popor
Iar tabăra înşelăciunii
Din vatra noastră strămoşească
Degrab să se risipească!

În țara noastră primitoare
Acuma nu mai este "soare"
Cu razele de libertate
Căci vântul de la Miază Noapte
Aduce negură de moarte.

Cu darul tău cel sfânt, Părinte
Să mângâi pe cei necăjiți
Şi să dezlegi pe cei robiți
Iar pe organele pierzării
Cari hulesc Sfânta Credință
Întoarce-i către pocăință!

Învățătura ta cinstită
Să fie iarăşi folosită
De neamul nostru românesc
Şi "coarnele lui Veliar"
Să nu se mai înalțe iar!

Pedalionul scris de tine
Să fie nației Creştine
Ca o duhovnicească cârmă
Iar cartea "Celor cinci simțiri"
Oglinda Sfintei mântuiri.

În viața noastră necăjită
Şi de Păstorii buni lipsită,
La toți creştinii provoslavnici
Luceafăr să ne fie-n cale
Sfințenia vieții tale!

N.B. Cuv. Nicodim dorea mult să meargă la chinovia Cuv. Paisie de la Neamțu, însă prin semne cereşti a fost oprit. Prăznuirea lui se face la 14 Iulie.

ADAUS SPRE LĂMURIRE

Când lipsesc povățuitorii cei buni, când duhul lumesc caută să înăbuşe sfânta credință, când slugile lui Antihrist se grăbesc să întunece adevărul, atunci Pedalionul Sfântului Nicodim ne arată ca o busolă încotro să mergem, iar cartea lui "Nevăzutul Război" ne învață cum trebuie să folosim armele cele Duhovniceşti, pe urmă "Hristoitia" adică cartea bunelor obiceiuri ne dăscăleşte cum să ne purtăm în viață, iar cartea celor Cinci Simțiri ne serveşte ca o strajă neadormită pentru suflet.
În sfârşit, toate cărțile lui, care sunt mai mult de o sută, le avem ca pe nişte proptele de mântuire în toată viața noastră.

TROPARUL SFÂNTULUI NICODIM

glasul 5
(Tin tahian su schepin che
tin voitian ...)

Pre Sfântul Nicodim cel nou vestit
Pre marele Dascăl Aghiorit,
Pre albina cea cu dar
Care strâns-au din belşug
Pravoslavnicul nectar
Spre hrana creştinătăţii,
Acum noi cu râvnă venind
Să-l lăudăm, prăznuind!

CONDACUL SFÂNTULUI

glasul 3
(ca şi condacul Naşterii:
Partenos simeron ...)

Îngereşte vieţuind
Te faci icoană virtuţii
Şi pe toţi povăţuind
În lupta cu "nevăzuţii",
Limba ta este organul mişcat de Duhul
Pana ta ne luminează tainic văzduhul
Şi cinstindu-i pe toţi Sfinţii,
Te duci la bucuria lor!

MEGALINARIA

(După melodia grecească a megalinărilor)
(de la Paraclis "Tin ipsilotera ton uranon ...")

Pre luminătorul cel prea slăvit
Şi pe Scriitorul şi Sihastrul neobosit
Veniţi credincioşilor astăzi într-un gând
Să-i împletim cunună de laude, cântând!

MEGALINARIA CUV. NICODIM

glas 3
(ca şi: Apostoli de la margini)

Pre Cuviosul Nicodim,
Podoaba călugăriei,
Pre Îngerul Sfântului Munte
Şi slava ortodoxiei,
Să-l lăudăm împreună,
Urmându-i povaţa cea bună.

CÂTEVA CANOANE DIN PEDALION

Care opreşte a ne ruga cu cei de altă credinţă

Al 10-lea Canon al Sfinţilor Apostoli opreşte a ne ruga împreună cu ereticii şi schismaticii măcar în casă de s-ar afla, se afuriseşte şi să nu fie primit la Sfintele Taine (adică să se împărtăşească).

Canonul 45 al Sf. Apostoli porunceşte: Episcopul sau Preotul sau Diaconul care numai s-ar ruga cu ereticii să se afurisească şi dacă l-ar primi să slujească ca preot să se caterisească.

La tâlcuirea Canonului 47 al Sf. Apostoli scrie Sf. Nicodim Aghioritul că latinii sunt eretici şi nu au nici botez, nici Preoţie, şi dacă vreun Preot nu Botează pe cei ce se întorc la Ortodoxie, se afuriseşte.

Şi Canonul 33 din Laodicheia opreşte, cu eretici şi cu schismatici a te ruga.

Canonul 6 şi 7 de la Soborul I Ecumenic porunceşte: că cele de la început obiceiuri să le păstrăm.

Canonul 1 al Sf. Vasile cel Mare tot aşa zice că ereticii şi schismaticii trebuie să se Boteze.

Sfântul Sfinţit Mucenic Chiprian tot aşa zice că ereticii şi schismaticii să se boteze.

Iar câţiva din Slujitorii Sfântului Altar din ziua de azi, defaimă aceste Sfinte canoane, numindu-le "Barieri ruginite". Canoane insuflate de Duhul Sfânt prin Sfinţii Apostoli şi prin Sf. Părinţi ai celor şapte Sfinte Soboare Ecumenice. Zic că Canoanele de multă vechime pe care o au, au ruginit.

Nu zic că ei de multă grăsime, şi nefrică de Dumnezeu li s-a întunecat mintea şi au năpârlit, căzându-le şi părul, şi barba şi mustaţa, făcându-se ca femeile. Cum e chipul Domnului şi al Sfinţilor şi cum e chipul lor? De aceea Sfintele Canoane ale Sfinţilor ei le calcă în picioare.

Dar predică sus şi tare că sunt "Ortodocşi".

DE ZIUA ONOMASTICĂ A PĂRINTELUI SAVA DUHOVNICUL, SPRE ADUCERE AMINTE

În Lavra cea veche Părinte
Rămâi ca un stâlp nemişcat
Ținând Rânduielile Sfinte
Precum din bătrâni le-ai aflat.

Luptând pentru Sfânta Credință
Dai sprijin celor slăbănogi
Şi aspră având nevoință
Mereu pentru turmă te rogi.

Chezaş te-ai făcut pentru mine
Din nou dăruindu-mi Botez
Iar eu iubitorul de sine
În lături străine viez.

Sărac şi străin eu cu neamul,
Venind la cinstitul lăcaş
Turnat-ai Părinte balsamul
În sufletul meu pătimaş.

Mi-ai arătat frumoasa cale
A Chipului monahicesc
Şi de urâtele scandale
M-ai învățat să mă feresc.

Mi-ai dat curajul la citirea
Dumnezeieştilor Scripturi
Deşi vedeai la mulți cârtirea
Ce până astăzi o înduri.

Având eu haină ponosită
Mi-ai dat veşmântul cel dintâi
Şi pe ființa mea smerită
Ai pus-o între fiii tăi!

Mergând la peşteră cu frații
Sfinția ta nu m-ai uitat
Ci regulat, mai mult ca alții,
Cu dragoste m-ai ajutat.

De multe ori ai tras ruşine
Că mulți Părinți te-au pismuit,
Dar mila ta cea către mine
Întotdeauna s-a vădit.

Iar când eram slăbit de boală
Ai dat atunci încurajare
Prietenului meu de şcoală
Să-mi facă rost de vindecare.

La Sihăstria Românească
Pe malul Sfântului Iordan
Aceeaşi milă părintească
Ai arătat către Ioan.

Sfinția ta cât eşti în viață
Noi fericiți ne socotim
Căci te avem aici dulceață
Şi dincolo de țintirim.

Iar dacă mori, ne moare mila
Şi noi rămânem mai străini
Ca fără untdelemn feştila
Ne stingem fără lumini.

Să-ți prelungească Domnul anii
Noi astăzi ne rugăm plângând
Să ruşineze pe duşmanii
Pe cei văzuți şi cei de gând!

Şi pân-la vremea cea din urmă
Rămâi adevăratul Ava
Păscând duhovniceasca turmă
În pajiştea lui Sfântul Sava.

Apoi la fericita moarte
Mergând la Cel ce L-ai iubit
Să ai Părinte iarăşi parte
Cu Sfântul Sava cel Sfințit!

Ş-acuma iartă-ne Părinte
De toate câte ți-am greşit
Şi rugăciunea ta fierbinte
S-o aibe toți necontenit!

Însemnare

Asta s-a trimis ca o felicitare Părintelui Duhovnic scrisă de mine nevrednicul în numele tuturor fiilor duhovniceşti ai Părintelui Sava.

STIHURI

Către Părintele Duhovnic Sava

Privind la chipul tău Părinte,
Cu dragoste mi-aduc aminte
De anii ce i-am petrecut,
La Sfântul Sava împreună,
Când vremea se părea mai bună.

Acum sunt zilele mai grele
Şi noi suntem la fel cu ele
Căci noi slăbim duhovniceşte
Iar voi bătrâni vă prea grăbiți
Spre lumea celor fericiți.

Acum se face înlesnire
Mirenilor de Mânăstire
Iar al Monahilor Sobor
Se micşorează şi slăbeşte
Şi viața noastră nu sporeşte.

Acum doar ziduri se repară
Iar sufletele vor să moară,
Căci moda zilelor de astăzi
Ridică turnuri în văzduh
Iar viața este fără duh.

Azi mulți din "Frații Savaiți"
Din Lavră ies nemulțumiți
Prin mânăstirile străine,
Iar Sfântul Sava azi oftează
Căci "fiii se împuținează".

Acum Monahii n-au povață
Şi nestatornici se învață,
Iar cei bătrâni, cu nerăbdare,
Se duc grăbiți spre "veşnicie",
Lăsând a noastră "sărăcie".

Mai stați Bătrânilor o leacă,
Că iată frații nu se-mpacă
Şi vor începe a se stânge
Luminile de la morminte
Cu vechile "aşezăminte"!

Iar tu, Părinte prea cinstite,
Vezi sufletele părăsite
A fiilor duhovniceşti,
Că iată, foarte înseteazǎ
Şi nimeni nu le cercetează!

Blândețea ta ne-a fost dulceață
În necăjita noastră viață
Şi sfatul tău cel părintesc,
Ne-a fost "Balsamul sufletesc"!

În "Locurile cele sfinte"
Ai fost şi mamă şi părinte
La frații noştri necăjiți
Cari trăiau în strâmtorare
Şi nimeni nu le da crezare.

Pe cei cu "dor de mântuire"
I-ai îndreptat la Mânăstire
Şi "logodindu-i cu Hristos",
Nu te-ai sfiit a fi chezaş
La orice suflet "nevoiaş".

Când ochii tăi se vor închide
Şi gura nu se va deschide,
Atuncea fiii tăi, sărmanii,
Cu jale vor petrece anii!

Iar "Mânăstirea cea bătrână"
De care cuvioasă mână
Va fi condusă sufleteşte,
Că azi "cel cuvios lipseşte"!

Atuncea "fiii României"
Din valurile pribegiei,
La cine vor găsi scăpare
Şi sufletească vindecare?

Mai țineți greul bătrâneții,
Oprindu-te în "pragul vieții"
Şi socoteşte mai întâi:
La cine laşi pe fiii tăi?

Acolo unde este "slava",
Văzându-te Sfinţitul Sava,
El îți va face întrebare
De sufletească noastră stare.

Deci pregăteşte-ți "Diadocul"
Cel vrednic ca să-ți ție locul,
- În fruntea turmei prea sărace -
Şi-atuncea mută-se în pace

Blagosloviți Prea Cuvioase Părinte Sava

Prin mila lui Dumnezeu şi cu rugăciunile Sfinţiilor Voastre, eu nevrednicul sunt liniştit şi mulțumit la Schit.

Nu am viață nevoitoare, căci trupul meu este mereu cuprins de boală ca şi Sfinția Voastră. Dar nădăjduiesc că mila cerească nu mă va părăsi, ci va socoti boala spre împlinirea pocăinţii.

Să nu credeți că eu v-am uitat, dacă vă scriu aşa de rar. Cunosc necazurile Sfinției Voastre şi pentru asta nu vreau să vă amărăsc şi eu cu neputințele mele şi să vă îngreuiez.

Eu sunt azi ca un mort între cei vii, care nu aduc nici un folos la nimeni, ci fac numai greutăți fraților.

Cei cari se ostenesc pentru mine păcătosul vor avea plată mare de la Dumnezeu, căci nu se îngrețoşează de neputința şi nevrednicia mea. Ei mă ajută cu toată dragostea ca nişte Îngeri şi pentru că fac slujbă în nume de pustnic, vor avea plata nevoințelor pustniceşti. Dar eu nu ştiu ce voi avea, căci numai cu numele sunt pustnic, iar cu faptele sunt ca şi smochinul cel neroditor. Trândăvia şi nesimțirea mă biruiesc, iar rânduiala nu o împlinesc. Cred că ştii procopseala mea de la alții. Dar Bunul Dumnezeu mă aşteaptă şi mă hrăneşte cu îmbelşugare. Am auzit într-o vreme că v-ați săturat de Vitania şi ați spus că doriți să veniți aici la mine. Vă mărturisesc că m-am bucurat în suflet şi m-aş simți fericit să vă slujesc până la moarte, cu toată inima.

Până acum nu m-am învrednicit să vă ajut cu nimica, măcar că Sfinția Voastră m-ați ajutat totdeauna. Acum Sihăstria nevrednicului Ioan este mai aproape de Sfinţia Voastră şi atunci când nu vă place la Ierihon, puteți veni la Schit, unde aveți linişte şi ajutorul fiilor duhovniceşti. Eu lărgesc adăpostul ca să aveți înlesnire ca şi chilia veche a Sfinției Voastre.

Acum, eu sunt mulțumit că ați venit la Ierihon, unde vă pot sluji surorile noastre mai bine decât la Vitania.

Din Limonar am scris puțin căci nu m-a lăsat căldura şi pe urmă boala.

Cu smerite închinăciuni vă rog să mă iertați pe mine, că nu pot veni la Ierihon, pentru multele mele neputințe, dar am mângâierea că sunteți aproape, iar cu dragostea părintească locuiți totdeauna în inima noastră.

Sfintele rugăciuni ale Prea Cuvioşiei Voastre, să mă acopere şi pe mine nevrednicul fiu duhovnicesc.

Ioan Ieromonahul

Prea Cuvioase Părinte Sava,

Vă trimit această fotografie a Prea Cuvioşiei Voastre pe care am găsit-o la Părintele Procopie şi o păstrez ca pe o scumpă amintire. Când mă uit la dânsa, în peştera mea, îmi pare că eşti aproape de nevrednicia mea şi mă mângâi.

Vă rog foarte mult să vă iscăliţi pe dosul fotografiei şi dacă vă aduceţi aminte scrieţi şi anul (peripu) când v-aţi fotografiat, precum şi data când vă iscăliţi. Iar după asta, când este prilej, să-mi trimiteţi înapoi fotografia.

Am auzit despre tulburările cari sporesc în Mânăstirea Sfântului Sava şi m-am întristat.

Cu gândul la boala Sfinţiei Voastre şi la nevoile duhovniceşti din Mânăstire, eu am alcătuit aceste "Stihuri", cu multă durere în inimă.

Urmează "Stihuri către Părintele Duhovnic Sava".

La urma Stihurilor, se află această însemnare:

Aceste versuri au fost trimise Părintelui Duhovnic Sava prin Noiembrie 1955, când se afla bolnav şi descurajat la Ierihon.

Din cauza tulburărilor care erau atunci la Mânăstirea Sf. Sava, eu l-am îndemnat să mai scuture puţin boala şi să întărească pe fraţii cei slabi la suflet şi învrăjbiţi. În adevăr s-a făcut atunci mai bine şi a mers la mânăstire. O bucată de vreme a fost mai vioi, iar în anul 1957 a căzut în paralizare.

Pentru asta la 1 Noiembrie 1957 am făcut apel către toţi fraţii noştri români din Palestina, ca să ajute pentru Sfântul Maslu. În acea scrisoare am adăugat şi versurile de mai sus spre aducere aminte.

Ieroschimonahul Ioan Iacob

O Rugăminte către fraţii noştri români din Palestina şi mai ales către maicile de la Eleon şi din Ierusalim, pentru Părintele nostru Sava Duhovnicul.

1 Noiembrie 1957

Scrisă la Schitul "Sf. Ana" din valea Hozevei de către nevrednicul Ieroschimonah Ioan Iacob (Savait) fost Egumen la Sf. Iordan. O rugăminte frăţească pentru Părintele nostru Duhovnic Sava.

Fraţilor şi surorilor întru Hristos,

Cari sunteţi fii şi fiicele duhovniceşti ale Părintelui Sava, vă rog să daţi puţină atenţie la cele ce vreau să vă spun aici, eu - care sunt cel mai mic dintre fiii lui duhovniceşti şi cel mai nevrednic dintre frăţiile voastre:

Bătrânul nostru Duhovnic a ajuns într-o stare grea de suferinţă şi la ajutorul doctorilor nu mai este nădejde, iar noi nevrednicii nu putem să-i facem mângâiere. Însă datoria pe care o avem faţă de el (mai ales noi românii) este aşa de mare, încât întrece orice datorie pe care o avem faţă de alţi pământeni.

La cei mai mulţi dintre noi, el ne-a fost şi "născător" şi povăţuitor sufletesc. Părintele nostru Duhovnic n-a fost pentru noi numai călăuză pentru suflet, el a fost şi "Balsamul de alinare" la toate nevoile şi la toate suferinţele noastre prin străini.

Pentru noi sărmanii şi înstrăinaţii de patrie, el ne-a fost "tată şi mamă" atât pentru suflet cât şi pentru trup. Ne-a ridicat sarcina păcatelor la cei mai împovăraţi, ne-a dat veşmântul mântuirii la cei neîmbrăcaţi, ne-a dat sprijin la cei nevoiaşi şi slabi!

Care dintre noi n-a rămas mişcat de multa lui bunătate şi de blândeţea lui cea părintească?

Cine s-a dus la el n-a fost uşurat la suflet şi mângâiat? El pentru toţi s-a jertfit şi de multe ori a suferit ocară şi necinste pentru hatârul nostru. Până în ziua de azi sunt mulţi cari îl ponegresc şi-l osândesc din cauză că a ţinut parte bieţilor români.

L-au defăimat mereu potrivnicii lui din cauza noastră, dar el n-a luat în seamă strigătele lor, ci a arătat aceiaş dragoste şi aceiaş sprijineală totdeauna pentru noi sărmanii. În inima lui cea largă el pe toţi ne-a cuprins şi căldura dragostei lui pe toţi ne-a mângâiat.

Astăzi când el nu mai poate, noi să nu fim nepăsători. Să căutăm fiecare ca să-i dăm ajutor. Eu ştiu că multe dintre Sfinţiile voastre sunteţi gata să jertfiţi orice ca să-i faceţi lui uşurare, căci toate sunteţi recunoscătoare faţă de bunătatea lui, dar n-aveţi cum să-l ajutaţi.

În starea în care se află el astăzi, un singur ajutor ar putea să-l mai folosească şi anume: Sfânta Rugăciune. Eu nu mă îndoiesc, ci sunt încredinţat că toţi faceţi rugăciune pentru uşurarea lui. Încă cea mai puternică şi mai primită rugăciune pentru bolnav este "Rugăciunea Credinţii" adică Sfântul Maslu. Pe aceasta o porunceşte Sf. Apostol Iacob, Fratele Domnului şi are cea mai mare putere când este însoţită de pocăinţă.

Acum doi ani de zile când a pogorât prima dată Părintele Sava la Ierihon (fiind bolnav şi descurajat), eu i-am scris versurile acestea şi l-am rugat să mai ţie curajul şi să nu ne părăsească, iată cum îi scriam atunci: urmează Stihurile către Părintele Duhovnic Sava.

Deci scriindu-i atunci aceste rânduri, bătrânul nostru Părinte m-a ascultat şi (cu darul lui Dumnezeu) s-a mai întărit. Dar acuma oare mă mai ascultă? Mai poate oare scutura povara boalei, ca să ne fie iarăşi mângâiere sufletească?

Vai! Acum mâna lui cea sfinţită, pe care o punea cu milă pe capetele noastre cele împovărate (dându-ne la toţi uşurare), mâna aceia prietenească s-a făcut ca plumbul de grea, iar picioarele lui cele neobosite, care alergau mereu în urma noastră (ca după nişte oi răsleţite) acum ele cu greu se mai mişcă. Astăzi doar ochii lui cei blânzi şi inima lui cea caldă ne caută cu nerăbdare, dar nu ne poate vedea sărmanul, căci toţi suntem departe, departe în ţara cea străină a nesimţirii şi a învrăjbirii frăţeşti.

O, suflete al meu, ticăloase, pentru ce nu ţi-ai venit în fire cu un ceas mai înainte să te pocăieşti mai aproape de el, ca să nu mai amărăşti şi tu bătrâneţea celui ce ne-a fost dulceaţă în viaţa asta necăjită?

Plângeţi fraţilor împreună cu mine nevrednicul. Căci nu ştim dacă vom avea parte de un asemenea Părinte blând şi îngăduitor ca Părintele Sava! Eu nu mai îndăznesc să-l rog pentru slujbă, căci el aşteaptă ajutorul nostru (ca să ne rugăm pentru el).

Pentru aceasta am socotit ca să i se facă la Eleon Sf. Maslu şi să trimitem în loc de felicitare, puţin untdelemn sfinţit amestecat cu lacrămele calde ale fiilor şi fiicelor duhovniceşti, care nu pot să-l uite niciodată. Să spălăm cu lacrimi curate zapisul greşalelor noastre şi prin asta cred că se va uşura suferinţa prea scumpului nostru Părinte duhovnicesc.

Poate vă mirați că vă scriu sfințiilor voastre despre Maslul Părintelui Sava. Iată pentru ce scriu asta:

Părintele nostru duhovnic şi-a pus sufletul său chezaş pentru noi românii şi de multe ori a făcut pogorăminturi prea mari pentru a ne face mai ales nouă înlesniri. A trecut cu vederea rânduielile de obşte (de pildă cum au fost călugăriile) numai ca să ne ajute şi să ne mângâie pe noi, cari eram ca oile fără păstor.

Aceste pogorăminturi n-ar fi nici o greutate pentru sufletul lui cel curat, dacă noi am fi păzit rânduiala noastră cum se cuvine. Însă cu durere trebuie să mărturisim că toți ne-am abătut şi de multe ori am făcut şi mărturisirea cu vicleşug. N-am avut toți mărturisirea curată, iar el - ca un milostiv - ne-a dăruit la toți deslegare (căci neştiind bine limba, uşor se înşală duhovnicul).

De multe ori blândețea şi simplitatea lui au fost rău folosite de către noi, nevrednicii. Ştiind că toate le crede şi pe toate le iartă, ne-am făcut prea mult voile noastre, nu ne-a mustrat cu asprime.

Iată de pildă acum în urmă am aflat de la el că mulți din fiii lui duhovniceşti nu fac de loc mărturisire (ca cei fără prihană) iar alții o fac falsă - şi asta durează ani de zile şi poate o viață întreagă.

Însă deslegare primesc regulat şi se împărtăşesc, iar povara noastră o ridică el singur. Oare puțină răspundere are pentr aceasta? Alții iarăşi sunt învrăjbiți, zavistuindu-se, însă la împăcare nu se pleacă, nici de Sfintele Taine nu se sfiesc.

Fraților şi surorilor, pentru dragostea lui Hristos, să ne socotim fiecare cu ce l-am împovărat pe bietul nostru Duhovnic şi să-i facem puțină uşurare. Unul să socotească câți ani a păcătuit în ascuns şi n-a mărturisit, altul să vadă cum şi-a păzit canonul rânduit de el, iar alții să-şi aducă aminte câți ani de zile au fost învrăjbiți şi neîmpăcați, primind Sfintele Taine cu nevrednicie.

Să răscolim fiecare trecutul nostru şi să vedem dacă nu cumva haina pocăinții noastre este roasă de molii (adică de păcate de moarte cum este: mândria, iubirea de arginți, zavistia, desfrânarea, lăcomia pântecelui, mânia şi trândăvia). Să ne închipuim că boala Părintelui este pentru păcatele noastre, de care nu ne îngrijim. Ceea ce s-ar cuveni să pătimim noi toți, o primeşte acum el singur ca un chezaş al sufletelor noastre. Cei care socotim că l-am împovărat, suntem datori să ne pocăim cu tot dinadinsul, descoperind la duhovnicul din Mânăstire toate cele ascunse şi nemărturisite, dar mai cu seamă trebuie să punem capăt la orice vrajbă între noi.

Acum la începutul Postului, să punem toți mână de la mână - după puterea fiecăruia - şi să plătim ca să i se facă Sf. Maslu la Eleon. Ceea ce se cuvine să facă bolnavul înainte de Sf. Maslu, să facem noi toți, cari i-am pricinuit boala.

Dacă hotărârea de sus este ca să mai trăiască, atunci va dobândi sănătate, iar dacă este chemat la cele veşnice, atunci va merge în pace, cu sufletul uşurat. Noi trebuie să fim mărturisiți şi împăcați.

Dar iată - parcă văd - că unii vor zice în gândul lor: "Oare tocmai noi ne-am găsit să-i facem Maslu Părintelui Sava? Nu sunt oare destui preoți la Sf. Sava şi la Patriarhie ca să-i facă Sf. Maslu?"

Aşa este. Sunt şi bani, sunt şi preoți acolo, care ar putea să facă Maslu în toată ziua, însă nu este destulă dragoste, şi pe urmă alții nu simt atâta datorie față de Părintele Sava, precum simțim noi românii.

Ei dacă fac ceva, o fac aceasta din ceea ce prisoseşte şi ca să împlinească tipicul, pe când s-ar cuveni ca din sărăcia noastră să jertfim toți câte puțin şi să aducem ca un semn de recunoştință slujba aceasta a Sf. Maslu.

Plata nu este mare lucru pentru slujbă, ar putea s-o facă şi o singură persoană mai chiabură, însă scopul este ca toţi să luăm parte la plată pentru săvârşirea Tainei, după cum toţi ne-am folosit de la Părintele nostru. Să fie aceasta ca cei doi bănuţi ai văduvei din Sfânta Evanghelie.

Deci fraţilor şi surorilor, după cum altă dată Părintele nostru Duhovnic era părtaş la suferinţele şi necazurile noastre a tuturor, tot aşa s-ar cuveni ca şi noi acum să fim părtaşi cu toţii la suferinţele lui, adică să ne doară şi pe noi durerea lui.

Viaţa lui a fost curată ca aurul şi poate n-ar fi slobozit Dumnezeu această boală înfricoşată, dacă nu eram noi ca să-l îngreuiem cu răutăţile noastre.

Să nu credeţi fraţilor că este puţină răspundere pentru cel care mărturiseşte şi călugăreşte. El se pune chezaş atunci când îl dezleagă pe cel mărturisit, mai ales când este călugărit chiar de el. Noi toţi făgăduim să ne îndreptăm, dar numai Dumnezeu ştie cum ne păzim făgăduinţa. El însă totdeauna dă cuvânt de chezăşie înaintea lui Dumnezeu şi ne acoperă. De multe ori duhovnicii cu viaţă curată, se osândesc din cauza pogorământului prea mare pe care îl fac cu alţii şi nemustrarea. Dar iarăşi sunt şi duhovnici cari se sfinţesc prin fiii lor duhovniceşti pe cari îi ţin din scurt şi îi vindecă sufleteşte.

Roadele duhovnicului sunt fiii lui duhovniceşti. Răspunderea duhovnicului este mai mare decât a egumenului şi a patriarhilor, căci proestoşi sunt mulţi, iar părinţi sufleteşti sunt rari, cum zice şi Sf. Apostol Pavel "Căci de aţi avea zece mii de dascăli întru Hristos, dar nu mulţi părinţi" (Epistola I către Corinteni).

Deci părinţii noştri cei sufleteşti sunt mai scumpi decât orice persoană din lume, căci prin ei ne naştem duhovniceşte şi prin ei creştem întru Hristos (adică sporim) şi mântuirea noastră este strâns legată de persoana lor. Să purtăm deci şi noi cum putem sarcina neputinţelor Duhovnicului nostru şi a binefăcătorului neamului nostru (prin rugăciunea noastră şi prin pocăinţă curată), după cum şi el a purtat o viaţă întreagă sarcina păcatelor noastre şi atunci fraţilor şi surorilor, vom împlini legea lui Hristos, precum ne învaţă Sf. Apostol Pavel, zicând: "Purtaţi sarcina unul altuia şi aşa pliniţi legea lui Hristos" (Cartea către Galateni).

La 2 Ianuarie 1958

Cinstitul meu părinte,

Nu ţi-am scris de praznic, căci mă gândeam că vei avea mulţi oaspeţi şi multe scrisori din altă parte.

Şi în adevăr iată acum aflu că ţi-a venit Oaspetele cel mare cu scrisoarea de chemare ...

N-ai mai aşteptat să vie şi anul acesta primăvara cea dorită, ci te-ai grăbit să mergi singur acolo unde este veşnic primăvară!

Cu puţine zile mai înainte ai dorit să pogori la vale, mai aproape de Sf. Iordan, ca să te încălzeşti afară la lumina soarelui la Ierihon.

Dar văzând că ucenicii se împotrivesc, ai lăsat chilia ta şi te-ai urcat aproape de "Soarele cel Veşnic", care îndulceşte toate şi nu apune niciodată!

Ai trimis ucenicului din peşteră cojocul tău părinte, ca şi oarecând Ilie Proorocul la înălţarea sa.

Parcă ţi-ar fi spus inima că de-acum să nu mai răceşti. Te-ai îmbrăcat acum în altă haină mai albă ca zăpada, care nu se mai învecheşte niciodată.

Ai lepădat trupul cel greoi şi neputincios şi te-ai făcut mai uşor ca o pasăre. Acuma nu mai este nevoie să strigi la ucenic ca să te ridice, căci te-ai ridicat mai sus decât noi pământenii.

Dar să ne ierţi pe noi nevrednicii tăi fii, că prea multe dureri şi prea multe greutăţi ţi-am pricinuit în lumea asta.

Bunul Dumnezeu să-ţi plătească din belşug blândeţele şi mila pe care ai arătat-o către toţi şi mai ales către noi românii cei nemernici şi prea obijduiţi.

Să nu vă miraţi fraţilor că scriu aceste rânduri, acum a patra zi după îngropare, Părintele nostru nu s-a despărţit cu totul de noi.

Deşi cu trupul s-a mutat de la noi, însă duhul lui priveghează asupra noastră din înălţime, căci pe cât de mare i-a fost dragostea pentru noi, pe atât de mare este şi îndrăzneala la Scaunul cel Ceresc.

S-a stins făclia noastră duhovnicească de pe pământ, ca să răsară mai luminos în lumea veşniciei.

De vom urma sfaturile şi pilda vieţii lui celei curate, atunci el nu va înceta să lumineze şi să mângâie cu darul său pe toţi.

Biserica din ceruri este strâns legată cu cea de pe pământ. Atât numai că cei trecuţi din viaţă alcătuesc Biserica celor întâi născuţi, adică Biserica Biruitoare, căci ei şi-au terminat lupta vieţii şi nu mai au războaie şi tulburări. Iar noi cei rămaşi, avem încă de luptat şi pentru asta Biserica celor de pe pământ se zicea Biserica Luptătoare, dar ea este una cu cea din ceruri.

SPRE ADUCERE AMINTE
DE SCUMPUL NOSTRU PĂRINTE
SAVA IEROSCHIMONAHUL

În Cartea cea către evrei, Sfântul Apostol Pavel ne porunceşte zicând: "Aduceţi-vă aminte de mai marii voştri, cari v-au grăit cuvântul lui Dumnezeu şi privind la săvârşirea vieţii lor, să le urmaţi credinţa". Cap. 13-7.

Iar Sfântul Ioan Gură de Aur ne învaţă următoarele: "De voieşti ca să cinsteşti pe răposatul tău, cinsteşte-l prin Psalmi şi prin o viaţă creştinească. Fă milostenie pentru el şi dă să facă Liturghii pentru numele lui".

"Oricum ar fi el, lucrul acesta este foarte bun, căci de este el în chinuri, se izbăveşte prin rugăciunile tale, împreună cu ale Bisericii. Şi indată ce se izbăveşte, acest suflet va sta rugându-se pururea lui Dumnezeu, cu osârdie, pentru binele şi mântuirea acelui suflet, prin care el a dobândit mântuirea şi care locueşte încă pe pământ. Şi nu va înceta rugându-se, până ce acest suflet se va bucura şi el de mântuirea sa (adică de fericirea aceluia) întru împărăţia lui Dumnezeu".

Însemnare

Rog pe fraţii noştri, cari citesc aceste cuvinte, să mă ierte că n-am putut trimite mai înainte de Sâmbăta morţilor caietul. Aceasta din cauza neputinţii mele.

Unele cuvinte au mai fost trimise la Eleon, fiind scrise cu creionul. Acum am mai adăugat şi altele. Ştiu că toţi îl pomenesc pe scumpul nostru Părinte, dar eu simt ca o datorie ca să vă aduc aminte, mai ales acum la începutul Postului, când se face mai multă rugăciune şi poate să-l pomenească fiecare la chilie. Căci deşi la Biserică nu fac pomeniri totdeauna, însă îndeosebi nu este oprit niciodată a ne ruga pentru cei răposaţi.

STIHURI

Întru cinstita pomenire a
Părintelui nostru Sava
Duhovnicul

Te-ai dus în lumea veşniciei,
În locuri pline de verdeaţă
Şi ne-ai lăsat pe noi sărmanii
Nemângâiaţi aici în viaţă!

Acolo nu mai ai durere,
Nici întristare, nici suspin,
Acolo-i veşnic primăvară
Şi cerul pururea-i senin.

Grăbindu-te spre "Valea Păcii"
Te-ai dus Părinte de la noi,
Să nu mai vezi amarul lumii
Cu zvonurile de război.

Iar cei rămaşi în lumea asta,
Înstrăinaţii fiii tăi,
Nevrednici ne-am făcut de tine,
Dar vrednici a lua bătăi.

Comoara bunătăţii tale
Am preţuit-o prea puţin,
Pentru aceasta azi ne vine
Amărăciune şi suspin.

Acuma norii desnădejdii,
Ca nişte munţi s-au îngroşat
Şi moartea cea necruţătoare
Îngrozitor s-a înarmat!

Azi calul cel apocaliptic
Cu părul roşu, ca de foc,
Nechează, bate din picioare,
Îi gata ca s-o ia din loc!

Ieroschimonahul
Ioan de la Hozeva
31 Decembrie 1959

Însemnare

Calul apocaliptic înseamnează: războiul, care este gata să izbucnească, în fiecare clipă.

Fotografia duhovnicului Sava Ieroschimonahul.
Pe această fotografie, Sfântul Ioan Iacob schimonahul a scris versurile din stihurile 1, 4, 5 şi 6 din poezia "Duioasă versuire celui plecat".

Duioasă versuire celui plecat Duhovnicul Sava, Ieroschimonahul

O, suflet plin de bunătate
Limanul nostru la nevoi,
Duhovnicescule Părinte,
De ce te-ai dus de lângă noi?

Când ne uitam odinioară
La chipul tău cel prea senin,
Uitam durerea cea amară,
Opream al inimii suspin.

Şi auzindu-ţi vorba dulce,
Deşi eram de rele plini,
Noi nu mai socoteam atuncea
Că ne aflam între străini.

Acuma, nu mai are cine
Să ne mai mângâie de loc,
Iar valurile de necazuri
Mai grele vin şi mai cu foc.

Priveşte dintru înălţime
Spre turma cea fără păstor
Şi-o sprijineşte ca să meargă
Pe drumul cel mântuitor.

În toată vremea vieţii noastre
Noi nicidecum nu te uităm
Şi pentru veşnica odihnă
Întotdeauna ne rugăm.

Când va suna şi ceasul nostru
Să punem traiului sfârşit,
Atunci să fii cu noi, Părinte,
De-a pururea nedespărţit!

Nevrednicul fiu duhovnicesc
Ioan Iacob

Însemnare

Unul dintre fiii duhovniceşti ai Părintelui Sava, mi-a spus că s-a rugat mai cu dinadinsul pentru el ca să afle în ce stare se află în lumea cealaltă.

La un an după săvârşirea lui, l-a visat că era cam scârbit. Întrebându-l cum se află, i-a răspuns că nu se poate odihni, câtă vreme o parte din copacii lui sunt în stăpânirea boerului. Persoana care a visat n-a priceput despre care boer este vorba, dar îmi spunea că i-a arătat cu degetul nişte copaci înstrăinaţi, care trebuiau răscumpăraţi.

Eu nu cred visele, dar ştiu că persoana care a văzut aceasta este vrednică de crezare şi a făcut rugăciune multă pentru cel răposat. Pentru aceasta mai fac însemnare prin foile mele spre pocăinţă (ca să fie spre uşurarea Păr. Sava) dar unii se zburlesc şi nu primesc nici fotografia lui. Eu însă caut să împlinesc datoria faţă de binefăcătorul nostru, care mi-a poruncit aceasta.

Întru Cinstita Pomenire a Părintelui Nostru Sava Duhovnicul

Au trecut doi ani de zile de când s-a dus de la noi prea scumpul nostru Părinte, care a fost izvor de mângâiere, mai ales pentru noi românii.

Acum trupul lui cel mult obosit s-a topit ca ceara, după cum şi viaţa lui întreagă a fost ca o făclie de ceară curată în sfeşnicul duhovnicesc.

S-a stins făclia noastră cea duhovnicească, care ne-a călăuzit paşii sufletului şi ne-a mângâiat viaţa noastră cea necăjită. S-a stins de pe pământ ca să răsară mai luminos în lumea veşniciei.

În cimitirul cuvioşilor Savaiţi, alături de mormântul Sfântului Sava, n-a rămas decât osemintele Duhovnicului nostru, dar în inima celor cari l-au cunoscut, el a rămas întreg, aşa cum a fost întotdeauna, cu chipul lui cel blând şi cu vorba lui dulce.

Cei străini poate că îl vor uita degrabă, însă românii din Palestina, care nu aveam mulţi Părinţi, nu putem să-l uităm până la moarte, aşa după cum zice Sf. Apostol Pavel: "Că chiar de vom avea zece mii de dascăli, dar nu mulţi Părinţi", că întru Hristos Iisus, el ne-a născut pe noi. (vezi Corinteni Cartea I).

În adevăr pe mulţi dintre noi ne-a născut duhovniceşte (prin Botezul călugăriei) şi pe toţi ne-a povăţuit şi ne-a sprijinit în tot chipul şi în toate împrejurările.

A fost ca un înger păzitor pentru noi şi ca un izvor nesecat, care ne-a îndulcit necazurile şi ne-a stins arsura păcatelor.

N-am fost vrednici de părintească lui dragoste, pentru aceasta ne-a părăsit degrabă fără să ne lase un urmaş vrednic, care să poată împlini lipsa Cuvioşiei sale. Ne-a lăsat singuri ca pe nişte oi fără păstori, înconjuraţi de primejdii şi de sminteli, în vremurile acestea grele.

Fraţilor şi surorilor duhovniceşti, nourii de ploaie se depărtează de la noi şi în locul lor se îngrămădesc nourii de necazuri şi de tulburări în toată lumea. Omenirea însetează de sânge şi cheltuieşte toată vlaga pentru fabricarea de arme ucigătoare. Lumea a ajuns astăzi ca un cazan, care clocoteşte de patima urei şi a necredinţei.

Când se va umfla cazanul de focul patimilor, atunci se vor aprinde toate naţiile de pe pământ şi Dumnezeu să ne păzească de grozăvenia războiului celui de pe urmă. Veştile sunt cântate frumos la radio şi politica vicleană le împodobeşte cu minciuni, dar o biată lume stă astăzi deasupra prafului de puşcă. O singură scânteie ajunge ca să aprindă tot pământul (adică pricină). Şi scânteia aceasta poate să sară pe negândite şi de acolo de unde nu te aştepţi.

Cu alte cuvinte vreau să spun că moartea ne pândeşte în toată clipa. Dar până vine războiul, mai vin şi alte încercări grele. În unele părţi ploile îneacă lumea, iar în alte părţi bântuiesc cutremure mari şi secetă, pe care o putem vedea şi la noi. În urma acestora vin lipsurile, vine foametea şi feluritele boli molipsitoare.

Să ne gândim deci fraţilor, căci poate mâine-poimâine vom fi chemaţi şi noi în lumea veşniciei, unde ne aşteaptă Părintele nostru Sava.

Să ne gândim cu ce ochi oare vom întâmpina în faţa lui, înaintea Scaunului Dreptăţii, unde se vădesc toate cele ascunse ale omului. Să ne facem socoteală ce vom răspunde la Scaunul Dreptăţii unde va fi de faţă şi Părintele nostru Duhovnicesc.

El şi-a făcut datoria faţă de noi. S-a străduit ani de zile ca să ne uşureze sarcina păcatelor şi să ne îndulcească amarul vieţii.

Se cuvine deci ca şi noi să ne facem datoria faţă de el. Mai întâi de toate, dacă noi vom purta grijă de sufletul nostru; atunci va simţi şi el mai multă uşurare şi mângâiere. Acum el nu mai poate face nimic pentru sine, ci aşteaptă ca să rodească mila şi osteneala pe care a făcut-o cu noi, după cum plugarul aşteaptă ca să rodească semănătura sa. După moarte răposaţii aşteaptă uşurare de la cei vii, cari au rămas îndatoraţi faţă de ei. Acum să ne facem socoteală, fraţilor, oare cine sunt mai îndatoraţi faţă de răposatul nostru Părinte. Au nu suntem noi românii din Palestina? Dintru aceasta putem înţelege că de la nimeni nu aşteaptă Părintele Sava mai multă pomenire şi mai multă rugăciune spre uşurare, cum aşteaptă de la noi. Acolo unde a semănat mult, de acolo aşteaptă să răsară şi pomenire mai deasă însoţită de mai multă dragoste şi recunoştinţă. Pomenirea răposaţilor nu înseamnă numai Parastase şi lumânări. A pomeni pe cei scumpi ai noştri, nu înseamnă ca să le scriem numai numele pe pomelnic şi să plătim gologani. Căci nu pot să plătească toţi şi întotdeauna Parastase sau alte slujbe pentru cei răposaţi. Răposaţii nu aşteaptă jertfă de gologani de la cei săraci, ci aşteaptă mai cu seamă cucernică aducere aminte în vremea rugăciunilor cari se fac la Biserică, precum şi a celor de la chilie. Aceasta este o jertfă pe care o poate face fiecare dintre noi, oricât de săraci şi oricât de neputincioşi am fi noi. Câte un strop de rugăciune când se adună de la toţi, se face cu vremea ca un nour de tămâie mirositoare, care se urcă la Scaunul Slavei, spre folosul celui răposat.

Dacă nu putem mai mult, cel puţin să facem zilnic câteva închinăciuni pentru odihna sufletului său, după numărul anilor cât ne-a fost duhovnic la fiecare dintre noi. Iar cine nu poate să facă nici acestea, atunci să-l pomenească măcar cu mintea, la vremea pravilei (atât la Biserică cât şi la Chilie).

Să nu vă miraţi că vă îndemn ca să faceţi aceasta pentru Părintele nostru. Căci chiar de n-ar avea nici o greutate în lumea cealaltă, noi totuşi suntem datori ca să facem rugăciuni pentru el, pentru ca fericirea lui să fie deplină şi câştigând mai multă îndrăznire către Domnul să mijlocească şi pentru mântuirea noastră.

De multe ori persoanele care au avut dregătorie duhovnicească (cu răspundere) cum sunt duhovnicii şi egumenii, au întâmpinat greutăţi în lumea cealaltă, din cauza fiilor duhovniceşti, cari au rămas in viaţă neîndreptaţi. Deşi răposaţii au avut viaţă curată, însă păcatele străine (pentru care ei au fost chezaşi) le-au făcut greutăţi.

De aceea şi răposatul nostru Duhovnic poate să aibă oarecare piedici din cauza noastră.

Dacă ne vom cerca mai bine conştiinţa noastră, eu cred că mulţi dintre noi, ne vom găsi în neregulă, adică cu multe lipsuri duhovniceşti. Şi aceste lipsuri ale noastre, pot aduce greutăţi în lumea cealaltă Părintelui nostru Duhovnic. Mai ales dacă noi am fost nepăsători pentru suflet din cauza bunătăţii lui şi a pogorământului prea mare, care l-a făcut pentru noi. Adică dacă nu ne-a mustrat pe noi cei obraznici şi dacă nu ne-a oprit de la cele sfinte pe cei cari am fost nevrednici. Sfântul Ierarh Climent (urmaşul Sf. Apostol Petru) deşi era sfânt cu viaţa, totuşi n-a avut încredinţarea de iertăciune pentru pogorământul ce l-a făcut cu hirotoniile clericilor. Căci rugându-se el mult la mormântul Sf. Apostol Petru, a auzit glas din mormânt zicându-i: "Toate ţi le iartă Dumnezeu, afară de hirotonii, pentru care vei da răspuns"!

De-aici putem înţelege că Duhovnicul cel cu viaţă curată, primeşte iertăciune pentru faptele lui, însă va da răspuns pentru fiii lui duhovniceşti, ca cel care s-a pus chezaş pentru ei. Dacă fiii nu-şi îndeplinesc datoria, atunci va fi întrebat chezaşul lur (adică duhovnicul). Deci să ne sârguim fraţilor şi surorilor, cari sunteţi fiii şi fiicele duhovniceşti ale Părintelui Sava, să ne sârguim a pune început bun vieţii noastre, ca prin aceasta să dobândească şi el mai multă îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu. Şi atunci să fim siguri că având îndrăzneală, nu va înceta rugându-se ca să dobândim şi noi fericirea lui.

Şi acum, îndreptându-mi gândul către pururea pomenitul nostru Părinte, rostesc cu umilinţă:

Te-ai dus din lumea aceasta, prea scumpul nostru Părinte, dar în inima noastră eşti întotdeauna viu !

Cât vor mai trăi români pe Locurile Sfinte, pomenirea Cuvioşiei tale va fi de-a pururea vie în inima lor.

Nu te vor uita fraţii şi surorile noastre duhovniceşti, pe cari i-ai uşurat la suflet şi i-ai mângâiat întru necazuri. Când va veni iar praznicul Sf. Sava, îşi vor aduce aminte sărmanii tăi fii duhovniceşti, că în Lăcaşul acela a trăit odată comoara lor de mângâiere! Vor merge mulţi ca să-ţi vadă chilia unde ai trăit odinioară şi unde ai vărsat pârâu de lacrămi pentru neputinţele noastre! Se va părea că te văd aievea, urcând încetişor scările de piatră spre chiliuţa cea scăldată în soare, de lângă mormântul Sfântului Ioan Damaschin.

Vor trece anii şi oamenii se vor schimba, dar pomenirea Sfinţiei tale, neştearsă va rămâne în inima celor care te-au cunoscut şi te-au preţuit! Viaţa noastră de acum nu va mai simţi dulceaţa şi mângâierea pe care o aveam odinioară când erai în mijlocul nostru. Chipul tău cel blând şi vorba cea dulce ne-a fost la toţi pricină de alintare şi de încurajare.

Amarul scârbelor şi al neputinţelor noastre se uşurau şi se îndulceau, atunci când aveam putinţă să le mărturisim Sfinţeniei tale. Chiar şi atunci când erai doborât de neputinţa boalei, noi tot ne mângâiam, gândindu-ne că eşti în mijlocul nostru şi ne cunoşti necazurile.

Acum s-a stins făclia noastră cea duhovnicească şi viaţa noastră este mai amară în lipsa Sfinţiei tale.

Dacă vei dobândi îndrăzneală către Domnul, noi avem nădejde că nu vei înceta rugându-te pentru fiii tăi, cari au rămas orfani aici pe pământ. Acolo eşti mai aproape de Sfântul, Căruia i-ai slujit cu râvnă toată viaţa şi vei mijloci pentru sufletele noastre.

Când fiii tăi cei orfani vor aprinde candele şi făclii la mormântul Sf. Sava, îşi vor aduce aminte că alăturea este şi mormântul tău, iar lacrămile lor vor uda plăcile de piatră, care adăpostesc cinstitul şi mult obositul tău trup (care s-a zdruncinat atâția ani pentru noi nevrednicii).

Veşnică să-ţi fie pomenirea în inima fiilor tăi duhovniceşti şi duhul tău să se veselească în lumina cerească, unde toţi sfinţii se veselesc totdeauna şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Nu vă tulburaţi cei care citiţi îndemnurile mele spre pocăinţă, căci eu scriu acestea din porunca Părintelui nostru Duhovnic. El a lăsat o grădină duhovnicească şi unii din copacii lui se usucă, iar el aşteaptă cu nerăbdare roade vrednice de pocăinţă de la aceşti copaci (cari suntem noi toţi). Îndreptarea noastră este odihna şi bucuria lui.

Cu adâncă recunoştinţă,
Cel mai nevrednic fiu duhovnicesc,
Ioan Ieroschimonahul
Sihăstria Sf. Ana
Hozeva, 1960

Un Adaus în legătură cu cele scrise înainte

În Mânăstirea Sf. Sava a trăit cu 50 ani în urmă un Ieromonah cu numele Ioachim Spiţaru. Era un om învăţat şi cu viaţă sfântă. El a scris multe istorii din viaţa cuvioşilor Părinţi pe cari i-a cunoscut în Mânăstirea Sf. Sava şi în Sihăstriile din Sfântul Munte. Tot el a scris şi viaţa Cuvioasei Fotini, care a sihăstrit pe malul Iordanului, aproape de locul unde se află azi Schitul românesc. Între alte istorisiri, acest Ieromonah aminteşte şi despre un Duhovnic Sofronie din Sfântul Munte, care s-a proslăvit în zilele noastre. Iată ce povesteşte despre Cuviosul Sofronie:

Am cunoscut şi pe un alt bărbat sfânt şi îmbunătăţit, pe egumenul Mânăstirii Sf. Pavel, cu numele Sofronie Galliga. În vremea când l-am cunoscut eu, el era aproape de 80 de ani. S-a născut în satul Calligata, din insula Ghefalinia.

Din tinereţe a iubit chipul monahicesc. Mergând în Sfântul Munte s-a călugărit, apoi a fost preoţit şi mulţi ani de zile a fost Egumen în Mânăstirea Sfântul Pavel. Era foarte simplu şi avea atâta blândeţe, încât niciodată n-a mustrat pe călugări, nimeni nu l-a văzut pe el mânios şi n-a auzit cineva cuvânt aspru din gura lui. Din cauză că era prea îngăduitor şi fără răutate, mulţi îl vorbeau de rău şi ziceau că din cauza lui călugării sunt fără rânduială. El însă urma pilda Mântuitorului, care primea cu faţă blândă pe cei păcătoşi.

Când l-am cunoscut eu (zice scriitorul) pe Egumenul Sofronie, era acum bătrân şi totdeauna zicea că răceşte. Chiar în luna Iulie, la el în cameră ardea zi şi noapte focul în sobă, iar când dormea, era îmbrăcat cu o haină groasă (blană), însă totdeauna tremura.

Pe atunce eu eram încă tânăr (zice Ioachim) şi trăiam în aceeaşi mânăstire (la Sf. Sava). De multe ori cercetam pe bătrânul Egumen Sofronie şi ascultam cu luare aminte frumoasele lui sfaturi. Însă nu puteam să zăbovesc mult la el, căci era peste măsură de cald în camera lui.

A murit în anul 1881, când împlinise vârsta de 82 de ani. Mulţi călugări din mânăstirea lui (între care şi însuşi egumenul ce a urmat după el) ziceau că răposatul Sofronie nu se mântuieşte. Aşteptau să vadă un semn pentru aceasta, atunci când vor face mutarea osemintelor (după cum este tradiţia în Sf. Munte). Ei ziceau aceasta, pentru că nu cunoşteau faptele cele îmbunătăţite ale Egumenului.

La trei ani după săvârşirea lui, când s-au dezgropat osemintele, s-au adunat la cimitir, aproape toţi călugării din Mânăstirea Sf. Pavel, apoi de la Schitul Nou, de la Sf. Ana, de la Gareia, precum şi din alte părţi, anume ca să vadă cum anume arată osemintele răposatului Egumen Sofronie.

Căci după cum se crede, atunci la dezgropare se arată în ce stare este cel răposat.

După ce s-au cetit rugăciunile cuvenite, au deschis mormântul, în care se afla trupul răposatului Egumen.

Din cauză că fusese înfăşurat în mantie de mătase, mantia n-a putrezit şi se vedea umflată, ca şi cum ar fi fost în ea trupul întreg. Văzând aceasta cei care aveau presupusuri, au crezut că trupul lui a rămas neputred (din cauza îngăduielii lui prea mari).

Deci pogorându-se în groapă monahul Serafim (Iconomul Mânăstirii) a spintecat mantia cu briceagul şi îndată a ieşit din mormânt o mireazmă de moaşte Sfinţite, încât au rămas cu toţii uimiţi.

Pipăind mai cu dinadinsul Iconomul Serafim, a cunoscut că trupul răposatului era putrezit, iar din osemintele lui ieşea mireazmă cerească, ca semn pentru sfinţenia lui.

Toţi cei cari erau de faţă au căutat să ia blagoslovenie câte o bucăţică din moaştele Egumenului Sofronie.

Iar Proestoşii Mânăstirii au adunat într-o raclă toate osemintele şi le-au aşezat cu cinste la jertfelnicul Bisericii Mari, ca pe nişte adevărate moaşte de sfânt.

Au cunoscut atunci toți că bunătatea lui a adus roade plăcute înaintea lui Dumnezeu.
Căci fiii lui duhovniceşti s-au căit pentru neregula lor şi umilindu-se şi-au schimbat viața, iar cel răposat şi-a dobândit plata ostenelilor lui.

Din povestea aceasta, fraților, putem înțelege că deşi uneori Duhovnicii şi Egumenii sunt prea îngăduitori față de fiii lor duhovniceşti, însă Dumnezeu nu-i osândeşte dacă fiii lor se căiesc şi fac rugăciune pentru uşurarea celor răposați.

De aceea şi noi care ştim bunătatea cea mare a Părintelui Sava şi pogorământul pe care îl făcea pentru noi, să ne sârguim a ne îndrepta viața prin pocăință curată, pentru ca nu cumva să fim noi piedică pentru mântuirea şi fericirea lui.

Văzând Bunul Dumnezeu pocăința noastră, va dărui mai multă plată celui răposat, care s-a ostenit pentru noi, iar noi înşine vom dobândi mai multă nădejde de mântuire prin rugăciunile lui.

Câtă vreme cel răposat are vreo legătură sau vreo împiedicare sufletească, el nu se poate ruga pentru nimeni.

Iar când sufletul lui se uşurează prin rugăciunile şi prin pocăința fiilor duhovniceşti, atunci răposatul capătă îndrăzneală şi se roagă cu tot dinadinsul pentru cei rămaşi în viață.

Şi nu se lasă până când nu-i face şi pe dânşii părtaşi la fericirea lui.

Aceasta este taina pentru care mulți oameni cu viață sfântă, nu se proslăvesc (adică nu se sfințesc) îndată după moarte, ci după trecere de mai mulți ani, iar alții abia după a doua venire.

Cele semănate de ei pe pământ, de multe ori rodesc cu întârziere şi pentru aceasta ei sunt mereu în aşteptare.

Acum aşteaptă cu nerăbdate şi răposatul nostru Părinte, ca să rodească ceva şi grădina lui cea duhovnicească, pe care a semănat-o şi a îngrijit-o aici pe pământ.

Grădina aceasta suntem noi toți, fiii şi fiicele lui duhovniceşti, pentru care s-a ostenit şi de multe ori a suferit ocară şi ruşine pentru noi nevrednicii.

Acum în vremea Sf. Post (deşi la Biserică nu se fac pomeniri) dar la chilie poate să facă fiecare o mică rugăciune şi mai ales o roadă vrednică de pocăință.

Al vostru smerit întru Hristos frate,
Ioan Ieroschimonah

Sf. Ioan Iacob Românul

Când era elev la şcoală

Când a sosit la Ierusalim

Când era soldat

Mănăstirea Sf. Sava

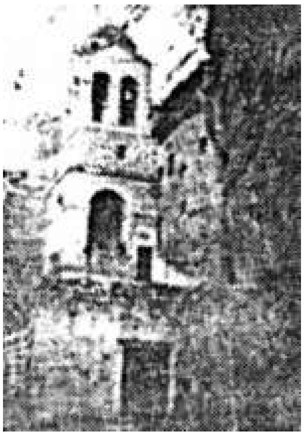
La Mânăstirea Sf. Sava

Sf. Ioan la Biserica
Sf. Ioan Botezătorul de la Iordan, mai 1947

La Ierusalim, în fața Sf. Mormânt, în 1937
Cel mai înalt, cu potcap, este Părintele Claudiu.
Cel cu culion este Sfântul Ioan

Intrarea în Mânăstirea Gheorghe Hozevitul

Chilia Sfântului Ioan Iacob

Scara pentru urcat în peştera Sfântului Ioan

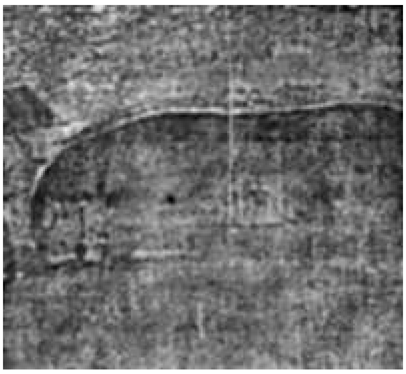
Sf. Ioan, cel mai înalt, din stânga, cu monahul Pavel, în dreapta, vecinul său

Icoana din fața Sfântului Altar de la chilia monahului Pavel, unde slujea Sfântul Ioan de multe ori Sfânta Liturghie.
În față, Părintele Ioanichie

Schimonahul Ioanichie în 1968.
Ucenicul cel mai iubit al Sfântului Ioan

Mormântul săpat în stâncă din vechime.
Aici a fost îngropat 20 de ani Sfântul Ioan, de la 1960 până la 1980

Părintele Egumen Amfilohie,
care l-a dezgropat pe Sfântul Ioan.
Alăturea este schimonahul Ioanichie

Moaştele întregi ale Sfântului Ioan Iacob Românul
se află depuse în Biserica Sfântul Ştefan
din Mânăstirea Sfântul Gheorghe Hozevitul din Israel,
între Ierihon şi Ierusalim

Sfântul Ioan Iacob Ieroschimonahul
Sihastru din Țara Sfântă

Partea a II-a

SCRIERI DUHOVNICEŞTI

Scrisori, culegeri din Sfinții Părinți,
traduceri, alcătuiri proprii
despre virtuți şi patimi,
toate cu conținut dogmatic şi moral.

ÎNSEMNARE

Pentru dragostea ei cea nemărginită care o avea către Mântuitorul, Sf. Maria Magdalena s-a învrednicit să vadă ea mai întâi Învierea Lui făcându-se vestitoarea bucuriei pentru toată lumea, până la sfârşitul veacului. Nu încape îndoială că Maica Domnului a cunoscut înainte de toţi Sfânta Înviere a "Prea Iubitului Său Fiu".

Dar aceasta nu s-a făcut arătat prin Sf. Evanghelie.

A iconomisit Dumnezeu să se propovăduiască Sfânta Lui Înviere prin cinstita Mironosiță care nu era rudenie cu Domnul (căci celelalte Mironosițe mai toate erau rudenii).

Aceasta s-a făcut pentru a nu da motiv de necrezare sau de îndoială la cei slabi (despre Sfânta Înviere) şi mai ales pentru cei necredincioşi să nu fie motiv de luptă contra adevărului.

Multe minuni s-au făcut în vremea cât a trăit Sf. Maria Magdalena, care după tradiție a ajuns până la Roma cu propovăduirea.

Acolo s-a împrietenit cu soția Împăratului Neron, povestindu-i despre răutatea Arhiereilor jidovi şi despre judecata cea nedreaptă a lui Pilat. Pentru aceasta a fost chemat la Roma nelegiuitul Guvernator al Iudeei (adică Pilat) şi după multe pedepse, a fost ucis de însuşi Împăratul Neron.

La urmă Sfânta Maria a petrecut în Efes unde s-a şi săvârşit. Cinstitele ei moaşte au fost proslăvite de Dumnezeu mai mult decât la alți sfinți cu darul minunilor şi cu miresma cerească. Astăzi cinstitele ei moaşte sunt răspândite în toată lumea. Cea mai mare bucată este la Mânăstirea Simon Petra din Sf. Munte, unde se află mâna stângă.

Toți spun că atât vara, cât şi iarna mâna ei este caldă ca şi mâna omului viu şi lucrează minuni mai presus de fire.

Odinioară fiind dusă prin Rusia, mâna ei a lucrat atâtea minuni, încât s-a uimit lumea întreagă. Pentru rugăciunile ei, să ne miluiască şi să ne mântuiască şi pe noi păcătoşii Milostivul Dumnezeu. Amin.

PENTRU CITIREA ŞI CUGETAREA DUMNEZEIEŞTILOR SCRIPTURI

"Dintru a nu cunoaşte Scripturile pricina este a tuturor relelor"
zice Sfântul Ioan Gură de Aur

De multe ori am scris cuvinte pentru folosul meu sufletesc şi am crezut că aceste cuvinte pot folosi şi la alte persoane care nu prea au vreme să deschidă cărțile şi poate nici nu au la îndemână cărțile potrivite. Ştiu că în lumea de azi toată lumea este grăbită şi cărțile cele groase ale Sfinților Părinți stau uitate şi rar cine le mai citeşte. Aşa este duhul veacului, aşa sunt ocupațiile oamenilor, aşa este războiul cel nevăzut, încât lucrul cel duhovnicesc şi mai ales citirea cărților sfinte nu prea au loc în viața creştinilor de azi. Şi asta nu se întâmplă numai în lumea mirenilor, ci înşişi Monahii au început să ajusteze viața după moda nouă. Grija celor pământeşti îi ține încătuşați şi nu pot să mai afle vreme pentru citirea şi cugetarea dumnezeieştilor Scripturi.

Abia au vreme să asculte pravila din biserică, însă şi atunci mintea le este împovărată cu grija trupească şi cu necazurile vieții. Pentru îndulcirea sufletului greu se găseşte vreme în veacul nostru. Şi aceasta ne

păgubeşte mai mult decât toate. Căci neavând răgaz a privi mai des către cele cereşti uităm rostul vieții, slăbim duhovniceşte, şi ajungem de multe ori la desnădăjduire, când ştim ce fel de făgăduință am făcut înaintea lui Dumnezeu şi când vedem că se cheltuieşte viața în chip zadarnic.

Iată cum ne sfătuieşte Cuviosul Nicodim AGHIORITUL în privința aceasta:

"Toți creştinii care ştiu carte, datori sunt a citi Dumnezeieştile Scripturi, pentru că, după cum zice Sfântul Ioan Gură de Aur, fără de citirea Sfintelor Scripturi nu poate cineva a se mântui".

În cuvântarea cea pentru Lazăr, Sfântul Ioan Gură de Aur zice: "Că nu este cu putință, nu este a se mântui cineva, neîndulcindu-se adeseori de citirea duhovnicească!"

Apoi Sfântul Ioan Scărarul ne încredințează că citirea luminează şi adună mintea şi năravurile le pune la rânduială.

Iar Sfântul Efrem Sirul zice: "În ce chip trâmbița strigând în vreme de război, deşteaptă osârdia vitejilor luptători împotriva inamicului, aşa şi Sfintele Scripturi deşteaptă osârdia ta spre cel bun şi te îmbărbătează pe tine împotriva patimilor. Pentru care, frate al meu, trezeşti-te cu întemeiere şi te sârguieşte de-a pururea a te lipi de citirea Sfintelor Scripturi, ca să te învețe pe tine cum se cade a fugi de cursele vrăjmaşului şi a dobândi viața veşnică. Sunt însă unii cari citesc dar nu-şi dau silința ca să înțeleagă cele scrise".

Sfântul Apostol Pavel scrie către Ucenicul său Timotei: "Ia aminte la cetire!" iar Purtătorul de Dumnezeu Ignatie porunceşte Diaconului Iron, scriindu-i: "Ia aminte la cetire ca nu numai tu să cunoşti legile, ci şi la ceilalți să le tâlcuieşti". (în trimiterea către Antiohieni).

Iar despre Sfântul Vasile cel Mare şi Sfântul Grigorie Teologul spune istoricul Rufim că 13 ani au şezut în pustie cugetând Scripturile. Acum să ne oprim puțin, cei care trăim în veacul acesta de pe urmă şi să ne întrebăm:

Dacă în vremea cea veche era neapărată nevoie citirea Scripturilor (când erau şi povățuitori destui cu viață sfântă şi lumea era mai credincioasă) dar oare astăzi când s-au înmulțit vicleşugurile în lume şi s-au împuținat păstorii cei buni, acum când nu mai găseşti pildă de viață curată şi nici povățuitori sufleteşti, cu atât mai mult trebuie să ne sârguim la citirea Sfintelor cărți pentru a nu greşi drumul mântuirii.

Să ne gândim fraților că mântuirea noastră este în mare primejdie acum când nu mai sunt povățuitori. Deci să fim mai cu pază de către orice vătămare sufletească şi mai sârguitori la citirea Sfintelor Scripturi. Căci în ele vom afla mângâiere şi luminare.

Dacă nu mai sunt povățuitori vii să ne ajute, să alergăm mai mult la cuvintele Scripturii pe care ni le-au lăsat moştenire Sfinții Părinți.

Folosind mai des sfaturile lor şi urmând pilda vieții lor, nu vom rătăci drumul mântuirii (cu darul lui Dumnezeu).

Eu, nevrednicul, am căutat să mai aleg din cărți cuvintele care ne folosesc mai mult în viața călugărească şi pe care nu le pot afla cu uşurință toți, mai ales cei cari sunt veşnic ocupați în ascultări şi în treburi.

Ieroschimonah Ioan Iacob

DIN PILDA "TURTURELEI FĂRĂ SOȚ"

Putem trage multă învătătură noi, monahii şi toți acei cari s-au lipsit de veselia lumească pentru dragostea lui Hristos, Mirele cel Sfânt al sufletelor noastre.

Milostivul Dumnezeu amestecă adesea bunătățile cele dulci cu cele amare, ca şi maica ce dă la copii uneori şi câte o băutură amară ca să fie mai sănătoşi şi să nu le piară pofta de mâncare.

Asemenea băuturilor cu leacuri amare sunt pentru noi scârbele de tot felul (prin strâmtorări şi boale) pe care le sloboade Bunul Dumnezeu ca să-L dorim cu mai multă râvnă şi să ne pară mai dulci bunătățile Lui (când sunt învrâstate cu scârbe şi boale).

Ştie Doctorul cel din Ceruri ce fel de leacuri avem noi nevoie şi ni le dă ca un Părinte iubitor de fii pentru ca mai mult să-L dorim şi să ne amorțească orice dorință lumească.

Dacă Sfântul Apostol Pavel (vasul alegerii) are nevoie de îmboldire pentru a-i spori râvna, atunci noi cu atât mai vârtos avem nevoie de semne îmbolditoare pentru paza şi curățirea sufletului.

Pentru robii cei credincioşi, cari slujesc numai lui Hristos, necazurile şi boalele cele grele sunt ca nişte diamante strălucitoare cari se adaugă la cununa dreptății lor.

Soră întru Hristos, Dobriță, să nu stinghereşti cu vreun semn de nerăbdare sau cârtire pe Îngerii cari îți împletesc cununa răbdării la ceruri. Ei sunt gata să aşeze o floare mult mai strălucitoare decât celelalte de până acum: Este diamantul raiului care se dă celor cari rabdă mulțumind întru boală. La dânsul au râvnit şi mulți cuvioşi din pustie, cerând de la Dumnezeu ca să le dea boală grea, în locul celorlalte nevoințe. Răsplata celor cari rabdă întru boale, este mai mare decât pentru alte nevoințe. Pentru cei păcătoşi, boala este curățire, pentru slabi este întărire, iar pentru adevărații robi ai lui Dumnezeu, ea este cunună neveştejită, împletită de îngeri din florile raiului, ca un semn al veseliei veşnice.

O vorbă nepotrivită de osândire ori de cârtire, sau orice semn de nerăbdare, poate să-i împiedice pe Sf. Îngeri de a-ți găti cununa. Dumnezeu cunoaşte râvna fierbinte care ai avut-o totdeauna pentru El şi cele sfinte şi de aceea întru cele sfinte vrea să-ți pregătească Lăcaş. Primeşte băutura amară a suferinții, căci ea va fi la sfârşit mai dulce ca mierea şi mai veselitoare decât toate bucuriile lumii.

Însemnare: această scrisoare este adresată Maicii Magdalina din Țara Sfântă.
Schitul Hozeva 10 Iunie 1954

IUBIȚII MEI FRAȚI ŞI SURORI ÎNTRU DOMNUL

Pentru dragostea lui Hristos, care ne apropie duhovniceşte pe cei risipiți şi nemângâiați părinteşte, pe cei oropsiți (cari suntem de o credință şi un cin), vă rog eu mult păcătosul şi nevrednicul vostru frate, să mă îngăduiți a vă face o mică mărturisire:

Ştiți că fiecare om se îndeletniceşte în viață cu ceea ce a învățat de mic: plugarul cu aratul, morarul cu măcinatul, croitorul cu cusutul, lemnarul cu cioplitul, bucătarul cu gătitul, doctorul cu lecuitul şi fiecare lucrează acolo unde se pricepe şi unde este obişnuit.

Eu unul n-am avut parte să deprind vreo meserie ca lumea, prin care să mă înlesnescă în viață. Am fost de mic stângaci la lucruri practice şi văzând ai mei că nu pot scoate nimic din mine, m-au dat pe mâna

dascălilor, care s-au străduit săracii cu mine nu mai puţin de 12 ani de zile, până ce m-au învăţat desăvârşit a citi şi a scrie.

După ce le-am scos peri albi în cap şi când credeau că au făcut om din mine, atunci m-au scăpat fără veste la mânăstire.

Acolo m-au cercat părinţii la felurite ascultări (până ce la urmă m-au trimis şi ca vânzător la crâşma mânăstirii din Humuleşti) dar eu nefiind deprins, pe toate le făceam pe dos.

Dacă au priceput proiestoşii, că eu nu sunt bun la nimic altceva, decât la citit şi la scris, atunci mi-au dat de lucru cu cărţile şi hârtiile (pe la Seminarul mânăstirii, pe la cancelarie şi la bibliotecă). Acolo am mucegăit eu mai toată vremea, de la vârsta de 18 ani. Chiar şi aici în Palestina, la mânăstirea Sf. Sava, m-au lăsat în cele din urmă mai mult cu cititul la Biserică şi la chilie (unde mă ocupam în taină şi cu scrisul). Au înţeles şi acolo că nu pot face din mine nici bucătar, nici econom şi nici îngrijitor de metoace, de aceea m-au lăsat la ceea ce mă pricep.

A fost o vreme când au încercat cei mari să-mi smulgă condeiul şi cărţile din mână şi nu ştiu cum (din greşeală ori din nevoie) mi-au dat să ţin în mâna mea stângace "cârja" grea de egumen. Dar eu ca cel neîncercat am apucat-o şi pe asta anapoda şi lunecând, m-am povârnit la vale spre Marea Moartă! După ce m-au bântuit mereu valurile ei cele amare şi sărate aproape 6 ani de zile (1), am scăpat abia viu pe această stâncă de granit, ca pe un ostrov la liman (2).

Aici frecându-mă mereu de stânca asta grunţuroasă, s-a mai luat rugina de pe peniţa mea părăsită şi am început să-mi văd de ocupaţia mea veche, adică scrisul, pe care-l am ca rucodelie (lucrul mâinilor) în viaţa mea singuratică.

Dar rucodelia mea nu se întreabă aici pe piaţă, căci lumea de azi este sătulă până în gât de cărţi şi caiete.

În vremea veche pe la Sihăstrii, scrisul şi copierea cărţilor era cea mai de seamă ocupaţie a călugărilor, căci lumea căuta cărţile ca pe aur şi argint.

Pe atunci nu era descoperit tiparul, care să concureze pe scriitori şi nici radioul ca să distreze pe cititori.

Acuma lumea săraca este tare grăbită, n-are vreme să-şi strice ochii cu buchiile călugărilor mucegăiţi.

Azi, poţi zice că se întreabă (solicită) cărţile mai mult de către cei cu dughene, ca să învelească cu ele brânza şi măslinele, decât de către cititori.

Mi-aduc aminte că acum vreo 20 de ani în urmă, mi-a povestit un cuvios părinte de la Mânăstirea Neamţ (anume Iov Burlacu, farmacistul mânăstirii) că a aflat aproape de Sf. Mitropolie de la Iaşi un negustor evreu, care avea un beci plin de cărţi bisericeşti (Pedalioane, Ceasloave, Psaltiri, Proloage etc.) pe care le luase de la nişte proiestoşi de modă nouă şi acum se servea cu ele în dugheană. Întregi n-avea voie să le vândă la nimenea. Tot aşa am aflat de la unii, că şi la Ierusalim poţi găsi pe la dosuri, la negustori păgâni, multe cărţi bisericeşti de mare valoare, pe care ei le au în loc de ziare vechi.

Aşa este duhul lumii de azi şi n-ai ce-i face. Dacă se găseşte vreun călugăr care mai scutură vechiturile lui de cărţi şi mai picură din ele vreun strop de cuvinte duhovniceşti pe hârtie, asta le vine poate cam de şanţ la unii. Şi eu le dau dreptate, căci la zgomotul radioului cuvântul Evengheliei sau al Sf. Părinţi nu se mai poate auzi. Iar la luminaţia electrică şi la strălucirea luxului modern, nu se mai poate pricepe întunericul şi calicia din suflet. Şi asta o zic pentru cei din lumea modernă, însă o bucăţică din lume suntem şi noi, săracii.

Poate vor zice unii că şi la radio auzi Evanghelie, Liturghie şi Predici. Cum nu, cum nu! le auzi foarte frumos după ce rag ca boii fel de fel de măscărici lumeşti şi te întunecă cu cele păgâneşti, apoi începe să îngâne şi cele sfinte după cum şi diavolul, ispitindu-L în tot chipul pe Mântuitorul în pustie Îi pomeneşte şi de cuvinte din Scriptură. Dar oare din evlavie o face asta?

Acum să lăsăm moda în pace şi să ne întoarcem la vorba noastră. Eu cred că o îndeletnicire pe care o aveau şi părinţii din vechime nu vatămă de loc pe lumea de azi. Mai ales dacă materialele, adică frunzele, pentru rucodelie sunt luate din Sfânta Scriptură şi nu au nimic străin de pravoslavnica credinţă.

Or fi poate mulţi care sunt ghiftuiţi şi n-au nevoie de vreo gustare săracă pe care le-o întind eu smeritul. Pentru asta nu este nici o supărare. Cu sila nu pot face pe nimeni să primească lucrul meu.

Eu împart din rodul ostenelilor mele la oricine se întâmplă, fără să am vreo pretenţie de plată, căci acum plata mi-ar aduce mai mult pagubă decât folos.

Un bătrân din Egipt împletea coşniţe şi le arunca pe apă, căci nu avea cui le vinde. Şi eu împletesc ce pot şi neavând chip de vânzare le arunc la trecători (adică la fraţii şi surorile de acelaşi neam) pe degeaba. Cine are nevoie primeşte rucodelia mea şi caută să folosească şi altora. Alţii primesc hârtiile ca să le aştearnă frumos pe masă, ori pe fundul cufărului. Şi în sfârşit sunt unii mai habotnici, (mai grăbiţi în viaţă) cari în graba lor cea mare le calcă în picioare pe bietele mele împletituri, sau le sfâşie frumos şi se duc în drumul lor. Pot să le zic ceva la unii ca aceştia? Nicidecum. Că eu le-am întins de bunăvoie. Nu mi-au cerut ei.

După cum nu-mi este de folos ca să cer plată de la cei cari se folosesc de rucodelia mea, tot aşa nu pot să mă supăr, dacă cineva o defaimă sau o distruge.

În Sfânta Evanghelie, Domnul ne arată prin pilda semănătorului, că sămânţa se aruncă în toate părţile: şi lângă cale, şi în spini, şi pe locuri pietroase, ca şi pe pământul cel bun. Că din toate semincioarele tot va răsări ceva la urmă (deşi poate că sămânţa este cam slabă).

Din ceea ce mi-a dat Bunul Dumnezeu şi din cele ce am adunat din cărţile Sfinţilor Părinţi, eu mă străduiesc să alcătuiesc cărticele mici sau foi, pe care să le am la îndemână pentru folosul meu şi a celor care poate sunt lipsiţi de cărţi, iar dacă le au, poate că nu au vremea să le citească în întregime. De aceea eu le scriu mai pe scurt pentru uşurinţă. Aceste foi şi caiete sunt ca nişte sâmburaşi duhovniceşti pentru cei cu sufletul nevoiaş ca şi mine.

Acei care sunt sătui de poame cărnoase, desigur că nu se uită la sâmburi. Dar îi rog, pentru Dragostea lui Dumnezeu să nu le calce în picioare şi să piardă aceste semincioare, care sunt adunate cu sudori şi cu lacrimi, căci vor veni zile, când se vor strânge de vrăjmaşi cărţile cele bune (adică poamele cele duhovniceşti) şi atunci nevoiaşii vor căuta sâmburaşi vechi şi nu vor afla.

Va veni vremea când va fi foamete de cuvântul lui Dumnezeu şi Biserica se va refugia în pustie, prin crăpăturile pământului.

De aceea vă rog să păstraţi ca ochii din cap Sfintele cărţi, iar însemnările scoase din ele să nu le defăimaţi, dacă ele n-au ceva străin la dreapta credinţă.

Cele scrise din nevrednicia mea sunt: o parte tâlcuite din greceşte (cari nu s-au scris încă pe româneşte), iar altele sunt alcătuite pe scurt din Sf. Scriptură, ori din cărţile Sf. Părinţi (ca o esenţă dintr-o floare) şi sunt aşezate în calupul versului, ca să fie mai uşor de citit. Toate au în ele chiagul dreptei credinţe şi sunt presărate cu mărturii de la Sf. Părinţi ca şi cu nişte mirodenii, ca să nu se strice. Vă rog pe toţi din inimă să înţelegeţi şi asta: că eu pe toate le scriu pentru mustrarea neputinţelor mele şi pentru trezirea simţurilor

mele cele amorțite. Totodată ele sunt şi ca o mărturisire înaintea Ziditorului, a nenumăratelor mele fărădelegi, când nu mai am cui le mărturisi.

Deci să nu vi se nască părerea că eu le scriu pentru mustrarea altora. Eu toate le scriu pentru mustrarea mea, că doară va lua vreun folos ticălosul meu suflet. Dacă mustrarea conştiinței mele se potriveşte şi la alții asta nu înseamnă că eu le-am scris în pofida lor. Dacă înainte vreme am amintit şi nume străine în foile mele, apoi asta am făcut-o numai în problema Iordanului şi nu din răutate, ci din adâncă durere pentru un locaş sfânt, care se pustieşte, pentru hatârul unuia ca Gherasim.

Mi-ar fi cu neputință să alcătuiesc stihuri, până nu simt adânc în inima mea ceea ce scriu. Cuvintele stihurilor izbucnesc din inimă ca nişte scântei dintr-o cremene, dar asta se întâmplă numai atunci când cremenea inimii este lovită de amnarul durerii sau al bucuriei, al mustrării pentru păcate sau al recunoştinței față de milostivul Dumnezeu. Ceea ce nu simt, eu nu pot cânta în versuri, adică nu pot împleti cuvinte în stihuri care să mişte inima altora.

Când scriu ceva mai mişcător, simt o durere în inimă, ca şi cum stihurile ar fi nişte fărâmituri desprinse din însăşi inima mea zdrobită, de aceea şi cuvintele curg însoțite de lacrimi uneori. Pentru asta adevăratele stihuri mişcă pe cititori aproape tot aşa cum a fost mişcată şi inima celui ce a scris.

De aici puteți înțelege mai bine că stihurile mele zugrăvesc durerea ori bucuria inimii mele, iar nu dureri ori bucurii străine. Eu până nu simt, nu pot scrie.

Până nu mă mustră cugetul, nu pot să scriu stihuri de mustrare.

Şi acum fraților şi surorilor duhovniceşti, de v-am jignit cu ceva prin cuvintele mele sau prin purtările mele, vă rog întru numele cel Sfânt al Domnului să mă iertați, căci cine ştie dacă ne vom mai vedea în viața asta. Să nu aveți vreo părere greşită din cele ce scriu eu. Au fost unii, care m-au rugat să le copiez din hârtiile mele şi din asta am prins curaj să scriu mai multe şi să le împrăştii la mai mulți frați şi surori, către care eu mă simt mai îndatorat pentru multe binefaceri. Când eu eram în grea strâmtoare şi sărăcie, mai toți au alergat ca să mă ajute cu ceva, ba unii au ajuns până la jertfă. Şi eu am primit prinosul dragostei lor cu mulțumire. Azi, oare de ce să vă jignească, dacă eu vă întind cu drag, rodul cel sărac al ostenelilor mele? Aud că unii se înfurie şi vor să împungă, când eu le întind cu dragoste ceea ce am.

Din nou vă zic să iertați pe săracul vostru frate, care n-are ceva mai bun, ceva mai de preț să vă pună înainte, ca chezăşie pentru dragostea ce vă datorează. Acest frate al vostru a fost gata odinioară să se jertfească pentru folosul vostru obştesc, dar voi nu l-ați priceput, iar jertfa lui ați defăimat-o, de aceea nu v-a putut ajuta. El însă va rămâne adânc recunoscător la cei care i-ați ridicat oarecând crucea greutăților (ca şi Simion Cirineanul), sau i-ați şters sudorile de sânge pe drumul cel greu al necăjitei lui egumenii.

Gândindu-mă că mulți din frățiile voastre, înhămați fiind la ascultări în locaşuri străine, unde nu puteți auzi o slujbă ori o citire românească, m-am gândit zic, că poate un buchețel ori o cununiță împletită cu floricelele graiului românesc, să vă aducă o mică mângâiere. Dacă veți întâlni şi spinii mustrărilor, să nu vă tulburați, că ei nu sunt pentru voi, ci pentru mine. Ei sunt culeşi din inima mea cea stearpă.

Iubiții mei frați, în starea în care mă găsesc eu astăzi, nu vă mai pot sluji la nimic, fiind prea neputincios.

Dacă aş fi silit să intru iarăşi în osteneli şi scârbe ca înainte, în scurtă vreme mă pogor în groapă. Din asta am căpătat şi boala care nu se desparte de mine.

Ceea ce mi-a rămas de făcut în viața aceasta este să-mi plâng păcatele şi pe cât îmi ajută Dumnezeu să mai adun mănunchiuri duhovniceşti, ca să fie merinde sufletească pentru mine şi pentru cei nevoiaşi ca mine. Poate folosindu-mă eu, voi putea să folosesc şi altora, care n-au răgaz acum să răsufle. Altceva nu sunt în stare să fac.

Dacă aş şti că măcar câțiva au dragoste să jertfească o oră pe săptămână pentru citire, eu aş prinde mult curaj să descopăr multe comori duhovniceşti din limba greacă.

Ori dacă mai este cineva din cei mari ori din frățiile voastre, care ar mai crede însă că ar putea să mai pună vreo sarcină (ca înainte) pe spatele mele cele slăbănogite, eu îl rog pe unul ca acela să se părăsească de acel gând, că ce nădejde poate să mai fie la cel din groapă?

Mântuiți-vă cum puteți şi prin cine puteți, că Slavă Domnului, încă mai aveți prin cine.

Pentru mine gropnița de aici se arată a fi mai primitoare decât nisipul Sfântului Iordan.

Lui Sf. Ioan Botezătorul îi place să rămâie mai departe singur, descult şi flămând, acolo pe malul Iordanului (3), decât să aibe un ucenic nepriceput ca mine.

Al vostru nevrednic frate şi smerit rugător către Domnul, Ioan Ieromonahul.

(1) A fost egumen la schitul românesc de la Iordan.
(2) S-a retras la peştera şi Schitul Sf. Ana
(3) Schitul românesc de la Iordan avea ca patron pe Sf. Ioan Botezătorul.

FRĂȚEASCĂ URARE PENTRU SURORILE ROMÂNCE DE LA ELEON

Înainte de a începe vorba despre durerile noastre eu vă zic la toate: "Hristos A Înviat!"

De aş avea lacrămi de sânge, cu ele aş scrie rândurile acestea, ca să fie mai bine pricepută durerea pe care o am pentru urgisirea neamului nostru de astăzi şi pentru urâciunea şi turburarea care domneşte între noi!

Cuvioaselor Maici, duhovniceştilor mele surori întru Hristos:

Ştiți bine că nevrednicul ieromonahul Ioan a murit de multă vreme pentru Biserica românească de la Iordan şi nu mai stă la nimenea în cale.

Orice ați zice despre el (fie de bine, fie de rău) el nu vă mai aude şi nici nu vă poate răspunde. Dar oricum este şi oriunde se află - aşa păcătos cum este - el nu încetează de a vă socoti ca pe nişte surori întru Hristos. Legătura cea firească a sângelui românesc şi cea duhovnicească a cinului călugăresc ne apropie sufleteşte, oricât de răsleți am fi noi. Mă bucur şi eu când aud că sunteți mulțumite şi împăcate, iar când sunteți în tulburare, atunci simțesc şi eu o nelinişte în suflet, ca cel ce sunt de un sânge şi de un cin cu frățiile voastre.

Noi toți ne-am adunat sub acelaşi steag, sub steagul Sfintei Cruci şi ne-am îmbrăcat toți cu acelaşi veşmânt negru al pocăinții. Părăsind patria pământească, noi am pornit pe acelaşi drum, adică drumul cel strâmt al Crucii, drumul pătimirii pentru Hristos.

Toți dintre noi năzuim către liman de mântuire şi râvnim la aceeaşi patrie cerească. În calea vieții noastre, noi toți ne luptăm cu acelaşi duşman al mântuirii şi ne folosim de aceleaşi arme duhovniceşti. Acelaşi blând Mântuitor ne stă la toți în ajutor şi ne aşteaptă cu brațele deschise în Cămara cea de sus.

Deci nu suntem deloc străini, deşi trăim deosebit unul de altul. Legătura cea duhovnicească dintre noi este foarte puternică, fără să ne dăm seama.

Eu unul nu vă sunt nici dascăl, nici egumen şi Domnul ştie că nici nu râvnesc la asta, cu toate acestea starea frăţiilor voastre nu mă lasă nepăsător. Cuviinţa vieţii sfinţiilor voastre este şi pentru mine o cinste, o pricină de mângâiere. Iar neorânduiala şi sminteala pe care o faceţi în faţa străinilor, mă ruşinează şi pe mine şi mă amărăşte.

Eu nu mai caut astăzi cinstea mea (căci ea de mult s-a feştelit de cei ce bine mi-au voit), ci caut numai cinstea neamului meu românesc şi a cinului călugăresc. Valea Hozevei adeseori aduce răsunetul sfezilor şi a tulburărilor care se stârnesc între sfinţiile voastre, spre ruşinea neamului nostru şi paguba mântuirii.. Sunteţi pe locul acela sfânt unde a răsunat glasul Domnului, atunci când se înălţa la ceruri, zicând: De Ierusalim să nu vă despărţiţi! Vorbele acestea au fost rostite către Sfinţii Săi Apostoli, dar ele au un înţeles tainic pentru noi toţi. Numele "Ierusalim" se tâlcuieşte "Sfânta Pace".

Deci Domnul ne porunceşte la toţi şi mai ales Sfinţiilor Voastre ca să nu vă depărtaţi de Ierusalim, adică de Sfânta Pace. Glasul Mântuitorului răsună mereu deasupra Eleonului (pentru Sfânta Pace) dar nu mai este cine să-L asculte. "Căci toţi ne-am abătut, împreună netrebnici ne-am făcut (cum zice Sf. Prooroc David) nu este cine să facă bine, nu este până la unul!".

Amarul vieţii noastre prin străini, noi singuri îl facem mai amar, căci ne mâncăm unul pe altul şi ne zavistuim de moarte! În loc să fim uniţi şi să ne purtăm neputinţele unul la altul, noi facem cu totul dimpotrivă. Trăim mereu în dezbinare şi când ne vine bine ne surpăm în groapă unul pe altul şi ne vindem prin tot felul de intrigi la cei străini. Nu mai zic de boldul clevetirii şi de cornul zavistiei, care totdeauna are de lucru la româncele noastre. Este viermele neadormit care ne roade toată osteneala şi ne lipseşte de plată.

În loc să acoperim în faţa străinilor pe cel bicisnic al nostru, noi dimpotrivă mai rău îl vădim, ca să cunoască străinii toată procopseala noastră şi să se bucure vrăjmaşii noştri!

Gândiţi-vă că trăim în vremurile cele mai grele şi mai primejdioase pentru mântuirea sufletului! Gândiţi-vă că toţi am rămas ca nişte orfani de părinţi, înstrăinaţi de ţară şi lipsiţi de sufletească hrană! Gândiţi-vă că vrăjmaşii credinţii noastre s-au înmulţit mai tare ca altă dată şi mântuirea noastră este mai primejduită: de suntem răniţi la suflet n-are cine să ne vindece, iar de suntem în cădere, nu mai are cine să ne ridice! Acuma este nevoie de mai multă unire şi de frăţească sprijinire. Chiar dacă nu suntem cu toţii la un loc, dar cel puţin sufleteşte să fim uniţi şi să ne purtăm neputinţele unul altuia cu îndurare. De este unul mai neputincios la suflet sau bolnav cu trupul, să nu-l împungem cu vorba şi nici să-l clevetim la cei străini, ca nu cumva descurajându-l să ne facem cu asta ucigător de frate. Dacă putem să-l sfătuim duhovniceşte, bine este, iar ca să-i vădim neputinţele la alţii îndoită pagubă pricinuim: pe cel slab nu-l folosim şi pe noi ne osândim. Vădind pe fratele nostru, noi dăm pricină străinilor ca să ne asuprească mai rău, cu alte cuvinte noi singuri dăm armele în mână străinilor ca să ne lupte mai tare şi să ne ponegrească neamul nostru. Cu asta prind îndrăzneală şi vrăjmaşii credinţei (comuniştii şi ereticii) şi ne vânează mai uşor. Căci smintelile dintre noi, care se fac arătate, sunt armele cele mai puternice, pe care le dăm vrăjmaşilor ca să ne lupte pe noi. Destul ne este nouă amarul de la străini şi defăimarea, măcar între noi să nu ne sfâşiem şi să nu ne împungem. "Purtaţi sarcina unul la altul şi aşa pliniţi Legea lui Hristos!" strigă Sf. Apostol Pavel.

Dacă nu avem dragoste între noi, atunci nici pe Domnul nu-L avem cu noi (aşa grăieşte Sf. Scriptură), căci Dumnezeu dragoste este şi cea din urmă poruncă dată Sfinţilor Săi Ucenici a fost porunca dragostei. "Poruncă nouă vă dau vouă, să vă iubiţi unul pe altul, cum v-am iubit Eu aşa să vă iubiţi unul pe altul". (Ioan cap. 13-14).

BLESTEMUL CEL NESOCOTIT ŞI CHEMAREA CELUI RĂU

"Şi au iubit blestemul, şi-i va veni lui,
Şi nu au voit blagoslovenia şi se va depărta de dânsul".
Psalmul 108

Sfântul Macarie Egipteanul spune că oastea demonilor este alcătuită din două cete mari:

I. Una este ceata vrăjmaşilor cari luptă pe oameni cu patimile şi cu poftele cele rele şi

II. Alta este ceata "boierilor" cari aruncă pe oameni în tot felul de eresuri, în blestemuri, hule şi înşelăciuni.

Mulți dintre creştini au obiceiul să blesteme pe alți la mânie sau să se blesteme pe ei singuri. Socotind noi mai bine, vom vedea că cele mai multe blestemuri sunt hule. La fel şi înjurăturile sunt hule. Deşi nu sunt toate hule împotriva Duhului Sfânt, dar nu sunt scutite de osândă. Orice cuvânt greu, care se atinge de numele lui Dumnezeu, de lucrurile cele sfinte sau de mântuirea sufletului este socotită ca o hulă împotriva Duhului Sfânt. Iar hula este un păcat de moarte.

Poate unii nu hulesc pe Dumnezeu şi nici lucrurile sfinte, dar au obiceiul să cheme pe vrăjmaşul diavol, ca să-l ia pe cutare sau cutare (atunci când se mânie).

Ei nu socot aceasta un păcat, ci dimpotrivă, mulți o folosesc în chip de glumă.

Dar oare vrăjitorii cei lepădați de Dumnezeu nu fac şi ei la fel? Căci doară şi ei cheamă îngerii întunericului ca să le împlinească voile lor şi nu cheamă niciodată pe Dumnezeu.

O, iubite frate creştine, oare îți dai seama că chemând tu pe "cel rău" spre răzbunare (împotriva fratelui tău) prin aceasta nesocoteşti pe Dumnezeu şi faci mare bucurie vrăjmaşului celui nevăzut.

Se bucură vicleanul când îl pomeneşti la mânie, iar răzbunarea pe care o ceri de la el, o socoteşte ca o mare cinste. Flutură din coadă urâtul, când vede că tu la mânie nu-l treci cu vederea, ci îl chemi în ajutor.

Sfântul Pavel ne învață, zicând: "Pomeneşte pe Iisus Hristos!", iar tu când te mânii pomeneşti pe vrăjmaşul (cerând să-ți facă răzbunare).

În altă parte Sf. Apostol Pavel ne porunceşte zicând: "Binecuvântați şi nu blestemați!" (Vezi Romani 12, 14), iar Domnul la Sfânta Evanghelie ne învață nu numai ca să nu blestemăm, ci chiar să binecuvântăm pe cei ce ne blestemă pe noi.

Ca să înțelegeți cât de urât este blestemul înaintea lui Dumnezeu, voi aduce de față povestirea înfricoşată, care se cuprinde în Scrisoarea Sfințitului Mucenic Dionisie Areopagitul, trimisă către fericitul Dimofil.

Sfântul Dionisie Areopagitul a trăit în vremea Sfinților Apostoli, a fost răpit pe nori de la Atena, la Ghetsimani, pentru a fi de față la înmormântarea Maicii Domnului. S-a săvârşit ca mucenic la anul 96 în cetatea Parisului (care se chema Luteția pe vremea aceea).

În scrisoarea lui către Dimofil, spune că mergând el, odată, în insula Creta, a fost găzduit de Sf. Apostol Carp (unul din cei 70 de Apostoli).

Acesta i-a povestit cum a avut el o mare supărare, din cauza unui Elin (adică necredincios), care înşelase pe un creştin ca să-şi lepede Sfânta Credință şi să primească înşelăciune idolească.

Atunci dumnezeiescul Carp, fiind copleşit de multă întristare nu şi-a dat bine seama ce face. Căci el, în loc să se roage lui Dumnezeu pentru întoarcerea celui pierdut, precum şi pentru luminarea păgânului, s-a lăsat biruit de mânie şi de amărăciune împotriva acestor doi ticăloşi. Fiind seară, a adormit Sfântul cu duhul tulburat şi cu inima plină de mânie. La miezul nopții s-a sculat la rugăciune ca de obicei. În vremea rugăciunii avea inima amărâtă de întristare, ceea ce nu se cuvenea unui slujitor şi ucenic al lui Hristos.

În starea aceasta de turburare zicea în mintea lui că nu merită să mai trăiască acei oameni fără Dumnezeu, care duc în rătăcire pe alții. Cugetând el acestea, se ruga lui Dumnezeu ca să-i lovească cu trăznet pe amândoi ticăloşii.

Îndată ce a cugetat aceasta, i se părea că se cutremură locul unde se afla, iar cerul s-a deschis. Prin o deschizătură a cerului a văzut pe Domnul nostru Iisus Hristos împreună cu negrăită mulțime de îngeri, cari erau în chip de oameni.

Văzând aceasta, Fericitul Carp, se mira foarte mult şi uitându-se apoi în jos, a văzut temelia casei desfăcută în două şi s-a arătat acolo o prăpastie adâncă şi prea întunecoasă. Iar la marginea prăpastiei a văzut pe cei doi oameni pe care îi blestemase, fiind cuprinşi de frică şi cutremur mare. De frica lor cea mare le tremurau picioarele şi neputând a se stăpâni, erau gata să cadă în prăpastie. Din fundul gropii vedea Fericitul Carp cum se ridicau şerpii, cari se agățau de picioarele lor. Acum îi vedea că fluieră, acum îi vedea cum îi muşcă de picioare, trăgându-i în groapă. Deci se vedeau sărmanii că sunt gata să cadă de silă în prăpastie.

În vremea aceasta Fericitul Carp nu mai vroia ca să privească în sus, către Domnul, ci se necăjea cu mintea pentru ce nu cad mai repede în prăpastie ticăloşii aceia. Căuta chiar de multe ori ca să-i împingă singur în groapă. Dar neputând să-i arunce, se întrista şi blestema.

La urmă s-a uitat în sus şi a văzut ca şi mai înainte cerurile deschise, iar pe Domnul L-a văzut cum I s-a făcut milă de cei doi osândiți, cari se primejduiau şi sculându-se Domnul de pe tronul Său, s-a apropiat de ei şi le întindea mâna ca să-i scape. Împreună cu Domnul se sârguiau şi Sf. Îngeri ca să scape din primejdie pe cei doi oameni.

Cum şedea Domnul cu mâna întinsă spre oameni, a rostit către Fericitul Carp aceste cuvinte:

"Loveşte-Mă acum pe mine, că iarăşi Eu sunt gata ca să pătimesc de multe ori pentru mântuirea oamenilor. Şi plăcut îmi este ca să pătimesc iarăşi şi să mor pentru aceştia, ca să nu se osândească, chiar dacă alți oameni nu sunt vinovați (ca să mă răstignesc pentru ei). Însă gândeşte-te bine dacă îți convine oare şi ție ca să schimbi prietenia cea cu Dumnezeu şi cu Îngerii cei buni şi să primeşti în schimb pe cea de-a pururea prietenie cu şerpii şi cu demonii!" (Vezi Sinaxarul cel mare, la 3 Octombrie, Viața Sf. Sfințit Dionisie Areopagitul).

Atunci a cunoscut Sf. Carp că nu este plăcută lui Dumnezeu mânia cea fără socoteală.

Vedenia aceasta a Sf. Carp este şi pentru noi ca o lecție, în vreme când ne luptă gândul ca să blestemăm.

Sf. Apostol Carp a blestemat pe cei doi necredincioşi, din râvna lui cea mare pentru Sfânta Credință, dar cu toate acestea vedem că Domnul s-a scârbit şi l-a mustrat.

Iar tu, creştine, când rosteşti blesteme asupra fratelui celui de o credință cu tine, pentru lucruri trecătoare (iar nu râvnă pentru credință), oare ce fel de răspuns vei da înaintea lui Dumnezeu ?

"Binecuvântați şi nu blestemați!" strigă mereu Sf. Apostol Pavel, iar tu pentru toată nimica arunci blesteme asupra fratelui tău? Nu te gândeşti că pe acela pe care tu îl dai răului sau morții, pe acela l-a răscumpărat Domnul cu Patima Sa, scoțându-l din ghiarele morții şi din robia celui rău?

În toată viaţa Lui de pe pământ, Domnul niciodată n-a blestemat pe cineva, deşi toată viaţa a fost prigonit şi defăimat de către necredincioşii jidovi. A blestemat numai pe smochinul cel neroditor, care închipuia nerodirea neamului evreiesc. A aceasta a vrut să arate sfârşitul Legi celei vechi, care n-a putut aduce pe om la mântuire.

Apoi să ne gândim câte necazuri şi câte piedici au întâmpinat Sfinţii Apostoli din partea păgânilor, dar ei niciodată n-au blestemat.

Când Sf. Arhanghel Mihail avea pricire cu diavolul pentru trupul Sf. Prooroc Moise, n-a îndrăznit ca să rostească blestem împotriva celui rău, care se împotrivea poruncii lui Dumnezeu, ci a zis numai atâta: "Domnul să te certe pe tine, diavole!".

Trebuie însă să ştim că blestemul şi anatema pot să fie folosite numai în cazurile cele mai grele, când se primejduieşte Sfânta şi Dreapta Credinţă. Dar şi atunci ele sunt ca nişte arme pentru păstorii Bisericii, iar nu pentru cei de rând.

Blestemul şi anatema nu se cuvine nicidecum a le rosti în chip de mare răzbunare pentru lucruri trecătoare sau pentru ambiţiile noastre (cum am văzut că fac unii clerici nepricepuţi, ba chiar şi unii dintre monahi).

De aceea să fie ştiut, că atunci când se rostesc fără socoteală, ele se întorc în capul celui care le-a rostit, ca o pasăre de pradă, care neaflând vânat, se întoarce la cuibul său.

Înţeleptul Solomon zice la Pildele sale:

"Precum gadina (pasăre mare de pradă) zboară fără oprire, tot aşa şi blestemul cel nesocotit nu cade pe capul nimănui".

Prin această pildă Înţeleptul Solomon ne face să înţelegem că blestemul cel nedrept (adică fără socoteală) nu se atinge de nimeni, ci zboară ca o pasăre după vânat. Iar dacă nu are vânat, pasărea se întoarce iar la cuibul său. Tot aşa şi blestemul dacă este nesocotit nu se lipeşte de nimeni, ci se întoarce pe capul celui ce l-a rostit.

Un oarecare creştin sărac de bunătăţile cele trecătoare, dar bogat în fapte bune, mergând odată pe drum, din nebăgare de seamă, s-a lovit cu piciorul de o piatră. Fiind desculţ, lovitura i-a făcut multă durere, iar el - ca un om necăjit - slăbănogindu-se, a zis către piatră:

"De bună seamă că diavolul te-a pus aici în mijlocul drumului; iar nicidecum omul!". Îndată ce a rostit această hulă, a fost pedepsit de Milostivul Dumnezeu, în chip minunat, după cum se obişnuieşte să pedepsească totdeauna pe cei îmbunătăţiţi, în viaţa aceasta, ca să nu se păgubească suflete lor. Deci i s-a părut omului în clipa aceeacă i-a turnat cineva un cazan cu apă clocotită în cap şi din aceasta a simţit atâta durere, încât a rămas orb şi fără simţire. Atunci l-au ridicat nişte trecători şi l-au dus acasă. Acolo a zăcut pe pat multă vreme, fiind paralizat de la mijloc în jos, iar cealaltă parte a trupului era acoperită de răni putrede. Nimeni nu se putea apropia de el, decât numai cei cari îngrijeau de el.

A zăcut aşa multă vreme, chinuindu-se fără să rostescă vreodată un cuvânt greu sau nepotrivit, ci mulţumea lui Dumnezeu totdeauna zicând: "Pe cei cari îi iubeşte Dumnezeu, pe aceia îi şi ceartă" şi altele asemenea, cu multă răbdare şi îngăduială. Pentru răbdarea şi pentru credinţa lui cea mare a fost vindecat prin minune de Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu.

În cartea Sfântului Grigorie Dialogul se spune despre un boier mare din Roma, care avea un singur copil.

Din multa dragoste ce o avea către el, nu se îndura ca să-l certe pentru obrăzniciile lui, ci îl răbda aşa, cu neorânduială.

Pe lângă alte năravuri rele, copilul s-a deprins ca să blesteme, fără să primească vreo pedeapsă de la nepriceputul lui părinte.

Într-o zi pe când îl ţinea în braţele sale, i-a venit copilului o frică mare şi a strigat: "Ascunde-mă tată că iată nişte negri vreau să mă apuce!" Aceasta-i zicea copilul pentru demonii pe care îi vede lângă el. Şi în spaima lui cea mare a început iar să blesteme, după cum era obişnuit. Atunci, numaidecât, odată cu blestemul, a slobozit Dumnezeu ca să fie răpit sufletul lui de către demoni.

De asemenea, mai scrie despre un alt copil, care avea năravul să blesteme, ticălosul. Într-o zi când se juca cu alţi copii, a blestemat numele lui Dumnezeu şi în clipa aceea l-au răpit demonii cu trupul în iad şi nu s-a mai arătat şi nici nu s-a mai auzit de el.

Deci, dacă Dumnezeu pedepseşte atât de aspru pe nişte prunci (cari pentru prostia lor nu au atâta vină), oare cu cât mai mult se vor osândi cei cari sunt în vârstă şi mai ales cei cari poartă chipul călugăresc?

PROFEŢIA SFÂNTULUI MOISE ARAPUL

(Despre călugării din neamul cel de pe urmă)

Sfântul Moise Arapul a profeţit zicând că în zilele cele de pe urmă ale veacului al şaptelea şi jumătate, viaţa monahicească se va defăima cu totul şi nu vor mai ţine socoteală monahii de mântuirea sufletului şi vor umbla prin mijlocul tulburărilor şi al gâlcevilor, întunecaţi, fără nici un folos şi leneşi, negrijindu-se nicidecum de fapta bună, robiţi de patimile păcatului, pentru că de acolo de unde l-au ars pe satana nevoitorii cei dintâi, tot aşa şi el are să ardă şi să pârjolească. Şi de unde s-a biruit, va birui şi el pe monahii cei leneşi şi defăimători. Unde a sporit dreptatea, acolo va prisosi mai mult păcatul şi fărădelegea, pentru că se va răci dragostea multora şi vor petrece monahii prin mijlocul lumii şi a lumenilor fără frică, cu mâncăruri şi băuturi, amăgindu-se de poftele trupului prin deşertăciuni în necurăţie şi fapte ruşinoase. În acele zile va fi urâciune, zavistie, sfezi şi bătăi în Mânăstirile de obşte până la sânge, tot aşa şi în Lavre unde nu este de obşte, din răutatea unuia asupra celuilalt vecin al lui; şi pentru că s-au defăimat sfintele canoane şi nevoinţa cea duhovnicească, se vor pune Egumeni şi stareţi oameni neîncercaţi în fapta bună, fără credinţă, nepricepuţi, de nici un folos şi simpli nedeosebind binele de rău, leneşi, fără fapte bune, grijindu-se numai de cele pământeşti, purtându-se cu neruşinare în slujbe.

Răpind cu sila egumeniile, cu daruri şi neştiind să povăţuiască turma şi frăţimea şi neştiind că ei sunt chip şi pildă de folos pentru cei care urmează fapta bună şi neînţelegând că ei au să dea seamă lui Dumnezeu în ziua judecăţii pentru turma lor. Şi din pricina nepăsării Egumenilor cari nu poartă grijă de turmă se vor pierde. Se vor osândi nu numai cei leneşi şi trândavi, ci şi fraţii cei cu viaţă bună şi înfrânaţi.

După aceea a văzut robul lui Dumnezeu Moise, că nor şi vârtej, negură întunecoasă şi ispite foarte înfricoşate au venit asupra monahilor din partea de la miazănoapte, căci îi gonea pe monahi şi cinul cel monahicesc de blestematele eresuri şi îi sileau pe mulţi să lepede hainele monahiceşti şi să se însoare. Atunci puţini nevoitori, cari vor fi încercaţi ca aurul şi argintul în cuptor, la necazuri multe, în prigoană şi strâmtoare, se vor lămuri.

Şi câţi se vor afla încercaţi şi vor birui atâtea înfricoşate ispite, se vor preamări şi se vor preaslăvi şi se vor cinsti de Dumnezeu mai mult decât acei cari au răbdat căldura şi zăduful zilei şi gerul nopţii.

După aceea a văzut robul lui Dumnezeu Moise că a trecut iarna aceea a necazurilor şi ispitirilor şi prigoana acelor înfricoşate eresuri şi s-a făcut linişte. Şi, după ce vor trece câţiva ani, iarăşi se va dispreţui ceata monahilor cea îngerească şi vor veni ispite asupra lor mai multe şi mai silnice. A văzut că monahii vor petrece împreună cu călugăriţele, şi împreună cu pofta cea rea va veni şi tirănia căci şi cei ce nu vor voi se vor batjocori cu de-a sila.

Preoţii se vor spurca prin păcatul desfrâului şi preotesele lor vor preacurvi, asemenea şi ei vor preacurvi cu altele.

Atunci va veni mânia cea mare a lui Dumnezeu şi va distruge tot neamul cel viclean şi-l va trimite în focul cel veşnic.

Deci, fericiţi vor fi câţi nu se vor pleca la cea mai mare fărădelege a necurăţiei care este mai silnică şi mai grea decât uciderea, ci se vor împotrivi şi vor mustra fărădelegea ca Sfântul Ioan Botezătorul, şi vor stărui mustrând amestecarea de sânge şi vor fi ucişi de cei prea fărădelege şi spurcaţi şi prea necuraţi oameni din vremea aceea, şi se vor odihni în sânul lui Avraaam, al lui Isaac şi al lui Iacob, al prea slăviţilor Patriarhi şi vor locui întru Împărăţia cerurilor cu toţi sfinţii, bucurându-se şi veselindu-se, de care să ne învrednicească Dumnezeu şi pe noi cu darul lui cel Sfânt. Amin...

DESCOPERIRE PENTRU IEŞIREA SUFLETULUI

De la Cuviosul Nifon Episcopul Constanţianii (Kiprului)

A întrebat un oarecare frate pe Cuviosul Nifon, zicând:

- "Mă rog să-mi spui oare este durere şi silă atunci când se desparte sufletul de trupul său, sau iese cu uşurinţă şi cu liniştire ?"

Atunci Cuviosul Nifon i-a răspuns:

- "Fiule, pe câtă vreme încă n-am murit, ce pot eu să ştiu, însă după descoperirea ce mi s-a făcut, îţi voi spune ţie, dar să iei aminte. Sunt uni dintre cei drepţi cari au moarte amară şi iarăşi sunt unii dintre cei păcătoşi cari au moarte lină. Deci aş şti că prin greutatea şi amarul ce pătimesc drepţii la moarte li se ridică amarul greşalelor pe care le au ca nişte oameni ce sunt, căci nimeni nu este fără de păcat decât numai bunul Dumnezeu.

Iar dulceaţa şi liniştea de la moartea unora cari sunt păcătoşi face să li se şteargă şi puţinul bine pe care de multe ori de silă îl fac în viaţă. Şi aşa, iată că cel drept iese cu totul curat din viaţa asta, iar cel păcătos merge lipsit cu totul de orice bunătate. Dar să ştii fiule, că deşi s-ar arăta moartea celui drept, dar asta pentru puţină vreme, căci el după aceea se bucură şi se veseleşte în veci. Iar cel păcătos chiar de se arată moartea uşoară (şi cu dulceaţă), dar asta trece îndată şi pe urmă se arde şi se pedepseşte veşnic, în focul cel nestins.

Mai putem vedea uneori şi că unii făcători de rele au moarte amară şi numaidecât se trimit în muncile iadului. Iar unii dintre cei drepţi au moarte uşoară şi se trimit îndată în viaţa cea veşnică. Multe sunt judecăţile lui Dumnezeu, prin care se socoteşte sfârşitul potrivit cu viaţa fiecăruia.

Dar nu ne este nouă a ne speria de moarte, ci de ceasul acela al judecăţii. Atunci când se desparte sufletul de trup îl iau pe el mulţime de îngeri, căci atunci aleargă împreună şi Îngerii cari păzesc neamul creştinesc şi iscodesc ca să vadă ce va fi cu sufletul acela. Se adună de asemenea şi o mulţime de demoni şi stau atunci de faţă. Îngerii scot la arătare faptele lui cele bune, iar demonii pe cele rele. deci, se iau atunci la

întrecere amândouă părțile şi aşteaptă până iese hotărâre de sus fie spre mântuire, fie spre osândire. Nu-ți poți închipui în ce chin şi în ce durere şi strâmtoare se află atunci sufletul! Socotind el în sine că poate să iasă hotărâre spre osândă, încremeneşte de frică. Când însă socoteşte că va ieşi hotărâre spre mântuire se mângâie întru sine, înălțându-şi adesea mâinile în sus, se roagă ca să nu fie dată în mâinile demonilor întunecați. Atunci şi Îngerii au multă nelinişte aşteptând hotărârea mântuirii cu nerăbdare. Iar duhurile cele necurate aşteaptă să capete hotărârea pierzării.

Deci unde va hotărî Dreptul Judecator acolo va fi slobozit sufletul, adică ori în mâinile dumnezeieştilor Îngeri spre mântuire, ori a viclenilor demoni spre pierzare.

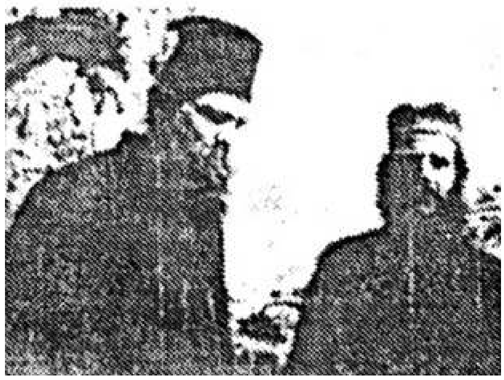
Aceasta este groaza şi frica cea cu fiori, fiule, de a nu fi judecat spre osândă şi de a nu cădea în mâinile viclenilor demoni, căci a muri este lucru firesc şi de obşte pentru toți, iar ceasul când va să audă porunca lui Dumnezeu îl chinuieşte mai silnic pe suflet, care tremură ca nu cumva să-i ajungă hotărârea care duce la pierzare".

DESPRE SUFLETELE CARE IES DIN TRUP

Rugându-se odată Sfântul Nifon, a văzut porțile cerului deschise şi Îngerii lui Dumnezeu se îngămădeau întocmai ca albinele la ştiubei, unii ieşiau, iar alții intrau, aducând sufletele oamenilor.

Şi erau oarecare în văzduh, cari se sileau să răpească sufletele omeneşti şi să le arunce jos, iar Îngerii se împotriveau cu tărie, lovind pe aceştia şi scăpând sufletele.

Altădată Cuviosul Nifon a căzut întru uimire şi i s-a descoperit cum duceau Îngerii sufletul unui cleric păcătos şi auzea cum se făleau demonii că au făcut mare ispravă, încât şi din Slujitorii Nazireului Iisus au doborât.

Părintele Ioan Ieroschimonahul (cel mai înalt) cu vechiul său locuitor la pustie, Monahul Pavel

Atunci unul dintre demoni a început să-i ticăloşească dovedindu-le că sunt în schimb atâția clerici de cari ei nu se pot apropia de loc. Iar ceilalți au răspuns că de n-ar unelti semnul Sfintei Cruci, atunci s-ar vedea că pot ei. Însă demonul cel care le sta împotrivă a zis:

"Dacă ne temem de lemnul pe care s-a răstignit Iisus, atunci înseamnă că suntem de nimica. Dar nu este lemnul care ne sperie, ci puterea care iese din el, care întocmai ca un fulger ne arde. Şi nu numai fulgerul care iese din lemn ne arde, ci oricare lucru pe care îl pecetluiesc, (adică îl însemnează creştinii cu senul lor), este foc arzător care iese şi ne arde".

Fiind întrebat Fericitul Nifon de către un frate despre faptele cari înarmează sufletul spre mântuire, cuviosul a răspuns:

"Postul este puternică armă a sufletului, însă este nevoie şi de neîncetată rugăciune, de linişte şi de tăcere".

Dar pe lângă toate acestea este nevoie de citirea Sfintelor Scripturi, după cum zice David:

"Că de n-ar fi Legea ta gândirea mea, atunci aş fi pierit întru smerenia mea" (catisma 17).

CURAJUL CREDINȚEI

În Țara Mucenicilor de azi, o femeie ruşinează pe organele întunericului de la Miazănoapte

În vremea revoluției din Rusia, când vrăjmaşii credinței erau mai sălbatici decât fiarele împotriva celor sfinte, atunci când era oprit cu pedeapsă de moarte ca nimeni să nu poarte sfânta Cruce la gât, a avut loc următoarea întâmplare, pe care mi-a povestit-o un preot care a fost de față.

În zilele acelea de groază şi de sălbăticie nemaipomenită mergea cu trenul spre oraşul Tiraspol o femeie evlavioasă.

Cu toată amenințarea bolşevicilor şi cu toată grozăvia pedepselor care aştepta pe cei nesupuşi ordinelor, evlavioasa femeie nu s-a sfiit nicidecum de legea stăpânirii, ci purta totdeauna o Cruce mare de aur, la gât.

Aceasta era arma şi acoperământul şi mângâierea ei. Era mai bucuroasă să moară, decât să lepede semnul cel de mântuire. Dar săraca fiind obosită din cauza grozăveniilor din vremea nopții, a adormit în tren.

În vremea asta un mare pungaş, care sta aproape, i-a scos încetişor Crucea care se zărea de sub haină, fără să simtă femeia.

Când s-a trezit ea din somn, prima ei grijă a fost să caute Crucea la gât.

Văzând că lipseşte, a început să plângă şi să întrebe cine i-a luat Crucea. Neaflându-se hoțul, ea a tras semnalul de alarmă.

Numaidecât a venit conductorul întrebând cine a tras alarma şi ce s-a întâmplat?

Atunci femeia, fără cea mai mică sfială a declarat că i s-a furat Crucea de aur pe care o purta la gât. Conductorul a rămas uimit şi nu ştia ce să creadă. În vremea aceea nu mai îndrăznea cineva să poarte la el lucruri sfinte şi mai ales să reclame că a pierdut o Cruce.

După puțină gândire funcționarul a zis către femeie, în auzul tuturor:

"Dacă tu, în vremea asta de groază îndrăzneşti să porți cruce la gât şi nu te sfieşti ca să reclami pierderea ei, pentru curajul tău se cuvine să opresc trenul şi, făcând percheziție, să-ți caut Crucea pe care o cinsteşti atât de mult".

Şi în adevăr a oprit trenul şi făcându-se cercetare a aflat şi i-a dat înapoi femeii cinstita ei Cruce.

Iată o pildă de bărbăție care ne învață cât poate curajul credinței. Ruşine să le fie celor care în vremuri de pace nu îndrăznesc a-şi face semnul Crucii în fața boierilor şi nu mărturisesc credința lor la vreme de întrebare.

O femeie a uimit prin curajul ei pe cei mai înverşunați duşmani ai credinței, cari au rămas ruşinați şi numai de ruşine au defăimat legea lor şi i-au făcut dreptate.

Eu cred că în clipa când a reclamat femeia pierderea Crucii, au prins curaj cei credincioşi cari erau de față şi îngerii din cer i-au împletit cununa mărturisirii credinței, iar demonii cari şedeau după grumazul funcționarilor comunişti s-au ascuns atunci în fumoarul maşinii, neputând suferi ruşinea. În adevăr reclamația femeii este şi ea ca o mărturisire a credinței în fața tiranilor comunişti, iar curajul ei este curaj

mucenicesc, pe câtă vreme era ştiut, că cine poartă lucruri sfinte sau vorbeşte despre credinţă este pedepsit cu moartea.

Curajul credinţei a înspăimântat de multe ori şi pe cei mai sălbatici prigonitori din Rusia.

De 40 de ani încoace şiragul mucenicilor şi al mărturisitorilor din Rusia, nu s-a curmat de loc. Şi în ziua de astăzi, în părţile îngheţate din Siberia, unde sunt duşi la muncă silnică cei binecredincioşi, chinurile muceniceşti urmează regulat.

Sunt unii dintre credincioşii condamnaţi, cari nu voiesc să lucreze în zile de sărbători şi Dumineci. Pentru asta li se opreşte hrana şi sunt bătuţi fără milă, dar ei rabdă toate cu mulţumire, pentru porunca lui Dumnezeu.

Alţii dintre condamnaţi nu vor să lucreze de loc pentru stăpânire (socotind că este stăpânirea lui Antihrist), pentru asta sunt chinuiţi până la moarte cu bătăi, cu foame şi cu frig, fiind lipsiţi de adăpost şi de hrană.

Toţi aceştia intră în rândul noilor mucenici, cari udă mereu pomul Sfintei Credinţe şi îmblânzesc mânia lui Dumnezeu, care cu dreptate este pornită asupra lumii necredincioase de astăzi.

Mai sunt apoi o mulţime de râvnitori ai credinţei, cari trăiesc ascunşi prin pădurile cele nestrăbătute din Siberia şi Caucaz.

Ei duc o viaţă aspră ca şi Sfinţii Părinţi din vechime, iar Milostivul Dumnezeu îi acoperă ca să nu fie descoperiţi de Stăpânire. Apoi clericii şi mirenii cari nu ascultă de Biserica lui Alexie, se adună în locuri ascunse sub pământ (în catacombe) şi fac slujbe. Aceştia fac parte din Biserică liberă a "Catacombelor" şi au astăzi 10 arhierei şi mulţime de preoţi, cari se poartă mireneşte la arătare. Prin rugăciunile lor ne miluieşte Dumnezeu şi pe noi nevrednicii, care nu avem nici o silă şi totuşi ne poticnim spre cele deşarte şi nu purtăm grijă de mântuire.

CUVINTE DIN PATERIC PENTRU VREMEA POSTULUI

Despre Paza Limbii

Un frate a întrebat pe oarecare din Sfinţii Bătrâni zicând: Ia-tă mi se întâmplă să văd pe cineva făcând oarecare lucru şi eu spun aceasta la altul, fără să judec în inima mea pe acela. Oare nu este asta clevetire ?

Şi i-a răspuns Bătrânul:

"Dacă vorbeşti cu patimă, ca şi cum ai avea ceva asupra lui, atunci este clevetire. Iar de nu este în inima ta nici o pornire rea, adică nici o simţire pătimaşă, atunci eşti fără de păcat. Însă chiar dacă nu este vorba ta cu gând de clevetire, dar ca să nu răssară răul, mai bine este a tăcea".

Un bătrân oarecare şedea în Siria, aproape de Antiohia. Acesta avea un frate gata spre a judeca, când vedea pe un frate greşind. Deci de multe ori îl învăţa pe dânsul zicând:

"Cu adevărat, fiule, te înşeli şi îţi pierzi în zadar sufletul tău. Căci nimeni nu ştie ce este în inima omului, fără numai duhul care este întru dânsul. Pentru că de multe ori sunt unii care săvârşesc cele rele înaintea oamenilor, iar în taină se pocăiesc lui Dumnezeu.

Noi vedem adică păcatele lor, iar faptele cele bune şi pocăința lor, numai Dumnezeu le ştie. Pentru aceasta şi cu ochii de vei vedea pe cineva păcătuind, nicidecum să nu-l judeci sau să-l cleveteşti pe el, căci numai Unul Dumnezeu este Judecătorul. Tot omul care judecă pe altul, este ca un "anticrist" adică ca un potrivnic lui Dumnezeu, devreme ce i-a răpit dregătoria şi stăpânirea, făcându-se el judecător mai înainte decât dânsul" (că spune la Sf. Evanghlie, că Tatăl cel ceresc toată judecata a dat-o Fiului).

Povestit-a un bătrân:

"Şezând eu odinioară la pustie, a venit un frate de la chinovie pentru cercetare. Deci îl întrebam eu cum se mai află părinții şi îmi zice fratele: bine cu rugăciunile tale.

Apoi l-am întrebat despre un frate, care avea nume rău şi mi-a zis: "Crede-mă, părinte, încă nu s-a izbăvit de acel nume" (adică tot mai păcătuieşte). Iar eu (zice bătrânul) cum am auzit aceasta, am zis: "Uf!". Şi îndată ce am zis aceasta, mi-a venit somn şi m-am făcut întru uimire. Se făcea că mă aflu înaintea Sfântului loc al Căpățânii (adică la Sfânta Golgota). Şi am văzut pe Domnul nostru Iisus Hristos răstignit între doi tâlhari. Atunci eu m-am pornit să mă închin. Şi dacă am mers până aproape, a poruncit Domnul către Sfinții Îngeri care erau lângă El, zicând: "Scoateți-l afară că Antihrist este (adică potrivnicul meu este), căci mai înainte de a judeca Eu, a judecat el pe fratele său!"

Deci fiind eu gonit de acolo, am voit să ies şi mi s-a apucat haina (un fel de mantie scurtă) în uşa care s-a închis degrabă, iar eu lăsând-o acolo, am ieşit şi îndată m-am deşteptat.

Socotind eu în minte cele ce am văzut, am zis către fratele ce venise: "Rea este ziua aceasta pentru mine!" iar el m-a întrebat: "Pentru ce părinte?" Atunci i-am povestit lui cele ce am văzut şi i-am zis:

"Haina aceea pe care o purtam pe deasupra, era acoperământul lui Dumnezeu, care era peste mine, şi m-am lipsit de ea. După aceea a zis bătrânul: am făcut şapte ani rătăcindu-mă prin pustii, nici pâine gustând, nici sub acoperământ întrând şi nici cu oamenii vorbind, până ce l-am văzut iarăşi pe Domnul la Sfânta Golgota, şezând şi poruncind să mi se dea haina. Acela a fost semnul iertării".

Zis-a ava Iperehie:

Călugărul ce nu-şi stăpâneşte limba în vremea mâniei, unul ca acesta nici patimile nu le va stăpâni.

Mai bine este a mânca din carne şi a bea vin, decât a mânca din carnea fraților prin clevetire.

Că precum şarpele odinioară şoptind a scos pe Eva din rai, tot asemenea cu şarpele este şi cel care cleveteşte (adică vorbeşte de rău pe cineva) pentru că şi sufletul celui care aude se pierde şi cel care cleveteşte nu se mântuieşte.

A întrebat ava Longhin pe ava Luchie pentru trei lucruri zicând: "Voiesc să mă înstrăinez". Şi i-a zis bătrânul:

"De nu vei stăpâni limba, nu eşti străin, ori unde vei merge. Deci şi aici unde eşti, stăpâneşte-ți limba şi eşti străin".

A mai întrebat iarăşi pe bătrân: "Voiesc să postesc".

Iar bătrânul i-a zis: "Sf. Prooroc Isaia spune, că de vei încovoia grumazul tău ca pe un lanț şi ca pe un belciug, nici aşa nu se va chema primit postul tău. Ci mai vârtos străpâneşte-ți limba şi gândurile cele rele".

Atunci l-a întrebat iarăşi: "Voiesc să fug de oameni".

Deci i-a răspuns bătrânul: "De nu vei isprăvi mai întâi acestea de care ți-am spus, fiind împreună cu oamenii, atunci nici a-i deosebi nu poți".

POVESTIRI DIN LIMONAR

Despre Peştera Sf. Ioan Botezătorul şi alte cuvinte de folos

În vremea când strălucea pe tronul Ierusalimului Prea Sfințitul Patriarh Ilie (de care se pomeneşte în viața Sf. Sava) şi pe când era împărat Anastasie, se afla în mânăstirea lui ava Efstorghie un bătrân sfânt cu numele de Ioan. Prea Fericitul Patriarh Ilie a vrut să-l hirotonească Egumen al mânăstirii, ca cel ce este vrednic a conduce turma. Dar el n-a primit, zicând că are blagoslovenie să meargă până la Sf. Munte Sinai şi luând iertăciune a pornit la drum, făgăduind că dacă se va întoarce va lua conducerea mânăstirii.

Deci, luându-şi ucenicul, a trecut Sf. Iordan şi, mergând incă puțin cu el, a început să-l ia pe bătrân nişte fiori de fierbințeală. Pentru asta neputând să mai meargă înainte şi aflând o peşteră, au intrat în ea şi au rămas acolo 3 zile pentru ca să-şi mai vină în fire.

În timpul nopții i s-a arătat bătrânului în vedenie Sf. Ioan Botezătorul şi Mergătorul Înainte al Domnului, zicăndu-i:

"Ia spune-mi călugărule, unde vrei să mergi?"

Iar bătrânul a zis:

"La muntele Sinai".

Atunci i-a grăit cel ce s-a arătat:

"Nu, mă rog, nu te duce!" Dar bătrânul nu s-a plecat nicidecum.

După ce s-a dus cel ce se arătase, fierbințeala l-a cuprins mai tare pe bătrân. În noaptea următoare s-a arătat iarăşi Mergătorul Înainte în acelaşi chip şi i-a zis:

"Pentru ce vrei să te osteneşti atâta călugăre? Ascultă-mă şi stai aici." Atunci i-a zis bătrânul:

"Spune-mi cine eşti tu?" Şi i-a răspuns cel arătat, zicând: "Eu sunt Botezătorul Ioan şi pentru asta îți spun să nu pleci aiurea, pentru că această peşteră mică este mai cinstită decât Muntele Sinai, căci de multe ori venea aici Domnul nostru Iisus Hristos şi vorbea cu mine şi mă mângâia. Dă-mi cuvântul că rămâi aici şi eu îți dau sănătatea!" Auzind acestea bătrânul i-a făgăduit că rămâne în peşteră şi îndată s-a vindecat. A rămas deci acolo până la cea din urmă răsuflare. La Peştera Sfântului Ioan, el a făcut Biserică şi adunând frățime a întemeiat acolo mânăstire. În harta de la Madava scrie "Sapsa".

În peştera aceea a trăit după asta un alt sihastru şi a ajuns la aşa înălțime de virtute, încât veneau la dânsul leii, iar el îi primea fără frică şi-i băga în sân pe leuşori (pe puii de leu).

Spunea ava Polihronie (de la Sf. Teodosie) că în lavra unde trăia el, era un bătrân care mergea de multe ori să se liniştească o bucată de vreme pe malul Iordanului şi iarăşi se întorcea la chilia lui. Acolo în pustia Iordanului, oriunde găsea culcuşul leului, acolo sta şi se culca.

Într-o zi întorcându-se în mânăstire, a adus cu el doi pui de leu, având-i înfăşuraţi în scurteică. Deci venind i-a pus în Biserică înaintea fraţilor, zicând:

"Dacă am fi păzit poruncile Domnului, atunci leii s-ar fi cecerit (s-ar fi temut) de noi, dar aşa iată, pentru păcatele noastre ne temem noi de dânşii!"

Mai spunea ava Polihronie că părinţii din Lavra Sf. Teodosie au cerut să le rânduiască egumen al mânăstirii pe un bătrân oarecare îmbunătăţit. Însă bătrânul i-a rugat zicând:

"Lăsaţi-mă să-mi plâng păcatele mele căci lucrul egumeniei este numai al părinţilor celor mari: al lui Antonie cel Mare, al lui Pahomie şi al lui Teodosie".

Dar părinţii îl rugau mereu să primească începătoria.

Atunci bătrânul le-a zis:

"Mai lăsaţi-mă încă trei zile şi pe urmă voia Domnului!" Atunci când a zis acestea era Vineri şi Duminica în vremea Utreniei a adormit întru Domnul cuviosul bătrân.

Tot cuviosul Polihronie ne-a povestit că odinioară s-a săvârşit un frate la spitalul din Ierihon.

Deci a fost ridicat din Ierihon spre a-l duce în lavra de la Pirguri, unde era metania lui.

Şi din ceasul în care a ieşit din spital şi până să ajungă la Pirguri (lângă Marea Moartă) o stea luminoasă a însoţit trupul adormit al cuviosului, până ce a fost acoperit cu pământ.

Spunea despre Sf. Gherasim, că s-a întâmplat să moară în mânăstirea lui un frate şi cuviosul era atunci în pustie la linişte. Când paracliserul a bătut în toacă spre a se aduna fraţii la îngropare, atunci a venit şi Sfântul Gherasim.

Văzând pe cel mort, s-a întristat bătrânul, că nu l-a sărutat înainte de adormire.

Deci apropiindu-se de năsălie, a zis mortului:

"Scoală frate, şi-mi dă o sărutare!"

Atunci fratele sculându-se a sărutat pe bătrân, iar bătrânul a zis către el:

"De acum dormi până va veni Hristos să te învie!"

O MICĂ GUSTARE PENTRU POSTUL MARE

Portretul Smereniei (zugrăvit de Sfinţii Părinţi)

A fost întrebat ava Longhin: care faptă este mai mare dintre faptele cele bune? Şi a zis bătrânul:

"Eu socotesc că după cum mândria este mai mare decât toate patimile (încât a putut surpa şi pe unii din cer) tot astfel şi smerita cugetare este mai mare decât toate faptele cele bune, căci ea poate să scoată pe om chiar din adâncul iadului, măcar de ar fi el păcătos ca un demon. Pentru aceasta şi Domnul mai înainte de toţi fericeşte pe cei săraci cu duhul."

Zicea ava Moise Arapul:

"De nu ar avea omul în inima lui cum că este păcătos, Dumnezeu nu l-ar asculta pe el!" Atunci l-a întrbat un frate pe bătrân:

"Ce este aceasta a avea în inimă că este păcătos?"

Şi a răspuns bătrânul:

"Că cela ce-şi poartă păcatele sale, nu vede pe ale aproapelui său! De va pune omul prihana asupra sa (la tot lucrul) şi va zice: "Am greşit", îndată se milostiveşte Domnul către el, iar sfârşitul a toate este a nu judeca pe aproapele. Căci când mâna Domnului omora pe tot cel dintâi născut al Egiptului, nu se afla nici o casă care să nu aibă mort într-ânsa".

Atunci a întrebat fratele ce înseamnă cuvântul acesta. Şi a zis bătrânul:

"De vom lua seama la păcatele noastre, atunci nu vom vedea păcatele aproapelui. Căci nebunie este cel ce are mortul său (în casa noastră), să-l lase pe el şi să meargă să plângă pe mortul aproapelui.

Iar a muri despre aproapele tău, este a-ți purta păcatele tale şi a nu purta grijă de tot omul (că acesta este bun sau acesta este rău).

Să nu faci rău nici unui om, nici să gândeşti rău în inima ta asupra cuiva. Nici să defaimi pe cineva când face rău, nici să te pleci celui ce face rău aproapelui său. Să nu cleveteşti pe cineva, ci zi aşa:

"Dumnezeu ştie pe fieştecare!"

Să nu te îndupleci (adică să te învoieşti) cu cel ce grăieşte de rău, nici te tulbura de clevetirea lui şi nici să nu urăşti pe cel ce cleveteeşte pe aproapele său.

Şi aceasta este aceea, adică: "Nu judecați şi nu veți fi judecați!" Să nu ai vrajbă cu cineva şi nu ține vrajba în inima ta. Să nu urăşti pe cel ce vrăjmăşeşte pe aproapele său şi aceasta este pacea. Cu aceasta pe sineți te mângâie. Puțină vreme este osteneala şi de-a pururea odihna, cu darul lui Dumnezeu-Cuvântul. Amin.

S-a năpustit (a năpădit) odinioară demonul asupra lui ava Macarie cu un cuțit, vrând ca să-i taie piciorul. Dar pentru smerita lui cugetare n-a putut să-i facă nimic. Deci a zis demonul către bătrân:

"Câte aveți voi şi noi le avem, dar prin smerita cugetare vă deosebiți de noi şi cu asta biruiți".

Zis-a un bătrân:

"Cela ce are smerenie, smereşte pe draci, iar cel ce nu are smerenie se batjocoreşte de ei!"

A fost întrebat de cineva un bătrân:

"Când dobândeşte sufletul smerenie?" Şi a răspuns bătrânul:

"Când omul se îngrijeşte de răutățile sale!"

Un frate a întrebat pe un bătrân, zicând:

"Ce este sporirea omului cea după Dumnezeu?" Şi a răspuns bătrânul:

"Sporirea omului este smerenia, căci pe cât se pogoară cineva prin smerenie, pe atâta se înalță în sporire!"

Dacă smerindu-te pe sineți vei zice cuiva: "Iartă-mă", atunci arzi pe draci.

Zis-a un bătrân:

"Fiilor, să ştiți că smerenia pe mulți fără de nici o osteneală i-a mântuit. Şi mărturisesc aceasta vameşul şi Fiul cel curvar, cari puținele cvinte au grăit către Dumnezeu şi s-au mântuit.

Iară ostenelile şi faptele bune ale omului mândru îl pierd pe dânsul.

Că osteneala şi faptele pe mulți i-au tras la mânrdie şi au pierit, cum a fost fariseul, care se mândrea cu faptele cele bune. Un frate a întrebat pe un bătrân, zicând: "Ce este smerenia?" Şi a zis bătrânul: "Smerenia este ca să se socotească omul pe sine-şi mai nevrednic şi mai păcătos decât toți şi tuturor supus (plecat)".

Zis-a bătrânul: "Să nu cerci să vezi păcatele străine, ci ale tale păcate şi răutăți să le vezi şi neîncetat să te rogi lui Dumnezeu pentru iertarea ta!"

Zis-a un bătrân:

"Să ştiți că alt drum către mântuire nu este, fără decât smerenie, după cum scrie Sfânta Evanghelie pentru vameş.

De va fi cineva neatins de păcate spurcate, nu cumva să se înalțe cu gândul său, socotindu-se pe sine fără de păcat, ci unul ca acela mai mult să se smerească şi să se păzească, socotindu-se pe sine mai păcătos decât toți oamenii.

Iar de se va înălța cu gândul său, socotindu-se că el nu este atins de păcate spurcate pentru că nu a căzut nici într-un păcat trupesc şi lumesc, de va socoti că este cu totul curat şi vrednic totdeauna de împărtăşirea Sfintelor Taine, iar pe altul care ştie că are vreo cădere îl socoteşte nevrednic de Sfintele Taine, unul ca acela, cu asemenea gând înalt şi fără smerenie, este nevrednic şi necurat şi urât lui Dumnezeu şi în pierzare merge şi curățenia lui nu-i va folosi, neavând smerenie! Cu mult mai plăcut şi mai iubit este lui Dumnezeu păcătosul smerit decât dreptul mândru!

NĂDEJDEA CELUI CĂZUT

"Prin nădejde ne-am mântuit"
zice Sf. Apostol Pavel

A întrebat un frate pe un bătrân zicând:

"Părinte ce însemnează Proorocul prin cuvintele acestea: Nu este mântuire, întru Dumnezeul lui!".

Şi a zis bătrânul:

Însemnează gândurile deznădăjduirii, cari vin de la draci la cel ce greşeşte şi zic: De acuma nu îți este ție mântuire întru Dumnezeu! Prin asta îl ispitesc de vrăjmaşi, ca să-l arunce întru desnădăjduire. Asupra lor trebuie să se lupte omul zicând:

"Domnul este mântuirea mea şi El va scoate din cursă picioarele mele!"

Cred că le este cunoscută la toţi pilda cea din pateric cu fratele care cădea în păcatul desfrânării în toate zilele şi iarăşi în toate zilele îmblânzea pe Domnul prin pocăinţa lui cea cu multe lacrămi şi cu rugăciuni. Se pocăia şi iarăşi cădea în noroiul păcatului. Însă nu se deznădăjduia de mântuire niciodată. Deşi se arăta mincinos întru făgăduinţa lui, dar Prea Milostivul Dumnezeu nu se întorcea de către el, ci răbda fărădelegea fratelui şi aştepta întoarcerea lui. Şi această cădere a fratelui însoţită de mustrare a urmat vreme de 10 ani de zile şi mai mult. Desigur că vrajmaşul mântuirii s-ar fi bucurat să-l vadă pe frate că vine la deznădăjduire după atâtea căderi şi după atâtea făgăduinţe mincinoase. Se aştepta de asemenea, pizmaşul să vadă că şi Domnul se mânie şi nu-l mai primeşte pe cel care îşi calcă mereu făgăduinţa şi nu se îndreaptă. Însă cu părere de rău vede că nici Milostivul Dumnezeu nu se mânie, ci primeşte în toate zilele când se pocăieşte.

N-a mai putut suferi ucigaşul atâta răbdare, pe care o arăta Domnul către cel căzut. Pentru aceasta a început a striga către Sfânta Icoană a Domnului, zicând: O, ce este mie şi Ţie, Iisuse Hristoase? Milostivia Ta cea nemăsusată mă biruieşte şi mă surpă, pentru că primeşti pe acest curvar, care se arată mincinos în toate zilele înaintea Ta, defăimând stăpânirea Ta! Pentru ce nu-l arzi pe el, ci îndelung rabzi şi suferi? Şi multe zicând şi iuţindu-se balaurul a tăcut. Atunci s-a făcut glas ca de la Sf. Jertfelnic, zicând:

"O, balaure prea viclene şi pierzătorule, nu te-ai săturat de socoteala ta cea rea, că ai sorbit lumea? Ci încă te sileşti să răpeşti şi să înghiţi pe cel care a venit la mila Mea cea nespusă?

Oare ai tu atâtea greşale ca să le pui în cumpănă şi să tragă întocmai cu Sângele cel scump, carele l-am vărsat pe Cruce pentru dânsul?

Iată Junghierea Mea şi moartea au afundat (adică au biruit) fărădelegile lui! Însă tu când vine el la păcat, nu-l goneşti pe el, ci îl primeşti cu bucurie, nădăjduind că-l vei dobândi pe el şi Eu oare nu-l voi ierta pe el, oare nu-l voi milui, Eu cel atât de milostiv şi iubitor de oameni? Carele am poruncit verhovnicului Meu Petru Apostolului, ca să ierte celui care greşeşte în fiecare zi până la şaptezeci de ori câte şapte? Aşa cu adevărat (îl voi ierta) că de vreme ce aleargă la Mine, nu mă voi întoarce de către el, până ce îl voi moşteni. Că pentru păcătoşi, Eu m-am răstignit şi prea curatele Mele palme pentru dânşii le-am întins, ca cel ce va voi să se mântuiască, să alerge şi să se mântuiască. Că de către nimenea Eu nu mă întorc, pe nimenea nu gonesc; măcar deşi de nenumărate ori într-o zi de va greşi şi de nenumărate ori va veni către Mine, nu va ieşi afară scârbit. Că Eu nu am venit să chem pe cei drepţi la pocăinţă, ci pe cei păcătoşi!"

Şi făcându-se glasul acesta sta diavolul tremurând şi neputând să fugă. Şi iarăşi s-a făcut glas, zicând:

"Ascultă amăgitorule pentru cele ce zici că sunt nedrept, că Eu către toţi sunt drept. Că în ceea ce aflu pe cineva, întru aceea îl judec. Deci iată pe acesta l-am aflat stând înaintea picioarelor Mele şi biruitor peste tine arătându-te. Îl voi lua deci pe el şi voi mântui sufletul lui, pentru că nu s-au deznădăjduit de mântuirea sa. Iar tu vezi cinstea lui, crapă de zavistia ta şi ruşinează-te!"

Deci stând fratele cu faţa în jos şi tânguindu-se şi-a dat duhul. Şi îndată urgie mare venind ca focul, a căzut peste satana şi l-a mistuit pe el.

De aice să cunoaştem, fraţilor, milostivirea şi iubirea de oameni a lui Dumnezeu cea nemăsurată şi niciodată să nu deznădăjduim de mântuirea noastră.

"Îndrăzniţi că Eu am biruit lumea" (zice Domnul în Sf. Evanghelie) şi Sf. Apostol în cartea sa către Romani zice: "Prin nădejde ne-am mântuit şi dacă Dumnezeu este pentru noi, cine ne poate fi împotrivă? ... Căci câte s-au scris mai înainte, spre învăţătura noastră s-au scris, ca prin răbdarea şi prin mângâierea ce ne-o dau Scripturile să ne păstrăm nădejdea... şi Dumnezeul nădejdei să vă umple de toată bucuria şi pacea prin credinţă, ca prin puterea Duhului Sfânt să vă îmbogăţiţi întru nădejde. Amin". (din cartea către Romani a Sf. Pavel).

BOLDUL ÎNVIERII SUFLETEŞTI ŞI BOLDUL MORŢII

ÎNTRISTAREA

În Patericul Sfinţilor Părinţi scrie despre un frate care mult se întrista şi plângea mereu pentru păcatele sale

Într-o zi s-a arătat lui, Domnul, zicându-i:

"Ce plângi, omule, ce te întristezi aşa?" şi a răspuns fratele: "Nu voieşti, Doamne, să plâng şi să mă mâhnesc, căci cu atâtea Te-am scârbit?". Atunci Domnul, întinzându-şi mâna, a pus-o pe capul lui, zicând:

"De acum nu te mai scârbi, de vreme ce tu te-ai scârbit pentru Mine, Eu nu mă voi scârbi asupra ta,căci dacă sângele meu l-am dat pentru tine, cu mult mai vârtos îţi voi da iertare şi ţie şi la tot sufletul care se pocăieşte curat!"

După aceasta, venindu-şi în sine, fratele s-a aflat în inima lui plină de toată bucuria şi s-a încredinţat că a făcut Domnul milă cu dânsul. Deci toată viaţa lui a petrecut-o cu multă smerenie, mulţumind lui Dumnezeu totdeauna.

Din această pildă se vede cât de mare este folosul pe care-l dobândim din întristarea cea după Dumnezeu şi cât de mult preţuieşte Dumnezeu această întristare a noastră.

Întristarea este de două feluri şi anume: Este întristare care omoară sufletul şi este întristare care sfinţeşte sufletul.

Întristarea care este amestecată cu deznădejde, este boală otrăvitoare pentru suflet, pentru aceasta şi zice Sf. Apostol Pavel: "Să nu vă întristaţi ca cei ce n-au nădejde". Iar întristarea cea pentru păcate, care este însoţită cu nădejdea mântuirii, vine din lucrarea darului Sfânt, care ne vorbeşte prin glasul conştiinţei. Mustrarea aceasta a conştiinţei, care nu se desparte de nădejde, este călăuza cea sfântă, care ne duce spre mântuire.

În cartea cea pentru Mărturisire scrisă de Sf. Nicodim Aghioritul (în greceşte) aflăm următoarele cuvinte despre boala întristării celei fără de nădejde, care se mai cheamă şi deznădăjduire:

"Deznădăjduirea este răutatea cea mai mare şi cea mai vătămătoare dintre toate răutăţile".

Deşi toate păcatele sunt potivnice lui Dumnezeu, sunt numai pe de-o-parte împotrivă, pe când deznădăjduirea este pe de-a-ntregul împotriva lui Dumnezeu (în toate direcţiile şi în toate privinţele), căci ea combate pe Dumnezeu şi-L scoate afară din suflet, socotind răutatea drept Dumnezeu şi pe diavol pricinuitor al răutăţii.

Omul cel cuprins de boala deznădejdii, socoteşte că răutatea este mai puternică decât bunătatea lui Dumnezeu şi mai nemărginită decât însăşi nemărginirea lui Dumnezeu. De vreme ce el nu mai crede că Dumnezeu poate să-l mântuiască, prin aceasta omul socoteşte că răutatea este mai presus decât Dumnezeu.

Dar poate să fie o necinstire şi o nechibzuinţă mai mare ca aceasta? Adică întru a socoti cineva că neputinciosul păcat este mai tare decât Cel Atot Puternic sau că cel scurt întrece pe Cel nemărginit şi cel fără fiinţă ar fi mai presus decât Cel pururea fiitor?

Pentru aceasta scrie la "Mărturisirea Ortodoxă" că: deznădăjduirea este păcat împotriva Duhului Sfânt.

Sfântul Vasile cel Mare zice că dacă s-ar putea măsura adâncul milostivirii lui Dumnezeu, atunci ar fi iertat (adică s-ar îngădui) şi deznădăjduirea, socotind mulţimea păcatelor noastre. Dar câtă vreme păcatele noastre se pot număra şi se pot măsura, pe când mila şi îndurarea lui Dumnezeu este cu totul nemăsurată, deci (pentru asta) nu se cade să fie deznădăjduirea, ci să cunoască omul mila lui Dumnezeu şi să-şi reclame (adică să-şi vădească la duhovnic) păcatele sale.

Deznădăjduirea este împotriva socotelii celei drepte (a judecăţii sănătoase) căci ea nu are loc întru cele omeneşti şi iată pentru ce anume: Câtă vreme cel care a păcătuit mai trăieşte încă, aceasta este semn că Dumnezeu îl primeşte şi nu l-a părăsit, ci l-a lăsat să trăiască, anume ca să se pocăiască. Despre asta ne încredinţează Sf. Grigore Palama.

Deznădăjduirea este semănată de către diavol, după cuvântul Sf. Efrem Sirul, căci înainte de a săvârşi omul păcatul, îi şopteşte că nimic nu este păcatul, iar după cădere îi zice că păcatul este atât de mare, încât nu mai este iertare pentru el. În sfârşit să fim încredinţaţi că deznădăjduirea este împotriva Sfintelor Scripturi din Legea veche şi din Legea cea Nouă. Căci în Sfânta Scriptură se înfăţişează de mii de ori mila cea negrăită a lui Dumnezeu, prin care primeşte întotdeauna pe cei păcătoşi. Atâtea şi atâtea pilde arată potrivnicia deznădăjduirii. Atâţia păcătoşi, împovăraţi cu nenumărate păcate, arată că s-au mântuit de la începutul lumii anume pentru că nu şi-au pierdut nădejdea, cum au fost: Lameh, Manase, Nabucodonosor, David împăratul, apoi femeia cea desfrânată, vameşul cel smerit, Fiul cel pierdut, tâlharul cel credincios, Pavel cel habotnic şi Petru verhovnicul, precum şi toţi ceilalţi cari s-au mântuit. Păcatul deznădejdei este şi împotriva cuvintelor Sfinţilor Părinţi, care învaţă pe cei păcătoşi să nădăjduiască la mila lui Dumnezeu şi să arunce deznădejdea, dovedind că nu este nici un păcat care să biruiască iubirea de oameni a lui Dumnezeu.

"Fericit este omul care nădăjduieşte spre Domnul (zice Sf. Prooroc David)". "Că prin nădejdea aceasta ne-am mântuit", strigă Sf. Apostol Pavel.

MOTIVELE CARE NE DUC LA PATIMA DEZNĂDEJDEI

Însemnare: Să nu mire pe nimeni că eu amintesc cam des despre boala aceasta a sufletului. Astăzi lumea este bântuită mai mult ca oricând de răutatea aceasta şi cele mai multe crime - despre care aflăm din ziare - sunt urmările deznădejdii.

Nu este nici o patimă din care vrăjmaşul să aibă atâta câştig, precum este patima deznădăjduirii. Din cauza ei se întâmplă sinuciderile, omorurile şi lepădările de credinţă.

Iar dacă unii deznădăjduiţi nu se omoară singuri trupeşte (adică nu se sinucid) aceasta se datorează mai mult împrejurărilor, însă ei sufleteşte sunt morţi înainte de mormânt. Căci deznădejdea este moartea duhovnicească, de vreme ce omul îşi întoarce faţa de către ajutorul lui Dumnezeu şi se dă în stăpânirea celui rău. "Cel care deznădăjduieşte îşi ucide singur sufletul său!" zice Sf. Ioan Scărarul în cuvântul 5 pentru Pocăinţă. Toate păcatele aduc duşmănie între om şi Dumnezeu. Sunt însă unele păcate mai grele, care se cheamă păcate de moarte şi anume: Mândria, Iubirea de Arginţi, Zavistia, Curvia, Lăcomia Pântecului, Mânia şi Trândăvia. Acestea se cheamă păcate de moarte, pentru că sunt împotriva celor două porunci din Sfânta Evanghelie (a iubi pe Dumnezeu şi pe aproapele) şi ele pricinuiesc moartea sufletului, adică osânda veşnică. Din acestea şapte odrăslesc toate celelalte păcate.

Însă milostivul Dumnezeu a pus la îndemâna omului taina Pocăinţei prin care se poate vindeca sufleteşte, oricât de păcătos ar fi el.

Vrăjmaşul mântuirii a mai născocit o răutate, care nu are vindecare şi aceasta este patima deznădăjduirii.

Deşi păcatele amintite mai sus se cheamă păcate de moarte, totul se iartă prin pocăinţă curată. Numai păcatul deznădăjduirii, când stăpâneşte pe om, nu are vindecare, căci deznădăjduirea este însăşi părăsirea pocăinţei şi întoarcerea de către mila lui Dumnezeu.

Pentru aceasta Soborul al şaptelea de la Niceea a hotărât că numai păcatele cele nepocăite sunt spre moarte. Deci putem spune că numai acolo unde se cuibăreşte deznădăjduirea, nu mai este vindecare şi nici iertare. Să ne înfricoşăm de răutatea aceasta şi să fugim de ea ca de veninul şarpelui, căci ea este lepădarea darului sfânt şi defăimarea milostivirii celei nemăsurate a lui Dumnezeu.

Mulţi dintre credincioşii creştini, care se adapă cu mustul deşertăciunii lumeşti, îşi dau seama de primejdia sufletească în care se află şi doresc mântuirea, dar nu mai au curajul s-o caute. Ei zic că mântuirea lor s-a şters din "Condica lui Dumnezeu" şi orice ar face, nu mai este îndreptare pentru ei. Socotesc că prea mult s-au abătut din calea Sfintelor Porunci şi pentru aceasta, Dumnezeu nu-i mai primeşte. Partida aceasta de oameni au pierdut nădejdea mântuirii şi sunt asemenea unor răniţi, cari nu mai primesc nici o doctorie spre vindecare, iar ranele lor se cangrenează şi putrezesc.

Slăbănogirea aceasta sufletească (cu îndoială şi deznădejde) vine şi la mulţi credincioşi, care au hrană pentru suflet precum şi liman prielnic de mântuire, dar nu ştiu să le preţuiască.

Şi anume sunt unii cari au cunoscut deşertăciunea vieţii, s-au trezit din somnul păcatului şi au luat drumul pocăinţei.

Dar pricepând ei cât de mult sunt datori lui Dumnezeu pentru păcatele lor şi văzând că nu pot împlini canonul pocăinţei aşa cum se cuvine, încep să se împuţineze la suflet şi pierd nădejdea mântuirii. Sunt însă şi unele persoane cari s-au păzit de viermele stricăciunii lumeşti, au destule cunoştinţe duhovniceşti, însă au o oarecare împuţinare de suflet şi îndoială pentru mântuirea lor.

Cercând mai cu de-amănuntul diferite cazuri, vom vedea că împuţinarea de suflet şi deznădejdea se ivesc din următoarele motive:

1. Înainte de toate şi la cei mai mulţi este lipsa de povăţuitori duhovniceşti, apoi,

2. Necunoştinţa Sfintelor Scripturi pentru care ne robesc părerile greşite şi înţelepciunea minţii,

3. Vătămarea dreptei credinţe când facem prieteşug cu ereticii, cu masonii şi comuniştii,

4. Trândăvia duhului (adică părăsirea celor duhovniceşti şi nesimţirea) fără căinţă,

5. Nemărturisirea curată (când o facem de mântuială sau cu ascunsuri sau cu pricinuiri),

6. Împărtăşirea cu nevrednicie (când ştim că nu suntem în regulă şi ne apropiem cu obrăznicie, de ochii oamenilor),

7. Când suntem stăpâniţi de mândrie şi nu ne plecăm spre vindecare,

8. Când am căzut sub legătură cu afurisenie de la arhiereu sau de la preot şi nu căutăm dezlegare de la slujitorul pe care l-am scârbit,

9 . Când am făcut vreo nedreptate mare (prin furtişag sau prin clevetire şi nu căutăm a repara greşala, împărtăşindu-ne neîmpăcaţi),

10. Când ne lăsăm robiţi de întristare peste măsură, căci această întristare este însăşi deznădejde,

11. Când din zavistie hulim Sfânta Credinţă, ori numele lui Dumnezeu ori persoanele sfinţite,

12. Când blestemăm (pe noi sau pe alţii) şi ne jurăm fără socoteală şi nu căutăm vindecare.

CUVÂNTUL SFÂNTULUI IOAN GURĂ DE AUR PENTRU TREZVIRE ŞI RUGĂCIUNE

Neîncetat rugaţi-vă, fraţilor, fără de mânie
şi fără de cugete viclene, după cum zice fericitul Pavel,
în cartea cea dintâi către Timotei, cap. 2, stih 8

Pentru că tot cugetul care ne depărtează mintea noastră de la Dumnezeu, să ştiţi că este de la diavolul, care niciodată nu încetează a pune îndemn în inima omului să îndeplinească poruncile altora şi cu motivul că facem bine fraţilor îi sileşte (vicleanul) la lucruri care s-ar părea de folos. Aceasta însă o face diavolul nu cu scopul de a ne folosi, ci ca să ne departeze mintea noastră de la Dumnezeu.

Deci se cuvine să luam seama ca nu cumva să primim sfaturile cele vătămătoare de suflet ale vicleanului, care în tot chipul se străduieşte ca să ție mintea noastră departe de la Dumnezeu, trăgând-o spre plăcerile cele deşarte ale lumii.

Însă omul (cel râvnitor) face dimpotrivă. El se străduieşte în tot chipul ca să-şi țină mintea unită cu Dumnezeu, ferindu-se de a primi şi de a rumega cugetele cele viclene, pe care diavolul (ca un zugrav prea meşter ce poate închipui toate), le plăsmuieşte în inima noastră făcând închipuirea patimilor, alteori arătând chipurile păcatului, iar uneori zugrăvind diferite persoane şi fețe în minte.

Iar omul cel ticălos, la care diavolul găseşte deschisă poarta inimii sale, spre a intra şi a zugrăvi chipurile lui cele de suflet vătămătoare, omul acela zic, aşa de mult se înşală cu ele (cu nălucirile) încât chiar dacă se află şi în loc pustiu şi liniştit, lui i se pare că petrece în mijlocul cetăților şi târgurilor, plăzmuieşte în minte oameni, cu care i se pare că vorbeşte aievea. El cugetă şi face hotărâri pentru lucruri care nu sunt decât nălucirile înşelăciunii diavoleşti.

Pentru aceasta omul trebuie să ia seama bine ca să nu fie luat de vântul închipuirii şi să zămislească în minte lucruri neaflătoare, ci să depărteze orice gând viclean, pomenind neîncetat numele Domnului nostru Iisus Hristos, care fiind chemat cu fierbințeală, împrăştie ca pe fum toată cugetarea cea vătămătoare.

Unde se află omul cu trupul, acolo să aibă silință să-şi adune mintea. Să fie străjer aşa de treaz, încât să nu dea voie la nici un gând străin să pătrundă între inima lui şi pomenirea cea prea folositoare de suflet a lui Hristos.

Dacă cumva din nebăgare de seamă s-ar întâmpla a se strecura vreun cuget viclean, care s-ar pune stavilă (zid) între inimă şi pomenirea lui Hristos, atunci se cuvine a alerga cu sârguință către Domnul şi a striga către El, ca venind, să izgonească gândul care tulbură mintea.

De asemenea, dacă vreodată diavolul ar răpi mintea şi ar căpăta învoirea ei, atunci este nevoie ca cel ce s-a răpit să nu zăbovească întru această uimire înşelătoare şi întru învoire, ci degrabă să se sârguiască a se slobozi din aceasta, ca nu cumva învoirea aceasta a minții să-i fie socotită ea însăşi lucrul (păcatul) înaintea lui Dumnezeu, la ziua Judecății, când Judecătorul a toate cunoscător, va descoperi, vădindu-se cugetările cele ascunse ale inimilor omeneşti.

Să ştiți însă şi aceasta, că nu este cu putință ca cineva să se învrednicească de Împărăția Cerurilor dacă nu îşi va tăia mai întâi voia sa şi dacă nu va împlini fără cârtire şi cu frica lui Dumnezeu toate câte îl va sfătui părintele lui duhovnicesc (care este mai iscusit şi mai cunoscător al Sfintelor Porunci), după cum şi Domnul ne-a arătat cu lucrul şi ne-a învățat prin cuvinte, zicând că "M-am pogorât din cer nu ca să fac voia Mea, ci voia celui ce M-a trimil, a Părintelui!" (Sf. Ioan Ev. cap. 6, vers. 38).

Prin urmare, tot cel ce silindu-se pe sine face nu ceea ce vrea singur, ci după cum este sfătuit la cele spre mântuire de către Părintele lui duhovnicesc, răbdând cu bucurie pentru Dumnezeu, să fie cunoscut că această tăiere a voii lui este socotită la Dumnezeu ca însăşi răstignirea. Ceea ce înseamnează că împreună se răstigneşte cu însuşi Hristos şi ca urmare înviază împreună cu El, devenind prin asta "fiu al Învierii şi al nepătimirii, precum şi moştenitor al vieţii veşnice".

Pentru aceasta şi Sf. Iacob, fratele Domnului, a zis: "Fericit bărbatul, care rabdă ispită, căci ajungând iscusit (încercat) va primi cununa vieţii" (Ep. 1, vers. 12), adică fericit este omul acela care rabdă de bună voie ispită, căci unul ca acesta va fi încercat şi se va curăţi ca aurul cel adevărat şi va lua cununa cea neveştejită, făcându-se pe sineşi lăcaş al lui Dumnezeu Hristos, Cerescului Împărat, întru care va intra prin darul său şi va face la el sălăşuire şi locuinţă precum a făgăduit aceasta fără de minciună Dumnezeu-Omul, Iisus. (Ioan cap. 14, vers.23).

Deci având de la Hristos asemenea făgăduinţe, fraţilor iubitori de Dumnezeu, îndeletniciţi-vă întotdeauna la această rugăciune şi fiţi cu răbdare pentru Domnul, până când veţi dobândi milaşi îndurările Lui. Să nu cereţi alta nimic decât mila Lui cea nemărginită şi aceasta este de ajuns pentru mântuirea voastră.

Însă cerând de la Dumnezeu mila Sa, strigaţi cu inima înfrântă şi smerită, de dimineaţa până seara (iar de este cu putinţă şi toată noaptea) zicând neîncetat: "Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi!"

Deci, vă rog pe voi, fraţilor, siliţi-vă mintea voastră şi iarăşi din nou vă rog, zicându-vă: siliţivă mintea la rugăciunea asta până la moarte, pentru că lucrarea "Rugăcinii minţii" cere mare silă (silinţă). Pentru că strâmtă şi necăjită este calea ce duce către viaţa veşnică şi câţi rabdă silă, intră în ea: "Căci a silitorilor este Împărăţia Cerurilor" precum a zis Domnul (Matei, cap. 11, vers.12).

Vă rog şi a doua oară, fraţilor, să nu vă dezlipiţi inimile şi minţile voastre de Dumnezeu, ci luaţi seama să păziţi inima voastră curată de orice cuget viclean, pentru numele lui Iisus Hristos. Chemaţi-L pe El totdeauna până ce va prinde rădăcini în inima voastră prea Sfântul şi Mântuitorul nume al Domnului nostru Iisus Hristos, (iar nu ceva din cele plăcute ale lumii) până se va închipui înăuntrul vostru Hristos şi va lucra întru inima voastră darurile Lui cele cereşti şi puterile cele mai presus de fire.

Şi a treia rugăminte îndrept către voi astfel: Nu încetaţi şi nu vă leneviţi la canonul acesta al rugăciunii minţii, căci am auzit oarecând de la părinţi că cel care nu poartă grijă de canonul acestei rugăciuni nu este creştin (adevărat), deoarece creştinul ori de mănâncă, ori de bea, ori de stă, ori de lucrează, sau umblă, se cuvine să strige fără încetare în inima sa: Doamne Iisuse Hristoase,Fiul lui Dumnezeu miluieşte-mă, pentru ca această necontenită pomenire a numelui Domnului nostru Iisus Hristos să-l pornescă la război pe balaurul care stă cuibărit în inimă. Şi atunci (când se va stârni balaurul) toate cele ascunse în inimă, ori de sunt daruri bune şi dumnezeieşti, ori de sunt năravuri rele şi patimi, toate le va afla şi le va cunoaşte sufletul (vostru) prin această rugăciune tainică, dacă se îndeletniceşte cu ea.

Mai întâi va vedea şi va cunoaşte pe cele rele dinlăuntrul inimii (adică orice întinăciune rea şi spurcată), iar după aceea va pricepe darurile cele bune şi dumnezeieşti, pentru că necurmata pomenire a lui Iisus Hristos se va război (se va lupta) cu balaurul cel nevăzut şi-l va smeri pe el.

Această pomenire va descoperi păcatul şi patimile, pe care nu le pricepem noi şi darul Rugăciunii le va risipi ca pe o pânză de păianjen.

Această pomenire va zdrobi toată puterea diavolului, care lucrează în inimă şi cu vremea va nimeri puterea lui, pentru că numele lui Iisus Hristos, pogorându-se în adâncimile inimii, va înfrânge pe balaurul care ţine păşunile inimii şi va slobozi pe suflet din stăpânirea diavolului, înviind astfel pe cel înmormântat de păcat.

Pentru aceasta neîncetat chemați numele Domnului nostru Iisus până când inima va înghiți pe Domnul şi Domnul va înghiți inima şi în acest chip va fi inima una împreună cu Domnul.

Dar să ştiți că la treaba aceasta, nu se poate reuşi într-o zi sau două, ci aveți nevoie de vreme îndelungată şi de multă silință până ce satana va ieşi din inimă şi va sălăşui într-însa Hristos. Din cauza aceasta şi Sf. Apostol Pavel zice: "Nu ne este nouă lupta împotriva sângelui şi a trupului, ci împotriva începătoriilor şi a domniilor, a stăpânitorilor întunericului veacului acestuia, împotriva duhurilor răutăților întru cele cereşti", (Efes. 6, 12) adică aveți a lupta nu cu oarecare vrăjmaşi simțiți şi trupeşti, ci cu cei fără de trup şi nevăzuți, cu demonii cei vicleni, cu boierii întunericului, şi ai lumii acesteia trecătoare.

Deci câți voiesc să placă lui Dumnezeu, trebuie să se smerească pe sine-şi din tot sufletul, socotindu-se mai jos decât omul, să fie supuşi la scârbă şi la strâmtoare, numai ca să se învrednicească de la veşnicile bunătăți şi de odihna cea veşnică.

Prin urmare vă rog pe voi, fraților, ca înainte de a vă împărtăşi din hrană, să slujiți întâi lui Dumnezeu prin rugăciune şi după aceea mâncați pâinea noastră. Căci zice Proorocul David mai întâi: "Slujiți Domnului cu frică" (ceea ce se înțelege vremea Rugăciunii) şi pe urmă zice: "Şi vă bucurați Lui cu cutremur" (ceea ce se înțelege vremea mâncării). Vedeți că nu zice Proorocul să mâncați râzând cu nebăgare de seamă şi cu nesimțire, ci "cu frică şi cu cutremur", pentru că cine îndrăzneşte să se pornească la râs atunci când se află înaintea Împăratului? Desigur că nimeni nu face asta de frică ca nu cumva să-L mânie şi să capete pedeapsă. Iar când cântați, să cântați cu multă umilință şi cu atenție şi cu zdrobirea inimii, pentru ca şi inima să se veselească, iar mintea fiind luminată de Duhul să înțeleagă cele cântate. Să nu cântați cu trândăvie şi cu nebăgare de seamă, pentru ca mintea să privegheze cu atenție împreună cu trupul, iar sufletul să sporească şi să procopsească la tot lucrul cel bun.

Atunci când cântați sau ascultați troparele care se cântă de alții, să pătrundeți întru înțelegerea acestora şi la veselia care vine prin ele. Să nu vă amăgiți numai la plăcerea melodiei, fără vreun folos oarecare.

Cel care doreşte să vadă lumina duhovnicească, se cuvine ca să-şi păzească inima curată de cugetele mâniei, ale zavistiei, ale pomenirii de rău, ale clevetirii, ale mândriei şi celelalte, precum şi de toate patimile cele trupeşti şi sufleteşti.

Dimpotrivă, el trebuie să fie blând, smerit, paşnic, mărturisindu-şi gândurile care îl supără spre a lui îndreptare. Trebuie să fie înfrânat la mâncare şi la băutură, petrecând totdeauna întru rugăciune. Mai cu seamă el trebuie să aibă în inimă dragoste curată, care este vârful tuturor bunătăților.

Petrecând în chipul acesta, va moşteni viața cea nesfârşită, pe care de am moşteni-o şi noi, prin darul Domnului nostru Iisus Hristos, a Căruia este Slava şi Stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

Însemnare: S-a tâlcuit acest cuvânt din greceşte în româneşte, spre folosul fraților mei, de către nevrednicul Ieroschimonah Ioan Iacob, în ziua de 13 Noiembrie (pomenirea Sf. Ioan).

Acest cuvânt a fost trimis unui Egumen, care a făcut întrebare pentru asta.

Schitul "Sf. Ana" de la Hozeva

CÂTEVA CUVINTE DESPRE RUGĂCIUNEA MINȚII

Să nu creadă cineva că numai clericii şi monahii sunt datori a se ruga neîncetat. Toți creştinii suntem datori a ne afla totdeauna întru rugăciune, adică în pomenirea cu mintea a numelui lui Dumnezeu.

Prea Sfințitul Patriarh Filotei al Țarigradului scriind viața Sfântului Grigore Palama (care a fost arhiepiscop al Tesalonicului), care se pomeneşte în Duminica a doua din Postul Mare, povesteşte şi aceasta, că Sfântul Grigore Palama (nu Teologul) avea un prieten iubit cu numele Iov. Acesta era foarte simplu, dar îmbunătățit cu viața.

Fiind ei odată împreună, a venit vorba şi despre sfințita Rugăciune. Între alte sfaturi Sfântul Grigore a adăugat şi aceasta, că fiecare creştin, fără deosebire, trebuie să se roage necontenit, după porunca Sf. Apostol Pavel, care zice: "Neîncetat să vă rugați!". La fel şi Sf. Prooroc David, măcar că era Împărat şi avea atâtea griji, zice la Psalmi: "Văzut-am pe Domnul înaintea mea pururea!", adică vedea în taină pe Domnul înaintea lui, totdeauna prin rugăciunea cea tainică a minții.

De asemenea şi Sfântul Grigore Teologul (al Țarigradului) învață pe toți creştinii, zicând că mai des ni se cade a pomeni numele Domnului decât a răsufla.

Zicând acestea de mai sus şi altele despre Rugăciunea tainică, Sf. Grigore (de care ne este vorba) a mai adăugat către prietenul său Iov că se cuvine ca şi noi să ascultăm de poruncile Sfinților şi nu numai că trebuie să ținem noi înşine rugăciunea minții neîncetat, ci să îndemnăm şi pe alții (pe toți de obşte, pe călugări şi mireni, pe cei simpli şi pe cei învățați, pe bărbați şi pe femei şi pe copii) ca toți să se roage neîncetat.

Auzind acestea prietenul său, i s-a părut că sunt izvodiri noi şi pentru asta a început a se prici cu Sfântul Grigore (Palama) zicând că rugăciunea neîncetată este numai pentru sihaştri şi pentru monahi, că ei sunt departe de tulburările lumii, iar nu pentru mireni, care au atâtea treburi şi atâtea griji.

Sfântul Grigore i-a adus şi alte mărturii pentru asta, cu dovezi netăgăduite, însă bătrânul Iov nu s-a lăsat convins.Atunci Sfântul îngreuindu-se de vorbă multă şi de pricire, a tăcut din gură şi au mers fiecare la chilia lui.

În vremea când bătrânul Iov îşi făcea rugăciunea, s-a arătat înaintea lui Îngerul Domnului şi l-a mustrat pentru că s-a pricit cu Sfântul Grigore şi s-a împotrivit unui lucru pricinuitor de mântuire a creştinilor. Apoi i-a poruncit ca din partea lui Dumnezeu, să ia seama pe viitor a nu se mai împotrivi la asemenea lucru prea folositor pentru suflet, căci atunci se împotriveşte voinței lui Dumnezeu! Şi nici măcar în minte să nu primească asemenea părere potrivnică învățăturii Sfântului.

Atunci necioplitul bătrân a mers îndată la Sf. Grigore şi căzând la picioarele lui, i-a cerut iertăciune pentru că s-a împotrivit şi s-a pricit, arătându-i toate câte i-a descoperit Îngerul Domnului.

Vedeți fraților că toți de obşte (de la mic până la mare) suntem datori să uneltim necontenit rugăciunea tainică, zicând cu mintea:

"Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul!". Mereu să ne obişnuim a zice aceasta cu mintea şi cu simțirea inimii. Dacă Dumnezeu a trimis din cer pe Sf. Înger spre a descoperi aceasta omului, înseamnă că lucrarea acestei rugăciuni este de mare folos şi nu se poate tăgădui.

Dar ce zic mirenii şi unii dintre călugării mai necăjiți: Suntem împovărați de treburi şi de griji în mijlocul lumii şi nu putem să ne rugăm mereu! Sfintele Scripturi însă ne arată că Dumnezeu nu cere de la noi niciodată lucruri cu neputință de îndeplinit.

Pentru cel ce are râvnă fierbinte pentru mântuire, rugăciunea minții nu este un lucru cu neputință. Dacă această lucrare tainică ar fi cu neputință de îndeplinit, atunci nu s-ar fi găsit nimeni din lume, dintre mireni, ca s-o aibă.

Însă vedem că au fost şi sunt încă mulți. Între alții vom pomeni aici pe fericitul Constantin, tatăl Sf. Grigore Palama. El trăia în palaturile împărăteşti din Constantinopole şi era socotit ca dascăl şi părinte al Împăratului Andronic. Şi fiind el în toate zilele împresurat de grijile împărăție şi de chivernisirea familiei sale, cu toate acestea el era totdeauna nedespărțit de Dumnezeu prin rugăciunea cea tainică a minții. Pentru nedeslipirea minții lui la rugăciune, de multe ori uita de a vorbit cu Împăratul şi cu sfetnicii la curte. Boierii se tulburau uneori pentru uitarea lui, neştiindu-i nevoința.

Împăratul care ştia lucrarea lui tainică, îl apăra în fața boierilor zicând: "Constantin fericitul, are grijile şi acelea nu-l lasă să ia aminte la cuvintele voastre, cari sunt numai pentru interese trecătoare şi deşarte, mintea lui, blagoslovitul, este pironită la cele cereşti şi pentru asta uită cele pământeşti, căci toată atenția lui este la rugăciune şi la Dumnezeu!"

Şi era atât de plăcut lui Dumnezeu, fericitul acesta Constantin, încât s-a învrednicit să facă şi minuni!

SĂ NU JUDECĂM PE ALTUL

(Sfaturi duhovniceşti)

În zilele noastre multe suflete râvnitoare se păgubesc, neştiind să-şi păzească râvna cu deplină judecată. Căci după Cuvântul Sf. Pavel, însăşi mucenicia nu este primită înaintea lui Dumnezeu, dacă nu se face după lege (cu dreaptă socoteală).

Iată de pildă, sunt mulți dintre noi cari arată mare sârguință pentru dreapta credință şi păzesc cu frică rânduiala călugărească, dar de sporit nu sporesc duhovniceşte.

Să punem - bunăoară - vina pe lumea de azi, că este rea şi amăgitoare. Dar pe noi ne-a ales Domnul din lume şi ne-a întărit picioarele pe stânca de mântuire. Să zicem că mânăstirile nu sunt în regulă, dar creştinii nu aveau nici biserici şi nici mânăstiri şi cu toate acestea erau mai sporiți cu viața decât monahii de astăzi.

Să dăm vina pe Egumeni şi pe Păstorii sufleteşti, că nu sunt iscusiți şi nu poartă grijă de turmă, pentru asta ne primejduim şi nu sporim.

Dar asta o pot zice numai noii începători şi oamenii simpli şi necunoscători, iar noi cari am îmbătrânit cu rasa şi am nimerit Ierusalimul, nu putem arunca vina pe egumeni. Dacă am căuta apoi să ne plângem că suntem străini şi necăjiți, atunci ne râd creştinii cei din vechime, cari erau totdeauna izgoniți de păgâni şi mulți erau duşi în robie, unde sufereau cele mai grele necazuri.

Dar cu toată prigoana şi cu tot amarul robiei, viața creştinilor de la început, strălucea ca o flacără în întunericul păgânătății.

Orice vină am căuta să punem pentru amorțirea noastră, nu putem să ne îndreptăm. Toți aproape cunoaştem poruncile, ştim cum să ne păzim Sfânta Credință, toți am îmbrăcat haina pocăinței, am luat pe umeri jugul cel uşor al Domnului şi mergem pe calea Noului Testament.

Nu sunt ca altădată prigoane, nu mai este robie, dar paşii noştri tot se poticnesc şi nu sporim.

Fraţilor, dacă vom socoti mai bine, atunci vom vedea că pricina poticnelii suntem noi înşine. Căci noi mergând pe calea cea strâmtă (a Crucii) nu luăm seama la mersul picioarelor noastre, ci căutăm la picioarele altora. Vreau să spun că lăsăm păcatele noastre uitate şi căutăm la păcatele străine. Dar nu numai că luăm seama la cele străine, ci ne sârguim să le publicăm (adică să le vădim) şi să le judecăm!

"Nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi şi cu ce măsură veţi da, cu aceea veţi şi lua!" (zice Domnul la Sfânta Evanghelie), iar noi judecăm pe alţii, fără să fim bazaţi dacă sunt vinovaţi sau nu. Dar ceea ce ne vatămă mai mult este că judecăm şi clevetim pe Slujitorii Sfântului Altar, de care nu se cade a ne atinge.

"Cine eşti tu, care judeci pe sluga străină, (zice Sf. Apostol Pavel), Stăpânul care l-a pus în slujbă? Acela îl va judeca, iar dacă alunecă, El poate să-l facă să stea, că puternic este Dumnezeu".

Păcatele şi neputinţele clericilor nu se cade a le scoate la arătare. Clericii sunt şi ei oameni neputincioşi, ieşiţi din plămădeala lumii deşarte. Ei n-au pogorât din cer, nici n-au crescut între îngeri. Lumea de azi i-a odrăslit, în lumea aceasta deşartă au crescut, la şcoala lumii au învăţat. Iar după ce au intrat în slujba Altarului, lumea tot nu-i lasă în pace. Viermele lumesc este azi mai iute şi mai stricător ca altădată. El pătrunde ca şi vântul cel rău în toate părţile.

Vântul stricăciunii cu moda cea nouă călătoresc astăzi repede ca şi gândul. Cele ce se fac ori se vorbesc la capătul pământului în America, peste câteva clipe se fac cunoscute până şi de copiii cei mici de la corturi. Altădată trebuiau să treacă ani de zile pentru ca să vină o veste de acolo, iar acuma vine repede ca fulgerul. Şi după cum merg veştile tot aşa de repede merge şi stricăciunea prin lume.

Preoţii find în legătură cu lumea se vatămă azi mai uşor ca înainte. Datoriile lor sunt aceleaşi ca şi la început, însă piedicile au sporit, duhul lumii s-a înăsprit şi s-a sălbăticit.

Ştiinţa a declarat cel mai aprig război împotriva vieţii duhovniceşti, iar lumea merge orbeşte după ştiinţă, depărtându-se de Sf. Credinţă.

Stăpânitorul viclean al veacului acestuia, aruncă cele mai aprige săgeţi împotriva feţelor bisericeşti.

Lumea asta deşartă după ce otrăveşte duhul omenesc cu tot felul de amăgiri, mai are şi pretenţia să vadă pe clerici sfinţi de pe icoană. Însă unde au vlăstărit oare clericii? Nu din rădăcina lumii?

Dacă rădăcina ar fi mai de soi, atunci şi vlăstarele ar fi mai bune. Sarea care se scoate din mare, uşor se topeşte când dă de umezeală. Preoţii sunt sarea cea ieşită din marea lumii şi pentru că vânturile lumeşti sunt astăzi mai rele şi mai pătrunzătoare, pentru asta şi sarea se topeşte mai uşor ca altădată şi uneori se strică de tot.

Dacă lumea este veacul al optulea, preoţii nu pot să fie ca cei din vechime. Toate se schimbă după duhul vremii.

CÂTEVA CUVINTE DESPRE PATIMA BEŢIEI

Dintre fraţii noştri din Palestina cred că nu este niciunul robit de patima aceasta. Însă chiar de nu sunt pătimaşi, dar mulţi sunt atraşi de plăcerea băuturii, dintre care cel dintâi sunt eu.

Pentru aceasta caut să scriu ceva despre vătămarea beţiei, ca să fie spre mai multă pază, atât mie, cât şi la alţii cari sunt egali cu mine la neputinţă.

Este lucru ştiut că atracţia duce la deprindere, iar deprinderea rea duce la patimă. Acum în pragul Postului, se potriveşte mai mult ca oricând cuvântul acesta, căci obiceiul "carnavalului" (adică a ospeţelor la lăsatul secului) ne vânează pe mulţi ca să bem ori să mâncăm peste măsură ... Sf. Apostol Pavel strigă:

"Nu în ospeţe şi în beţii... şi în fapte de ruşine, nu întru pricinuire şi în pizmă, ci vă îmbrăcaţi întru Domnul nostru Iisus Hristos şi purtarea de grijă a trupului să nu o faceţi spre poftă." (Epistola către Romani).

De frica postului negru, care se apropie, mulţi îşi umplu căruţa până se răstoarnă.

Aceasta aduce de multe ori boală şi vrând-nevrând, trebuie să dezlege postul chiar de la început, ca să vindece boala, pe care şi-au făcut-o singuri.

Ceea ce scriu urmează nu spre mustrarea cuiva, ci spre mai multă pază pe viitor (atât pentru mine, cât şi pentru alţii).

Cei cari citesc pot spune şi la alţii, cari sunt mai slabi de fire, dobândind prin asta plată de la Dumnezeu.

Despre patima beţiei

Până acum am tot scris despre năravuri şi patimi, care vatămă cinstea aproapelui nostru sau lovesc în Sfânta Credinţă.

Acum voi încerca să scriu despre un nărav mai delicat, care s-ar părea că nu vatămă pe aproapele, nici credinţa şi nici pe cel care lucrează năravul. Şi anume vreau să înşir câteva vorbe despre beţie. Boala aceasta este ţinută la un loc de cinste de către lumea răsfăţată, care este străină de cuvântul lui Dumnezeu. Mulţi o socotesc ca o voinicie şi ca un lucru de fală. La o arătare, patima beţiei se înfăţişează în chip de petrecere delicată şi nevinovată, pentru aceasta lumea o împodobeşte cu numiri frumoase.

Unii îi zic distracţie cu cinste, alţii chefuială, iar alţii îi zic darul băuturii.

Însă pe cât de gingaşă îi este numirea, pe atât de sălbatică este lucrarea acestui nărav. El este vlăstarul lăcomiei pântecelui care stă pe lista celor şapte păcate de moarte.

După socoteala Sf. Părinţi, beţia este patima pântecului, care vine din prea multă băutură a vinului şi a celorlalte băuturi spirtoase, precum şi a materiilor otrăvitoare (stupefiante), cum este haşişul, cocaina şi altele.

Cu alte cuvinte, beţia este întrebuinţarea băuturii peste măsură şi fără cumpăneală. Sf. Ioan Gură de Aur spune că nu întrebuinţarea băuturii pricinuieşte beţia, ci necumpătarea, care este rădăcina la toate relele. Beţia aduce tulburare la minte şi la suflet, otăveşte şi ruinează organismul omului, pricinuind tot felul de boli.

Sfântul Vasile cel Mare zice:

"Întrebuinţarea cu măsură a vinului este sănătate, iar abuzul (necumpătarea) este vătămare".

"Vinul veseleşte inima omului ..." zice Sf. Prooroc David la Psaltire, pe când "Beţia este duşmănie cu Dumnezeu", zice Sf. Vasile cel Mare.

Deci oricât de frumos ar căuta s-o numească lumea, beţia este un păcat de moarte, patimă înfricoşată şi foarte greu de vindecat, care sporeşte mereu. Orice lucru care se face fără măsură este nepotrivit, însă

necumpătarea la băutură este mai rea ca toate. Căci din asta vine distrugerea sănătății, întunecarea minții şi îndobitocirea omului.

Cel care se îmbată nu este în stare să țină nici o taină, nu ştie de ruşine, se aprinde repede la desfrânare, produce greață şi primejdie celor dimprejur.

"Vai celor ce se scoală de dimineață şi caută băutură", zice Sf. Prooroc Isaia la cap.5, vers.12.

Iată cum zugrăveşteSf. Ioan Gură de Aur pe omul bețiv:

"Dobitoacele cele necuvântătoare (zice el) beau atâta cât le cere setea lor şi niciodată nu se lasă biruite de poftă ca să bea mai mult decât le cere trebuința trupului lor. Pe când omul cel cuvântător, care covârşeşte măsura la băutură, se face mai nesocotit şi decât dobitoacele. Şi mai rău este că pe această boală cum este necumpătarea la vin şi la alte băutură, care aduce atâtea rele şi atâtea primejdii, pe această boală - zic - (a beției) oamenii nu o socotesc că ar fi un nărav rău şi plin de păcat".

Îi auzi pe unii că se laudă zicând:

"Noi bem destul de mult şi cu toate acestea ne ținem tari ca fierul. Nu cunoaştem nici o vătămare din băutură!"

Aşa zic cei voinici cari au fire mai robustă. Şi cu adevărat că vătămarea băuturii nu se simte la toți îndată.

Din asta mulți prind curaj la băutură şi urmează cu chefurile fără frică. Dar tocmai în această părere stă primejdia cea mare. Căci omul văzând că nu se îmbolnăveşte din băutura cea multă, prinde curaj şi face tot mai multă dezlegare (adică abuz, cum zice lumea).

Dar să fie ştiut că vătămarea cea mare din băutură (adică boala) nu vine îndată, ci se furişează încet-încet, cum face pisica când pândeşte şoarecele. Materia arzătoare, care se varsă în trup prin băutură necumpătată, nu este altceva decât otravă, care pipăie toate organele omului, ca să afle unde este partea mai slabă şi acolo se cuibăreşte. O parte se urcă la creier (în chip de fum) alta intră în măduva oaselor, o altă parte rămâne în stomac, iar restul se împrăştie în toate vinele. Din asta vine uneori vătămarea ochilor, rănirea stomacului, oftica, damblaua, idropica şi stricarea minții.

Dacă beția ar aduce numai vătămarea trupului, atunci primejdia n-ar fi chiar atât de mare. Căci trupul este stricăcios şi trecător.

Însă beția vatămă şi sufletul, lipsindu-l de mântuire. Pentru că aruncă pe om în multe păcate grele. Beția îl aprinde pe om spre desfrânare, îl duce la jurăminte nesocotite, îl face grabnic mânios la ocară, la hule, la ucideri şi chiar la lepădarea credinței.

Sf. Vasile cel Mare spune că năravul beției este demon de la sine dorit, maica răutății, potrivnic virtuții, care pe cel curat îl face destrăbălat, pe cel bărbătos îl face fricos, beția nu cunoaşte dreptate şi leapădă cuviința.

Sf. Ioan Gură de Aur numeşte beția maica întristării, bucuria diavolului, care naşte zeci de mii de rele, ea este nebunie de bună voie, trădarea cugetelor.

Cel care se îmbată este mort însuflețit, demon de bună voie, bolnav care nu are crezare, cădere fără de răspuns şi sluțenie de obşte a neamului omenesc".

Acestea sunt numirile cu care împodobesc sfinții pe cei bețivi.

Iar Apostolul Pavel, în cartea cea dintâi către Corinteni (cap.6, vers.9-10) scrie mai înfricoşat, căci zice:

"Nu vă amăgiţi, nici sodomenii, nici furii, nici iubitorii de argint, nici beţivii, nici bârfitorii, nici răpitorii nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu!"

Apoi în cartea cea către Galateni (cap.5, vers.10-20) Sf. Apostol Pavel mai scrie acestea:

"Faptele trupului se cunosc. Ele sunt: desfrânarea, necurăţia, închinarea la idoli, vrăjitoria, duşmănia, certurile, zavistia, mânia, dezbinările, smintelile, eresurile, ura, uciderile, beţia, destrăbălarea (distracţiile necuviincioase) şi altele asemenea acestora ...

Cei ce fac unele ca acestea, nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu!" Vedeţi fraţilor şi vă înfricoşaţi de cuvintele apostoleşti. Să nu mai zică cineva că beţia este o distracţie nevinovată, căci ea poartă sămânţa desfrâului şi a pierzării sufleteşti.

Dacă deschidem Sfânta Scriptură, vedem îndată două pilde înfricoşate care dovedesc că înşişi robii cei aleşi ai lui Dumnezeu sunt în stare să facă lucruri necuviincioase şi fărădelegi, atunci când se îmbată. Noe şi cu Lot erau bărbaţi sfinţi şi drepţi, după cum mărturiseşte însuşi cuvântul lui Dumnezeu. Pe Noe l-a păzit Dumnezeu de potop, ajungând al doilea tată al neamului omenesc, iar pe Lot l-a păzit de arderea Sodomei.

Dar când s-au îmbătat au căzut în nesimţire şi s-au batjocorit. Cu toate acestea faptele lor sunt vrednice de iertare, căci numai o singură dată s-au îmbăat (Lot de două ori) şi anume prin neştiinţă. Noe nu cunoştea tăria vinului, căci atunci prima dată au sădit vie. Lot a fost amăgit la băutură de către fetele sale. Cel care păcătuieşte din neştiinţă dobândeşte mai uşor iertare. Dacă beţivii n-ar cunoaşte vătămarea băuturii şi n-ar şti că este păcat de moarte lăcomia băuturii, atunci ar fi vrednici de iertare. Însă fiecare cunoaşte prea bine urmările beţiei şi aude mereu cunvântul Apostolului, care strigă: "Nu vă îmbătaţi de vin, întru care este desfrânarea!" (Efeseni, 5-18).

Iar la Sfânta Evanghelie zice Domnul către toţi: "Luaţi aminte de sinea voastră, ca nu cândva să se îngreuneze inimile voastre cu mâncarea şi beţia!" (Luca, 21-34).

Trebuie să amintim şi aceasta, că tot păcătosul poate să-şi ascundă păcatul său. Aşa zavisnicul îşi ascunde zavistia, vicleanul îşi ascunde vicleşugul, cel mândru îşi ascunde mândria, la fel şi pomenitorul de rău, însă beţivul se vădeşte ori de câte ori se îmbată. Pentru aceasta şi sminteala este mai mare la oamenii care se robesc de băutură. În ţara aceasta mai ales, unde necredincioşii (adică păgânii) nu prea folosesc vinul şi rachiul, se face mai mare sminteală, când se îmbată creştinii. Căci văzând păgânii cum se îmbată creştinii, se smintesc şi hulesc credinţa Domnului nostru Iisus Hristos.

Căci iată ce zic păgânii: După cum este viaţa creştinilor aşa este şi credinţa lor! Aceasta este hulă înfricoşată împotriva adevărului sfânt care se cuprinde în credinţa noastră. Aici se adeveresc cuvintele Apostolului, care răsună în cartea către romani: "Că numele lui Dumnezeu pentru voi se huleşte între neamuri!"

Să mai fie ştiut şi aceasta, că otrava, care se adună în trup din multă băutură, nu stă degeaba nici o clipă. Ea lucrează pe nesimţite ca şi viermii în lemn. Ea atacă organele cele mai gingaşe ale trupului (mai ales plămânii, stomacul, ficatul şi creierii). Dar omul nu pricepe aceasta decât atunci când îl ruinează desăvârşit. Viermele băuturii lucrează mocnit, însă merge în plin spre distrugere. Pot să treacă 5, uneori 10 sau chiar 20 de ani până când se iveşte boala. Însă boala nu vine singură, ci vine mai totdeauna însoţită de alte două sau trei boli grele. Atunci nu mai este vindecare, căci toţi doctorii spun că bolile, care se ivesc din alte pricini, se pot vindeca prin leacuri sau prin operaţii, însă cele care se ivesc din băutură, nu mai au sfârşit decât la moarte.

Spre ştiinţă fraţilor cititori

Din câte am scris mai înainte poate li s-a părut la unii că eu le scriu spre mustrarea lor, deşi eu nu le scriu spre mustrarea altora, ci mai mult spre îndreptarea lipsurilor mele (mai întâi) şi apoi pentru folosul celor care vor citi.

Însă rândurile de faţă, vă mărturisesc că sunt mult mai spre mustrarea năravului meu, care nu se sfieşte a se cuibări şi în fundul pustiei.

Boala aceasta a clevetirii mă urmăreşte în tot locul şi mă gândesc că poate scriind mereu cuvinte de la Sf. Părinţi, se va ruşina odată şi va fugi de la mine, cu darul lui Dumnezeu şi cu rugăciunile Sfinţilor.

Aceasta aş dori să se întâmple cu toţi fraţii şi surorile mele cele duhovniceşti, cari pătimesc ca şi mine, ca nu cumva să se păgubească de mântuire prin urâciunea năravului.

Bunul Dumnezeu să ne ajute la toţi. Amin.

Al frăţiilor voastre smerit rugător,

Ieroschimonahul Ioan Iacob,
Schitul Sf. Ana,
Hozeva 1958

PECETEA
Sf. VASILE CEL MARE

ORICINE
SE VA AFLA
CLEVETIND PE ALTUL
SAU ASCULTÂND PE CEL CE
CLEVETEȘTE (fără să-l mustre)
✠
SĂ SE AFURISEASCĂ

BLAGOSLOVENIE
JERUSALEM
LOCURILE SFINTE

Căutând prin cărți un leac pentru năravul meu de a cleveti, am aflat acest Canon al Sfântului Vasile și m'am înfricoșat.

Deci, îl pun aici ca o pecete pentru cuvântul ce vreau să scriu despre „Boala cea molipsitoare a clevetirii.”

«Pre cel ce clevetește în ascuns pe vecinul său
pre acela am gonit.»
(Zice Sf. Proroc David în Ps. 100, st. 6)

DESPRE NĂRAVUL CLEVETIRII - ODRASLA CEA PREA IUBITĂ A ZAVISTIEI

Clevetirea este vorbirea de rău împotriva fratelui, nefiind el de faţă, cu scopul de a-l ponegri măcar de sunt şi adevărate cele spuse (după cuvântul Sf. Vasile cel Mare).

Clevetirea este o fărădelege şi o mare nedreptate pe care o facem împotriva aproapelui.

Porunca dumnezeiască spune: "Să iubeşti pe aproapele tău ca însuţi pe tine!" Deci noi dacă vorbim de rău pe fratele nostru de aceeaşi credinţă, oare mai putem zice că iubim pe aproapele nostru?

Însă unii dintre noi poate vor căuta să se îndrepteze zicând:

"Dacă spun ce este adevărat, oare fac vreo nedreptate cuiva? Cu asta doară nu răpesc nici averea nici dregătoria nimănui. Nu am gând rău ca să-i fac vătămare, când vorbesc de cineva. Dimpotrivă, eu caut să-l folosesc, arătându-i neputinţele şi lipsurile, cu durere de inimă!" Cam aşa caută să se apere cei cari clevetesc pe fraţii şi pe vecinii lor.

Dar iată ce ne spun Sf. Părinţi pentru asta: Când zugrăveşti către alţii greşalele fratelui tău, pricinuieşti o pagubă negrăit de mare, chiar dacă spui adevărul şi chiar când faci aceasta frăţeşte, din compătimire, fără să ai scop ai face vreo vătămare.

Să ştim totdeauna că vădind noi păcatele sau neputinţele fratelui nostru, prin aceasta noi ponegrim cinstea şi numele cel bun al lui. Şi după cuvântul Sfintei Scripturi: "Numele bun este mai presus decât multă bogăţie". (Paremii. cap.22 vers.1 Solomon).

Dacă neputinţele celui clevetit n-au fost cunoscute de alţii, atunci prin vorbele clevetitorului se scot la arătare (se vădesc) făcându-se necinstire fratelui şi sminteală celor cari aud.

Iar dacă acele păcate sau neputinţe au fost cunoscute şi de alţii mai înainte, acum prin limba clevetitorului se înnoiesc în mintea altora şi se întăresc spre mai multă încredinţare.

Iată deci cum se jefuieşte cinstea fratelui (care este cea mai scumpă avere) şi se întinează auzul celor mulţi. Cum poţi să mai zici că nu-i faci nici o pagubă prin clevetire?

"Gura ta a înmulţit răutatea şi buzele tale au împletit vicleşuguri, şezând ai clevetit împotriva fratelui tău şi ai pus sminteală împotriva fiului maicii tale (care este Sfânta Biserică). La ziua judecăţii te voi mustra şi voi pune înaintea feţei tale păcatele tale!" (Psalm 49, 20-22).

"Deşarte au grăit fieştecare către vecinul său ... pierde-va Domnul toate cele viclene, limba cea mare grăitoare." (Psalm 49, 19-20).

În Cartea cea către romani, Sf. Apostol Pavel zice: "Fără de răspuns eşti o, omule, oricine eşti tu care vindeci pe altul!" (cap.2, vers.1).

Sf. Apostol Iacob, Fratele Domnului ne învaţă, zicând: "Nu vă clevetiţi unul pe altul, fraţilor, cel care vorbeşte împotriva fratelui său, judecă pe fratele său, acela vorbeşte împotriva Legii şi judecă Legea".
Sf. Ioan Gură de Aur zice: "Cel care cleveteşte pe vecinul său, acela a mâncat carnea fratelui său!"

Sf. Nectarie (Mitropolitul Pentapolei) spune că: "Precum ucigaşul răpeşte viaţa omului, tot asemenea şi cel care cleveteşte, răpeşte cinstea, deci amândoi sunt ucigaşi de oameni".

Iar Sf. Vasile cel Mare socoteşte că este vrednic de afurisenie, atât cel care cleveteşte, cât şi cel care ascultă clevetirea fără mustrare.

Căci zice Domnul la Sf. Evanghelie:

"Amin zic vouă, devreme ce aţi făcut aşa la unul din aceşti fraţi ai Mei, Mie mi-aţi făcut" (Matei, 25-40).

Mulţi dintre creştini şi mai ales partea femeiască nu socotesc întru nimica năravul clevetirii şi nici nu caută să se mărturisească. Pentru ei clevetirea este un motiv de distracţie şi cei cari au talent la clevetire sunt mai bine văzuţi la petreceri şi la adunări.

Milostivul Dumnezeu să ne izbăvească pe toţi de asemenea boală molipsitoare, căci dacă socotim mai bine, vedem că prin năravul clevetirii se defaimă toate evangheliceştile porunci şi anume iată pentru ce:

Porunca dragostei creştineşti cuprinde în sine celelalte porunci dumnezeieşti. Căci însuşi Domnul a zis:

"Pe aceste două porunci se sprijină toată Legea şi Proorocii" (Matei, 22-40). Şi aceste două porunci sunt poruncile dragostei către Dumnezeu şi către aproapele. Iar cel care cleveteşte este vădit lucru că nu are dragoste frăţească.

Cum poate să zică cineva că iubeşte pe aproapele său, când el defaimă şi nedreptăţeşte pe fratele său prin clevetire mincinoasă?

"Aşa dară să nu judecăm unul pe altul, ci gândiţi-vă mai bine să nu daţi fratelui pricină de poticnire şi de sminteală!" (zice Sf. Apostol Pavel, în cartea cea către romani, 13-3).

Dacă cel care ieri a greşit, astăzi s-a pocăit şi s-a îndreptat înaintea lui Dumnezeu, atunci oare, ce răspuns vom da la judecată pentru necinstea şi sminteala pe care o facem prin clevetirea celui nevinovat (căci tot cel care s-a pocăit, nevinovat este înaintea lui Dumnezeu).

Dacă Sf. Vasile cel Mare hotărăşte să se afurisească persoana care cleveteşte precum şi cea care se îndulceşte de clevetire (fără mustrare) putem înţelege din asta cât de mare osândă îşi agonisesc cei care ponegresc pe Slujitorii Bisericii şi pe monahi, cari şi-au închinat viaţa lui Dumnezeu! Unii ca aceştia cad sub afurisenie de sute de ori, fără să-şi dea seama.

De nu vor căuta să ceară iertăciune şi dezlegare de la clericii pe care i-au ponegrit, atunci mântuirea lor e în mare primejdie.

Căci de unde ştiu ei dacă Arhiereul sau Preotul clevetit nu rosteşte cuvintele de legătură împotriva lor?

Pentru aceasta trebuie să avem mare pază de a nu cleveti pe cei sfinţiţi şi pe cei afierosiţi lui Dumnezeu prin cinul călugăresc, căci eu am cunoscut persoane care aveau talentul clevetirii mai ales împotriva persoanelor sfinţite şi au ajuns la urmă vânatul vrăşmaşului. Au venit întru aşa de mare orbire, încât şi-au pierdut mintea, iar unii s-au lepădat şi de Sf. Credinţă.

Iată care sunt roadele clevetirii în viaţa aceasta şi Dumnezeu ştie ce fel de osândă îi aşteaptă dincolo, de care să ne izbăvească Bunul Dumnezeu pe toţi. Amin.

ALTE MĂRTURII DESPRE CLEVETIRE DE LA SF. IOAN SCĂRARUL

Clevetirea face parte din familia zavistiei şi se naşte din pomenirea de rău şi din ură.

Este o boală delicată, care bântuie peste tot şi nu prea este pricepută, pentru asta greu se lecuieşte. Întocmai ca o lipitoare suge puterea dragostei frăţeşti, apoi secătuieşte sufletul şi-l omoară.

Se silesc demonii în tot chipul ca să ne arunce în păcate. Iar dacă văd că nu reuşesc să ne surpe în cele mari, atunci ne învaţă nāravul clevetirii. Prin nāravul acesta se defaimă cea mai mare poruncă din Sf. Evanghelie şi anume "porunca dragostei creştineşti".

'Iubiţi-vă unul pe altul, precum şi Eu v-am iubit!", zice Domnul în Sf. Evanghelie.

"Tot cel care urăşte pe fratele său este ucigaş!" (Ioan, 1-15).

Deci spune Sf. Ioan Scărarul că precum singură mândria poate să ne aducă pierzarea sufletului, tot astfel şi clevetirea singura poate să ne lipsească de mântuire. Avem ca pildă pentru aceasta pe fariseul din Sf. Evaghelie care, defăimând pe vameş (înaintea lui Dumnezeu) s-a osândit.

Tot Sf. Ioan Scărarul ne spune că nici unul dintre credincioşii, cari cu adevărat se pocăiesc, nu alunecă în păcatul clevetirii. Căci cel care îşi vede păcatele sale, nu are vreme, nici curaj să le iscodească pe cele străine.

Pe când cel meşter la zugrăvirea neputinţelor străine niciodată nu ajunge la cunoştinţa de sine.

Tot cel care doreşte să afle o cale mai scurtă spre mântuire, să asculte cuvintele Domnului care zice:

"Nu judeca şi nu veţi fi judecaţi!"

Iar dacă vrea să ştie cel care cleveteşte ce fel de plată îl aşteaptă, să audă glasul Evangheliei care zice:

"Cu ce judecată veţi judeca, cu aceea veţi şi voi judecaţi!" (Matei, 7-2)

DESCOPERIRE PENTRU PLATA NEVOINŢELOR

Odinioară postind Cuviosul Paisie douăzeci şi două de zile, i s-a arătat însuşi Domnul nostru Iisus Hristos şi i-a zis:

"Mult rău pătimeşti pentru Mine, o, alesul Meu Paisie!"

Atunci cuviosul a zis:
"Şi ce mare lucru este a mea proastă rea pătimire, o, Bunul meu Stăpân?"

Iar Mântuitorul i-a răspuns:

"Tot lucrul bun este bine primit Mie şi le voi răsplăti celor ce-l fac întocmai cu osteneala lor, deci urmeză-mi Mie!"

Iar cuviosul I-a urmat Domnului până ce au ajuns la o peşteră din pustie şi atuncia zis Mântuitorul către dânsul:

"Intră înăuntru să vezi bărbat cu adevărat nevoitor!" Şi intrând în peşteră cuviosul Paisie a văzut un om, care se tăvălea pe pământ şi îşi freca gura şi faţa sa de ţărână.

Deci, mirându-se cuviosul de covârşitoarea nevoinţă a bărbatului aceluia, a ieşit afară, rugând pe Domnul să-l înştiinţeze despre nevoinţa cea mare a bărbatului.

Iară Domnul a zis:

"Văzut-ai pe nevoitorul meu ce fel de mari osteneli rabdă pentru Mine?"

"Am văzut, Stăpâne (a zis cuviosul Paisie) şi m-am spăimântat de osteneala nevoinţelor lui, ci mă rog Stăpâne să-mi descoperi, care este nevoinţa lui!"

Atunci Mântuitorul a zis:

"Numai două zile are de când posteşte şi iată vezi cum se ticăloşeşte (adică se zbate) de foame şi de sete!"

Auzind acestea cuviosul Paisie a zis:

"Şi eu cum am douăzeci şi două de zile postindu-mă şi nu pătimesc asemenea ca el?" Şi a răspuns Mântuitorul:

"Pe tine te întăreşte darul Meu şi de aceea posteşti fără osteneală, iar acela ca un pătimitor, din singură voirea lui posteşte cu multă osteneală şi înflăcărat cu dorul cel pentru Mine, suferă să pătimească mai presus de puterea lui".

Şi a întrebat iar cuviosul Paisie pe Domnul:

"Ce plată va lua de la bunătatea Ta pentru cele două zile de post?" Şi Domnul a răspuns:

"Pentru cele două zile va lua aceeaşi plată ca şi tine pentru douăzeci şi două de zile! şi deopotrivă vă voi zice: intră în bucuria Domnului tău, că întocmai aţi făcut binele şi v-aţi arătat amândoi osârdnici după puterea voastră!"

Atunci a zis cuviosul Paisie:

"Mă rog, Hristoase al meu, slobozeşte-mă de mânie!"

Iar Domnul a zis: "De voieşti a birui mânia şi iuţimea, ia aminte să nu răneşti (cu vorba), nici să ocărăşti ori să defaimi pe cineva. Şi de vei păzi acestea nu te vei mânia".

Iar cuviosul Paisie L-a întrebat iarăşi:

"Stăpâne, Iubitorule de oameni şi Îndelung răbdătorule, dacă cineva face poruncile Tale şi se duce la cei cari Te iubesc pe Tine să slujească trebuinţelor lor, oare are câştig din aceasta sau se păgubeşte?" Iar Domnul a răspuns:

"Precum cela ce lucrează într-o ţarină îşi ia plata de la stăpânul ţarinei, tot aşa şi cei cari fac bine şi ajută sau învaţă pe alţii, vor lua în ceruri strălucite plăţile".

Apoi L-a întrebat iar cuviosul Paisie:

"Doamne al meu, dacă cineva se nevoieşte la fapta bună şi slujeşte şi pe alţii, iar altul numai cât se nevoieşte, dar pe alţii nu-i slujeşte, ce deosebire este între aceştia?" Şi a răspuns Domnul:

"Acela care se nevoieşte numai pentru sineşi, este ucenic al meu, iar cel care se nevoieşte pentru sineşi şi slujeşte şi pe alţii, (acela) este mie fiu şi moştean al meu!"

Şi iarăşi a întrebat cuviosul:

"Dacă cineva se sârguieşte spre slujba altora şi se nevoieşte şi pentru sineşi cât îi este cu putinţă, însă împiedicat fiind cu slujirea altora nu poate ajunge la nevoinţele celor cari nu au a sluji altora, oare unul ca acesta asemenea plată va lua ca şi cei care se nevoiesc mai mult?" "Aşa! (a răspuns Mântuitorul) asemenea plată vor lua!" Şi zicând acestea Domnul, s-a suit la ceruri.

Zis-a un bătrân:

"Să nu defăimezi pe acela ce-ţi slujeşte ţie. Că tu nu ştii, că doară este mai mult duhul şi darul lui Dumnezeu într-ânsul, decât întru tine. Pentru aceasta să nu fim nesocotitori spre cei cari ne slujesc nouă.".

Povestit-a oarecare dintre bătrâni că un frate oarecare ce petrecea în Egipt mergea pe drum şi sosind noaptea a intrat într-un mormânt să mâie de frig. Trecând şi dracii pe acolo, au grăit unul către altul:

"Vedeţi câtă îndrăzneală are acest călugăr, ia să-l îngrozim pe el!"

Şi a răspuns altul:

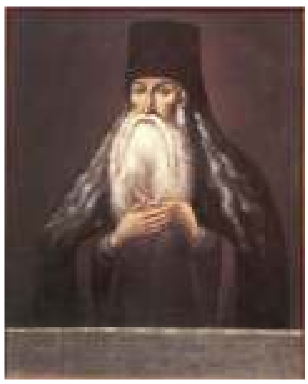
"La ce să-l mai înspăimântăm pe el, că acesta este al nostru, făcându-ne voia noastră: mâncând, bând, clevetind şi negrijindu-se de slujba sa. Ci mai vârtos, până când va zăbovi el întru acestea, noi să mergem şi să necăjim pe cei ce ne necăjesc pe noi şi ne luptă cu rugăciunea ziua şi noaptea!"

Din asta putem înţelege că pe cei cari nu poartă grijă de mântuire îi trec cu vederea şi demonii, că ei se grăbesc să câştige vânat mai gras, adică pe nevoitorii cari îi supără totdeauna şi-i rănesc.

ÎNVĂŢĂTURA CUVIOSULUI PĂRINTELUI NOSTRU PAISIE VELICICOVSCHI

STAREŢUL MÂNĂSTIRII NEAMŢU DIN ROMÂNIA

Despre rugăciunea minţii

A ajuns până la noi vestea despre oarecare persoane din cinul călugăresc, cari bizuindu-se numai pe nisipul înţelepciunii lor, îndrăznesc să hulească dumnezeiasca rugăciune a lui Iisus, care săvârşeşte prin minte sfânta slujbă în inimă.

La aceasta îndrăznesc a spune că vrăjmaşul îi înarmează ca să ponosească cu limbile lor (ca şi cu nişte arme) acest lucru dumnezeiesc şi să întunece inima lor prin orbirea minţii lor. Temându-ne ca nu cumva auzindu-i cineva să cadă în asemenea hulă şi să greşească înaintea lui Dumnezeu ... am socotit ca, chemând în ajutor numele cel prea dulce al Domnului Iisus, să scriu despre respingerea acestei cugetări mincinoase a bârfitorilor şi spre întărirea turmei celei alese de

Dumnezeu, care s-a adunat în mânăstirea noastră, câteva cuvinte despre dumnezeiasca rugăciune a minții pe temeiul învățăturii Sfinților Părinți.

Aşa dară, eu, pulberea şi cenuşa, plecându-mi genunchii minții şi inimii mele înaintea măririi celei neajunse a slavei Tale cele dumnezeieşti, Te rog pe Tine, Unule născut, Fiule şi Cuvântul lui Dumnezeu, Cela ce ai luminat pe orbul din naştere, luminează şi întunecata mea minte, dăruieşte sufletului meu harul Tău, ca această lucrare a noastră să fie spre slava numelui Tău şi spre folosul altora, care voiesc prin lucrarea minții întru rugăciune să se lipească de Tine cu duhul şi să Te poarte pururea în inima lor, precum şi spre îndreptarea acelora care din pricina marii lor neştiințe, au îndrăznit să hulească această sfântă lucrare.

Mai departe urmează învățătura despre Rugăciunea minții în 6 capitole.

În capitolul 1 stareţul scrie că rugăciunea minții este opera Sfinților Părinți şi o apără împotriva hulitorilor.

Cunoscut să fie că această dumnezeiască lucrarea fost îndeletnicirea necontenită a purtătorilor de Dumnezeu Părinților noştri celor de demult, cari au strălucit ca soarele în multe locuri pustii şi în mânăstirile cu viață de obşte: în muntele Sinai, în Schitul Egiptului din muntele Nitriei, în Cetatea Ierusalimului şi prin mânăstirile dimprejur, în Sf. Munte Athos şi prin ostroavele mărilor, cu un cuvânt în tot Răsăritul şi în Țarigrad, iar în vremurile din urmă şi în Rusia mare.

Prin această lucrare a minții (a Sf. Rugăciuni) mulți dintre purtătorii de Dumnezeu Părinți înflăcărându-se cu focul serafimic al dragostei către Dumnezeu şi către aproapele, s-au făcut cei mai râvnitori păzitori ai poruncilor lui Dumnezeu şi s-au învrednicit să ajungă vase alese ale Sfântului Duh.

Asupra acestei dumnezeieşti lucrări a minții şi a păstrării raiului inimii, nimeni dintre ortodocşi n-a îndrăznit cândva să rostească hulă, ci toți s-au arătat cu mare respect şi deosebită evlavie către ea ca spre un lucru plin de mare folos duhovnicesc.

Însă diavolul, începătorul răutății şi potrivnicul la toată fapta cea bună, văzând că cinul călugăresc (care şi-a ales partea cea bună) mai cu seamă prin această rugăciune a minții şade la picioarele lui Iisus, sporind către desăvârşire prin împlinirea poruncilor dumnezeieşti, a început vrăjmaşul să întrebuințeze toate puterile ca să bârfească şi să hulească acest lucru mântuitor şi de i-ar fi fost cu putință să nimicească cu totul Rugăciunea asta de pe fața pământului.

El (adică vrăjmaşul) căuta să facă aceasta uneori prin distrugerea cărților, alteori prin amestecarea neghinelor otrăvitoare în grâul ceresc cel adevărat, ca astfel oamenii fără judecată ... să spună hule împotriva acestui lucru sfânt.

Nemulțumindu-se cu aceasta, diavolul a căutat şi a găsit în ținutul Calabriei din țara Italiei pe ereticul Varlaam, care prin mândria lui era asemenea cu diavolul, care s-a sălăşuit în el intrând cu toată puterea sa, îndemnându-l pe acesta să hulească şi sfânta noastră credință ortodoxă, precum şi Rugăciunea vieții. Vedeți dar, prieteni, care îndrăzniți a huli rugăciunea minții, oare nu vă faceți părtaşi acestui eretic şi celor împreună cu dânsul?

Nu vă cutremurați oare cu sufletul că veți cădea asemenea lor sub anatema Bisericii şi veți fi depărtați de Dumnezeu?

Şi, într-adevăr, care este pricina care vă îndreptăţeşte să huliți această neprihănită Rugăciune? Eu nu mă pot dumeri de loc. Oare vi se pare vouă nefolositor să chemați numele lui Iisus? Dar de mântuit nu vă puteți mântui prin altul decât întru numele Domnului nostru Iisus Hristos. Sau mintea omului care săvârşeşte această rugăciune este prihănită? Dar şi aceasta este cu neputință, căci Dumnezeu a făcut pe om

după chipul şi asemănarea sa. Însă chipul şi asemănarea lui Dumnezeu se află în sufletul omului... Dar poate merită a fi hulită inima, în care se aduce lui Dumnezeu jertfa tainică a rugăciunii (întocmai ca pe un jertfelnic). Dar nici asta nu, căci şi inima este făptura lui Dumnezeu, ca şi tot trupul şi este bună foarte. Aşa dară, dacă chemarea numelui lui Iisus este mântuitoare, dar mintea şi inima omului sunt făpturi ale lui Dumnezeu, atunci care este păcatul omului, care din adâncul inimii înalţă cu mintea Rugăciunea dulcelui Iisus şi cere de la El milă?

Urmare la cuvântul pentru Rugăciunea minţii

"Tu însă când te rogi, intră în chilia ta şi închizând uşa ta roagă-te Tatălui celui ce este în taină şi Tatăl tău care vede în taină îţi va răsplăti la arătare" (Matei VI. 6).

Pe aceste cuvinte ale Domnului din Sfânta Evanghelie Sfântul Ioan Gură de Aur, Gura lui Hristos, Luceafărul a toată lumea, tâlcuieşte că aici nu este vorba de rugăciunea care se rosteşte numai cu buzele şi cu limba, ci rugăciunea cea mai tainică, care se înalţă fără glas, din adâncul inimii, cu lacrimi lăuntrice, cu durere în suflet, având uşile minţii închise. Deci ca mărturie, Sfântul Ioan Gură de Aur aduce rugăciunea Sf. Prooroc Moise şi a Sfintei Ana. Că ei fără să rostească nici un cuvânt au fost auziţi de Dumnezeu.

Sfântul Prooroc Moise se ruga cu mintea şi Domnul a zis către el: "Ce strigi către Mine?" Sfânta Ana, când s-a rugat, măcar că nu i se auzea glasul, însă şi-a dobândit cererea ei.

Suspină şi tu aşa ca Moise. Sfâşie-ţi aşa ca el inima ta, iar nu veşmintele, din adâncuri strigând către Dumnezeu: "Dintru adâncuri strigat-am către Tine, Doamne!" (cum zice Sf. Prooroc la Psaltire).

De jos din inimă înalţă glas, adică în taină să faci rugăciunea ta.

Şi în alt loc zice iar Sfântul Ioan Gură de Aur: "Tu nu te rogi oamenilor, ci lui Dumnezeu, Celui ce este pretutindenea de faţă şi care aude înainte de a striga tu către Dânsul şi Care ştie înainte de a te gândi tu: de te vei ruga aşa, mare răsplată vei lua. Că El fiind nevăzut, voieşte ca şi rugăciunea ta să fie aşa (adică în taină).

Vedeţi fraţilor, că după mărturia marelui Stâlp al Pravoslaviei, afară de rugăciunea rostită cu buzele, mai este şi altă rugăciune tainică, nevăzută, fără glas, care se înalţă către Dumnezeu din adâncul sufletului şi care este primită ca o jertfă curată şi ca o mireazmă cu bun miros. Se bucură de ea Domnul şi se veseleşte, văzând că uneşte cu Dânsul mintea omului, care mai mult ca altele trebuie închinată Domnului prin Rugăciune.

Sfântul Prea Cuviosul Părintele nostru Paisie de la Mânăstirea Neamţ (România) scriind la nişte fraţi cari s-au sculat cu bârfiri împotriva acestei rugăciuni, zice către ei:

"Pentru ce, dar, voi vă înarmaţi împotriva acestei rugăciuni, cu hula minţii voastre, ponosind-o, urând-o, batjocorind-o şi lepădând-o ca pe cel mai rău lucru? Şi, în scurt să zic, nu doriţi nici chiar să auziţi de dânsa? Groază şi cutremur mă cuprinde la vederea nebuneştii voastre porniri!

Dar eu vă întreb iarăşi: oare de asta urâţi voi această rugăciune, că poate vi s-a întâmplat să vedeţi sau poate aţi auzit că unii din cei cari fac această rugăciune s-au vătămat la minte, ori au căzut în vreo înşelăciune, ori au suferit vreo vătămare sufletească? Iar voi aţi socotit că pricina tuturor acestora a fost rugăciunea minţii? Dar nu! Nicidecum. Sfânta Rugăciune a minţii săvârşită prin harul dumnezeiesc, curăţă pe om de toate patimile, îl îndeamnă la păstrarea cu râvnă a tuturor poruncilor dumnezeieşti şi-l fereşte nevătămat de toate săgeţile vrăjmaşului şi de ispite.

Dacă însă cineva va îndrăzni să facă această rugăciune de capul lui, nu după rânduiala Sfinților Părinți, fără înrebarea şi sfatul celor iscusiți şi mai ales dacă este mândru, pătimaş şi neîncercat, trăind fără ascultare, acela cu adevărat şi eu zic că uşor cade în toate cursele şi ispitele diavolului. Dar ce-i cu asta? Oare această rugăciune este pricina ispitei? Să nu fie!

Iar dacă voi huliți rugăciunea minții, atunci trebuie să găsiți vinovat cuțitul dacă vreun copil mic, jucându-se cu el s-ar întâmpla să se taie (fiind neîncercat).

Atunci dar şi ostaşii ar trebui să fie opriți a purta sabie (dacă vreunul nepriceput s-ar întâmpla să se străpungă cu sabia). Dar precum nici cuțitul şi nici sabia nu pot fi socotite vinovate de răul ce ar pricinui, tot aşa nici sabia duhului, adică Rugăciunea minții nu este vinovată pentru vătămarea celor nepricepuți.

Este de vină mândria şi încăpățânarea, pentru care unii cad în ispitele drăceşti şi sunt pradă tuturor relelor sufleteşti.

Dacă voi ați cerceta învățăturile Sfinților Părinți cu deplină luare aminte şi credință, atunci n-ar fi slobozit Dumnezeu să cădeți în aşa adâncime a hulirii. Ci El v-ar fi înflăcărat cu harul său prin această lucrare, către dragostea Lui cea negrăită, încât şi voi să fiți gata a striga împreună cu Apostolul: "Cine ne va despărți pe noi de dragostea Lui?" (Romani, 8.35).

Şi voi atunci n-ați mai rosti hule asupra rugăciunii tainice, ci ați fi gata să vă puneți şi sufletul pentru ea, simțind din fapte şi din iscusință, folosul cel negrăit pentru sufletele voastre.

Pentru izbăvirea de vătămare a tuturor celor care se îndoiesc, eu nu găsesc o lucrare mai potrivită, decât să vă arăt pe cât m-ar învrednici Dumnezeu, cum învață Sfinții Părinți despre această sfântă Rugăciune săvârşită de minte în inimă (după mărturisirea Sfintelor Scripturi)".

Acestea sunt cuvintele Starețului Paisie de la Neamț către monahii bârfitori.

Mai departe cuviosul nostru părinte lămureşte de unde îşi are începutul rugăciunea minții (adică a lui Iisus) cu dovezi de la Sfinții Părinți.

După aceea urmează învățătura Cuviosului Vasile, Starețul de la Schitul Poiana Mărului (județul Râmnic) care a fost duhovnic cuviosului Paisie.

DESPRE FOLOSUL BOLII ŞI FELUL CUM SE ÎNȚELEGE BOALA TRUPEASCĂ

În Lafsaiconul Sfântului Munte găsim următoarea povestire scrisă de monahul Atanasie, doctorul de la Mânăstirea Lavra:

Aproape de Mânăstirea Lavra, în părțile Viglei, se află o chilie cu hramul Sfinților "Trei Coconi". Acolo petreceau în linişte trei pustnici şi anume starețul Anania împreună cu ieromonahii Azaria şi Daniil. Rucodelia lor era zugrăvitul icoanelor pe marmură.

Unul dintre ei, anume ieromonahul Azaria, a dat în damblagire (paralizie) cu dureri nesuferite la toate încheieturile. Aceasta a durat 12 ani de zile. După aceşti 12 ani de suferință, au încetat durerile şi a rămas numai cu o damblagire până la moarte.

În timp de 16 ani, cât a durat boala, Azaria a fost cu totul paralizat. Numai capul şi limba au rămas nevătămate şi le putea mişca după voie.

Din cauza neputinţei lui, au fost siliţi şi ceilalţi doi să-şi lase lucrul mâinilor (adică zugrăvirea) pentru a îngriji pe bolnav. Căci era nevoie să-l întoarcă la fiecare ceas şi să-l aşeze când pe dreapta, când pe stânga, ca să-i mai uşureze durerile şi să nu facă rană, zăcând multă vreme pe o coastă.

Afară de asta trebuiau să-i dea ajutor şi când îl necăjeau ploşniţele sau purecii.

În această stare de chin aflându-se bolnav, dacă venea vreun monah străin şi căuta să-l încurajeze ca să aibă răbdare, el le răspundea:

"Părinţilor, eu pătimesc după cum mi se cuvine, însă la cei cari mă slujesc să le doriţi mai vârtos răbdare!"

Colegii lui însă ziceau totdeauna:

"Ce răbdare să avem noi cari suntem sănătoşi şi sprinteni? Pentru cel bolnav este nevoie de răbdare".

Deci prin boala fratelui lor a iconomisit Dumnezeu să dobândească cununa răbdării şi cei doi colegi sănătoşi.

Aceştia însă neavând să mai zugrăvească, au dat pricină să odrăslească şi fapta milosteniei pe lângă răbdarea lor cea cu mulţumire.

Monahul Iftimie de la Chilia lui Ioasaf se îndatoreşte să-i hrănească pe toţi cu cheltuiala lui.

Stareţul Anania, unul dintre cei cari îngrijeau pe bolnav, se îmbolnăveşte şi moare înainte de cel damblagit.

După asta se îmbolnăveşte de atac şi ieromonahul Daniil, din cauza celor 16 ani de osteneală cu bolnavul.

În sfârşit moare şi damblagitul şi rămâne cel atacat singur.

În clipele cele mai grele Dumnezeu trimite pe un tânăr din insula Creta, în vârstă de 17 ani, cu numele Anania.

Deşi toţi părinţii de la celelalte Schituri îl îndeamnă să nu se apropie de cel atacat, tânărul îşi ia obligaţia să îngrijească de cel bolnav, cu toată lepădarea de sine, fără să aibă frică de molipsire.

În scurtă vreme fratele Anania se călugăreşte şi este trecut în actul Schitului ca moştenitor.

După asta nu trece mult şi moare ieromonahul cel bolnav de atac. Atunci tânărul Anania, care gustase din dulceaţa ascultării, în loc să-şi ia ucenici şi să rămână stareţ al Schitului, el se lipseşte de toate şi intră în ascultare la un bătrân de la Schitul Capsocaliviei, învrednicindu-se de mari daruri duhovniceşti.

Iată pildă de virtuţi care se lucrează în zilele noastre la Sihăstria din Sfântul Munte.

Sunt unii dintre noi călugării cari au mare pază să nu se atingă cumva de vreun frate bănuit că are boală molipsitoare (cum este atacul şi altele).

Alţii socot că toate bolile sunt de la demoni, cu alte cuvinte ei socot că toţi cei bolnavi sunt stăpâniţi de duhuri rele.

Mai sunt apoi alţii cari socotesc că toate bolile vin la oameni drept pedeapsă pentru păcate.

Nici una dintre părerile acestea nu este întemeiată pe dreapta socoteală.

Mai întâi este lucru ştiut că colile la călugări nu au acelaşi mers ca şi la mireni. Mărturisesc despre asta toți doctorii cari au avut de-a face mai multă vreme cu bolnavii mânăstirilor. La călugări boala vine de multe ori fără veste şi fără vreo pricină firească din afară.

De asemenea şi vindecarea la călugări se face într-un chip deosebit şi anume:

Sunt boli la călugări, cari se vindecă în chip minunat, fără leac şi fără operații. Dar iarăşi sunt unele boli călugăreşti pe care doctorii le pot pricepe şi cari nu se pot vindeca cu nici o doctorie.

Nu trebuie să ne mirăm de asta şi nici să nu dăm totdeauna vina pe duhuri necurate.

Viața călugărească este viața cea mai presus de fire, adică o viață trăită mai mult cu duhul; pentru asta se numeşte şi viață duhovnicească. Iar cinului călugăresc i se zice şi cin îngeresc.

Scopul vieții călugăreşti este desăvârşirea duhovnicească sau după cuvântul Sfinților Părinți ea este omorârea trupului şi sfințirea lui.

Deci dacă viața călugărului este mai presus de fire, atunci şi bolile lui sunt mai nefireşti şi nu se potrivesc cu ale mirenilor. La călugări mersul bolilor atârnă de starea sufletească.

Dar asta nu ne îndreptățeşte să zicem că numai cei păcătoşi se îmbolnăvesc şi nici să credem că duhul necurat pricinuieşte boala.

Afară de asta între monahi nu se cade a avea frică de molipsire, aşa cum obişnuiesc mirenii.

Dumnezeu cunoaşte slăbiciunile noastre cele sufleteşti şi ne trimite boala ca pe un fel de doctorie a sufletului. Şi până când nu se vindecă sufletul, nici boala trupului nu se vindecă. Mai sunt şi cazuri când unii călugări n-au patimi sufleteşti, dar neavând povățuitor şi nici loc îndemânatic pentru viața călugărească, sunt în primejdie de a se molipsi unii de la alții cu apucături rele. Pentru asta Dumnezeu trimite anumite boli trupeşti ca să nu cadă în patimi sufleteşti.

CÂTEVA CUVINTE DESPRE FELUL CUM TREBUIE ÎNȚELES CANONUL DE LA MĂRTURISIRE

(adică certarea duhovnicească)

În cartea Sf. Apostol Pavel către Evr. scrie: "De suferiți certare, atunci Dumnezeu se poartă cu voi ca şi cu nişte fii, căci care este vreun fiu pe care tatăl său să nu-l certe?

Iar de rămâneți fără certare, care este obştească pentru toți, atunci nu sunteți fii, ci copii nelegiuiți (adică bastarzi). (vers. 7-8)

Fiecare certare ni se pare la început întristare, iar nu bucurie, dar mai târziu aduce prin ea roadele dătătoare de pace ale dreptății". (versul 11).

DESPRE ÎNSEMNĂTATEA CANONULUI

După cum este cunoscut de toți, Taina cea Sfântă a Pocăinței este alcătuită din două părți principale şi anume:

1. Căința inimii şi

2. Mărturisirea păcatelor.

La un loc cu mărturisirea este socotit şi canonul, care completează lucrul mărturisirii. Pocăința nu este deplină, dacă nu este urmată de împlinirea canonului rânduit de preot.

Deci putem spune că regula canonului este completarea mărturisirii şi zăvorul Pocăinței.

Mulți dintre creştinii de azi nu pot înțelege ce rost are canonul de la Mărturisire.

Unii îşi dau cu părerea că prin împlinirea canonului omul îşi răscumpără iertarea păcatelor. Cu alte cuvinte, ei socotesc canonul ca o despăgubire sau ca un fel de plată pentru păcate.

Alții socotesc canonul ca o pedeapsă sau taxă de ispăşire pentru vinovăția păcatelor.

Sunt apoi şi alții, mai nepricepuți, cari cred că prin Canon se răzbună preotul asupra celor vinovați, iar alții (din multă nesimțire) nu dau nici o atenție la rânduiala canonului, zicând că este ceva numai de formă sau numai o scornitură a preotului.

Toate părerile acestea sunt greşite şi aduc mare pagubă pentru mântuire. După învățătura Sfinților Părinți şi după predaniile Bisericii, Canonul de Mărturisire nu înseamnă nici răsplată sau despăgubire pentru păcate, nici pedeapsă pentru vina greşelilor, nici armă de răzbunare sau născocire (cum cred unii).

Canonul face parte din Taina cea sfântă a Pocăinței şi este ca o dietă pe care o recomandă doctorul la cel bolnav.

Cel care a fost vătămat de răutatea păcatului este asemenea cu un om rănit, care are nevoie de îngrijirea doctorului. După ce lecuieşte pe cel rănit, doctorul îi rânduieşte şi o anumită dietă pentru ca să fie păzit de infecție sau de inflamație (adică de obrinteală).

Chiar dacă se închide rana şi chiar dacă se tămăduieşte bolnavul, tot mai este nevoie de pază şi întărire.

Tot asemenea şi duhovnicul, după ce îi citeşte molifta de iertăciune (sau înainte de moliftă) îi rânduieşte o dietă la cel mărturisit, care se zice Canon.

De aici putem cunoaşte că nu se dă iertăciune în schimbul canonului, căci împlinirea canonului urmează după molifta de iertăciune pe care o citeşte preotul.

Darul iertării la taina Mărturisirii nu se dă pentru canon, ci din mila cea nemăsurată a lui Dumnezeu. Să nu creadă cineva că prin canon îşi acoperă vina păcatelor sau că el dă prețul de răscumpărare pentru păcate.

Vina păcatelor noastre a plătit-o Mântuitorul nostru Iisus Hristos pentru toți oamenii şi pentru totdeauna, aducându-Se pe sine jertfă, prin Sfintele Lui Patimi. Însă nu primesc iertare decât numai cei binecredincioşi, cari fac pocăință curată. Toate jertfele noastre şi toate canoanele nu au nici un preț, fără Jertfa cea mare a Domnului.

Un singur păcat a săvârşit strămoşul Adam şi după el (vreme de cinci mii cinci sute de ani) toți Drepții, toți Patriarhii şi toți Proorocii din Legea Veche, n-au putut să răscumpere păcatul moştenit de la Adam. Dacă pentru o singură greşeală n-au putut să plătească toți aleşii cei din veac ai lui Dumnezeu, atunci cum să ne bizuim noi păcătoşii că vom plăti numai prin canon toată vina greşelilor noastre (cari sunt mult mai grele ca ale lui Adam).

Numai jertfa cea negrăită a Mântuitorului acoperă mulțimea păcatelor noastre, dacă avem credință şi mărturisire curată.

Căci prin rana Lui, noi toți ne-am vindecat (cum grăieşte Sf. Biserică). În privința asta mulți se înşală, punându-şi nădejdea în canonul care îl împlinesc voiniceşte, iar la mărturisire nu au destulă umilință şi de multe ori osândesc pe cei mai slabi, cari nu pot împlini canonul (ca ei) cu metanii până la pământ.

Dar să ştie toți că nu numai metaniile şi închinăciunile sunt socotite drept canon. Ar însemna că numai cei voinici la trup se mântuiesc. Dar să ştim că toți oamenii au canon. Atât cei voinici cât şi cei slabi, atât monahii cât şi preoții şi patriarhii au canonul lor. Canonul este de mai multe feluri şi se rânduieşte după puterea şi înlesnirea fiecăruia.

La unii rânduieşte duhovnicul să facă metanii mari sau închinăciui, la alții le rânduieşte post mai îndelungat, unora le porunceşte să nu mănânce carne şi să nu bea vin, iar pe alții îi opreşte de a se împărtăşi cu Sfintele Taine, pentru o vreme oarecare sau pentru toată viața. La unii le rânduieşte să facă mai multe rugăciuni sau milostenii, pe unii îi îndeamnă să citească mai mult din cărți sfinte (Psaltirea sau Viețile Sfinților), pe mireni îi opreşte de a merge la teatru sau la petreceri, pe unii îi îndeamnă să-i sfătuiască pe cei neştiutori, iar la alții le porunceşte să păzească mai mult tăcerea.

Toate aceste rânduieli pe care le dă duhovnicul la mărturisire poartă numele de canon (adică dietă duhvnicească).

Iată ce scrie Cuviosul Nicodim Aghioritul în Sfătuirea către Duhovnic:

"Nu uita, duhovnice, de a sfătui pe cei păcătoşi ca să nu-şi puie nădejdea în canon, nici să nu creadă că numai prin canon sau prin îndreptarea lor vor dobândi iertarea păcatelor de la Dumnezeu!"

Nicidecum, căci aceasta este o părere greşită a ereticilor. Păcatul fiind o răutate nemărginită (care aduce ocară lui Dumnezeu, Celui nemărginit) nu este cu putință să dezlege numai prin faptele sau îndreptările omului. Căci, după graiul Sf. Prooroc:

"Toți ne-am născut cu întinăciune, ca o cârpă lepădată este toată dreptatea noastră" (Isaia).

Să avem toată încredințarea că luăm iertarea păcatelor prin mila cea nemăsurată a lui Dumnezeu, prin răscumpărarea săvârşită de către Fiul lui Dumnezeu, prin moartea Sa şi prin Sângele Său cel vărsat pe Cruce (şi apoi prin sârguința noastră).

Cum zice şi Sf. Apostol Pavel:

"Nu prin lucrurile pe care întru dreptate le-am făcut noi, ci după a Lui milă ne-a mântuit pe noi".
(Tit., 3.25).

Iar în cartea a I-a Sf. Apostol şi Evanghelist Ioan zice:

"Sângele lui Hristos ne curăţeşte pe noi de tot păcatul".

Aceasta se adevereşte şi prin cuvintele pe care însuşi Dumnezeu le rosteşte către Sf. Prooroc Isaia, zicând:

"Eu sunt care şterg fărădelegile tale, pentru Mine!" (adică prin milostivirea Mea).

Deci nu este canonul sau faptele noastre, cari şterg păcatele, ci darul lui Dumnezeu împreună cu sârguința noastră. Canonul este dieta pentru pază şi semnul prin care ne aducem aminte totdeauna de păcatele ce am făcut.

Despre aceasta ne lămureşte şi Sf. Ioan Gură de Aur zicând:

"Nu pentru ca să-ți munceşti gândul tău, ci ca să îți înveți sufletul tău să nu mai zburde la patimi şi să nu cază iarăşi în aceleaşi, şi pe lângă aceasta, pentru ca să cunoşti (cu adevărat) prin aducerea aminte, darul cel mare pe care l-ai primit de la Dumnezeu, iertându-ți atâtea păcate, precum şi Pavel îşi aduce aminte totdeauna că a gonit Biserica" (Cuvântarea 38 la cartea I către Corinteni).

CE ÎNSEAMNĂ DEPĂRTAREA DE SFINTELE TAINE, PENTRU CEL CARE SE POCĂIEŞTE

Mulți dintre noi ne împuținăm la suflet şi ne descurajăm atunci când duhovnicul ne opreşte pentru o vreme de la Sfânta Împărtăşire. Am avut prilejul să cunosc unele persoane, cari fiind oprite de la Sfintele Taine de către un preot, au alergat la altul mai milostiv, să le facă pogorământ. Această cerere nu ar fi spre vătămare, dacă persoana care s-a mărturisit, s-ar cunoaşte că este nevinovată şi nu are ceva vrednic de oprire.

Dar în cazul când cineva este vinovat de păcate grele şi caută să precupețească (adică să negoațe) mărturisirea, atunci îşi adună prin asta osândă peste osândă. Căci nesocotind sfatul unui preot, care îți doreşte mântuirea şi alergând la altul (care este mai nepăsător) aceasta înseamnă că faci precupeție cu Taina cea mare a Pocăinței.

Mai sunt unii, cari nici pe cel care îl sfătuieşte nu-l ascultă şi nici pe altul nu întreabă, ci îşi dezleagă singur canonul şi se împărtăşeşte fără să aibă blagoslovenia cuvenită.

Pe unii ca aceştia n-are cine să-i plângă şi îi ajunge fără zăbavă mânia lui Dumnezeu, căci ei cu bună ştiință se fac defăimători de cele sfinte.

Iată ce spune Cuviosul Nicodim Aghioritul (care a scris Pidalionul):

În scurt îți zicem, că una din două se cuvine să alegi, o, frate:

1. Ori aici învață să primeşti vremelnic canonul pentru păcatele tale

2. Sau acolo veşnic.

Dacă îl vei primi aici, atunci vei scăpa de canonul cel de acolo, iar de nu-l vei lua aici, atunci negreşit că îl vei lua dincolo veşnic.

Precum arată despre aceasta şi FERICITUL Gavriil al Filadelfiei, zicând:

"Celor cari nu s-au supus canoanelor (adică judecății duhovnicului) le este de trebuință să se trimită la judecățile cele de dincolo şi vor da acolo răspuns pentru răutățile cari au făcut, ca cei ce au călcat Legile Bisericii".

După toate acestea îți grăim ție frate, că se cuvine să păzești cu dinadinsul depărtarea de Împărtășanie, câți ani va rândui duhovnicul tău.

Pentru că depărtarea aceasta (la cei căzuți în păcate grele) este o împlinire de canon a tutror canoanelor.

Şi această depărtare de Împărtăşire este nevoie (la cei vinovați de păcate), şi trebuie socotită această depărtare ca o temelie a Pocăinței celei adevărate.

Pentru că de vei îndrăzni să te împărtăşeşti întru aceşti ani, te faci prin aceasta ca un al doilea Iudă.

Şi de vei sili pe duhovnic să te ierte, atunci te arăți prin aceasta că nu ai pocăință, ci te afli că eşti un silnic, adică eşti un tiran, care sileşti Legile cele dumnezeieşti şi Canoanele Sfintelor Soboare şi ale Sfinților Părinți.

Atunci dumnezeiasca Împărtăşire nu-ți este ție spre iertare, ci spre osândă şi muncă mai multă.

Şi pentru ca să înțelegi aceasta mai bine, primeşte această pildă: Precum un om care are rane la trup, merge de se arată la doctor şi primeşte de la dânsul poruncă să pună cutare blasture la rane şi pe lângă aceasta să nu bea vin, să nu mănânce anumite bucate, căci altfel nu i se vindecă ranele; întru acest chip şi tu frate, ai avut rane gândite (adică duhovniceşti) la sufletul tău (adică păcatele).

Arătându-le la duhovnic, acesta ți-a rânduit să pui blasture la rane, care este canonul postirii, al mâncării celei uscate, al metaniilor, al milostivirii şi al Rugăciunii.

Deci, dacă nu vei asculta sfatul lui, ci vei lua cele oprite (adică Sfintele Taine), atunci ranele tale nu se vindecă şi păcatele nu se curățesc, ci dimpotrivă mai cumplite şi mai mari se fac.

Dar nu numai atât, ci şi moarte sufletească şi trupească îți pricinuieşte ție această neascultare, precum zice dumnezeiescul Pavel: "Pentru aceasta mulți dintre voi sunt neputincioşi şi bolnavi şi mulți răposează" (adică mor sufleteşte). Şi aceasta zice Sf. Apostol, pentru că unii fiind nevrednici, se împărtăşesc şi din cauza aceasta ajung bolnavi şi neputincioşi şi mulți dintre ei mor.

Noi ştim că toți oamenii se îmbolnăvesc trupeşte şi nimeni nu este scutit de neputință şi de moarte. Însă boala şi neputința precum şi moartea celor cari se fac vinovați de Trupul şi Sângele Domnului, nu sunt obişnuite, ca la toți oamenii. De obicei la aceştia bolile şi neputințele sunt mai mult sufleteşti, dar se răsfrâng şi asupra trupului. La ei vine boala pe neaşteptate şi fără să aibă vreo pricină firească. Îi ajunge de multe ori damblaua (adică paralizarea) sau boala grea de creier. Mai toți au mereu fiori de frică, neastâmpăr şi sunt cu ideea că îi urmăreşte cineva şi îi persecută. Întocmai cum spune la Sfânta Scriptură despre Cain. Acela s-a făcut vinovat de sângele fratelui său, iar cel care îndrăzneşte la Sfintele taine, fără să aibă blagoslovenie, se face vinovat Trupului şi Sângelui celui scump al Domnului.

Iată pentru ce Sf. Părinți îi aseamănă pe aceştia cu vânzătorul Iuda Iscarioteanul.

DESPRE FOLOSUL CANONULUI

Cel care păzeşte canonul său este fiu adevărat al Bisericii.

Aşa scrie Sfântul Nicodim Aghioritul (care a alcătuit Pidalionul), şi anume iată ce spune despre aceasta:

De vei păzi canonul duhovnicului tău, arăți prin aceasta că în adevăr te pocăieşti şi eşti adevărat fiu "al lui Domnezeu" (după dar), şi al Sfintei Biserici, care a rânduit această certare a canonului.

Iar dacă dimpotrivă, vei lepăda canonul duhovnicului tău, aceasta este semn că pocăinţa ta nu este adevărată, ci mincinoasă. Este semn că nu eşti adevărat fiu al lui Dumnezeu şi al Bisericii.

Aceasta se adevereşte şi din cuvântul Sf. Apostol Pavel, care zice:

"De suferiţi certare, Dumnezeu se poartă cu voi ca şi cu nişte fii, căci oare este vreun fiu pe care tatăl său să nu-l certe? Iar de rămâneţi fără certare (care este obştească pentru toţi) atunci nu sunteţi fii, ci copii născuţi fără de lege (bastarzi). Fiecare certare nu ni se pare la început bucurie, ci întristare, dar mai târziu aduce prin ea roadele dătătoare de pace ale dreptăţii!" (Evr. XII 7, 8 şi 11).

Sf. Ioan Gură de Aur, tâlcuind aceste cuvinte apostoleşti, spune că omul păcătos este asemenea unui cal nărăvaş. Când îl vede stăpânul pe cal că nu merge bine pe drum şi caută să-l dea în prăpastie, atunci îi pune zăbale în gură, îl smuceşte cu putere şi de multe ori îl loveşte cu biciul. Dar aceasta nu o face spre răzbunare sau spre pedeapsă, ci ca să-l înveţe a păzi drumul.

La fel să se înţeleagă şi canonul pe care îl rânduieşte duhovnicul celui care alunecă în diverse păcate.

Căci este ştiut că dacă leagă duhovnicul, Dumnezeu nu mai leagă a doua oară, şi când ne judecă duhovnicul, atunci scăpăm de judecata cea viitoare a lui Dumnezeu.

Deci să nu pară ca o asprime sau ca o tiranie canonizarea duhovnicului, ci dimpotrivă ca o mare blândeţe şi ca o iscusită vindecare.

Se întâmplă ca duhovnicul să fie prea milostiv şi să-ţi rânduiască puţin canon. Atunci se cuvine ca tu singur să-l rogi să-ţi dea mai mult, precum obişnuiesc să facă mulţi din cei cari se pocăiesc cu fierbinţeală, pentru a îmblânzi prin canonul acesta vremelnic Dumnezeiasca dreptate şi ca să te încredinţezi mai mult că Dumnezeu ţi-a iertat pedeapsa cea veşnică, care se cădea ţie prin păcate.

PENTRU CEI CARE DEFAIMĂ CANONUL DE MĂRTURISIRE

Înţeleptul ierarh Gavriil al Filadelfiei scrie în cartea sa "Pentru Tine" următoarele:

"Cel care nu s-a supus canoanelor, nevoie este să se trimită la judecăţile cele de acolo (adică la Judeţul cel înfricoşat) şi va da cuvânt pentru răutăţile ce a făcut, ca cel ce a călcat legile Bisericii". La aceste cuvinte, adaugă şi Sfântul Nicodim Aghioritul sfătuirea sa zicând: "În scurt îţi zicem că una din două se cade să alegi, o, frate: sau aici să iei vremelnic canonul păcatelor tale, sau acolo veşnic (în lumea cealaltă). Dacă îl vei primi aici (în viaţa aceasta) atunci scapi de cel de acolo. Iar de nu îl vei lua aici, negreşit îl vei lua acolo veşnic.

Dacă nu asculţi de cuvântul duhovnicului şi nu primeşti canonul legiuit, atunci să ştii că duhovnicul nu are putere să te ierte, căci zice Sf. Vasile cel mare că stăpânirea (adică puterea) de a ierta păcatele nu este absolută (adică nu se dă aşa cum se întâmplă), ci după ascultarea celui care se pocăieşte, către cel care îi îngrijeşte sufletul (Cuv. 15 al Sf. Vasile cel Mare despre Certări).

Deci se cuvine să primească păcătosul cu bucurie canonul său.

Dacă sora lui Moise nu s-ar fi izgonit afară din tabără vreme de 7 zile (după canon pentru greşala ei) atunci nu s-ar fi curăţit de lepră.

Dacă omul cel prea desfrânat din Corint nu s-ar fi dat Satanei (după canonul Sf. Apostol), atunci nu s-ar fi mântuit sufletul lui (I Cor. cap. V).

La fel şi tu frate, de nu vei lua această puţină certare a canonului, atunci nici de lepra păcatelor nu te curăţeşti desăvârşit, nici sufletul tău nu se mântuieşte. Împăratul David, ca să-şi împlinescă canonul, a fost izgonit de la împărăţie de către însuşi fiul său Avesalon. Umbla prin munte şi prin văi cu picioarele goale şi era urât şi împroşcat de către semenii săi (căci deşi prin mărturisire l-a iertat Dumnezeu, dar nu i s-a iertat canonul, adică certarea vremelnică pentru păcat).

Împăratul Teodosie cel Mare (care este în rândul sfinţilor) a fost canonisit de Sf. Ambrozie să nu intre în Biserică 8 luni de zile, iar alt împărat pentru omorul ce făcuse, a fost canonisit ca dezbrăcându-se de hainele împărăteşti, să meargă desculţ pe un munte înalt şi acolo să petreacă 40 de zile întru rugăciuni, gustând numai pâine şi apă şi odihnindu-se pe pământul gol.

Şi alţi împăraţi mulţi au făcut canon greu pentru păcatele lor.

Iar tu, omule, oare eşti mai mare decât aceia sau mai gingaş la trup decât ei? De ce nu primeşti puţinul canon pentru păcatele tale?

Să nu te înşele gândul că prin bani vei răscumpăra canonul tăul. Împăraţii aceştia aveau mai mulţi bani decât tine şi ar fi putut să plătească milioane de galbeni, numai să nu ia acest fel de canon. Dar aceasta nu este cu putinţă să se facă.

Trupul care a păcătuit, acela trebuie să se certe.

ÎNTRISTAREA CEA PENTRU PĂCATE

Am amintit mai înainte că cel care se pocăieşte cu adevărat, trebuie să simtă durere în inimă pentru păcatele sale, adică să aibă întristare şi zdrobire de inimă.

Avem ca pildă întristarea Sf. Prooroc David, care uda cu lacrămi aşternutul său şi băutura sa cu lacrămi o amesteca. Iar în Sf. Evanghelie, avem pilda vameşului celui păcătos, care din multă ruşine şi întristare nu îndrăznea să ridice ochii săi către cer, ci se tânguia, bătându-şi pieptul cu pumnii.

Orice om care greşeşte înaintea lui Dumnezeu simte o durere lăuntrică, o părere de rău pentru că a scârbit pe Dumnezeu. Această întristare, care zdrobeşte inima şi de multe ori stoarce lacrămi fierbinţi, este socotită ca cea dintâi jertfă pe care o aduce omul pentru păcatele sale.

"Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit, inima înfrântă şi smerită" (zice Sf. Prooroc David).

Iar Sf. Apostol Pavel, în cartea sa către Corinteni scrie că "Întristarea pentru Dumnezeu naşte pocăinţă neschimbăcioasă, iar întristarea lumească, naşte moarte" (II Cor. VII, 10).

Apoi femeia cea păcătoasă (din Sf. Evanghelie) uda cu lacrămi picioarele Mântuitorului şi le ştergea cu părul capului, iar Sf. Apostol Petru, ieşind din curtea arhiereului a plâns cu amar pentru cuvintele lepădării lui. Însă trebuie să luăm seama că nu orice întristare este semn de pocăinţă curată. Mai este şi întristarea falsă, care nu vine din pocăinţă, ci din ambiţie şi din iubirea de sine.

Aşa de pildă când cineva se zdrobeşte şi se boceşte de frică ca nu cumva să se descopere păcatul lui şi să se facă de ruşine.

Aceasta se întâmplă la oamenii mândri, cari nu plâng fiindcă au scârbit pe Dumnezeu prin păcate, ci plâng de frică să nu se descopere urâciunea lor şi să pătimească ruşine. Ei se tânguiesc şi se roagă lui Dumnezeu (nu pentru iertare), ci ca să-i izbăvească de ruşinea oamenilor (adică să le acopere păcatul). Iar dacă unii ca

aceştia s-au încredinţat că nu s-a descoperit păcatul lor, atunci uită întristarea şi urmează din nou cele vechi.

Tot asemenea şi cei cari au păcate grele nemărturisite, când ajung la vreo primejdie de moarte, atunci îi vezi că se zdrobesc şi se tânguie amar. Dar această întristare nu este după Dumnezeu, căci este schimbăcioasă.

Ea vine numai din frica morţii, iar nu din pocăinţă curată. Cel care are căinţă adevărată, nu aşteaptă să vină boala grea sau altă primejdie mare spre a se pocăi, ci totdeauna se căieşte şi caută să se mărturisească, fără să ajungă la primejdie.

Pe când cei cari se căiesc numai de frică morţii, au întristare înşelătoare. Unii ca aceştia, când văd că a trecut primejdia, părăsesc pocăinţa. Atunci îi vezi că se schimbă numaidecât, uită întristarea cea pentru păcate şi de multe ori se căiesc pentru că s-au pocăit. Iar dacă din întâmplare au apucat să spună la cineva o parte din păcate, atunci se feresc de persoana aceea ca şi cum ar avea o boală molipsitoare. Ba uneori se poartă cu duşmănie faţă de persoana care i-a îndemnat la pocăinţă. Pentru că a trecut primejdia, ei nu mai au frică de moarte. Încep iarăşi duşmăniile vechi, pe care le-au curmat la vreme de primejdie şi lucrează iar fărădelegea.

Aceasta este întristarea cea mincinoasă, care izvoreşte mai mult din ambiţie, iar nu din frica lui Dumnezeu.

"Întristarea cea după Dumnezeu naşte pocăinţă neschimbăcioasă" (după cuvântul apostolesc), iar întristarea care vine numai la vreme de primejdie, nu este semn de pocăinţă, ci este o întristare falsă sau lumească (cum o numeşte Sf. Apostol Pavel) şi această întristare aduce moarte. Aşa a fost întristarea împăratului Saul şi a lui Ahab, care nu le-a folosit la nimic.

O ISTORIE DIN MÂNĂSTIREA LAVRA (SFÂNTUL MUNTE)

Despre felul cum s-a mântuit o călugăriţă,
care a căzut în păcat.

Ne-a povestit un sihastru cu viaţă sfântă, că în vremea cea veche se afla în cetatea Tesalonic o mânăstire de fecioare. Din lucrarea diavolului una dintre ele a fost luptată ca să iasă din mânăstire. Şi ieşind a căzut în păcatul curviei.

Zăbovind ea o bucată de vreme întru necurăţia aceasta, la urmă şi-a venit în simţire şi prin darul Prea Bunului şi Iubitorului de oameni Dumnezeu s-a căit păcatului ei.

Deci s-a pornit spre mânăstire, cu hotărârea nestrămutată de a petrece restul vieţii în pocăinţă şi osteneală. Dar în poarta mânăstirii, când voia să între înăuntru, a căzut jos şi a murit.

În vremea aceea Dumnezeu a descoperit unui episcop sfânt despre sfârşitul ei. Şi anume a văzut episcopul cum au venit îngerii să ia sufletul călugăriţei, iar demonii şedeau împrejur, pricinându-se şi zicând:

"Pentru ce ne faceţi nedreptate şi o luaţi pe aceasta? Ea este a noastră ca ceea ce ne-a slujit nouă atâta vreme prin patima curviei!"

Iar îngerii ziceau:

"Aceasta s-a lepădat de voi şi a alergat la pocăinţă".

Atunci demonii au grăit iarăşi:

"Dar ea n-a intrat în mânăstire, deci cum ziceţi că s-a pocăit" Îngerii însă au răspuns:

"Să ştiţi că chiar în clipa când a văzut Dumnezeu pornirea ei cea bună şi hotărârea ce avea de a se mărturisi, precum şi sârguinţa cu care a alergat la mânăstire, i-a dăruit iertare, pentru aceasta s-a mântuit.

Căci întoarcerea de la rău şi pocăinţa sunt la voia omului, iar viaţa şi moartea sunt la voia lui Dumnezeu".

Auzind acestea demonii s-au depărtat ruşinaţi. Deci să cunoaştem şi noi fraţilor, bunătatea cea nemărginită a lui Dumnezeu şi să alergăm la pocăinţă şi mărturisire, pentru a ne învrednici de asemenea iertare.

Dacă însăsi hotărârea omului pentru mărturisire şi făgăduinţa inimii au aşa mare preţ înaintea lui Dumnezeu, atunci cu cât mai mare preţ este primită mărturisirea cea curată şi supunerea celor cari trăiesc în mânăstirea de obşte.

Mântuirea lor este asigurată, numai să păzească dragostea frăţească faţă de toţi, căci urâciunea pe mulţi nevoitori îi lipseşte de mântuire.

DIN LIMONARIUL SFÂNTULUI SOFRONIE

Ne-a povestit ava Ilie (poreclit Ciobanul) că şezând el într-o zi aproape de mânăstirea Famenilor, pe la al şaselea ceas din zi a bătut în poarta mânăstirii o femeie. Ieşind el a întrebat ce doreşte, iar ea a zis:

"Şi eu, domnule avă, peterc viaţă pustnicească şi stau în cutare peşteră (era acea peşteră cam la un kilometru şi jumătate depărtare de mânăstire) şi mergând eu prin pustie (zicea ea) am însetat foarte din cauza căldurii, deci fă dragoste şi-mi dă puţină apă să beau!"

Atunci ava i-a dat carafa să bea, şi potolindu-şi setea, a plecat cu pace. Însă după aceea, a început vicleanul să-l lupte cu poftă către ea, aşa de tare, încât neputând el să mai rabde focul patimii, a ieşit din peştera lui şi luând toiagul s-a pornit să meargă la ea.

Mergând el puţin, a căzut în uimire (adică s-a făcut întru vedenie) şi a văzut pământul desfăcându-se şi primindu-l pe el înăuntru. Acolo, în sânul pământului, a văzut cum zăceau trupuri moarte, spintecate şi putrede. Din ele ieşea o duhoare nesuferită. Un oarecare bărbat încuviinţat la chip, i-a arătat acele trupuri zicând:

"Iată, acest trup este de femeie, acela de copil. Deci împlineşte-ţi pofta cât vrei. Însă pentru această plăcere, socoteşte de câte osteneli ai să te păgubeşti, căci ce doreşti doară alta decât aceste putregaiuri. Vezi pentru care păcat se lipsesc oamenii de împărăţia cerească! Vai şi amar neamului omenesc, căci pentru un ceas de plăcere se grăbesc a-şi pierde toată osteneala nevoinţelor de mai înainte!"

Zicând acestea bărbatul încuviinţat a venit şi l-a ridicat pe ava Ilie din adâncul pământului.

Atunci, venindu-şi în fire, a simţit că a încetat războiul trupului şi aşa s-a întors la peştera lui, mulţumind lui Dumnezeu.

DESPRE PATIMA CURVIEI

Pofta trupească vine la oameni uneori:

1. Din mulțimea sângelui, alteori

2. Din hrană sau băutură prea multă, din somn mult şi din răsfățare, apoi

3. Din lucrarea diavolului,

4. Din clevetire şi

5. Din înălțarea minții, când cel nepătat se înalță întru sine, socotindu-se mai vrednic decât alții. Pe unii din aceştia din urmă îi slobozeşte Dumnezeu să cadă, pentru a-şi veni întru simțire din smerenie, făcându-li-se cu asta pricină de mântuire. Căci cel mândru, până nu cade, nu se smereşte.

CE ÎNSEAMNĂ O CLĂTINARE DIN RĂDĂCINĂ A CREDINȚEI. PILDĂ DIN VIAȚA SFÂNTULUI PAISIE CEL MARE

Acum vreo şaisprezece veacuri în urmă strălucea în părțile Egiptului ca o stea luminoasă Cuviosul Paisie cel Mare.

Din numărul cel mare al ucenicilor săi, Cuviosul Paisie avea pe unul mai de-aproape pe care îl iubea mult pentru neräutatea şi pentru simplitatea lui. A mers odinioară acest ucenic în cetate spre a vinde rucodelia (lucrul mâinilor). Întorcându-se în schit după câteva zile, vede cu mirare ucenicul că duhovnicescul lui Părinte (adică Paisie), care îl avea la atâta dragoste, acuma nu-i mai dă nici o atenție.

Nici măcar blagoslovenia obişnuită nu i-o mai dă bătrânul, ba încă se fereşte de el ca de un străin. Se uită lung la el ca şi cum nu l-ar cunoaşte. Mirat de această străină schimbare, ucenicul îl întreabă:

"Părinte, de ce te fereşti aşa de mine ?"

"Dar cine eşti tu, că eu nu te cunosc?", îi răspunde bătrânul.

"Cum nu mă cunoşti, nu sunt eu cutare ucenic, pe care îl iubeai asă de mult?"

"Ucenicul acela era creştin (răspunde el) nu aşa cum eşti tu. Chipul tău din afară seamănă cu dânsul, dar sufletul tău a murit duhovniceşte. Semnele credinței celei vii s-au pierdut de la tine şi eşti ca un mort între noi. Spune-mi, ce ai pățit pogorându-te în cetate?"

"N-am pățit nimic şi n-am săvârşit nici un rău" (răspunse ucenicul).

"Ticălosule (îi zice bătrânul), ai suferit cea mai mare pagubă şi mai zici că n-ai pățit nimic! Atâta de nesimțitor eşti! Fugi acum de la mine căci nu mai pot sta de vorbă cu cel care s-a lepădat de Hristos!"

"Cum părinte, eu m-am lepădat de Hristos!" (a strigat cu spaimă ucenicul şi a început a plânge cu suspinuri).

Apăsat de mustratea cea aspră, bietul ucenic şi-a adus aminte despre o îmtâmplare pe care a avut-o când mergea spre cetate. Şi anume s-a întâlnit în cale cu un evreu foarte meşter la cuvânt şi viclean. Acesta se

arăta a fi un om învățat și iscusit în cuvintele Scripturii. Văzând el pe ucenic că este simpluț și cam sfios a început să discute despre Domnul nostru Iisus Hristos.

Între altele, jidovul cel viclean şi-a vărsat veninul lui de şarpe, zicând că nu este Hristos adevărat acela pe care îl cinstesc creştinii, ci altul este Hristos, adică acela pe care îl aşteaptă jidovii.

La aceste vorbe hulitoare, ucenicul din cauza prostimii lui, n-a îndrăznit să mustre pe spurcatul nepot al lui Iuda, nici nu şi-a astupat urechile şi nici nu s-a tulburat ca să se depărteze de el, ci a mers cu el înainte pe cale.

S-a sfiit de vicleanul jidov şi în loc să-l mustre, a căutat să-i țină hangul la vorbă şi anume a rostit că poate să fie aşa cum zice el.

Prin cuvântul "poate" ucenicul a dat să înțeleagă că nu este nici el sigur de venirea Domnului, ca şi cum ar zice că nici el nu este departe de părerea jidovului necredincios.

Îndoiala cea de o clipă, care s-a strecurat în mintea lui cea proastă, a fost socotită ca o lepădare de Hristos şi Cuviosul Paisie a cunoscut cu duhul căderea ucenicului şi s-a tulburat.

Nepăsarea şi sfiala pe care a arătat-o ucenicul față de jidovul hulitor a fost ca o trădare a sfintei credințe; pentru asta se ferea cuviosul de ucenic. Abia după o pocăință cu multe lacrămi fierbinți (ca şi oarecând Sf. Apostol Petru) a fost primit ucenicul iarăşi în slujbă de către Sf. Paisie.

Din această pildă putem cunoaşte câtă cumpătare aveau Sfinții Părinți când era vorba de taina Credinței. Lepădarea ucenicului s-a făcut prin neştiință, din cauza prostimii lui. Iar dacă se întâmpla cumva ca cineva să tăgăduiască cu bună ştiință sfânta şi dreapta Credință, atunci toți se tânguiau pentru el, ca şi pentru cel mort, şi nimeni dintre credincioşi nu aveau voie să facă legături cu cel lepădat.

Mai tare se fereau de el, decât de cel bolnav de ciumă. În asemenea cazuri Biserica punea legătură de afurisenie pentru cel căzut din credință şi numai după o lungă pocăință era primit din nou printre credincioşi, însă nu avea voie să se împărtăşească până în ceasul morții, iar dacă era cumva cleric, atunci pierdea dreptul la slujbă pentru toată viața. Aşa era în vremea veche.

Dar astăzi, ce ne este dat să vedem în lumea creştinilor noştri? Cutare frate sau cutare cleric predică învățătura comunistă, laudă dogmele cele fără Dumnezeu (ale ateilor), ba fac şi tovărăşie cu dânşii şi nimeni nu se fereşte de el şi nici nu i se dă pedeapsa cuvenită.

Unii se mai feresc puțin de cei înşelați, alții însă se sfiesc, temându-se de răzbunare, iar alții mai habotnici îi laudă pe unii ca aceştia că au îndrăzneală şi sunt râvnitori pentru dreptate. (Dumnezeu Sfântul să ne păzească de asemenea înşelăciune!)

Dacă socotim bine, vedem că înşelăciunea comunistă, cu întunericul masoneriei şi cu toată ceata ateilor din Apus nu este altceva decât o lepădare de Credință. Ca să fie protejați de guvernul ateilor, păstorii cei duhovniceşti ascund astăzi toiagul mustrării şi pleacă steagul credinței în fața stăpânirii lumeşti. Ba unii îi laudă pe stăpânitorii comunişti şi le fac paradă (Te deumuri). Se tem păstorii să nu jignească pe fiarele cele cuvântătoare.

IUBIREA DE ARGINT
(RĂDĂCINA TUTUROR RELEOR)

Un monah era bolnav şi l-a luat un părinte din chinovie să-l îngrijească pe bază că nu are cele de trebuinţă.

Deci îndemna acest părinte milostiv şi pe fraţii din mânăstire zicând:

"Siliţi-vă cât puteţi să odihnim pe bolnav!"

Bolnavul însă avea o oală plină de aur şi săpând sub aşternutul pe care zăcea şi-a ascuns acolo comoara.

N-a trecut multă vreme şi s-a întâmplat de a murit cel bolnav, fără să mărturisească nimic despre aur.

După ce l-au îngropat, a zis ava către fraţi: "Ridicaţi aşternutul acesta de aici!" Iar ei strângând aşternutul au aflat sub dânsul aurul îngropat (pentru că se cunoştea din săpătura locului) şi l-au dus la ava. Iar el văzând aurul şi înştiinţându-se cum s-a aflat, a zis:

"De vreme ce, nici trăind nici murind, n-a mărturisit pentru dânsul, ci la el îşi avea nădejdea, nu se cade să mă ating de el, ci luaţi-l aşa cum este şi-l îngropaţi cu el (adică împreună cu stăpânul lui)".

Deci s-au dus fraţii şi l-au pus în mormânt. Dar în vremea când se întorceau ei, iată că s-a pogorât foc din cer peste mormântul acela şi a ţinut multe zile, nestingându-se, până ce a mistuit şi pietrele şi ţărâna şi toate cele ce erau în mormânt şi toţi care vedeau erau cuprinşi de spaimă şi de mirare.

* * *

Un pustnic oarecare a fost supărat (adică luptat) de patima iubirii de argint.

Acesta a adunat din lucrul mâinilor sale un galben, apoi doi, după asta trei şi aşa nevoindu-se a câştigat cinci galbeni.

Nu mult după aceea a căzut bolnav la pat. I-au putrezit picioarele şi a plătit doctorului cinci galbeni, dar boala lui tot nu înceta.

Într-o dimineaţă i-a zis doctorul: Este nevoie ca să-ţi tai piciorul căci altfel va putrezi tot trupul tău!"

Monahul însă n-a primit, ci s-a dat pe sine morţii. Dacă a sosit noaptea şi el se zvârcolea plângând, a venit la el îngerul Domnului şi cum zăcea el, l-a apucat de picior şi netezindu-l zicea către el:

"Acuma ce mai zici, ai să mai aduni cinci?" şi în clipa aceasta tămăduindu-se bolnavul, îngerul s-a făcut nevăzut.

Deci făcându-se ziuă a venit doctorul bătând (ca de obicei) la uşă. Iar pustnicul sculându-se l-a întâmpinat pe el. Atunci doctorul văzându-l vindecat, a rămas înmărmurit şi aflând despre cele ce s-au făcut cu el a primit Botezul creştinesc (căci era păgân).

* * *

Zis-a un bătrân:

"Dacă doreşti împărăţia cerului, eşti dator a nu socoti averile. Că nu este cu putinţă a vieţui după Dumnezeu, fiind iubitor de dulceţi şi iubitor de arginţi".

* * *

Zis-a un bătrân:

"De la călugărul cel nevoitor şi silitor pentru mântuirea sa aceste două lucruri mai vârtos le cere Dumnezeu:

Neagoniseala şi Fără de grija. Că aceste două lucruri smintesc pe călugăr de la Învăţătura lui Iisus-Mântuitorul şi de la umilinţă, adică agoniseala şi gâlceava."

* * *

Povesteau oarecari dintre părinţi despre un bătrân care s-a învrednicit de mari daruri de la Dumnezeu şi s-a vestit în toate părţile numele lui, pentru viaţa lui cea îmbunătăţită. Deci a ajuns vestea despre el şi la împăratul, care, trimiţând oamenii săi, l-a chemat la sine pe bătrân.

După ce împăratul a luat blagoslovenie (rugăciune) de la el, i-a dat aur din destul.

Primind bătrânul aurul, s-a întors întru ale sale (adică în patria lui). Acolo a început să cumpere ţarini şi vii şi alte lucruri de agoniseală (ca şi mirenii).

Încă dinainte lumea avea obiceiul să aducă la el bolnavi ca să-i lecuiască.

Deşi au adus la el un îndrăcit şi a poruncit bătrânul dracului, zicând:

"Ieşi din zidirea lui Dumnezeu!"

Iar dracul i-a răspuns:

"Nu te voi asculta pe tine!"

Atunci a întrebat bătrânul:

"Pentru ce nu mă asculţi?" Iar demonul a zis:

"De vreme ce te-ai făcut şi tu ca unul dintre noi (ca un demon prin lăcomie), căci ai lăsat aducerea aminte de Dumnezeu pe care o aveai mai înainte şi te-ai apucat de grijile pământeşti, pentru aceasta nu te voi asculta, nici nu voi ieşi din om!"

* * *

Un frate a întrebat pe un bătrân, zicând: "Voieşti să ţin la mine doi bani, pentru vreme de boală trupească?"

Şi i-a răspuns bătrânul:

"Nu este bine să ţii mai mult decât îţi este trebuinţa. Deci de vei ţine acei doi bani, se află nădejdea ta la dânşii.

Şi de nu se va întâmpla să-i pierzi pe ei, nu mai poartă grijă Dumnezeu de tine.

Deci să aruncăm la Dânsul grija noastră, că El va purta grijă de noi".

O RĂTĂCIRE CARE SE ASCUNDE SUB MASCA EVLAVIEI

În anii din urmă am avut prilejul să cunosc pe un frate care venea din Grecia pentru închinare şi care avea idei greşite asupra clericilor şi tainelor bisericeşti.

Întrebându-l eu dacă nu rămâne la vreo mânăstire din Palestina, el mi-a răspuns:

"Părinte, eu n-am venit la Sfintele Locuri pentru călugărie, ci am venit ca să mă uşurez de păcate".

"Ei bine (i-am zis eu), dar ca să te uşurezi de păcate, ai nevoie de pocăinţă şi pentru asta nu este loc mai potrivit decât mânăstirea.".

Atunci el mi-a zis cam răstit:

"A fost odată mânăstirea mânăstire şi preoţia preoţie dar astăzi nu mai este. S-a depărtat darul şi nu mai lucrează prin slujitorii de azi. Biserica s-a şters de pe pământ".

Din vorbele acestea am înţeles că bietul închinător era ori deznădăjduit, ori rătăcit de credinţă. Am rămas pe gânduri câteva minute, apoi am zis:

"Dacă nu mai lucrează darul prin slujitorii Sfântului Altar, atunci nu mai este Biserica creştină, pentru care Domnul şi-a vărsat sângele, făgăduindu-se că va fi cu ea până la sfârşitul veacului. Căci zice la Sfânta Evanghelie:

"Iată Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârşitul veacului. Amin." (vezi sfârşitul Evangheliei de la Matei).

Iar în cartea cea către Efeseni a Sf. Apostol Pavel scrie cum a iubit Hristos Biserica: "Şi s-a dat pe Sine pentru ea, ca s-o sfinţească ... ca s-o înfăţişeze Sieşi şi Biserică slăvită, neavând pată sau vătămare ... ci ca să fie sfântă şi fără prihană". (Efeseni, cap. V, vers. 26).

Atunci fratele a oftat zicând:

"Eu părinte, să-ţi spun adevărat că mi-am pierdut orice încredere în preoţii şi arhiereii de azi. Pentru asta mă silesc să vin în fiecare an la Sf. Locuri, să mă botez în apa Iordanului şi să primesc Sfânta Lumină, spre iertarea păcatelor mele".

"Foarte bine faci, (i-am zis eu) însă Botezul de la Iordan îl săvârşeşti singur?"

"Singur, cu sfinţii îngeri", mi-a răspuns el.

"Şi eşti încredinţat că primeşti iertarea păcatelor prin asemenea botez, care se repetă în fiecare an?" (l-am întrebat eu).

"Mai poate fi îndoială pentru aceasta? (îmi zice dânsul) dacă nici apa Iordanului nu ne curăţă de păcate, atunci cine să ne mai cureţe?"

Aceste vorbe ale bietului închinător mi-au umplut inima de durere şi văzând prostimea lui, precum şi primejdia sufletească în care se afla, am căutat să-l lămuresc ce înseamnă Taina Botezului şi cum trebuie sfinţită după sfintele Canoane.

Iată cum se înşeală bieţii creştini, cari nu au mărturisire şi nu cunosc Sf. Scripturi.

Domnul n-a poruncit la nimeni să se boteze singur, după cum nici El nu s-a botezat singur pe Sine, ci a chemat pe Sf. Ioan Botezătorul să-i slujească la Botez.

Taina Sf. Botez se săvârşeşte numai o singură dată în viaţă şi anume se face aceasta de către slujitorii Bisericii, căci zice Domnul la Sf. Evanghelie către Sf. Apostoli (precum şi pentru urmaşii lor cari sunt arhierei şi preoţi):

"Mergeţi dară să învăţaţi toate popoarele, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sf. Duh ... şi iată Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârşitul veacului. Amin. (Cap 28, vers. 19020, Evanghelia de la Matei). Iar în cartea cea către Efeseni a Sf. Apostol Pavel scrie lămurit acestea:

"Nu este decât un Domn, o Credinţă, un Botez!"

Deci cine crede că se curăţă de păcate dacă se botează singur, oricând doreşte, acela este în mare rătăcire.

Canonul 47 al Sf. Apostoli zice: "Oricare episcop sau preot va boteza a doua oară pe cel care are Botez adevărat ... să i se ia darul, ca unul care îşi bate joc de Crucea şi de moartea lui Hristos ...".

La fel hotărăşte şi Canonul 57 al soborului de la Cartagina.

Deci dacă clericii, care nu socotesc Botezul cel bun şi botează a doua oară sunt pedepsiţi prin caterisire, atunci oare persoana nesfinţită, care botează singură (având ideea că se curăţă de păcate ca şi cum ar săvârşi taina), oare asemenea persoană nu este sub pedeapsă?

Rog pe cei cari citesc aceste rânduri să mă ierte că amintesc despre această rătăcire, care la fraţii noştrii români sunt sigur că nu se află. Dar pentru că trăim în aceste locuri unde putem vedea mai multe obiceiuri străine, este bine să ştim cum să povăţuim pe altul la nevoie. Mai ales că în ultima vreme, s-au ivit şi unii clerici, cari spun închinătorilor că dacă cineva se scaldă în Iordan (făcând scufundările obişnuite ca hagiu) acela primeşte iertarea păcatelor şi pentru asta nu mai are nevoie de mărturisire. Am cunoscut şi preoţi care învăţau că dacă cineva este botezat şi primeşte scufundările de hagiu în Iordan, atunci nu mai este nevoie de Taina Botezului. Iată fraţilor nişte păreri greşite, care zdruncină însăşi temelia Sfintei noastre Credinţe, care este taina Botezului. Aghiazma care se face la Iordan, atunci când vin închinătorii, este pentru a lua blagoslovenie închinătorii prin scăldare, însă nu este însăşi Taina Sf. Botez, chiar de rosteşte cineva şi numele Sf. Treimi. Aceasta este o simplă feştanie, iar nu botez, deşi lumea zice că s-a botezat, când s-a scăldat în Iordan.

NĂDEJDEA MÂNTUIRII - Stâlpul vieţii noastre

La temelia vieţii noastre sunt trei pietre mari şi anume: Credinţa, Nădejdea şi Dragostea. Dintre toate, nădejdea alcătuieşte sprijinul cel mai puternic al sufletului omenesc. Fără piatra nădejdii, clădirea vieţii noastre se dărâmă.

Dacă cumva se zdruncină această piatră de la temelie, atunci toate pietrele clădirii se zdruncină şi cad (adică toate virtuţile omului slăbesc şi se pierd).

Când slăbeşte mai ales nădejdea pentru mântuirea sufletului, atunci credinţa slăbeşte, iar dragostea creştinească se răceşte şi viaţa omului n-are nici un rost.

Taina vieţii creştineşti se sprijină pe nădejdea mântuirii, după cum şi copacul se sprijină în rădăcină. Dacă nădejdea aceasta a sufletului (adică rădăcina sufletului) se usucă, atunci de unde să mai odrăslească faptele cele bune, de unde să mai înflorească sfânta credinţă şi cum poate să mai rodească mântuirea?

După cum copacul îşi trage hrana din pământ prin rădăcină, tot aşa sufletul omenesc îşi trage puterea de viaţă prin nădejdea mântuirii.

Sfinţii Părinţi aseamănă nădejdea cu o anghiră (adică fierul cel încârligat de la corabie, care se înfige în pământ şi ţine corabia pe loc să nu fie luată de valuri). Viaţa omului este întocmai ca o corabie care se poartă de valurile vieţii şi de multe ori se primejduieşte de furtuna ispitelor. Dacă n-ar avea omul anghira nădejdii, atunci ar fi biruit de valuri totdeauna. Fără sprijinul acesta sufletesc omul n-ar putea ajunge niciodată la limanul mântuirii.

Prin nădejde ne mântuim zice Sf. Apostol Pavel.

"Din straja dimineţii până-n noapte să nădăjduiască Israel spre Domnul", zice Sf. Prooroc David. Nădejdea mângâie pe cel bolnav, întăreşte pe cel slab şi sprijină pe cel împovărat de bătrâneţe. Nădejdea dă curaj celor care se luptă cu necazurile şi cu ispitele vieţii. Prin nădejde se câştigă biruinţele asupra celor văzuţi şi nevăzuţi vrăjmaşi.

Nădejdea se naşte odată cu sufletul omenesc şi alcătuieşte stâlpul de bază al vieţii. Dacă n-ar avea virtutea nădejdii, atunci nici credinţa şi nici dragostea n-ar putea locui în sufletul omenesc şi viaţa s-ar pierde. Ea este puterea cea minunată a sufletului, care ridică din groapă pe răniţi cu păcatele şi-i aduce la pocăinţă. Nădejdea este raza cea luminoasă pentru cei din întunericul necunoştinţei, care îi îndreaptă la adevăr. În scurte cuvinte putem zice că omul care are nădejde nestrămutată în suflet, nu este biruit niciodată de furtunile şi de greutăţile vieţii.

CUVÂNT DE NĂDEJDE CELOR FĂRĂ DE NĂDEJDE

Trăim în veacul cel mai de pe urmă şi vrăjmaşul mântuirii se sileşte mai tare cu meşteşugul lui, văzând că se apropie sfârşitul. Sunt zilele smintelilor şi este mare secetă de cuvântul lui Dumnezeu, lipseşte povaţa cea sănătoasă pentru mântuire.

Astăzi mulţi dintre credincioşi ajung la deznădăjduire, din cauza lipsei de povăţuitor, căci "a lipsit cel cuvios" (cum zice Psalmistul).

Mai dureros însă este că boala deznădejdii se strecoară şi în inima celor cari au îmbrăcat "haina mântuirii", ba chiar si la unii din clerici.

Îndoiala pentru mântuirea sufletului se vede astăzi la mulţi creştini şi nu numai la cei robiţi de patimi sau străini de Biserică, ci şi la unii care merg pe calea pocăinţei, cu râvnă pentru adevărul sfânt.

Ei văd stricăciunea dimprejurul lor, văd apoi lipsa cea mare de povăţuitori, uneori văd şi lipsa de credinţă la "cei din sfeşnic" (care trebuie să lumineze) şi pentru asta se împuţinează la suflet bieţii creştini şi unii se deznădăjduiesc.

Cei cari îmbrăţişează viaţa monahală sunt mai adăpostiţi de valurile lumeşti, dar şi ei văd lipsa de spor duhovnicesc şi pentru asta îi cuprinde un fel de îndoială pentru mântuire, slăbănogindu-se la suflet.

Prin aceste rânduri, eu nu caut să judec nici să osândesc pe cei cari au îndoială pentru mântuirea lor, ci mă silesc ca să le pun la îndemână un "tonic" (adică o doctorie întăritoare pentru suflet).

Fraţilor, la începutul lumii nu era nici moarte pe pământ, nici boală între oameni şi nici amarul scârbelor şi al necazurilor. Era deplină fericire. Însă prin obrăznicia strămoşilor noştri (Adam şi Eva) s-a făcut duşmănie între oameni şi Dumnezeu: s-a depărtat fericirea.

Atunci a venit şi moartea pe pământ, s-au ivit şi boli între oameni şi toate necazurile cari urmează până azi.

Timp de 50 de veacuri (aproape 5000 de ani), adică de la căderea lui Adam şi până la venirea Domnului, toţi oamenii mergeau după moarte la întunericul din iad, fie că erau drepţi, fie că erau păcătoşi, toţi la întunecare se sălăşuiau. Nimeni nu era în stare să-i scoată, nici credinţa lui Avraam, nici bunătăţile proorocilor şi ale drepţilor nu puteau acoperi paguba păcatului strămoşesc.

Jertfele care se aduceau lui Dumnezeu pentru păcate, nu erau în stare să răscumpere sufletele de la moarte. Osânda pe care a rostit-o Dumnezeu după greşeala lui Adam era: moartea veşnică pentru toţi oamenii.

După izgonirea strămoşilor din rai, porţile fericirii s-au închis pentru totdeauna. Moartea şi iadul îi înghiţea pe toţi.

Trebuia ca omul să biruiască singur moartea, după cum el singur şi-a câştigat-o. Aşa s-ar fi cuvenit. Dar bietul om a ajuns rob al păcatului şi nu mai putea scăpa din ghiarele morţii. Numai cel străin de păcate putea să biruiască moartea şi să scoată pe om din legături. Însă toţi cei din Adam erau sub vina păcatului, toţi purtau pecetea osândirii strămoşilor, ca nişte robi ai morţii.

Dreptatea dumnezeiască cerea o jertfă fără prihană care să preţuiască atât cât preţuieşte viaţa tuturor oamenilor. Nimeni dintre oameni nu putea plăti preţul răscumpărării, chiar dacă ar fi avut toate bunătăţile. Pentru asta s-a pogorât Domnul la noi, s-a îmbrăcat în trup omenesc şi ne-a scos din robia morţii veşnice şi din legăturile blestemului. Fiecare dintre noi ştie toate acestea, dar eu le amintesc aici ca să vedeţi că bunătăţile oamenilor n-au fost în stare să dezlege blestemul cel vechi şi nici să izbăvească sufletele.

Îndreptarea noastră şi izbăvirea de osândă am dobândit-o prin jertfa cea de pe Cruce a Domnului nostru Iisus Hristos.

Deci, după cum n-au putut să scape de osândă toţi aleşii lui Dumnezeu din legea veche, cu toate bunătăţile lor, tot aşa nici noi cei de azi nu putem să ne mântuim prin faptele noastre, fără darul lui Dumnezeu. Întâi este sfântul dar şi pe urmă faptele noastre, care ajută la mântuire. Aceasta o spun din cauză că sunt mulţi dintre creştini şi mai ales dintre monahi, cari se bazează mai mult pe faptele lor şi mai puţin preţuiesc darul lui Dumnezeu. Când unii ca aceştia pătimesc vreo alunecare la patimi, sau când slăbesc cu trupul şi nu mai pot împlini faptele cele bune sau nevoinţele lor obişnuite, atunci se deznădăjduiesc de mântuire. Căci nădejea lor era la nevoinţele şi la bunătăţile lor, iar nu la mila lui Dumnezeu. Pentru ei, când s-a terminat voinicia trupului sau când au suferit vreo alunecare în păcate mari, atunci s-a terminat şi cu mântuirea (după socoteala lor). Fraţilor şi surorilor, cari vă îndoiţi de mântuire, să vă întăriţi bine în minte că:

De-ar face omul toate bunătăţile şi chiar de s-ar da şi la moarte pentru apărarea dreptăţii, însă fără darul cel sfânt al Domnului nu este mântuire. "A Domnului este mântuirea şi peste norodul Său binecuvântarea Sa" (cum zice Proorocul David în Psalmi).

Şi iarăşi: De-ar săvârşi cineva toate răutăţile din lume, însă dacă nu-şi pierde nădejdea în Dumnezeu şi dacă aleargă la pocăinţă tot se mântuieşte.

"Deşartă este mântuirea omului" zice Psalmistul, adică toată strădania omului este zadarnică fără ajutorul lui Dumnezeu. Fiecare om este luptat de felurite păcate şi se răneşte de ele. Deci noi singuri, oricâte bunătăţi şi oricâte nevoinţe am face, nu suntem în stare să ne vindecăm şi să dobândim nevinovăţia. Darul lui Dumnezeu împlineşte toate lipsurile noastre şi ne vindecă spre mântuire.

Nimeni dintre drept credincioşii creştini să nu se împuţineze la suflet încât să zică sau să cugete că nu mai este mântuire pentru el. Împuţinarea aceasta a sufletului şi îndoiala pentru mântuire vine de la vrăjmaş.

Şarpele care a îndemnat odinioară pe strămoşi să mănânce din rodul oprit şi nu vor muri niciodată, acum şi-a schimbat glasul şi le şopteşte la mulţi, zicând:

"Zadarnic mâncaţi pâinea vieţii" căci "nu mai este mântuire pentru voi!" Auziţi ce glas înşelător răsună astăzi? Sf. Prooroc David pricepea glasul acesta, pentru aceasta zice la Psalmul 3.2: "Mulţi zic sufletului meu: nu este mântuire întru Dumnezeul lui!" Dar el se întărea cu nădejdea în Dumnezeu, zicând: "Pentru ce eşti mâhnit suflete al meu şi pentru ce te tulburi? Nădăjduieşte spre Dumnezeu, mântuirea feţei mele şi Dumnezeul meu" (Psalmul 41). Şi aceste cuvinte Proorocul le rosteşte de mai multe ori, arătând cu asta primejdia care vine din deznădejde. Citiţi cu băgare de seamă la Psaltire şi veţi vedea cât de întărit este împăratul David cu nădejdea mântuirii. El nu era nici botezat şi nici bucuria Învierii Domnului n-a cunoscut-o arătat, (ci numai în chip tainic), dar nădejdea mântuirii răsună în toţi psalmii lui. Afară de asta nici el n-a fost scutit de rănile păcatului, ba încă a pătimit cele mai grele răni (din preacurvie şi din ucidere). Dar nădejdea lui nu s-a împuţinat şi pentru asta s-a mântuit şi s-a sfinţit.

Socotiţi apoi că tâlharul cel credincios era în gura morţii cu sufletul împovărat de rele, dar nădejdea lui a rămas neclintită până la urmă. Căci de n-ar fi avut nădejde, atunci n-ar fi îndrăznit să zică: "Pomeneşte-mă Doamne, când vei veni întru Împărăţia Ta!"

Cât de dureros este să vezi că mulţi din cei ce s-au îmbrăcat întru Hristos prin taina Sfântului Botez şi se împărtăşesc cu Pâinea Vieţii (adică cu Trupul Domnului), cu alte cuvinte când vezi pe cei chemaţi să moştenească împărăţia cerurilor că se deznădăjduiesc de mântuire! Mare durere pentru Sfânta Biserică, maica nostră duhovnicească, care se sileşte ca pe toţi să ne mântuiască!

Toţi Sfinţii Părinţi mărturisesc într-un glas că nici un păcat nu este aşa de vătămător, precum este păcatul deznădăjduirii, căci el e aproape ca şi lepdarea de Dumnezeu. Pentru aceasta, fraţilor, să ne doară inima pentru păcatele noastre (căci prin ele am supărat pe Bunul Dumnezeu), dar întristarea noastră să fie totdeauna însoţită cu nădejdea în mila Părintelui Ceresc şi niciodată să nu avem îndoială de mântuire.

Obiceiul vrăjmaşului este să aducă în inimă frica cea dobitocească şi tulburare, ca prin asta să arunce pe om în deznădejde. Dar tu, frate creştine, chiar dacă L-ai vedea pe însuşi Domnul că îşi întoarce faţa Sa de către tine şi nu te mai socoteşte între oile Sale, tu nici atunci să nu te împuţinezi, ci roagă-te cu stăruinţă de El, precum se ruga şi văduva cea necăjită către judecătorul nedreptăţii (cum spune la Sf. Evanghelie) şi nu vei rămâne ruşinat. Strigă cu îndrăzneală la gândurile cele otrăvite, cum striga şi Sf. Prooroc David, zicând: "Domnul este luminarea mea şi mântuitorul meu, de cine mă voi teme?" şi apoi zi: "Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul, acoperământul meu este Duhul Sfânt!"

O PĂRERE GREŞITĂ CARE NE VATĂMĂ PE MULŢI

În folia ce urmează am înşirat câteva slove de lămurire pentru adevărul înţeles al păcatului după mărturiile Sfintei Scripturi.

Mi s-a întâmplat să stau de vorbă cu multe persoane cari sunt cu părerea că, dacă nu umblă pe calea desfrâului lumesc, atunci nu au păcate şi deci nu au ce să mărturisească la duhovnic.

Sunt câţiva ani de când îndemn pe un frate din mânăstire să meargă la părintele duhovnic pentru mărturisire.

"Ce am eu cu duhovnicul (îmi zice el) doară n-am omorât pe tata şi nici nu trăiesc în păcate!"

Iată cum înţelege el păcatul şi mulţi sunt cari înţeleg ca şi el (deşi merg la duhovnic). Fratele cu pricina socoate ca o năpăstuire îndemnul la mărturisire. El, nevinovatul, nu ştie încă de duhovnic pentru că nu are

păcate! Şi doar - să nu se deoache - nu este mai breaz decât "fiul cel pierdut" din Sfânta Evanghlie, dar pentru că ... (să mă iertaţi) nu are femeie, el se crede fără păcat.

Iată unde se mărgineşte păcatul după socoteala lui şi din nenorocire mulţi sunt părtaşi cu el şi se împărtăşesc regulat, fără să ştie de părintele duhovnic. Prăpastie adâncă este asta pentru bietul suflet, căci se defăimează cea mai trebuincioasă taină pentru mântuire, adică Taina Pocăinţii (care împreună cu Sfântul Botez deschide uşa raiului la toată lumea). Căci cine socoate că nu este păcătos, acela nu are nici pocăinţă şi nu ştim unde este mântuirea lui.

Sfinţii Părinţi ne învaţă că orice abatere de la bine este socotită păcat (căci şi pruncul are mânie şi pizmă). Sf. Prooroc David se plânge "că întru păcate m-am născut" (Ps. 50), iar noi care am îmbătrânit în rele zicem că nu facem păcate? Oare numai desfrâul trupesc este păcat? Dar Tablele Legii, câte porunci ne-a dat Dumnezeu până la porunca a şaptea (să nu facă desfrânare)? Iar la cele nouă Fericiri din Sf. Evanghelie, oare fericeşte Domnul numai pe cei curaţi cu trupul? Dar nici nu aminteşte de asta, căci dacă n-ai inima curată, nici trupul nu este curat şi nici sufletul. Avem sute de mărturii despre asta şi noi ne înşelăm adesea socotind ca păcat numai troahna obişnuită în lume (adică desfrâul), iar altele care sunt mai vătămătoare nu le luăm în seamă. Dar oare numai cel care tuşeşte este bolnav? Câţi sunt atacaţi de oftică, de rac sau alte boli lăuntrice, dacă nu tuşesc şi nu scuipă, oare ei sunt bolnavi?

CUM ÎNŢELEG CEI MULŢI PĂCATUL

Povestea un preot misionar din Grecia (dintre cei râvnitori) că mergând odată către un sat (aproape de Tesalonic) s-a întâlnit cu un ţăran care se întorcea de la câmp. Ca să-l încerce pe om de răbdare, a zis către el preotul:

"Bună seara, păcătosule!" La vorba asta i-a sărit omului ţandăra, răspunzând preotului cu mânie:

"Eu păcătos? De unde ştii asta? Eu sunt cel mai bun creştin din sat, că nu mă ştiu pătat de loc întru păcate!"

Văzând preotul nostru că a dat de bucluc, a căutat să schimbe vorba ca să-l liniştească, dar n-a fost chip. Omul n-a mai vrut să vorbească şi a plecat supărat. Interesându-se preotul în sat despre omul acela cu pricina a aflat că el era eroul sfezilor şi al tulburărilor din sat. Toţi se fereau de el ca de o vacă care împunge.

Poate vreţi să râdeţi cumva de socoteala ţăranului şi de supărarea lui? Gândiţi-vă însă puţin şi veţi vedea că mai toţi avem socoteala lui.

Acela, pentru că se ştia în căsătorie legitimă (adică căsnicie cinstită) era de părere că este cel mai bun creştin.

De asemenea şi noi mulţi dintre călugări şi călugăriţe, cari suntem feriţi de microbii desfrâului lumesc, socotim că ne-am înstrăinat de păcate şi trăim fără prihană.

Chiar dacă (pe de altă parte) am ajunge la măsura lui Lucifer întru mândrie, chiar dacă am întrece pe Iuda, prin iubirea de argint, chiar dacă am fi pentru toţi ca o vacă împungătoare (cu mânia şi zavistia), chiar dacă am mânca carnea fratelui prin clevetire şi bârfire, chiar dacă am fi lacomi şi trândavi (ca nişte râmători, precum sunt eu primul), în sfârşit (ca să nu mai înşir multe), chiar dacă unii (ca şi mine) ne-am bălăci în mocirla tuturor fărădelegilor şi de am umbla în calea fariseilor prin lucruri făţarnice, noi fericiţi ne socotim ca nişte porumbiţe nevinovate, pe câtă vreme nu ne ştim întru păcate (adică nu suntem în desfrâul lumii).

O, ferice de noi (nevinovaţii) că nu umblăm în calea păcătoşilor! Cam aşa cugetăm mulţi dintre noi, sărmanii!

Dar fraţilor şi surorilor, ia staţi puţin să ne dezmeticim! Oare nu cumva ne înşelăm cu părerea?

Ia s-o luăm de la începutul lumii, să vedem, noi suntem greşiţi, ori a greşit Scriptura.

Lucifer, mai marele îngerilor doară a făcut desfrânare (ca cel care nu avea trup) şi cum s-a prăbuşit din cer cu a treia parte din îngeri, prefăcându-se în diavoli?

Oare mândria şi încăpăţânarea lui nu este păcat?

Adam şi Eva n-au făcut desfrânare şi totuşi au pierdut raiul şi prin ei tot neamul omenesc s-a osândit la moarte?

Oare lăcomia şi obrăznicia strămoşilor nu este păcat ca şi desfrâul?

După aceea pedeapsa lui Cain oare pentru desfrâu a fost? Pizma lui care a născut primul omor între oameni, oare nu este păcat? Lăcomia lui de agoniseală care l-a învăţat să vândă pe Stăpânul, oare nu este păcat?

Dar împerecherile cari s-au ivit în sânul Sfintei Biserici şi prigoanele cele înfricoşate cari nu încetează nici astăzi, oare din păcatul trupului se nasc? Râvna cea fără socoteală şi urâciunea, oare nu sunt şi ele păcate? Căci doară toţi ereticii şi prigonitorii Bisericii au fost şi sunt foarte râvnitori. Dar râvna lor este fără socoteală şi pentru asta urăsc adevărul şi hulesc pe Dumnezeu.

Dar oare, fraţilor, războaiele şi mizeria care bântuie lumea numai din păcatul trupesc se nasc? Goana cea nebună pentru stăpânire, râvna la avuţia străină, care aţâţă pe om la război şi-l face mai crud ca o fiară, oare asta nu este păcat ca şi desfrânarea?

Vedeţi că până la desfrânare sunt alte păcate mai grele şi mai greu de vindecat.

Ne înşelăm rău dacă socotim păcate numai căderile trupeşti (curvia şi tot neamul ei). Să nu creadă cineva că este fără prihană, dacă a fost ferit cumva de "gripa" desfrâului trupesc. Gripa aceasta (adică păcatul trupesc) este vădită în toată lumea ca o troahnă generală şi i se cunosc cauzele şi leacurile perfect.

Dar ia gândiţi-vă câte boli ascunse se cuibăresc în sufletul nostru fără să fie vădite la arătare şi fără să pricepem de unde se nasc şi cu ce leacuri se vindecă.

Deci fraţilor, să nu ne fericim pe noi sărmanii dacă suntem feriţi de gripă şi în schimb întru noi mocnesc boli mai grele (zic de cele sufleteşti) pe care nu le pricepem uşor, dar care ne rod haina sufletului ca şi viermii.

Să nu socotim păcătos numai pe omul desfrâului şi nici să numim păcate numai pe cele trupeşti, căci atunci facem mincinoase Sfintele Scripturi şi nu ne putem cunoaşte şi nici îndrepta boala sărmanei noastre făpturi.

O VEDENIE DE MARE FOLOS PENTRU TOȚI ŞI MAI ALES PENTRU CĂLUGĂRI

Calea spre Eleonul cel de Sus
"Eleon" se tâlcuieşte în limba noastră:
"Muntele Măslinilor"

CUM A CĂLĂTORIT
- în vedenie -
STAREȚUL IOSAF din Sf. Sava
la muntele cel minunat din ceruri

S-a tâlcuit din greceşte această vedenie în anul 1942,
iar acum s-a scris pentru folosul de obşte,
de către cel mai nevrednic dintre Ieromonahi,
Ioan Iacob în Schitul "Sf. Ana" - Hozeva, 17 Noiembrie 1957

VEDENIA STAREȚULUI IOSAF DIN MÂNĂSTIREA SF. SAVA, ANUL 1854

Iată cum povesteşte monahul Iosaf vedenia pe care a avut-o la Sf. Sava:

În 13 zile ale lunii Martie (ziua de joi), ora 6 din noapte, m-am sculat să ascult slujba Utreniei.

Am mers în Biserică şi m-am aşezat în strană, iar frații citeau Miezonoptica. Atunci eu cugetam la patimile Domnului nostru Iisus Hristos zicând în mintea mea:

"Un Dumnezeu făcător, ziditor şi creator a toate a primit să se facă om pentru noi, s-a răstignit şi s-a îngropat. Acestea toate le-a suferit pentru mântuirea oamenilor".

Cugetând eu acestea, mi s-a înduioşat inima şi mi-a venit atâta bucurie în sufletul meu, şi o linişte negrăită s-a revărsat în mintea mea, încât am ajuns la aşa de mare umilință, că lacrămile curgeau pârâu din ochii mei. Şi mi-a venit atunci în suflet o negrăită dragoste dumnezeiască care mă înflăcăra (mă aprindea la inimă). Dimpreună cu dragostea mi-a venit şi o smerenie aşa de mare, încât nu găseam nici o făptură aşa ticăloasă ca mine. Atunci mi s-au deschis ochii în aşa chip, ca şi cum s-ar fi făcut o cale din inima mea până la tronul lui Dumnezeu.

În vremea aceea mintea mea dimpotrivă cu aşezarea cuvântului (adică cugetarea) şi cu inima mea erau legate şi mă rugam în taină cu mintea, fără o piedică oarecare. Atunci eu ziceam când rugăciunea, când oarecare cuvinte umilicioase. După aceea mi-a venit aşa o dragoste pentru aproapele meu încât mă rugam atunci pentru cei care mă duşmăneau şi pentru cei care mă urau şi din multa bucurie a inimii mi s-a umilit duhul (sufletul meu).

Câtă vreme eram în această stare mă vedeam pe mine că sunt în Biserică şi-i vedeam şi pe frații cari citeau. După aceea nemaiputând să stau în picioare, am tras scândura de la strană şi m-am aşezat, rugându-mă mereu cu mintea. Atunci am fost cuprins de o aşa de mare dragoste dumnezeiască încât n-a mai fost chip să mă odihnesc (să mă simt) pe pământ. În acele clipe nu mai aveam teamă de Dumnezeu, ci simțeam o mare îndrăzneală şi dragoste către El.

Fiind stăpânit sufletul meu de o asemenea dragoste, n-am mai putut să zic rugăciunea minții şi nici vreo altă rugăciune, ci numai cât simțeam în sufletul meu o aprindere şi o dragoste dumnezeiască, întocmai ca o flacără care îmi ardea inima. Sufletul meu era pironit către Dumnezeu şi numai la El cugetam, iar din ochii

mei curgeau ca un râu lacrimile. Mi s-a înduioşat duhul din bucuria inimii şi eram cuprins de o mare smerenie.

Atunci deodată m-am făcut întru uimire (adică am fost răpit) cu duhul şi nu mai vedeam după aceea nici Biserica, nici pe fraţii dinăuntru şi nici nu mai auzeam cele cari se citeau la strană.

Mă aflam atunci (cu duhul) într-o livadă mare şi prea frumoasă, care era împodobită cu tot felul de copaci şi cu flori pline de mireasmă. Podoaba şi frumuseţea ei nu se poate scrie şi nici nu se poate povesti de limba omenească.

Era plină de atâta lumină ca şi cum ar fi fost luminată de şapte sori. Am privit de departe şi am văzut o mulţime de oameni oarecari în veşminte strălucitoare, toţi tineri la vârstă şi frumoşi la chip. Fiecare din ei strălucea ca soarele şi păşeau încet, încet.

Atunci simţeam mare bucurie în sufletul meu şi ziceam, nedumerindu-mă în sine: "Oare a cui să fie livada aceasta şi cine să fie oare aceşti oameni? Şi cum mă aflu eu aici?"

Acestea cugetându-le, mergeam şi eu cu dânşii. După ce am mers o mică distanţă, am văzut şi pe alţi oameni, mulţime nenumărată, cari stăteau toţi împreună şi erau îmbrăcaţi în haine soldăţeşti. Toţi erau tineri cu vârsta, voinici la trup şi foarte blânzi şi frumoşi la chip, strălucind ca soarele. Când i-am văzut eu pe aceştia m-am oprit, privind la frumuseţea şi la podoaba lor. Simţeam atunci o mare bucurie în sufletul meu. După aceasta, am auzit o voce de la dânşii, zicând astfel:

"Fratele nostru Iosaf are mare dorinţă să meargă la Împăratul, după cum ştim noi toţi. Deci cine este dintre noi să-l conducă (adică să-l călăuzească)?" Atunci s-a despărţit unul dintre ei, care era mai tânăr, mai voinic şi mai frumos decât toţi. În mijlocul celorlalţi strălucea şi se arăta ca un ofiţer peste ceilalţi. Deci s-a întors şi a zis către ceilalţi tineri:

"Eu îl voi conduce, căci precum ştiţi are deosebită dragoste către mine. Ziua şi noaptea mă ruga pentru aceasta şi de multe ori m-am pus chezaş la Împăratul pentru el".

Zicând el acestea s-a pornit către mine. Iar eu cugetam cu mirare, zicând: "Pe oamenii aceştia eu nu i-am văzut altă dată, dar ei m-au văzut şi de unde îmi cunosc numele? Apoi de unde au aflat că eu doresc să merg la Împăratul?" Cugetând eu acestea, a venit tânărul lângă mine şi mi-a zis cu faţă veselă: "Urmează-mă, ca să mergem la Împăratul!" Iar eu i-am zis: "Te rog frate, lasă-mă, cine sunt eu să merg la Împăratul? Şi care Împărat este acela care să mă cunoască pe mine?"

Atunci el a zâmbit puţin cu faţa veselă şi mi-a zis:

"Oare te prefaci că nu ştii care Împărat este acela la care vreau să te duc? Ori poate nu ştii cine sunt eu? Pentru că m-ai iubit şi m-ai rugat ziua şi noaptea, iată am venit să te iau şi să te conduc spre a merge la Împăratul. Este cu neputinţă să te las, trebuie să mă urmezi!"

Atunci eu neavând ce să mai răspund, l-am urmat (acela mergând înainte şi eu după dânsul). Cum mergeam eu aşa, îmi zicea gândul să-l întreb cine este el, de arată către mine atâta dragoste, pentru că nu-l cunoşteam încă cine este. Dar iarăşi mă ruşinam să-l întreb zicându-mi în gând că poate voi afla pe urmă. Aveam însă mare uşurare în sufletul meu câtă vreme îl vedeam lângă mine.

Deci am mers noi multă distanţă de loc, de la acea câmpie prea frumoasă, aşa încât nu se mai vedea nimeni afară de noi doi (adică eu şi călăuza), care mergeam. Când s-a terminat acea câmpie mare şi prea frumoasă am ajuns la o cărăruşă îngustă, care era foarte lungă, încât nu i se vedea capătul, iar de o parte şi de alta erau ca nişte ziduri înalte. Calea aceea era atât de îngustă, încât abia putea trece un singur om pe jos.

Când am ajuns acolo mi-a venit în inima mea o oarecare sfială, pentru că locul acela era sălbatec şi fără nici o mângâiere, dar când vedeam pe călăuza mea, se veselea sufletul meu.

Atunci călăuza mea oprindu-se puţin, m-a privit cu faţa lină şi veselă şi mi-a zis: "Pentru ce frate, este tulburat sufletul tău? Pentru ce te-ai lăsat stăpânit de lene şi se răspândeşte mintea ta încoace şi încolo? Pentru ce nu-ţi păzeşti mintea la cugetarea numelui lui Iisus Hristos? Au nu ştii câtă pagubă are omul când se leneveşte la Rugăciune, chiar şi numai la o singură răsuflare? Şi iarăşi oare nu ştii câtă folosinţă dobândeşte când cugetă totdeauna la mântuitorul nume al Domnului nostru Iisus Hristos? Un asemenea om se izbăveşte de patimi şi de păcate, făcându-se sălaş al Sf. Treimi. Acela va să ajungă la desăvârşită dragoste, din care dragoste ai gustat o parte şi tu (prin nespusa milostivire a lui Dumnezeu) şi-i cunoşti dulceaţa. Deci pentru ce ai neglijat acest lucru (adică Rugăciunea minţii)? Până când vei rămâne, frate, în acest somn adânc al trândăviei, şezând întru nelucrare? Adu-ţi aminte de aşezarea ta cea mai dinainte, pe care ai neglijat-o (ai nesocotit-o) cu desăvârşire! Oare nu Dumnezeu este cel care te-a învăţat chipul în care să iei de mijlocitoare şi de chezăşuire a mântuirii tale pe Pururea Fecioara Născătoare de Dumnezeu? Oare El te-a învrednicit să afli povăţuitor neînşelat spre încredinţarea acestui lucru? Au nu cunoşti frate, milostivirea şi dragostea ce ţi-a arătat-o Dumnezeu?

Dar cu toate acestea, mare este milostivirea lui Dumnezeu către tine!"

Când mi-a grăit toate aceste cuvinte călăuza mea, m-a cuprins o mare umilinţă şi cu inima înfrântă, ziceam:

"Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă".

Şi când auzeam rugăciunea atât de mult mi se aprindea inima spre dragoste şi iubire dumnezeiască şi aşa de curat mă rugam, căci nici un lucru şi nici un cuget nu era ca să-mi tulbure mintea, ori să mă împiedice de la rugăciune. Şi atât de mult mi s-a adâncit mintea întru rugăciune şi atâta putere am luat din ea, încât mi-a fugit frica ce m-a cuprins mai înainte.

Atunci s-a întors călăuza mea spre mine şi mi-a zis:

"Ai văzut că eşti mai bine dacă zici Rugăciunea? Dacă vrei să fii totdeauna în această stare şi să te mântuieşti, scoală-te din adâncul somn al trândăviei şi unelteşte iarăşi aşezarea ta cea mai dinainte. Cea dintâi treabă a ta să fie paza poruncilor lui Dumnezeu cu neşovăire.

Toată râvna ta s-o pui întru cugetarea numelui lui Iisus Hristos, precum şi a Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare.

Ia seama să păzeşti şi aceasta cu scumpătate, adică: Să te mărturiseşti curat în toată ziua (oricâte ţi s-ar întâmpla) şi să nu ascunzi vreun cuget de către duhovnicul tău!"

Zicându-mi el acestea, am început să mergem pe ulicioara cea îngustă şi cum mergeam, am văzut deasupra zidului (lângă drum) nişte cruci, ca semne ale drumului. Când am ajuns aproape de cruce, călăuza s-a oprit, făcând de trei ori semnul crucii şi zicând: "Crucii tale ne închinăm Stăpâne şi Sfântă Învierea Ta o lăudăm!"

Mi-a zis apoi să şi mie să fac la fel cu dânsul şi am făcut. După ce am mers o mare distanţă de loc, am ajuns în partea cealaltă (din faţă) la capătul ulicioarei. Terminându-se drumul, am ajuns într-un loc, de care te cuprindea frică şi cutremur văzându-l. Pentru că era o prăpastie, ca un fel de haos întunecos. Se arăta o groapă adâncă ca o mare, a cărei lungime şi lăţime era fără sfârşit. Nu se vedea acolo nimic, decât întuneric beznă. În partea din faţă a gropii - foarte departe - se vedea un munte înalt, al cărui vârf ajungea până la cer. Pe la mijlocul acelei gropi înfricoşate era o punte îngrozitoare, pentru că puntea aceea era numai dintr-un lemn rotund, a cărui grosime era numai de o palmă şi unul din capetele punţii era la capătul uliţei celei

înguste, iar celălalt capăt era la poalele muntelui celui înalt. Când sufla vântul, tremura puntea ca o frunză de copac.

Dacă am ajuns noi mai aproape şi am văzut acea groapă groaznică şi înfricoşată şi puntea, atunci mi-a venit frică şi cutremur în sufletul meu, când mă gândeam că este nevoie să trecem peste puntea aceea. M-am uitat într-o parte şi în alta să văd de nu este cumva un alt loc să trecem dincolo de groapă, pentru a ajunge la muntele cel înalt, care se vedea departe. Dar nu se afla nicăieri nici drum nici loc uscat de trecut, ci era groapa aceea toată numai, ca o mare întunecoasă.

Atunci s-a întors iarăşi călăuza spre mine şi mi-a zis, ca şi cum m-ar certa: "Iarăşi ai lăsat Rugăciunea şi pentru asta te cuprinde frica. Dă-mi încoace mâna!" Atunci eu i-am dat mâna cea dreaptă şi el apucându-mă m-a urcat deasupra pe punte şi ne-am pornit să mergem.

După ce am mers puţină distanţă, am văzut că puntea se clătina şi tremura ca frunzele când o suflă vântul. Eu am privit într-o parte şi în alta a gropii şi mi-a venit frică să mai merg pe ea, dar cu toate acestea, când vedeam călăuza mea că mă ţine de mână, mai prindeam puţin curaj.

Atunci s-a oprit puţin călăuza mea întorcându-şi faţa spre mine şi mi-a zis:

"Fă-ţi semnul crucii de trei ori şi cheamă numele Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare şi Pururea Fecioarei Maria, pentru că în locul acesta mare putere are numele Ei!"

Atunci, eu am făcut de trei ori cruce şi am zis în mintea mea: "Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-mi!"

Şi (O, minune!), atâta putere mi-a venit în sufletul meu, încât n-am mai simţit vreo sfială sau frică.

Totuşi puntea tremura ca o pânză de păianjen, când mergeam noi pe ea. După multă vreme de cale, am ajuns la capătul punţii. Terminându-se puntea, am ieşit la picioarele muntelui arătat.

Atunci călăuza mi-a slobozit mâna de care mă ţinea şi mi-a zis: "De-acum nu mai ai frică!" Dar eu, din multa dragoste pe care o aveam către călăuza mea, nu voiam să mă despart, ci tot mă ţineam de mâna lui şi mergeam împreună. Dacă am mers aşa o mică distanţă, am început să urcăm muntele. Atunci m-am uitat în sus şi nu se vedea vârful lui, aşa era de înalt. Era şi greu de urcat, dar şi locul era prea veselitor. După ce am urcat o bună distanţă, m-am oprit puţin şi am privit în toate părţile muntelui, minunându-mă. Pentru că toate părţile muntelui erau acoperite cu măslini.

Şi mi-am zis în minte mea:

"De unde s-au găsit aici atâţia măslini?" Şi iarăşi am început să urcăm spre vârf.

După ce am mers o bună distanţă am ajuns deasupra în vârful muntelui. Şi iarăşi mai mergând puţin am ajuns la o poartă mare, care era deschisă.

Atunci călăuza mea a făcut semnul crucii de trei ori, asemenea şi eu, apoi am intrat înăuntru pe poartă.

M-am uitat eu acolo şi am văzut o câmpie atât de mare, încât nu i se vedea capătul, nici în lungime şi nici în lăţime: precum este tăria cerului aşa de mare era şi câmpia ceea. Frumuseţea ei şi podoaba ei cine este în stare să o povestească?

Însemnare:

Până aici am găsit scrisă vedenia lui Iosaf. Mai mult nu se află în mânăstirea Sf. Sava. Se zice că în Sfântul Munte se găseşte scrisă vedenia aceasta până la sfârşit. Dacă ajută Bunul Dumnezeu voi căuta prin scrisoare, ca să aflu şi restul povestirii.

URMARE LA VEDENIA STAREŢULUI IOSAF DIN MÂNĂSTIREA SF. SAVA, ANUL 1854

Şi de aş voi să descriu frumuseţea acelui câmp nu aş putea pentru că nu este vreun lucru pământesc cu care să-l asemăn. Limba omenească nu poate să spună frumuseţea lui, nici minte omenească nu poate să o înţeleagă. Acel câmp era împodobit cu tot felul de copaci şi înfrumuseţat cu tot felul de flori cu bună mireasmă. Lumina care lumina acolo era ca şi cum ar fi şapte sori.

Deci, când am văzut acel câmp, s-a robit inima mea de frumuseţea lui şi pofteam să rămân acolo. Dar povăţuitorul meu îmi zice: "De acum ai să vezi şi alte lucruri frumoase şi după aceea ai să-L vezi pe Împăratul.". Şi mergeam, bucurându-ne, pe acel câmp frumos. Şi am văzut de departe mulţime de oameni îmbrăcaţi în haine călugăreşti, însă nu negre, ci roşii strălucitoare. Hainele lor străluceau ca lumina, iar feţele lor mai mult decât soarele. Vederea şi frumuseţea lor era mai presus de înţelegerea omenească. Unii dintre ei erau tineri, iar alţii bătrâni. Şi apropiindu-ne de ei ne-au primit cu mare bucurie şi au zis către povăţuitorul meu: "Bucură-te, mare mucenice Gheorghe, iubitule al lui Hristos.". Asemenea si el le-a zis lor: "Bucuraţi-vă şi voi cuvioşilor, iubiţii lui Hristos". Atunci toţi şi-au întors feţele lor spre mine şi cu feţe vesele mi-au zis: "Fiule Iosafe, de ar dobândi omul toată lumea şi-şi va pierde sufletul, ce va folosi şi de ar trăi o sută de ani şi ar dobândi toate bunătăţile lumii şi de şi-ar face toate poftele, tot trebuie să vină înfricoşătorul ceas al morţii şi toată viaţa lui i se va părea un vis şi o umbră. Iar tu de te vei scula din lenevire şi vei începe iarăşi viaţa ta cea dintâi, vei plăcea lui Dumnezeu şi te vei învrednici cereştii fericiri şi te vei bucura împreună cu noi în veci. Iar de-ţi vei petrece viaţa ta cu lenevire, vei ajunge în valea care primeşte pe cei leneşi şi trândavi şi nepocăiţi. Fiule, nu voiesc a iubi mai mult acel noian întunecat decât această fericire. Nu voiesc a pune mai presus lenevirea decât dragostea lui Hristos! Fiule, adu-ţi aminte din ce înălţime ai căzut şi de ce te-ai înstrăinat şi ce ai păgubit! Fiule, întoarce-te şi cazi la milostivirea lui Dumnezeu şi noi nu vom înceta rugându-L pe dânsul!" După aceasta ne-am despărţit de ei şi am plecat mai departe.

Atunci s-a înfricoşat sufletul meu de aceasta. Şi am aflat că povăţuitorul meu era Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruinţă. Şi mi-am adus aminte şi de cuvintele ce le-a zis el, când se întrebau acei ostaşi "Cine să-l povăţuiască din noi?" Căci zicând: "Eu o să-l povăţuiesc, pentru că are deosebită dragoste către mine şi de multe ori m-am pus chezaş şi mijlocitor către Împăratul pentru dânsul", l-am cunoscut pe deplin, căci de la început aveam mare şi deosebită dragoste către Sf. Gheorghe, mai mult decât faţă de alţi sfinţi. Şi de multe ori l-am pus mijlocitor pentru mântuirea mea. Şi multe minuni a făcut cu mine şi oricând l-am rugat nu m-a lăsat neajutorat.

Deci, când am cunoscut că povăţuitorul meu este Marele Mucenic Gheorghe, din multa dragoste ce o aveam către el în sufletul meu, n-am mai putut răbda, ci l-am îmbrăţişat şi l-am sărutat mult timp. Apoi mergeam mai departe împreună, ţinându-ne de mână. Iar sufletul meu era lipit de dânsul, din multa dragoste ce aveam către el.

Şi mai mergând noi puţin am văzut de departe şi alţi oameni, şi aceştia cu haine călugăreşti îmbrăcaţi, ca şi ceilalţi. Însă îmbrăcămintea şi feţele lor străluceau mai mult decât soarele şi aveau mai multă şi mai mare slavă decât ceilalţi. Şi strălucire mai mare aveau, dar erau puţini la număr. Şi întrebai pe povăţuitorul meu, zicând: "Sfinte Gheorghe, cine sunt aceştia? Ce sunt de atâta slavă, strălucire şi frumuseţe şi ce au săvârşit în viaţa lor?" Atunci mi-a răspuns zicând: "Aceştia sunt călugării cei de acum, care fără povăţuitori şi fără

pilda faptelor bune ale altora, ci numai din singura lor bunăvoință au râvnit faptelor bune ale călugărilor celor de demult, săvârşind faptele cele bune ale lor, bineplăcând lui Dumnezeu". Iar eu iarăşi i-am zis: "În vremea aceasta au lipsit faptele bune din lume, dar cum se poate să fie în ea acest fel de oameni aleşi?" Şi mi-a răspuns zicând: "Acest fel de oameni aleşi sunt puţini în zilele acestea în lume. Dar cel ce va face în aceste zile puţine fapte bune, după puterea lui, şi va plăcea lui Dumnezeu, mare se va chema aici, în Împărăţia lui Dumnezeu. Căci cine face câteva fapte bune, le face din singura lui bunăvoinţă, fără povăţuitor şi fără pilda altora. Şi pentru aceasta Dumnezeu ca pe nişte desăvârşite le primeşte. Frate, în zilele acestea au lipsit faptele bune din lume, s-a înmulţit răutatea, a prisosit nedreptatea, a lipsit dragostea, s-a prăpădit adevărul din gurile oamenilor, a încetat cuvântul lui Dumnezeu şi se obişnuieşte osândirea şi minciuna. În loc de smerenie, înălţarea, în loc de dragoste, vrajba, în loc de milostivire, nemilostivirea, în loc de dreptate, nedreptatea. S-au înmulţit ţinerea de minte a răului, pizma şi alte asemenea. Toţi s-au abătut la rău. Nu este cel ce face bine. Foarte puţini sunt cei ce uneltesc faptele cele bune şi plac lui Dumnezeu. În zilele acestea se potriveşte: "Cel ce mântuieşte, mântuiască-şi sufletul său!" Nimeni să nu aştepte ajutor de la altul, ci numai de la Maica Domnului. Cel ce va cădea la dânsa cu tot sufletul, îl va povăţui şi cu adevărat se va mântui, pentru că toate câte le voieşte le poate, căci "Mult pot rugăciunile Maici spre îmblânzirea Stăpânului".

Aceste cuvinte mi-a zis şi iarăşi am început să mergem. Şi după ce am mers puţină depărtare spre partea Răsăritului a acelui câmp, se vedea de departe un palat mare şi frumos. Înălţimea, lăţimea şi lungimea lui erau foarte mari. Zidurile lui nu se puteau asemăna cu altceva şi se vedeau că erau ca din aur curat. Strălucirea care ieşea din el, lumina tot locul acela. Forma palatului era neînţeleasă. Podoaba şi frumuseţea nu se pot înţelege cu mintea omenească. Şi l-am întrebat pe povăţuitorul meu: "Sfinte Gheorghe, ce palat este acesta?" Şi mi-a zis: "Acesta este palatul Împăratului, unde am să te duc". Deci mergând, am ajuns la palat şi am venit la o poartă mare şi înaltă care era deschisă. Povăţuitorul meu şi-a făcut de trei ori cruce, asemenea şi eu şi am intrat înăuntru pe poartă într-o curte, iar din ea se vedeau toate părţile palatului aceluia. Şi văzându-le, m-am minunat de podoaba şi frumuseţea lor, pentru că ochi de om nu le-a văzut. Vedeam şi oameni mulţi plimbându-se pe acolo şi erau în mare slavă. Atunci povăţuitorul meu m-a apucat de mâna dreaptă şi mă ţinea şi mergeam împreună. După aceasta am trecut printr-o poartă, care era deschisă, şi am dat într-o sală mare şi frumoasă. Iar în partea de Răsărit a sălii era o altă poartă mare şi înaltă, care era făcută cu un meşteşug pe care mintea omenească nu poate săl înţeleagă. Şi era împodobită cu pietre scumpe. În partea dreaptă a porţii era o icoană a Domnului nostru Iisus Hristos, şezând în jilţ. Iar înăuntru în sală era o mulţime multă de oameni, toţi îmbrăcaţi călugăreşte cu acelaşi fel de îmbrăcăminte, dar hainele lor erau roşii ca sângele şi străluceau ca fulgerul, iar în mâini ţineau cruci şi stâlpări. Frumuseţea şi podoaba lor nu pot să o povestesc.

Şi cum ne văzură au venit în întâmpinarea noastră şi ne-au primit cu mare bucurie. Şi privind toţi spre mine mi-au zis cu glas dulce: "Frate, până când să te aşteptăm? Pentru ce nu te sileşti pe sine-ţi?" Apoi au zis către povăţuitorul meu: "Frate Gheorghe, iată că l-ai luat în stăpânirea ta, când ni-l vei aduce?" Sfântul a răspuns: "Când va voi Domnul". Atunci aceia m-au luat din mâna povăţuitorului şi mă ţineau ei de mâini, arătându-mi prin aceasta mare dragoste.

Atunci povăţuitorul meu a mers şi a stat înaintea icoanei Maicii Domnului, la fel am mers şi noi toţi şi am stat înaintea ei cu rânduială. Şi toţi au început să cânte cu dulce glas: "Cuvine-se cu adevărat să te fericim..." Şi când cântau fiecare cuvânt al troparului atât de curat îl auzeam, încât se întipăreau în sufletul meu. Şi săvârşind cântarea m-a luat iarăşi povăţuitorul meu şi făcându-ne de trei ori cruce, ne-am închinat la icoană, asemenea au făcut toţi sfinţii de acolo, apoi am zis: "Aceasta pentru tine s-au făcut ca să nu ai îndoială faţă de cele pe care le vezi şi le auzi, ca şi cum ar fi nălucire diavolească. Nu este nălucire, ci milostivirea lui Dumnezeu!"

Apoi ei s-au depărtat puţin şi numai eu şi povăţuitorul meu am rămas în dreptul uşii. Şi fără de veste s-a deschis uşa singură de sine şi s-a văzut multă lumină afară, care ne-a înconjurat. Am stat afara uşii şi m-am uitat zicând: "Mare este mila Ta, Doamne, către fiii omeneşti!"

Şi câte am văzut acolo cu neputinţă este a le scrie cineva. Pentru că ochii de om nu au văzut, urechi nu au auzit, la inimă nu s-au suit şi minte de om nu poate să înţeleagă. Că am văzut o Biserică mare, iar zidirea ei era neînţeleasă. Frumuseţea şi podoaba ei nu se pot spune şi nici nu se pot asemăna cu vreun lucru omenesc. Înspre mijlocul Bisericii era un tron înalt şi preaslăvit. El era ca nişte cărbuni aprinşi şi strălucea ca soarele. În tron stătea Împăratul slavei Hristos. Împrejurul tronului şi al Împăratului sta mulţime nenumărată de oameni de toate vârstele. Unii dintre ei erau foarte tineri şi îmbrăcaţi în haine albe. Unii erau îmbrăcaţi în haine monahiceşti, iar alţii în haine ostăşeşti. Chipul Împăratului era aşa cum se vede zugrăvit pe icoane. Era cu trupul voinic şi îmbrăcat cu haine arhiereşti, iar pe cap avea cunună de pietre scumpe. Podoaba şi frumuseţea Împăratului cine poate să le spună? Din lumina care strălucea în faţa Împăratului se lumina toată ceata aceea a sfinţilor şi toată Biserica. Şi toţi drepţii aceia s-au făcut asemenea cu Împăratul întru strălucire.

Atunci mi-am adus aminte de cuvântul lui Agapie din cartea care se numeşte "Mântuirea păcătoşilor", care povesteşte pentru slava raiului, zicând: "Înlăuntru în cărbunii cei aprinşi când bagi un fier, arde şi se face şi acela foc şi nu mai ştii care sunt cărbunii şi care este fierul. Aşa şi în rai este. Din strălucirea care iese de la Dumnezeu se împărtăşesc şi drepţii, ca şi Însuşi Dumnezeu!" Aceasta aducându-mi aminte şi vazând acestea cu ochii mei, ziceam întru sine-mi: "Câte au scris sfinţii pentru slava raiului sunt foarte puţine, pentru că toate nu este cu putinţă a le scrie".

Lumina care ieşea de la Împăratul slavei era atât de strălucitoare, încât dacă s-ar aduna mii de mii de milioane de sori, n-ar fi strălucit atâta.

Buna cuviinţă şi frumuseţea Împăratului slavei, strălucirea luminii celei nezidite, buna podoabă a Bisericii, slava drepţilor, cine poate să o spună? Că mai degrabă ar putea număra mulţimea stelelor şi a nisipului mării decât să spună acestea. Şi dacă s-ar aduna toate limbile oamenilor şi dacă stelele cerului, nisipul mării şi frunzele copacilor s-ar face limbi, toate împreună n-ar putea spune nici măcat o parte din slava aceea.

Deci afară de uşă stând eu şi privind la slava aceea, am văzut pe povăţuitorul meu care a intrat înăuntru în Biserică şi a mers să se închine Împăratului. Şi întorcându-şi faţa şi văzându-mă că nu vin după el, s-a întors şi venind aproape de mine mi-a zis: "Ce stai? Vino împreună cu mine să ne închinăm Împăratului!" Şi pregătindu-mă să intru şi eu înăuntru, am auzit pe Împăratul zicând: "Gheorghe, lasă-l pe el afară, că nu este vrednic să intre înăuntru, căci nu are îmbrăcăminte de nuntă!" Când am auzit acel glas m-am temut puţin, ca nu cumva să mă osândească. Dar iarăşi am căpătat îndrăzneală, pentru că dragostea care era în sufletul meu pentru Împăratul alunga frica. Atunci povăţuitorul meu m-a lăsat afară de uşă şi a intrat singur la Împăratul. Şi toată ceata aceea s-a sculat şi a cinstit pe povăţuitorul meu, ca pe o mare căpetenie a Împăratului. Şi nu numai ceata drepţilor, ci Însuşi Împăratul l-a cinstit cu mare cinste, căci degrabă s-a sculat din tron, l-a primit cu mare cinste şi bucurie, sărutându-l pe obraz, apoi iarăşi a stătut.

Apoi povăţuitorul meu a făcut trei metanii şi a sărutat picioarele Împăratului şi a stat înaintea Lui cu smerenie şi a zis către El:

"Doame, adu-Ţi aminte de sângele care L-ai vărsat pe Cruce pentru păcătoşi! Adu-Ţi aminte că Te-ai pogorât pe pământ să mântuieşti pe cei păcătoşi! Deci iartă acest suflet şi-l povăţuieşte pe calea mântuirii! Adânc nemăsurată este mila Ta, Stăpâne şi are trebuinţă de facerea de bine!" Atunci a răspuns Împăratul: "Gheorghe, ştii prea bine dragostea care o am către el din început; pentru că i-am arătat tainele cele ascunse şi dragostea Mea cea mare. Şi mulţi oameni s-au nevoit în toată viaţa lor, mai mult decât acesta şi nu au câştigat, iar acesta având-o în sufletul său a trecut-o cu vederea, alegând mai bine lenevirea şi împătimirea lumii, decât pe Mine. Şi pentru aceasta nu este vrednic de iertare". Şi iarăşi a zis povăţuitorul meu: "Doamne, mă rog iartă-l, că de-l vei judeca după dreptatea Ta, vrednic este de pedeapsă; ci să prisosească darul şi milostivirea Ta cu el. Cele ascunse ale inimii lui sunt înaintea Ta pururea. Vezi bunăvoinţa lui, plineşte-i cererile inimii lui şi nevrând el, mântuieşte-l! Doamne, vezi şi aşezarea lumii!

Unde este pilda cea bună? Unde este cuvântul Tău în gurile oamenilor? Unde este îndemnarea? Că de ar fi cineva să voiască să facă binele îl face numai din buna lui voinţă, căci duhovnicii şi stareţii îl opresc. Fiecare cele pentru folosul cel trupesc al său caută. Pentru aceasta, Te rog, învaţă-l să facă voia Ta! Povăţuieşte-l la calea mântuirii! Chiverniseşte-i în pace viaţa lui! Fă-l moştenitor împărăţiei Tale, căci toate câte Le voieşti, Le şi poţi". Şi iarăşi a răspuns Împăratul şi a zis: "Gheorghe, iubitul Meu, văd starea lumii, cuvintele Mele au încetat în gurile oamenilor. În locul cuvântului Meu, osândirea. În locul dragostei, urâciune, vrajbă şi pizmă. În loc de dreptate, nedreptate. A pierit adevărul. A lipsit smerenia. A prisosit răutatea, sodomia, curvia, preacurvia. S-a stricat lumea. Acestea toate le fac nu numai mirenii: bărbaţii şi femeile, ci şi preoţii şi călugării. Mă pătrund la cele dinlăuntru; a doua oară Mă răstignesc. Şi-au spurcat desăvârşit chipul călugăresc cel îngeresc. Însă toate le rabd cu nerăutate, aşteptând îndreptarea şi pocăinţa lor.

Iar pe acesta n-am încetat a-l povăţui până astăzi ca să facă voia Mea. Nu am încetat a-l striga prin cuvânt viu să nu facă ceea ce nu-Mi place Mie. Iar el glasul Meu auzindu-L şi cunoscând cum că Eu sunt, după cum s-a adeverit de la mulţi duhovnici şi robi ai Mei îmbunătăţiţi, nu M-a ascultat. De multe ori I-am adus aminte de cea dintâi petrecere a lui ca să se întoarcă iarăşi la aceea, dar el a rămas neîndreptat. Deci fără de răspuns este înaintea Mea." Atunci povăţuitorul meu a căzut la picioarele Împăratului cu mare smerenie şi a zis către Dânsul: "Doamne, adu-Ţi aminte de sângele pe care l-am vărsat pentru dragostea Ta, şi-mi dăruieşte mie acest suflet şi-l iartă pe el. Aşa, Doamne, te rog! Şi învredniceşte-l să bea şi paharul pe care-l poftea!"

Atunci, cu faţa veselă şi cu bucurie, a zis Împăratul: "Gheorghe, fie voia ta!" Apoi povăţuitorul meu s-a sculat şi a stat înaintea Împăratului cu îndrăzneală. Atunci Împăratul a luat cu mâna stângă un pahar plin, însă ce era în el nu ştiu, ci numai că era roşu ca vinul şi cu mâna dreaptă l-a blagoslovit şi l-a dat povăţuitorului meu şi a zis: "Acesta este paharul dragostei Mele, dă-i-l să-l bea!" Atunci l-a luat cu mâna dreaptă şi mi l-a adus zicându-mi:

"Fă-ţi cruce şi-l bea!" Iar eu făcând de trei ori cruce, l-am băut. Şi era aşa de dulce, încât nu se asemăna cu ceva pământesc. Şi, după ce l-am băut, mi-a venit în suflet o neasemuită dragoste şi dor dumnezeiesc, ca o pară de foc arzând în inima mea. Atunci am văzut pe povăţuitorul meu, aproape de Împăratul, că I-a dat paharul deşert.

Deci eu nemaiputând suferi am intrat înăuntru în Biserică şi m-am dus aproape de Împăratul şi căzând la picioarele Lui, cu îndrăzneală Le-am îmbrăţişat şi Le-am sărutat mult timp. Şi sufletul meu era cu desăvârşire lipit de Dânsul şi nu mai puteam să mă ridic de jos. Atunci a zis Împăratul către povăţuitorul meu: "Gheorghe, ia-l şi mergeţi ca să se mai nevoiască, să câştige dragostea Mea pe care a pierdut-o şi să se gătească. Şi când va fi voia Mea, Eu o să-l învrednicesc să bea şi paharul!"

Atunci, povăţuitorul apucându-mă de mâna dreaptă, m-a întors înapoi şi făcând amândoi câte trei metanii Împăratului, închinându-ne picioarelor Lui, am ieşit din Biserică şi s-a închis uşa. Atunci am văzut eu pe oamenii cei mai sus zişi, care erau în sală, că au venit să ne întâmpine şi, căutând spre mine cu faţa veselă, mi-au zis: "Frate, sileşte-te, căci iată, te aşteptăm!"

Şi ieşind din sală am venit în curte şi am stat puţin. Apoi am zis către povăţuitorul meu: "Sfinte Gheorghe, iubite frate, nu se poate să nu mai mergem în lume, ci să rămânem aici?" Şi îmi zise: "Aşa este voia Domnului ca să mergem înapoi în lume să te găteşti cu tot felul de fapte bune, păzind toate poruncile Lui. Să te ispiteşti ca aurul în topitoare şi aşa să vii aici. Şi de nu vei face aşa, ci vei rămânea în lenevire, ai văzut valea care primeşte pe cei leneşi şi păcătoşi? Păzeşte-te şi-ţi adu aminte câte ai văzut şi câte ai auzit, din multa şi nemărginita milă a lui Dumnezeu, către om".

Apoi am mers puțin și am ieșit afară din palat și făcându-ne trei cruci în poartă, am început a merge pe acel frumos câmp. Și mergând puțin am văzut iarăși ceata aceea cu puțini călugări, care avea slava cea mare. Și m-am uitat să văd dacă cumva voi cunoaște pe vreunul dintr-înșii. Și nu am cunoscut pe nici unul.

Deci, săvârșindu-se câmpul, am ieșit afară de poartă și am venit în vârful muntelui celui înalt. Și am stat și aici puțin, privind în toate părțile muntelui care era împodobit cu o mulțime de măslini. Iar locul acela era foarte veselitor, numai că se vedea și acea glodoasă și întunecoasă vale. Frică și cutremur aducea celui ce o vedea.

Apoi ne-am pogorât din munte și povățuitorul meu mi-a zis: "Dă-mi mâna!" Și i-am dat-o. Și, ținându-mă de mână, iarăși ne-am suit pe acea punte înfricoșată și am mers fără frică sau temere. Și când am ajuns la mijlocul ei, povățuitorul meu a stat, și-a întors fața spre mine și mi-a zis: "Fratele meu iubit, Împărăția Cerurilor se silește și silitorii o răpesc pe ea! Iată ai văzut milostivirea lui Dumnezeu. Să nu te arăți nemulțumitor față de Făcătorul tău de bine, Dumnezeu. Nevoiește-te să câștigi dragostea Lui. Gătește-te ca să bei paharul. Și darul lui Dumnezeu și al Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu nu te va lăsa sărman, nici eu nu te voi lăsa singur". Apoi făcând de trei ori semnul cinstitei cruci pe fața mea a zis: "Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută robului tău!" Și s-a făcut nevăzut. Și nu l-am văzut unde s-a dus. Și m-a lăsat singur la mijlocul punții.

Atunci s-a făcut mare tunet și tulburare din valea aceea. Și auzeam strigări sălbatice zicând: "Acum a rămas singur, haideți să-l surpăm jos!" Alții ziceau: "Iată om care voiește să treacă și nu știe că avem să-l surpăm acum?" Și scrâșneau cu dinții lor asupra mea, strigând cu mare glas: "Să-l surpăm mai înainte de a veni Gheorghe să-l ia!"

Însă nici unul n-a putut să se apropie de mine, ci numai strigări și tulburări făceau. Iar puntea se clătina ca o frunză.

Atunci eu privind la acea adâncime, am zis: "Doamne, cine poate să ajute omul aici?" Atunci a venit glas ca de tunet și a zis: "Faptele bune ajută omul aici. Și de va face vreo milă Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu". Și după strigarea aceasta au încetat tulburările drăcești.

Și eu am chemat ajutorul Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu și al Sfântului Gheorghe și cu ajutorul lor mi-am venit întru sine-mi.

***

Notă: Această urmare a vedeniei starețului Iosaf s-a găsit în Sfântul Munte Athos la Schitul Românesc Prodromul din Mânăstirea Lavra de către părintele Ieromonah Ștefan.

ÎNTOARCEREA FIULUI CELUI RISIPITOR

(Adică îndreptarea tuturor păcătoșilor)

Poate că am scris eu uneori și cuvinte care nu se potrivesc la toți sau care nu-i interesează pe toți.

Însă cuvântul pe care vreau să-l scriu aici cred că ni se potrivește absolut la toți. Și anume vreau să scriu ceva în legătură cu pilda Fiului Risipitor, din Sf. Evanghelie, care s-a citit în Duminica trecută.

Se potrivește cuvântul la toți, pentru că toți am ajuns în țară străină și toți ne-am făcut mai mult sau mai puțin la fel cu fiul risipitor din Evanghelie. Cu alte cuvinte vreau să spun că nu este nimeni dintre noi care să nu fi greșit cu ceva înaintea Părintelui Ceresc. Căci păcatul nu este altceva decât depărtarea omului de la

voia lui Dumnezeu. Şi dacă suntem greşiţi, înseamnă că ne-am depărtat de "casa părintească" şi am risipit averea darului ceresc în ţara îndepărtată. Unul a risipit mai mult, altul mai puţin, însă nimeni nu poate zice că n-a risipit ceva din moştenirea duhovnicească pe care a primit-o la Sfântul Botez.

Căci scrie Sf. Ioan Evanghelistul în cartea cea dintâi a sa: "De vom zice că nu avem păcat, ne înşelăm pe noi singuri şi adevărul nu este întru noi." Deci dacă toţi greşim, înseamnă că toţi suntem la fel cu fiul cel risipitor şi toţi avem nevoie să ne întoarcem în casa Părintelui ceresc prin pocăinţă. Căci nu este altă cale de întoarcere decât Taina Pocăinţei. Iar Sfânta Evanghelie, prin pilda Fiului Risipitor, ne lămureşte în chip minunat, cum trebuie împlinită pocăinţa, pentru a dobândi iertarea păcatelor.

Unii cred că este de ajuns o baie în Iordan sau un simplu bocet pentru iertarea păcatelor. Alţii cred că pentru iertarea păcatelor nu este nevoie decât de o simplă molifţă, pe care o citeşte preotul în uşa Altarului, înainte de Sfânta Împărtăşire.

Mai sunt şi unii cari fac mărturisire, dar în loc să-şi spună păcatele lor, ei citesc numai modelul de mărturisire al Sf. Dimitrie Rostovschi (care este calapodul de probă). Bine este şi aceasta, dar nu este de ajuns, căci Sf. Prooroc Isaia ne învaţă zicând:

"Spune tu mai întâi fărădelegile tale, ca să te îndreptezi". Deci fiecare să-şi spună deosebit în ce chip a greşit la toate poruncile dumnezeieşti şi în câte rânduri.

Sunt apoi şi persoane cari nu fac nici una, nici alta din cele amintite, dar - în schimb - plătesc din gros Liturghii la preoţi şi împart milostenii la săraci, nădăjduind că prin asta vor dobândi iertare de păcate. În sfârşit - ce să mai zic - sunt şi alţii mai hâtri, care îşi fac socoteală că pocăinţa este primită şi înainte de moarte. Pentru asta ei se silesc la păcate acum cât mai este vreme ca să nu-i apuce bătrâneţea nepricopsiţi.

Vremea pocăinţei este la bătrâneţe, zic ei, şi până atunci trebuie să gustăm din viaţă. Aceştia, fraţilor, sunt fiii cei risipitori şi rămân mereu departe de casa Părintelui ceresc, adică nu caută iertarea aşa cum se cuvine, sau nu o caută deloc.

Acum să urmărim cum a reuşit fiul risipitor din Sf. Evanghelie, să dobândească iertare. Fiecare cunoaşte pilda asta. Din fecior de neam slăvit, a ajuns păstor de porci, în ţară îndepărtată. Adică a ajuns rob patimilor şi sminteală pentru alţii. Căci a paşte porcii înseamnă a învăţa şi pe alţii răutatea. Foametea înseamnă lipsirea darului. Când a flămânzit fiul şi-a adus aminte de belşugul pe care îl avea în casa părintească. Aceasta însemna că şi-a venit în simţire, cunoscându-şi căderea, iar prin cunoştinţa căderii a ajuns la căinţă. Însă n-a rămas numai cu această căinţă, ci s-a pregătit pentru mărturisire. Căci şi-a făcut socoteală, zicând întru sine: "Sculându-mă mă voi duce la tatăl meu şi voi zice lui: Tată am greşit la cer şi înaintea ta şi nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău, fă-mă ca pe unul din argaţii tăi!" Planul pe care l-a făcut fiul risipitor cum trebuie să vorbească părintelui său, nu este altceva decât pregătirea pentru mărturisire. Căci n-a mers la iertăciune aşa cum se întâmplă şi n-a amânat plecarea, ci s-a gândit ce trebuie să spună şi a plecat îndată.

Deci a mers la casa părintească cu inima înfrântă dar şi cu deplină nădejde şi cu hotărâre nestrămutată de îndreptare. Când a ajuns în faţa părintelui său, a căzut în genunchi şi cea dintâi vorbă a fost mărturisirea.

Îmbrăţişarea şi sărutarea Părintelui său, înseamnă iertarea pe care o dăruieşte duhovnicul prin punerea mâinilor pe capul celui care se mărturiseşte curat.

Hainele şi sandalele pe cari i le dă Părintele din Sf. Evanghelie, reprezintă veşmântul nestricăciunii (ca la al doilea botez) precum şi cinstea pe care o pierduse fiul. Inelul înseamnă pecetea darului duhovnicesc şi semnul înfierii de-a doua oară pentru moştenirea cerească.

Viţelul cel gras pe care l-a jertfit Părintele din Sf. Evanghelie, înseamnă Trupul şi Sângele Domnului, care se dă spre hrană la toţi cei cari se mărturisesc curat şi se pocăiesc cu adevărat. Iar veselia care s-a făcut la casa părintească din Sf. Evanghelie, înseamnă bucuria care se face la ceruri pentru întoarcerea celui păcătos (după cum mărturiseşte însuşi Domnul în Sf. Evanghelie).

TURNUL BABILONULUI

(din zilele noastre)

În urma potopului oamenii s-au abătut iarăşi de la calea lui Dumnezeu şi se aşteptau iarăşi la alt potop.

Pentru asta au început să zidească Turnul Babel (adică cetatea Babilonului). Aveau de gând s-o înalţe mai presus de norii cerului, ca să nu-i mai înece apa.

Pentru nebunia lor, Dumnezeu le-a amestecat atunci limbile şi n-au putut isprăvi nimic.

Lumea modernă de astăzi nu este mai brează decât cea de-atunci. Azi toţi oamenii cunosc că s-au depărtat de la Dumnezeu şi pentru asta se aşteaptă la o pedeapsă cerească.

Dar în loc să alerge la chivotul scăpării (adică la corabia Bisericii) prin dreapta credinţă şi pocăinţă, în loc să caute pe Dumnezeu, oamenii buimăciţi cu civilizaţia, îşi zidesc iarăşi "Turnuri" ca şi oarecând la Babilon.

"Turnul Babilonului" din zilele noastre nu este o clădire de piatră sau de cărămidă, ci goana cea nebună după născociri.

Lumea zice că născocirea maşinilor şi a armelor moderne uşurează viaţa omului şi îi garantează siguranţa, adică ne pune la adăpost. Dar cât de înşelătoare este părerea aceasta! Căci noi vedem că de la o vreme încoace, de când s-a modernizat lumea şi au sporit născocirile, de atunci s-a înmulţit şi răutatea, iar viaţa omului s-a făcut mai amară şi mai împresurată de primejdii.

Niciodată n-a fost lumea mai tulburată şi mai deznădăjduită ca în vremurile noastre, când a sporit civilizaţia.

După cum vedem procopseala asta de civilizaţie cu moda cea nouă, i-a învăţat pe oameni să umble mai mult goi, adică a izgonit ruşinea din lume.

I-a dăscălit pe oameni să nu mai caute pe Dumnezeu, deci a reuşit să strice şi sfânta credinţă. I-a învăţat pe stăpânitori ca să înşele mai bine şi să robească noroadele mai cumplit decât faraonii Egiptului. Cu alte cuvinte nevoia de civilizaţie a sugrumat dreptatea şi libertatea lumii. Civilizaţia falsă a învăţat pe oameni să inventeze, adică să născocească cele mai grozave arme pentru pierzarea lumii şi prin asta a izgonit şi dragostea de pe pământ.

De însemnat:

În războiul celălalt s-au pierdut numai 13 milioane de oameni (ca o Românie fără Transilvania).

S-a socotit că tărgile (adică năsăliile morţilor din primul război mondial) dacă s-ar înşira una lângă alta ar face o linie de 6.459 kilometri, cari ar putea înconjura toată Europa.

În războiul din urmă ştiinţa a sporit, mintea s-a făcut ma hâtră (deşteaptă) şi s-au ucis cu armele 54 de milioane, adică cum s-ar pierde 3 Românii în capăt.

Numai în Japonia unde s-a aruncat bomba atomică, s-au pierdut 250 de mii de suflete în câteva clipe.

Dar pe locul acela nici până astăzi n-a încetat prăpădul! În timp de 10 ani de la război încoace s-au născut 652 de prunci morţi, 1.500 de prunci s-au născut cu oasele strâmbe, 429 au rămas betegi: unii nu văd, alţii nu aud etc., 313 din cei născuţi au rămas cu limba lipită, 25 sunt fără creier şi 8 sunt fără ochi.

Însă bomba atomică cea nouă cu hidrogen este încă mai înfricoşătoare. Razele ei sunt aşa de otrăvitoare încât pot ucide pe toţi pământenii, ba omoară şi peştii în apă, iar copacii şi verdeaţa pământului se pârjolesc.

Iată deci roadele civilizaţiei. S-a înmulţit mintea şi cu asta a sporit şi nebunia lumii prin născociri pierzătoare. Dar născocirile acestea nu aduc numai pagubă trupului, ci păgubesc mai ales bietul suflet.

Ştiinţa modernă a făcut pe oameni să zboare prin văzduh şi să călătorească în cetăţi plutitoare pe apă (vapoare mari ca oraşele). Ştiinţa i-a făcut omului aripi de pasăre, şi picioare de metal ca să alerge în calea deşertăciunii, dar i-a împiedicat în calea rugăciunii. În calea spre Biserică ştiinţa modernă a înălţat ziduri uriaşe de împiedicare, iar pe calea fărădelegii a aşternut asfalt şi a presărat flori.

(La Sf. Locuri norodul simplu nu mai poate veni spre închinare ca altădată, iar în zilele de sărbători s-au rânduit adunări deşarte, distracţie şi plimbări, ca să nu mai meargă lumea la Biserică).

Prin viteza maşinilor s-au scurtat distanţele dintre ţări şi s-au apropiat urechile oamenilor prin telefoane şi prin radio. Meşteşugurile cele noi au apropiat şi au răsfăţat astăzi trupurile, iar pe Dumnezeu l-au depărtat de inimi. A sporit mintea, dar s-a răcit inima. S-a îmbogăţit ştiinţa, dar s-a păgubit credinţa. Civilizaţia de azi a scurtat hainele oamenilor, le-a secerat barba şi părul capului şi după asta a secerat şi Sfintele Aşezăminte.

Deci, în scurt vorbind de pacostea asta de civilizaţie (sau progres) prin asta se făleşte pământeanul: a sporit mai mult ca niciodată lacrimile din lume, a lărgit în chip de speriat cimitirele prin războaie, a întunecat zarea cu fumul motoarelor şi a împânzit văzduhul cu păsările cele uriaşe (cu ciocul de fier) care stau gata să piardă lumea. Iar ca să aibă vreme să termine "Turnul Babilonului" (adică născocirile ştiinţei) samsarii ţărilor cei graşi fac mereu soboare pentru pace. Dar Dumnezeu văzând vicleşugul lor, le-a amestecat minţile (după cum la Babilon a amestecat limbile) şi nu se mai pot înţelege.

MÂNĂSTIREA SF. GHEORGHE DIN VALEA HOZEVEI

În vechime Palestina era ţara cea mai bogată în Lăcaşuri Sfinte. Atât localităţile ei istorice, cât şi pustietăţile cele mai îndepărtate, erau împânzite cu Biserici măreţe şi cu mânăstiri. Din istoriile vechi se poate vedea că la începutul al 7-lea numai în Valea Iordanului erau la vreo 40 de mânăstiri şi schituri. De la Ierusalim şi până la Muntele Sinai lăcaşurile sihăstreşti se ţineau lanţ. De aici se explică şi faptul că monahii de la Sinai nu începeau Sf. Liturghie în Sâmbăta cea Mare până când nu primeau vestea pogorârii Sf. Lumini de la Ierusalim. Mânăstirile erau aşa de numeroase încât se putea vesti - de la una la alta - prin sunetul clopotelor şi al toacelor venirea Sf. Lumini la Ierusalim.

Până la năvălirea Perşilor, care a fost în 614, starea mânăstirilor din Palestina era nespus de înfloritoare. Dar mâna cea pângărită a barbarilor a distrus cele mai multe şi cele mai însemnate lăcaşuri sfinte, al căror număr se ridică la 200, iar numărul monahilor omorâţi de păgâni trece cu mult de 10.000 (dacă ne gândim că numai la mânăstirea Sf. Sava au fost omorâţi de perşi cinci mii de monahi). Desigur că pe lângă acestea mai erau şi alte lăcaşuri sfinte, cari au rămas nedărâmate de barbari, dar vremea cea necruţătoare le-a măcinat şi pe acestea, încât multe din ele n-au lăsat nici o urmă.

Dintre mânăstirile cari au fost distruse de perşi este şi Mânăstirea Sf. Gheorghe de la Hozeva. Această mânăstire datează de la începutul veacului al 5-lea şi, când te cobori din drumul cel vechi (Ierusalim - Ierihon) în valea Hozeva, ai impresia că ai intrat într-o cetate cu ziduri uriaşe de granit. Rămâi uimit de adâncimea prăpăstioasă a pârâului Hozeva şi de înăţimea stâncilor abrupte, cari se ridică ameninţător, din toate părţile, închizând orizontul. Aici te simţi îndată izolat complet de restul lumii, căci nu vezi împrejur decât stâncile dogorâte de soare, cu peşteri nenumărate, în care au trăit (cu miile) sihaştrii de odinioară, iar astăzi îşi au locuinţa bursucii şi porumbeii sălbatici. Nu se aude în vale decât glasul speriat al păsărilor de pustie şi murmurul plăcut al apelor care coboară grăbit pe canalul străvechi al Macabeilor şi al Irozilor, care s-a înnoit în vremea din urmă.

Mănăstirea Sf. Gheorghe Hozevitul este aşezată în valea cea adâncă a "Enonului" cum o numeşte Sf. Ioan Evanghelistul (cap.3, vers.23): "Era însă şi Ioan în Enon, aproape de Salim şi boteza acolo, pentru că erau acolo ape multe". În Testamentul Vechi valea aceasta era cunoscută sub numele de Horit sau Horat, unde a petrecut o vreme Sf. Prooroc Ilie, iar astăzi se numeşte Valea Hozevei (posibil de la muntele "Hasva", locul unde s-a născut Adam, despre care se vorbeşte în Cartea Facerii, cap.38, vers.5).

Mânăstirea Sf. Gheorghe Hozevitul stă lipită de stânca uriaşă, în partea stângă a pârâului, întocmai ca un cuib de rândunică.

Cei dintâi ctitori şi veţuitori ai lăcaşului au fost 5 sihaştri vestiţi, din părţile Siriei (Prom, Ilie, Gannen, Rnan şi Zinon) cari n-au trăit în acceaşi vreme, ci au urmat unul după altul. Ei au zidit primele chilii şi Biserica Sf. Arhidiacon Ştefan, unde s-au odihnit şi cinstitele lor moaşte. După ei a venit în părţile acestea Sf. Ioan Hozevitul, mitropolitul Chezariei Palestinei, şi a completat lucrul început de sfinţii sirieni. În vremea lui, mânăstirea aceasta a primit numele "Naşterea Maicii Domnului" după hramul Bisericii mari, iar numărul monahilor a sporit uimitor. Din viaţa Sf. Ioan Hozevitul se constată că numărul locuitorilor pustiei de la Hozeva a sporit simţitor până la cinci mii. Erau cu adevărat nişte îngeri în trup, cari şi-au răstignit patimile şi au urmat lui Hristos până la moarte. Mulţi dintre ei erau văzători cu duhul şi făcători de minuni. Mânăstirea a ajuns vestită pentru nenumăratele minuni cari se făceau aici la Sf. Icoană a Maicii Domnului, care se numea "Hozevitissa". Această icoană prea minunată nu se mai află astăzi la Hozeva. Prin veacul al 9-lea, din cauza tulburărilor şi a năvălirilor barbare, monahii de la Hozeva (fruntaşii din mânăstire) au plecat în insula Amorgo (a Cicladelor), luând cu ei şi Sf. Icoană, spre mai multă siguranţă. Acolo au găsit o coastă prăpăstioasă, asemenea cu cea de la Hozeva, unde au întemeiat o nouă mânăstire, cu numele "Hozevitissa", care a fost înnoită şi înzestrată cu metoace de către împăratul bizantin Alexie Comneanul (1080 - 1088).

Desigur că n-au plecat toţi monahii de la Hozeva în insula Amorgo. Viaţa monahicească din Valea Hozevei a urmat înainte, însă mai mult sub formă idioritmică (cu traiul deosebit) şi mai ales isihastică (sihăstrească) trăind cei mai mulţi în Schitul Sf. Ana (din apropierea mânăstirii) şi prin peşterile înconjurătoare. Clădirea cea mare a mânăstirii atrăgea de multe ori privirea lacomă a jefuitorilor păgâni, pentru aceasta în multe rânduri a fost pustiită şi chiar dărâmată, iar peşterile cele ascunse s-au aflat mai bune pentru adăpost, la vremuri grele. Informaţii amănunţite şi date mai sigure asupra trecutului mânăstirii nu se află.

Schimbările furtunoase şi necurate, cari au trecut peste pământul Palestinei, n-au cruţat nici zidurile vechi ale mânăstirii, nici odoarele bisericeşti şi nici arhiva cu documente istorice. Au rămas numai tradiţiile moştenite din gura sihaştrilor din vechime, icoanele vechi de la ziduri şi diferite inscripţii.

Ca să-şi poată face cineva o idee mai clară despre trecutul acestei mânăstiri, trebuie să cunoască viaţa celor mai de seamă ctitori ai mânăstirii, adică a Sf. Ioan Hozevitul şi a Sf. Gheorghe Hozevitul care au trăit cam o sută de ani după Sf. Ioan. În vremea lui s-a întâmplat şi năvălirea perşilor şi el este cel care adună iarăşi pe monahii împrăştiaţi şi înnoieşte viaţa mânăstirii de la Hozeva. Înălţimea virtuţilor lui şi minunile cari se făceau prin Sfintele lui rugăciuni, au hărăzit acestui lăcaş un loc de frunte între mânăstirile din Palestina.

De aceea după săvârşirea lui din viaţă, mânăstirea a primit numele de Sf. Gheorghe Hozevitul (care este şi hramul principal al mânăstirii), iar mormântul lui a devenit locul cel mai scump şi mai cinstit din cuprinsul mânăstirii.

Cimitirul vechi se află în afară de mânăstire şi el s-a descoperit în anul 1880 de către sihastrul român Iustin şi de altul grec Ioasaf, de la Schitul Sf. Ana. Acolo se pot vedea mormane de oseminte de la care iese o aromă de moaşte sfinţite. Ele sunt aşezate pe categorii, cu anumite despărţituri pentru arhierei, pentru stareţi, pentru preoţi de mir, arhidiaconi, diaconi, monahi şi mireni.

Între altele se află şi osemintele unei regine, cu numele Ia şi a unei diaconese. După inscripţiile care se află pe stâncă, în dreptul fiecărei despărţituri, se poate cunoaşte că au fost îngropaţi aici clerici şi mireni din toate laturile împărăţiei bizantine: din Roma, din Grecia, din Egipt, din Antiohia, din Capadochia, din cetatea Tirului, din Ascalon, din Damasc, din Arabia, din Mesopotamia şi din alte părţi.

Deasupra cimitirului, la vreo 40 de metri înălţime, se află peştera Sf. Ioan Hozevitul, ale cărui moaşte cinstite s-au descoperit în anii din urmă, de către ieromonahul Gavriil, care trăieşte astăzi în peştera Sfântului. Locuri mai vrednice de amintit, cari se află în cuprinsul mânăstirii în afară de Biserica cea mare, în care se păstrează mozaicul din vechime sunt: o parte din zugrăveala veche de pe zidurile Bisericii, apoi cimitirul vechi al părinţilor, mormintele sfinţilor ctitori, peştera Sf. Prooroc Ilie, care a adăpostit într-o vreme şi pe Sfântul şi Dreptul Ioachim, unde a şi primit prin înger vestirea naşterii Prea Curatei Fecioare din pântecele sterp al Sf. Ana.

Însă locul cel mai cinstit din toată valea Hozevei este mormântul Sf. Gheorghe Hozevitul, în care s-au aflat o parte din cinstitele lui moaşte.

Părinţii bătrâni din mânăstirea Sf. Sava cel Sfinţit (între cari şi duhovnicul Sava), mi-au povestit că acum două sute de ani în urmă, mânăstirile din Palestina fiind strâmtorate, au plecat din Valea Hozevei şi din Schitul Sf. Ana vreo 300 de sihaştri în Muntele Athos, având între ei şi un arhiereu.

Atunci au luat cu ei şi cinstitele moaşte ale Sfintei şi Dreptei Ana, aşezându-se în Schitul aghiorit care avea şi el hramul Sfintei Ana.

În vremea aceea tocmai se începuse clădirea Bisericii mari din schit (anul 1754), cu cheltuiala patriarhului Dionisie al Ţarigradului (Constantinopolului).

Bieţii sihaştrii hozeviţi au voit ca să ducă aceiaşi viaţă aspră ca şi la Hozeva. Dar nefiind deprinşi cu frigul iernei din Sfântul Munte, în scurtă vreme au murit cea mai mare parte din ei. Se spune că din cei 300 câţi erau la început, după trei ani de zile, au rămas numai 70.

În Biserica mare a Schitului se păstrează cu mare cinste până azi piciorul drept al Sfintei Ana la care se poate vedea şi pielea. În vale Hozevei au trăit mulţi români din vremuri îndepărtate. Un călugăr român, care a trăit în schitul Sf. Ana de la Hozeva a fost monahul Varsanufie, care mai înainte de călugărie se chema Arsenie. După mulţi ani de viaţă sihăstrească, se retrage în mânăstirea Sf. Sava, la îndemnul arhimandritului Nectarie Banu. Acolo a ajuns ajutor de econom. În gropniţa mânăstiri se vede şi azi craniul arhim. Nectarie Banu cu inscripţia lui Varsanufie cu litere chirilice. Compunerea acestor cuvinte a făcut-o Nectarie, înainte de moarte, poruncindu-i lui Varsanufie s-o scrie pe craniul său şi să-l păstreze în camera sa, spre aducere aminte.

În adevăr, monahul Varsanufie a păstrat acest craniu în camera sa până la moarte. Chilia sihăstrească a lui Varsanufie se vede şi astăzi în schitul de la Hozeva. Împrejurul chiliei lui se văd garduri de piatră, un cuptor şi o sternă.

Cam în aceeaşi vreme cu Varsanufie au trăit în schitul Hozevei şi monahii Teofan, Calist şi un bătrân mirean cu numele de Ioan. În vremea războiului mondial toți s-au retras în mânăstirea Sf. Sava. Numai monahul Calist a plecat în țară pentru a face o colectă pentru zidirea mânăstirii şi din nenorocire s-a înecat în Dunăre. Voind să salveze pe fratele său, care era în primejdie, s-a înecat şi el însuşi. Era de meserie pescar şi meşter la construirea bărcilor. De aceea a simțit multă atracție în Valea Hozevei, unde era pârâul îmbelşugat de peşte. La mulți dintre pescarii de la Iordan monahul Calist le-a făcut bărci şi alte unelte pentru pescuit.

Despre bătrânul Ioan (barba Iani, cum îi ziceau grecii) se spune că avea o barbă până la genunchi şi mulți voiau să-l fotografieze, dar el îşi ascundea barba în sân şi nu voia să stea la fotografiat.

MÂNĂSTIREA "HOZEVITISSA" DIN AMORGO

(Însemnare scurtă)

În ostrovul Amorgo (Insulele Ciclade) se află o mânăstire cu hramul Maicii Domnului, numită "Hozevitissa". Această mânăstire a fost zidită prin veacul al nouălea de către nişte monahi de la Hozeva (din Palestina).

După aceea s-a pustiit din cauza barbarilor şi a rămas mult timp nelocuită. Pe la anul 1080-1088 mânăstirea a fost înnoită de către împăratul bizantin Alexie Comneanul. O istorie amănunțită după întemeierea acestei mânăstiri nu se găseşte scrisă nicăieri, căci toate actele şi însemnările cele vechi din mânăstire s-au pierdut din cauza deselor jefuiri pe care le-a suferit acest Sfânt Lăcaş. În anii din urmă s-a alcătuit o istorie a mânăstirii de prof. universitar Boiagidi, pe baza diferitelor povestiri cari s-au păstrat din bătrâni (adică din tradiție).

Toate câte s-a petrecut în mânăstirea aceasta de la zidirea ei şi până astăzi, sunt în legătură cu Sfânta Icoană a Maicii Domnului făcătoare de minuni şi care se cheamă "Hozevitissa" de la care a primit numele şi mânăstirea din ostrovul Amorgo, care mai înainte era necunoscut şi acuma a ajuns vestit în lume din cauza acestui odor nepreţuit (adică Icoana Maicii Domnului). Vestea minunilor cari se săvârşesc acolo aproape zilnic atrage multă lume spre închinare.

Creştinii din Amorgo se mândresc că au un asemenea Lăcaş vestit, care le face cinste. Însă nici locuitorii ostrovului, nici călugării din mânăstire şi nici însuşi autorul grec care face istoria mânăstirii, nu-şi prea dau seama de unde se trege cinstea aceasta şi numele vestit al mânăstirii.

Deşi autorul aminteşte că după tradiție mânăstirea Hozevitissa din Amorgo este întemeiată de călugării refugiați din Palestina, prea puțin vorbeşte despre Lăcaşul unde au trăit călugării şi unde se afla Icoana făcătoare de minuni numită Hozevitissa.

Lipsa de atenție față de străvechea Lavră din pustia Hozevei, care a dat naştere mânăstirii din Amorgo, face să scadă mult din valoarea cărții prof. I. Boiagidis. Şi aceasta se întâmplă din cauză că până azi nu şi-a dat aproape nimeni silința să scrie Istoria din Valea Hozevei într-o limbă uşor înțeleasă de toți. De asemenea nu s-a vorbit mai nimic despre minunile Maicii Domnului de la Hozeva.

În limba latină se află o carte întreagă cu minunile Icoanei Hozevitissa scrisă de Sf. Grigorie Dialogul. Acum câțiva ani mi-a spus un călugăr papistaş că această carte s-a tradus de curând şi în limba franceză. Mult s-a mirat când a aflat că în limba greacă şi română încă nu se află scrisă.

Atunci când va fi cunoscută istoria străbunei Mânăstiri de la Hozeva, precum şi minunile Maicii Domnului din acest lăcaş, atunci abia vor putea înțelege mai bine cititorii şi istoria mânăstirii Hozevitissa din Amorgo.

Acum voi aminti doar pe scurt câteva ştiri mai însemnate din istoria acestui sfânt lăcaş.

Tradiția spune că pe vremea când erau prigoane în Palestina (din cauza sfintelor icoane) o parte din călugării de la Hozeva, s-au mutat în ostrovul Amorgo, luând cu ei şi sfânta Icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

Acolo aflând ei un loc stâncos pe coasta unui munte prăpăstios (ca şi cel de la Hozeva) au zidit mânăstirea care a primit numele Sfintei Icoane de la Hozeva (adică Hozevitissa).

Împăratul Alexie Comneanul 1080 - 1088, aflând-o ruinată şi părăsită, a zidit-o din nou.

Tradiția aceasta (care a rămas din bătrâni) este întărită şi de istorie, căci în adevăr pe la anul 812 în Palestina au fost prigoane din partea arabilor şi în multe părți au oprit cinstirea Sfintelor Icoane. Înfăţişarea mânăstirii din Amorgo, se aseamănă mult cu cea de la Hozeva. Alt lucru de mirare se poate vedea în acest lăcaş. În coasta stâncoasă a muntelui (care stă ca un perete) se poate vedea o daltă de fier înfiptă în piatră, deasupra clopotniței. Cine a înfipt-o acolo, nimenea nu poate pricepe, căci nici o scară nu ajunge până acolo. Bătrânii spun că în vremea când a început a se zidi mânăstirea s-a ales un loc puțin mai departe de locul unde este astăzi. Însă tot ce se zidea ziua, noaptea găseau ruinat, iar uneltele lucrătorilor se găseau dimineața atârnate de dalta cea de fier (despre care am pomenit). Din aceasta au cunoscut că sub daltă este voia Maicii lui Dumnezeu să se zidească mânăstirea.

În ziua de 16 octombrie 1952 când s-au luat de către guvern metoacele mânăstirii, atunci a căzut singură dalta de fier pe terasa mânăstirii, ca semn că s-a mâniat Maica Domnului pentru înstrăinarea averilor.

În multe rânduri şi în multe locuri s-au izbăvit oamenii de secetă, de foamete şi de alte necazuri grele, făcându-se litanie cu Sfânta Icoană "Hozevitissa", iar vindecările cari se dau bolnavilor sunt nenumărate şi prea minunate. Adeseori cad pietre mari din vârful muntelui, însă niciodată n-au vătămat pe viețuitorii din mânăstire, care au Sfânta Icoană a Maicii Domnului, ca un adevărat acoperământ şi sprijineală grabnică.

DEFĂIMAREA NĂLUCIRILOR ŞI FOLOSUL ISPITIRILOR

(Pilde din Pateric)

Era un sihastru în părțile Iordanului carele a petrecut mulți ani întru nevoințe, fiind el acoperit de Dumnezeu, nu primea bântuielile vrăjmaşului, ci aproape neluptat era.

De aceea, către toți cei ce veneau la dânsul pentru folos, el defăima pe satana şi-l ocăra, zicând că nimic nu este. Apoi mai zicea că vrăjmaşul nu are nici o putere asupra nevoitorilor, de nu va afla pe cei asemenea lui spurcați.

Dar toate acestea le zicea sihastrul nesimțind darul cel de sus, care nu lăsa pe satana să-l bântuiască.

Iar când s-a apropiat sfârşitul lui, după slobozenia lui Dumnezeu, s-a înfățişat înaintea lui diavolul în chip arătat, zicând către dânsul: "Ce am eu cu tine avo, pentru ce mă ocărăşti? Au te-am supărat vreodată cu ceva?"

Atunci bătrânul scuipând asupra lui a rostit aceleaşi cuvinte, ca de obicei, zicând: "Mergi înapoia mea satano, că nimica nu poți asupra robilor lui Hristos!" Vrăjmaşul însă i-a zis: "Aşa, aşa! Cu adevărat! Ai de trăit încă 40 de ani şi nu voi putea nici măcar un ceas să-ți pun piedică întru atâția ani!" Şi zicând acestea s-a făcut nevăzut.

Atunci monahul a început a se lupta cu gândul:

"Am atâția ani ticăloşindu-mă aici şi iată Dumnezeu vrea să mai trăiesc încă patruzeci de ani. Mă voi duce dar în lume să-mi văd rudeniile mele şi voi petrece cu dânsele vreo câțiva ani, apoi întorcându-mă mă voi apuca iar de nevoința mea." Deci socotind el acestea, a început a le împlini cu fapta. Şi ieşind din chilie s-a apucat de cale. Dar n-a mers mult prea departe şi Iubitorul de oameni Dumnezeu, milostivindu-se spre el şi nelăsând ca să-şi piardă ostenelile lui, a trimis pe Sf. Înger în ajutorul lui.

Şi întâmpinându-l pe el Îngerul, a zis către dânsul: "Unde mergi, avo?" "La cetate!" a răspuns bătrânul. Atunci i-a zis Îngerul: "Întoarce-te la chilia ta şi nu te potrivi satanei, ca nu cumva să rămâi batjocorit". Deci venindu-şi întru sine bătrânul, s-a întors la chilia sa şi mai trăind încă trei zile s-a săvârşit.

Iată cum unelteşte vrăjmaşul ca să înşele pe cei nevoitori. Am avut prilejul ca să cunosc o persoană din neamul nostru, care se lăuda că ea nu moare până când nu are vestire de la Dumnezeu. Socoteala asta nu e sănătoasă, căci Dumnezeu nu este obligat să descopere fiecăruia ziua morții. Iar dacă descoperă unora, aceasta o face când este nevoie pentru folosul sufletului, iar nu după socoteala noastră.

Mulți aşteaptă descoperiri pentru slava deşartă având părerea că sunt la măsura sfințeniei şi asta îi duce la înşelăciune. Atunci vrăjmaşul tabără cu nălucirile şi cu semnele lui. De multe ori vesteşte lucruri cari se împlinesc, dar care nu folosesc spre mântuire.

Iată de pildă cum scrie la Pateric despre nişte frați cari aveau năluciri de la vrăjmaşul şi s-au dus la ava Antonie ca să-l întrebe dacă sunt adevărate sau nu. Fiind calea cam lungă, au luat cu ei şi un măgar, care a pierit pe cale. Deci cum au ajuns la Sfântul Bătrân, apucând el mai înainte le-au zis: "Dar cum de a murit măgarul pe cale?" Şi ei au întrebat cu mirare: "Da' de unde ştii, avo?".

"Dracii mi-au arătat", a răspuns el. Atunci au zis frații: "Noi pentru asta am venit ca să te întrebăm, nu cumva sunt înşelătoare nălucirile pe care le vedem, că de multe ori se fac adevărate".

Deci i-a încredințat pe ei bătrânul din pilda măgarului, că descoperirile pe care le au ei sunt năluciri drăceşti.

Poate se vor mira unii că şi Sfântul Antonie a avut năluciri drăceşti şi vor zice: "Pentru ce nu i-a descoperit Dumnezeu despre întâmplarea fraților?"

Să fie ştiut lucru că şi sfinții au năluciri şi tot felul de ispitiri, dar ei nu le primesc. Iar Dumnezeu nu descoperă lucruri cari nu sunt de folos (cum a fost moartea măgarului). Vrăjmaşul vesteşte lucruri nefolositoare, iar dacă vede că le primim ca adevărate, atunci ne vesteşte în chip mincinos şi lucruri care ne vatămă sufletul (cum a fost de pildă vestirea mincinoasă pentru sihastru de la Iordan).

Tot la cuvintele Sfântului Antonie găsim scris următoarele:

"Nimenea neispitit nu va putea să intre întru Împărăția Cerurilor, că de se vor ridica ispitele, nu este cine să se mântuiască. Şi aceasta este lucrarea cea mare a omului, ca greşala s-o puie asupra sa înaintea lui Dumnezeu şi să aştepte ispite până la răsuflarea cea mai de pe urmă.

Zis-a un bătrân că un frate se ispitea de gânduri timp de 9 ani şi din evlavie se osândea pe sine zicând: "Mi-am pierdut sufletul!" Căci socotea că singur el este pricinuitor al ispitei. La cele din urmă îngreuindu-se şi ajungând la deznădejde, a zis întru sine: mă voi duce în lume, căci m-am prăpădit!"

Dar după ce s-a pornit la drum, s-a făcut glas din cer către el zicându-i: "Cei 9 ani în care ai fost ispitit, ți-au pricinuit ție cunună, pentru asta întoarce-te la locul tău şi te voi uşura de gânduri!"

Deci s-a întors fratele la chilia sa şi a aflat odihnă. Din asta înțelegem că războaiele duhovniceşti (cu felurite ispitiri) ne pricinuiesc cunună.

TAINA POCĂINȚII

(Înnoirea Sfântului Botez)

Cu un adaos despre patima Deznădăjduirii (felurite motive)

Tot omul este supus greşalelor şi nu este cu putință nici bărbaților celor iscusiți ca să scape de prihana greşalelor celor din toate zilele. Când zic "greşalele cele din toate zilele" înțeleg greşalele cele vrednice de iertare, care nu sunt moarte. Acestea vin din cuvinte, din gânduri, din nepricepere sau din uitare şi se iartă cu darul lui Dumnezeu, căci se nasc din neputința firii, iar nu din răutate sau necredință. Nimeni nu este scutit de bântuiala (lupta) gândurilor, căci prin căderea lui Adam, s-a depărtat mintea omului de la Dumnezeu şi demonii au aflat loc de intrare în inimă.

Însă noi chemând pe Domnul cu smerenie şi cu zdrobirea inimii, îndată ne iartă pe cele mici greşale, cari nu se fac din voia noastră, ci din neputința firii, căci zice Sf. Prooroc David:

"Mărturisiți-vă Domnului şi chemați numele cel sfânt al Lui!"

Pentru cei cari se luptă ca să nu greşească, dar din neputință sau din uitare alunecă în cele mici păcate (fără voia lor) pentru aceştia zice Sf. Anastasie Sinaitul că primirea Sfintelor Taine le este spre iertarea păcatelor (chiar de nu vor putea să le mărturisească regulat la duhovnic).

Cine n-a trecut prin judecătorirea cea duhovnicească de pe pământ, acela va trebui să primească hotărârea cea înfricoşată din ceruri, unde nu este milă nici îndurare.

Pe pământ judecata mărturisirii se face spre îndreptare şi sper vindecare, iar la cea din ceruri nu mai este îndreptare pentru cei nepocăiți, ci osândă veşnică.

Aici judecă preotul, care este un om cu neputințe ca şi noi, acolo va judeca însuşi Dumnezeu de care se cutremură îngerii.

Aici este milă şi îngăduială (adică păsuire), iar acolo este numai dreptate, fără părtinire şi fără coborământ. Pe pământ îşi denunță fiecare păcatele sale, iar în ceruri va fi pârât de către îngeri şi de către demoni (tot omul care nu se pocăieşte). Aici nu este altul decât duhovnicul, care să ne audă tainele noastre, pe când la judecata cea mare, toate cele nemărturisite cum trebuie, se vor arăta îngerilor şi înaintea tutror sfinților, înaintea tuturor oamenilor care au trăit pe pământ şi înaintea demonilor. La judecata aceasta de pe pământ i se dă omului vreme de pocăință, pe când la cealaltă nu mai este nicidecum vreme de pocăință.

"În iad nu este pocăință".

Observație: La judecătoriile lumeşti vinovatul este reclamat pentru a fi pedepsit, iar la Taina Mărturisirii, vinovatul se denunță singur pentru a lua iertăciune. Aici este deosebirea cea mare între județul (procesul) lumesc şi județul duhovnicesc (adică mărturisirea).

Am avut ocazia să cunosc oameni, care râd când aud rostindu-se cuvântul păcătos şi te iau în batjocură când le vorbeşti despre pocăință. Aceştia sunt oameni "modernizați" de care nu se mai lipesc cuvintele duhovniceşti.

"Este ruşine, părinte, (zic ei) să mai vorbim asemenea cuvinte astăzi, când lumea a sporit în ştiinţă şi nu se mai ocupă cu lucruri băbeşti. A trecut vremea întunericului, acum suntem în vârsta radioului şi a bombei atomice. Mintea omului de azi, zboară în altă direcţie şi nu are vreme să se ocupe cu slovele cele afumate din cărţile bisericeşti".

Cam aşa răspund cei care s-au procopsit în viaţa spoită a progresului mincinos de astăzi. Pentru ei nu mai este nici păcat şi nici pocăinţă nu vor să mai audă, deşi noroiul păcatelor îi îneacă şi numai baia pocăinţii ar putea să-i scape de pierzare. Cu asemenea boieri nu mai poţi vorbi despre suflet sau despre mântuire, căci ei sărmanii sunt numai "trup". Materia este idolul lor şi viaţa răsfăţată este raiul lor. În afară de materie şi de răsfăţul lumesc pentru ei nu mai este nimic.

Mai sunt însă oameni, cari înţeleg rostul mântuirii sufleteşti şi se ridică spre lumină, ca nişte crini în mijlocul bălăriilor. Unii ca aceştia dacă au parte de păstori duhovniceşti "după Dumnezeu" atunci sporesc şi se mântuiesc. iar dacă se întâmplă să fie lipsiţi de povăţuitori, atunci viaţa lor tânjeşte şi mântuirea se primejduieşte.

Mulţi dintre credincioşi cari se adapă cu mustul deşertăciunii lumeşti, îşi dau seama de primejdia sufletească şi doresc mântuirea, dar nu mai au curajul ca s-o caute. Ei zic că mântuirea lor s-a şters din condica lui Dumnezeu şi orice ar face, nu mai este îndreptare pentru ei. Aceştia socotesc că prea mult s-au abătut din calea "poruncilor" şi pentru aceasta Dumnezeu nu-i mai primeşte.

Partida aceasta de oameni au pierdut nădejdea mântuirii şi sunt asemenea cu nişte răniţi, cari nu mai primesc nici o doctorie, iar ranele lor se cangrenează şi putrezesc. Pe lângă ei nu trece nici un "samaritean milostiv" care să-i ridice. Slăbănogirea aceasta sufletească cu îndoială şi cu deznădejde vine şi la mulţi credincioşi râvnitori cari au hrană pentru suflet dar nu ştiu s-o preţuiască şi nici nu caută s-o folosească cum trebuie. Şi anume sunt unii cari au cunoscut deşertăciunea vieţii, s-au trezit din somnul păcatului şi au luat drumul pocăinţii.

Dar văzând ei cât de multe datoresc lui Dumnezeu pentru mulţimea păcatelor lor şi neputând împlini canonul pocăinţii aşa cum se cuvine, ei încep să se împuţineze la suflet şi pierd nădejdea mântuirii.

Neputinţa firească şi piedicile care stau în cale îi descurajează. Această descurajare (care este soră cu deznădăjduirea) vine la unii din necredinţă, iar la alţii din lipsa de iscusinţă la cele duhovniceşti.

Pentru că nu au sfat şi nu cercetează Sfintele Scripturi, nu au cumpăneală şi se poticnesc.

Să vedem acum care sunt motivele care ne duc la împuţinarea sufletului şi deznădăjduirea:

Aceste două fiice (adică împuţinarea sufletului şi deznădejdea) au ca mamă dreaptă pe urâta trândăvie a sufletului. Şi zămislirea lor se face din sămânţa cea mai aleasă a vrăjmaşului mântuirii. Ele odrăslesc mai ales în inima celor trândavi la lucrul duhovnicesc. Dar să nu creadă cineva că trândăvia aceasta a duhului este numai o simplă lenevire trupească. Căci lenevirea trupească ne luptă pe toţi, însă nu vine deznădejdea, nici împuţinarea sufletului din această simplă bântuială, ci din părăsirea faptelor duhovniceşti cari sunt: rugăciunea, înfrânarea poftelor, citirea cărţilor sfinte, cugetarea minţii la cele dumnezeieşti, apoi dragostea frăţească, iertarea şi pacea cu toţi cei de o credinţă cu noi.

Deci trândăvia duhului este o stare de lenevire, care robeşte sufletul, întunecă mintea, alungă curajul şi stinge făclia nădejdii din inima omului. Aceasta este cea dintâi pricină care aduce împuţinarea şi deznădejdea.

A doua pricină este lipsa de mărturisire curată. Toţi cei binecredincioşi fac mărturisire, dar nu toţi o fac cum se cuvine (unii din nepricepere iar alţii din vicleşug).

A treia pricină, care duce la împuţinarea de suflet şi deznădejde este Împărtăşirea cu Sf. Taine cu nevrednicie, adică atunci când ştii bine că nu ai pregătirea cuvenită şi te apropii cu obrăznicie de Sf. taine, pentru ochii oamenilor.

Mai sunt unii împresuraţi (strâmtoraţi) de patima deznădăjduirii din cauza unor legături duhovniceşti.

Aşa de pildă dacă cineva a făcut vreo nedreptate sau vreo necinstireunui slujitor al Bisericii, preot sau arhiereu sau au defăimat cele ale Sfintei Credinţe şi prin aceasta au căzut sub blestemul preoţesc.

Deci dacă unul ca acesta a căzut sub legătură (de afurisenie sau blestem) şi nu s-a sârguit să dobândească dezlegare, atunci mântuirea lui este în primejdie şi este chinuit de gândul deznădejdii.

În patima deznădejdii mai cad şi unii monahi nevoitori cari au slăbit cu trupul şi nu mai pot împlini nevoinţele (adică postul, metaniile şi privegherile) aşa cum au fost obişnuiţi. Aceasta se întâmplă la cei cari şi-au pus nădejdea mai mult în faptele lor, iar nu în darul lui Dumnezeu.

În sfârşit deznădejdea vine şi din cauza mândriei şi a semeţiei. Căci cel mândru când ajunge la o cădere mare, nu mai socoteşte nici un leac vrednic de a repara paguba suferită.

Să rezumăm acum care sunt motivele care duc la împuţinarea sufletului şi la deznădăjduire:

1. Înainte de toate este lipsa de povăţuitori duhovniceşti.

2. Necunoştinţa Sf. Scripturi, de unde vine şi necunoştinţa la cele sufleteşti.

3. Trândăvia duhului (adică părăsirea celor duhovniceşti).

4. Vătămarea dreptei credinţe (când se face prietenie cu masoni, comunişti şi cu eretici).

5. Nemărturisirea curată.

6. Împărtăşirea cu nevrednicie (când ştii că nu se cade şi te apropii de ochii oamenilor).

7. Sataniceasca mândrie.

8. Legătura de afurisenie de la arhiereu sau de la preot (când cineva dă pricină, şi la aceasta nu caută să ia dezlegare de la Sfinţitul slujitor pe care l-a scârbit).

9. Nedreptatea (când cineva nedreptăţeşte pe vecinul său prin furtişag sau prin clevetire şi nu repară greşala, adică nu întoarce paguba).

10. Întristarea cea peste măsură, când se întâmplă vreo pagubă sau vreun necaz mare.

11. Hulirea credinţei sau a persoanelor sfinţite (din zavistie).

12. Blestemarea, năravul blestemării şi al jurământului (de sine).

IZVORUL VIEȚII

În istoriile vechi scrie despre următoarea întâmplare:

În cuibul unui pelican a intrat odinioară un şarpe veninos.

Pelicanul nu era în cuib, erau numai puişorii singuri.

Şarpele a început să muşte şi să bage veninul lui ucigător în toți puişorii. Când era aproape să-i înghită, s-a ivit şi pelicanul. La zgomotul aripilor lui, şarpele a părăsit cuibul, fără să guste din pradă.

Bietul pelican vede cu durere că puişorii lui sunt pe jumătate morți, fiind otrăviți de vrăjmaşul şarpe. Fără să mai stea mult pe gânduri, el se hotărăşte să-i scape cu orice preț. Şi iată anume ce face: îşi găureşte coasta cu ciocul şi cu sângele său adapă pe toți puişorii care sunt amețiți de veninul şarpelui. Sângele lui curat are minunata putere să taie otrava şarpelui şi prin aceasta puişorii lui se înviorează şi scapă de moarte. Pelicanul este o pasăre de pustie cu gâtul lung, ca şi bâtlanul. Când puişorii lui sunt aprinşi de sete sau vătămați de jigănii otrăvitoare, atunci pelicanul îşi răneşte coasta sa şi îi adapă cu sângele său. Iată o pildă minunată de dragoste părintească, care ajunge până la jertfă.

Dacă vom lua seama bine, vom vedea că în cântările Prohodului, la starea a II-a se pomeneşte despre pelican şi anume iată cum zice:

"Ca un pelican, împungându-Te acum, Cuvinte, Înviezi pe fiii Tăi, revărsându-le dintru coasta Ta, izvor mântuitor!"

Cuvintele Prohodului aseamănă jertfa cea de pe cruce a Domnului cu jertfa pelicanului, care îşi varsă sângele pentru viața puilor săi.

Căci după cum şarpele cel firesc otrăveşte puişorii pelicanului, tot astfel şi vicleanul diavol intrând oarecând în şarpe, a otrăvit pe strămoşii noştri în rai, prin sfatul lui cel pierzător. Cu nimic nu s-au putut izbăvi strămoşii noştri din osânda cea veşnică, decât numai prin sângele cel scump al Domnului. Toți cei născuți din Adam, aveau în firea lor otrava păcatului strămoşesc şi pentru aceasta erau osândiți la moarte veşnică (ca şi puii pelicanului din istorie).

Domnul nostru Iisus Hristos primeşte de bună voie (ca şi pelicanul) să-i străpungă Sfânta Lui coastă cu sulița, pentru izbăvirea zidirii Sale. Din Sfânta Lui coastă s-au deschis două izvoare de mântuire: sângele şi apa. Aceste izvoare mântuitoare alcătuiesc temelia Sfintei noastre Biserici, căci după cuvântul Sfântului Ioan Gură de Aur, sfânta noastră Biserică este plămădită din Coasta Domnului.

Şi anume, apa care a ieşit din coasta Domnului închipuie Taina Sfântului Botez, iar sângele închipuie Taina Sfintei Împărtăşiri. Fără aceste două Taine nimeni nu se poate mântui, căci ele sunt cheile mântuirii.

După cum odinioară în rai, când dormea strămoşul Adam, a luat ființă Eva (maica noastră de obşte după trup) tot astfel pe Stânca Golgotei, în vremea când Domnul era adormit cu somnul morții, a luat ființă Sfânta Biserică, care este maica noastră duhovnicească.

Eva este cuvânt evreiesc şi se tâlcuieşte viață pe limba noastră.

"Din coasta lui Adam este femeia, din coasta cea însulițată a Domnului s-a plămădit Biserica", zice Sf. Ioan Gură de Aur.

Şi după cum Eva este os din oasele lui Adam şi trup din trupul lui, tot astfel şi Sfânta noastră Biserică este plămădită din sângele lui Hristos şi rămâne în veci nebiruită.

Adam a dobândit fii din Eva, însă şi Domnul a dobândit şi dobândeşte mereu fii duhovniceşti prin Sfânta lui Biserică. Cu sângele şi cu apa care au curs din costa Domnului Biserica hrăneşte pe fiii săi până în sfârşitul veacului.

Cu apa s-a întemeiat Sfântul Botez, iar cu sângele s-a întemeiat Taina Sfintei Împărtăşiri.

"Acesta este cel ce vine prin apă şi prin sânge", iar
"Sângele lui ne curăță pe noi de orice păcat" (Scrie Sf. Ioan Evanghelistul).

Tâlcuirea aceasta se vede şi în cântările Octoihului, unde zice:

"Picăturile sângelui celui din Dumnezeu curs şi ale apei, care s-a vărsat din coasta ta, a înnoit lumea; căci cu apă speli păcatele tuturor, Doamne, iar cu sângele scrii iertare".

Şi mai departe iarăşi zice:

"Cu stropirea dumnezeieştii curgeri, ce s-a scurs din dumnezeiasca coastă a Fiului tău curată, spală ranele inimii mele ..." (vezi Octoih, glasul 3, canonul de Miercuri şi Vineri).

VEDENIA UNUI CREŞTIN - CU NUMELE DUMITRU - LA ANUL 1580

În apropiere se Sf. Munte Athos din Grecia era în vremea veche un sat cu numele Isvoros, care astăzi se cheamă Stratonica. În acest sat, pe la anul 1580, se afla un creştin cu numele Dumitru.

Era un om simplu şi smerit, care se păzea la toate cele care vatămă sufletul, iar la cele bune îşi da silința să le împlinească. Pentru aceasta s-a învrednicit ca să-i descopere Dumnezeu acestea pe care le veți auzi mai jos:

Robul acesta al lui Dumnezeu, Dumitru, avea un băiat în vârstă de 12 ani şi foarte mult îl iubea el şi cu femeia lui. Însă a voit Dumnezeu să le moară băiatul. Iar tatăl lui de prea multă scârbă a căzut în boală grea şi zăcea la pat. După 15 zile, într-o seară, i-a venit lui Dumitru un fel de leşin şi a murit. Atunci femeia lui şi cu soacră-sa, cari îl îngrijeau, au început a plânge cu glas mare, cum este obiceiul în lume.

Când au auzit vecii, au alergat îndată şi plângeau împreună. Trebuiau acum să-l îmbrace cu haine de îngropare. În vremea când l-au dezbrăcat de hainele vechi, au văzut că toate mădularele erau reci, însă pieptul lui era cald. Deci s-au hotărât să mai aştepte până când se va răci desăvârşit şi atunci să-l îmbrace. Aşteptând ei 2-3 ceasuri, l-au aflat iarăşi cald. Deci stând în aşteptare multe ceasuri, a venit noaptea şi toți cei din casă au mers la culcare.

Însă femeia şi soacra răposatului dimpreună cu unele rudenii au rămas să privegheze lângă mort. Dar din multa oboseală au adormit cu toții. Când a început să se lumineze de ziuă (o, minune) a suspinat din greu mortul şi s-a ridicat pe şezut. Iar cei cari şedeau de pază lângă el, auzind suspinarea lui, s-au trezit îndată şi văzând pe Dumitru viu se mirau cu toții, căutând să-l întrebe cum a murit şi iarăşi a înviat. Însă el nu răspundea nimic, ci ținea mâna la gură şi tăcea privind în pământ. A stat aşa vreme de trei zile, fără să mănânce ori să bea ceva, iar femeia lui, aducându-şi aminte de răposatul lor băiat, sta alături şi plângea.

Auzind Dumitru pe femeia lui plângând, a deschis gura, zicând către ea: "Pentru ce plângi ticăloasă, socotind că fiul nostru a murit? Să ştii că fiul nostru trăieşte şi se află la mare bucurie, în loc luminos şi slăvit. Măcar de-am fi şi noi acolo unde este el şi să trăim şi noi asemenea viață fericită".

A auzit femeia lui vorbele acestea, însă de multă plângere nu l-a mai întrebat nimic. Dar soacra lui care şedea alături i-a zis:

"De unde ştii tu, Dumitre, că trăieşte fiul tău şi se află la aşa de mare bucurie şi odihnă?" Iar el a răspuns:

"Am văzut eu singur cu ochii mei unde se află băiatul meu".

"Şi ce anume ai văzut?", a întrebat iarăşi soacră-sa.

Atunci el a început să povestească astfel:

"Cum eram eu bolnav la pat odată, deschizând ochii, am văzut un om prea luminat, a cărui frumusețe nu pot s-o spun prin cuvinte. Şi îndată ce l-am văzut, mi s-a răpit mintea şi nu mai simțeam nimic din lumea asta, ci numai la dânsul priveam şi nu-mi puteam dezlipi ochii de la el. Mi s-a părut însă că m-am despărțit de voi şi mă aflam în brațele lui, iar el apucându-mă a zburat în sus.

Cum urcam noi aşa, mi s-a părut că am trecut şapte ceruri şi după ce le-am trecut, ne aflam în altă lume.

Lumina lumii de acolo era mult mai strălucitoare, şi pământul de acolo era mult mai frumos ca pământul acesta. Era ca un câmp prea frumos, împodobit cu 3 soiuri de copaci înfloriți, iar mireazma lor şi frumusețea nu poate omul ca s-a povestească. Un soi de copaci îmi părea că sunt migdali înfloriți, alții semănau cu trandafirii roşii, iar alții păreau niste crini vărateci. Tot pământul acela este plin cu asemenea copaci.

Deci mergând noi pe locul acela, am văzut două porți de fier închise şi pecetluite. În fața porții din dreapta stăteau de pază o mulțime de oameni tineri în veşminte albe. Iar la cea din stânga păzeau nişte uriaşi negri.

Când am ajuns în fața porților a zis către mine călăuza cea minunată:

"Pleacă-te în jos repede şi te închină".

Atunci eu m-am aplecat şi m-am închinat cu frică, rămânând întins pe pământ. Acolo am auzit un glas din depărtare, zicând:

"Pentru ce l-ai adus aici pe acesta? Nu ți-am zis să-l aduci pe el, pe vecinul său Nicolai să-l aduci. Acesta are încă a mai trăi pe pământ."

Cum a auzit glasul acesta, călăuza mea m-a ridicat îndată şi ne-am pornit către răsărit. Şi iată că ne-am aflat într-un câmp mare şi frumos şi prea plăcut. Acolo erau mulțime de copaci prea frumos înfloriți. Şi fiecare copac avea câte un om care şedea la umbra lui. Oamenii aceia erau de aceeaşi statură şi grosime, dar înfățişarea lor nu era la fel: unii aveau chipul luminos şi vesel, alții erau negri ca arapii şi chipul lor întristat. Fiecare cunoştea orice altul a făcut în lumea asta, fie bine fie rău, căci aveau nişte semne cari arătau tot ce au făptuit în lume: ori furtişag, ori desfrânare, ori preacurvie, ori beție, ori alte păcate. Şi cum mergeam noi pe câmpul acela, uitându-mă eu într-o parte şi în alta, am cunoscut pe mulți din cei cari au trăit la noi şi acum sunt morți.

Am văzut acolo într-o livadă 4 copii luminați şi frumoşi, cari şedeau împreună la un copac înflorit şi prea frumos. Şi cum i-am văzut la atâta veselie, m-am oprit cugetând la frumusețea acelor copii. Privind mai

bine am cunoscut că aceştia erau copiii mei. Acolo se afla băiatul meu care a murit de curând (în vârstă de 12 ani). Şi când i-am cunoscut s-a veselit inima mea. Atunci mi-a zis călăuza mea:

"Poate ştii ai cui sunt copiii aceştia?", iar eu am zis:

"Da, Stăpânul meu, ei sunt copiii mei şi eu mă scârbeam că au murit, iar acum când îi văd aşa de frumoşi, mă bucur şi aş dori să ramân cu ei".

Şi zicând acestea ne-am depărtat îndată. Eu însă văzând podoaba locului aceluia am cutezat să zic către cel care mă însoțea:

"Stăpânul meu, oare acesta este raiul, pe care l-a sădit Dumnezeu?" Iar el mi-a zis:

"Nu-i acesta Raiul, ci este pământul drepților şi locul de odihnă al binecredincioşilor creştini. În locul acela a rânduit Dumnezeu ca să stea sufletele lor până va face judecată şi răsplătire. Iar bunătățile cele veşnice pe cari le dobândesc cei drepți, precum şi muncile pregătite pentru chinuirea celor păcătoşi sunt acolo unde ai văzut două porți de fier şi acestea vor fi la sfârşitul lumii, în ziua înfricoşată a judecății, la a doua venire a lui Hristos. Atunci vor merge păcătoşii în munca cea veşnică, iar drepții în viața cea veşnică".

Auzind eu acestea de la călăuza cea minunată şi mergând către Amiază, am ajuns într-un loc întunecos şi urât, care era murdar şi avea mulțime de oameni înlăuntru cu fețele foarte întristate. Atunci am întrebat pe călăuză, cine sunt aceştia. Iar el mi-a zis:

"Acesta este neamul iudeilor cari n-au crezut în Hristos".

Şi mai mergând puțin am ajuns la un loc mai întunecos, care avea noroi şi putoare multă. Acolo erau o mulțime de oameni în chip de copii mici, alții în chip de căței mici fără ochi, iar alții ca viermii cari mişună în murdărie. Întrebând despre ei, mi-a răspuns călăuza:

"Acesta este neamul ismailiților şi al ereticilor".

După ce am mai mers puțin, am dat de neamul faraoniților (egiptenii vechi) şi erau întunecați la față şi negri. De aici am trecut prin multe locuri şi am văzut multe neamuri de oameni. Fiecare credință şi erezie avea un loc deosebit. Şi întrebând eu pe călăuză mi-a lămurit toate.

Cum îmi povestea el multe şi felurite, am auzit o detunătură mare sub picioarele noastre şi îndată s-a făcut clocot mare şi a ieşit țipăt amar şi scârbos ca de balaur mare, sau ca de fiară sălbatecă care loveşte şi fluieră. Auzind eu acest țipăt necurat, m-am speriat şi căutam să mă ascund în sânul călăuzei mele întrebându-l cu frică:

"Domnul meu, ce este țipătul acesta înfricoşat?" Iar el mi-a zis:

"Acesta este iadul care înghite pe toți păcătoşii şi pe cei necredincioşi cari n-au crezut în Hristos, şi niciodată nu se satură". Atunci am auzit un glas de sus, care zicea:

"Ce strigi şi te frământi? Mai aşteaptă puțin şi te vei sătura de mulți arhierei nevrednici, de preoți şi de monahi".

Şi pe când era încă în urechile mele glasul acela, m-am aflat numaidecât aici, pe patul meu.

Văzându-mi trupul cel urât, nu voiam să intru. Iar călăuza mea m-a silit şi fără voia mea să intru în trup. Şi atâta m-a durut trupul meu, încât mi s-au zdruncinat toate oasele şi încheieturile".

Când a auzit soacră-sa aceste cuvinte de la Dumitru, le-a vestit în toată eparhia aceea. În vremea asta se afla pe acolo şi Părintele Duhovnic Mitrofan Ritorul, bărbat învăţat şi cuvântăreţ, care auzind despre asta, a mers acasă la Dumitru şi l-a întrebat cu de-amănuntul despre vedenia lui. Iar Dumitru a spus Duhovnicului toate câte s-au scris aici.

Spune Părintele Mitrofan Duhovnicul că a mers în trei rânduri la el acasă şi l-a descusut pe Dumitru cu multă scumpătate şi s-a încredintat că adevărată este vedenia (descoperirea).

S-a încredinţat mai ales din împlinirea cuvintelor cari s-au zis către călăuză (la începutul vedeniei), adică când a strigat:
"Lasă-l pe acesta şi adă-l pe vecinul său Nicolai".

În adevăr Nicolai acesta era sănătos în vremea aceea şi după două zile de la vedenia lui Dumitru s-a îmbolnăvit şi a murit. Şi cele care au fost pregătite pentru îngroparea lui Dumitru, acelea au fost folosite la îngroparea lui Nicolai.

Acestea le-am aflat cu adevărat şi le-am scris pentru folosul oamenilor credincioşi.

În Mânăstirea Lavra Sf. Atanasie, codicile No. 55 din Sf. Munte Athos.

"AŞA, DOAMNE ÎMPĂRATE, DĂRUIEŞTE-MI CA SĂ-MI VĂD GREŞELILE MELE ŞI SĂ NU OSÂNDESC PE FRATELE MEU"

Un bătrân oarecare şedea în Siria, între hotarele Antiohiei şi avea un frate ucenic, grabnic spre a judeca pe oricine vedea greşind.

Deci de multe ori îl învăţa pe dânsul bătrânul grăind: "Cu adevărat, fiule, te înşeli şi-ţi pierzi numai sufletul tău, de vreme ce nu ştie nimenea ce este în om, fără numai duhul care este întru dânsul. Căci de multe ori unii săvârşesc fapte rele înaintea lui Dumnezeu. Păcatul lor noi îl vedem, iar pocăinţa şi faptele lor cele bune săvârşite în taină, numai singur Dumnezeu le ştie.

Pentru aceasta şi cu ochii de vei vedea pe cineva păcătuind, nicidecum să nu-l judeci pe el, căci numai unul Dumnezeu este judecătorul.

Că tot omul ce judecă pe altcineva se află ca un anticrist (adică potrivnic) lui Hristos, făcându-se răpitor al dregătoriei şi al Stăpânirii pe care Tatăl Ceresc a dat-o Fiului.

Tot cel ce judecă păcatul străin se face prin asta judecător înainte de Domnul.

De vei vedea cu ochii tăi pe cineva căzând în păcat, îndată să zici "Anatema ţie satano, că omul acesta altă vină nu are!" Şi aşa îţi întăreşte inima spre a nu judeca pe fratele tău, căci se duce Duhul Sfânt de la tine.

Iar în gândul tău să zici:

"Precum acesta s-a biruit, tot asemenea şi eu pot să mă biruiesc!" Deci cugetând aşa, plângi şi cere ajutorul lui Dumnezeu.

Pătimeşte împreună cu cel ce a pătimit fără de voie, căci nimenea nu voieşte să greşească lui Dumnezeu.

Nu judeca pe cel curvar, dacă tu socoți că ești curat, căci judecând asemenea cu dânsul calci legea, căci Cel ce au zis: "Să nu curvești", tot acela a zis și "Să nu judeci!"

***

La un sihastru oarecare obişnuia să vină un preot din mânăstire ca să-l împărtăşească, la anumite zile, căci el nu ieşea nicăieri din chilie.

A venit odată la acest sihastru o persoană, aducând nenumărate prihăniri asupra preotului amintit. Pârile acestea au slăbit evlavia cuviosului. Deci venind iarăşi preotul ca de obicei cu Sfintele taine, nu a mai deschis sihăstria şi s-a întors înapoi Sfințitul Slujitor.

Atunci s-a auzit glas din cer, către sihastru:

"Au luat oamenii judecata Mea!"

Şi împreună cu glasul, a căzut în uimire (adică i s-a descoperit o vedenie). A văzut o fântână de aur, având ciutură şi funie tot de aur, iar apa din fântână era foarte bună şi limpede. Însă era lucru de mirare pentru el, căci cel care scotea apa şi turna, era un bubos.

Ar fi vrut sihastrul nostru să bea, dar se sfia de bubosul care scotea apa şi pentru asta nu s-a apropiat să bea. Atunci a auzit iarăşi glas, zicând: "Pentru ce nu bei din apă, ce pricină are bubosul care scoate apă? Dacă scoate şi toarnă se vatămă apa?" După aceste vorbe, şi-a venit în fire sihastrul şi socotind cele din vedenie, a chemat iarăşi preotul ca să-i aducă Sfintele Taine ca şi mai înainte.

***

Un frate a întrebat pe ava Iosif zicând:

"Ce voi face avo, că iată nici rele pătimiri nu pot suferi, nici a lucra şi a face milostenie nu pot". Atunci i-a zis lui bătrânul: "Dacă din toate acestea nici una nu poți împlini, atunci păzeşte-ți ştiința ta despre aproapele de către tot răul (adică să nu judeci păcatele străine) şi te mântuieşti, căci Dumnezeu cere de la noi suflet fără de păcat".

Zis-a ava Teodor: "Nu este altă faptă bună precum a nu defăima".

***

Aproape de un bătrân locuia un frate puțin mai trândav întru nevoință. În vremea când era să moară acest frate, s-au adunat oarecari din frați la chilia lui.

Văzând bătrânul pe fratele cel puțin trândav că se arată bucuros şi vesel la față în ceasul morții a zis către el în auzul celorlalți:

"Frate, noi toți ştim că nu prea erai osârdnic la nevoință, deci cum de te arăți aşa vesel acum în ceasul ieşirii?"

Şi a răspuns atunci fratele:

"Crede-mă, părinte, adevăr ai grăit, însă de când m-am făcut monah, nu țin minte să fi judecat pe cineva, sau să fi ținut în minte răul asupra cuiva, ci de s-a întâmplat vreo prigonire cu cineva, întru acel ceas m-am împăcat cu el. Deci voi zice către Dumnezeu:

Stăpâne, tu ai zis: Nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi şi iarăşi ai zis: Iertaţi şi vi se va ierta vouă!"

La aceste vorbe ale fratelui a zis bătrânul:

"Pace ţie, fiule, că şi fără de osteneală te-ai mântuit".

LA UŞA RAIULUI

(În pragul Postului Mare)

Am intrat în anotimpul bisericesc al Triodului, care ne vesteşte apropierea Postului Mare, când Sfânta noastră Biserică, ne îndeamnă mai mult ca oricând la lucrul Pocăinţei.

Niciodată masa duhovnicească a slujbelor bisericeşti nu este mai încărcată şi mai împodobită ca în vremea Postului Mare. Cântările şi citirile sfinte care se cuprind în slujbele Triodului ne zugrăvesc în culorile cele mai vii toate tainele vieţii omeneşti de la începutul lumii până la Slăvita Înviere a Domnului.

Ni se înfăţişează căderea strămoşilor, osânda care a venit asupra neamului omenesc şi ticăloşia vieţii de pe pământ care a purtat pecetea blestemului vreme de peste 50 de veacuri.

Auzim parcă din cântările cele duioase ale Triodului, tânguirea dureroasă a lui Adam din surghiunuire, auzim însă şi făgăduinţa Părintelui ceresc pentru izbăvirea omului de osândă.

Înaintea ochilor se desfăşoară grozăvia căderii omeneşti şi amarul care a venit în lume prin păcat, dar ne este dat să vedem şi nădejdea cea nestrămutată a mântuirii, din sufletul aleşilor lui Dumnezeu.

Nădejdea aceasta pentru venirea Mântuitorului a fost cântată de toţi proorocii şi cu ea s-au mângâiat patriarhii şi drepţii din Legea Veche.

Dumnezeu n-a făcut lumea pământească pentru că ar fi avut nevoie de ea, ci din bunătatea Lui cea nemăsurată, pentru a fi slăvit numele cel sfânt al Lui. Din bunătatea Lui a făcut grădina Raiului, unde a aşezat pe cea dintâi pereche de oameni (Adam şi Eva). În mijlocul Raiului se afla "Pomul Vieţii" din care mâncau strămoşii noştri şi pentru asta nu se lipea de ei nici boala nici moartea. Roadele acestui pom aveau aşa un dar, încât omul mâncând era totdeauna sănătos şi nu îmbătrânea niciodată.

Dar în grădina Raiului mai era şi alt pom: al Cunoştinţei binelui şi răului din care nu era îngăduit să guste omul. Dumnezeu a pus această condiţie omului, că dacă nu va mânca din pomul acesta, atunci va trăi în veşnicie (ca şi însuşi Dumnezeu), iar dacă va mânca, atunci va fi pedepsit cu moartea cea veşnică.

Câtă vreme a păzit porunca, el era ca şi un Dumnezeu pe pământ. Toate făpturile erau supuse lui. Văzduhul nu se schimba niciodată ca să-l vateme cu frigul, cu căldura, pământul rodea toate bunătăţile de la sine(fără osteneala omului), animalele erau toate blânde şi supuse omului, iar Dumnezeu umbla prin Rai şi vorbea cu Adam şi Eva, aşa cum vorbeşte tatăl cu familia lui. În inima omului era totdeauna bucurie şi mulţumire, iar mintea lui era aşa de luminată încât cunoştea toate tainele firii. Voinţa lui era îndreptată numai spre bine. Nici un gând rău şi nici o pornire pătimaşă nu avea loc în fiinţa omenească, ca să facă vreo tulburare. Atunci era cu adevărat ca un prieten al lui Dumnezeu şi părtaş al fericirii Lui.

Dar fericirea asta n-a ţinut mult, căci din zavistia diavolului omul a călcat porunca lui Dumnezeu. Atunci şi-a pierdut dreptul de a trăi veşnic şi a fost izgonit din Raiul desfătării.

Prin căderea lui Adam toţi am moştenit vina păcatului şi pedeapsa morţii. Prietenia care era între om şi Dumnezeu s-a stricat şi a intrat duşmănia. Dumnezeu s-a mâniat şi a pus blestem asupra neamului omenesc ca să nu mai poată intra în Rai până când nu se va îndrepta greşeala. Iată cum s-a păgubit omul de fericirea cea veşnică şi a început a duce o viaţă necăjită, plină de scârbe, de osteneală şi de durere. Raiul s-a închis iar viaţa omului a fost curmată de moarte.

Pământul a început să rodească spini şi felurite plante vătămătoare, văzduhul s-a tulburat, iar animalele s-au sălbăticit şi au început să-l vateme pe om. Şarpele, care înainte era cel mai blând şi mai iubit animal de om, după cădere a devenit cel mai fioros şi mai otrăvitor dintre toate animalele (în locul cuvintelor înşelătoare ale vrăjmaşului, a rămas otravă sub limba şarpelui pentru totdeauna).

Mintea omului s-a întunecat (după cădere), pacea şi mulţumirea din inima lui au pierit, iar trupul a început să slăbească, căci pomul vieţii era închis în grădina Raiului. După căderea lui Adam, mintea omului are aplecare mai mult spre rău decât spre bine. Pentru aceasta omul biruit de patimi şi-a pierdut frumuseţea cea dintâi precum şi tăria trupească şi sufletească. Din prieten iubit al lui Dumnezeu, omul a ajus rob al păcatului. Cel care era făcut după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, adică icoana cea cinstită a Celui Prea Înalt, omul cel împodobit cu cinste şi cu frumuseţe, care era ca un împărat peste firea pământească, a ajuns ca un vas netrebnic şi organ al răutăţii.

Vasul cel ales în care Dumnezeu a pus comoara mirului Său, prin cădere s-a dogit şi nu mai folosea la nimic. Dumnezeu l-a făcut dintru început ca să ajungă la desăvârşire şi să aibă aceeaşi slavă şi fericire ca şi El însuşi. După cădere, scopul acesta s-a zădărnicit. Nimeni dintre oameni nu putea să repare stricăciunea pricinuită de păcatul lui Adam. Trebuia ca omul să aducă o jertfă prin care să îmblânzească mânia lui Dumnezeu şi să împlinească dreptatea lui. Însă jertfa aceasta trebuia să fie neprihănită, iar dintre oameni nu se afla nimenea fără prihană. Firea lor era otrăvită şi toţi aveau pecetea blestemului. Cu vremea oamenii s-au înrăutăţit şi mai mult şi s-au depărtat de Dumnezeu. Simţeau în ei vina păcatului, dar nu se puteau îndrepta. Căutau să îmblânzească mânia lui Dumnezeu prin felurite jertfe de animale nevinovate, iar uneori aduceau şi jertfe omeneşti. De la un timp au uitat de Dumnezeul cel adevărat cei mai mulţi dintre oameni şi se închinau la idoli. Numai poporul lui Israel a mai păzit credinţa, dar nici el n-a fost statornic.

SĂ NU JUDECĂM PE SLUJITORII LUI DUMNEZEU

În Istoria Bisericească scrisă de înţeleptul ierarh Meletie, se spune că după ce s-a terminat cel dintâi sobor a toată lumea din Niceea, se bucura mult Sfântul Împărat Constantin cel Mare, pentru biruinţa Bisericii împotriva celor hulitori. Fiind şi împăratul de faţă la sobor, i-a cinstit pe Sfinţii Părinţi cu daruri bogate după vrednicie. Iar cuviosului Pafnutie îi săruta împăratul cu multă evlavie ochii cei scoşi şi mâinile lui ciuntite de tirani. De asemenea şi pe toţi ceilalţi mărturisitori îi săruta cu cinste pentru a lua sfinţenie de la rănile lor pe cari le-au primit în vremea prigoanei.

Unii dintre părinţii Soborului au dat înscris împăratului nişte jalbe (adică plângeri) împotriva unor episcopi cu purtări rele.

Însă marele împărat Constantin n-a voit nici măcar să citească hârtiile lor şi nici nu s-a interesat cine sunt clericii vinovaţi, ci în faţa tuturor a ars hârtiile cu plângeri (adică jalbe), zicând următoarele cuvinte:

"Dacă eu însumi aş vedea cu ochii păcătuind pe vreun cleric, atuci l-aş acoperi cu hlamida mea (adică cu mantia împărătească)".

Sf. Împărat a căutat prin aceasta să dea pildă tuturor spre a nu vădi păcatele sau neputinţele cele ascunse ale clericilor.

Cei cari scot la arătare (adică vădesc) păcatele sau neputințele preoților, se fac prin aceasta defăimători de Lege, căci toți clericii sunt slujitori Legii lui Dumnezeu.

Sunt unii creştini cari nu judecă şi nici nu vădesc neputințele clericilor, dar în schimb se feresc să ia blagoslovenie de la cei cunoscuți cu neputințe omeneşti sau pătimaşe. Iar dacă se întâmplă de plătesc Liturghii ori se împărtăşesc la asemenea clerici şi pe urmă află că fumează, ori se îmbată sau alunecă în alte patimi, atunci creştinii aceştia se căiesc pentru că au cerut sfințenie de la cei pătimaşi.

Unii ca aceştia, măcar de nu judecă la arătare cu vorba, însă cu lucrul (adică cu purtarea lor) se fac judecători persoanelor sfințite.

Fraților, dacă preotul sau arhiereul este drept credincios, atunci să fim încredințați că darul Sf. Duh lucrează prin el la orice Taină bisericească - oricât de păcătos ar fi el. Numai când este oprit sau caterisit de către Sobor ori de către arhiereul locului, sau când predică pe față (arătat) vreo credință greşită atunci cu adevărat nu mai lucrează darul Sf. Duh prin el. Atunci numai poți să te fereşti de asemenea cleric.

***

În cartea Sf. Părinți care se numeşte Pateric, se scrie despre ava Marcu Egipteanul cum a petrecut 30 de ani neieşind din chilia sa. Şi avea obicei preotul Schitului de venea să facă Liturghie în anumite zile.

Însă diavolul, văzând răbdarea bătrânului cea îmbunătățită, a meşteşugit să-l ispitească cu osândirea. Deci a îndemnat vicleanul pe un frate oarecare ce era îndrăcit, să meargă la bătrânul ca pentru blagoslovenie. Şi ajungând la pustnic, mai înainte de a rosti alt cuvânt, striga cel îndrăcit către bătrân, zicând:

"Preotul tău are miros de păcat, deci să nu-l mai laşi să intre la tine!" Iar bătrânul cel insuflat de Dumnezeu a zis către el:

"Fiule, toți oamenii îşi leapădă afară murdăria, iar tu ai adus-o la mine! dar scris este: "Nu judecați ca să nu fiți judecați". (Matei, cap.7 vers.1), Însă deşi preotul este păcătos, Domnul îl va mântui pe el, căci scris este (în cartea Sf. Ap. Iacob cap.5 vers.17):

"Şi vă rugați unul pentru altul ca să vă tămăduiți!"

După ce a rostit aceste cuvinte, făcând rugăciune Sf. Bătrân, a gonit pe demon din om şi l-a slobozit sănătos.

Iar Bunul Dumnezeu, văzând nerăutatea bătrânului, i-a descoperit lui un semn minunat. Şi iată cum mărturiseşte singur, prin însăşi cuvintele lui zicând:

"Când voia preotul să înceapă Sf. Liturghie am văzut pe îngerul lui Dumnezeu pogorându-se din cer şi punând mâna pe capul preotului. În clipa aceea s-a făcut preotul ca un stâlp de foc. Iar eu, mirându-mă pentru acea vedere, am auzit un glas zicând către mine:

"Omule, de ce te-ai mirat pentru lucrul acesta? Căci, dacă împăratul cel pământesc nu lasă pe boierii săi ca să stea întinați înaintea lui (ci toți sunt îmbrăcați cu slavă multă), atunci cu cât mai mult nu va curăți puterea cea dumnezeiască pe Slujitorii Sfintelor Taine când stau înaintea slavei celei cereşti?"

Auzind aceste graiuri, viteazul nevoitor Marcu mai mult s-a sârguit a cinsti persoanele sfințite. sporind întru nevoințele sale. Iată ce daruri minunate primesc cei cari nu osândesc pe clerici.

***

"Nu judecați ca să nu fiți judecați" (Matei, VII, 1).

Să nu ne facem judecători Slujitorilor lui Dumnezeu.

Zis-a un bătrân: De vrei să vorbeşti pentru greşala şi păcatul vreunui frate, socoteşte-te dacă îl vei îndrepta pe dânsul sau pe altul îl vei folosi; atunci să grăieşti despre el, iar dacă nu urmăreşti folosul fratelui, ci vorbeşti cu fătărnicie numai ca să-l mustri pe el şi să-i descoperi greşeala şi păcatul înaintea altora, atunci să ştii că nu vei scăpa de dumnezeiasca certare. Apoi şi tu însuți întru aceeaşi greşală şi păcat vei cădea, sau în altceva mai rău, şi vei fi părăsit de ajutorul lui Dumnezeu şi de către alții fiind mustrat, te vei ruşina".

***

Zis-a ava Antonie că de la aproapele este viața şi moartea. Că de vom dobândi pe fratele, pe Dumnezeu dobândim, iar de vom sminti pe fratele, înaintea lui Hristos greşim.

***

Zis-a ava Pimen lui ava Iosif:

"Spune-mi cum să mă fac călugăr?" Şi a răspuns bătrânul: "De voieşti să ai odihnă şi aici şi acolo, pentru tot lucrul să zici: Eu cine sunt? şi nu judeca pe nimeni".

***

În zilele noastre multe suflete râvnitoare se păgubesc şi se primejduiesc pentru că nu ştiu să-şi păzească râvna cu deplină judecată. Căci după cuvântul apostolului, însăşi mucenicia nu este primită înaintea lui Dumnezeu, dacă nu se face cu dreaptă socoteală şi după lege.

Iată de pildă sunt mulți dintre noi cari arată mare sârguință pentru dreapta credință şi păzesc cu frică rânduiala călugărească, dar de sporit nu sporesc duhovniceşte.

1. Să dăm acum vina pe lume că este rea şi amăgitoare? Dar pe noi Domnul ne-a ales din lume şi ne-a întărit picioarele pe calea mântuirii.

2. Să zicem că mânăstirile nu sunt în regulă. Dar creştinii de la început n-aveau nici mânăstiri şi nici Biserici pentru închinare şi cu toate acestea viața lor duhovnicească era mai sporită decât a monahilor de azi.

3. Să aruncăm vina pe egumeni şi pe păstorii cei sufleteşti, cari nu sunt iscusiți şi nu poartă grijă de turmă şi pentru asta ne primejduim şi nu sporim. Dar asta o pot zice numai cei începători şi oamenii simpli şi necunoscătorii, iar noi cari am îmbătrânit cu rasa şi am nimerit Ierusalimul, nu putem arunca vina pe egumeni.

4. Dacă am căuta să ne plângem că suntem străini şi necăjiți, atunci ne râd creştinii cei din vechime, care erau totdeauna prigoniți de păgâni şi mulți erau duşi în robie, unde sufereau cele mai grele necazuri. Dar cu toată prigoana şi cu tot amarul robiei, viața creştinilor de la început strălucea ca soarele în mijlocul păgânătății.

Orice vină am căuta să punem la amorțirea vieții noastre duhovniceşti nu ne îndreptățim. Toți aproape cunoaştem poruncile, ştim cum trebuie să ne păzim Sfânta Credință, toți am îmbătrânit în haina pocăinței,

am luat pe umeri jugul cel uşor al Domnului şi mergem către Noul Ierusalim. Nu mai sunt ca altădată prigoane şi nici robie, dar paşii sufletului nostru se poticnesc şi nu putem spori.

Fraţilor, dacă vom socoti mai bine, vom vedea că pricina poticnelilor şi a primejduirii suntem noi înşine mai totdeauna.

Căci noi mergând pe calea cea strâmtă (a Crucii), nu luăm seama la paşii noştri, ci căutăm la picioarele altora. Vreau să spun că lăsăm uitate păcatele noastre şi căutăm la păcatele străine. Dar nu numai că luăm seama la cele străine, ci încă ne sârguim ca să le vădim şi să le judecăm.

"Nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi", zice Domnul, şi iarăşi: "Cu ce măsură veţi da, cu aceea veţi lua", iar noi judecăm cu asprime pe alţii şi aşteptăm de la Dumnezeu milă. De multe ori osândim pe alţii fără să fim siguri dacă sunt vinovaţi sau nu.

Dar ceea ce ne vatămă mai mult este că judecăm şi clevetim fără înconjur pe slujitorii Sfântului Altar, de care nu se cade a ne atinge. Păcatele şi neputinţele clericilor nu se cade să le scoatem la arătare, căci prin asta răcim evlavia celor mulţi şi dăm mai multă pricină necredincioşilor şi răutăţilor ca să ne ponegrească dreapta credinţă.

Clericii sunt şi ei oameni neputincioşi, cari şi ei au ieşit din aceeaşi plămădeală a lumii. Ei n-au pogorât din cer şi nici n-au crescut împreună cu îngerii. Lumea de azi i-a odrăslit, în lumea aceasta deşartă au crescut şi în şcoala lumii au învăţat.

Iar după ce au intrat în slujba Altarului, lumea tot nu-i lasă în pace. Viermele lumii este astăzi mai iute şi mai stricător ca altă dată. El pătrunde ca şi vântul cel rău în toate părţile. Născocirile noi duc stricăciunea la urechea tuturor atât la sate, cât şi la mânăstiri.

Vântul stricăciunii călătoreşte iute ca fulgerul. Cele cari se lucrează sau se vorbesc la marginea pământului (în America) în câteva clipe se fac cunoscute şi de copiii cei mici de la corturi. Şi după cum merg veştile, aşa merge şi stricăciunea. Preoţii fiind în legătură cu lumea, se vatămă astăzi mai uşor ca înainte. Ştiinţa de azi a declarat cel mai periculos război împotriva vieţii duhovniceşti şi pentru asta împotriva clericilor se îndreaptă cele mai aprinse săgeţi. Duhul lumesc de astăzi, după ce otrăveşte sufletele slujitorilor, mai are pretenţia să-i vadă sfinţi de icoană. Dar oare cine i-a odrăslit şi cine i-a dăscălit? Dacă rădăcina ar fi mai de soi, atunci şi vlăstarele ar fi mai bune.

Preoţii sunt ca şi sarea care a ieşit din marea lumii, şi pentru că vânturile lumeşti sunt astăzi rele şi mai pătrunzătoare, pentru asta şi sarea se topeşte mai uşor ca altă dată şi adesea azi se strică. Dacă lumea este din veacul al 8-lea, preoţii nu pot să fie ca cei din veacul întâi. Toate se schimbă după duhul vremii.

***

Pe la anul 380 (adică acum 1578 de ani) păstorea în Cetatea Chesariei Episcopul Faretrie. Era episcop numai cu numele, căci grija lui nu era pentru mântuirea turmei, ci pentru avere şi trai răsfăţat.

Ştia cum să se linguşească pe lângă dregătoriile împărăteşti pentru a câştiga protecţie şi nume bun peste tot. Era - cum s-ar zice - un om diplomat, care schimbă masca la orice împrejurare şi nu i se pricepe vicleşugul.

Ţinea la curtea episcopiei lui o droaie de clerici destrăbălaţi ca şi el şi duceau cu toţii o viaţă fericită. Nimic duhovnicesc nu se vedea la curtea acestui episcop trântor. Era ca o mortăciune neîngropată (căci după cuvântul Sfinţilor Părinţi, cei cari nu au deloc viaţă duhovnicească sunt ca nişte morţi neîngropaţi).

Dar iată că la hotarele Chesariei se iveşte un cleric din cei cari gonesc trântorii. Şi cine credeţi că era acest cleric? Era Sf. Ierarh Gură de Aur, slava amvonului din toată lumea şi din toate veacurile care cu flacăra cuvântului său izgonea întreaga tabără a demonilor şi putea să ardă mii de trântori de seama lui Faretrie. Însă pentru adevăr şi pentru dreptate el era acum prigonit de capetele încoronate şi trimis în surghiun. Escortat de ostaşi, el era silit să meargă pe jos zece hotare, prin locuri sălbatice. Fiind pe-nserate, Sf. Ierarh şi cu însoţitorii lui au poposit în Cetatea Chesariei.

În puterea nopţii când toţi se linişteau, aud nişte strigăte sălbatice. Cine putea să fie în vremea nopţii, decât barbarii sau tâlharii.

Însă nu erau nici barbarii şi nici tâlharii, erau slugile lui Faretrie cari urmăreau pe bătrânul cel sfânt. Căutau să-l izgonească şi de acolo, ca nu cumva să-i facă vreo întâmplare cu cinste, ca şi la Chesaria.

N-a avut încotro şi a trebuit să plece şi de acolo noaptea la drum, spre locul surghiunului, acela de care lumea toată nu era vrednică. S-a dus albina cea cerească pe calea surghiunului, lăsând pe trântorul zavistnic ca să huzurească în fericirea lui.

Iată până unde ajunge răutatea zavistiei! De multe ori ţările ajung pe mâna celor tirani, iar Bisericile ajung pe mâna păstorilor năimiţi, căci oamenii vrednici n-au parte de locul cuvenit, din cauza celor zavistnici. Milioane de suflete se pierd fiind lipsite de povăţuitorii cei adevăraţi.

Este vrednic de amintit aici că săgeata asta a zavistiei este mai veninoasă atunci când ea vine chiar de la fratele de acelaşi neam şi din acelaşi cin. Nu este rană mai dureroasă ca rana pricinuită de zavistia frăţească.

Zavistia frăţească a adus cel dintâi omor în lume şi din cauza ei a fost vândut ca rob prea frumosul Iosif, cel mai iubit fiu al patriarhului Iacob. Din cauza zavistiei dintre fraţi s-au omorât între dânşii toţi feciorii şi urmaşii Sf. Constantin cel Mare şi a ajuns Împărăţia în mâinile unui om lepădat de Dumnezeu (adică Iulian Paravatul).

ÎN FAŢA OGLINZII DUHOVNICEŞTI

Pentru că am de scris despre un lucru mai greu de înţeles, m-am gândit să vă amintesc o întâmplare, care poate să ne lămurească mai bine cuvântul nostru. În preajma unui târg de vite (sau iarmaroc) se afla un magazin mare de sticlărie. Între alte lucruri scumpe de sticlă, erau şi diferite soiuri de oglinzi mari de perete.

Într-o bună zi, când venea lume multă la iarmaroc, erau întinse la arătare în vitrina magaziei cele mai frumoase obiecte de sticlă, între care se afla şi o oglindă mare cu ramă.

Toţi târgoveţii cari treceau pe alături de magazie îşi vedeau chipul în oglindă. Unii dintre ei se opreau anume ca să-şi potrivească pălăriile în faţa oglinzii.

Din întâmplare, a trecut pe alături şi un negustor de vite, care ducea de funie un ţap voinic şi nişte capre la iarmaroc.

În faţa oglinzii ţapul n-a rămas nepăsător. El vede mişcarea în oglindă. Şi anume vede un ţap voinic ca şi el, care vine împotriva lui. Se încoardă, flutură din cap, dar nici potrivnicul din oglindă nu stă degeaba. Negustorul care-l ţine de funie nu ia în seamă la oglindă (căci are şi nişte capre slobode lângă el).

Ţapul vede că nu-i lucru de glumă cu inamicul lui din oglindă. Şi pentru că este deprins cu lupta şi ca să nu apuce acela înainte, se repede una şi bună asupra lui ...

În câteva clipe s-a terminat lupta cu ţapul cel obraznic din oglindă. Geamul cel mare (adică vitrina magaziei) împreună cu oglinda şi cu alte lucruri scumpe de alături au fost răpuse fără multă izbândă.

Preţul vânzării ţapului n-a fost de ajuns pentru despăgubirea stricăciunii care s-a făcut. A trebuit să plătească şi ceva pe deasupra ca să termine buclucul. Până una-alta, s-a făcut puţină discuţie între oamenii cari erau de faţă la magazie. Unii ziceau că stăpânul ţapului este de vină, pentru că nu l-a ţinut bine de funie, alţii ziceau că vina este a sticlarului, pentru că a deschis magazin prea lângă drum, iar cei mai aprigi puneau vină pe oglindă căci (ziceau ei), dacă nu era ea, care să zădărească ţapul, nu s-ar fi întâmplat nimica. Dar mai erau şi unii cari ţineau apărarea oglinzii, zicând: "Pe drum câtă lume nu trece? Însă nimenea nu-şi pune mintea cu geamurile. Pentru un ţap nărăvaş înseamnă că nu mai trebuie să facă oamenii oglinzi?" În sfârşit fiecare avea părerea lui. Dar unul mai socotit la minte, care a mai avut de furcă cu ţapul cel bătăuş, a tâlcuit la toţi că nimeni nu este de vină, decât năravul ţapului, "căci de multe ori era să mă străpungă şi pe mine (zicea el), măcar că nu sunt de sticlă ca şi oglinda".

Acum, fraţilor, să ne oprim puţin (până se mai odihneşte ţapul) şi să venim la vorba noastră. Căci eu voiam să vă spun despre altă oglindă, dar am adus vorba mai departe ca să mă înţelegeţi mai bine.

Cuvintele dinSf. Evanghelie, apoi învăţăturile Sf. Părinţi şi orice sfătuire duhovnicească, alcătuiesc împreună un fel de oglindă pentru sufletul nostru. Aceasta este oglinda care ne interesează pe noi.

În cuvintele cele duhovniceşti (cari au mărturii din Sf. Scriptură) fiecare dintre noi poate să-şi vadă chipul cel dinăuntru ca în oglindă. Unul îşi poate vedea patimile cele ascunse, altul îşi cunoaşte virtuţile, unul îşi vede chipul blândeţii şi al smereniei, altul îşi vede învârtoşarea inimii şi mândria. Unul îşi cunoaşte colţişorii clevetirii şi ai zavistiei, altul îşi vede cornițele mândriei şi ale mâniei. Unul îşi vede florile bunătăţii, iar altul îşi cunoaşte spinii răutăţii.

În scurt putem zice că din cuvintele Scripturii putem să ne cunoaştem cine suntem şi încotro mergem. Căci Scriptura oglindeşte toate tainele vieţii omeneşti, de la facerea lumii şi până la sfârşitul veacului.

Pentru aceasta şi Fericitul Augustin adunând într-una din cărţile sale cele mai alese cuvinte din Sf. Scriptură, le dă numele de Oglindă. În multe rânduri am căutat să adun şi eu unele cuvinte mai de folos din Sfintele Scripturi, alcătuind din ele un fel de oglinzi duhovniceşti.

În asemenea oglinzi poate să-şi vadă fiecare năravurile şi lipsurile duhovniceşti, precum şi mijloacele de îndreptare. Însă vă mărturisesc că eu sunt cel dintâi care îmi văd sluţenia chipului dinăuntru.

Desigur că în faţa acestor oglinzi duhovniceşti nu poate să rămână cineva nepăsător. Unii se ruşinează şi caută să-şi mai ascundă ori să-şi îndrepte lipsurile (cum îşi potrivesc unii hainele în faţa oglinzii). Dar cei cari sunt mai aprigi şi mai nărăvaşi când ajung în faţa oglinzii duhovniceşti (din foile mele) se încordează mai rău şi flutură din cap (ca şi ţapul). Însă pe cât mai mult se sălbăticesc şi răpştesc, cu atât şi oglinda îi arată mai urâţi şi cuvintele îi mustră mai rău. Iar care încearcă să lovească (adică să se împotrivească) aceştia se înţeapă ca şi în bolduri, căci cuvintele Scripturii sunt bolduri pentru cei nărăvaşi care pornesc cu mânie (ca şi ţapul asupra oglinzii).

Acestora li se potrivesc cuvintele Domnului pe care le-a rostit către prigonitorul Pavel, aproape de Damasc: "Greu îţi este ţie (Saule) a lovi în bolduri". Deci şi eu îndrăznesc a zice către cei care se mânie şi caută să strice Oglinzile (adică să distrugă foile): Greu vă este să loviţi în cuvintele cele duhovniceşti. Căci nu sunt de la mine, ci din Sf. Scripturi. În sfârşit puteţi să-l ocărâţi pe cel care scrie, puteţi să-i scoateţi

toate ponoasele, dar să luaţi seama cum vă arată oglinda şi dacă cumva observaţi că se văd colţişori, cornițe ori semne roşii să ştiţi că nu este vinovată oglinda, nici negustorul.

Ascultaţi glasul acestor oglinzi, căci este glasul cel mântuitor al Sf. Scripturi, care ne îndeamnă pe toţi la pocăinţă, căci "zilele sunt rele şi iarna este grea" (cum zice Sf. Apostol Pavel).

CUVÂNT AL SFÂNTULUI VASILE CEL MARE

Ce este Chipul Monahicesc? Şi cu ce se aseamănă.
Şi ce trebuie să păzească Monahul dacă voieşte
să se asemene Chipul lui cu Chipul Îngeresc

Ce să zic, şi ce să grăiesc; şi cu ce să asemăn Chipul şi cinul Monahicesc sau, mai bine să zic, îngeresc (Că şi este cu adevărat îngeresc, după cum toţi Sfinţii Părinţi cu o gură mărturisesc şi prin viu glas îl propovăduiesc)?

Chipul şi cinul Monahicesc sunt orânduială a celor fără de trup. Chipul şi cinul Monahicesc este o stare a Heruvimilor celor cu ochi mulţi şi a Serafimilor celor cu aripi multe, cari neîncetat zboară şi slavoslovesc pe Dumnezeu cel peste toate şi Atotputernic, strigând şi zicând: Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot, plin este cerul şi pământul de slava Ta. Şi precum Îngerii nu au nici o lipire de lucrurile cele vremelnice, aşa şi Monahii trebuie să nu aibă nici o lipire cu patimă de nici un lucru vremelnic şi stricăcios şi trecător (cele lumeşti toate sunt trecătoare şi vremelnice), ci pururea să se îngrijească de cele cereşti cari peterc în veac şi niciodată nu pier. Să slavoslovească şi să laude necontenit şi neîncetat pe Dumnezeu, prin psalmi şi prin cântări, ziua şi noaptea, ca nişte îngeri. Şi precum Heruvimii au ochi mulţi, aşa şi Monahii trebuie să aibă ochi împrejurul sufletului, ca să privească la bunătăţile cele gătite lor în veacul cel viitor, la frumuseţea Raiului, la Împărăţia Cerului. Şi să se pândească în toate părţile şi la cursele vicleanului vrăjmaş cel ce caută ca un leu să înghită şi să piardă sufletul. Şi precum Serafimii au aripi multe, aşa şi Monahii trebuie să aibă de jur împrejurul sufletului ca să zboare la înălţimea faptelor celor bune, să se apere de gândurile şi de cugetele cele urâte şi spurcate, care totdeauna năpădesc şi năvălesc asupra sufletului Monahilor prin îndemnarea pizmaşului.

Ochii sufletului Monahilor sunt fecioria şi curăţia prin care pot să vadă curat gânditor, cât este cu putinţă omului, pe Dumnezeu, ca Heruvimii. Iar cei ce nu au la sine fecioarie şi curăţie, aceia nu sunt ca Heruvimii, aceia (că nu mă voi sfii a spune, deşi cu greu va cădea cuvântul) sunt ca dracii. Că numai ei urăsc fecioria şi curăţia şi iubesc necurăţia. Aripile sufletului Monahilor sunt smerenia, supunerea, ascultarea, necârtirea, dragostea, blândeţea, răbdarea, postirea, privegherea, rugăciunea, prihănirea de sine şi nerăutatea. Acestea avându-le Monahii, sunt ca nişte Serafimi. Cu acestea pot Monahii să zboare la înălţimea cerului, să ajungă la scaunul Împăratului Hristos şi să-I stea înainte şi să se îndulcească de vederea Lui, cântând şi zicând: Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot, plin este cerul şi pământul de slava Ta. Iar cari nu au acestea nu sunt ca Serafimii: ci ca o pasăre cu aripile smulse ce aşteaptă din ceas în ceas să vină uliul să o prindă şi să o mănânce.

Cu ce voi mai asemăna chipul monahicesc ? Monahul asemenea este cu o mireasă. Şi după cum aceea, logodită fiind, aşteaptă, împodobindu-se, ca mirele să intre, bucurându-se în cămara cea de mire. Aşa şi Monahul, fiindcă s-a logodit cu mirele său Hristos, trebuie să aştepte, împodobindu-se cu toate faptele cele bune, ca să intre cu Dânsul în cămara cea de Mire, care este Împărăţia Cerurilor, bucurându-se şi veselindu-se de frumuseţea nepovestită, auzind glasuri nespuse. Chipul monahicesc este ca şi al doilea botez, căci se zice: Câţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi îmbrăcat.

V-aţi dezbrăcat de omul cel vechi, adică de păcat, şi v-aţi îmbrăcat în cel nou, adică în părăsirea păcatului şi în căinţa pentru dânsul în toată cealaltă rămăşiţă a vieţii voastre. Şi să nu zică cineva din voi că: eu nu

atâta am păcătuit. Fiindcă nimenea nu este fără de păcat, măcar o zi de ar fi viața lui. Ci totdeauna să se smerească, zicând și cugetând că este mai păcătos decât toată zidirea. Monahul este o fire silită: firea cere să mănânce să se sature; el trebuie împotrivă să facă, să mănânce numai cât să-și țină viața sa. Firea cere să bea să se sature; el trebuie să bea atât cât să nu se sature. Că se află și în băutura de apă beție dacă va bea cineva totdeauna cu îndestulare ca să se sature. Firea cere să doarmă să se sature de somn; el poate să se îndestuleze în douăzeci și patru ceasuri. Că s-au aflat mulți din Cuvioșii Părinții noștri, din care unii nu mâncau și nu beau câte trei zile și câte o săptămână, alții și câte patruzeci de zile, darul Duhului Sfânt hrănindu-i pe dânșii. S-au aflat încă unii de nu s-au culcat pe așternut, ci oriunde, în toată viața lor. Alții dormeau așa de puțin cât dormeau prin scaune. Alții când îi supăra somnul, se legau cu frânghii de păr și de pod și cu multe feluri de chipuri se luptau împotriva somnului.

De la Monah se cere ca nicidecum să nu-și piardă vremea spre glume, sau să râdă, sau să grăiască cuvinte deșarte, sau să spună minciuni, sau să vorbească deșertăciuni, sau să osândească și să clevetească, sau să pârască, sau să se întindă până la pipăire, sau altele ca acestea să facă, prin care se depărtează Darul lui Dumnezeu de la dânsul și scârbește Duhul cel Sfânt. Chiar de aude minciuni și glume și râsuri, să fugă astupându-și urechile sale.

Monahul întâlniri și vorbiri fără de treabă și tovarăși să nu aibă nicidecum. Ci de se va întâmpla a se întâlni unul cu altul, cu smerenie plecându-se unul către altul, să treacă. Și de va fi mare nevoie și trebuință, atunci să vorbească, iar altminterea nu. Că din vorbe fără de treabă multe răutăți se nasc, prin care se vatămă sufletul lui. De la Monah mânia, iuțimea, zavistia și pizma cu totul să lipsească, știind că dintru acestea cade în altele mai cumplite, și niciodată sufletul lui nu va fi curat, ci totdeauna sângerat, mintea întunecată, și scoposul greșit și de la Dumnezeu depărtat.

Monahul trebuie acolo unde și-a tuns părul să petreacă până la sfârșitul vieții sale: ori în Mânăstire, ori la Schituri. Să asculte întru toate pe Starețul și povățuitorul său. Să își omoare voia sa. Să se aibă pe sine decât toți mai mic. Să se socotească ca un osândit, și ca și cum l-ar fi răscumpărat, să nu iubească să aibă haine bune și frumoase, ci tot cele mai proaste să le iubească. Să nu vrea să iasă afară prin lume și printre lumeni, afară dacă nu îl va trimite mai marele său. Să șadă în chilie ca într-un mormânt și să nu șadă nici un minut de ceas fără de lucru, ci sau să citească, sau să lucreze cu mîinile; și lucrând cu mâinile să nu umble cu mintea spulberând încoace și încolo la lucruri necuvioase și nefolositoare, ci să aibă într-ânsa (adică în minte) rugăciunea lui Iisus, pomenirea morții și judecata ce va să fie. Să-și aducă aminte de păcatele sale și să plângă cu fierbinți lacrimi, și de se va întâmpla să fie de familie, să nu se înalțe cu gândul său știind că unul este neamul nostru de la strămoșul Adam. Celor bătrâni cinste să le dea.

Cu cei tineri să nu vorbească în afară de neocolită nevoie. Acestea toate și altele mai multe se cer de la monah. Și când acestea le va păzi, cu adevărat poartă chip îngeresc, după cum am zis mai sus, și este Înger în trup, și se va învrednici în ceata îngerilor, de unde au căzut îngerii aceia de s-au făcut draci.

O, Îngeri pământești! O, petrecere cerească! O, slugi ale lui Hristos! O, oaste a împăratului celui fără de moarte! O, cum vă veți bucura! O, cum vă veți veseli! O, cum veți dănțui! Pentru aceasta, frații mei, știind ce este chipul monahicesc și cu ce se aseamănă, siliți-vă, întreceți-vă la nevoințele cele duhovnicești. Defăimați toate cele dulci ale lumii acesteia. Treceți cu vederea slava ei și desfătarea. Câștigați-vă suflet viteaz, ca să puteți sta bărbătește împotriva curselor diavolului, că neîncetat are să vă ispitească și să vă supere, căutând cum să vă amăgească, să vă înșele, să vă răpească din ceata îngerească și să vă tragă la ceata sa.

Dar nu va putea, dacă voi veți lua aminte și vă veți înarma cu armele cele înfocate ale lui Hristos și veți duce război asupra diavolului. Treziți-vă, rău pătimiți la puțină vreme, ca în veci să vă mângâiați. Întru nimic socotiți acestea de aici. Că vis și umbră este viața aceasta, iar cealaltă ce va să fie, fără de sfârșit.

Oglindiți totdeauna cele Cereşti, acolo să fie mintea voastră pururea. Călătorie este viața aceasta, călătoriți drept aceea cu plăcere de Dumnezeu. Nu slăbiți pe cale, nu vă împuținați, nu pregetați, nu vă muiați. Stâmtă şi necăjită este calea, dar la răsfățat loc duce, acolo unde nu este nici scârbă, nici mâhniciune, nici întristare, acolo unde este totdeauna bucurie şi veselie, acolo unde este sânul lui Avram, acolo unde este lumina cea neapusă şi nestinsă, acolo unde este Soarele cel mare Hristos, Dulceața Proorocilor, şi a Apostolilor, şi a Mucenicilor, şi a Cuvioşilor, şi a tuturor drepților cari din veac bine i-au plăcut Lui. O, de ar da Dumnezeu ca şi noi să dobândim dulceața aceea! Şi o vom dobândi dacă vom urma şi cu lucrul după chipul nostru cel monahicesc, ce se aseamănă cu cel Îngeresc. Să ne învrednicim Împărăției Cerurilor cu darul Domnului nostru Iisus Hristos cel în Treime slăvit. Căcuia i se cuvine slava, cinstea şi închinăciunea, în vecii vecilor. Amin.

Text scris de pe o carte (Acatistier) cu litere slavone, tipărită în Episcopia de la Buzău, anul 1852.

ALTE ÎNVĂȚĂTURI DESPRE VIAȚA CĂLUGĂREASCĂ DE LA SFINȚII PĂRINȚI

De luat aminte!

Călugărul este împlinitorul poruncilor lui Hristos. Creştin desăvârşit, următor şi dimpreună părtaş patimilor lui Hristos, Mucenic în toate zilele, singur de bună voie moare întru ostenelile cele duhovniceşti. Călugărul este stâlpul răbdării, adâncul smereniei, izvorul lacrimilor, vistieria curăției, defăimătorul a toate cele frumoase şi dulci şi preaslăvite ale lumii acesteia. Călugărul este sufletul cel cu durere, întru neîncetată aducere aminte de moarte învățându-se acesta, şi când priveghează şi când doarme. Călugărul este nevoința cea firească şi neîncetată şi păzirea simțirilor cea neîmpuținată. Calugărul este orânduiala şi aşezământul celor fără de trup care se lucrează în trupul cel de țărână, cel ce ține numai de ale lui Dumnezeu în toată vremea şi în tot locul şi în tot lucrul.

Şi nu-i este cu putință a sta neîncetat înaintea lui Dumnezeu dacă nu se va da spre Dumnezeu cu toată inima, în toate nevoile, şi să se lepede de toată grija. Şi când vei voi să faci începutul faptei celei bune, mai înainte te găteşte bărbăteşte către ispitele cari vor să vină asupră-ți şi abia atunci să începi a lucra faptele cele bune. Şi să nădăjduieşti spre Dumnezeu neîndoindu-te nicidecum cu mintea. Căci este obiceiul vrăjmaşului într-acest fel: dacă vede pe om că a început a vieţui bine, cu călduroasă credință, atunci îl întâmpină cu ispite de multe feluri, ca dintru acestea înfricoşându-se să-i scadă voința cea bună. Iar dacă te vei găti mai înainte către ispitele ce vor veni asupră-ți pentru prelucrarea faptelor bune, atunci să te fereşti de oameni. Cela ce se îndoieşte de ajutorul lui Dumnezeu, acela şi de umbra lui se teme, şi fără de ispitire. Fiecărui om ştiința lui să-i fie învățător şi mustrător. În tot lucrul fiecare cuvânt până nu-l vei socoti să nu-l grăieşti. Tot lucrul ce se face în grabă nu este bun.

Ia aminte cu înțelegere şi cu dinadinsul, călugăre! Păzeşte-te cu mare ferire, de vreme ce umbli prin mijlocul patimilor şi a lanțurilor în fiecare ceas, căci din toate părțile patimile te înconjoară, din toate părțile sunt curse întinse, ca nu cumva să fii prins de vrăjmaş undeva în patimi şi în curse.

Multă nevoință trebuie celui ce este cu trup, a se lupta cu cei fără trup, căci unul cu mii are a se lupta. Multe lacrimi trebuie, multă răbdare, multă osteneală şi ferire. Mulțime de ochi ne trebuie înspre toate părțile de vreme ce se ridică asupra noastră ca un leu răpitor duhul cel rău şi meşteşugăreț, şi ne-ar birui de n-ar fi Domnul cu noi. Căci are mai mult de şapte mii de ani de când se deprinde a vâna pe om. El nici nu mănâncă, nici nu doarme, nici se odihneşte, ci de-a pururea în tot chipul caută pierzarea noastră.

VEDENIE UNUIA DINTRE UCENICII CUVIOSULUI PAISIE VELICICOVSCHI (DE LA MÂNĂSTIREA NEAMȚ)

După trecerea din această viață a cuviosului Părintelui nostru Paisie de la Mânăstirea Neamțului, viața călugărească a început să slăbească din cauza belşugului de avere şi mai ales din cauza slobozeniei pe care o aveau mirenii de a petrece cu femeile şi copiii.

Călugării au început să se îngrijească mai mult de cultivarea viilor şi a grădinilor de la metoacele Mânăstirii, se străduiau mai mult să le facă mai îndemânatice pentru locuința boierilor cari veniau vara cu familiile la aer. Pentru chiria groasă care curgea de la boieri, călugării adeseori îşi lăsau toată casa în mâna mirenilor, iar ei se chinuiau într-o cocioabă proastă, mai la o parte, să nu strice liniştea "coconaşilor".

Pentru vinurile multe care se făceau la metoace a trebuit să se deschidă depozite şi cantine în Mânăstire şi în afară pentru a se putea vinde mai uşor. Acest lucru atrăgea şi mai mult lumea dornică de răsfăț.

S-a înființat şi şcoală în Mânăstire pentru creşterea copiilor sărmani din satele vecine (afară de şcoala călugărească de cântăreți, a fost şi şcoala Primară). Cu asta mânăstirea şi-a pierdut liniştea ei de mai înainte, iar bieții călugări au început să neglijeze îndeletnicirile lor cele duhovniceşti cu orânduiala lăsată de Cuviosul Paisie.

Unul dintre ucenicii Cuviosului Paisie, care avea o viață îmbunătățită (Sofronie cu numele), a avut într-o noapte o vedenie înfricoşată.

Se făcea că era dimineață şi el ieşise în poarta Mânăstirii. Căutând în fața porții spre locul unde se află astăzi Aghiasmatarul, vede un arap înfricoşat la chip, care era îmbrăcat în haine de ofițer şi se răstea strigând, întocmai cum dau comandă la oaste.

Chipul lui era groaznic: fața lui neagră ca păcura, ochii lui străluceau ca văpaia focului, gura lui era ca de maimuță cu dinții ieşiți în afară. În loc de cingătoare aveau un balaur încolăcit la mijloc, care îşi atârna capul cu limba scoasă în chip de sabie la şoldul ofițerului. În loc de epoleți avea pe umeri numai capete de viperă. Iar pe capul lui avea o cască de sub care spânzurau numai capete de şerpi veninoşi, cari se încolăceau la grumaz cu părul încolăcit.

Văzând aceasta Starețul a rămas înlemnit de frică. Apoi venindu-şi puțin în fire, a întrebat pe arap ce caută la vremea aceea în Mânăstire. "Nu ştii că eu sunt comandant de oaste în Mânăstirea voastră?", a răspuns arapul.

"Dar unde avem noi oaste aici când țara se află în bună pace?"

Atunci îi răspunse acela stareţului:

"Vei şti că eu sunt rânduit cu oastea cea nevăzută, a întunericului ca să ne luptăm cu ceata călugărilor. Că voi, atunci când depuneți jurământul călugăriei, nouă ne declarați război nevăzut, şi multe răni ne pricinuiți cu armele voastre cele duhovniceşti. De multe ori noi ne depărtăm ruşinați, fiind arşi ca de para focului de rugăciunile voastre.

Însă acum nu mai avem atâta frică de voi, de când a murit Stareţul Paisie, care ne era înfricoşat nouă. De la el am suferit noi multe şi grele răni. Încă de când a venit el cu 60 de călugări din Sfântul Munte eu am fost rânduit cu 60.000 de ostaşi spre a lupta cu soborul lui. Cât a trăit el noi nu am avut odihnă.

Câte ispite, câte necazuri şi intrigi n-am uneltit noi împotriva lui şi a călugărilor spre a-i împuţina la suflet şi spre a-i surpa, dar n-am izbutit. Cât a a trăit Stareţul, atacurile noastre rămâneau mai totdeauna zadarnice, căci el îi conducea la luptă pe monahi cu multă iscusinţă, întărindu-i cu pilda vieţii lui şi cu sfaturi duhovniceşti în toate zilele.

După moartea lui, războiul nostru s-a uşurat. Pentru asta am scos atunci din front 10.000 de ostaşi cari nu mai aveau treabă, rămânând cu 50.000 în oaste. N-a trecut multă vreme şi rânduielile Stareţului Paisie n-au mai fost păzite cu scumpătate.

S-au ivit împerecheri în sobor, iar belşugul din Mânăstire şi grijile lumeşti pentru case şi metoace au început să vâneze tot mai mult pe călugări; pentru asta şi războiul nostru s-a uşurat simţitor.

Deci am mai permutat atunci de pe frontul din Mânăstirea voastră încă alţi 10.000 de luptători, trimiţându-i în altă parte. Aşa am rămas numai cu 40.000.

Când li s-a dat deplină slobozenie mirenilor să petreacă vara la voi în Mânăstire, dimpreună cu femeile, atunci bucuria noastră!, căci slăbind frontul călugărilor, am fost şi noi mai uşuraţi.

Pentru asta am mai scos din front alţi 10.000 de ostaşi. Am rămas deci numai cu 30.000. În cele din urmă s-a deschis şcoala pentru copiii mirenilor aici în Mânăstire. Mulţi din călugări şi-au ales ucenici isteţi dintre copiii cari nu erau de călugărie. Copiii zburdalnici, venind mereu în atingere cu călugării, au domolit aşa de mult atacul călugărilor, încât noi am rămas aproape fără de lucru.

De aceea am fost silit să mai uşurez frontul nostru.

Atunci am mai permutat încă 10.000 de luptători şi am rămas până azi numai 20.000 în front. Aceştia stau totdeauna în Mânăstire, dând război zi şi noapte călugărilor!"

Auzind acestea Stareţul, a oftat cu durere, întrebând iar cu mirare:

"Dar ce mai aveţi nevoie să staţi acum în Mânăstire, căci după cum mărturiseşti singur, azi călugării nu mai au râvna aceea ca înainte ca să vă lupte, ci fac mai mult pe placul vostru, prin îndeletnicirile cele lumeşti? Ce rost mai aveţi voi în Mânăstire?"

Atunci urâtul acela (silit fiind de puterea lui Dumnezeu) a descoperit taina pentru care mai luptă pe călugării din veacul nostru, zicând către Stareţ:

"Adevărat că nu se mai află azi nimeni care să ne lupte ca înainte, căci dragostea voastră s-a împuţinat, iar grijile lumeşti şi amestecul (tulburările) mirenilor au răcit râvna călugărilor, dar mai avem încă ceva care ne mai dă de lucru în Mânăstire.

Sunt tărfăloagele cele de cărţi, ardele-ar focul, cari încă nu ne lasă să ne liniştim! Încă prin ele călugării cei noi cari au venit cu râvnă fierbinte din lume, ne pricinuiesc încă multe răni grele. Căci acum iau în mână vechiturile acelea de cărţi, îndată încep a se sălbătici împotriva noastră. Ei uneltesc fel de fel de arme usturătoare pentru noi, precum sunt postirile, privegherile, osteneli grele şi mai ales rugăciunile lor cele umilicioase!

Acestea toate sunt pentru noi săgeţi aprinse cari ne pârjolesc şi nu ne putem apropia de dânşii!

Adeseori unul singur, dacă se întărâtă din citire, ne pune pe fugă pe noi toţi! Şi multă osteneală şi tactică ne trebuie ca să-l aducem la prochimen pe unul ca acesta care se sălbăticeşte din citirea cărţilor!"

Atunci bietul Stareț nu s-a răbdat până ce nu l-a întrebat şi aceasta:

"Dar cu ce luptați voi mai mult pe călugării din veacul acesta?"

"Toată osârdia noastră de acum este ca să îndepărtăm pe monahi şi pe monahii de la îndeletnicirile cele duovniceşti şi mai ales ne sârguim ca să-i dezbărăm de la citirea cărților sfinte!

Căci nimic nu ațâță mai mult pe călugări contra noastră ca citirea pe afumatele celea de cărți! De aceea şi noi ne străduim în tot chipul ca să-i depărtăm pe călugări de la năravul cititului, dându-le de lucru la altele şi încurcându-i cu tot felul de griji pe la metoace, cu viile şi grădinile, cu pescuitul, cu vânzarea vinului; iar în Mânăstire cu creşterea copiilor şi cu găzduitul mirenilor, cari petrec vara la aer.

Toți aceia cari se încurcă cu acestea sunt prinşi de noi ca şi muştele în pânza de păianjen. Ei ne slujesc întru toate nouă. Până nu vom vedea ori părăsite cu desăvârşire, ori arse vechiturile acelea de cărți, noi nu ne putem linişti! Ele sunt totdeauna ca nişte bolduri ascuțite împotriva noastră!"

Când a terminat şi vorbele acestea a bătut toaca de utrenie şi îndată s-a stins ca fumul ofițerul demonilor, iar Stărețul s-a trezit cu o mare durere la inimă din pricina celor descoperite.

Adunându-se tot soborul la biserică, el a povestit cu lacrimi această înfricoşată vedenie. A poruncit apoi să se scrie şi o carte de mână despre aceasta, spre cunoştința şi folosul urmaşilor.

Însemnare

Cred că azi au plecat şi ceilalți 20.000 de când a intrat armata roşie la noi. S-or fi dus speriați prin pustii când au văzut că lucrul pe care armata neagră nu l-a putut face timp de 100 de ani, iată că armata roşie, aliata sa, a izbutit să-l facă în câțiva ani!

Cuviosul Paisie avea o şcoală întreagă de călugări cărturari cari scriau cărți zi şi noapte. Datorită lor noi avem în româneşte mai toate cărțile Sfinților Părinți, tâlcuite din greceşte.

O parte din ele au fost arse de turci în revoluția de la 1821, dar tot au mai rămas.

Dar oare pârjolul comunist va mai cruța vreo cărticică sfântă scrisă de mâna Cuviosului Paisie şi de ucenicii lui?

Scrisă de Ieroschimonahul Ioan Iacob

DESCOPERIREA SFÂNTULUI ANTONIE DESPRE DARUL CĂLUGĂRIEI

Spunea Sfântul Antonie: M-am rugat lui Dumnezeu cerând să-mi arate cu ce ajutor este înzestrat Monahul prin darul călugăriei. Şi mi-a arătat făclie mare de foc şi ceată de îngeri cu paloşe care înconjurau pe călugărul care doreşte să se mântuiască. Şi s-a auzit glas de la Duhul Sfânt zicând către Îngeri: "În toată viața lui să nu vă depărtați de la el" (adică de la călugăr). Şi când am văzut aşa de mare ajutor am oftat, zicându-mi în sine: Vai ție, Antonie, cât ajutor îți trimite spre pază, iar tu te leneveşti!

Şi m-am rugat iarăşi şi am zis: Doamne, cum de calcă şi înşeală diavolul pe călugăr, când este înconjurat cu atâta ajutor? Şi am auzit iarăşi glasul acela, zicându-mi: "Vei şti că diavolul nu are putere să biruiască pe călugăr, căci prin întruparea Mea am sfărâmat puterea lui, însă fiecare se biruie de a sa trândăvie şi nepurtare de grijă (adică nu se sârguieşte). Iar eu am zis: Doamne oare toți monahii au acest ajutor? Şi mi-a

arătat Domnul mulţime mare de monahi şi fiecare din ei aveau acelaşi ajutor pe care îl văzusem întâi, adică câte o făclie mare de foc şi câte o ceată de Îngeri.

Şi când am văzut aceasta am zis: Fericit este şi bine norocit neamul creştinilor şi cu deosebire fericit este neamul călugăresc având în ajutor pe un asemenea Stăpân bun, iubitor de oameni şi milostiv.

Deci şi noi fraţilor să ne îngrijim fără de lenevire pentru mântuirea sufletească spre a ne învrednici împărăţiei celei cereşti, cu ajutorul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, căruia se cuvine slava dimpreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, în vecii vecilor. Amin.

Sfântul împărat Constantin cel Mare vorbeşte într-o vedenie cu Sfântul Paisie cel Mare despre slava ce o au monahii cei adevăraţi în ceruri:

POVESTIREA CUVIOSULUI IOAN

Despre Cuviosul Paisie cel Mare:

M-am dus odinioară la Cuviosul Paisie cel Mare şi mai înainte de a bate la uşa chiliei lui l-am auzit vorbind înăuntru cu oarecine şi sfiindu-mă a bate, stăteam afară. Însă am făcut puţin zgomot, pe care auzindu-l, cinstitul părinte a ieşit afară şi văzându-mă pe mine, tot bucurându-se m-a îmbrăţişat şi m-a sărutat şi eu asemenea pe el. Apoi intrând cu dânsul în chilie şi nevăzând pe nimenea altul înăuntru, nu mă dumiream şi socoteam cine să fi fost oare acela care vorbea cu cuviosul puţin mai înainte. Deci căutam într-o parte şi alta să văd pe cineva şi el m-a întrebat: de ce cauţi aici şi acolo şi nu te dumireşti, ca şi cum ai vedea un lucru prea slăvit? Iar eu i-am răspuns: cu adevărat prea slăvit văd şi nedumerindu-mă nu ştiu ce să zic, căci puţin mai înainte am auzit glasul altui om, care împreună vorbea cu tine şi acum nu văd pe altcineva şi nu ştiu ce este aceasta. Deci rog a ta cuvioşie să-mi arate această prea slăvită taină. Iară dumnezeiescul părinte mi-a zis: O, Ioane, taină prea slăvită vrea să-ţi descopere astăzi Dumnezeu.

Acesta prietene, prea alesule, pe care l-ai auzit vorbind cu mine era marele Constantin, întâiul împărat al creştinilor. Şi s-a pogorât din ceruri, trimis fiind de Dumnezeu, şi mi-a zis: "Fericiţi sunteţi voi, cari v-aţi învrednicit a avea petrecerea monahicească, căci după adevăr a voastră este dumnezeiasca fericire a Mântuitorului". Iar eu am zis: "Şi cine eşti tu, Domnul meu, care zici acestea şi mult ne fericeşti pe noi, monahii?" Mi-a răspuns acela: "Eu sunt Marele Constantin şi m-am pogorât din ceruri ca să-ţi arăt slava care o dobândesc monahii în ceruri şi prietenia şi îndrăznirea ce o au către Hristos. Şi te fericesc pe tine, o, Paisie, pentru că-i îndemni pe dânşii la această sfinţită petrecere a pustniciei, dar mă prihănesc şi mă ocărăsc pe mine că n-am nimerit (adică nu m-am învrednicit) de o rânduială prea mare ca aceasta a monahilor şi nu pot suferi paguba ce am luat." Atunci l-am întrebat iarăşi: "Pentru ce, o, minunatule, te ocărăşti pe tine, oare n-ai dobândit tu slava cea pururea fiitoare şi dumnezeiasca strălucire?" Şi mi-a răspuns: "Am dobândit-o, dar nu am aceeaşi îndrăznire ca a monahilor, nici cinstea întocmai ca ei, căci am văzut sufletele oarecăror monahi cari despărţindu-se de trup, zburau ca nişte vulturi şi cu multă îndrăzneală se suiau la ceruri. Iar ceata cea potrivnică a dracilor nu îndrăznea să se apropie cu totul desăvârşit de aceste suflete. Apoi am văzut că li se deschideau lor uşile cerului şi intrau înăuntru şi stăteau de faţă cu multă îndrăzneală la scaunul lui Dumnezeu.

Deci, pentru acestă vrednicie minunându-mă eu de voi, monahilor, vă fericesc şi mă ocărăsc pe mine, că nu m-am învrednicit a lua o îndrăznire ca aceasta! O, de aş fi lăsat vremelnica împărăţie şi haina cea împărătească şi coroana şi să mă fi făcut sărac şi să fi purtat sac, împlinind toate câte se cer de către rânduiala monahicească?"

DESCOPERIREA CE S-A FĂCUT SFÂNTULUI MOISE ARAPUL DESPRE NEVĂZUTUL RĂZBOI AL SFINȚILOR

A mers odinioară cuviosul Moise Etiopianul la ava Isidor şi i-a zis lui: "Părinte, nu pot să şed în chilia mea, fiind luptat de patimile trupeşti." Iară fericitul Isidor luându-l pe el l-a suit în vârful chiliei sale şi i-a zis lui: "Caută spre Apus!", şi căutând Moise a văzut o mulțime de oameni înfricoşați gâlcevind şi gătindu-se spre război. Apoi iarăşi a grăit ava Isidor: "Caută spre Răsărit şi priveşte." Şi căutând a văzut o mulțime de Sfinți Îngeri purtători de lumină, aşişderea şi ei gătindu-se de război.

Şi a zis Sfântul Isidor către Moise: "Cei dinspre Apus ridică război împotriva sfinților lui Dumnezeu, iar cei dinspre Răsărit se trimit de la Domnul spre ajutorul nevoitorilor celor buni. Însă vezi că mai mulți sunt cei ce ne ajută nouă decât acei ce se scoală asupra noastră."

Iară Moise cu o vedenie ca aceasta şi cu cuvintele stareţului întărindu-se, s-a întors la chilia sa şi se îndeletnicea întru ostenelile lui cele obişnuite.

ALTĂ DESCOPERIRE A SFÂNTULUI PAISIE CEL MARE

Rugându-se odată Cuviosul Paisie pentru un tânăr ce era luptat de duhul curviei, iată că i se arată de năprazնă Îngerul Domnului, având diavolul legat cu lanțuri şi i-a zis: "Ia-l pe acesta şi ceartă-l cum vrei." Iar diavolul a zis către dumnezeiescul Paisie: "Vai mie! Până când mă munceşti cu rugăciunea ta şi-i păzeşti prin ea pe toți cei ce locuiesc în pustia aceasta?"

Şi a zis Cuviosul Paisie către diavol:

"Spune-mi mie, pentru ce-l ispiteşti pe tânăr luptându-l pe dânsul cumplit? Şi pentru care pricină lupți dintru început pe cei ce se nevoiesc cu atâta nebunie şi sălbăticie?".

Iar diavolul i-a răspuns:

"Eu nu mă apropii de noii începători, când încep nevoințele faptei bune, că darul lui Dumnezeu nu-mi dă loc să mă apropii de dânşii, fiindcă se nevoiesc atunci cu mare fierbinţeală. Iară după ce se duce de la dânşii dumnezeiescul dar, atunci mă apropii eu de dânşii şi-i stăpânesc ca pe un vânat gata, şi-i am pe ei ca pe o jucărie."

Şi acestea le zicea diavolul nevrând şi îndată a fugit. Iară monahul cel tânăr s-a slobozit de supărarea dracului.

***

Un frate s-a dus la Marele Paisie ca să-l vadă şi aflându-l pe dânsul dormind şi având ca păzitor pe un înger prea frumos, s-a minunat acel frate şi a zis: "Întru adevăr Dumnezeu păzeşte pe cei ce nădăjduiesc spre Dânsul." Şi s-a dus de acolo slăvind pe Dumnezeu cel ce slăveşte pe cei ce-L iubesc pe Dânsul.

DESPRE UN BALAUR TRIMIS DE DUMNEZEU SPRE PEDEAPSĂ PĂCATULUI TRUPESC, CARE A VORBIT OMENEŞTE

Un frate oarecare tânăr, fiind trimis din mânăstire la ascultare, intră într-o cârciumă şi se îmbată de vin şi cade în păcatul necurăţiei trupeşti.

Într-una din zile se întoarce la mânăstire după ce săvârşise păcatul cel obişnuit. Şi mergând prin pustie a intrat într-o pădurice şi iată că s-a repezit de năpraznă un balaur mare, vrând să-l înghită pe el. Şi s-a apucat monahul să fugă şi se zbătea încoace şi-ncolo ca să se izbăvească de balaur, însă acela îl gonea pe el cu grabnică alergare. Şi strâmtorându-se fratele de pretutindenea şi neavând unde să se mai ascundă, a fost ajuns de balaur. Deci fiind acum gata să-l înghită şi-a adus aminte fratele de fericitul împărat Elesvoi, care s-a pustnicit pe acele locuri şi întorcându-se fratele către balaur i-a zis: "Te jur cu rugăciunile prea sfinţitului şi dreptului Elesvoi, depărtează-te de la mine." Iar balaurul, ca şi cum s-ar fi ruşinat de numele Sfântului Elesvoi, a stat, şi prin porunca lui Dumnezeu, luând glas omenesc a zis către monah: "Cum te voi cruţa pe tine? Căci îngerul lui Dumnezeu venind mi-a poruncit mie ca să te mănânc pentru necurăţiile şi spurcăciunile tale. Pentru că te-ai făgăduit a sluji Domnului întru curăţie, iar acum petreci spurcând trupul tău şi mâniind pe Sfântul Duh."

Iară monahul auzind pe balaur vorbind omeneşte şi vădindu-i faptele lui a rămas fără de răspuns şi tremurând, ruga cu jurământ pe balaur ca să-l cruţe pe el. Iar balaurul i-a zis: "De ce mă juri pe mine aşa, ci tu singur mai întâi jură-mi-te că de acum nu vei mai săvârşi spurcata poftă trupească şi te voi lăsa pe tine." Iară fratele s-a jurat, zicând: "Mă jur pe Dumnezeu cel ce locuieşte în cer şi pe rugăciunile cinstitului împărat Elesvoi, că de acum nu voi mai mânia pe Domnul meu, pe care acum rău L-am mâniat, prin necurăţia trupească." Acestea zicând monahul, îndată s-a pogorât din cer şi a mistuit pe balaur înaintea monahului. Iar monahul (adică fratele monah), fiind cuprins de frică şi cutremur, s-a dus în mânăstirea sa şi n-a mai adaos după aceea a mai greşi înaintea Domnului cu păcatul curviei şi s-a săvârşit cu bună pocăinţă.

DESPRE UN ALT BALAUR TRIMIS DE DUMNEZEU PENTRU PĂCATELE CREŞTINILOR

În vremea când se pustnicea în Muntele Taborului, un cuvios român cu numele Irinarh dimpreună cu ucenicul său Nectarie, a venit din porunca lui Dumnezeu un balaur mare din lunca Iordanului şi sta într-o peşteră de lângă chilia pustnicilor români. Avea o lungime de 20 de coţi şi mai bine, iar grosimea lui era ca o cofă din cele mari şi capul ca de om mare. Era tot negru şi numai pe piept era alb ca de trei palme. Mânca porci sălbatici, precum şi iezi şi miei din turmele ce treceau pe lângă peştera aceea, pentru păcatele stăpânilor.

Cuviosul Irinarh Românul mergând într-o zi ca să culeagă verdeţuri pe coasta muntelui, a văzut că mişcă ceva în peştera unde era balaurul. Deci ducându-se la chilie a luat o lumânare şi chibrituri şi intrând în peşteră, a aprins lumânarea şi a văzut pe balaur grămadă, încolăcit în mijlocul peşterii, iar capul îl avea ridicat ca de cinci coţi deasupra intrării peşterii. Deci când a văzut pe cuviosul Irinarh că se apropie, a început a sufla şi fluiera. Iar cuviosul i-a zis: "Taci, taci nu te mânia că eu n-am venit să-ţi fac nici un rău, dar nici tu să nu-mi faci mie rău." Şi s-a întors cuviosul în fugă spre chilie, iar balaurul nu s-a mişcat de la locul lui. Dar duhoarea aceea ce a suflat-o balaurul a înecat răsuflarea cuviosului şi l-a durut pieptul 3 zile.

DIN VIAȚA CUVIOSULUI PĂRINTE NIFON CEL DIN ȚARIGRAD

Cuviosul Nifon mai înainte de a se face călugăr îşi petrecea viața sa în dezmierdări trupeşti, întovărăşindu-se cu tineri desfrânați de o vârstă cu el. Şi fiind el cu totul vas al păcatului, mai pe urmă prin pocăință adevărată s-a făcut vas ales al Sfântului Duh (precum se arată pe larg în viața lui pe luna Decembrie în 23 de zile).

Avea Nifon pe când era în lume un prieten cu numele Nicodim, care văzându-l într-o zi, a început a-l privi cu mirare şi a se spăimânta, însă tăcea. Deci a zis Nifon: "Ce cauți aşa la mine ca şi cum nu m-ai cunoaşte".

Răspuns-a Nicodim: "Crede-mă, frate, că niciodată nu te-am văzut pe tine într-acest chip, precum te văd acum, că fața ta este înfricoşată ca de arap." Aceasta auzind tânărul Nifon s-a înfricoşat şi ruşinându-se şi-a acoperit fața cu mâinile şi a plecat mâhnit.

Şi mergând pe cale zicea întru sine-şi: "Vai mie, păcătosului, dacă în lumea aceasta sunt negru cu sufletul şi cu trupul, dar la judecata lui Dumnezeu cum voi fi? Cum mă voi arăta feței lui Dumnezeu? Amar mie, pătimaşului, unde eşti acum, suflete, vai mie, ce voi face? Oare mă voi putea pocăi?"

Unele ca acestea şi altele zicând în sine Nifon cu multă zdrobire de inimă a mers acasă. Şi îi aducea vrăjmaşul gânduri potrivnice şi înfricoşate aşa încât din multa frică a căzut în slăbiciune mare şi boală. Că nu suferea vrăjmaşul ca să-l vadă pocăindu-se şi îndreptându-şi viața. A doua zi a mers în Biserică şi căutând spre icoana Maicii Domnului, s-a rugat cu multă umilință, mărturisindu-şi fărădelegile sale şi cerând ajutor Prea Curatei.

Deci rugându-se el îndelung şi vărsând multe lacrimi fierbinți, a văzut cum zâmbea chipul Maicii Domnului de pe Sfânta Icoană şi căuta spre dânsul cu privire veselă foarte şi blândă. Această minune văzând Nifon, s-a mirat şi a început a se bucura cu inima şi a zis în sine-şi: "Vezi, ticăloase suflete, cât ne iubeşte pe noi Dumnezeu, iară noi singuri fugim de la Dânsul, iată, ne-a dat nouă spre apărare pe Prea Curata Maica Sa, iară noi încă şi pe această ajutătoare o trecem cu vederea. Deci aşa mângâindu-se tânărul Nifon, a sărutat cu căldură Sfânta Icoană şi, plecând din Biserică, a început a-şi îndrepta viața ferindu-se de desfrâu.

Într-una din zile mergând el iarăşi la Biserică să se roage, a văzut în cale pe oarecine făcând fărădelegi (adică păcate) şi l-a osândit pe el în mintea sa. Şi intrând el în Biserică şi-a ridicat ochii săi ca de obicei către Icoană şi a văzut pe Maica Domnului cu fața înfricoşată şi posomorâtă întorcându-şi chipul de către dânsul. Iară Nifon s-a spăimântat şi căutând în jos a zis întru sine-şi: "Vai mie, păcătosului, numai o bucurie aveam: Chipul Tău Prea Sfântă Stăpână, iară acum şi acesta îşi întoarce fața sa şi nu ştiu pentru care vină." Şi atunci şi-a adus aminte că a osândit pe cale pe cel ce păcătuia şi a înțeles că pentru aceea îşi întorcea Maica Domnului fața de către dânsul. Deci a zis cu plângere suspinând din adâncul inimii: "Dumnezeule, iartă-mă pe mine, păcătosul, că iată am răpit slava şi dregătoria Ta şi am osândit pe aproapele meu, înainte de a-l judeca Tu. Însă miluieşte-mă, Stăpâne, că spre Tine nădăjduieşte sufletul meu şi de acuma nu voi mai osândi pe fratele meu niciodată." Acestea şi mai multe zicând cu lacrimi a căutat iarăşi spre icoană şi a văzut-o zâmbind ca şi mai înainte şi de atuncea cu mare aminte se păzea să nu osândească.

Şi aceasta o făcea totdeauna: dacă i se întâmpla a greşi oarecând intru ceva, atunci îşi întorcea Prea Curata Maica lui Dumnezeu fața sa, şi cu aceasta se certa Nifon şi se îndrepta.

Odată scoțând el apă cu ciutura din fântână, l-a împiedicat pe el diavolulşi a alunecat înăuntru cu amândouă picioarele căzând în apă.

Şi mergând spre fund s-a aplecat cu mâinile de ciutură şi a strigat: "Stăpână, ajută-mi mie!" Şi îndată s-a aflat stând în fântână pe un lemn întreg nevătămat.

Şi de atunci a cunoscut cum că Născătoarea de Dumnezeu îl păzeşte pe el, şi se sârguia ca să aibă de-a pururi Numele Ei pe buzele sale.

Aşa fericitul Nifon cu ajutorul lui Dumnezeu îndreptându-şi viața sa, s-a lepădat de lume şi s-a făcut monah. Şi se sârguia întru mari nevoințe, omorându-şi trupul său şi supunându-l pe el Duhului, în lacrimi şi aspră pocăință petrecându-şi zilele sale. Şi își punea pază gurii sale, foarte păzindu-se de cuvinte deşarte şi mai cu seamă de cuvinte spurcate, de dosădiri şi de clevetiri.

DESPRE NĂRAVUL BLESTEMULUI

"Şi a iubit blestemul,
Şi-i va veni lui,
Şi nu au voit blagoslovenia
Şi se va depărta de la dânsul".
Psalmul 108

Ce se înțelege prin cuvântul "Blestem"?

Am scris mai înainte cât de urât este înaintea lui Dumnezeu obiceiul de a blestema, mai ales când se face pentru nişte lucruri de nimic şi fără nici o căință. Pentru că sunt unii cari socotesc blestemul obişnuit ca o hula împotriva Duhului Sfânt, eu voi căuta (după putere) să lămuresc ce înseamnă blestemul.

Deşi mulți dintre dascăli spun că blestemul se înrudeşte cu hula, însă aceasta nu înseamnă că orice blestem este hulire împotriva Duhului Sfânt. Adevărat este că atât blestemul, cât şi hulele odrăslesc din rădăcina mâniei, deci din aceeaşi rădăcină. Pentru aceasta blestemul şi hula stau pe acelaşi cântar şi amândouă poartă venin de moarte, după cum şi maica lor (adică patima mâniei), are locul de cinste între cele şapte păcate de moarte. Cine se obişnuieşte să blesteme, uşor alunecă şi la hulă.

Blestemul este un cuvânt potrivnic blagosloveniei. Şi după cum blagoslovenia arată o dorință spre bine şi spre mântuire, tot aşa blestemul arată o dorință spre paguba cuiva şi spre pierzare.

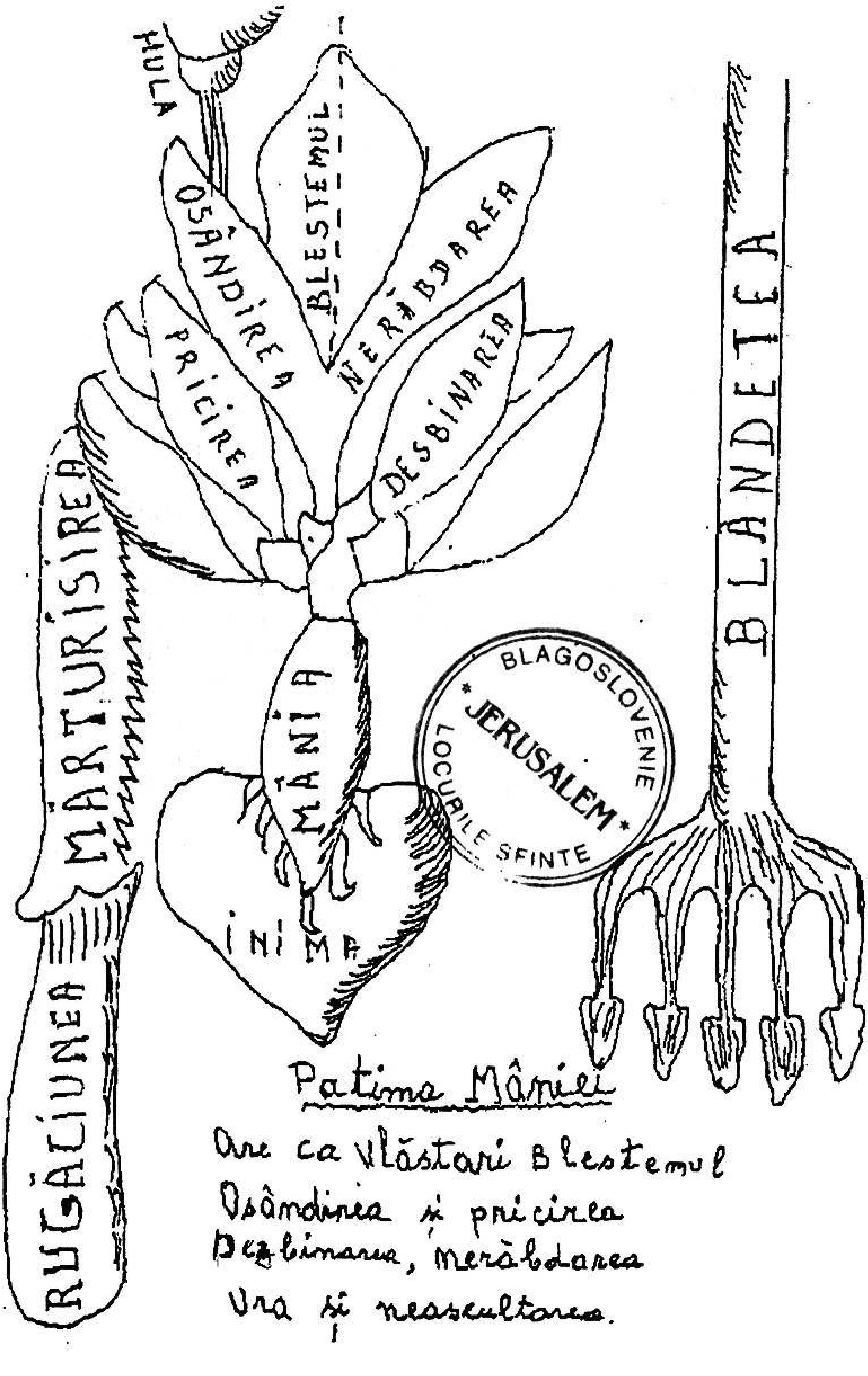
Am putea zice că şi blestemul este o rugăciune, însă nu spre folosul omului, ci spre paguba lui.

De aceea legea creştină opreşte întrebuințarea blestemului. El poate să fie folosit numai de păstorii duhovniceşti, ca o legătură pentru duhurile necurate sau ca o pedeapsă pentru cei nepocăiți, care fac sminteala norodului.

Cei cari blestemă la orice supărare, dau dovadă că nu au mintea sănătoasă, ori n-au credință curată.

Blestemele cele nesocotite sunt ca nişte picături de otravă, care izvorăsc din inima celui mânios si mai ales din inima necredinciosului. De obicei blestemele sunt roadele mâniei şi semne de procopseală a celor pătimaşi.

Ca să ne încredințăm cât de mult urăşte Domnul blestemul, voi aminti un paragraf din Sfânta Evanghelie.

HULA
BLESTEMUL
OSÂNDIREA
NERĂBDAREA
PRICIREA
DESBINAREA
MĂRTURISIREA
BLÂNDEȚEA
MÂNIA
INIMA
RUGĂCIUNEA
BLAGOSLOVENIE
JERUSALEM
LOCURILE SFINTE
Patima Mâniei
Are ca vlăstari blestemul
Osândirea și pricirea
Dezbinarea, nerăbdarea
Ura și neascultarea.

Înainte de Sfintele Patimi, când Domnul mergea cu Sfinţii Apostoli spre Ierusalim, a trimis pe câţiva dintre ucenici mai înainte într-un sat de-al Samarinenilor, să vestească despre venirea Lui.

Însă necredincioşii Samarineni n-au voit să-L primească pe Domnul. Pentru aceasta apostolii Iacob şi Ioan s-au tulburat şi au zis către Domnul: "Vrei, Doamne, ca să zicem să se pogoare foc din cer, precum a făcut şi Ilie?" Domnul însă i-a mustrat pentru socoteala lor, zicând:

"Nu ştiţi ai cărui duh sunteţi voi, căci (doară) n-a venit Fiul Omului ca să piardă, ci să mântuiască sufletele oamenilor", şi au trecut în alt sat (Luca, cap.9).

După cum vedeţi sfinţii Apostoli Iacob şi Ioan s-au mâniat împotriva Samarinenilor, cari nu voiau să-L primească pe Domnul şi pentru asta voiau să-i pedepsească. Deci au cerut voie de la Domnul ca să rostească un fel de blestem (adică să-i ardă focul pe necredincioşi).

Domnul însă i-a mustrat, căci nu voia să cheme pe nimeni la credinţă cu sila şi nici nu voia să facă răzbunare asupra cuiva. Căci El a venit pentru iertarea oamenilor, iar nu pentru pedeapsă. Cum ar fi putut îngădui Domnul blestemul, când El învăţa pe toţi, zicând: "Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blesteamă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi vă rugaţi pentru cei ce vă nedreptăţesc şi vă prigonesc ca să fiţi fiii Tatălui vostru care este în ceruri". (Mt.V.44-45).

Vedeţi cum i-a oprit Domnul pe Sf. Apostoli de a rosti vreun cuvânt greu, deşi ei cereau aceasta din râvna cea mare pentru credinţă şi din dragostea lor către Dascălul şi Stăpânul lor.

Acum gândiţi-vă cât de vinovaţi sunt cei care uneltesc blestemul pentru toată nimica. Mulţi au cuvintele: "arde-l-ar focul" sau "mânca-l-ar moartea" ca şi cum ar zice: "bună ziua". Obişnuinţa îi face să nu se mai sfiască de greutatea blestemului.

Dar vă rog pe cei care aveţi năravul de a blestema, să deschideţi Psaltirea la Psalmul 108 stih 16-18 şi 27. Iată cum îl împodobeşte Sf. Prooroc David pe cel care blestemă, căci zice:

"Şi au iubit blestemul şi-i va veni lui, şi nu a voit blagoslovenia şi se va depărta de la dânsul! Şi s-a îmbrăcat cu blestemul ca şi cu o haină şi a intrat ca apa în maţele lui şi ca untul de lemn în oasele lui." Iar mai departe zice: "Blestema-vor ei şi tu vei binecuvânta!" Pentru aceasta şi Sf. Apostol Pavel ne porunceşte la toţi creştinii, zicând: "Binecuvântaţi şi nu blestemaţi!", căci: "Cei ce binecuvântează vor moşteni pământul, iar cei ce blesteamă, vor pieri!" (Ps.36, vers 22).

Sunt unii cari rostesc cuvinte de blestem şi de afurisenie, în chip de glumă, pentru a face haz.

Desigur că aceste blesteme nu se lipesc de nimeni, însă cei cari fac aceasta, nu rămân fără de păcat (mai cu seamă dacă sunt clerici).

Mi-a povestit un ieromonah, că în vremea când era egumen la Sf. Spiridon (în Ierusalim), mereu venea la dânsul o arăboaică şi se ruga să-i citească o molifită pentru pruncul ei, care avea duh necurat. Egumenul nu voia cu nici un chip, căci femeia era turcoaică. Dar ea avea evlavie la Sf. Spiridon şi la rugăciunea egumenului.

Într-o zi când egumenul nostru era foc de supărat, a venit iarăşi femeia cu pruncul bolnav, rugându-l ca de obicei. Atunci evlaviosul părinte, a rostit o înjurătură grecească, lungă şi răspicată. Biata femeie a luat înjurătura lui drept molifită şi s-a bucurat, rugându-l ca să facă şi semnul crucii asupra bolnavului. Egumenul s-a mâniat şi mai tare şi făcând mai mult în batjocură semnul crucii, a rostit totodată şi un puişor de blestem asupra copilului, zicându-i greceşte:

"Să piei de-aici, arătare, să nu te mai văd!" Sărmana femeie, neştiind ce zice el, i-a mulţumit cu lacrimi în ochi şi s-a dus acasă, cu deplină nădejde a se face bine copilul, prin rugăciunea egumenului.

Şi în adevăr, din ziua aceea pruncul s-a făcut sănătos, iar femeia venea adeseori la Biserică cu daruri şi povestea la toţi minunea care s-a făcut prin blagoslovenia cuviosului egumen.

S-a speriat şi el singur de puterea credinţei, dar neavând curajul să mărturisească ce fel de rugăciune a făcut, s-a lipit de el duhul cel rău, care necăjea pe copil şi până în ziua de azi îl tulbură (după cum singur mărturiseşte).

Din pilda aceasta putem înţelege că blestemul cel nesocotit (adică nedrept) sau rostit în batjocură se întoarce în capul celui care îl rosteşte, iar persoana blestemată, dacă este nevinovată nu se alege cu blestem, ci dimpotrivă primeşte după credinţă şi blagoslovenie.

Un lucru trebuie însă ştiut: că de la cel care are năravul blestemului se depărtează blagoslovenia (cum zice Sf. Prooroc David) şi niciodată nu procopseşte, căci blestemul nu este altceva decât izgonirea darului.

Drept dovadă că blestemul cel rostit pe nedrept nu se lipeşte de nimeni, ci se întoarce de unde a ieşit, iată, vă amintesc despre o întâmplare minunată, care a avut loc în ţara noastră, pe vremea când era domnitor Cuza Vodă, iar la Episcopia de Râmnic păstorea Sfântul Episcop Calinic (care se prăznuieşte în ziua de 11 Aprilie).

Într-o duminică Sf. Ierarh Calinic mergea cu trăsura de la Râmnicu Vâlcea spre Mânăstirea Frăsinei.

Era pe la sfârşitul lui Aprilie, când se terminase cu aratul şi semănăturile începeau să înverzească. Însă mare i-a fost mirarea Sfântului Episcop, când a văzut pe un om arând în ziua de Duminică. Din râvna lui cea mare pentru lege, Episcopul s-a tulburat cu duhul şi a zis în gândul lui: "Blestemat să fie cel care necinsteşte ziua Domnului!" (cum zice la Sf. Scriptură). În clipa când a cugetat Sfântul acestea, un diacon (care era cu el în trăsură) a văzut cum a ieşit o limbă de foc din gura Prea Sfinţitului. Şi privind cu mirare, a observat că limba cea de foc a zburat asupra omului care lucra pe ogor, l-a înconjurat de trei ori şi pe urmă s-a întors iarăşi în gura Sf. Calinic.

Diaconul n-a îndrăznit ca să spună chiar atunci cele văzute, ci mai târziu când au ajuns la mânăstire.

Auzind Sfântul despre vedenia diaconului, a înţeles îndată că aceasta s-a făcut pentru cugetarea lui. Cuvintele care le-a rostit în mintea lui, au fost ca o legătură pentru creştinul care lucra sărbătoarea. Dar pentru că limba de foc nu s-a oprit la ţăran, ci s-a întors înapoi, pentru aceasta Sfântul a socotit că omul este nevinovat.

Deci a trimis imediat după o slugă ca să cheme la mânăstire pe ţăran, căci nu era departe ogorul lui. Ţăranul a venit cu multă frică şi căzând la picioarele Episcopului, se ruga ca să-l ierte. Atunci Sf. Episcop l-a întrebat ce nevoie mare l-a silit ca să lucreze Duminica.

Bietul creştin a mărturisit cu lacrimi că n-a făcut aceasta din defăimare sau din necredinţă, ci din multa lui strâmtorare şi sărăcie. Căci zicea el: "Cât a fost vreme de arat, nimenea nu s-a îndurat ca să-mi dea plugul cu boii ca să-mi ar şi ogorul meu. Abia astăzi, când toţi sătenii au terminat treaba şi dobitoacele sunt slobode, am putut găsi şi eu un plug cu o pereche de boi (fără plată) la un vecin şi pentru asta am ieşit la treabă, căci trecea vremea aratului şi am casă grea, neavând cu ce plăti lucrul".

Acestea le zicea bietul ţăran cu lacrimi de umilinţă şi se vedea că avea frica lui Dumnezeu în inimă şi multă căinţă.

Din povestirea lui a cunoscut Sfântul Calinic că Dumnezeu, pentru multa lui sărăcie, nu i-a socotit păcatul şi pentru aceasta nici blestemul nu s-a lipit de el, ci s-a întors înapoi, ca o pasăre care nu aflǎ adăpost.

Deci i-a citit omului o moliftă de dezlegare şi dându-i un ajutor, l-a slobozit cu pace. Însă din ziua aceea se pǎzea Sfântul Ierarh Calinic de a nu rosti sau de a cugeta vreun cuvânt de legătură.

Şi sfătuia pe toți clericii săi, ca să fie şi ei cu pază despre aceasta. Iar dacă vreunul ar fi rostit cuvinte grele (de legătură) asupra cuiva, atunci el singur, adică preotul, să aibă grijă să-l dezlege cât este în viață. Căci zicea Sfântul, la ziua judecății, din mâna lui se va cere sufletul celui care a fost legat (dacă legătura a fost pe nedrept).

Din întâmplarea aceasta se vedea cât de mare putere au cuvintele persoanelor sfințite, când sunt rostite din râvnă pentru Dumnezeu şi pentru Sfânta Credință.

Dacă Prea Sfințitul Calinic a gândit numai la greutatea osândei pentru cei cari defaimă ziua Domnului şi îndată s-a făcut pară de foc ieşind din gura lui, să ne gândim deci, cu cât mai greu cad cuvintele celor sfințiți, când sunt chiar rostite asupra celor vinovați. Aceasta este şi mai greu când se întâmplă chiar în vremea slujbei.

Pentru aceasta se găsesc prin cimitire trupuri înnegrite şi neputrezite, iar la alții numai o parte a trupului neputrezită.

De aceea s-a făcut în multe locuri obiceiul ca să dezgroape trupurile răposaților (la trei ani sau şapte ani) pentru a se cunoaşte dacă au vreun semn de legătură pentru a li se face molifta cea de dezlegare. (Aceasta se face de multe ori şi fără dezgropare, iar la mânăstiri se face şi mutarea osemintelor).

În istoria aceasta cu Sf. Calinic este vorba de un blestem care n-a fost rostit, ci numai cugetat, iar persoana asupra căreia se îndrepta blestemul n-a fost vinovată. Pentru asta nu s-a lipit acest blestem.

Semnul care s-a arătat, a fost mai mult pentru Sf. Ierarh Calinic pentru a nu face vreo hotărâre asupra cuiva, fără cercetare.

Acum voi aminti o altă întâmplare, în care blestemul a fost rostit de un duhovnic în auzul multora, asupra unei persoane care s-a făcut cu adevărat vinovată de acest blestem şi pentru aceasta blestemul s-a lipit.

Cred că mulți vă aduceți aminte de fratele Dumitru, care a stat înainte la mânăstirea Sf. Gherasim, iar mai pe urmă a fost ca îngrijitor la casele patriarhiei de la Dar Abutor (unde se zice că este mormântul Sf. Patriarh Modest).

Acest frate a fost înşelat de vrăjmaşul şi umbla cam fără rost. Iar vorbele lui erau adeseori amestecate cu hule pentru cele sfinte. Făcea glume din cuvintele Sfintei Evanghelii şi lua în batjocură tainele Sf. Credințe.

Din cauza aceasta, de multe ori duhovnicul mânăstirii îl mustra cu asprime, iar uneori îl blestema, zicându-i: "Să-ți astupe Dumnezeu gura cea hulitoare, bârfitorule!" Însă el nu se sfia de nimenea şi nu mai înceta cu bârfelile. La sfârşitul vieții lui, a slobozit Dumnezeu ca să i se astupe gura lui într-un chip groaznic. Şi anume a fost înăbuşit de nişte prieteni, din care i s-a tras şi moartea. Îmi spunea un preot care cunoştea bine viața lui, că a fost de față când polițiştii i-au scos un cearceaf întreg din gâtlejul lui. Iată cum s-a împlinit blestemul duhovnicului, pentru hulele pe care le rostea. Înşişi prietenii lui, cu care s-a certat, i-au băgat cârpe în gât şi l-au înăbuşit.

Uneori se blestemă omul pe sine, fără să-şi dea seama. Şi aceasta se întâmplă când are cineva duşmănie cu fraţii cei de o credinţă cu el şi nu vrea să se împace. Asemenea persoană când rosteşte rugăciunea "Tatăl nostru" se blestemă pe sine, fără să priceapă şi anume când zice:

"Şi ne iartă nouă greşelile noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri", aceasta este ca şi cum ar zice:

"Doamne să nu mă ierţi după cum nici eu nu iert pe fratele meu!"

Dacă i se pare cuiva cuvântul acesta prea aspru sau de necrezut, atunci îl rog să caute în "Mărgăritarele" Sfântului Ioan Gură de Aur şi anume la Cuvântul 19: "Despre Pocăinţă" şi acolo va afla mai pe larg şi mai înfricoşat.

Să ne gândim fraţilor că Rugăciunea Tatăl Nostru nu este o rugăciune alcătuită de oameni, ci însuşi Domnul a lăsat-o Sfinţilor Săi Apostoli, iar ei au scris-o în Sfânta Evanghelie; pentru aceasta se numeşte Rugăciune Domnească.

Deci când avem urâciune în inimă asupra unui frate şi zicem "Tatăl nostru", atunci ne legăm pe noi înşine şi cerem ca să ni se închidă uşa iertării, precum şi noi o închidem fraţilor noştri.

Dar ca să nu vă pară de mirare vorbele acestea, vă rog să deschideţi Sf. Evanghelie de la Matei, cap.6 stih 9. Acolo găsiţi Rugăciunea Tatăl Nostru, iar mai jos veţi afla scris aceste cuvinte:

"Căci de veţi ierta oamenilor greşelile lor şi Tatăl vostru cel ceresc va ierta greşelile voastre, iar de nu veţi ierta oamenilor greşelile lor, nici Tatăl vostru cel ceresc nu vă va ierta greşelile voastre". (14-16).

Din cauza aceasta părinţii din vechime opreau de a rosti rugăciunea "Tatăl nostru" pe cei cari ţineau duşmănie şi nu voiau să se împace cu fraţii lor. Aceasta o fac şi unii duhovnici din zilele noastre.

De asemenea se blestemă singuri fără să ştie şi cei cari fac nedreptate, precum şi cei cari iubesc răzbunarea şi nu lasă nici un dram nerăsplătit, faţă de cei cari îi nedreptăţesc ori îi necăjesc.

Aceştia când citesc Psaltirea se leagă singuri prin cuvintele prooroceşti cari glăsuiesc:

"Doamne, Dumnezeul meu, de am făcut aceasta, de este nedreptate întru mâinile mele, de am răsplătit rele celor ce-mi răsplătesc mie (adică celor ce mă asupresc), să gonească dar vrăjmaşul sufletul meu şi să-l prindă. Şi să calce în pământ viaţa mea şi slava mea în ţărână s-o aşeze!" Ps. 6, stih 3-6).

DESPRE SFÂNTA CRUCE

Domnul nostru Iisus Hristos ne-a dăruit nouă celor credincioşi Semnul Sfintei Cruci, ca să ne fie ca armă nebiruită împotriva a tot răul, dar mai ales împotriva nevăzuţilor vrăjmaşi. Nimeni dintre creştini nu se îndoieşte despre asta.

Însă mai minunat este că Semnul Sfintei Cruci lucrează şi celor necredincioşi, când vrea Dumnezeu ca să iconomisească mântuirea lor. Pentru asta voi aduce oarecari pilde din istorie şi din Vieţile Sfinţilor.

Împăratul Iulian Paravatul (adică lepădatul de lege, apostatul) era nepotul Sfântului Constantin cel Mare. El a fost crescut de mic în legea creştinească şi a învăţat mai întâi carte prin mânăstirile Capadochiei, unde a îmbrăcat şi haina călugărească.

Mai târziu a fost dăscălit de filosofii păgâni, cari duşmăneau de moarte creştinismul. Fermecat de filosofia păgânească, tânărul prinț a început să urască credința creştină şi a făgăduit păgânilor că dacă ajunge împărat, ridică iarăşi închinarea la idoli (care era oprită de Sf. Constantin). Împins de ambiția măririi s-a împrietenit cu cei mai aprigi duşmani ai creştinismului şi mai ales cu vrăjitori, cari l-au ajutat. Dar dintre toți s-a arătat mai iscusit la înşelăciune un vrăjitor evreu. Acesta i-a făgăduit că îl va ajuta la scopul lui, dar i-a pus condiția să se lepede de Hristos. Jidovul (ca un vrednic urmaş al lui Iuda) l-a îndemnat pe tânărul Iulian ca să facă lepădarea în scris pe hârtie şi să meargă el singur în capiştea idolească ca s-o încredințeze demonilor.

I-a pus în vedere ca atunci când aruncă scrisoarea în văzduh să cheme pe demoni, dar nu cumva să facă Semnul Crucii.

Dar în clipa când a aruncat scrisoarea în capişte, s-a arătat o tabără întreagă de demoni. Spăimântându-se de chipul lor, Iulian a făcut semnul crucii (din obişnuință) şi atunci demonii au fugit în adâncul iadului, neprimindu-i scrisoarea. Poşta satanei n-a suferit semnul crucii, ea cerea alt timbru pentru scrisoarea lepădării.

Atunci s-a dus nebunul tânăr iarăşi la jidovul vrăjitor ca să întrebe care este pricina neizbutirii. Iar acela i-a tâlcuit că semnul crucii a stricat treaba.

Pentru că are obiceiul să facă cruce atunci când se sperie, l-a învățat afurisitul ca să junghie un prunc botezat şi să aducă la dânsul inima pruncului. Atunci să fie sigur că semnul crucii nu mai împiedică treaba. Făcând după sfatul jidovului, nu s-au mai speriat poştaşii iadului când le-a aruncat scrisoarea, ci au primit-o, căci mâinile celui lepădat erau acum mânjite de sânge nevinovat.

Prin lucrarea vrăjilor şi prin tot felul de uneltiri viclene, Iulian Paravatul a ajuns împărat la Constantinopol după moartea feciorilor Sfântului Constantin.

În vremea împărăției lui credința creştinească a fost prigonită în chip ascuns, întocmai cum face stăpânirea comunistă în ziua de azi. N-a închis Bisericile, dar a încurajat închinarea la idoli. Averea Bisericii a fost sechestrată de stat pentru întreținerea spitalelor şi a capiştilor păgâneşti. Creştinii au fost scoşi din funcțiile statului şi din şcoli. Ereticii cari erau afurisiți de Soborul Bisericii au fost puşi iarăşi în drepturi ca să pricinuiască împerechere şi sminteală în norodul pravoslavnic.

După ce a slăbit Biserica şi a vătămat-o mai rău decât împărații păgâni, vipera aceasta vicleană (cum îi zicea Sfântul Vasile lui Iulian) le-a dat ajutor jidovilor ca să zidească din nou Templul din Ierusalim.

Prin asta căuta să arate că sunt mincinoase cuvintele Domnului, cari au fost rostite pentru risipirea templului.

Dar când au început să facă şanțuri pentru temelie, atunci s-a cutremurat pământul şi a ieşit din adânc pară de foc şi pucioasă. Pentru asta n-au mai îndrăznit să lucreze.

În vremea aceea a fost închis şi sfântul Atanasie cel Mare, căci el era socotit ca cel mai mare duşman al lui Iulian. Şi căuta în tot chipul să-l omoare pe Sfânt, dar Dumnezeu i-a scurtat zilele tiranului. Căci în vremea când era în război cu barbarii, Sfântul Mucenic Mercurie l-a săgetat în inimă. Atunci Iulian cunoscând de unde vine pedeapsa a strigat: "M-ai învins Galileanule!" În vremea aceea Sf. Vasile se afla în Biserică, rugându-se Sfântului Mercurieca să ajute pe norodul pravoslavnic şi să facă izbândă asupra tiranului. Deodată vede că chipul Sfântului Mercurie a pierit de pe icoană. Rugându-se cu mai multe lacrămi, s-a arătat iarăşi chipul Sf. Mucenic ca şi mai înainte şi a grăit către Sf. Vasile: "Să mă ierți căci n-am fost aici, ci am mers ca să pierd pe tiranul Iulian!" În felul acesta s-a izbăvit creştinătatea de cel mai primejdios vrăjmaş, care se arăta în față că este creştin, iar cu lucrul era păgân. El a dat foc la multe moaşte de-ale

Sfinților din vechime şi a distrus multe cărți sfinte. Atunci au fost arse şi Cinstitele Moaşte ale Sf. Prooroc Ioan Botezătorul, ale Sf. Prooroc Elisei şi ale altor sfinți.

Tactica lui Iulian Paravatul (adică metoda lui ascunsă) o folosesc astăzi tovarăşii comunişti, care se prefac că sprijină Biserica, dar lasă slobodă toată oastea ateilor şi o sprijină în tot chipul ca să dezrădăcineze orice urmă de credință din sufletul tinerimii.

Au văzut că nu reuşesc cu prigoana, pentru asta au luat învățătură de la afurisitul Iulian, ca să nu priceapă lumea de unde vine vătămarea. Puterea Sfintei Cruci este săgeata care va zdrobi capul balaurului roşu, cu darul Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Amin.

ÎN SĂPTĂMÂNA ÎNCHINĂRII SFINTEI CRUCI

Câteva pilde

Din aceste pilde se vede puterea cea nebiruită a Sfintei şi de viață făcătoarei Cruci la cei din întunericul necunoştinței.

Şi anume:

La unii lucrează spre mântuire şi spre proslăvire (când este credință), iar la alții lucrează spre ruşinare şi spre osândă (când lipseşte credința). Cei cari vor citi viața Cuviosului Constantin cel din neamul evreiesc (care urmează aici) pot să aibă oarecare nedumerire despre felul cum s-a învățat de la Dumnezeu tainele Sfintei Credințe. Dar cel care ne-a făcut cunoaşte tainele inimii precum şi faptele cele viitoare. Deci Acela, adică Dumnezeu, luminează uneori în chip minunat pe cei aleşi ai săi, precum a luminat pe fariseul Pavel şi l-a făcut Apostol şi pe mulți dintre sfinți care erau în întunericul necunoştinței.

Milostivul Dumnezeu într-un chip deosebit arată semne celor din neamul evreiesc, căci ei sunt mai tare dăscăliți de mici ca să urască Sf. Cruce (pentru asta ajung cei mai înverşunați vrăjmaşi ai legii creştineşti). Nici o nație de pe pământ nu este aşa de încăpățânată întru necredință, ca neamul jidovesc.

DIN VIAȚA SFÂNTULUI CONSTANTIN, CARE A FOST DIN NEAMUL EVREIESC

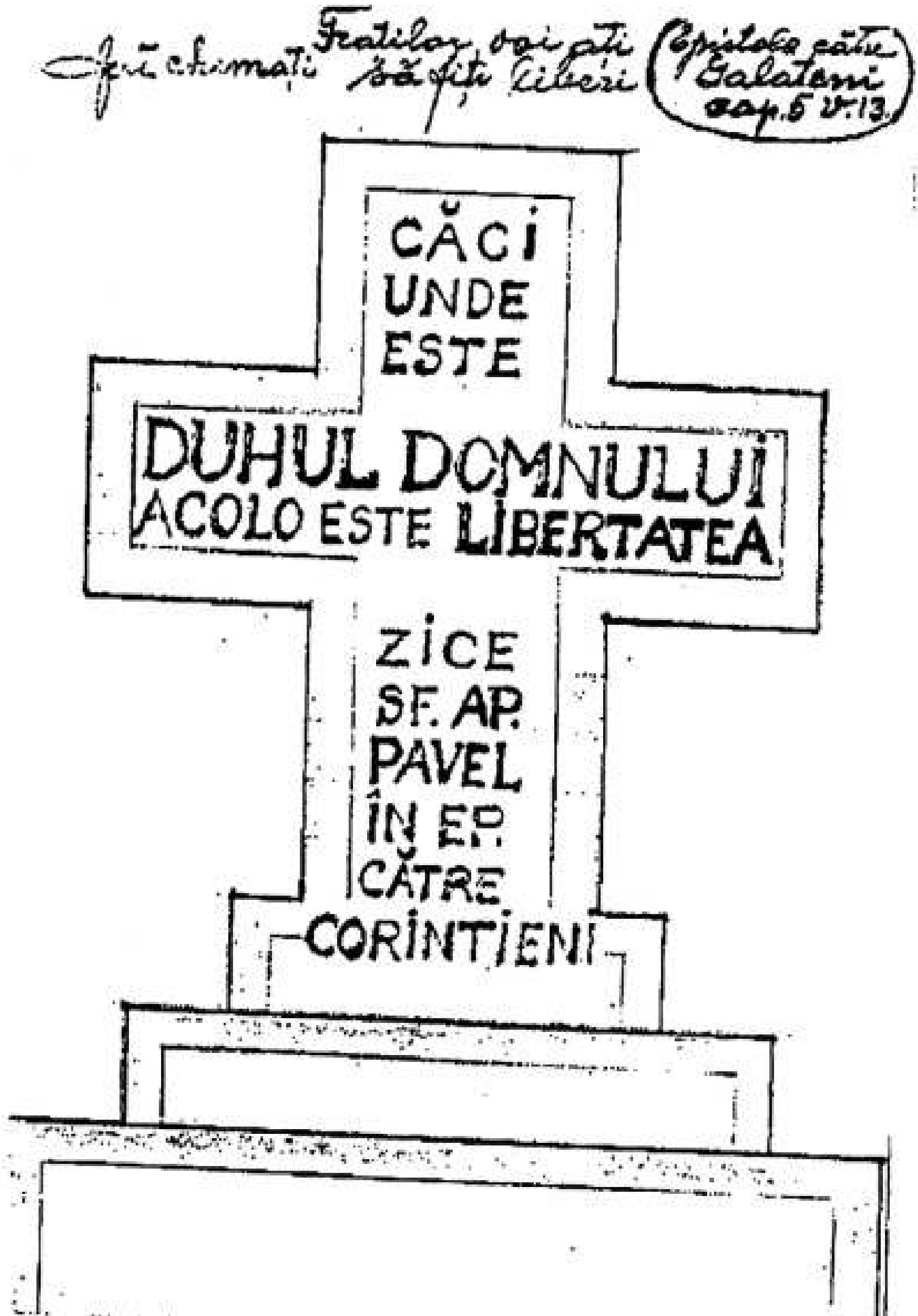
(Se prăznuieşte la 26 Decembrie, vezi Sinaxarul cel mare al Sf. Nicodim Aghioritul).

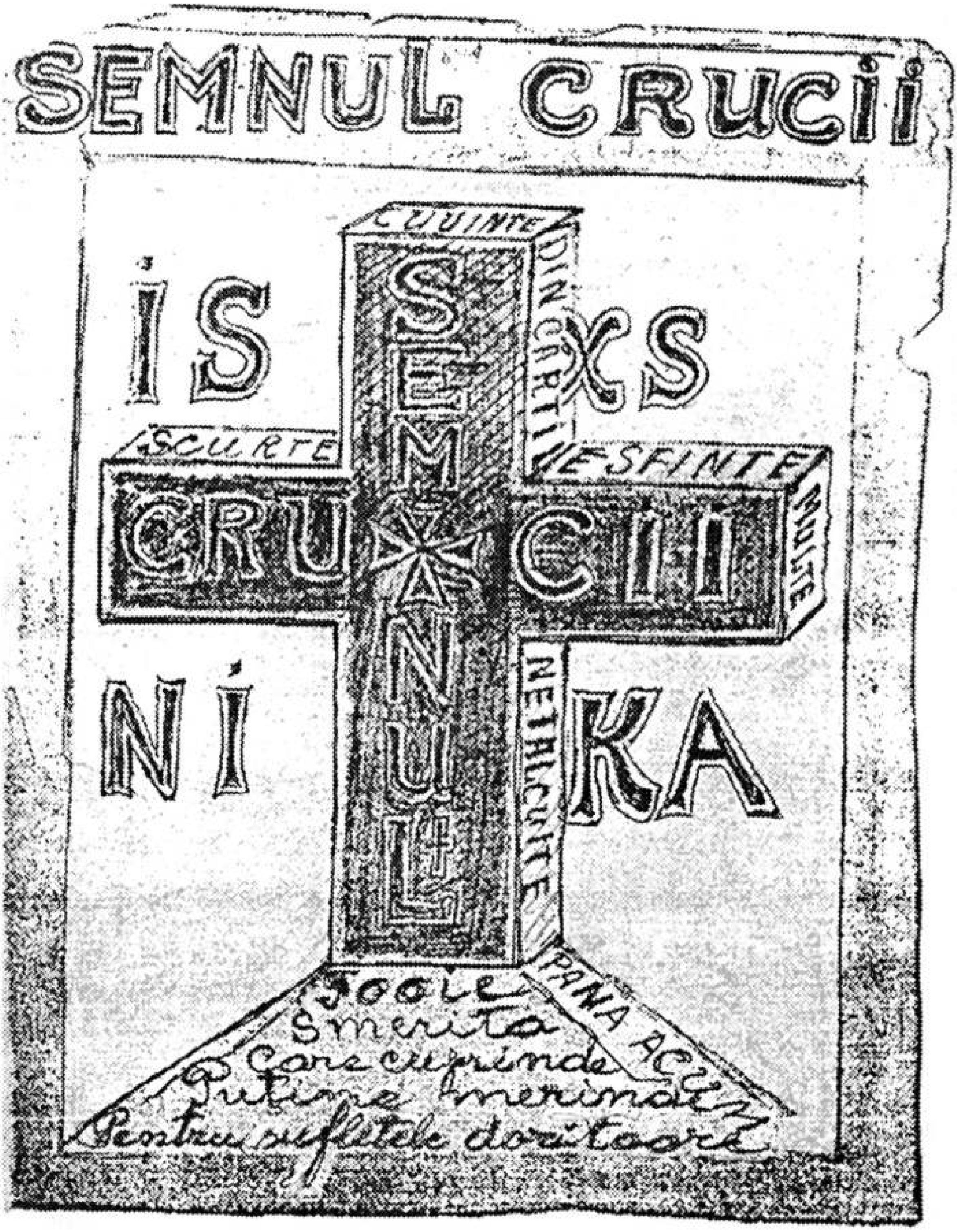
Cuviosul Constantin era din Cetatea Sinada, care se afla în Țara Frigiei. S-a născut din părinți evrei şi a ajuns mai târziu slujitor ales al lui Hristos şi făcător de minuni.

De mic obişnuia să meargă împreună cu maica sa prin cetate. Odată s-a întâmplat să vadă pe un creştin care-şi făcea cruce la gură când îi venea să caşte. Din asta a luat obiceiul şi copilul să facă la fel. Dar nu numai semnul crucii, ci şi alte obiceiuri a învățat de la creştini şi le păzea cu adâncă credință.

Pentru asta s-a luminat fața lui cu o strălucire cerească şi a fost învățat de la Dumnezeu dogmele credinței creştineşti, petrecând atunci nemâncat mai multe zile de-a rândul.

S-a năpustit odată asupra lui o evreică cu multă neruşinare, iar el făcând semnul Sfintei Cruci peste ea, a căzut jos moartă. Dar tot el a înviat-o cu semnul Crucii.

Fraţilor voi aţi
chemaţi
să fiţi liberi
Galateni
cap. 5 v. 13
CĂCI UNDE ESTE
DUHUL DOMNULUI
ACOLO ESTE LIBERTATEA
ZICE SF. AP. PAVEL ÎN EP. CĂTRE
CORINTIENI

SEMNUL CRUCII
CUVINTE
DIN CĂRȚI
IS
XS
SCURTE
SFINTE
MULTE
CRU
CII
SEMNUL
NI
KA
NETÂLCUITE
PÂNĂ ACUM
Smerită
Care cuprinde
Puține merinde
Pentru sufletele doritoare

Acest tânăr luminat a fost călăuzit de către un nor luminos (care era Îngerul Domnului) până la mânăstirea Tuvotia, unde erau monahi cu viață înaltă. Acolo a povestit egumenului cele îmtâmplate cu dânsul. Iar acela ca să se încredințeze că nu mințise i-a adus o cruce ca s-o sărute. Deci sărutând el cu multă frică şi cu evlavie partea cea de jos a Crucii, s-a făcut un semn minunat cu el şi anume: când s-a plecat să sărute picioarele Crucii, atunci s-a plecat şi Sfânta Cruce întreagă pe capul lui şi s-a întipărit semnul ei ca o pecete pe fruntea tânărului.

A rămas de atunci pecetea Sf. Cruci închipuită pe frunte până la moartea lui. După aceasta tânărul s-a botezat, primind numele Constantin. Dar şi în vremea Sf. Botez s-a văzut un semn minunat la el. Când a ieşit din cristelniță (din baia Sf. Botez) pe piatra unde a stat el au rămas săpate urmele picioarelor lui.

După Sf. Botez a rămas în mânăstire, petrecând cu multă evlavie şi cu mari nevoințe. Meşteşugul lui era facerea corturilor (ca şi Sf. Apostol Pavel), adică făcea corturi din piele.

Când făcea el rugăciunea se umplea locul acela de o mireasmă negrăită, iar uşile Bisericii se deschideau singure când intra el.

Pentru multa lui curăție i s-a darul de a cunoaşte gândurile cele ascunse ale fraților. Într-o vreme a postit 40 de zile de-a rândul, stând îngropat până la brâu în pământ. Mai târziu a primit şi darul preoției, fără să vrea el, iar ziua morții şi-a cunoscut-o cu opt ani înainte.

Cu ale lui Sfinte Rugăciuni să ne miluiască pe noi Domnul. Amin.

FULGERE DIN CER

Înfierează pe jidovi cu pecetea Crucii la templul lui Solomon

(Vezi istoria Bisericească de Lascăr)

Împăratul Iulian Paravatul (cel lepădat de Dumnezeu) după ce a adus din nou închinarea la idoli, se gândea cum ar face ca să piardă cu totul religia creştinească. Pentru asta el a sprijinit pe evrei, ştiind că ei sunt cei mai neîmpăcați duşmani ai creştinilor.

Socotea tiranul că dacă va înălța iarăşi pe evrei în slava lor cea veche, atunci se va întuneca lumina Sfintei Evanghelii. Voia să ridice lavra jidovească în locul Bisericii lui Hristos.

Cu scopul acesta le-a dat ajutoare mari evreilor pentru a se aduna din toate părțile la Ierusalim, ca să îşi zidească din nou templul cel risipit al lui Solomon.

Era hotărât ca după aceasta să clădească un amfiteatru (un loc de privelişte) la Ierusalim spre a merge ca să se veselească şi el împreună cu jidovii, în timpul când creştinii vor fi sfâşiați de fiare în teatrul păgânesc!

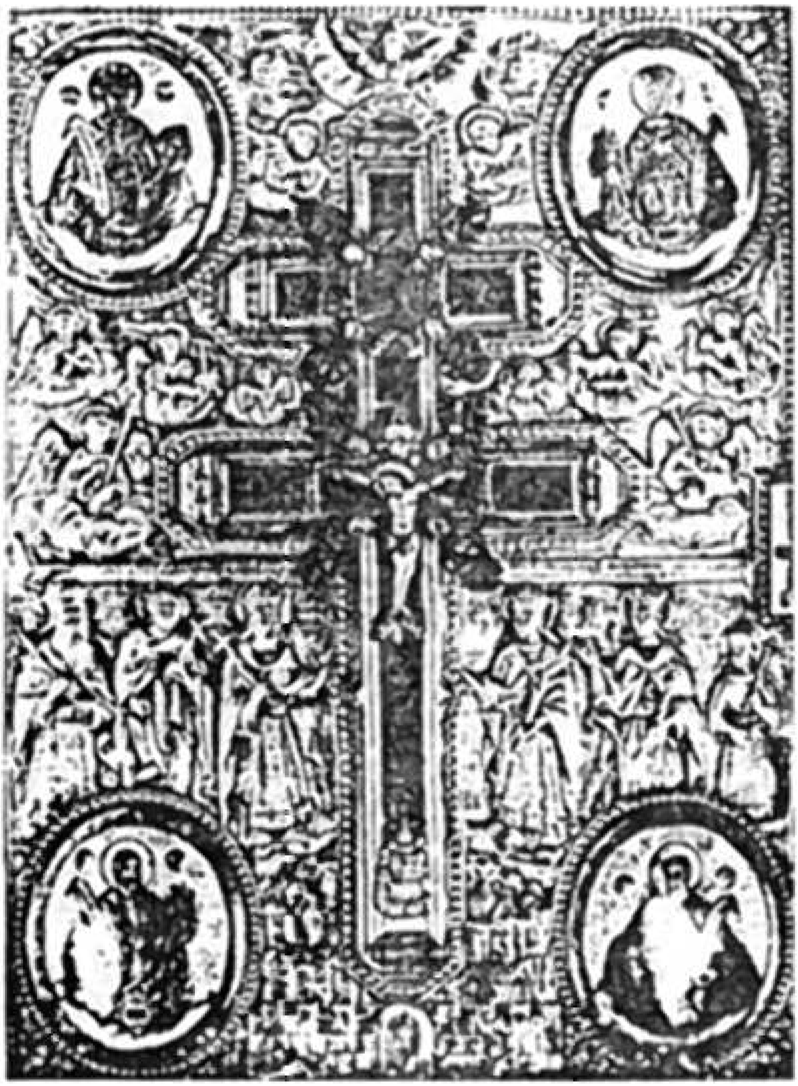
În vremea aceea era patriarh al Ierusalimului Sf. Chiril, care îndemna pe creştini să aibă răbdare, căci cuvintele Domnului nu vor rămânea mincinoase. El a zis Sfinților Săi ucenici că nu va rămânea piatră pe piatră (adică din Templul lui Solomon) şi cuvintele Lui se vor împlini negreşit prin minune. Bieții creştini ascultau cu încredere cuvintele Sfântului Patriarh şi nu se tulburau.

Deci au început jidovii să curățească locul unde a fost vechiul templu al lui Solomon (după ce mai întâi au batjocorit în tot chipul pe creştini).

Mii de lucrători munceau ziua şi noaptea ca să pregătească locul pentru zidire.

După ce au cărat destule materiale pentru zidărie, a venit vremea ca să aşeze piatra pentru temelie. Atunci s-a stârnit deodată un cutremur înfricoşat însoţit de furtună cu fulgere şi cu trăznete, încât se clătina pământul ca apa când fierbe în clocot. Atunci tot lucrul jidovilor a fost zădărnicit, ba şi temeliile vechi ale templului au fost scoase afară din pământ de cutremur.

În acelaşi timp valuri de foc arzător se pogora din cer şi pârjolea pe lucrători, iar alte valuri de foc ieşeau din pământ şi ardeau uneltele lor.

Sfânta Cruce făcută întreagă
din Lemnul Sfânt pe care a fost răstignit
Domnul nostru Iisus Hristos.
Se află la Mânăstirea Xeropotamu
din Sfântul Munte Athos

Însă un lucru de mirare era, că Semnul Sfintei Cruci s-a întipărit ca o pecete, atât pe hainele jidovilor, cât şi pe trupurile lor, întocmai ca şi cum ar fi însemnaţi cu un fier roşu (cum se înfierează vitele pentru cireadă).

Pecetea crucii de pe ei era la început luminoasă, iar la urmă a rămas neagră. Dar era întipărită aşa de tare încât nu se mai putea şterge cu nici un chip.

Fiind uimiţi de aceste semne înfricoşate, mulţi dintre jidovi şi dintre păgâni au crezut în Hristos. Dar lepădatul de Dumnezeu, Iulian, n-a socotit întru nimic semnele, ci le punea în rândurile întâmplărilor fireşti spre a fi date uitării.

Dumnezeu a arătat atunci puterea cea nebiruită a Crucii, ca să fie semn de întoarcere şi de pocăinţă pentru necredincioşi.

SFÂNTA CRUCE ÎN PERSIA

După şase sute de ani de la Naşterea Domnului, creştinismul a fost strâmtorat de către păgânii perşi, cari se închinau focului şi soarelui.

Pe la anul 614 barbarii aceştia au cucerit Palestina, Siria, Egiptul. Au prefăcut în ruină toate cetăţile şi Sfintele Lăcaşuri din Pământul Sfânt, iar norodul creştinesc a fost luat în robie. Sfintele Odoare au fost jefuite şi Biserica Sfântului Mormânt a fost arsă.

În vremea aceea au luat păgânii şi Sfântul Lemn al Crucii şi l-au dus în Persia împreună cu bătrânul Patriarh Zaharia al Ierusalimului.

La pustiirea care au făcut-o perşii în Ierusalim, au fost ajutaţi de către evrei, cari căutau răzbunare împotriva creştinilor. Aceşti vrăjmaşi neîmpăcaţi ai Crucii au răscumpărat nouăzeci de mii de creştini de la perşi şi pe toţi i-au ucis fără milă.

Norodul creştinesc care a fost în robie (în Persia) a aflat multă mângâiere de la Lemnul Sfintei Cruci, care era acolo.

Nenumăratele minuni cari s-au săvârşit atuncea cu Sfântul Lemn, au făcut să se vestească şi să se proslăvească numele Domnului în ţara persească aşa de mult, încât păgânii ziceau că "Dumnezeul creştinilor a venit în Persia!"

Mulţi dintre ei văzând prea slăvitele minuni, erau cuprinşi de frică şi mergând la creştini, ascultau învăţătura lor şi se botezau.

ALTĂ MINUNE CU SEMNUL SFINTEI CRUCI

În al cincisprezecelea veac stăpânea în Egipt sultanul turcesc Melec Mina. Acesta avea ca sfetnic al său de taină (vizir) pe un evreu turcit cu numele Musa, care avea mare ură împotriva creştinilor, pentru râvna şi evlavia lor.

Urâciunea evreului se îndrepta mai ales împotriva Sfântului Patriarh Ioachim al Alexandriei.

Pentru înţelepciunea şi sfinţenia vieţii lui Patriarhul era cunoscut şi cinstit de sultan. Dar pizmaşul de evreu nu putea vedea cu ochi buni cinstea cea mare care se da ierarhului creştin de către sultan şi pentru aceasta căuta să-l piardă. Zavistia Iudei nu-l lăsa ca să se liniştească.

A îndemnat deci pe sultan ca să-l poftească la curte pe Ioachim pentru a discuta cu el despre credinţă.

Făcându-se discuţie între ei în faţa sultanului pentru dreapta credinţă evreul a rămas ruşinat la toate întrebările. Mărturiile aduse de înţeleptul ierarh au astupat gura vicleanului vizir.

Pentru ruşinea asta se gândea că de acum îşi va pierde încrederea cea mare pe care o avea la sultan şi căuta tot timpul să prindă în cursă pe Sfântul Ierarh.

După ce s-a terminat discuţia, evreul a zis către patriarh: "Hristos vă spune la Evanghelie că cine are credinţă cât un bob de muştar, poate să urnească şi munţii din loc. Deci dacă vei muta şi tu muntele acela, care se vede în faţa noastră (departe în zare), atunci am să cred şi eu în legea voastră!"

Patriarhul a primit propunerea, dar a cerut să-i dea răgaz 3 zile ca să se pregătească.

După 3 zile a venit iar la palat. Acolo fiind de faţă sultanul şi vizirul evreu, Sfântul Ierarh a tămâiat de trei ori muntele din zare, apoi a făcut semnul Sfintei Cruci, chemând prea sfânt numele Domnului.

În clipa aceea, la vederea tuturor, s-a desfăcut muntele în trei părţi şi a început să se mişte către cetatea Alexandriei.

Fiind cuprins de spaimă, sultanul a strigat: "Patriarhule, izbăveşte-ne, porunceşte muntelui să stea, căci altfel ne pierdem!"

Atunci Sf. Ioachim a rostit:

"Întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, stăi!" şi s-a oprit atunci pe loc muntele, care de atunci se cheamă "Dur Dag" pe limba turcească, iar pe româneşte se tâlcuieşte: "Stăi Munte!"

CÂTEVA PILDE DE LA SFINŢII PĂRINŢI

Despre folosul ascultării când se face pentru Dumnezeu

(Închin această mică adunare de cuvinte fraţilor şi surorilor din Ţara Sfântă, cari se ostenesc în ascultări prin Mânăstiri străine, spre încredinţare că nu-şi vor pierde plata lor dacă vor sluji cu răbdare şi fără de cârtire. Nevrednicul între Ieromonahi Ioan Iacob).

I.

Zis-a ava Ruf, că cel ce şade întru ascultare de părinte duhovnicesc mai multă plată are decât cel care petrece singur în pustie. Şi spunea el că a povestit unul din părinţi, zicând: "Am văzut patru cete în cer şi anume: cea dintâi ceată a celor cari sunt bolnavi şi mulţumesc lui Dumnezeu, a doua ceată a celor cari se îndeletnicesc cu iubirea de străini (cu primirea străinilor şi întru aceasta stau şi slujesc), a treia ceată a celor cari umblă după pustie (adică a celor cari iubesc pustia) şi nu doresc să vadă om, a patra ceată a celor cari sunt în ascultarea părinţilor duhovniceşti şi se supun lor pentru Domnul.

Şi purtau cei din ascultare lanţ de aur şi pavăză (sabie) având mai multă slavă decât ceilalţi". Şi întrebând el pentru ce au mai multă slavă cei de pe urmă şi mai mici, i-a răspuns povăţuitorul lui (îngerul) zicând:

"Cel care umblă după iubirea de străini şi cel care petrece la pustie, din voia lor fac aceasta. Iar cel care face ascultare (în mânăstire, ori deosebi) îşi lasă toate voile sale şi atârnă ne părintele său. Pentru aceasta mai multă slavă a luat ca ceilalţi".

Bună este ascultarea, care pentru Dumnezeu se face.

O, ascultare, mântuirea tuturor credincioşilor!

O, ascultare, născătoarea tuturor faptelor celor bune!

O, ascultare, care deschizi cerurile şi sui pe oameni de pe pământ!

O, ascultare, hrănitoare tuturor sfinţilor!

O, ascultare, care eşti locuitoare împreună cu îngerii!

II.
Din viaţa unui cuvios, care a trăit în mânăstirea Sf. Sava

În cartea Sf. Ioan Scărarul găsim o minunată povestire a unui stareţ din vechime cu numele Ioan din mânăstirea Sf. Sava. Acest cuvios savait a trăit în aceeaşi vreme când trăia şi Sf. Ioan Scărarul de la Sinai.

S-au cunoscut amândoi la Muntele Sinai şi pentru folosul de obşte, Sf. Ioan Scărarul aminteşte cele auzite de la Ioan Savaitul. Şi iată anume cum povesteşte însuşi stareţul:

"În mânăstirea mea din Asia, de unde sunt eu, se aflã un bătrân leneş, supărăcios şi nerăbdător. Nu ştiu cum a reuşit de şi-a găsit bătrânul un ucenic cu numele Acachie. Acesta era cu multă simplitate în ideile lui, însă foarte înţelept cu socoteala şi cu bună aşezare întru toate vorbele şi lucrurile lui.

Atât de multe şi nenumărate răutăţi îndura el din partea bătrânului, încât pentru mulţi, sunt cu îndoială şi de necrezut.

Căci nu era pedepsit numai cu ocări şi cu necinstiri, ci era chinuit în fiecare zi cu răni grele şi nesuferite.

Însă vrednicul de fericire Acachie le suferea pe toate cu deplină tăcere şi supunere, cu inimă curată şi fără vreo pomenire de rău. Această răbdare a lui era aşa de mare şi aşa de smerită şi minunată încât pe toţi îi mişca la inimă şi-i umplea de mirare.

Deci văzându-l eu (zice Sf. Ioan Savaitul) ticăloşindu-se peste măsură (întocmai ca un rob cumpărat) îi ziceam adeseori întâlnindu-l:

"Ce este frate Acachie, cum te afli astăzi? Ai dobândit ceva câştig sau nu?"

Şi el, fericitul, îmi arăta numaidecât, când ochiul lui vânăt (cu vânătăi), când grumazul lui umflat, iar alteori capul rănit de lovituri.

Eu însă (zice Sf. Ioan) cunoscând prea minunata lui Răbdare îi ziceam:

"Bine, bine, fii cu răbdare şi vei dobândi mult folos din aceasta!"

Deci petrecând el 9 ani în asemenea ascultare la bătrânul cel nemilostiv, şi-a dat duhul în mâinile lui Dumnezeu şi a fost îngropat în cimitirul părinţilor.

După 5 zile a mers bătrânul lui la un părinte vestit, care era stareţ în locul acela (acel stareţ era însuşi Sf. Ioan Savaitul, care ne povesteşte, dar nu vrea să spună).

Deci a zis bătrânul către stareţ:

"Părinte, a murit fratele Acachie!"

Acela (adică Sf. Ioan) i-a răspuns:

"Drept să-ți spun, mie nu-mi vine să cred că a murit!" Dar bătrânul a zis iarăşi:

"Vino de vezi cu înşişi ochii tăi ca să cunoşti adevărul!"

Atunci s-au sculat şi au mers împreună la cimitir. Acolo, stareţul a strigat pe cel mort ca şi când ar fi fost viu, zicând:

"Frate Acachie, ai murit?"

Iar ascultătorul cel recunoscător şi supus (voind să arate şi după moarte adevărata ascultare) a răspuns către marele stareț, zicând:

"Cum este cu putință, părinte, ca să moară cel ce păzeşte ascultarea?"

Auzind acestea bătrânul (gheronda lui) s-a înfricoşat şi căzând la pământ plângea tânguindu-se. Apoi cerând de la egumen o chilie în apropiere de cimitir, a petrecut celaltă vreme a vieții sale întru mare pocăință şi smerenie, zicând către toți cu lacrimi fierbinți:

"Iartați-mă, fraților, că eu am ucis pe fratele Acachie, cu neomenoasa tiranie pe care am arătat-o către el!"

La sfârşitul acestei povestiri, Sf. Ioan Scărarul are părerea că stareţul cel mare, care a vorbit cu Acachie (cel mort de 5 zile) este însuşi Ioan Savaitul, care din multa lui smerenie n-a voit să se vădească singur.

III.
Să auzim acum şi altă povestire despre acest cuvios Savait

Pe vremea când şedea el la Mânăstirea Sf. Sava, au venit pe la el trei monahi mai tineri, cerându-i să-i primească în ascultarea lui. După ce i-a odihnit bătrânul trei zile (fiind ei obosiți de pe drum), le-a zis:

'Iertați-mă, fraților, că eu sunt om rău şi curvar din fire, iar voi sunteți tineri şi pentru asta nu pot ca să țin pe nici unul pe lângă mine!"

Aceia însă fiind încredințați despre faptele cele bune ale bătrânului şi cunoscând sfințenia sufletului său nu s-au smintit nicidecum, ci stăruiau rugându-l ca să-i primească.

Iar când au văzut că nu se înduplecă, au căzul la picioarele lui, rugându-l ca să-i canonisească şi să le rânduiască cum trebuie să-şi petreacă viaţa lor şi anume unde să locuiască pentru folosul mântuirii lor. Cunoscând Sfântul Bătrân că ei vor primi porunca lui cu supunere şi cu smerenie a zis către cel dintâi:

"Fiule, Domnul voieşte ca tu să petreci întru linişte (adică în pustie) împreună cu un părinte bătrân şi să te supui lui cu sârguință". A zis şi celui de-al doilea:

"Mergi de-ți vinde toate voile tale, dăruindu-le lui Hristos şi după porunca Lui, ridicând Crucea, să şezi în mânăstire de obşte (adică în chinovie). Acolo să ai răbdare întru toate ostenelile şi ispitele precum şi în toate cele scârbicioase care îți vor veni în toată vremea vieții şi negreşit vei dobândi comoară în ceruri".

După aceea a zis şi celui de-al treilea:

"Să ții minte fără uitare Cuvântul Evangheliei care zice: "Cine va răbda până în sfârşit, acela se va mântui!" Şi să-ți fie cuvântul acesta unit cu răsuflarea ta şi de-a pururea nedreptățit. După cum urmezi cu

răsuflarea aşa să-ţi aduci aminte şi de cuvântul acesta şi de porunca mea. Deci să cauţi (de este cu putinţă) pe cel mai aprig, mai supărăcios şi mai aspru părinte şi stareţ din câţi sunt pe lume. Să te supui lui ca însuşi lui Dumnezeu, până la sfârşitul tău, cu toată răbdarea şi vioiciunea. Ca mierea şi ca laptele să bei în toate zilele ocările, batjocurile şi toate defăimările lui".

Acestea grăindu-le bătrânul, a întrebat monahul:

"Bine, părinte, însă dacă cumva acela (adică stareţul la care mă trimiteţi) îşi petrece viaţa lui cu trândăvie şi lenevire, nelucrând după Dumnezeu, atunci eu ce trebuie să fac? Să rămân ori să plec de sub conducerea lui?" Atunci Sf. Ioan i-a răspuns:

"Chiar şi curvind de l-ai vedea, să nu te desparţi de el, ci să zici în cugetul tău astfel: "Prietene, oare ce ai venit să faci aici? Au doară n-ai venit să cercetezi pe fiecare ce face şi cum petrece, ci ai venit ca să te supui şi să rabzi toate cele grele şi scârbicioase, adică toată reaua pătimire, pentru ca să-ţi câştigi mântuirea!"

Atunci ai să vezi (zice bătrânul) cum se risipeşte din inima ta umflarea mândriei, care mereu te bântuie, ai să vezi apoi cum se veştejeşte aprinderea desfrânării, iar în sufletul tău va străluci lumina cea nespusă a fecioriei şi curăţiei".

IV.
Zicea ava Daniil pentru ava Dula:

Că întâi a şezut de obşte 40 de ani, apoi la Schit s-a liniştit şi între părinţii cei mari s-a socotit. Deci acesta (adică ava Dula) spunea că în multe feluri cercând a aflat că cei ce petrec în mânăstirea de obşte sporesc mai mult şi mai degrabă în lucrarea faptelor bune, decât cei ce se liniştesc, dacă vor avea şi vor întrebuinţa supunerea din inimă curată.

V.

Mai spuneau părinţii despre ava Ioan, ucenicul lui ava Pavel, că va avea mare ascultare. Că erau într-un loc mormânturi şi locuia acolo o leoaică. Iar bătrânul a văzut acolo baligi de bou. Deci îi zice ucenicului să meargă ca să le aducă. Iar el a zis:

"Dar ce voi face avo, pentru leoaică?" Iar bătrânul glumind a zis:

"De va veni asupra ta, s-o legi şi s-o aduci încoace".

Deci s-a dus fratele acolo către seară şi iată a venit leoaica asupra lui. Iar el, după cuvântul bătrânului s-a repezit s-o prindă şi a fugit leoiaca. Dar el alergând după ea zicea strigând: "Aşteaptă, că mi-a zis ava al meu ca să te leg!" Şi prinzând-o a legat-o.

În vremea asta se necăjea bătrânul aşteptându-l. În sfârşit, iată că se arată ucenicul, aducând leoaica de funie. Şi văzând bătrânul s-a minunat. Dar pentru ca să îl smerească (să nu se înalţe) l-a lovit pe ucenic zicând: "Nebunule, câine turbat mi-ai adus aici?" Şi a dezlegat îndată pe leoaică, lăsând-o să se ducă.

VI.

Zicea Sfânta Singlitica: "Când suntem în viaţa de obşte să alegem mai mult ascultarea decât nevoinţa". Apoi mai zicea iarăşi: "Cu dreaptă socoteală trebuie să ocârmuim sufletul şi când suntem în viaţa de obşte să nu căutăm cele ale noastre, nici să ne plecăm socotelii noastre, ci aceluia care ne este părinte să ne supunem după credinţă".

CUVINTE DE LA SFINȚII PĂRINȚI

Zicea un bătrân către un frate:

"Păzeşte-te, fiule, de vorbă multă, de vreme ce tăcerea este mai bună. Iar din vorba cea multă, măcar de se întâmplă uneori a fi şi de folos, însă prin ea se amestecă şi cuvinte nefolositoare.

Păzeşte-te, fiule, foarte cu luare aminte pentru vorbele tale, ca să nu te căieşti mai pe urmă de cele ce ai vorbit. Că mulți pentru vorbă şi-au pierdut cinstea, iar alții şi-au pierdut viața (adică sufletul).

De-ai clevetit cumva pe vreun frate şi te mustră pe tine cugetul tău, atunci să mergi cu smerenie la acel frate şi, închinându-te lui până la pământ, să zici:

"Iartă-mă, frate, că am greşit şi te-am clevetit pe tine!"

Iar după aceea să te păzeşti a nu mai cleveti pe nimeni, căci clevetirea este moartea sufletului.

De va cleveti cineva către tine pe fratele tău, să nu adaugi şi tu vreun cuvânt la clevetirea lui, ci ori taci, ori zi aşa: "Eu, frate, însumi sunt foarte păcătos şi osândit, încât nu pot să osândesc pe alții". Şi aşa te vei izbăvi de osândire şi pe acela vei vei folosi.

***

Zis-a un bătrân:

"De vrei să vorbeşti pentru greşeala şi păcatul vreunui frate, socoteşte mai întâi dacă vei putea ca să îndreptezi cu asta pe acel frate, iar pe cei cari aud vei putea ca să-i foloseşti. Dacă eşti încredințat că faci vreun folos, atunci vorbeşte.

Iar dacă vorbeşti cu fățărnicie, cu scopul numai de a mustra şi a defăima pe fratele tău, descoperindu-i şi arătându-i greşeala sau păcatul înaintea altora, să ştii că nu vei scăpa de dumnezeiasca certare.

Şi mai vârtos să ştii că şi tu însuți vei cădea şi mai rău în aceeaşi greşală şi păcat şi vei fi părăsit de ajutorul lui Dumnezeu şi de alții fiind mustrat te vei ruşina".

***

Zis-a iarăşi un bătrân:

"De vor veni unii la tine, mai înainte de a ajunge ei, să faci rugăciune zicând: "Doamne Iisuse Hristoase, izbăveşte-ne pe noi de clevetire!"

Şi după aceea slobozeşte-i cu pace pe ei din locul acesta.

***

Zis-a un bătrân:

"Obişnuieşte-ți inima ta câte puțin să zică pentru fiecare din frați aşa: "Acesta mă întrece după Dumnezeu!" Iar pentru altul să zici:

"Acesta este mai osârduitor decât mine!" Şi aşa vei dobândi smerita cugetare, socotindu-te pe tine dedesubtul tuturora. Atunci să ştii că locuieşte întru tine Duhul lui Dumnezeu.

Iar de vei defăima pe cineva, atunci se depărtează darul lui Dumnezeu de la tine şi te aruncă întru întunecimi trupeşti. Atunci ţi se împietreşte inima şi nici o umilinţă nu se află întru tine".

***

Zis-au oarecari dintre sfinţi, cum că nu este poruncă mai mare decât aceasta a nu judeca pe fratele tău şi pentru aceasta nici tu nu vei fi judecat. Iar de vezi pe fratele tău greşind şi nu-i vei zice ca să-şi cunoască greşelile sale, atunci din mâinile tale se va căuta sângele lui (adică vei da seamă de sufletul lui).

Iar de va auzi sfatul tău şi nu se va întoarce de la păcatele sale, atunci el va da seamă înaintea lui Dumnezeu. Deci bine este a înfrunta cu dragoste (adică a mustra pe cel ce greşeşte), dar nicidecum a cleveti (adică a vorbi de rău în ascuns) sau a-l ocărâ ca pe un vrăjmaş.

PENTRU ÎNSEMNĂTATEA RUGĂCIUNII ŞI CARE ESTE VREMEA EI

A fost întrebat ava Agaton de fraţi:

"Care este mai mare, osteneala cea trupească sau păzirea celor dinlăuntru?" Iar bătrânul a zis:

"Asemenea este omul cu un pom. Deci osteneala cea trupească sunt frunzele, iar păzirea celor dinlăuntru sunt roadele. Şi după cuvântul Scripturii: "Tot pomul care nu face roadă bună, se taie şi în foc se aruncă" (Mt.7, 19), arătat este că pentru roadă este toată osârdia noastră, adică pentru păzirea minţii. Însă este de trebuinţă şi de acoperământul şi podoaba frunzelor (adică de osteneala cea trupească)".

***

L-au întrebat iarăşi fraţii zicând:

"Părinte, care faptă bună din viaţă are mai multă osteneală?" Şi le-a răspuns bătrânul:

"Socotesc că nu este altă osteneală ca Rugăciunea cea către Dumnezeu. Căci totdeauna când voieşte omul să se roage, vrăjmaşii voiesc să-l taie pe el. Ei ştiu că nu se împiedică de nimic altceva mai mult ca de Rugăciunea cea către Dumnezeu. Şi toată petrecerea (adică lucrarea) care va face omul (răbdând întru dânsa) dobândeşte odihnă, iar Rugăciunea are nevoie de credinţă (adică de silinţă) până la răsuflarea cea de pe urmă".

***

Zicea un sfânt bătrân către un frate:

"De te va îndemna inima ta (ziua şi noaptea) zicând: Scoală-te şi te roagă lui Dumnezeu!, atunci să ştii că Sfântul Înger al lui Dumnezeu, care te păzeşte pe tine, acela îţi grăieşte ţie: Scoală-te şi te roagă!

Deci dacă te vei scula tu, atunci şi el se va scula şi va sta la rugăciune împreună cu tine, întărindu-te întru nevoinţă şi gonind de la tine duhul cel necurat, care te înşeală şi răcneşte ca un leu asupra ta. Iar de nu te vei scula, îndată se va depărta de la tine Îngerul şi atunci vei cădea în mâinile vrăjmaşului tău".

***

"De vei avea vreun lucru oarecare (adică rucodelie) în chilia ta şi va veni ceasul rugăciunii, să nu zici cumva: ia să mai las puțin până voi săvârşi şi acest lucru, ci îndată te scoală, fiule, şi închinându-te lui Dumnezeu, te roagă cu osârdie, ca să-ți îndrepteze Dumnezeu viața ta şi să te păzească de toți vrăjmaşii cei văzuți şi de cei nevăzuți şi să te învrednicească împărăției sale".

***

Un frate a întrebat pe un bătrân zicând:

"De mi se va întâmpla a mă îngreuia de somn şi va trece vremea pravilei mele şi pentru asta nu voi avea curaj să mai încep slujba de mâhnire, ce să fac eu atunci?"

Şi i-a răspuns lui bătrânul:

"De ți se va întâmpla a dormi până dimineață, atunci tu sculându-te, închide uşa şi ferestrele şi îți fă slujba ta (adică pravila după putință) pentru că scris este: "A ta este ziua şi a ta este noaptea" căci în toată vremea se slăveşte Dumnezeu".

UN LEAC PENTRU RĂBDARE

(din Pateric)

Întrebat-a un frate pe un părinte oarecare iscusit, zicând:

"Spune-mi, părinte, care faptă este folositoare şi mai odihnitoare omului?" Şi a răspuns bătrânul, zicând:

"Fiule, fapta cea mai folositoare şi mai odihnitoare omului aceasta este: Unirea voii omului cu voia lui Dumnezeu".

Zis-a fratele:

"Spune-mi, părinte, în ce chip şi cum este aceasta, unirea voii omului cu voia lui Dumnezeu?" Atunci a zis sfântul bătrân:

"Fiule, unirea voii omului cu voia lui Dumnezeu este în acest chip: Să-şi facă omul aceasta hotătâre, zicând: Doamne, iată eu de acum înainte îmi unesc toată voia mea cu voia Ta, aşa fel încât voia mea să nu se mai împotrivească, nici să mai bănuiască, ori să mai răpştească (cârtească) voinței Tale. Orice va dori şi va fi plăcut voii Tale, aceea să dorească şi să fie plăcut şi voii mele.

De va vrea şi va fi plăcut voii Tale ca să-mi vină mie oarecari scârbe ori supărări ori necazuri (fie din boala trupului, fie din primejdie, fie din pedeapsă), cu alte cuvinte oricare rea pătimire îți va fi plăcută Ție ca să vină asupra mea, aceea îmi va fi plăcută şi mie şi bine primită voinței mele.

De asemenea dacă va fi bine primit şi plăcut voii Tale ca să se pornească un frate oarecare asupra mea, cu mare ocară, cu sudalmă şi cu defăimare ori şi cu bătaie, acestea vor fi plăcute şi bine primite şi voii mele.

Şi toate cari vor fi plăcute şi iubite şi bine primite voii Tale, acelea vor fi plăcute şi iubiteşi bine primite şi voii mele.

Deci de acum înainte nu va ieşi voia mea din voia Ta nici se va despărţi, ştiind că voia Ta este totdeauna spre binele şi folosul meu şi fără voia Ta nimic nu se lucrează, nici se face în lume. De mi-a făcut cineva vreo scârbă sau supărare, aşa voia Ta a vrut! Deci şi voia mea asemenea doreşte (supunându-se voinței Tale).

Iată, fiule, ţi-am spus care faptă este mai folositoare şi mai odihnitoare omului. Şi ţi-am arătat în ce chip este unirea voii omului cu voia lui Dumnezeu. Deci mergi şi fă aşa şi atunci vei fi pururea odihnit şi te vei mântui".

***

Zis-a un alt părinte:

"Stejarul de nu va fi clătinat de vânturi, acela nici nu va creşte şi nici rădăcină nu va slobozi. La fel şi călugărul, de nu va pătimi şi nu va răbda, nu poate să fie ostaş viteaz".

***

Zis-a un părinte oarecare:

"Ceara de nu se va înfierbânta cu foc spre a se muia, nu este cu putinţă a se întipări pecetea ce o vei pune pe dânsa".

Asemenea şi omul de nu va fi muiat prin focul scârbelor, al bolilor, al ostenelilor, al ispitelor şi al neputinţelor, nu se poate tipări într-însul pecetea Sfântului Duh, că pentru aceasta zice Domnul către Pavel Apostolul:

"Ajunge ţie darul Meu, că puterea Mea întru neputinţe se săvârşeşte!"

Iar însuşi Sf. Apostol Pavel zice în cartea sa: "Cu dulceaţă este mie a mă lăuda pentru neputinţele mele, ca să se sălăşuiască întru mine puterea lui Hristos". Deci şi tu, fiule, rabdă pentru Domnul cu mulţumire toate scârbele şi necazurile şi năpastele şi bolile şi orice ispită îţi va veni, după voia lui Dumnezeu, pentru folosul tău. Că prin răbdarea scârbelor cu mulţumire, va intra omul întru împărăţia Cerului, precum însuşi Domnul zice: "Cu multe scârbe se cade a intra întru Împărăţia Cerului".

***

Zis-a iarăşi un sfânt părinte:

"De-ţi va trimite ţie Dumnezeu vreo boală trupului tău, nu cumva să te mâhneşti sau să te scârbeşti de aceasta ca unul din cei necredincioşi. De vreme ce Stăpânul şi Făcătorul tău voieşte ca să-ţi lămurească şi să-ţi curăţească sufletul tău, cu boala şi cu pedeapsa trupului, ca pururea purtător de grijă pentru mântuirea ta.

Iar tu, făptură fiind, pentru ce te mâhneşti şi să te scârbeşti asupra Făcătorului tău, Care te-a făcut pe tine dintru nefiinţă întru fiinţă şi dintru ce nu erai, întru ceea ce eşti.

Căci El, văzându-ţi şi cunoscându-ţi stricăciunea şi îmbolnăvirea sufletului tău, pe care ai dobândit-o prin păcatele tale, vrea ca pe această stricăciune s-o lămurească şi s-o tămăduiască prin boala şi pedeapsa trupului tău, precum Însuşi ştie ce trebuie.

Iar tu, frate, cu tot sufletul şi cu toată voinţa inimii, primeşte-le pe toate întocmai aşa cum îţi vin ţie după voia Lui; adică pe cele iuţi şi amare ca şi pe cele dulci, că toate sunt bune şi folositoare.

Mulţumeşte bunăvoinţei Lui şi te roagă totdeauna ca să-ţi dea răbdare până la sfârşit. Aşa fă şi te vei mântui!"

CUNUNA MÂNTUIRII DIN SCÂRBE ŞI NECAZURI

Pilde din Pateric

Un bătrân locuia la chiliile ce se ziceau pustniceşti, care erau aproape de Alexandria. Şi era bătrânul foarte iute şi puţin cam nerăbdător la suflet.

Auzind despre el un frate ma tânăr, a făcut aşezământ (adică a făgăduit) înaintea lui Dumnezeu în felul următor:

"Doamne, pentru toate păcatele pe care le-am făcut în lume, voi merge şi voi sluji lui, silindu-mă ca să-l odihnesc".

Deci primindu-l bătrânul în ascultare, îl ocăra în toate zilele ca pe un câine. Dar Dumnezeu, văzând smerenia şi răbdarea fratelui (după 6 ani de ascultare) îi arată lui în somn pe unul care ţinea o hârtie mare (zapisul păcatelor lui). Şi hârtia aceea era pe jumătate scrisă şi pe jumătate ştearsă. Deci arătându-i acela hârtia îi zicea:

"Iată jumătate din datoriile tale le-a curăţit Stăpânul Dumnezeu, sileşte-te pentru celelalte!"

În apropiere de stareţul lui mai era şi un alt bătrân foarte îmbunătăţit şi duhovnicesc. Acela cunoştea tainele fratelui şi auzea totdeauna cum îl ocăra şi-l necăjea pe nedrept. Apoi vedea cum fratele îi punea metanie şi bătrânul făcea pace cu el. Deci, când îl întâlnea acest bătrân duhovnicesc pe fratele, îl întreba pe el:

"Ce este, fiule, cum ai trecut ziua de azi? Oare ai dobândit ceva? Oare ai şters ceva de pe hârtie? (adică de pe zapis)".

Şi dacă se întâmplă vreodată ca să treacă o zi întru care nu s-ar fi ocărât ori nu s-ar fi scuipat şi nu s-ar fi izgonit de către bătrânul lui, atunci fratele se ducea seara la bătrânul cel aproape şi zicea lui plângând:

"Vai mie, avo, că rea mi s-a făcut ziua de astăzi, căci nu am dobândit nimic, ci întru odihnă am petrecut!"

Deci rabdând toate necazurile cu vitejie, după ce au mai trecut alţi şase ani, a adormit întru Domnul acel frate. Şi bătrânul cel duhovnicesc (din apropiere) care ştia toate tainele fratelui, îi încredinţa pe toţi zicând:

"L-am văzut pe el împreună cu mucenicii şi se ruga lui Dumnezeu cu multă îndrăzneală zicând: "Doamne precum m-ai miluit pe mine prin acela (prin bătrân) miluieşte şi pe acela pentru îndurările tale cele multe şi pentru mine robul Tău! (Aceasta era rugăciunea fratelui adormit)."

Şi după 40 de zile a luat la sine Dumnezeu şi pe bătrânul cel aspru, aşezându-l la locul cel de odihnă.

Iată ce fel de îndrăzneală dobândesc cei cari suferă de bună voie necazurile lui Dumnezeu.

***

Zis-a ava Teodor:

"De se va da însuşi omul de bună voia lui spre greutate şi scârbă şi supărare şi răbdare pentru Dumnezeu, eu cred că pe acela cu sfinții mucenici îl face părtaş Dumnezeu, pentru că acea greutate şi scârbă pe care o rabdă cineva pentru Dumnezeu, în loc de sânge se socoteşte."

***

Un iubitor de Hristos a fost dat la mucenicie (prin pâră) de către slujnica sa. În vremea când era dus la muncă, a văzut pe slujnica sa care îl vânduse şi luând el inelul cel de aur pe care îl purta, i l-a dat ei zicând:

"Mulțumescu-ți ție că te-ai făcut mie pricinuitoare de acest fel de bunătăți!"

***

Spuneau părinții pentru un frate ce locuia lângă un mare bătrân şi acel frate intra în chilia bătrânului şi fura. Iar Sfântul Bătrân ştia despre aceasta, dar nu-l mustra, ci lucra mai mult zicând, că poate fratele are trebuință. Şi avea bătrânul multă strâmtoare, cu lipsă (adică cu nevoie) aflându-şi pâinea lui.

La urmă, când era să moară bătrânul, l-au înconjurat frații, şi văzându-l pe cel care îl fura îi zise lui: "Apropie-te de mine!" Şi apropiindu-se acela, i-a sărutat sfântul bătrân mâinile lui zicând:

"Mulțumesc mâinilor acestora că prin ele mă duc întru împărăția cerurilor!" Iar fratele acela umilindu-se şi pocăindu-se, s-a făcut şi el monah iscusit, din faptele pe care le-a văzut la acel mare bătrân.

***

Mai povestea unul din sfinții părinți, că era un bătrân bețiv şi lucra câte o rogojină pe zi şi apoi mergând în sat, o vindea şi bea prețul ei. Mai pe urmă a venit un frate la dânsul şi a rămas cu el. Deci lucra şi acel frate câte o rogojină în fiecare zi, iar bătrânul o vindea şi pe aceea şi prețul de la amândouă rogojinile îl bea, aducând fratelui abia seara puțintică pâine.

Trei ani de zile făcând aşa bătrânul, nimic nu-i zicea fratele. Iar după aceşti trei ani a zis întru sine fratele: "Iată gol sunt şi pâinea mea cu lipsă o mănânc, deci mă voi scula şi mă voi duce în altă parte."

Dar peste puțin timp iarăşi a socotit întru sine, zicând: "Unde mă voi duce? Mai bine rămân aici, căci eu pentru Dumnezeu şed împreună cu bătrânul."

Atunci i s-a arătat lui îndată Îngerul, zicând: "Nicăieri să nu te duci că vin mâine la tine!" Deci a doua zi a rugat fratele pe bătrânul lui zicând:

"Părinte, să nu mergi nicăieri astăzi că ai mei vin acum să mă ia." Bătrânul nu voia să creadă, însă fratele l-a încredințat că negreşit au să vină (ai săi de acasă). Şi vorbind cu bătrânul a adormit întru Domnul fratele. Iar bătrânul văzând a început a plânge, zicând:

"Vai mie, că mulți ani am petrecut în lenevire, iar tu în puțină vreme ți-ai mântuit sufletul cu răbdare." Şi de atunci s-a cumințit bătrânul şi s-a făcut iscusit.

MĂRTURISIREA FALSĂ CU ROADELE EI

În cartea care se cheamă "Mântuirea Păcătoşilor", la cap. 14 se află următoarea povestire:

O femeie oarecare era la aratare evlavioasă, sârguindu-se întotdeauna la post şi la rugăciune, dar în ascunsul inimii era foarte mândră, socotindu-se pe sine că este bună şi sfântă. Afară de asta era aşa de împietrită la inimă (cu ţinerea în minte de rău) încât dacă s-ar fi sfădit cu cineva, nu mai ierta niciodată şi nici nu putea să mai vadă în ochi persoana aceea, ci rămânea neîmpăcată. La sfârşit s-a îmbolnăvit şi chemând pe duhovnic s-a mărturisit, însă nu şi-a descoperit toate pe deplin şi cu socoteală aşa cum se cuvine, ci numai de formă şi fără rost, neavându-şi conştiinţa curată.

După o mărturisire ca aceea de mântuială şi cu multe ascunsuri, preotul a adus Sfintele taine ca s-o împărtăşească. Dar ea îşi întorcea capul spre perete şi nu putea să vadă Sfântul Trup.

Pentru a putea cunoaşte cei de faţă pricina şi dreapta răsplătire cu munca cea veşnică, ea a strigat cu glas mare, fiind silită de puterea lui Dumnezeu, zicând:

"După cum eu din cauza mândriei n-am iertat pe cei cari mi-au greşit şi nu m-am împăcat cu ei, ci mi-am întors spatele către dânşii, tot aşa şi Domnul îşi întoarce faţa Sa de la mine şi nu poate ca să-L primească nevrednicul meu suflet şi niciodată nu voi putea ca să Îl văd întru Împărăţia Sa, ci după dreptate mă ard în focul cel veşnic."

Zicând acestea ticăloasa şi-a dat sufletul.

Aşa fac multe din femeile cele nesocotite şi fără de rânduială. Şi anume, lasă păcatele cele mari nemărturisite şi le spun numai pe cele mici şi neînsemnate. Pe cele mari le ascund ori din nepricepere, ori din vicleşugul lor spre a nu se face de ruşine şi pentru asta se osândesc amarnic.

Despre asta ne putem încredinţa din mărturisirea unui îndrăcit. Căci fiind adus odinioară un îndrăcit la un duhovnic sfânt, acesta a poruncit duhului necurat ca să iasă din omul bolnav. Dar înainte de a se depărta demonul, a fost jurat de către duhovnic ca să-i spună care sunt mai mulţi dintre cei osândiţi, femeile sau bărbaţii. Atunci demonul a răspuns că dintre femei se osândesc mai multe.

"Nu te cred (a zis duhovnicul), căci femeile nu se îndeletnicesc cu afacerile şi cu schimburi, nu obişnuiesc ca să vândă sau să cumpere. Ele nu au pricină ca să înşele şi să nedreptăţească, aşa cum fac bărbaţii."

Atunci a răspuns demonul din bolnav:

"Iată, numai din aceste patru păcate se osândesc mai tare femeile:

Mai întâi că se împodobesc şi se sulemenesc (adică îşi schimonosesc trupul cu dresuri şi cu boieli), pentru a întrece frumuseţea cea firească pe care le-a dat-o Ziditorul.

Al doilea pentru ghiciturile şi iscodirile prin vrăji: unele varsă cărbuni ori caută în ghioc sau aruncă sorţii pentru a cunoaşte norocul.

Altele se păzesc ca să nu împrumute la începutul lunii sau să nu aprindă focul în anumite zile. Apoi mai cred în glasul păsărilor şi alte ghicituri ca acestea uneltesc.

Al treilea pentru vrajba şi clevetirea pe care o fac nu numai acasă, ci încă şi în Biserică, nebăgând în seamă cele care se zic la Sf. Slujbe.

A patra pricină şi cea mai grea este că nu se mărturisesc cum trebuie. În loc să destăinuiască toate faptele cele ascunse, ele spun duhovnicului numai te miri ce, de formă şi aşa se împărtăşesc cu nevrednicie multe din femeile cele nesocotite şi astfel se osândesc."

CUVINTE DESPRE MĂRTURISIRE DIN CARTEA "SF. ENGOLPION"

Păcatul este ca o rană, care dacă nu se arată la doctor atunci putrezeşte şi pe urmă este nevindecată.

"Răutatea nemărturisită este rană ascunsă a sufletului!", zice Sf. Vasile cel Mare.

La mărturisire trebuie păzite două lucruri:
Întâi ea trebuie făcută fără de ruşine şi al doilea să nu se aducă pricinuire (adică să nu dăm vina pe alții pentru greşelile noastre).

Ruşinea care ne vine înainte de păcat este semnul darului, căci ne este spre izbăvire, iar ruşinea care ne vine la mărturisire este de la cel viclean şi ne poate pricinui osândă.

Mustrarea pe care o simte omul pentru păcate, este glasul Sfântului Duh, care nu vorbeşte la ureche, ci la inimă. Şi anume glasul acesta ne strigă: "Până când mai zăboveşti în păcate, iată boala ne împresoară, a venit bătrânețea şi moartea este la uşă!"

"Scoală, cela ce dormi şi te ridici din morți şi te va lumina Hristos", (cum zice Sf. Apostol Pavel).

Trebuie să alegem una din două:

1. Ori aici pe pământ să descoperim păcatele numai în fața duhovnicului,

2. Ori le ascundem aici, ca să fie scoase la arătare de către Înfricoşatul Judecător în fața îngerilor şi oamenilor.

"Mustrate-voi şi scoate la arătare păcatele tale" (zice Sf. Prooroc David).

DESTĂINUIREA GÂNDURILOR

Zis-a iarăşi un bătrân:

"Precum şarpele dacă iese din gura sa îndată fuge, aşa şi gândurile cele rele descoperindu-se, îndată pier. Şi iarăşi precum cariul (viermele) strică şi mănâncă lemnul, aşa şi gândurile cele rele strică şi mănâncă inima omului. Că cel ce îşi descoperă şi îşi arată gândurile sale, îndată se tămăduieşte. Iar cel ce îşi acoperă şi îşi tăinuieşte gândurile sale, acela are mândrie. Că de nu vrei să destăinuieşti cele ascunse ale inimii şi să nu te încredințezi nimănui, aceasta înseamnă că nu ai smerenie. Că smerenia toate bunătățile le are. Toți sfinții se socoteau şi se aveau pe sine ca cei mai greşiți şi mai păcătoşi decât toți oamenii.

Iar de va chema omul din tot sufletul său pe Dumnezeu şi atunci va merge şi va întreba pe cineva cerând sfat pentru gândurile sale, Dumnezeu va răspunde prin omul acela, adică îl va lumina ca să dea sfat bun şi folositor.

Că însuşi Dumnezeu, cel ce a deschis gura măgăreței lui Valaam, va deschide şi gura acelui om pe care îl vei întreba pentru folosul tău, măcar de va fi şi păcătos omul acela."

MĂRTURISIRE ŞI ÎNCREDERE

Când vrei să mergi ca să-ţi descoperi gândurile tale unui părinte duhovnicesc şi cauţi să te foloseşti, atunci se cuvine ca mai întâi să te rogi lui Dumnezeu zicând: "Doamne, Dumnezeul meu, cele ce voieşti Tu şi le ştii ca sunt spre folosul sufletului meu, acelea să le pui în gura acelui părinte ca să mi le zică mie şi cuvintele lui ca din gura Ta să le primesc şi să mă folosesc!" Deci să te întăreşti pe sine-ţi prin aceste cuvinte, de vreme ce osteneala, tăcerea şi sărăcia cu reaua pătimire aduc omului smerenia, iar smerenia iartă toate păcatele.

Nepomenirea de rău şi iertarea

Zis-a iarăşi un sfânt bătrân: "De vei auzi că cutare frate sau soră te-a clevetit, te-a grăit de rău şi te-a defăimat, să nu te scârbeşti asupra lui. Şi de va veni acela la tine, tu să nu-l vădeşti pe el, ci te veseleşte împreună cu dânsul şi să arăţi faţă veselă către dânsul, ca să ai îndrăzneală către Dumnezeu întru rugăciunea ta."

Şi iarăşi: Pentru Pravilă

"De va veni la tine vreu frate sau soră, atunci pentru dragostea lui să laşi orice treabă, încă şi pravila şi umilinţa ta. Iar de vei avea plângere sau lacrimi, să le ascunzi întru inima ta până când se va duce fratele. Iar dacă va ieşi şi se va duce fratele, atunci iar te apucă de umilinţă şi de pravila ta, de vreme ce se tem dracii văzând umilinţa ta."

Dreapta Socoteală

Zis-a un bătrân oarecare: "De eşti neputincios şi slab cu trupul tău, după puterea ta să-ţi faci pravila şi postul tău şi să nu te sileşti peste putinţa ta, ca nu cumva să cazi în boală şi vei pofti atunci unele şi altele, îngreunând pe alţii cari îţi slujesc ţie, iar de te tulbură pe tine gânduri spurcate şi necuviincioase, să nu le tăinuieşti, ci îndată să le descoperi duhovnicescului tău părinte. Căci pe cât îşi ascunde şi îşi tăinuieşte omul gândurile cele rele, cu atâta se înmulţesc şi se întăresc mai vârtos în inima lui."

Cunoscând neputinţa să avem Smerita Cugetare

Zis-a un bătrân: "De vei auzi despre petrecerile cele mari ale sfinţilor părinţi şi aprinzându-te cu râvna, vei voi să le urmezi, apucă-te şi tu chemând numele Domnului să te întărească în lucrul pe care l-ai ales. Şi dacă cu ajutorul lui Dumnezeu vei săvârşi, atunci mulţumeşte Celui ce ţi-a ajutat. Iar de nu vei putea să săvârşeşti nevoinţa lor, atunci măcar să-ţi cunoşti neputinţa şi slăbiciunea ta. Şi defăimându-te pe sine-ţi, smereşte-ţi gândul tău până la moarte, socotindu-te pe tine nevrednic şi sărac şi nerăbdător. Să ai mustrare în sufletul tău totdeauna, ca cel ce ai început şi nu ai săvârşit. Şi aşa poţi şi tu să te mântuieşti."

Cumpănirea la nevoinţă

Mai zicea un alt sfânt părinte, că obişnuieşte vicleanul ca pe cei ce se nevoiesc, când nu poate să-i împiedice de la nevoinţă, să-i îndemne la cele peste măsură, ca prin aceasta să-i surpe în groapa mândriei şi nu este nici un lucru mai urât lui Dumnezeu decât patima aceasta.

Deci tu călătoreşte precum zice Scriptura pe calea împărătească şi nu te abate nici în dreapta nici în stânga, ci măsura cea de mijloc întrebuinţează la mâncare: adică cu măsură mâncând în fiecare seară.

Iar de vei urma nevoii tale, fie dintru neputinţă (sau boală), fie din altă pricină ca să strici ceasul cel obişnuit să nu te îndoieşti (adică să nu te împuţinezi la suflet) căci nu suntem sub lege, ci sub dar.

Însă când manânci să nu voieşti să te saturi, ci te ține cu înfrânare, mai ales la bucatele cele poftitoare şi îndemnătoare spre lăcomie. Pe cele proaste mâncări să le iubeşti totdeauna şi inima ta să o păzeşti în tot chipul, nevoindu-te la smerenie.

Că jertfa lui Dumnezeu, duhul umilit, inima smerită şi înfrântă Dumnezeu nu o va urgisi (precum zice Proorocul David în Psalmul 50).

Şi tot el zice în alt loc: "Smeritu-m-am şi m-a mântuit Domnul."

Deci toată nădejdea ta, fiule, aruncând-o spre Domnul, mergi cu pace în calea ta şi judecata ta ca ameazăzi.

Folosul defăimării

Zis-a un bătrân: "De îți vei aduce aminte de cel ce te-a necăjit sau te-a necinstit sau te-a păgubit, dator eşti ca să-ți aduci aminte de el ca de un doctor trimis de Hristos şi să-l ai pe el ca pe un făcător de bine. Dacă te necăjeşti sau te tulburi pentru el, atunci înseamnă că boleşte sufletul tău. Deci dator eşti să mulțumeşti fratelui şi să te rogi pentru dânsul, căci prin el cunoşti boala ta şi să primeşti cele de la dânsul (ocări sau vorbe rele) ca pe nişte doctorii trimise de Domnul.

Iar dacă te scârbeşti asupra fratelui, aceasta înseamnă ca şi cum ai zice Domnului: "Nu voiesc să primesc doctoriile Tale, ci voiesc să putrezesc întru rănile mele." Deci cel ce voieşte să se vindece de rănile sale cele sufleteşti este dator să sufere cele ce se aduc de la doctor, ori în ce chip ar fi."

MOTIVELE CARI DUC LA PATIMA DEZNĂDĂJDUIRII

(notă ed: o altă variantă, mai pe larg, este la MOTIVELE CARE NE DUC LA PATIMA DEZNĂDEJDEI)

Înainte însemnare: Să nu fie de mirare la nimeni dacă eu amintesc cam des despre boala aceasta a sufletului. Astăzi lumea este bântuită mai mult ca oricând de răutatea aceasta şi cele mai multe crime (despre cari scriu ziarele) sunt urmările deznădejdii.

Nu este altă patimă din care să aibă vrăjmaşul mai mult câştig, precum este patima deznădăjduirii. Din cauza ei se întâmplă sinuciderile, omorurile şi lepădările de credință.

Iar dacă unii deznădăjduiți nu se omoară singuri trupeşte (adică nu se sinucid) aceasta se datorează mai mult împrejurărilor, însă ei sufleteşte sunt morți înainte de moarte. Căci deznădăjduirea nu este altceva decât moartea duhovnicească, de vreme ce omul îşi întoarce fața de către ajutorul lui Dumnezeu şi se dă în stăpânirea celui rău.

"Cel care deznădăjduieşte îşi ucide singur sufletul său". (Sf. Ioan Scărarul Cuvânt pentru Pocăință).

Cercând mai cu de-amănuntul diferite cazuri, vom vedea că îndoiala pentru mântuire şi deznădăjduirea se ivesc mai ales din următoarele motive:

1. Înainte de toate şi la cei mai mulți este lipsa de povățuitori duhovniceşti.

2. Necunoştința Sfintelor Scripturi (din care se nasc părerile greşite şi înşelăciunea minții).

3. Vătămarea dreptei Credințe (când facem prieteşug cu ereticii, cu masonii şi cu ateii comunişti)

4. Trândăvia duhului (adică părăsirea celor duhovniceşti cu nesimțire şi fără nici o căință).

5. Nemărturisirea curată (când facem de mântuială sau cu ascunsuri şi cu pricinuiri),

6. Împărtăşirea cu nevrednicie (când ştim că nu suntem în regulă şi ne apropiem cu obrăznicie, de ochii oamenilor),

7. Când suntem robiți de patima Mândriei şi nu ne plecăm deloc spre vindecare,

8. Când ne-am făcut vinovați şi am căzut sub afurisenia arhiereului sau a preotului şi nu căutăm dezlegare de la cel pe care l-am scârbit.

9 . Când am făcut vreo nedreptate mare cu deplină ştiință (prin furtişag sau prin clevetire şi nu căutăm a repara greşala).

10. Când ne lăsăm robiți peste măsură de întristare (care este însăşi deznădejdea) şi asta se întâmplă deseori cu bolnavii cari îşi pierd răbdarea.

11. Când din zavistie hulim Sfânta Credință, ori numele lui Dumnezeu ori persoanele sfințite,

12. Când blestemăm (pe noi sau pe alții) fără socoteală (luând în deşert numele Domnului) şi nu căutăm vindecare.

CUVÂNTUL SFÂNTULUI SIMEON ARHIEPISCOPUL SALONICULUI

Ca răspuns la întrebarea:

Dacă cineva cunoaşte păcatul preotului şi are necredință, că adică nu primeşte sfințirea de la el, ce trebuie să facă?

Dacă cineva cunoaşte că vreun preot este în păcat, atunci (după cuvântul Sf. Vasile cel Mare) trebuie să vestească pe arhiereul lui, pentru a face cercetare. Însă, mai înainte de a hotărâ Biserica (adică arhiereul locului sau Sinodul) nu se cuvine ca omul să socotească pe preot că ar fi oprit de la slujbă sau că ar fi lipsit de dar. Pentru aceasta, până când nu se opreşte însuşi preotul pe sine, fiind mustrat de conştiința lui, până atunci nu se cuvine ca să-l împiedice de la slujbă, sau să-l defaime.

Iar dacă preotul care este în păcat îşi vine singur la socoteală, cunoscându-şi păcatul, atunci omul (care s-a smintit) să meargă la alt preot, însă cu deplină credință. Dar să fie ştiut că cel care cunoaşte păcatul preotului, dacă nu-l vădeşte, ci lasă la judecata lui Dumnezeu şi primeşte blagoslovenie de la acel preot, ca de la un organ al lui Dumnezeu, atunci omul acela primeşte sfințirea deplină şi are multă plată, ca cel ce din credință s-a apropiat mai mult pentru Sfântul dar, iar nu pentru virtuțile preotului, căutând numai pe Dumnezeu, iar nu pe om.

Iar dacă face aşa, atunci se vede că nici nu se apropie cu credință de cele sfinte, căci după cuvântul Sf. Scripturi: "Tot ce nu este din credință, este păcat", şi iarăşi: "Unde este credință să se apropie", scrie.

Dar să se ştie şi aceasta că de va judeca omul acela păcatul preotului, atunci de mare plată se va lipsi, adică dintru a nu judeca pe frați (după cum spune Sf. Evanghelie).

Se mai poate ca omul acela să fie înşelat în părerea lui şi dacă va începe a judeca (mai ales pe preot), după aceea prin lucrarea celui rău va judeca şi pe cei curați şi nevinovați şi aşa, fiind stăpânit de urâciune, se va primejdui mântuirea lui (Vezi Sf. Simeon, întrebarea 45, pag.299, din greceşte).

DIN CUVÂNTUL SF. ANASTASIE SINAITUL

Pentru a nu judeca pe clerici

Mai ales pe slujitorul lui Dumnezeu, să nu-l judecăm niciodată pentru cele ascunse şi nearătate, pe care le-am auzit vorbindu-se despre el.

Să nu zici cumva că preotul este păcătos şi nevrednic sau osândit şi pentru aceasta nu vine darul Prea Sfântului Duh la jertfa adusă de el.

Ia seama să nu cugeţi una ca aceasta. Altul este Judecătorul, care cercetează cele ascunse. Cunoaşte-ţi sinea şi cugetă că eşti păcătos, lăsând judecata la Dreptul Judecător.

Numai să nu greşească preotul dumnezeieştile dogme ale Credinţei, iar cât despre altele, nu eşti tu judecător.

Pentru aceasta vă rog să nu judecaţi pe nimeni şi mai ales nu judecaţi pe Slujitorul lui Dumnezeu, ci să vă apropiaţi de Sfânta Împărăţie cu deplină credinţă, cu adevărată căinţă, având conştiinţa curată. Şi atunci cu siguranţă că veţi primi sfinţirea (adică blagoslovenia).

Căci de ar fi chiar Îngerul lui Dumnezeu acela care aduce Sfânta Jertfă şi dacă tu nu eşti nevrednic, nu poţi să te izbăveşti de păcatele tale. Şi ca să crezi că este adevărat ceea ce îţi spun, iată însuşi cazul lui Iuda te încredinţează, căci acesta a primit Sfânta Împărtăşire din curatele Mâini ale Stăpânului (Hristos), dar fiind nevrednic, îndată a intrat diavolul în el. Dacă cineva nu judecă pe altul, se izbăveşte de păcatele sale, iar dacă judecă, atunci îşi înmulţeşte păcatele, după cuvântul Sfintei Evanghelii:

"Nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi!"

"Lăsaţi şi se va lăsa vouă!"

Pe mulţi îi aud zicând de multe ori:

"Vai de mine, cum să mă mântuiesc? Ca să postesc nu pot, ca să priveghez nu ştiu, ca să păstrez curăţenia nu pot, să mă depărtez de lume nu pot. Oare în ce chip o să mă mântuiesc şi eu?"

În ce chip, iată că-ţi arăt eu:

"Lasă şi ţi se va lăsa", iată o cale uşoară care te mântuieşte. Să-ţi arăt acuma şi a doua cale:

"Nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi!", iată şi alta fără post şi fără priveghere sau osteneală. Nu osândi deci pe fratele tău, chiar dacă îl vezi cu ochii tăi făcând păcat, pentru că unul este Judecătorul şi Stăpânul, care va da fiecăruia după faptele lui şi una singură este calea judecăţii, întru care vom sta goi şi după faptele noastre vom lua şi milă de la Dumnezeu. Pentru că nici Părintele Ceresc nu va judeca pe nimeni, căci toată judecata a dat-o Fiului Său.

Deci dacă cineva va judeca mai înainte de venirea Domnului nostru Iisus Hristos, Mântuitorul nostru, acela se face vinovat, căci răpeşte vrednicia lui Hristos.

CUM SE ÎNȚELEGE IERTAREA CARE SE DĂ PRIN TAINA MĂRTURISIRII

Am scris în mai multe rânduri despre aceasta, însă văd că unii tot mai au îndoială despre iertăciunea pe care o primesc la Mărturisire.

Din multa nedumerire ajung uneori la deznădăjduire, pentru aceasta mai scriu iarăşi câteva cuvinte spre lămurire.

Mulți se întreabă cu mintea: "Pentru ce se mai dă canonul (şi uneori chiar oprirea de la Sf. Împărtăşire) pe câtă vreme cel care s-a mărturisit a primit iertare?"

Acest lucru îi face pe mulți să se îndoiască şi pentru asta nu dau atenția cuvenită la taina mărturisirii.

Văzând că li se dă canon după mărturisire, ei cred că nu primesc iertare de păcate, până când nu termină canonul rânduit de preot.

Această părere este cu totul greşită şi străină de credința noastră. Papistaşii au această învățătură greşită, pentru care au şi născocit Purgatoriul(adică locul unde se curăță după moarte sufletele cari nu şi-au împlinit canonul). Aceşti eretici spun că afară de Rai şi Iad, mai este un loc numit Purgatoriu unde se pedepsesc o vreme sufletele celor cari s-au mărturisit şi au primit Sfintele Taine, dar n-au apucat să termine canonul rânduit de preot.

Noi creştinii ortodocşi credem şi mărturisim că tot cel ce se pocăieşte, mărturisindu-şi păcatele cu zdrobire de inimă, primeşte iertăciune de la Dumnezeu chiar în clipa când îi citeşte preotul Dezlegarea.

Învățătura aceasta este întărită de Sfintele Soboare şi anume prin canonul 2 al Soborului din Laodiceea, prin canonul 3 al Soborului de la Niceea, apoi prin canonul 102 al Soborului din Trulan şi prin canonul 5 al Soborului din Ancira. De asemenea se întăreşte aceasta şi prin canonul 74 al Sf. Vasile cel Mare, precum şi prin canonul 3 al Sf. Grigore Episcopul Nisiei (către Litoion)

Avem apoi ca mărturie cuvintele Sf. Simeon Arhiepiscopul Tesalonicului, care spune că iertarea păcatelor se dă chiar în ceasul mărturisirii, când omul îşi destăinuieşte deplin toate păcatele sale cu zdrobire de inimă şi cu hotărâre statornică de a nu mai păcătui.

Şi ne încredințează pentru aceasta Sf. Simeon, aducând ca pildă cuvintele Sf. Evanghelii, unde spune cum a primit îndată iertăciune vameşul cel smerit din Templu, mai marele vameşilor Zaheu din Ierihon, slăbănogul de la Vitezda, apoi fiul cel pierdut, tâlharul cel credincios, femeia cea desfrânată şi alții cari s-au căit din toată inima.

Potrivit cu pildele acestea din Sf. Evanghelie, a scris şi Sf. Atanasie cel Mare (către Antioh) că toți cei care cu adevărat se pocăiesc, într-o clipeală de vreme se eliberează de greutatea cea mai dinainte de păcate şi de osândă. Pentru aceasta zice Sfântul:

"Chiar de va muri a doua zi (cel care s-a mărturisit) este primită la Dumnezeu pocăința lui".

Sfântul Ioan Gură de Aur spune că pentru iertare nu este nevoie de zile sau de ani mulți ... căci de se va părăsi omul de relele cele mai dinainte făgăduind lui Dumnezeu cu adevărat că nu se mai atinge de ele, atunci nu cere Dumnezeu mai mult ca răspuns (din cartea cea către Sf. Filogoniu).

Din aceste mărturii poate să înţeleagă oricine că prin pocăinţă şi mărturisire curată creştinul dobândeşte îndată iertăciunea pentru păcate, însă nu i se iartă împreună şi canonul păcatelor. Cu alte cuvinte păcatele se iartă prin mărturisire, dar certarea pentru păcate rămâne.

De aici a ieşit şi proverbul în lume:

"De iertat eşti iertat, dar canonul ai de purtat."

Avem ca pildă certarea Sf. Prooroc David, care a fost iertat de Dumnezeu pentru păcatele lui, dar canonul l-a tras cu vârf şi îndesat.

Iertarea a primit-o îndată ce şi-a mărturisit păcatul, când a zis proorocul Natan: "Domnul a ridicat păcatul tău!" Însă certarea (adică canonul) pentru vina păcatului nu s-a iertat. Căci deşi s-a căit şi a primit încredinţarea de la proorocul Natan pentru iertare, totuşi după aceea a fost izgonit de la împărăţie de către fiul său Avesalom. Apoi tăierea şi alte mii de rele au venit asupra casei lui David, ca o certare pentru păcatele sale, după cum i-a proorocit însuşi Natan.

La fel se întâmplă şi cu cei cari îşi mărturisesc păcatele cele grele aşa cum se cuvine: primesc iertare prin rugăciunea preotului, dar rămâne asupra lor certarea pentru păcate (adică canonul). Dacă nu primim certarea în viaţa aceasta, atunci o luăm veşnic pe lumea cealaltă. Sfântul Prooroc David a primit cu bucurie certarea cea vremelnică ca să scape de cea veşnică, pentru aceasta zice la Psaltire: "De certat m-a certat Domnul, dar morţii nu m-a dat!"

În ziua de azi au îndoială pentru iertăciunea de la mărturisire mai cu seamă cei cu păcate grele, cari sunt opriţi de la Sf. Împărtăşire (pentru o vreme). Căci zic ei: "Cum sunt iertat, dacă am legătura canonului?"

La aceasta răspunde Sf. Nicodim Aghioritul, zicând: "Adevărat este că se iartă păcatul (prin mărturisire) însă pe baza făgăduinţei că va păzi canonul şi depărtarea de Sf. Împărtăşanie". Pentru aceasta se obişnuieşte ca înainte de molifta iertării, duhovnicul să-i rânduiască canonul potrivit pentru păcate. Canonul nu este însăşi plata pentru vina păcatului, ci este mai mult o condiţie care se pune înainte de iertare. Cuviosul Nicodim mai spune că rostul canonului (la cei cari au păcate grele) nu este numai pentru certarea păcătosului, ci mai cu seamă a se cerca şi a se întemeia creştinul mai mult în darul iertării (pe care l-a primit la mărturisire).

Cu alte cuvinte este nevoie de această dietă duhovnicească pentru a-l păzi pe om să nu-şi piardă darul, adică să nu alunece iarăşi în cele vechi.

Deci să fie încredinţat fiecare că prin mărturisire curată, primeşte iertarea îndată, oricât de mare ar fi păcatul lui.

Dumnezeu iartă cu aceiaşi uşurinţă, atât pe cele mici, cât şi pe cele mari. Căci zice în cartea întâi sobornicească a Sf. Evanghelist Ioan: "De vom mărturisi păcatele noastre, credincios şi drept este Domnul spre a ne ierta păcatele noastre şi a ne curăţi de orice nedreptate!"

Toţi cei cari au fost învrăjbiţi cu Dumnezeu prin păcate grele, la taina mărturisirii se împacă iarăşi cu Dumnezeu, care le înnoieşte dreptul de moştenire cerească (punerea de fii) şi ei primesc iarăşi darul pe care l-au pierdut.

Sărutarea fiului pierdut din Sf. Evanghelie închipuie împăcarea celui păcătos cu Părintele Ceresc, iar inelul pe care l-a primit fiul cel pierdut, este darul Sf. Duh, care se întoarce iarăşi la cel care se pocăieşte după lege. Apoi viţelul cel gras, care s-a înjunghiat la aflarea fiului, închipuie Trupul şi Sângele Domnului, care se jertfeşte pentru noi păcătoşii.

Toate canoanele şi toate nevoinţele noastre nu au nici o valoare fără această jertfă dumnezeiască. Izvorul iertării noastre este Jertfa cea negrăită a Mântuitorului nostru.

Însuşi Domnul spune la Sf. Evanghelie de la Matei că a venit în lume "ca să-şi dea sufletul Său pentru răscumpărarea multora".

Iar Sf. Apostol şi Evanghelist Ioan spune:

"Sângele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu ne curăţeşte pe noi de orice păcat". (Cartea I, versul 7).

UN ADAOS DESPRE ADEVĂRATA MĂRTURISIRE ŞI DOUĂ PILDE DESPRE MINCIUNĂ

Mulţi dintre noi ne-am obişnuit să înşirăm la mărturisire numele păcatelor, fără să arătăm şi gradul (sau măsura) la care au ajuns aceste păcate.

Ne place să ne mărturisim cam în felul acesta:

"Am greşit părinte, cu mândria, cu zavistia, cu lăcomia, cu minciuna, cu trândăvia, cu clevetirea şi cu tot felul de păcate. Mă rog de mă iartă şi de mă dezleagă!"

Nici nu se poate o mărturisire mai frumoasă şi mai uşoară ca aceasta. Dar să ne întrebăm, oare am deschis noi inima în faţa duhovnicului înşirând numai pomelnicul obişnuit al păcatelor? Oare înţelege preotul starea noastră sufletească? Numai dacă este văzător cu duhul poate să ne priceapă rănile, altfel nu poate pricepe.

În adevăr, aceleaşi păcate le mărturisesc şi copiii, precum şi oamenii cu viaţă aleasă. Toţi greşim. Dar cât de mult se deosebeşte măsura păcatelor de la unul la altul!

Şi copiii se mândresc şi spun minciuni, dar păcatele lor nu sunt de moarte, căci ei încă nu ştiu să deosebească binele de rău şi nici nu au vicleşug ca oamenii în vârstă. La unii este mândrie copilărească, iar la alţii mândrie satanicească.(asemenea cu a mândrului Lucifer).

La fel este şi cu minciuna: unii spun minciuni ca să facă haz, iar alţii prin minciuni pricinuiesc durere şi necaz. Minciuna care este spusă fără răutate, pricinuieşte mai ales râs, fără a face vătămare altora.

Iar când minciuna izvoreşte din răutate, atunci ea aduce lacrimi şi blesteme, ba uneori aduce deznădejde şi omoruri. Minciuna care nu izvoreşte din răutate şi nu urmăreşte vătămarea altora, aceasta nu este cu adevărat minciună, ci este mai mult o vorbă prefăcută sau o glumă nevinovată. De multe ori vedem că şi oamenii cei sfinţi s-au folosit de asemenea vorbe prefăcute pentru a acoperi faptele lor cele bune, sau pentru a fi defăimaţi de oameni.

În vremea când au năvălit păgânii Perşi în Palestina (la anul 614) se afla pe Muntele Eleon o mânăstire, în care trăiau 400 de fecioare. Când au intrat păgânii în această mânăstire, au început să le junghie ca pe nişte porumbiţe. Dar înainte de a le ucide, căutau ca să le batjocorească cu sila. Unul dintre ostaşi a ales pe una mai tânără, târând-o cu sine a o necinsti. Atunci fecioara a zis către el:

"Mă rog tinere, să nu mă sileşti şi eu îţi voi da nişte untdelemn cu dar minunat. Cu acesta dacă te ungi, nu poate să te rănească nici o armă la război. El te va păzi mai bine decât pavăza şi scutul."

Auzind acestea ostaşul, i-a făgăduit că o va cruța, dar în gândul lui dorea să dobândească mai întâi untdelemnul cel minunat şi pe urmă să-şi împlinească pofta lui cea spurcată.

În sfârşit, fecioara a adus un vas cu untdelemn (de care se pune în mâncare) şi i-a zis să se ungă la gât şi ea să-l lovească cu sabia ca să se încredințezede puterea cea minunată a untdelemnului.

El însă n-a primit, ci i-a zis să se ungă ea întâi şi el să facă încercare cu sabia. Atunci fecioara s-a bucurat, căci aceasta era dorința ei.

Deci ungându-se ea la gât, i-a zis s-o lovească cu sabia fără frică. Atunci păgânul a lovit cu toată puterea şi mare i-a fost mirarea când a văzut capul ei căzând la pământ.

Atunci a priceput că a fost înşelat şi mult s-a întristat, pentru că nu şi-a împlinit pofta.

Prin meşteşugul acesta, sfânta fecioară şi-a păstrat feciorial nestricată dobândind şi cununa neveştejită a muceniciei.

Pilda ei a încurajat şi pe celelalte fecioare şi căutau în tot chipul să se împotrivească păgânilor, cu dorința de a muri curate.

Iată o minciună care a pricinuit cunună.

Sunt însă şi minciuni care aduc numai vătămare şi pierzare.

În mânăstirea de fecioare care era sub conducerea Sf. Pahomie (unde se aflau vreo 700 de fecioare) a avut loc următoarea întâmplare:

A venit odată la poarta mânăstirii un meşter croitor, întrebând dacă nu au ceva de cusut. Atunci a ieşit o călugăriță tânără şi a zis croitorului:

"Noi avem aici croitorese şi nu este de lucru pentru altul străin". Numai atât a rostit călugărița şi a intrat iarăşi în mânăstire.

În vremea când vorbea cu străinul la poartă, a văzut-o una dintre călugărițe. N-a trecut multă vreme după aceasta şi s-au sfădit între ele, călugărița care a vorbit cu străinul şi cea care a văzut-o vorbind. Aceasta din urmă, voind să se răzbune, a clevetit-o pe cealaltă către altele, că a căzut în păcat cu meşterul croitor. Câteva dintre ele, fiind cuprinse de răutate au primit minciuna drept adevăr, răspândind vorbe în toată mânăstirea. Biata călugăriță (care nici cu gândul nu s-a dus la asemenea lucru) n-a mai putut suferi ruşinea care s-a făcut în mânăstire şi din multa întristare, s-a aruncat pe ascuns în râu şi s-a înecat.

Atunci cealaltă căugăriță, văzând pierzarea sufletească şi ruşinea din mânăstire, care s-a făcut pentru minciuna ei, a căzut în deznădejde şi s-a spânzurat. Aflând acestea preotul şi economul mânăstirii, a poruncit să nu se pomenească la rugăciune nici una, nici alta. Iar cele care din răutate s-au învoit la minciună şi au răspândit-o, au fost oprite 7 ani de la Sf. Împărtăşire.

Din aceste pilde se vede cât de mult se deosebeşte minciuna unuia de a celuilalt. Deci când ne mărturisim să nu facem numai o înşiruire seacă a păcatelor, ci este nevoie să spunem şi măsura răutății lor (cu ce scop le-am făcut şi ce fel de vătămare am pricinuit cu ele).

De pildă când spunem la mărturisire că am greşit cu lăcomia, aceasta nu înseamnează că ne-am arătat păcatul deplin, căci nu este nimeni care să nu greşească cu lăcomia.

Unul mănâncă lacom câteodată când este prea obosit şi prea flămând.

Altul mănâncă şi bea cu lăcomie totdeauna până când se umflă şi ameţeşte. Iar altul din lăcomie nedreptăţeşte şi năpăstuieşte pe fratele lui. Deci nu este aceeaşi lăcomie la toţi.

Cel dintâi alunecă uneori numai în păcatul lăcomiei. Cel de al doilea este robit totdeauna de patima lăcomiei (care este păcat de moarte). Iar cel care din lăcomie nedreptăţeşte şi năpăstuieşte pe altul, acela săvârşeşte un păcat şi mai mare, care strigă răzbunare la cer.

Dacă nu facem mărturisirea lămurit, atunci dezlegarea preotului nu ne foloseşte, iar Sf. Împărtăşire se ia cu nevrednicie, căci preotul de dezleagă fără să cunoască boala noastră şi niciodată nu poate să dea canonul (sau sfatul) care ni se cuvine.

CUM TREBUIE SĂ ÎNŢELEGEM RUGĂCIUNEA LUI IISUS

În cartea I-a a Sf. Apostol Pavel către Tesalonicieni scrie:

"Neîncetat, rugaţi-vă!"

Sfinţii Părinţi, tâlcuind aceste cuvinte, spun că "a ne ruga neîncetat" înseamnă a pomeni numele cel sfânt al Domnului în toată vremea.

Mai arătat se vede aceasta în cartea cea către Filipeni, unde Sf. Apostol Pavel scrie: "Întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cereşti şi al celor pământeşti şi al celor de dedesubt şi toată limba să mărturisească că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl".

Sfântul Ioan Carpatul zice că atunci când rostim rugăciune lui Iisus (adică: "Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul!") la fiecare chemare a Sfântului Său nume, Domnul ne răspunde în chip tainic: "Fiule, iertate să-ţi fie păcatele tale!"

Iar Sf. Ioan Gură de Aur zice că oricât de păcătoşi am fi noi, rugăciunea a ceasta ne curăţeşte, când o zicem din inimă.

Nu este altă armă mai puternică în cer şi pe pământ decât chemarea cea Sfântă a Domnului nostru Iisus Hristos.

Când zicem:

"Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu", prin aceste cuvinte noi mărturisim toate tainele credinţei noastre, căci (după cum spun unii dintre sfinţii părinţi) aceste cuvinte cuprind în ele toată Evanghelia pe scurt.

Acestea sunt cele cinci cuvinte despre care pomeneşte Sf. Apostol Pavel (în cartea sa către Corinteni) unde zice:

"Voiesc mai bine cinci cuvinte cu mintea, decât zeci de mii de cuvinte cu limba".

Pentru asta Rugăciunea lui Iisus se mai cheamă şi rugăciunea minţii.

Iar când rostim şi celelalte cuvinte din Rugăciunea lui Iisus adică ("Miluieşte-mă pe mine păcătosul!") atunci noi mărturisim nevrednicia şi josnicia noastră, cerând de la Domnul milă, căci dacă avem mila Lui, atunci toate cele bune le avem.

O DOCTORIE TONICĂ PENTRU SUFLET: Pomenirea Morții

"Tot trupul iarbă şi toată slava omului ca floarea ierbii", zice Sf. Prooroc Isaia.

În cartea Sf. Ioan Scărarul, care se zice Scara (la treapta 7), aflăm următoarea povestire:

Era în Horeb (la muntele Sinai) un monah trândav şi nepăsător, cu numele Isihie. Acesta s-a îmbolnăvit odată greu şi a fost răpit sufletul lui vreme de un ceas. Trupul lui a rămas mort în toată regula. După aceea şi-a revenit în fire, a înviat.

Cum s-a trezit, a strigat ca să iasă afară toți cari se aflau lângă dânsul. A zidit îndată uşa chiliei cu bolovani şi cu var şi a rămas închis 12 ani de zile. În vremea aceasta n-a vorbit cu nimeni nici un cuvânt şi totdeauna plângea şi se tânguia, cugetând la cele ce văzuse pe lumea cealaltă.

Când au înțeles părinții din mânăstire că i se apropie sfârşitul, au stricat zidirea uşii şi mergând la dânsul înăuntru, îl rugau ca să le spună un cuvânt de folos. El însă n-a vorbit cu ei nimic, decât numai acestea:

"Cine se gândeşte la moarte şi la răspunsul ce va da la Judecata cea înfricoşată a Domnului, acela nu este cu putință ca să păcătuiască niciodată!" Şi zicând acestea a adormit cu pace.

Acestea le povesteşte Sf. Ioan Scărarul, care a fost de față în chilia fericitului monah.

***

Sfântul Ierarh Ioan Milostivul, când a ajuns patriarh al cetății Alexandriei a poruncit numaidecât ca să-i zidească mormântul, dar să nu-l acopere.

Şi la orice sărbătoare când se îmbrăca în veşminte luminate, avea rânduit un slujitor care trebuia să vină regulat la el în Biserică şi să-i amintească despre mormânt, că adică stă neterminat şi când porunceşte ca să-l termine. Aşa regulat l-a vestit pe sfântul, în auzul celor de față, ori de câte ori era la slujbă.

Aceasta o făcea dinadins, ca astfel aducându-şi aminte de ceasul morții, să nu se mândrească cumva pentru multa cinstire, pe care o avea de la oameni sau pentru podoaba veşmintelor. Căci aleşii lui Dumnezeu nu se tem de nimic în lumea asta, decât numai de slavă deşartă, care vine din uitarea morții şi când se depărtează darul lui Dumnezeu.

***

Era în vechime obiceiul ca în vremea când se încoronau împărații de la Țarigrad, erau aduse înaintea lor patru soiuri de pietre şi erau întrebați din ce fel de piatră doresc să-şi facă mormântul. Aceasta se făcea în Biserică, înaintea norodului. Atunci împăratul trebuia să aleagă o piatră pentru mormânt (din cele 4 aduse de probă). Tocmai când era în culmea slavei, îi aduceau aminte de moarte, ca nu cumva să fie cuprins de îngâmfare şi să uite că este om muritor

Aducerea aminte de moarte a fost prețuită şi de noroadele păgâne, care se închinau la idoli.

Aşa de pildă la vechii egipteni era obiceiul să aşeze pe masa încărcată de mâncăruri şi un chip de mort, cioplit din lemn.

În vremea ospăţului, când toţi se veseleau, stăpânul casei le arăta musafirilor chipul morţii, zicând:

"Mâncaţi şi vă veseliţi, cugetând totodată şi la sfârşitul vostru!" Desigur că la asemenea cuvinte, cei de la masă nu mai îndrăzneau ca să facă ghiduşii necuviincioase ori să se îmbuibe prea mult cu mâncarea şi băutura.

Strămoşii românilor, adică dacii, erau şi ei închinători de idoli, dar credeau în nemurirea sufletului şi în viaţa viitoare.

Când se năştea un prunc din neamul lor, atunci se adunau megieşii cu rudeniile, făcând tânguire cu lacrimi şi cu bocete, pentru cel nou născut. Se tânguiau ca şi la mort pentru naşterea pruncului, iar dacă murea cineva, atunci prăznuiau cu mult veselie (cum fac azi la nuntă şi la cumetrii). Şi aceasta o făceau socotind că cel ce se naşte intră în Valea Plângerii, aşa numeau ei viaţa aceasta plină de necazuri, iar pentru cei cari mureau, erau de părere că s-au terminat chinurile şi merg la fericire.

Pentru asta erau cei mai vestiţi războinici, căci nu se temeau de moarte şi multă vreme n-a putut să-i biruiască Împărăţia Romei.

Pomenirea morţii este mai de nevoie pentru noii călugări, căci după făgăduinţa noastră trebuie să primim moartea în toate zilele pentru Dumnezeu. Găsim la Pateric pe un cuvios, care zicea: "În vremea când lucrez, de câte ori pogor undreaua - mai înainte de a o ridica - mă pogor cu mintea la mormânt". Tot sfântul acesta mai zicea că: "Omul, care are moartea înaintea ochilor, în tot ceasul biruie împuţinarea de suflet!" După cuvântul Sfinţilor Părinţi, călugărul este sufletul cel cu durere întru neîncetată aducere aminte de moarte. Iar Sf. Vasile cel Mare strigă către noi zicând: "Priviţi ca într-o oglindă cele cereşti totdeauna. Călătorul este viaţa aceasta, călătoriţi drept aceea cu plăcere de Dumnezeu. Nu slăbiţi pe cale, nu vă împuţinaţi, nu pregetaţi, nu vă muiaţi. Strâmtă şi necăjită este calea, dar la răsfăţat loc duce: acolo unde nu este nici scârbă, nici mâhnire, nici întristare, acolo unde este de-a pururea bucurie şi veselie".

Dar toată uneltirea vrăjmaşului, cu deşertăciunile lumeşti şi cu năravurile trupului celui mofturos, toţi împreună fac tovărăşie ca să ne depărteze de la aducerea aminte de moarte şi de viaţa viitoare. Toţi ne şoptesc mereu ca şi oarecând lui Adam şi Evei, că nu vom muri. Jucăriile lumii de azi izgonesc şi frica lui Dumnezeu din inimă. Mintea omului se înmulţeşte, iar dargostea se răceşte.

DESCOPERIRE DUMNEZEIASCĂ PENTRU RĂSPLATA NEVOITORILOR

I.

Ava Atanasie egumenul Elioţilor ne-a povestit despre o vedenie (descoperire) pe care avut-o ava Teodor Sihastrul. Şi anume i s-a arătat în vedenie un tânăr care strălucea ca soarele şi l-a apucat pe sihastru de mână, zicându-i:

"Vino că ai a te lupta!"

Şi l-a dus pe el la un teatru foarte mare (adică la un loc de privelişte unde fac lupte de întrecere atleţii).

În partea dreaptă a teatrului erau o mulțime de tineri luminați, îmbrăcați în haine albe, iar în partea stângă erau o mulțime de arapi cu haine negre. S-a arătat apoi un uriaş care a trecut în arenă (adică în mijlocul teatrului) şi capul lui ajungea până la norii cerului.

Atunci tânărul cel luminos care l-a dus acolo şi care era însuşi Domnul, a zis către ava Teodor:

"Iată cu acesta ai de luptat!" (adică cu uriaşul). Auzind aşa, sihastrul a început a tremura şi rugându-se tânărului zicea:

"Dar cine dintre oameni poate să se lupte cu acesta?"

Şi i-a răspuns tânărul cel luminat:

"Numai să mergi cu toată sârguința ta şi atunci când te vei apuca la luptă cu dânsul, Eu îți voi da ajutor şi te voi încununa cu cunună de biruință!" Luând curaj, Teodor a intrat în arena teatrului, unde l-a însoțit şi tânărul cel cu darul de biruință (adică Domnul nostru Iisus Hristos) şi l-a întărit aşa încât a biruit pe uriaşul cel înfricoşat.

La urmă a fost încununat de către Domnul şi mulțime de arapi se tânguiau cu amar şi au fugit şi nu s-au mai văzut, iar ceata celor luminați (adică îngeri) aduceau laude lui Dumnezeu, care a dăruit biruință monahului.

După această vedenie, luând curaj a ieşit fericitul acesta Teodor la lupta vieții sihăstriei (adică la pustie).

II.

Ne-a mai povestit cel mai înainte pomenit ava Atanasie (de la Elion) că i-a venit într-o zi acest gând: "Oare ce fel de bine vor avea nevoitorii?" Atunci a căzut în uimire (s-a răpit duhul) şi a văzut un bărbat care i-a zis: "Vino cu mine!" şi l-a dus într-un loc plin de lumină, oprindu-se la o poartă negrăit de frumoasă. Înăuntru se auzea o melodie aşa de dulce precum ar cânta mulțime de glasuri, lăudând pe Dumnezeu Domnul.

Bătând în poartă tânărul, a răspuns cineva dinăuntru zicând: "Ce pofteşti?"

"Vrem să intrăm!" a zis tânărul (călăuza).

Atunci a răspuns un glas dinăuntru:

"Aici nu intră nimeni din cei cari petrec în trândăvie! Iar dacă vrea să intre acela pe care l-ai adus, atunci meargă să se nevoiască şi nicidecum să nu cugete la lumea cea deşartă!" Venindu-şi în simțire cuviosul Atanasie a cunoscut că tânărul din vedenie a fost Sfântul Înger (păzitorul lui) iar cele descoperite au fost spre întărirea lui la nevoințe cu mai multă râvnă.

III.

Zis-a un bătrân oarecare:

"Fiilor şi fraților să înțelegeți şi să ştiți toți aceasta: că nici una din faptele cele bune nu este aşa de iubită şi de plăcută lui Dumnezeu ca atunci când mulțumeşte omul întru scârbe.

Şi nu se bucură Dumnezeu de alta mai tare, decât atunci când cineva rabdă bucuros orice fel de scârbe i s-ar întâmpla lui (cum este de pildă boala, clevetirea pe nedrept sau prigonirea şi alte necazuri).

De asemenea şi de la cel care este bolnav cu trupul său, nu cere Dumnezeu, nici cearcă de la dânsul post şi înfrânare de mâncare şi băutură sau altă osteneală şi nevoinţă a trupului.

De la el cere Dumnezeu numai multă milă şi rugăciune duhovnicească şi să-i fie mintea lui pururea la Dumnezeu.

Iar postul şi osteneala trupească le face omul pentru domolirea zburdălniciilor fireşti, adică pentru înfrânarea necuratelor pofte şi a patimilor trupeşti.

Boala trupului este mai presus decât postul şi răbdarea cu mulţumire a bolnavului este mai presus decât toată nevoinţa şi osteneala trupului.

Pentru aceea de la bolnav nu se cere şi nici nu se cearcă postul şi înfrânarea şi alte osteneli, ci datoria lui este să mulţumească pururea cu osârdie şi cu toată inima sa lui Dumnezeu, rugându-se să i se dea răbdare.

IV.

Zis-a ava Iosif Tibeul că trei cete sunt cinstite înaintea lui Dumnezeu şi anume când omul este bolnav şi i se adaugă ispite, iar el le primeşte cu mulţumire. A doua ceată este când cineva îşi face toate lucrurile curate înaintea lui Dumnezeu şi nu are nimic lumesc.

ASCULTAREA

Iar a treia, când cineva stă sub ascultarea unui părinte duhovnicesc şi de toate voile sale se leapădă (unul ca acesta are o cunună mai mult). Dar eu (zice ava Iosif) boala am ales-o.

Căci zice Domnul la Sf. Evanghelie:

"Întru răbdarea voastră veţi dobândi sufletele voastre!"

CUVÂNTUL 71
(din cartea Sfântului Simeon Noul Teolog)

Despre călugării începători

Acel călugăr care este începător şi cu puţin înainte a lepădat lumea şi toate cele din lume şi a intrat în nevoinţele aşezării călugăreşti, dacă a plecat din lume pentru Dumnezeu şi vrea să înveţe acest meşteşug al meşteşugurilor şi doreşte ca să nu fie zadarnică depărtarea lui de lume, de nevoie este ca de la început să facă cu toată bunăvoinţa şi cu sârguinţa lucrurile virtuţii. Şi ca să dăm în scris o oarecare înainte pregătire (povăţuire) a firilor acestei ştiinţe a ştiinţelor, adică a aşezării călugăreşti la cei începători, care nu de mult au venit din lume şi au intrat la această îndeletnicire, ca şi într-o şcoală, acest fel de povaţă povăţuiesc de la început şi pe aceştia şi pe cei mai înainte născuţi (duhovniceşte) din nou, după tradiţia pe care am moştenit-o (dobândit-o) de la părinţii noştri. Aşadar trebuie să ştim că acel ce s-a dezbrăcat de omul cel vechi dimpreună (precum şi) de grija lui odată cu hainele cele mireneşti şi s-a îmbrăcat în omul cel ceresc prin (odată cu) chipul călugăresc, este nevoie ca să se scoale la miezul nopţii mai înainte de Utrenie şi să facă o rugăciune anumită (orânduită) şi atunci să meargă la slujba Utreniei dimpreună cu toţi fraţii şi să aibă atenţie mare în toată vremea slujbei, luând aminte foarte la cei şase psalmi, la psaltire şi la citire şi să nu lase a se desface (a se răzleţi) mădularele trupului său şi să stea fără rânduială sau să se sprijine pe ziduri sau stâlpi, ci trebuie să aibe mâinile sale împreunate înaintea lui şi picioarele lui să fie îndesate (strânse) amândouă împreună la pământ şi capul lui nemişcat şi să nu privească ici şi colo, ci să fie plecat în jos şi să nu-şi

răspândească mintea, nici să cerceteze (privească) pe unul sau pe altul, nici să meargă împreună cu cei leneşi, cari sfătuiesc şi şoptesc în ascuns între ei, ci să-şi păzească ochiul său şi sufletul său ca să nu rătăcească ici şi colo şi să ia seama cât poate numai la rugăciune şi la citire şi la înțelesul troparelor care se cântă şi la cuvintele Sfintei Scripturi, care se citesc, ca să nu scape (să nu treacă) vreun cuvânt degeaba fără de folos, ci să hrănească sufletul său din toate acestea şi să vină întru umilință şi smerenie şi întru dumnezeiasca luminare a Sfântului Duh.

Deci fraților, părinților şi fiilor mei, vă rog dară pe voi, pe toți şi vă dau ca pe o regulă de suflet mântuitoare ca să vă sârguiți şi să puneți asemena început la acest lucru al lui Dumnezeu (pentru care primim de la El şi răsplata după osteneala noastră): de-acuma, de este cu putință, să nu treceți slujba fără lacrimi. Căci de te vei obişnui, o, fratele meu, să faci în acest chip, în puțină vreme vei spori şi vei creşte şi vei ajunge întru bărbat desăvârşit, în măsura vârstei plinirii lui Hristos.

Pentru că cu cât te vei sârgui pe tine ca să nu petreci la slujba Bisericii fără lacrimi, te obişnuieşti la acest bine după multă vreme şi dobândeşti lacrimi, ca ceva firesc de la sine şi atunci se hrăneşte sufletul tău şi cu psalmii ce se citesc sau îi auzi şi cu troparele şi pătrunzi în ele tainele lor cele dumnezeieşti şi prin mijlocirea celor citite se ridică mintea ta şi se înalță la cele fără de materie (gândite) şi abia atunci lăcrimezi cu multă dulceață şi te afli în Biserică în aşa chip, ca şi cum ai fi în ceruri împreună cu sfinții îngeri. Şi pune hotar şi regulă întru sine-ți ca să nu ieşi nicicând din Biserică înainte de a zice preotul şi cea mai din urmă rugăciune ("Pentru rugăciunile ...") fără de vreo mare nevoie sau trebuință a trupului tău, ci să stai cu răbdare la locul tău, căci zice dumnezeiescul cuvântător: "Cela ce rabdă până la sfârşit, acela se mântuieşte." Şi mai întâi vei lua de la Dumnezeu ajutor fără ca să pricepi (simți) şi apoi cu vremea vei înțelege şi ajutorul lui Dumnezeu cu simțirea sufletului tău şi, după puțină vreme, cu luminarea dumnezeiască. Şi când se sfârşeşte slujba utreniei, îndată ce ieşi afară din Biserică, să nu începi a vorbi cu unul şi cu altul şi să te împrăştii ici şi colo şi să zăboveşti la vorbă, ci mergi numaidecât în chilia ta şi fă-ți pe rând rugăciunea cea orânduită a ta cu lacrimi şi cu multă băgare de seamă şi (abia) numai atunci începe a-ți face sau lucrul mâinilor sau citirea; şi nu cumva să stai cu totul nelucrător (fără lucru) în chilia ta, ca să nu te învețe nelucrarea tot răul, ce nu se cuvine ca să-l spun; dar nici să colinzi mânăstirea şi să ispiteşti (cerci) pe cei care lucrează (fac rucodelie) sau slujesc. Păzeşte doar tăcerea şi să fugi (să te fereşti) de toți, căci asta este adevărata înstrăinare, şi ia seama cât poți de sine-ți numai şi de lucrul mâinilor tale (rucodelia) şi să nu mergi la altul careva în chilie, afară numai de a părintelui tău duhovnicesc şi nu numai când te trimite înainte stătătorul sau dregătorul (slujitorul) mânăstirii, dară şi când mergi, ia seama să nu zici sau să asculți vreun cuvânt afară de nevoia pentru care eşti trimis, iar dacă dai răspunsul, întoarce-te repede îndărăt; şi dacă cumva când treci, vezi pe vreun frate care şade singur ori cu alți frați şi ar vorbi afară de cele cuvenite vremii, pune-le lor metanie şi treci cu tăcere şi să nu mergi să stai împreună cu dânşii, ci adu-ți aminte de cuvântul sfântului Psalmist David care zice: "Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necredincioşilor şi în calea păcătoşilor n-a şezut (stătut) şi pe scaunul pierzătorilor n-a şezut". Pentru că aceştia sunt cu adevărat pierzători adică făcători de omor (criminali) şi vătămători de suflet după cum zice şi Sf. Apostol Pavel: "Strică obiceiurile bune vorbirile cele rele." Pentru că oricine este pierzător, acela este şi criminal. Deci dară nu sta, iubite frate, împreună cu cei cari zăbovesc la vorbă, nici să spui către ei, să aud şi eu ce spuneți şi după cum am zis, pune metanie şi treci şi pleacă la treaba ta şi păzeşte liniştea şi înstrăinarea, iară liniştea va să te păzească de vei zice întru sine-ți: şi ce am a spune eu, care sunt cu totul tot putoare şi necurăție şi nebun şi străin şi nevrednic a vorbi, sau de a asculta, ori de a mă socoti desăvârşit cu oamenii?

Iarăşi înstrăinarea şi depărtarea de către toți o vei păzi de vei cugeta şi vei zice întru sine-ți: Cine sunt eu neputinciosul şi netrebnicul, mojicul şi săracul, care vreau să merg în chilia altcuiva? Şi cine să mă vadă şi să nu mă respingă (întoarcă) şi să mă urască ca pe o lepădătură? Oare dacă voi merge, nu-mi va zice: ce a voit acest mârşav, a venit să-mi murdărească chilia? Şi cugetând aceasta, pune înaintea ta păcatele tale şi zi acestea ce le-am spus din tot sufletul tău, dară puțin câte puțin vei veni şi la aceasta cu împreună lucrarea darului dumnezeiesc, adică să-ți închipui ca adevărate întru sine-ți acestea. Numai ascultă-mă pe mine, smeritul, şi începe împreună cu Dumnezeu să zici şi să faci acestea ce ți-am spus şi nu te va părăsi

Dumnezeu, pentru că te iubeşte şi vei veni la cunoaşterea adevărului şi te vei mântui. Deci dară, frate, petrece-ţi timpul în acest chip, până în vremea Liturghiei şi atunci mergi iarăşi în Biserică şi fă precum ţi-am rânduit să faci şi la slujba utreniei şi să nu uiţi nicidecum jalea (umilinţa), ci să stai cu frică şi cu cutremur ca şi cum ai vedea pe Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, care se jertfeşte pentru tine. Iar de eşti vrednic şi ai luat învoire de la duhovnicul tău, mergi cu frică, dar şi cu bucurie şi te împărtăşeşte cu Prea Curatele taine şi după încheiere (apolis) mergi împreună cu toţi fraţii în trapeză; iar dacă eşti orânduit să slujeşti, fă-ţi slujba ta în aşa fel cu dragoste curată şi fără vicleşug, ca şi când ai sluji pe însuşi Hristos, iar nu pe oameni şi pe toţi fraţii tăi ca pe sfinţi, sau precum am zis ca pe însuşi Hristos şi dă la toţi cele de nevoie cu aceeaşi dragoste, ca şi cum le-ai da de sufletul tău şi însuţi pe tine cu totul de bună voie, fiind încredinţat că iei sfinţire prin slujirea ce le-o faci lor. Dar dacă stai şi tu în trapeză împreună cu toţi, ia seama să nu întinzi cu singura ta voie mâna la bucate, până nu încep să mănânce cei mai vechi ca tine şi până nu binecuvântează preotul; şi când începi să mănânci împreună cu fraţii şi părinţii tăi, ai rezervă (sfiiciune) mare şi tăcere şi să nu vorbeşti de loc cu cineva, ci ia aminte la citire şi precum te hrăneşti trupeşte cu bucate, tot în acelaşi chip să-ţi hrăneşti şi sufletul cu cele de Dumnezeu insuflate cuvinte ale Sfântului Duh.

Pentru că eşti dublu cu trupul şi sufletul şi trebuie să te hrăneşti şi sufleteşte şi trupeşte. Iară trupul tău ca cel ce este simţit şi pământesc trebuie să-l hrăneşti cu cele simţitoare şi pământeşti bucate, pe câtă vreme sufletul tău ca cel ce este netrupesc şi dumnezeiesc, să îl hrăneşti cu cele dumnezeieşti şi gândite bucate ale Cuvântului lui Dumnezeu. Deci nu cerceta porţiile ce sunt aşezate în trapeză, care este mai mare şi care este mai mică, ci orice fel de porţie ţi s-ar da, mănânc-o cu mulţumire şi cu înfrânare, ferindu-te de toată săturarea; şi cugetând că nu eşti vrednic să stai în trapeza de obşte a fraţilor, zi în sine-ţi: cine sunt eu, netrebnicul şi nevrednicul, că m-am învrednicit să stau şi să mănânc împreună cu aceşti fraţi? Şi tot zicând acestea cu mintea ta, să te ai pe sine-ţi păcătos cu tot sufletul tău.

Şi precum un sărac îmbrăcat într-o rasă veche, dacă se află în mijlocul boierilor şi a bogătaşilor luminaţi îmbrăcaţi şi împodobiţi, se ruşinează şi se sfieşte şi nu îndrăzneşte să se atingă, nici să se apropie cineva dintre dânşii, tot astfel să te afli şi tu totdeauna la toată frăţimea şi să alegi totdeauna locul cel mai de jos (mai din urmă) şi să te ruşinezi a sta mai sus (mai în frunte) de cineva, ca şi când toţi aceia ar fi bogaţi întru fapte bune şi tu singur ai fi gol şi sărac de orice virtute şi vrednic de a mânca împreună şi să te vezi desăvârşit de ei. Dară şi când vrei să începi a mânca, adu-ţi aminte de păcatele tale şi zi iarăşi în sine-ţi: oare nu cumva să-mi fie spre osândă de voi mânca vreuna din bucatele ce-mi stau înainte? Căci eu din tinereţea mea nu l-am ascultat cândva pe Dumnezeu. Cel ce le-a făcut şi ni le-a dat ca să le mâncăm şi Sfintele Lui porunci nu le-am păzit şi cum?, eu, cel osândit şi nevrednic, să mănânc din bunătăţile Lui?

Cu ce obraz să mănânc şi să beau şi să mă bucur împreună cu aceşti sfinţipărinţi, eu, cel viclean şi nemulţumitor rob, care sunt departe de faţa Stăpânului meu, până nu mă voi pocăi şi să iau iertăciune de la iubitorul de oameni Dumnezeu, după cum mănâncă şi beau şi se veselesc aceia cari n-au greşit deloc, sau cu cei cari au greşit şi s-au pocăit şi au dobândit iertăciune de la Dumnezeu?

Nu, nu voi mânca eu ca şi aceştia, ci numai atât să mănânc şi să beau ca să trăiesc şi să mă necăjesc şi să mă strâmtorez şi să mă defaim pe sine-mi, ca să vadă Dumnezeu dintru înălţime strâmtoarea mea şi scârba mea cea de bună voie şi să mă miluiască şi să-mi ierte păcatele mele cele multe. Acestea deci să ţi le aminteşti şi să le cugeţi de-a pururea. Pentru aceasta osândeşte-te ca să manânci şi pâine numai atât ca să nu te saturi, dară nici prea puţină faţă de trebuinţa ta şi faţă de cât poţi să te ţii. La fel orânduieşte-te ca şi apă să bei unul sau două pahare şi acestea într-o anumită vreme a zilei; iară când vrei să mănânci, nu asculta de părerea (gândul) ce te îndeamnă ca să alegi vreuna din bucate să mănânci, ci să te păzeşti cât poţi să mănânci numai aceea care este în faţa ta. Şi iarăşi din ceea ce se află în faţa ta, de se întâmplă că este fruct sau oarecare altă mâncare şi îţi place şi-ţi zice gândul tău: aceea este bună, ia-o şi o mănâncă, tu nevoieşte-te cât poţi ca să nu biruieşti, nici măcar să o atingi. Că Adam n-a fost izgonit din Rai de altceva, decât pentru că i s-a părut rodul pomului frumos şi bun la mâncare şi a mâncat din el.

Deci dară acei cari vreau să se întoarcă iarăşi în acel Rai, sau să zic mai bine, să meargă pentru Împărăţia Cerurilor, au nevoie ca să păzească înfrânarea chiar de la fructe, fără vreo hotărâre, pentru ca să nu alunece încetul cu încetul în vătămări mai mari, adică în pofte. Şi dacă te îndeamnă fraţii ce şed împreună cu tine ca să mănânci sau să bei mai mult, nu răspunde altceva nimica, ci împreunează mâinile tale şi ridică-te puţin, pleacă-ţi capul şi zi cu voce blândă şi liniştită: "iertaţi-mă!", şi nu numai la aceasta, ci şi la toate celelalte în acelaşi chip să răspunzi; şi nici tu să nu dai la altcineva din cele ce privesc, nici de la altul să nu primeşti ceva; iar dacă nu bei vin, să nu cauţi nicidecum să-l iei spre a-l da altui frate, afară numai dacă se întâmplă de este străin şi a venit la tine pentru vreo nevoie. Să nu cutezi vreodată ca să dejunezi (să guşti cu cineva), nici să prânzeşti sau să cinezi sau să guşti după cină vreodată a doua oară, căci toate relele din asta se nasc şi acestea sunt cursele diavolului, care se par a fi bune, însă au ascuns înăuntru otrava cea purtătoare de moarte; de asemenea trebuie să se ferească (să fugă) cel care mă crede şi păzeşte cuvintele mele, căci cu împreună lucrarea darului lui Dumnezeu va rămâne neispitit şi nevătămat de către diavol, iar ceilalţi vor trăi viaţă (aşezare) mirenească cu chip călugăresc, cari se vor prăbuşi (aluneca) şi vor cădea în prăpastie şi prăbuşiţi fiind, nu o vor simţi (pricepe). De unde tu, prea iubitul meu frate, hotărăşte-te asupra celor ce ţi-am zis atâta, încât dacă este nevoie să şi mori pentru asta.

Pentru că în alt chip nu vei putea scăpa de demonul îmbuibării.

Să ştii şi asta, că de vei păzi acestea, diavolul nu suferă ca să te vadă şi va ridica împotriva ta pe toţi cei leneşi şi vicleni ca să te judece şi să te clevetească şi să te pizmuiască şi să te batjocorească şi spre (pentru) asta să-ţi pricinuiască şi necazuri nenumărate spre a te face să laşi acest scop bun şi să încetezi de la aceste lucruri (fapte) cari îţi pricinuiesc mântuirea sufletului; pe cari de le vei răbda, vei afla mare ajutor şi mângâiere de la Dumnezeul şi Mântuitorul nostru. Iar dacă oarecari alţii stau la cină şi mănâncă şi tu nu mănânci, ci slujeşti sau stai sau faci altceva, nu uita să zici cu mintea ta aceasta: Dacă şi eu m-aş fi pocăit şi aş fi luat iertăciune pentru păcatele mele, de bună seamă că aş mânca şi eu şi împreună m-aş veseli cu fraţii mei. Dară de vreme ce eu ticălosul m-am făcut de sine-mi nevrednic prin lucrurile mele cele spurcate, cu dreptate primesc acum după faptele mele. Şi zicând acestea stăpâneşte-ţi pântecele cât poţi; să nu cauţi, nici să doreşti nicicând şederea înainte (în frunte), ci să o urăşti din tot sufletul tău, ca ceea ce este cauza mândriei, pentru că smerenia ta va să te înalţe şi ceea ce ceri de a fi mai jos decât alţii, va să te facă cel dintâi căci este scris: "Tot cel ce se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa." Deci dacă te scoli împreună cu toţi fraţii şi dai mulţumită către Dumnezeu şi te slobozeşt de către preot, mergi îndată cu tăcere la chilia ta şi închide-ţi uşa, ia cartea în mână şi citeşte puţin; şi de este vreme de vară odihneşte-te puţin (pe rogojină şi dormi puţin), căci pe cât te vei păzi de săturare şi întrebuinţezi mâncare (masă) uşoară (simplă) adică pâine şi apă cu măsură şi legume sau seminţe, atunci dormi puţin şi te trezeşti repede. Iar dacă este vreme de iarnă, dacă citeşti puţin în rucodelia ta şi stai la ea, până ce toacă de vecernie şi atunci pleacă la Biserică şi stai cu frică şi cu multă atenţie la slujba vecerniei şi nu vorbi nicidecum cu cineva; iar când se sfârşeşte vecernia, dacă te poţi înfrâna să nu mănânci, nici să bei deloc, având rânduiala ca să mănânci o singură dată pe zi, vei afla multă folosinţă şi ajutor la rugăciunile tale cele de noapte şi de priveghere. Iară de nu poţi, mănâncă numai un pesmet şi bea un pahar de apă, afară de boală sau de slăbiciunea stomacului, şi când plineşti către Dumnezeu rugăciunile pavecerniţei împreună cu ceilalţi, pune metanie la picioarele egumenului ca şi la picioarele lui Hristos, ia rugăciunea de la acela, sărută sfintele icoane şi mergi în tăcere în chilia ta şi să nu vorbeşti de fel cu careva.

Şi intrând înăuntru, închide uşa, ia cartea în mână şi citeşte în ea până la trei file, ridică-te apoi la rugăciune şi te roagă liniştit lui Dumnezeu ca să nu te audă cineva. Ia seama însă să stai cu bărbăţia sufletului tău şi să-ţi aduni cugetele în rugăciunea ta şi să nu le laşi să se plimbe la alte lucruri; şi împreunează-ţi mâinile în faţă şi picioarele să ţi le păstrezi drepte şi nemişcate şi închide-ţi ochii tăi ca să nu vadă altceva nimic şi să ţi se răspândească mintea; apoi ridică-ţi mintea şi toată inima ta spre ceruri şi spre Dumnezeu şi cere de la Dânsul mila Lui cu lacrimi şi suspine; şi să ai psalmi orânduiţi de către duhovnicescul tău părinte, câţi (care) sunt pentru noapte şi pricinuiesc lacrămi şi câţi sunt pentru (după) puterea ta, căci după puterea ta şi după bărbăţia ta trebuie să ai orânduit şi psalmii şi plecările genunchilor şi timpul stării, ca să nu te mustre conştiinţa ta şi să-ţi zică, că mai ai încă putere să stai şi să slavosloveşti pe Dumnezeu.

Pentru acest lucru să ai orânduit şi alte rugăciuni, cari să cuprindă mulţumire şi laudă către Dumnezeu şi atâtea să zici dimineaţa şi atâtea seara, iar dacă termini rugăciunea fă iarăşi puţină citire, apoi stai la rucodelia ta şi întârzie până la al treilea ceas de noapte, apoi ridică-te şi citeşte "Cel fără prihană" şi te odihneşte pe rogojina ta, pecetluindu-ţi tot trupul tău cu semnul Sfintei Cruci şi dormi până la miezul nopţii, apoi fă iarăşi precum ţi-am rânduit.

Pentru aceasta să-ţi mărturiseşti cugetele părintelui duhovnic, de este cu putinţă în tot ceasul, la fiecare oră; iar de nu este cu putinţă, cel puţin să nu laşi să treacă vreo zi în care să nu te mărturiseşti; îndată după utrenie, cercă-te pe sine-ţi bine şi arată duhovnicului toate câte ţi-au urmat şi să ai credinţă sigură către aceasta: chiar dacă lumea întreagă l-ar cleveti şi l-ar osândi şi dacă tu singur l-ai vedea că curveşte, să nu te sminteşti, nici să-ţi împuţinezi credinţa ce o ai către el, ascultând pe Hristos care zice: "Nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi". Iar când te nevoieşti în chipul acesta în fiecare zi, să fii încredinţat că nu va întârzia de a te cerceta Dumnezeu de sus, ci îţi va trimite ajutor din Sfântul Său sălaş şi va să vie către tine darul Sfântului Duh.

Şi puţin câte puţin sporind, vei veni întru bărbat desăvârşit şi vei să te măreşti întru vârsta duhovnicească şi vei ajunge întru bărbat desăvârşit al măsurii vârstei lui Hristos, luminat de Duhul Sfânt cu lumina cunoştinţei şi luminând ca un soare pe toţi aceia care sunt aproape de tine să te hrăneşti împreună cu ei şi să slăveşti cu lucrul şi cu cuvântul pe care ţi le-a dat harul Sfântului şi Făcătorul de viaţă Duhul Lui.

Căruia se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

CUVÂNTUL 72
(al Sf. Simion Noul Teolog)

1. Despre lepădarea şi tăierea voii.

2. Că trebuie ca cineva să-şi găsească povăţuitor iscusit ca să deprindă fapta bună.

3. Că trebuie să aibă credinţă către (la) părintele duhovnicesc.

4. Şi despre cercarea (privirea) luminii, de la care se luminează orice suflet şi sporeşte întru dragoste lui Dumnezeu.

1. Iubiţii mei fraţi, de multe ori aţi căutat ca să auziţi cuvântul lui Dumnezeu de la mine, nevrednicul ..., dar eu n-am voit să vorbesc către dragostea voastră ca şi cum ar fi la întâmplare, cele cuvenite şi de nevoie; pentru aceea acum când este vreme potrivită am voit şi eu cu râvnă, nu ca să vă învăţ, căci sunt nevrednic, ci ca să vă amintesc cele cari folosesc sufletului vostru şi să vă îndemn spre fugirea (depărtarea) de lume şi spre înstrăinarea de patimi, spre dragostea lui Dumnezeu şi spre cea desăvârşită nepătimire. De vreme ce am vorbit către oameni cari flămânzesc şi însetoşează pentru mântuirea lor, am cugetat că trebuie să fac începutul cuvântului de la acest nesecat izvor, de la Domnul nostru Iisus Hristos, căci acesta este şi la începători temelia credinţei şi la cei de mijloc nădejde ne-ruşinată şi la cei desăvârşiţi dragoste fără saţiu şi viaţă fără de sfârşit, căruia Îi auzim în fiecare zi glasul cel sfânt care zice:

"Oricine nu va lăsa pe tatăl său şi pe mama sa şi fraţii şi toate câte le are el, şi luând Crucea să-mi urmeze Mie, nu este Mie vrednic".

Aceasta deci am învăţat-o din Scriptură, şi am învăţat-o şi din încercare, că Crucea s-a pus la urma celorlalte ca să ne arate scârbele şi ispitele şi în sfârşit însăşi moartea cea de voie, pe care trebuie s-o rabde cel ce vrea să se facă următor lui Hristos.

După cum în acele vremuri când erau tiranii, prigonitorii creştinilor, au răbdat mulţi cu bucurie moartea cu atâtea prea felurite chinuri. Acum însă când este cu darul dumnezeiesc pace desăvârşită la creştini, suntem încredinţaţi că nu este alta nimic Crucea şi moartea decât desăvârşita omorâre şi tăierea voii de sine. Căci acela care face voia lui, oricât de mică, nu-i cu putinţă ca să urmeze poruncile Lui. Şi atunci ca să fac cuvântul meu către dragostea voastră, ca pe un frate, zic astfel:

2. Frate, roagă pe Dumnezeu adesea cu multă râvnă ca să-ţi arate omul care ar putea să te povăţuiască bine şi pe care să-l ţii tainic Dumnezeu cu darul său, în chip văzut sau arătat printr-un rob al Lui, mergi la el şi să ai respect şi evlavie către dânsul, ca şi cum ai avea pe însuşi Hristos. Pentru că precum ai nevoie ca să te supui lui Dumnezeu, aşa se cuvine să te supui şi către dânsul, pentru ca să te înveţe cele de trebuinţă şi orice îţi spune trebuie să le faci fără clintire (şovăială), chiar dacă-ţi pare potrivnic sau vătămător de suflet cele ce îţi porunceşte. Căci mai bine este ca să te numeşti ucenic al ucenicului, decât să petreci viaţa ta de sine şi să-ţi agoniseşti fără folos rodurile voii tale proprii.

3. Şi atunci dacă auzi de la dânsul astfel, ieşi din pământul voii tale şi din rudenia cugetelor tale, nu socoti şi nici cumva să te ruşinezi, biruit fiind de slava deşartă. Iar de ţi-ar spune vino în pământul ascultării ce ţi-l arăt, aleargă, cu toată puterea ta, nu da somn ochilor tăi, ca nu cumva să te birueşti de ticăloşie sau de trândăvire, căci poate acolo va să se arate şi ţie Dumnezeu, care va să te facă părinte multor fii duhovniceşti şi să-ţi dăruiască pământul făgăduinţei, pe care îl moştenesc numai cei drepţi. Dacă îţi porunceşte ca să te urci la munte, urcă-te cu sârguinţă, căci sunt încredinţat că vei vedea pe Hristos, care se va schimba la Faţă şi va lumina mai mult decât soarele cu lumina dumnezeirii Lui şi poate vei cădea jos, neputând suferi să vezi ceea ce n-ai văzut niciodată şi să auzi glasul de sus de la Tatăl său şi să vezi norul ce umbreşte şi proorocii ce stau de faţă şi Îl încredinţează pe El, că este Domnul viilor şi al morţilor. Dacă îţi spune ca să-l urmezi, străbate cetăţile împreună cu dânsul cu îndrăzneală, că te vei folosi mult, dacă priveşti numai spre el şi nu spre altcineva. Şi dacă-l vezi că mănâncă cu curve şi cu vameşi şi cu păcătoşi, să nu cugeţi ceva pătimaş şi omenesc, ci toate nepătimaşe şi sfinte; cugetând în mintea ta aceea că "m-am făcut tuturor toate ca pe toţi să-i dobândesc".

Văzându-l că se pleacă (face pogorământ) spre patimile omeneşti, să nu dai crezare la asta nicidecum, căci te înşeală şi acestea după cum am aflat cu lucrul, ci urmează-l şi crede cuvintele lui şi nu căuta spre cei ce sunt împreună cu tine şi nici să zici cumva pentru cineva: Doamne dar acesta ce este?, ci ia aminte totdeauna de sineţi şi ai în fata ta moartea şi cugetă cu luare aminte, cu ce fel de faptă bună să slăveşti pe Dumnezeu; să nu te mândreşti pentru învăţătorul tău, dacă eşti cinstit de către cineva mai mare nici dacă ai pe mulţi cari ţi se supun pentru numele lui; ci mai vârtos să te bucuri dacă s-a scris numele tău în cerul smereniei. De vezi pe demoni că tremură şi de umbra ta, să nu-ţi închipui că asta ar fi din iscusinţa ta proprie, ci atribuind (socotind) totul rugăciunilor părintelui tău, atunci se vor înfricoşa demonii mai mult pentru smerenia ta. Dacă îţi zice să stai la masă, alături de el, primeşte-o cu mulţumire şi păzeşte respectul şi cinstea către dânsul cu tăcere şi să nu începi a mânca ceva, fără rugăciunea lui, dar nici să nu îndrăzneşti a da ceva altuia, sau să pofteşti altceva, fără de ştirea şi porunca aceluia; iară de-ţi porunceşte ca să stai mai jos (mai la urmă) decât toţi, să nu zici că eu vreau de-a dreapta ta, sau de-a stânga ta, ştiind că aceasta altora s-a pregătit, ci primeşte locul cel din urmă, ca şi cum ţi-ar fi cel dintâi. De vreme ce ai auzit pe Hristos, care zice că cel ce voieşte să fie primul, să se facă slugă tuturor şi iubeşte pe învăţătorul tău ca (şi când) prin cele nepreţuite şi nici să dobândeşti cu uşurinţă (cu bine) pe cele mai mari şi iarăşi să nu îndrăzneşti a întinde mâna ta în blid înaintea altora, tu împreună cu el, pentru că ştii foarte bine cine a îndrăznit să facă asta.

Iar de voieşti ca să-ţi spele picioarele fereşte-te (trage-te îndărăt) cu evlavie; dar şi de auzi: nu ai parte cu mine, de nu-ţi voi spăla picioarele, dă cu sârguinţă chiar şi întreg trupul tău ca să-l spele, ca să te înveţi din cele ce se fac (lucrează) la tine, cea prea înaltă smerenie a Dumnezeu Făcătorului; şi de ai conştiinţă atunci te vei folosi mai mult, decât dacă ai spăla tu picioarele părintelui duhovnicesc. Iar dacă ar zice că unul dintre voi mă va vinde, sau mă va sminti, să nu ascunzi vicleşugul, ci de cunoşti că ai făcut-o, mărturiseşte-o; iar

de nu cunoşti nimic cazi la picioarele lui cu lacrimi şi întreabă-l: nu cumva sunt eu, Doamne?, căci păcătuim multe din neştiinţă şi nu pricepem.

Nu-ţi zic să cazi pe pieptul părintelui tău, căci nu îţi este de folos. Pentru că deşi Ioan, din multa dragoste ce o avea către Hristos, a îndrăznit către acesta ca şi către un om şi a căzut pe pieptul lui, cu toate acestea a poruncit (a pus hotărâre) şi el împreună cu ceilalţi, că de ar face toate poruncile Lui, să se numească pe sine rob netrebnic. Dacă vezi pe învăţătorul tău că face minuni şi se slăveşte, crede şi te bucură şi mulţumeşte lui Dumnezeu, că ai nimerit un asemenea învăţător. Şi iarăşi dacă îl vezi că se necinsteşte şi se pălmuieşte de se întâmplă vreodată şi se târăşte de acei cari îl pizmuiesc, să nu te sminteşti de dânsul, ci ia sabia ca un alt Petru râvnitor şi taie nu numai urechea celui care se încumetă să clevetească şi să pălmuiască pe duhovnicescul tău părinte, ci taie şi mâna şi limba lui, chiar dacă vei fi mustrat, precum Petru, însă totdeauna vei fi lăudat şi mai mult, pentru cea multă dragoste a ta către el şi credinţă. Iar dacă te înfricoşezi ca un om şi zici: nu am văzut pe omul (acesta), plângi mai pe urmă cu amar pentru asta şi nu te deznădăjdui şi sunt încredinţat că acela întâi te va trage la sine, iar dacă-l vezi că se răstigneşte ca un răufăcător şi pătimeşte de la oamenii răi, dacă este cu putinţă mori şi tu împreună cu el, iar de nu este cu putinţă să mori, să nu te faci măcar deopotrivă cu oamenii cei răi, ca un rău şi trădător (vânzător) şi să te faci părtaş cu ei la sânge nevinovat, ci ca un rob şi fricos răzleţindu-te puţin şi lăsând singur pe păstorul şi învăţătorul tău, păstrează-ţi credinţa întru dânsul; şi dacă sloboade din legături, mergi iarăşi la dânsul şi ai mai mult respect şi evlavie către el, ca la un mucenic; de moare întru necazuri şi chinuri, ia îndrăzneală şi cere trupul lui şi-l cinsteşte mai mult decât când ar fi viu, unge-l cu miruri şi-l îngroapă cu mare cinste. Căci şi de n-ar învia la trei zile, însă în ziua cea de pe urmă va învia împreună cu toţi şi crede că stă de faţă înaintea lui Dumnezeu cu îndrăzneală, măcar că tu ai îngropat în mormânt trupul lui şi cheamă (cere) fără încetare rugăciunea lui şi îţi va ajuta în viaţa asta şi te va păzi de toate cele potrivnice. Şi iarăşi dacă mori, te va primi acolo, şi-ţi va pregăti locuinţă veşnică.

Şi mai la urmă de toate cele cari le-am spus, dacă te va chema deosebi şi-ţi va spune să te linişteşti, zicând: stai aici şi nu ieşi de loc afară, până ce te vei îmbrăca cu putere de sus, ascultă-l cu nădejde nestrămutată şi cu mare bucurie, pentru că asemenea învăţător este întrutotul nemincinos şi adevărat şi va veni acum la tine aceeaşi putere a Prea Sfântului Duh, ce a coborât şi la Sfinţii Apostoli, nu arătată în chip sfinţit ca focul, nici cu mult vuiet şi cu suflare grabnică (căci asta s-a făcut atunci la Sf. Apostoli pentru cei necredincioşi), ci va să se arate la tine gândit, ca şi o lumină înţelegătoare cu toată seninătatea şi bucuria, care lumină este începutul (vestirea) veşniciei şi începătoarei lumini, strălucirea şi razele veşnicei fericiri; numaidecât se pierde orice cuget pătimaş şi se goneşte orice patimă sufletească şi orice neputinţă trupească se vindecă. Atunci se curăţă ochii inimii tale, şi văd ceea ce este scris la fericiri, atunci vede (priveşte) ca într-o oglindă şi cele mai mici abateri (greşeli) şi vine întru mare smerenie şi cugetând la slava cea nespusă a lui Dumnezeu, se umple de toată bucuria şi voioşia şi se uimeşte de acea negrăită minune şi scoate izvor de lacrimi şi în acest chip se schimbă pe de-a-ntregul omul şi cunoaşte pe Dumnezeu, căci numai acest dar al Prea Sfântului Duh face pe om ca să dispreţuiască toate cele pământeşti şi cereşti şi pe cele de acum şi pe cele viitoare şi întristătoare şi veselitoare, şi îl face prieten al lui Dumnezeu şi fiu al Celui Prea Înalt şi Dumnezeu după dar.

Deci dar acestea le-am scris către dragostea ta, ca să le citeşti oricând vrei; şi de crezi că ţi le-a vestit Prea Sfântul Duh, din iconomie pentru mine şi fiind de folos, se vor împlini la tine toate pe care le-am zis şi pe care le-am lăsat. Pentru că sunt multe, despre care te va învăţa îndată însuşi Hristos, iară dacă şi îţi par de necrezut şi nu-ţi plac (convin) iartă-mă, căci cele ce am aflat, te sfătuiesc, iar tu urmează-i pe cei cari ştii că sunt mai buni.

Numai ia seama, frate, să nu se întâmple să urmezi fără să vrei pe cei mai răi. Căci cei cari ştiu să păstorească bine şi să vindece suflete cuvântătoare, sunt în adevăr foarte puţini, mai ales în vremurile de faţă (de acum), pentru că mulţi poate s-au arătat cu făţărnicie, că postesc şi priveghează sau că le fac şi cu lucrul, având şi evlavie în afară, îngaimă cuvinte multe şi învaţă cu uşurinţă poporul de obşte.

Însă foarte puţini se găsesc ca să dezrădăcineze patimile cu umilinţă şi cu lacrimi şi să săvârşească (lucreze) faptele (virtuţile) cele de căpetenie (generale); virtuţi de căpetenie numim smerenia, care dezrădăcinează patimile şi dă naştere (pricinuieşte) la nepătimirea cea cerească şi îngerească; apoi dragostea care nu stă nicicând, nici nu cade, ci pururea creşte şi adaugă dorinţă către dorinţă şi iubire către iubire, din care se naşte desăvârşita socoteală (chibzuinţă) ce povăţuieşte cu bine pe acei cari o urmează şi îi trece marea cea gândită (înţelegătoare) fără primejdie, pe care socoteală trebuie ca s-o ceri şi tu de la Dumnezeu şi să-L rogi ca să ţi-o dea şi mai ales acum, ca să judeci bine starea ta şi aşa cu socoteală să te nevoieşti până ce vei afla pe Hristos, care şi la cele de acum să te ajute şi pe viitor să-ţi dăruiască dobânda strălucirii Sale şi nu cumva să urmezi pe lup, drept păstor, nici să intri în turma care ar avea boală sufletească şi patimi, nici să te afli singur aparte, ca să nu cazi în gura lupului pierzător de suflete, diavolul, şi să fi înghiţit ori te vei îmbolnăvi de boală peste boală şi patimă peste patimă şi să mori sufleteşte, ori aflându-te singur, să cazi şi câştigi pe vai şi amar; căci vai unuia de ar cădea, pentru că acela care a nimerit un bun povăţuitor şi se dă pe sine cu totului tot acestuia, nu va avea grijă pentru vreuna din acestea, ci va petrece viaţa lui fără grijă şi se va mântui întru Hristos, Domnul nostru, Căruia este slava în veci. Amin.

Cuvântul 73
al Sf. Simion Noul Teolog

Că trebuie ca să ne supunem de bună voie
şi să nu uităm făgăduinţele cele către Dumnezeu,
nici să nu cârtim întru slujbe

Aduceţi-vă aminte, fraţii mei de porunca lui Dumnezeu, care spune: "Nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi". Şi nu căutaţi nicidecum ce face unul şi ce face altul, şi mai cu seamaă cele ce vă spun preoţii şi părinţii voştri duhovniceşti faceţi; şi nu faceţi după faptele lor, precum auziţi pe Hristos, care zice: "Cele ce vă zic vouă să faceţi, faceţi, iar după faptele lor să nu faceţi". De aceea ca nişte robi ai lui Hristos, ascultaţi-mă pe mine, nevrednicul, şi nu căutaţi la împuţinarea sufletească şi la trândăvia mea, ci vă rog purtaţi grijă de sufletele voastre şi nevoiţi-vă ca să faceţi poruncile lui Dumnezeu cu sârguinţă şi nu cârtiţi împotriva mea, că sunteţi sculaţi în miezul nopţii la slujbă, ci aduceţi-vă aminte de David care zice: "În miezul nopţii m-am sculat ca să mărturisesc Ţie pentru judecăţile dreptei Tale". Şi mulţumiţi mai ales lui Dumnezeu şi aceluia care vă trezeşte spre slavoslovia lui Dumnezeu, bucuraţi-vă şi vă veseliţi că vă învredniciţi a da slavă lui Dumnezeu împreună cu îngerii. Pentru că acel care n-are răbdare întru slujbele cele obişnuite, şi cari se îngreunează şi se leneveşte întru lungimea slavosloviei lui Dumnezeu, acolo cu adevărat n-a priceput că cuvintele lui Dumnezeu sunt prea dulci întru gâtlejul celor cari iubesc pe Dumnezeu, şi-s mai dulci decât mierea şi fagurul în gura celor cari au ajuns întru cunoştinţa Lui, ci este întru totul numai trup, iar grija lui este trupească şi simţirea lui mai trupească. Şi deci nu poate ca să guste şi să simţească în chip duhovnicesc binefacerile ce ni le-a dat Dumnezeu; căci toate lucrurile cele după Dumnezeu îi par amare şi nu cunoaşte după cum trebuie: "gustaţi şi vedeţi că bun este Domnul". Şi acela care nu cunoaşte aceasta, arătat este că s-a înstrăinat de către dragostea şi dulceaţa lui Hristos; iar acela care n-a simţit dragostea şi dulceaţa lui Dumnezeu (vai mie, a mea este această lipsă pentru că m-am hotărât ca să judec cele străine), este potrivnic lui Dumnezeu şi străin de împărăţia cerurilor.

Pentru că în care altul poate să nădăjduiască? Şi a cărui altuia dragostea să dobândească şi să afle mângâiere, fie în viaţa aceasta, fie în cea viitoare? Dar cel care se îndărătniceşte şi cârteşte şi blestemă pe acei care îl îndeamnă la cântarea şi slăvirea lui Dumnezeu, ce răspuns va afla în ziua judecăţii, pentru că s-a făcut sminteală pierzării şi pentru sine şi pentru alţii? Credeţi-mă, duhovniceştilor mei fraţi, când aud acestea şi văd pe careva dintre voi că pregetă pentru acestea, atâta de nespus mă scârbesc şi se răneşte inima mea, încât îmi pare că mă aflu în iad şi nu simt vreo altă mângâiere a lumii, ci mi-e silă şi de această viaţă şi plâng şi mă tânguiesc, ca şi cum eu aş fi cel care mă osândesc şi cu toate că vă rog pe voi, nu sunt ascultat.

Mustrând, sunt dispreţuit, învinuind sunt urât, pedepsind, sunt în schimb pedepsit şi izgonit ca duşman şi făcând acestea nu pot să-mi aflu vreo odihnă; mă gândesc să încetez şi să-mi văd mai bine de păcatele mele, dară când socot să o fac pe aceasta, atunci se aprinde în inima mea ca o flacără şi iarăşi mă găsesc în aceleaşi şi mă scârbesc mai mult de păcatele voastre, decât l-ar scârbi pe fiecare ale lui; şi mă aprind şi mă înflăcărez pentru voi şi socotesc viaţa mea nenorocită şi nu mă pot dumiri cum am ajuns în asemenea nesimţire; şi facem toate lucrurile noastre împotriva sufletelor noastre şi ne sfâşiem pe noi înşine, sărind şi jucând spre pierzarea noastră; şi legând strâns sufletul nostru cu păcatele, ne veselim; iar pe acei cari se străduiesc ca să ne dezlege din legături îi sfâşiem; şi dacă ne împiedică cineva ca să nu facem ceva potrivnic sufletului nostru, îl lătrăm ca nişte câini înfuriaţi şi îl clevetim şi nu ne astâmpărăm până ce nu săvârşim lucrul cel rău şi ne pierdem sufletele noastre. După aceea, cu vremea, ne obişnuim la asemenea rele şi ne facem răi într-un chip oarecare firesc şi nici nu mai voim ca să ieşim dintru întunericul acestora şi să ne venim întru simţire. Zicem că suntem monahi şi ne-am făcut mai rău ca mirenii. Am făgăduit să flămânzim şi să însetăm şi să ne chinuim şi nu ne ruşinăm a înjura pentru o bucată de pâine, pe care poate şi o cerem în afară de vremea rânduită pentru masă. Am venit la mânăstire ca să părăsim toate ale lumii, şi părinţi şi fraţi şi prieteni, iar noi nu încetăm a-i hrăni pe aceştia şi mai ales cu pâinea mânăstirii. Am lepădat lumea ca pe un duşman şi iubim pe mireni şi pe cele mireneşti mai mult decât sufletul nostru. Te întreb, frate, spune-mi când ai venit la mânăstire, ai crezut că este înviere, judecată şi răsplătirea faptelor fiecăruia? Ai mărturisit că este Dumnezeu care va să răsplătească la fiecare după faptele lui? Ori n-ai pus în mintea ta nici una dintre acestea? Spune-mi, când te-ai făcut călugăr şi ai venit înaintea atâtor martori, ai avut scop ca să păzeşti făgăduinţele ce ai făgăduit şi contractele ce le-ai încheiat, prin care te-ai învoit cu Hristos? Ori ai făcut-o cu vicleşug şi cu prefăcătorie? Că adică vrei să te faci frate de mânăstire şi mădular al frăţimei, iară scopul tău a fost ca să mănânci şi să bei şi să-ţi saturi pântecele şi lăcomia pântecului tău şi să petreci viaţă fără de griji şi fără osteneală? De ai venit să te faci rob al lui Hristos şi frate al nostru, păzeşte, te rog, poruncile lui Hristos şi te hotărăşte să-L slujeşti cu sârguinţă ca să arăţi din fapte că eşti creştin adevărat şi să te faci şi frate al nostru, iubitor de Dumnezeu, făcându-te întru toate asemenea nouă; şi să suferi împreună cu ceilalţi fraţi, ca un bun ostaş al lui Hristos, pentru a te încununa şi a te slăvi şi a te bucura împreună cu ei întru slava cea veşnică. Iară de ai venit cu vicleşug, nu ca să te faci călugăr întru adevăr, ci numai ca să mănânci şi să bei, aflându-le pe toate de-a gata, ascultă să-ţi spun şi eu cele ce urmează. Află mai întâi (care este mai mare ca toate) că nu te-ai unit cu Hristos, ci eşti potrivnic Lui şi trădător, de vreme ce alta cugeţi cu mintea ta şi alta făgăduieşti cu gura. Şi îţi închipui că înşeli pe Dumnezeu cel cu totul neînşelat?

Acela vesteşte pe faţă la toţi: "Nu vă grijiţi pentru mâine, ce veţi mânca sau ce veţi bea sau cu ce vă veţi îmbrăca". Şi tu pentru asta te-ai făcut călugăr ca să ai parale şi lucruri, pe care poate dacă erai mirean, nu le-ai fi avut? Apostolul Pavel porunceşte: " Având hrană şi îmbrăcăminte, întru acestea să fim mulţumiţi" şi tu nu te mulţumeşti numai cu acele ce-ţi trebuie, ci furi şi faci ale tale lucrurile mânăstirii pentru plăcerea şi mângâierea trupească şi vrei să fii frate întru toate cu aceia cari s-au ostenit mult întru lucrul lui Dumnezeu. Iar de vezi pe unii fraţi ce-ţi nevoiesc cu tot sufletul lor întru postiri sau privegheri sau osteneli trupeşti, întru umilinţă şi necurmată rugăciune, ori întru starea cea de toată noaptea, întru slavoslovii şi cântări duhovniceşti, tu spui că eşti străin şi nu poţi să le faci pe acestea şi te ascunzi şi nu vii la slujbe şi îţi închipui că te foloseşte pe sineţi? Vai orbirii celei mai mari şi nepriceperii şi înşelăciunii cugetelor tale! Dar şi mai rău decât asta, că dacă se iveşte în faţa ta cea mai mică ispită ori te scârbeşte puţin egumenul, voind să te încerce, lepezi şi schima aceasta, după cum eu am văzut pe mulţi că ziceau: "Nu cumva oare am venit să fiu rob cuiva, ori ca să fiu ocărât?" O, ce nesocotinţă! N-ai venit, frate, ca să te nevoieşti împotriva vrăjmaşilor noştri nevăzuţi, demonii? N-ai venit ca să te lupţi cu patimile tale? Dar pentru ce ai voit ca să te faci ostaş al lui Hristos şi să te numeri împreună cu fraţii ostaşi ai lui Hristos? Ca să primeşti plată şi bucate şi băuturi întocmai ca aceia? Şi să stai la crâşmă şi să dormitezi şi să îmbeţi? Dacă cumva cugeţi acestea, vai de tine în ziua judecăţii, când va veni dreptul Judecător ca să răsplătească fiecăruia după faptele lui şi să ceară de la călugări legăturile şi făgăduinţele ce le-au făcut către El, de faţa multor martori, înaintea Sfântului Altar şi a Sfinţilor Îngeri. Pentru că atunci când ne întreabă preotul "de ce ai venit, frate, căzând înaintea Sfântului Jertfelnic şi a sfinţilor însoţitori (a celor adunaţi în Biserică), doreşti viaţă monahicească şi petrecere îngerească?" Ce răspundem la acestea? Nu zicem: "Da, cinstite părinte!"? Iată

preotul ce zice iară: "Să ştii, frate, că de vreme ce ai venit ca împreună să te numeri cu slugile Împăratului Hristos, găteşte-te pe sineţi de ispite, căci de acum înainte vrăjmaşul nostru diavol, va să iscodească mai mult orice meşteşug împotriva ta. Deci dară trebuie să şi flămânzeşti, să şi însetezi, să şi răceşti şi să fii scuipat şi batjocorit şi pălmuit şi să rabzi toate cele întristăcioase ce ţi se fac pentru Dumnezeu". Şi noi ce răspundem? Nu ne făgăduim ca să le pătimim şi să le răbdăm toate acestea? Şi la fiecare întrebare ce ne-o face preotul, nu zicem: "Da, cinstite părinte"? Nu mărturisim înaintea lui Dumnezeu şi a îngerilor să păzim înfrânarea şi privegherea şi rugăciunea şi ascultarea până la moarte către stareţ şi către fraţi? Şi acum am ajuns în această stare nenorocită, că petrecem viaţa noastră cu atâta netemere de Dumnezeu şi cu atâta dispreţuire a poruncilor Lui, ca şi când n-ar mai fi nimeni care să ne întrebe de asemenea făgăduinţe ce le-am făcut? Şi nu judecăm numai pe fraţi, dar şi înşişi pe stareţii noştri, apoi cârtim şi vorbim împotrivă şi blestemăm şi facem aproape pe toate câte le urăşte Dumnezeu şi ne aruncă sufletele noastre în focul iadului? Unde aţi auzit cândva asemenea înşelăciune şi meşteşugire? Sau care diavol poate să iscodească vreun alt mijloc mai mare decât acesta spre pierzarea sufletelor noastre? Şi mai bine să zic, ce altceva mai rău pot demonii să cugete şi să iscodească spre pierzarea noastră? Pentru că demonii văzându-ne că suntem robiţi voinţei trupului, văd că ne înstrăinăm de darul Sfântului Duh şi ne omorâm sufletele noastre, căci depărtarea sufletului de către Dumnezeu este moartea lui; şi pentru care altă cauză poartă şi aceştia război împotriva noastră? Căci tot războiul demonilor ce-l poartă împotriva noastră pentru aceasta este, ca să ne depărteze de către darul Sfântului Duh. Dară noi, precum văd, chiar înainte de a ne lupta aceia, ne dezbrăcăm pe noi înşine de asemenea dar al lui Dumnezeu, prin aceea că nu plinim poruncile lui Dumnezeu şi prin aceea că nu avem niciodată bunăvoinţă ca să-L căutăm din tot sufletul nostru; căci dacă L-am căuta, n-am petrece viaţa noastră cu atâta lenevire; de am avea grijă pentru cele cereşti, nu ne-am nevoi atâta de mult pentru cele lumeşti; dacă am cugeta pentru cele nepieritoare, n-am fi legaţi cu totul absolut de cele pieritoare; dacă am dori pe cele veşnice, n-am iubi în felul acesta pe cele trecătoare; dacă am iubi pe Dumnezeu, nu ne-am întoarce aşa de mult de la cei cari ne povăţuiesc către El; dacă ne-am sili ca să lucrăm fapte bune, nu ne-am lipsi de învăţătorii faptelor bune; dacă am primi cu bucurie postul, nu am cârti niciodată pentru lipsa bucatelor şi a băuturilor; dacă ne-am nevoi ca să ne înfrânăm de la patimi, nu am sluji cu silinţă plăcerilor; de am avea credinţă adevărată, n-am face lucrurile celor necredincioşi; dacă am avea în inima noastră frică de Dumnezeu, nu ne-am împotrivi robilor celor adevăraţi ai lui Dumnezeu, pentru orice lucru bun; dacă am avea smerenie, nu am nesocoti pe robii lui Dumnezeu; dacă ne-am învrednici să dobândim adevărata dragoste, am cunoaşte şi pe Dumnezeu, am alege mai degrabă nu numai să fim necinstiţi, dar şi pedepsiţi şi a fi nedreptăţiţi şi a fi necăjiţi şi a suferi cu bunăvoinţă orice ispită şi strâmtoare pentru dragostea lui Hristos. Dar acuma suntem atât de mult robiţi de patimi şi întru atâta orbire şi prostime ne aflăm, încât nici nu ne venim întru simţire ca să cunoştem în ce fel de rele ne găsim, nici nu ştim deloc că suntem în această stare ticăloasă. Pentru aceea şi de ne-ar învăţa cineva pentru vreun păcat oarecare, răspundem în aşa fel, ca şi cum n-am fi auzit niciodată dumnezeieştile Scripturi şi îi zicem: "Oare şi acest lucru este păcat şi din ce cauză se numeşte păcat?" De ne-am păzi noi măcar de cele mai mari rele, pentru că Dumnezeu nu va să facă atâta întrebare pentru cele prea mici. Şi cine le zic acestea? Creştinii, fiii lui Hristos, cari au făcut atâtea făgăduinţe către Dumnezeu, când s-au botezat şi mai ales monahii cari au făcut a doua legătură şi mărturisire cu Dumnezeu. Cei cari poartă chipul călugăresc ca pe o virtute şi au numele de monah în loc de sfinţenie, cei cari au făcut legătură cu Hristos ca să părăsească lumea şi toate cele din lume şi cari au mărturisit ca să părăsească şi părinţi şi rude şi prieteni şi au făgăduit că vor fi supuşi părintelui lor duhovnicesc ca însuşi lui Dumnezeu şi vor păzi viaţa pustnicească, grijindu-se până şi de privire şi de orice cuvânt nelucrător (adică să nu privească fără rânduială nici să zăbovească la vorbă), iar acum gândesc că nu este păcat pizma şi clevetirea şi cârtirea şi vorbirea împotrivă şi minciunile, vieţuirea deosebi (de sine) şi jurământul şi de a fura pe ascuns vreun lucru al mânăstirii, spre a-l avea ca al lor, ori ca să-l dea la alţii, fără de ştirea proestosului; şi de acestea încă gândesc că nu este nicidecum păcat, prin aceea că chivernisesc rău ascultările lor, adică făcând la slujbele lor ceva cu părtinire ori cu împătimire ori cu răutate ori cu pizmă, ori fără conştiinţă şi după osteneală.

O, omule, nu te înfricoşezi auzind în fiecare zi pe Dumnezeu care îţi zice: "Cuvânt deşert să nu iasă din gura voastră; căci amin zic vouă, şi pentru cuvântul deşert veţi da răspuns? Şi pentru apa rece veţi lua răsplată". Nu auzi !? ...

VIAȚA SFÂNTULUI DANIIL SIHASTRUL DE LA MÂNĂSTIREA VORONEȚ

(Prelucrată după un studiu de preot prof. Petru Răzuş din revista Studii Teologice nr. 3-4, anul 1956, a Patriarhiei Române, Bucureşti)

Acest bărbat sfânt a fost din tinerețile sale împodobit de Dumnezeu cu daruri alese, asemenea unui pom încărcat de roade.

El s-a născut dintr-o familie de oameni săraci de pe moşia Episcopiei de Rădăuți şi a primit din Botez numele de Dumitru.

Pe când lucra pe moşia mânăstirii împreună cu monahii, fiind încă un băiețandru, a prins multă dragoste de viața călugărească, învățând pravila şi ascultând sfaturile monahilor.

Evlavios la suflet şi cu inimă plină de smerenie şi blândețe, tânărul Dumitru a îndrăgit calea Domnului şi părăsind deşertăciunile vieții a intrat în cinul monahicesc, primind metanie în mânăstirea Rădăuților.

Numele lui de călugărie a fost David. Acolo a avut prilejul ca să urmeze şcoala Episcopiei de Rădăuți, adăpându-se cu lăcomie din izvoarele învățăturii celei mântuitoare.

Sporind cu învățătura, el sporea şi la îmbunătățirea vieții întru cele duhovniceşti. Luminându-se la cele dinlăuntru prin rugăciuni fierbinți şi tot felul de nevoințe, s-a învrednicit în scurtă vreme de darul tămăduirilor şi al proorociei. Pe lângă acestea mai avea şi darul sfătuirii duhovniceşti, din care se vedea adânca lui înțelepciune pe care o primise de la Dumnezeu.

Cuviosul David (adică sihastrul Daniil de mai târziu), n-a rămas multă vreme în mânăstirea Rădăuți, ci s-a retras în Mânăstirea Sf. Lavrentie aproape de Vicovul de Sus, pe locul care se zice Lavra (unde a fost pe vremuri lavră de călugări).

În mânăstirea aceasta, el urmează aceeaşi viață înaltă, petrecându-şi vremea în rugăciuni fierbinți, pe care le făcea stând în genunchi, cu post şi cu multe osteneli.

Lucrul mâinilor (rucodelia) era împletirea coşurilor de nuiele, iar hrana lui erau verdețurile (buruienile) şi rădăcinile. În chilia lui nu se stingea lumina niciodată în vremea nopții. Era aspru - atât cu el însuşi, cât şi cu alții - însă la toate avea dreaptă socoteală. Mulți oameni se foloseau din viața şi din sfaturile lui.

O dată fiind trimis de egumenul mânăstirii la târgul din oraşul Siret, a întârziat prea mult fiind silit de credincioşi ca să le dea sfaturi. Pentru asta egumenul l-a canonisit foarte aspru. Tânărul David a împlinit canonul fără de cârtire, însă după aceea n-a mai stat în mânăstire, ci s-a retras în singurătate în Valea pârâului Putna, pentru a-şi împlini fără piedică, nevoințele sale.

Odată cu retragerea lui la pustie, cuviosul David a îmbrăcat schima cea mare primind numele de Daniil.

Şi-a ales locul de sihăstrie tocmai unde se varsă apa Viteului în pârâul Putnei, acolo era locul cel mai sălbatic şi mai depărtat de lume. În partea stângă a Putnei, cum urci la deal prin codrii cei nepătrunşi, se ivesc nişte stânci uriaşe de gresie. Într-una din stâncile acestea, a început să-şi sape locuința sa cuviosul nostru Daniil.

Ani întregi s-a ostenit cuviosul, cioplind stânca cea vârtoasă, până când şi-a făcut o încăpere pentru locuință şi alta pentru Paraclis, cari se văd până în ziua de astăzi şi poartă numele Sfântului Daniil Sihastru.

Viața lui cea minunată n-a putut să rămână tăinuită de lume. Aroma cea duhovnicească a faptelor s-a răspândit în toate părțile. Au început să curgă spre chilia lui mulțime de credincioşi, unii mergeau pentru sfaturi, iar alții pentru a se tămădui de felurite boli. Toți îl cinsteau ca pe un sfânt, căci pe lângă altele Cuviosul Daniil avea şi darul proorociei.

Era cunoscut şi cinstit nu numai de norodul cel simplu, ci de însuşi Voievodul țării şi de toți boierii.

După toate mărturiile istoriei, se poate vedea cât de mult s-a împrietenit cu Ştefan cel Mare, încă din anii tinereții lui, când era stăpân în Moldova Bogdan, tatăl lui Ştefan.

Cuviosul Daniil era mai în vârstă ca Ştefan, care îl avea la mare evlavie pentru faptele lui cele minunate şi mai ales pentru adânca lui înțelepciune.

Unii scriitori de azi sunt de părere că voievodul Ştefan a cunoscut pe Sihastru abia atunci când a fost țara în primejdie, după înfrângerea moldovenilor la Valea Albă.

Adevărul însă este că Ştefan Vodă îl cunoştea pe Sihastru încă din tinerețe, înainte de a se urca pe tronul țării.

El venea adesea la chilia Sfântului, pe vremea când se liniştea în Valea Putnei, şi uneori petreceau împreună mai multe zile de-a rândul, ascultând învățăturile lui şi dormind pe o prispă de piatră, după cum povestesc oamenii din apropiere, căci au auzit de la bătrânii lor. Apoi când tatăl voievodului Ştefan a fost ucis la Reuşeni (de Petru Asan), atunci tânărul Ştefan vine iarăşi la chilia Sihastrului, unde află mângâiere şi îmbărbătare întru scârba lui cea mare. Atunci - spune tradiția - că i-a proorocit Sf. Daniil tânărului Ştefan că va ajunge voievod al țării, după cum s-a şi împlinit cuvântul. Asta a făcut ca numele lui să fie şi mai cinstit în fața norodului.

Din această vreme aproape toată viața Cuviosului Daniil se împleteşte cu faptele cele mărețe ale voievodului Ştefan.

Aceasta se dovedeşte din istoriile vechi (ale cronicarilor), din diferite inscripții şi din tradiție.

Voievodul în marea lui evlavie, îl asculta totdeauna şi pentru aceasta la blagoslovit Dumnezeu cu multe biruințe asupra vrăjmaşilor țării, mai ales asupra păgânilor turci.

De aici putem înțelege pentru ce Voievodul Ştefan a primit numele de: "Cel Mare şi Sfânt". Căci mai toți oamenii cei mari, cari au avut legături cu sfinții şi au ascultat de sfatul lor, au ajuns şi ei la sfințenie (cum a fost Sf. Împărat Constantin cel Mare, Iustinian cel Mare, Voievodul Neagoe Basarab, Mircea cel Mare şi alții).

Pe când sihăstrea Cuviosul Daniil pe Valea Putnei, fiind cercetat odată de Voievodul Ştefan, Cuviosul îl sfătuieşte ca să înalțe o mânăstire în acele locuri frumoase şi liniştite. Voievodul l-a ascultat şi a zidit acolo vestita mânăstire Putna (unde se află şi mormântul lui Ştefan Vodă). Această mânăstire a fost sfințită în anul 1471 (mânăstirea nu este departe de chilia Sihastrului Daniil).

La această sfințire au luat parte Mitropolitul țării, Teoctist, Episcopul Tarasie al Romanului, Antim Teodor de la Bistrița, arhim. Iosaf de la Neamț, care a ajuns apoi egumen la Putna.

Ştefan cel Mare ar fi dorit ca să-l pună stareț la Putna pe Cuviosul Daniil (ca cel care era părintele lui duhovnicesc) însă cuviosul n-a voit egumenia, ci s-a retras la chilia lui.

După aceea Părintele nostru Daniil n-a mai avut linişte în Sihăstria lui ca mai înainte. Valea Putnei era mereu călcată de rădvanele (trăsurile) boiereşti, care vizitau mânăstirea Putna şi din evlavie treceau şi pe la chilia Sihastrului Daniil.

Sfântul a început să se gândească la un alt loc de linişte, mai ferit de lume.

Dar tocmai in vremea aceea, s-a săvârşit din viaţă mitropolitul ţării Teoctist. Şi (după cum spune tradiţia) Ştefan Vodă avea ca scop să-l aducă la scaunul mitropoliei pe Sf. Daniil Sihastrul.

S-au pregătit toate pentru alegerea lui şi s-a pornit mult alai, soborul clericilor de la Suceava cu boierii cei mari spre chilia Sfântului.

Dar în noaptea aceea, Cuviosul luase drumul prin munte spre Voroneţ. Trimişii Domnului şi Soborul au aflat chilia Sihastrului goală.

Sfântul Daniil - având oarecari semne despre planul Voievodului - a apucat înainte calea pustiei. A trecut munţii Obcina Mare, apoi pe apa Voroneţului (care i se mai zice şi apa Corbului) şi a ajuns în nişte locuri sălbatice şi necălcate de oameni. Acolo sub stânca Şoimului, pe apa Voroneţului şi-a făcut noua lui chilie.

Mai la vale de chilia lui era mânăstirea de călugări, unde era egumen Popa Misail pe la 1471. (Biserica aceasta de lemn a fost zidită apoi din piatră de Ştefan, după îndemnul Sf. Daniil).

În scurtă vreme a mers vestea iarăşi prin ţară despre faptele lui şi lumea a început să-l caute, iar ucenicii roiau împrejurul lui ca şi albinele.

Sfântul Daniil era acum bătrân şi mergea aplecat, sprijinindu-se în toiag. El vindeca felurite boli şi betegiuni (cum spun bătrânii), avea adeseori vedenii minunate şi spunea mai înainte cele viitoare.

Mulţi dintre ucenicii lui au avut viaţă înaltă, iar unii au ajuns până la scaunul Mitropoliei (cum a fost mitropolitul Grigorie Roşca, ucenicul sfântului).

Când ţara Moldovei se afla în pericol, Voievodul Ştefan alerga la chilia Sf. Daniil pentru a-i cere rugăciuni şi sfaturi.

Aşa de pildă după lupta cu turcii de la Valea Albă, unde moldovenii avură pagube mari, Ştefan Vodă a mers la chilia Sf. Daniil.

Iată cum scrie cronicarul Ioan Neculce despre vremea aceea:

"Iar Ştefan Vodă, mergând de la Cetatea Neamţului în sus pe Moldova, a mers pe la Voroneţ unde trăia un părinte Sihastru, pe nume Daniil. Şi bătând Ştefan Vodă în uşa Sihastrului să-i descuie, a răspuns Sihastrul să aştepte Ştefan Vodă afară, până îşi va isprăvi ruga. Şi după ce şi-a isprăvit Sihastrul ruga, l-a chemat în chilie pe Ştefan Vodă. Şi s-a spovedit Ştefan Vodă la dânsul.

Şi l-a întrebat Ştefan Vodă pe Sihastru ce va mai face, că nu poate să se mai bată cu turcii: închina-va oare ţara la turci, au ba? Iar Sihastrul a zis să nu se închine, că războiul este al lui. Numai că, după ce va izbândi să facă o mânăstire acolo în numele Sf. Gheorghe, care să fie hramul Bisericii.

Deci a purces Ştefan Vodă în sus, pe la Cernăuţi şi pe la Hotin, şi a strâns oaste, feluri de feluri de oameni şi a purces în jos.

Iar turcii înțelegând că va să vie Ştefan Vodă cu oaste în jos, au lăsat şi ei Cetatea Neamțului de a o mai bate şi au început a fugi spre Dunăre. Iar Ştefan Vodă a început a-i goni din urmă şi a-i bate până i-a trecut Dunărea.

Şi întorcându-se înapoi Ştefan Vodă, s-a apucat de a făcut Mânăstirea Voronețului şi a pus Hramul Bisericii Sfântul Gheorghe." (din "O seamă de cuvinte" de Ion Necuce).

După cum se vede cuviosul Daniil era destul de cunoscut de Ştefan Vodă, pentru aceasta nu se sfieşte să-i zică să mai aştepte afară. Iar îndemnurile lui către Voievod erau mai ales pentru zidirea mânăstirilor şi ajutorarea celor nevoiaşi.

Prin cuvântul Sfântului, se preamărea Dumnezeu şi Sfintele Locaşuri, iar darul lui Dumnezeu preamărea pe evlaviosul Voievod, care dădea ascultare Sfântului.

Sfântul Daniil a ajuns să vadă cu ochii împlinirea dorinței sale, căci la 1488 a fost sfințită Mânăstirea Voronețului, pe vremea egumenului Efrem.

După spusele tradiției, Sf. Daniil ar fi fost stareț în Mânăstirea Voronețului după Efrem, care a fost pe vremea Sfinției Sale.

Acest lucru se dovedeşte şi din slovele cari sunt pe mormântul lui. La anul 1488 (17 August) Ştefan Vodă dăruieşte mânăstirii Voroneț Toplița Rece şi Suha Mare cu toate poienile şi muncelele, cu izvoarele Răcăoane, Astra şi Negrileasa.

La moartea starețului Efrem, Sf. Daniil se afla în mânăstire, fiind silit de bătrânețe să părăsească sihăstria lui cea mult iubită.

Pentru aceasta soborul mânăstirii Voroneț îl alege stareț. Nu mult după 1488 viteazul nevoitor, împovărat de mulțimea anilor, îşi dă sufletul în mâinile Domnului. A fost îngropat în pronaosul (nartica) Bisericii în partea dreaptă.

La înmormântarea Sfântului (după cum spune tradiția) a fost de fața şi Voievodul Ştefan, cu un mare sobor de clerici. Din porunca Voievodului s-a aşezat pe mormântul lui o lespede frumoasă de gresie. Pe această lespede sunt săpate următoarele cuvinte: "Acest mormânt este al părintelui nostru David, ca schimonah Daniil". Inscripția este simplă, fără cuvinte de slavă după cum a fost şi viața lui simplă şi smerită.

După cinstita lui adormire, evlavia credincioşilor n-a contenit şi nici nu s-a micşorat, ci mai vârtos a sporit prin mulțimea minunilor care se făceau la mormântul lui.

Veneau vlădicii şi norodul din depărtare pentru a săruta cinstitele lui moaşte şi toți aflau ajutor şi mângâiere întru boli şi necazuri.

Numele Sf. Daniil Sihastru şi vestea minunilor lui se răspândeşte în toate colțurile țării şi ajunge să fie cunoscut şi de alte nații. De pildă, vestitul teolog malorus (ucrainian) Zaharia Kopistemschi, când pomeneşte despre Sfinții Români (în cartea sa "Palidonia") scrie şi despre Sfântul Daniil de la Voroneț numindu-l "Ciudovoreț" - făcător de minuni.

De asemenea Cuviosul Daniil este trecut pe lista Sfinților moldoveni în actele curții imperiale din Rusia scrise de către Şambelanul Andrei Nicolaievici Muravier. Lista (adică catalogul) aceasta cu Sfinții Români a fost cerută de Mitropolia Moldovei în anul 1857. În actul acesta sunt trecuți 17 Sfinți Români cu viețile lor (Sf. Daniil este al faptelor).

Şiragul Sfinţilor Români este destul de bine cunoscut şi se găsea prin mânăstirile noastre, de unde ajungea cunoscut şi de străini (cum este cazul cu teologul rus de mai sus).

În volumul IV cu Vieţile Sfinţilor scris de mitropolitul Dosoftei al Moldovei, la pagina 152 se află scrise următoarele: "Deci mulţi sfinţi se fac, şi până astăzi se fac ... căci în vremea de acum mulţi sfinţi sunt de petrec cu noi, care numai Domnul îi ştie la învierea lor. Dar tocmai din români mulţi sunt. la care le-am şi văzut viaţa şi traiul lor, dar nu s-au căutat fără numai Daniil de Voroneţ şi Rafail de Agapia; am sărutat şi sfintele lor moaşte".

În cartea "Oratoriul" a Ep. Melchisedec se spun între altele şi acestea: "Daniil de la M-rea Voroneţ, contemporan cu Marele Ştefan. Acest cuvios a îmbărbătat la luptă contra turcilor pe Marele erao, după vincela (înfrângerea) ce suferise de la ei la Valea Albă".

Cuviosul Daniil între sfinţi se mai poate vedea şi din mineiele vechi şi din unele mai noi, precum şi în unele poezii, cum este poezia "Daniil Sihastru" a lui D. Bolintineanu după cronicarul Neculce.

Afară de aceste mărturii care se găsesc prin cărţi, mai sunt şi diferite hrisoave din vremea veche, care pomenesc numele lui, socotindu-l ca sfânt. Aşa de pildă într-un act al voievodului Iliaş Mareş din anul 1531 (21 Martie) se întăreşte dania mitropolitului Grigorie de la Voroneţ unde zice: "este hramul Sf. Mare Mucenic Gheorghe ... şi unde odihneşte Sfântul stareţ Daniil".

Într-unul din actele Mitrop. Grigorie Roşca (ucenicul Sf. Daniil) mitropolitul cere ca să fie pomenit între ctitori şi anume zice: "după pomenirea Sfântului Daniil, a treia zi".

În actul voievodului Alex. Lăpuşneanu din anul 1558 (5 Aprilie) se întăreşte Mânăstirii Voroneţului satul Grăgăeşti, "unde (zice) este hramul Sf. M. M. Gheorghe şi unde este Sfântul Stareţ Daniil".

Apoi într-un hrisov al voievodului Petru Şchiopu din Iunie 1575, se pomeneşte iarăşi despre "moaştele Sfântului Stareţ Daniil".

Iar din actul voievodului Ieremia Movilă din 17 Dec. 1599 se întăresc alte ctitorii ale M-rii Voroneţ (satele Trăisteni, Tăcnauca şi Hlinovoda cu iazuri şi mori).

Toate aceste hrisoave (acte) domneşti ale M-rii Voroneţului *vorbesc* şi despre Sf. Stareţ Daniil sau despre Moaştele Prea Cuviosului de Dumnezeu rugător Părintele nostru Daniil cel Nou. Ele vorbesc despre sfinţenia lui şi adeveresc că a fost stareţ la Voroneţ. Însă pomenirea Sf. Daniil a rămas încă şi mai vie în sufletele ucenicilor săi, cum a fost mitropolitul Roşca Grigorie, vărul voievodului Petru Rareş, care avea metanie din Voroneţ, unde s-a retras la urmă din scaun şi monahul Ioan, care scrie în cartea sa slavonă (Viaţa Sf. Efrem) această însemnare: "Am dat (această carte) la M-rea Voroneţului unde din fragedă tinereţe şi din copilărie, m-am făgăduit lui Dumnezeu cu rugăciunile Sfânt Părintelui nostru Daniil cel Nou şi unde am primit mântuitorul şi îngerescul cin".

Deşi nu se află alte mărturii scrise de la alţi ucenici ai Sfântului, însă urmele lor au rămas în toate părţile Moldovei şi mai ales prin pustietăţile din Munţi, unde au întemeiat schituri şi mânăstiri, ţinând aprinsă flacăra credinţei şi pomenirea stareţului neştearsă până azi.

Moaştele Sf. Daniil odihnesc până azi în M-rea Voroneţ. Numai o parte din ele, şi anume un deget (cu care a arătat lui Ştefan unde să zidească M-rea Putna) este dăruit M-rii Putna de către egumenul Ghedeon în 1749 şi este făcător de minuni.

Dar viaţa aceea minunată a Cuviosului n-a rămas numai în amintirea ucenicilor lui şi a credincioşilor cari l-au cunoscut, ci şi pe locurile unde a trăit numele lui se întâlneşte la tot pasul.

Mai cu seamă în Valea Putnei, unde sunt chiliile lui (mai bine cunoscute). Aici stânca este scobită cu dalta şi are 2 încăperi: un paraclis cu 3 despărţituri, lung de 9,25 m şi înalt de 2 m şi o chilie sub paraclis unde locuia el. În preajma chiliei lui era peştera unei căprioare, unde se zicea că-şi adăpostea calul Ştefan Vodă, când venea la Sf. Daniil.

DESPRE ICOANA SFÂNTULUI DANIIL

La M-rea Voronet se află zugrăvită icoana Sf. Daniil pe peretele din afară al Bisericii. Zugrăveala este făcută pe vremea Mitropolitului Grigorie Roşca (ucenicul Sf. Daniil) la anul 1547 după moartea acestuia. În tinda Bisericii este o altă icoană a Sf. Daniil, alături de Mitropolitul Grigorie. Lângă capul Sfântului scrie cu litere slavone: "Sf. Daniil".

O altă icoană se află într-o Sf. Evanghelie, dăruită M-rii de către Mitrop. Grigorie.

Alte chipuri ale Sfântului, asemenea cu cele amintite (copii) se mai află pe icoanele vechi ale hramului, cari se aşezau pe analog lângă mormântul Sfântului.

Din toate mărturiile acestea scrise şi nescrise precum şi din minunile care se fac până azi la mormântul lui, este "absolut dovedit că Daniil Sihastru este sfânt şi că s-a bucurat de un cult (adică cinstire) public în întreaga Moldovă, fiind cunoscut cultul lui şi peste granițe până la Kiev" (cum se arată în cartea lui Stan, pag.33).

După pilda vieţii lui Ava Daniil, au petrecut prin văile Carpaţilor (mai ales pe valea Sucevei şi a Putnei) o mulţime de călugări, cari şi-au luat schima cea mare şi mulţi din ei au primit cununa sfinţeniei, fiind cinstiţi de norod, alături cu Sf. Daniil.

De pildă:
La M-rea Moldoviţa era Sf. Vasile Ieroschimonahul, pomenit în Palidonia lui Kopistemschi ca "făcător de minuni".

La Suceviţa, pe dealul Turcoiului, a petrecut viaţă sfântă monahul Isaachie ("cel ce stăpânea duhurile") - după D. Dan, publicat de Acad. Rom.

La M-rea Putna a trăit în Sihăstrie Sf. Rafail Schimonahul - din ale cărui moaşte se păstrează o parte, ferecate în argint, cu inscripţia: "Teoctist, numit după cinul schimonahicesc Rafail".

La M-rea Voroneţ Sfântul Daniil are ca vrednic urmaş de sihăstrie pe Ieroschimonahul Epifanie (pe la anii 1660) de care aminteşte Veniamin Costache în "Patericul Sfinţilor din Moldo-România".

Iar la M-rea Rădăuţiului se aflau prin sec. al XVII-lea moaştele întregi ale Sf. Leontie, un Ieroschimonah făcător de minuni (vezi Sf. Irinarh, precum şi Mitropolitul Dosoftei).

Deci sămânţa aruncată de Sfântul Daniil Sihastrul a adus roade bogate în toate părţile Moldovei de Sus, făcând astfel începutul organizării vieţii mânăstireşti din aceste părţi.

Este de însemnat că Sfântul Daniil umbla înr-o haină (rasă) goală ţesută din păr de capră, era luminat la faţă şi dulce la cuvânt. Înţelepciunea vorbelor lui îi făcea pe toţi să se minuneze şi să-l cinstească.

Pentru asta şi Voievodul Ştefan a căutat să facă prietenie cu el şi l-a avut ca părinte duhovnicesc până la moarte.

Deşi unii istorici susțin că Sf. Daniil este rudenie cu Ştefan cel Mare, devreme ce - zic ei - că avea aşa de mare îndrăzneală la el.

Însă pentru un bărbat îmbunătățit şi sfânt cum era Daniil, nu este nevoie ca să fie rudă cu dregătorii țării pentru a le câştiga prietenia. Sfințenia vieții câştigă cinstea şi încrederea atât a norodului, cât şi a voievodului.

Pentru trecerea Cuv. Daniil în rânduiala sfinților nu s-au făcut soboare şi nici nu s-au încheiat acte oficiale, căci el a fost socotit ca sfânt încă din vremea când era în viață, iar după cinstita lui adormire, nimenea nu s-a îndoit de sfințenia lui, nici chiar străinii, căci prin minunile cari se făceau la mormântul lui şi prin felul cum se împlineau proorocirile lui, toți îl aveau ca sfânt.

Sfântul Ioan Iacob Ieroschimonahul
Sihastru din Țara Sfântă

Partea a III-a

Acatistul Sfântului
Prohodul Maicii Domnului
Viața Sfântului Nifon de la Argeş
Câteva canoane referitoare la Sărbătoarea Sfintei Învieri şi în general celelalte sărbători
Raportul lui Pilat către Cezarul Tiberiu (fragment)

ACATISTUL SFÂNTULUI IOAN IACOB ROMÂNUL, SIHASTRU DIN ȚARA SFÂNTĂ (1913 - 1960)

Condacul 1

Pe sihastrul cel mare al Bisericii lui Hristos, pe povățuitorul cel duhovnicesc al monahilor şi pe odrasla cea din Moldova răsărită, veniți toți binecredincioşii creştini să-l lăudăm şi cu dragoste să-i cântăm:

Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou de la Hozeva!

Icosul 1

Făcătorul Îngerilor şi al oamenilor, Dumnezeu Atotțiitorul, te-a ales dintru început să părăseşti toate cele deşarte ale lumii acesteia şi rănindu-ți inima cu dumnezeiasca dragoste, la limanul cel de mântuire al sihăstriei ai alergat, pentru care minunându-ne strigăm ție:

Bucură-te, că din pruncie pe Dumnezeu ai iubit.
Bucură-te, că pentru dragostea Lui, de cele deşarte ai fugit.
Bucură-te, că din părinții credincioşi Maxim şi Ecaterina ai răsărit.
Bucură-te, că la Sfântul Botez, numele Sfântului Prooroc Ilie, ai primit.
Bucură-te, că de mic ai rămas orfan de părinți.
Bucură-te, că Maria, bunica ta te-a îngrijit.
Bucură-te, că ea ți-a fost o vreme ocrotitoare pământească.
Bucură-te, că te-a învățat din pruncie sfânta credință creştinească.
Bucură-te, că grea ți-a fost copilăria.
Bucură-te, că te-a ajutat să câştigi veşnicia.
Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou de la Hozeva!

Condacul 2

Urmând şcolile vremii în sat şi înstrăinat de cei cunoscuți ai tăi, ai păstrat în suflet dorul după slujirea aleasă lui Hristos şi niciodată nu te-ai făcut părtaş jocurilor copilăreşti, ci totdeauna cântai din inimă lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 2

Murind bunica ta, singura mângâiere pământească, pe când aveai abia zece ani, de minunată vedenie te-ai învrednicit în ziua Învierii, văzând în Sfântul Altar al Bisericii pe Domnul Iisus Hristos Înviat, pentru care auzi de la noi unele ca acestea:

Bucură-te, căci fiind curat cu inima, pe Hristos Dumnezeu Îl vedeai.
Bucură-te, că la mormântul părinților, să aprinzi lumânări, adeseori mergeai.
Bucură-te, că singur în casă ai locuit.
Bucură-te, că mângâiere, întărire şi nădejde în Domnul ai aflat.
Bucură-te, că tainic lucrător al Rugăciunii lui Iisus din copilărie te-ai arătat.
Bucură-te, că inima nu ți-ai lipit de cele de jos, trecătoare.
Bucură-te, că pe Maica Domnului ți-ai luat ocrotitoare.
Bucură-te, că în taina singurătății, linişte ai aflat.
Bucură-te, că în voia lui Dumnezeu, te-ai lăsat.
Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou de la Hozeva!

Condacul 3

După ce ai terminat clasele primare în satul natal din comuna Hodoriştea, apoi Gimnaziul la Lipcani şi Liceul la Cernăuţi, ţi-ai destăinuit gândul arhimandritului Eugen Laiu, că vrei să te călugăreşti şi să cânţi neîncetat lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 3

Renunţând la toate cele deşarte pentru dragostea lui Hristos, te-ai închinat Sfintelor Moaşte ale Sfântului Mucenic Ioan cel Nou de la Suceava, apoi ţi-ai urmat drumul la Sfânta Mânăstire Neamţ, pentru care auzi şi de la noi unele ca acestea:

Bucură-te, preafericite suflet de Dumnezeu iubit.
Bucură-te, că episcopul Nicodim Munteanu te-a primit.
Bucură-te, că la bolnavi cu ascultarea rânduit ai fost.
Bucură-te, că învăţând şi meşteşugul doctoricesc la mulţi erai de folos.
Bucură-te, că mult te minunai de toată zidirea lui Dumnezeu iubit.
Bucură-te, că ziua şi noaptea vorbeai cu Tatăl Ceresc, necontenit.
Bucură-te, că pentru citirea cărţilor de folos, mare râvnă aveai.
Bucură-te, că Biserica, oamenii şi cărţile mult iubeai.
Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou de la Hozeva!

Condacul 4

După tunderea în monahism cu numele marelui Botezător Ioan, vedem dumnezeiasca purtare de grijă faţă de tine, Prea Cuvioase, că vei sihăstri în locurile unde s-a nevoit şi a cântat şi el lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 4

Precum oarecând Avraam a plecat din patria şi dintre rudeniile sale, aşa şi tu Prea Cuvioase ai plecat din Moldova la Sfintele Locuri, pentru care îţi grăim:

Bucură-te, că te-ai făcut următor patriarhilor cu credinţa.
Bucură-te, că te-ai asemănat Sfinţilor cu nevoinţa.
Bucură-te, cu Avraam ascultătorul.
Bucură-te, cu Iacob de Dumnezeu văzătorul.
Bucură-te, cel fără de răutate ca Moise.
Bucură-te, cel plin de blândeţe ca David.
Bucură-te, că răbdător ca Iov te-ai arătat.
Bucură-te, căci cu îndrăzneală ca Botezătorul, fărădelegea ai mustrat.
Bucură-te, ca un prooroc văzător de cele viitoare.
Bucură-te, că la Locurile Sfinte te-ai închinat cu ardoare.
Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou de la Hozeva!

Condacul 5

La stăruințele Preafericitului întru pomenire Patriarh al Sfintei Cetăți a Ierusalimului Damianos, ai fost primit în obştea Sfântului Sava unde cântai lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 5

Grele au fost încercările şi ascultările la care ai fost rânduit, Prea Cuvioase, însă cu darul lui Hristos, pe care de-a pururi îl aveai în inimă, le-ai împlinit cu dragoste pe toate, auzind de la noi unele ca acestea:

Bucură-te, Prea Cuvioase Părinte Ioane.
Bucură-te, următor Sfântului Sava în canoane.
Bucură-te, căci cu Antonie te-ai asemănat în sfințire.
Bucură-te, că ai râvnit şi Marelui Arsenie.
Bucură-te, că de toți părinții bolnavi erai căutat.
Bucură-te, căci cu Sfântul Sisoe cel Mare la fapte te-ai asemănat.
Bucură-te, mângâietorul pelerinilor creştini ce te căutau.
Bucură-te, că pentru multa ta milostivire, "doctorul mânăstirii" toți îți ziceau.
Bucură-te, că prin minunea şi cu ajutorul Maicii Domnului ai scăpat de atacul beduinilor.
Bucură-te, că toate le săvârşeai ca pentru Dumnezeul creştinilor.
Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou de la Hozeva!

Condacul 6

Râvnind vieții sihăstreşti, ai luat binecuvântare de la ieroschimonahul Sava pentru a pleca în pustiul Qumran să-i cânți lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 6

Puțină a fost petrecerea ta aici deoarece au năvălit beduinii cu vitele şi a trebuit să pleci la Peştera Calomona din Valea Iordanului, pentru care îți strigăm aşa:

Bucură-te, că liniştea ai căutat.
Bucură-te, că de atacul unei hiene, prin mare minune ai scăpat.
Bucură-te, că răului prin fuga de el, te-ai împotrivit.
Bucură-te, că nu departe de Mânăstirea Sfântului Gherasim de la Iordan te-ai nevoit.
Bucură-te, că mari greutăți şi aici ai îndurat.
Bucură-te, că alt ucenic ai primit în Peştera Calomona, unde te-au aşezat.
Bucură-te, că de aceeaşi râvnă şi dragoste te mistuiai.
Bucură-te, că mult Valea Iordanului cântai.
Bucură-te, că de grea boală a pântecului ai fost lovit.
Bucură-te, căci şi aşa bolnav, pravila şi canoanele le-ai împlinit.
Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou de la Hozeva!

Condacul 7

Chinuitoare ți-a fost boala de un an şi jumătate, încât ai slăbit până la totală istovire, dar cu veselă față cântai lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 7

Când şi în Țara Sfântă pârjolul războiului s-a abătut, fost-ai închis cu italienii şi cu germanii într-un lagăr timp de aproape un an, pentru care auzi acestea:

Bucură-te, că ispitele nu te-au spăimântat.
Bucură-te, că pentru dragostea lui Hristos le-ai răbdat.
Bucură-te, că în scârbele vieții te-ai întărit în cugetul tău.
Bucură-te, că în necazuri şi suferințe cereai ajutorul lui Dumnezeu.
Bucură-te, că slăbit de boala stomacului nădejdea o aveai Sus.
Bucură-te, că din lagăr ai scăpat, cu puterea lui Iisus.
Bucură-te, că din nou în Lavra Sfântului Sava ai fost primit.
Bucură-te, că în aceleaşi ascultăriai fost rânduit.
Bucură-te, că la Mânăstirea Sfântului Teodosie ai ajuns.
Bucură-te, că vindecarea în suferințe, ai primit de Sus.
Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou de la Hozeva!

Condacul 8

Învrednicindu-te să fii hirotonit diacon şi preot la Sfântul Mormânt al Domnului Iisus, pentru a putea pleca în pustie, cu mulțumită ai cântat lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 8

Mare ți-a fost bucuria când ai ajuns la loc de linişte ca egumen la Schitul Românesc de la Iordan, unde fiind numai cu ucenicul tău, te rugai şi pentru țara şi poporul nostru, pentru care auzi de la noi unele ca acestea:

Bucură-te, că Sfintele Slujbe la Schitul Românesc le săvârşeai cu credință.
Bucură-te, că aspră şi grea ți-a fost lupta în nevoință.
Bucură-te, că cinci ani aici la Schit te-ai nevoit.
Bucură-te, că de aici în pustiul Hozeva ai călătorit.
Bucură-te, că mare dor de singurătate te-a mistuit.
Bucură-te, că în Mânăstirea Sfântul Gheorghe Hozevitul, un an de zile ai petrecut.
Bucură-te, că mereu desăvârşita linişte o căutai.
Bucură-te, că prin sudorile sihăstriei, cărbunii patimilor îi stingeai.
Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan ce Nou de la Hozeva!

Condacul 9

Prin purtarea de grijă a Bunului Dumnezeu şi a Prea Curatei Sale Maici, ai ajuns la loc de linişte şi reculegere desăvârşită, în Peştera unde pustnicise şi Sfânta Ana, mama Născătoarei de Dumnezeu, cântând cu bucurie: Aliluia!

Icosul 9

Pentru totdeauna ai zăvorât dorința plecării din acest loc binecuvântat până la sfârşitul vieții, petrecând în aspră nevoință, pentru care auzi de la noi aşa:

Bucură-te, văzătorule de vedenie dumnezeiască.
Bucură-te, locaş de lumină cerească.
Bucură-te, că lumii răstignindu-te, jertfă Domnului te-ai adus.
Bucură-te, că ai fost pildă de mântuire către patria cea de Sus.
Bucură-te, temelie neclintită a pustniceştilor strădanii.
Bucură-te, aleasă floare din Văile Iordanului.
Bucură-te, mare sihastru şi de monahi povățuitor.
Bucură-te, al Fecioarei ales păzitor.
Bucură-te, slujitor al Prea Sfintei Fecioare neclintit.
Bucură-te, că prin iconomie de Sus, preoția ai primit.
Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou de la Hozeva!

Condacul 10

Fiind cu anevoie de ajuns la acest minunat loc pustnicesc, primeai la peşteră doar suflete sincere de mântuire şi le povățuiai să cânte lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 10

De aducere aminte de moarte, de ziua Judecății şi de Jertfa Sfântă a Milostivului Hristos, îi povățuiai pe toți ucenicii, de la care auzi unele ca acestea:

Bucură-te, Părinte Ioane, cugetător smerit.
Bucură-te, că împreună cu Vasile cel Mare la moarte ai gândit.
Bucură-te, ca Ioan Gură de Aur, iscusit vorbitor.
Bucură-te, cu Sfântul Grigore împreună liturghisitor.
Bucură-te, cu Îngerii viețuitor.
Bucură-te, de Hristos, purtătorule.
Bucură-te, păzitor fierbinte al făgăduințelor călugăreşti.
Bucură-te, împlinitor cu scumpătate al canoanelor soborniceşti.
Bucură-te, împreună cu Nicodim Aghioritul, al dreptei credințe apărătorule.
Bucură-te, al Sfintei Tradiții patristice, cu mare sfințenie păstrător.
Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou de la Hozeva!

Codacul 11

Văzând viețuirea ta cea îngerească, în Peştera Sfintei Ana, cade-se nouă a ne schimba viața cea păcătoasă şi început bun să cerem de la Dumnezeu, cântându-I: Aliluia!

Icosul 11

Mare mâgâiere au aflat toți frații români aflați în pribegia vieții, celei trecătoare pe la Locurile Sfinte, la Schitul Românesc de la Iordan şi Peştera Prea Cuvioşiei Tale, Părinte Ioane, de la care auzi unele ca acestea:

Bucură-te, odor de preț al Bisericii creştineşti.
Bucură-te, fierbinte rugător pentru toți creştinii Țării Româneşti.
Bucură-te, podoaba cea aleasă a preoților celor cuvioşi.
Bucură-te, tărie cu ajutorul celor neputincioşi.
Bucură-te, că mare vedenie cerească înainte de moarte ți s-a arătat.
Bucură-te, că pentru nevoințe, la mari descoperiri te-ai ridicat.
Bucură-te, mirul cel cu bună mireasmă al Harului Ceresc.
Bucură-te, doritor de mântuire neamului românesc.
Bucură-te, la Judecătorul Hristos, Apărătorule.
Bucură-te, mărgăritar ceresc al neamului nostru luminătorule,
Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou de la Hozeva!

Condacul 12

Uimitoare a fost plecarea ta din viața pământească, căci trimişi au fost toți sfinții, cărora le-ai scris cântări, să-ți însoțească sufletul la Ceruri, pe care îi binecuvântai, în ziua adormirii tale şi cânatu cu toții lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 12

Întrega Biserică dreptmăritoare a Răsăritului se bucură de sfințenia vieții tale, Prea Cuvioase Părinte Ioane şi de chipul cel prea minunat al preaslăvirii Sfintelor Tale Moaşte, pentru care auzi de la toată creştinătatea ortodoxă unele ca acestea:

Bucură-te, cel ce ai fost înger în trup şi acum cu ei locuieşti.
Bucură-te, Sfinte, care cu toți Sfinții te veseleşti.
Bucură-te, cu Apostolii şi cu Mucenicii vorbitorule.
Bucură-te, cu Drepții şi cu Cuvioşii locuitorule.
Bucură-te, de multe feluri de primejdii păzitor.
Bucură-te, luceafăr ales al clerului bisericesc strălucitor.
Bucură-te, că hrană duhovnicească în scrierile tale ne-ai lăsat.
Bucură-te, că cei deznădăjduiți şi scârbiți de viață prin ele mângâiere au aflat.
Bucură-te, că prin Sfintele Tale Moaşte minuni s-au arătat.
Bucură-te, că închinându-ne lor, sufletul ni se umple de dor neîncetat.
Bucură-te, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou de la Hozeva!

Condacul 13

O, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioan cel Nou, plăcutule al lui Hristos şi rugător fierbinte către Dumnezeu pentru neamul românesc şi toată Ortodoxa creştinătate, primeşte acest smerit dar de la noi, cei de o credinţă şi de un neam cu tine şi roagă-L pe Milostivul Dumnezeu, să ne păzească de tot felul de ispite, de scârbe, de primejdii şi de deznădejde, iar la sfârşitul vieţii noastre, cereştilor bucurii să ne învrednicească şi împreună cu tine să-I cântăm cântarea cea îngerească: Aliluia!

(Acest condac se zice de trei ori, apoi Icosul 1 şi Condacul 1)

Notă: Sfântul Ioan cel Nou de la Hozeva a adormit întru Domnul în 5 August 1960.

Rugăciune

O, Prea Fericite Ieroschimonah Ioan de la Iordan, caută cu milă frăţească la cei din faţa ta şi la tot sufletul cel dosădit şi amărât de valurile vieţii celei trecătoare şi roagă-L pe Atotputernicul Dumnezeu şi pe Prea Curata Sa Maică, să trimită grabnică mângâiere celor din suferinţă, tărie şi ajutor celor în ispite, nădejde celor deznădăjduiţi, pace celor tulburaţi, reazim săracilor, statornicie în dreptate, credinţă, unitate duhovnicească la tot poporul şi răbdare celor ce se ostenesc în mânăstiri, în peşteri, prin pustiuri, în ostroave şi în tot locul şi-n latura pământului.

Nu trece cu vederea primejdiile în care zace creştinătatea ortodoxă cea hărţuită de dezbinări, certuri, rătăciri şi erezii şi roagă fierbinte pe Prea Sfântul Duh să întărească Sfânta Biserică Dreptmăritoare, să-i dăruiască păstori de suflete iscusiţi şi gata de jertfă, pentru mântuirea turmei celei încredinţate lor, să-i lumineze pentru a-i învăţa pe credincioşi dreapta credinţă, să-i curăţească de tot felul de patimi şi să nu fie sminteală păstoriţilor lor.

Fii mijlocitor, către Cel ce toată viaţa I-ai dăruit-o, către Hristos, Fiul Tatălui Celui Veşnic şi de o fiinţă cu Prea Sfântul Duh, să ne izbăvească de tot felul de patimi şi întinăciuni trupeşti şi sufleteşti, să ne lumineze mintea, cu Lumina Sfintei Sale Evanghelii, să ne curăţească inima de toată ispitirea şi pofta cea rea, să ne ajute să punem început bun de mântuire şi a spori duhovniceşte în calea mântuirii, cu Darul Prea Sfântului Duh, iar (la) înfricoşatul Scaun de Judecată, mijloceşte Sfinte Ioane la Dreptul Judecător, ca cel ce ai câştigat îndrăzneală la Dânsul, să caute cu milă şi îndurare la ticăloasele noastre suflete şi nu după ale noastre nelegiuri să ne osândească, ci după marea, bogata şi dumnezeiasca Sa bunătate, să ne miluiască şi veşnicelor bunătăţi să ne învrednicească spre Slava Preamilostivului Dumnezeu, Celui în Prea Sfânta Treime Închinat. Amin

SLUJBA SFÂNTULUI IOAN CEL NOU HOZEVITUL

Luna August, Ziua a cincea

Înainte prăznuirea Schimbării la Faţă a Domnului nostru Iisus Hristos şi pomenirea Sfântului Mucenic Evsignie.

Tot în această zi se face pomenirea Sfântului Preacuviosului Părintelui nostru Ioan cel Nou de la Neamţ, numit şi Hozevitul, care s-a săvârşit în peştera Sfânta Ana din pustiul Hozeva, la 5 august 1960.

La Vecernia mică

La "Doamne strigat-am ..." se pun stihirile pe 4 glas 4.

Nimic n-ai iubit mai mult pe pământ, fericite Părinte, decât pe Dumnezeu; nici avere, nici cinste, nici fraţi, nimic din cele trecătoare. Ci, arzând pentru Taborul cel duhovnicesc, ai urmat lui Hristos prin aspre osteneli şi te-ai îmbrăcat în haină albă de lumină şi de nuntă.

Nu te-ai uitat la trupul tău cel slab şi neputincios, Preacuvioase, nici la fraţii şi părinţii tăi duhovniceşti din lavra Neamţului. Ci, ascultând glasul Duhului, ai alergat spre Ţara Sfântă şi Tabor unde te-a chemat Hristos, spre lumina cea neapusă a împărăţiei Sale.

Ai lăsat patria ta şi ai râvnit spre înălţimile Taborului şi ale Ermonului, spre Hristos cel schimbat la Faţă, care schimbă faţa şi chipul lumii prin har, credinţă şi pocăinţă.

Ai urcat ca un cerb Taborul cel duhovnicesc, Sfinte Părinte Ioane, spre vârful cel de văpaie, unde Hristos, Lumina lumii, schimbă la faţă tainic pe cei ce urcă pe muntele pocăinţei.

Slavă ..., glasul al 4-lea

Veniţi toate cetele călugărilor să lăudăm astăzi pe Cuviosul Ioan Sihastrul, pe odrasla Moldovei şi pe mlădiţa Raiului, odrăslită în lavra Neamţ; pe următorul Sfintei Maria Egipteanca şi al râvnitorului prooroc Ilie Tezviteanul, pe pustnicul cel neobosit ce s-a nevoit în peştera Sfintei Ana din Hozeva, zicând: Bucură-te, Sfinte Ioane, lauda sihaştrilor!

Şi acum ... a Înainteprăznuirii, glasul al 5-lea

Veniţi să ne adunăm în muntele Domnului şi în casa Dumnezeului nostru, şi să vedem slava schimbării Lui la faţă, slavă ca Unuia-Născut din Tatăl. Întru lumină să luăm lumină şi, înălţaţi făcându-ne cu Duhul, să lăudăm Treimea cea întocmai de o fiinţă în veci. (De cade această zi vineri seara sau sâmbătă seara, se spune dogmatica glasului de rând).

La Stihoavnă

Se pun stihirile Înainteprăznuirii praznicului Schimbării la Faţă, glasul al doilea. (vezi la Minei 5 august).

Troparul Sfântului Ioan cel Nou de la Neamț

Glasul al 8-lea:

Întru tine, Părinte, cu osârdie s-a mântuit cel după chip, căci lăsând lumea şi patria ta, ai luat Crucea lui Hristos şi în Valea Iordanului te-ai aşezat spre nevoință. Pentru aceasta şi cu îngerii acum se bucură, Cuvioase Părinte Ioane, duhul tău. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Slavă ... Şi acum ...

Troparul Înainteprăznuirii, glasul al 4-lea (vezi la Minei pe luna August, ziua a 5-a).

La Vecernia mare

După obişnuitul psalm 103, se cântă "Fericit bărbatul ...", starea întâia.

La "Doamne strigat-am..." se pun stihirile pe 8:4 ale Înainteprăznuirii pe glasul al 4-lea (vezi la Minei pe luna August, în 5 zile) şi 4 ale Sfântului Ioan de la Neamț, pe glasul al 5-lea.

Stihirile Cuviosului, glasul al 5-lea:

Podobie: "Cuvioase părinte ..."

Rămas orfan din pruncie, Cuvioase Părinte, din tinerețile tale ai intrat în lavra Neamțului, ca la un liman, să-L slăveşti aici pe Dumnezeu cu îngerii şi cu părinții cei nevoitori. Pentru aceasta te rugăm, Sfinte Ioane, Părintele nostru, roagă-L pe Hristos Dumnezeu, să dăruiască Bisericii unire, pace şi mare milă (de două ori).

Lipsit fiind pe pământ de toată mângâierea omenească, ai trăit de mic printre străini ca un sihastru, Cuvioase Părinte Ioane, avânt tată pe Dumnezeu, iar mamă pe Preacurata Fecioară, sprijin pe bătrâna ta bunică, surori de taină, lacrimile, iar frați iubiți pe sfinții îngeri, care nevăzut te însoțeau, păzind picioarele tale de ispitele cumplitului vrăjmaş. Pe Hristos Mântuitorul, roagă-L să dăruiască lumii unire, pace şi mare milă.

Pentru suferințele tale şi curăția inimii, Cuvioase, te-a chemat Hristos Domnul la cinul îngeresc în marea lavră de la Neamț, de unde apoi, râvna Duhului, te-a adus la Mormântul dătător de viață şi în pustiul Iordanului, unde bine nevoindu-te, te-ai mutat la cereştile locaşuri şi cu sfinții te-ai numărat. Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioane, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască lumea şi sufletele noastre.

Slavă ..., glasul al 5-lea

Veniți toate cetele călugărilor să lăudăm astăzi pe Sfântul Ioan Sihastrul, pe odrasla cea aleasă a Moldovei şi mlădița binecuvântată a Mânăstirii Neamț; pe următorul cuvioasei Maria Egipteanca şi al marelui profet Ilie Tezviteanul, pe pustnicul cel neobosit care s-a nevoit în peştera Sfintei Ana din Hozeva, zicând: Bucură-te, Sfinte Ioane, lauda sihaştrilor!

Şi acum ..., a Înainteprăznuirii, glasul al 5-lea

Veniți să ne suim în muntele Domnului şi în casa Dumnezeului nostru, şi să vedem slava Schimbării Lui la Față, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl. Întru lumină să luăm lumină şi înălțați făcându-ne cu Duhul, să lăudăm Treimea cea întocmai de o ființă în veci.

De este vineri seara sau sâmbătă seara se cântă dogmatica glasului de rând.

Vohod - Lumină lină ...

Prochimenul zilei

Paremiile se pun de la un cuvios, de la 11 sau 17 ianuarie.

La Litie

Stihirile pe glasul al 2-lea

N-ai avut odihnă, nicăieri purtătorule de Dumnezeu Părinte, decât la mult dorita linişte, maica rugăciunii. De aceea te-ai retras la peştera Sf. Ana din pustiul Hozeva, unde ţi-ai săvârşit călătoria vieţii, slăvind pe Hristos, viaţa lumii.

Spune-ne, Părinte, ostenelile tale cele neştiute din pustie prin care sufletul ţi-ai curăţat, mintea ţi-ai luminat, trupul ţi-ai stăpânit, demonii i-ai izgonit şi pe Hristos L-ai preamărit.

Spune-ne Sfinte Ioane, lăcrimile tale şi rugăciunile cele de foc, pe care ziua şi noaptea le înălţai lui Dumnezeu în pustiul Iordanului şi în peştera Hozeva, prin care desăvârşit te-ai făcut şi cu Hristos tainic te-ai unit.

Arată-ne, Cuvioase Părinte, calea pocăinţei prin rugăciunile tale şi ne învaţă prin scrierile tale cum să ne dezlegăm de lanţul grijilor pământeşti, ca să ne unim cu Hristos, Mântuitorul sufletelor noastre.

Slavă ..., glasul al 2-lea

Nu ne uita pe noi fiii tăi, Sfinte şi dumnezeiescule Părinte Ioane, mult nevoitorule, care prin faptele tale pe diavoli din pustie i-ai izgonit. Şi patimile noastre de la noi alungă-le cu rugăciunile tale, Cuvioase, cei ce te cinstim pe tine.

Şi acum ..., a Înainteprăznuirii, glasul al 2-lea

Cel ce în Muntele Taborului Te-ai schimbat la Faţă întru slavă Hristoase Dumnezeule, şi ai arătat ucenicilor Tăi slava Dumnezeirii Tale, luminează-ne pe noi cu lumina cunoştinţei duhovniceşti şi ne îndreptează pe cărarea poruncilor Tale, ca un bun şi de oameni iubitor.

La Stihoavnă

Stihirile Sfântului, glasul al 4-lea

Departe de noi te-ai dus, Sfinte Ioane, iubitul lui Hristos, ca să nu robeşti ca Marta celor pământeşti. Nu ne lăsa pe noi fără ajutor, că pierim de povara ispitelor vieţii, ci ne deşteaptă la pocăinţă, asemenea Mariei, prin rugăciunile tale cele neîncetate.

Stih: Scumpă este înaintea Domnului moartea Cuviosului Lui.

Nici lacrimi de pocăinţă nu avem, nici ţie a urma nu putem, că suntem robiţi de patimi. De aceea te rugăm, Sfinte Cuvioase Părinte Ioane, mijloceşte pentru noi la Hristos să ne dăruiască milă şi iertare de păcate.

Stih: Preoţii Tăi se vor îmbrăca întru dreptate şi cuvioşii Tăi se vor bucura.

Cuvioase Părinte Ioane, tu ai biruit pe vrăjmaşul şi ai luat cununa biruinţei şi, ca cel ce eşti bun ostaş al Împăratului Ceresc, cu sabia rugăciunii şi cu arma postului ai tăiat toate patimile omeneşti şi ai urcat cu uşurinţă pe Taborul cel duhovnicesc al desăvârşirii. Roagă-L pe Hristos Dumnezeu, fericite, să ne lumineze şi pe noi cu văpaia cea de foc a Taborului ceresc.

Slavă ..., glasul al 8-lea

Mulţimile călugărilor te cinstesc pe tine Ioane, Părintele nostru, că tu cu rugăciunile tale pe diavoli i-ai biruit, mintea ţi-ai luminat, trupul ţi l-ai stăpânit şi cu Dumnezeu te-ai unit, învăţându-ne a umbla pe cărarea cea dreaptă a mântuirii. Fericit eşti că lui Hristos ai slujit în sihăstrie şi cu îngerii tainic ai vorbit şi trupul nestricăcios după moarte ţi s-a păzit. Roagă-te împreună cu toţi sfinţii să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum ..., a Înainteprăznuirii, glasul al 8-lea

Fecioară, care ai născut pe Soarele Hristos, învredniceşte-ne pe noi să urcăm cu El pe Tabor curăţiţi de patimi şi de gânduri, ca să gustăm din bucuria şi lumina cea necreată, cu apostolii şi cu toţi sfinţii.

La Litie se cântă troparul Cuviosului Ioan şi al Înainteprăznuirii (vezi la Vecernia Mică).

La Utrenie

La "Dumnezeu este Domnul ..." se cântă troparul Cuviosului Ioan cel Nou de la Neamţ, se două ori; apoi Slavă ..., Şi acum ..., troparul Înainteprăznuirii.

După catisma întâi se cântă sedelna Înainteprăznuirii din Minei, 5 August, sau sedelna Sfântului Ioan cel Nou, glasul al 4-lea.

Podobie: "Arătatu-te-ai astăzi ..."

Lăsat-ai Sfinte Ioane, toate cele trecătoare pentru Hristos, căutându-ţi liniştea aproape de Mormântul dătător de înviere, şi din loc în loc umblând, ţi-ai sfârşit călătoria în peştera Sfintei Ana, unde ai răsărit nestricat sfântul tău trup, pentru care lăudăm astăzi pomenirea ta.

Slavă ... tot aceasta

Şi acum ... a Înainteprăznuirii din Minei

După catisma a doua, sedelna Sfântului, glasul al 4-lea.

Podobie: "Spăimântatu-s-a Iosif ..."

N-ai dat somn ochilor tăi, Părintele nostru Ioane, nici inima nu ţi-ai împovărat-o de grijile cele pământeşti; ci pe toate defăimându-le pentru dragostea lui Hristos, te veseleşti acum în cer cu cetele tuturor sfinţilor şi te roagă pentru noi cei ce săvârşim cu laude şi cu cântări sfânte pomenirea ta

Slavă ..., tot aceasta

Şi acum ..., a Înainteprăznuirii din Minei

Polieleul şi apoi Mărimurile:

I. Mărimu-te pe tine, Sfinte Ioane, purtătorule de Dumnezeu şi cinstim pomenirea ta, cununa sihaştrilor şi împreună vorbitorule cu îngerii.

II. Veniți toate cetele călugărilor să mărim pe Ioan, Părintele nostru, zicând: Pe lauda Moldovei ...

Slavă ..., Şi acum ..., Aliluia (de trei ori)

După Polieleu, Sedelna, glasul al 5-lea

Podobie: "Pe Cuvântul Cel împreună ..."

Părăsind cele pământeşti, te-ai nevoit în sihăstrie pe Valea Iordanului şi în pustiul Hozeva, cetele diavoleşti cu rugăciunile tale arzând şi cu îngerii împreună priveghind, Sfinte Ioane fericite, roagă pe Hristos Dumnezeu să dea lumii pace şi mare milă.

Slavă ..., Şi acum ..., a Înainteprăznuirii

Astăzi Hristos urcă pe Muntele Taborului să se îmbrace în haine de lumină înaintea ucenicilor Săi şi să ne împace pe toți cu Tatăl nostru cel ceresc.

Se cântă Antifonul întâi glasul al 4-lea: Prochimen, glasul al 4-lea:

Scumpă este înaintea Domnului moartea Cuviosului Lui.

Stih: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte mi-a dat mie!

Toată suflarea ...

Evanghelia de la Matei (XI, 27-30), (caută joi, în săptămâna a 4-a după Rusalii). Apoi Psalmul 50.

Slavă ..., glasul al 2-lea

Pentru rugăciunile Cuviosului Tău Ioan, Milostive, curățeşte mulțimea greşelilor noastre.

Şi acum ...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățeşte mulțimea greşelilor noastre.

Stih: Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta ...

Stihira idiomelă, glasul al 6-lea:

Cuvioase Părinte Ioane, mult nevoitorule, şi făclia de mult preț, aprinsă din lumina Sfântului Mormânt dătător de viață, luminează cu rugăciunile tale pe cei ce te iubesc pe tine şi cere de la Hristos, Mântuitorul lumii, să ne dăruiască nouă mare milă.

Canoanele

Se pun două canoane şi tricântarea Înainteprăznuirii:

Canonul Înainteprăznuirii cu irmosul, pe 6, canonul Sfântului Ioan cel Nou de la Neamţ, pe 4, tricântarea pe 4 (ambele din Minei, 5 August).

Canonul Sfântului (Facerea lui Ioanichie)

Cum vom putea lăuda după cuviinţă nevoinţa ta, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioane, purtătorule de Dumnezeu, că ai răsărit cu tulpina din pământ românesc şi ai adus roade cereşti în Ţara Sfântă unde S-a născut şi a înviat Hristos. Roagă-te, fericite, pentru noi toţi lui Dumnezeu, Izbăvitorul lumii.

Fiu de părinţi săraci şi iubitor de Hristos, ai rămas din pruncie fără mamă şi fără tată. Dar te-a chemat la Sine Tatăl nostru Dumnezeu. Căruia I-ai slujit cu credinţă ca un fiu ascultător. Roagă-te, sfinte şi pentru sufletele noastre.

Fiind orfan şi străin de lume, ţi-ai ales mamă, Biserica lui Hristos cea cu mulţi fii şi tată pe Bunul Dumnezeu; părinţi duhovniceşti ţi-ai luat pe sfinţi, protectori pe îngeri şi fraţi iubitori pe sihaştrii pustiului, iar loc de nevoinţă, Valea Iordanului. Roagă-te, Sfinte Ioane fericite, împreună cu toţi drepţii să ne mântuim şi noi, fiii tăi sufleteşti.

Nu ai aflat odihnă pe pământ, nici în satul tău Crăiniceni, nici între rude şi copii, ci numai în casa lui Dumnezeu şi în obştea Mânăstirii Neamţ, unde ai fost chemat de Duhul Sfânt şi ai luat jugul cel bun al călugăriei. Pomeneşte-ne, părinte, şi pe noi fiii tăi, înaintea Tronului slavei dumnezeieşti.

Blând şi smerit ai fost şi în lume şi în nevoinţa monahală. Că săvârşeai ascultarea cu multă dragoste şi, tăcând, te rugai neîncetat în biserica lui Dumnezeu, făcând inima ta cămară de foc a Preasfântului Duh. Adu-ţi aminte, Sfinte, şi de noi toţi înaintea Dreptului Judecător.

Sămânţa Duhului Sfânt a căzut în inima ta ca într-un pământ bun şi a adus multe roade, Părinte. Adică rânduială monahicească şi nevoinţă îngerească, post îndelungat şi neadormite rugăciuni. Nu ne uita, Părinte, şi pe noi fiii tăi din patria natală, înaintea Preasfintei Treimi.

Slavă ...

Toţi ne hrănim din învăţăturile tale şi ne zidim la suflet de smerenia, rugăciunea şi aspra ta nevoinţă pustnicească. Învaţă-ne şi pe noi cei neputincioşi să urmăm faptelor tale, purtătorule de Dumnezeu, părinte.

Şi acum ..., a Născătoarei

În cer te laudă îngerii şi pe pământ credincioşii, Preasfântă Maică şi Fecioară. Că cei de sus cu îngereşti cântări te cinstesc, iar noi păcătoşii, prin case şi prin mânăstiri, te mărturisim Născătoare de Dumnezeu şi cerem neîncetat ajutorul tău, Stăpână. Du lacrimile şi rugăciunile noastre înaintea Tronului slavei Preasfintei Treimi.

Cântarea a 3-a

De oameni ai fugit şi cu sihaştrii şi cu îngerii pe Dumnezeu împreună L-aţi slăvit. Roagă-te, Sfinte Ioane, următorul lui Hristos, pentru întărirea dreptei credinţe în lume şi în patria ta şi cere milă şi iertare nouă, fiilor tăi, care lăudăm nevoinţa ta.

Te-ai logodit cu Hristos în lavra de la Neamţ şi te-ai unit cu El deplin în Ţara Sfântă, nevoindu-te prin peşteri şi locuri pustii departe de lume şi de orice mângâiere pământească. Pentru aceasta şi smeritul tău trup s-a aflat în mormânt nestricat, cu voia lui Dumnezeu, spre bucuria ortodocşilor şi mustrarea celor necredincioşi.

Viața ta aspră și pustnicească ne mustră pe noi, Părinte, că nu putem urma nevoințelor tale. Că nici râvnă multă nu avem, nici rugăciune din inimă nu am dobândit, nici de lacrimi şi de bucuria Duhului Sfânt nu ne-am atins. Ajută-ne, Sfinte Părinte Ioane, să urmăm şi noi prin pocăință lui Hristos.

Mai mult decât toate ai iubit, fericite, liniştea, maica rugăciunii, tăcerea şi înstrăinarea, care nasc plânsul cel duhovnicesc şi, împreună, rugăciunea şi postul cel desăvârşit, prin care ți-ai curățat mintea şi ai biruit pe diavoli. Învață-ne şi pe noi să părăsim multa vorbire şi să ne rugăm din inimă lui Dumnezeu.

Pentru sfintele tale nevoințe, Biserica lui Hristos te prăznuieşte astăzi, credincioşii te cinstesc cu credință, iar călugării îți aduc smerite cântări de laudă, că ne eşti tuturor părinte sufletesc, model, sfetnic şi neadormit rugător către Bunul Dumnezeu.

Pentru blândețea şi smerenia ta ai ajuns să fii numărat în cetele tuturor sfinților din cer. Pentru aceea te cinstim ca pe un adevărat prieten iubit al lui Hristos, ne închinăm sfintelor tale moaşte şi sărutăm cu credință icoana ta. Mijloceşte şi pentru noi, Părinte, la Părintele ceresc să miluiască sufletele noastre.

Slavă ...

Cum vom putea tăcea când Biserica te laudă, sfinții te primesc în cetele lor, iar îngerii te ocrotesc, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioane? Primeşte-ne şi pe noi fiii tăi duhovniceşti, ca împreună să lăudăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Şi acum ..., a Născătoarei

Nici îngerii, nici oamenii nu pricep taina cea mare a naşterii tale, Preasfântă Fecioară, cum tu ai împrumutat trup pământesc Fiului lui Dumnezeu, Mântuitorul oamenilor. De aceea îți cântăm: Bucură-te, rugătoare tare pentru toată lumea!

Condacul Sfântului

Glasul al 8-lea

Pe unul Dumnezeu iubind, de cele trecătoare ai fugit şi în pustie locuind, cu liniştea duhului te-ai logodit, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioane, neîncetat slăvind pe Hristos Mântuitorul lumii, pe care-L roagă să mântuiască sufletele noastre.

Icos

Lăsând cu bucurie cele pământeşti, din tinerețe ai primit chipul cel îngeresc în obştea mânăstirii Neamț, şi închinându-te la Mormântul Domnului, te-ai făcut sihastru iscusit şi, gustând din lumina cea mistică a Taborului, te-ai nevoit singur în pustiul Iordanului şi al Hozevei, călăuzit de Duhul Sfânt, Prea Cuvioase Părinte Ioane, podoaba Moldovei şi lauda sihaştrilor, ajută-ne pe toți fiii tăi să ne închinăm cu dreaptă credință lui Dumnezeu celui în Treime preamărit.

Slavă ..., Şi acum ..., a Înainteprăznuirii

Cântarea a 4-a

Ne cucerim, Părinte, de râvna ta pentru Hristos, că pe toate lepădând, numai Lui I-ai slujit până în sfârşit. Învață-ne şi pe noi să părăsim grijile pământeşti ca să dobândim pe cele cereşti. Te lăudăm astăzi, fericite

Părinte Ioane, căci din pruncie ai primit dar şi înțelepciune duhovnicească, păşind pe calea Raiului şi slăvind neîncetat pe Dumnezeu împreună cu îngerii. Roagă-te Sfinte, în cer pentru noi fiii tăi.

Fugind de calea cea largă a pierzării, ai păşit de mic pe calea cea îngustă a pocăinței şi liniştii care duce la Hristos. Şi bine plăcând lui Dumnezeu, numărat ai fost în ceata Sfinților Părinți, cu Antonie cel Mare, cu Pahomie, cu Onufrie şi Arsenie şi cu ceilalți toți.

Nu te-ai robit cu nimic de cele pământeşti, nici Martei nu i-ai slujit; ci împreună cu Maria ai stat toată viața la picioarele lui Hristos, prin privegheri şi postiri şi neîncetate rugăciuni, hrănindu-te mereu de cele cereşti.

Nimic din cele de aici nu ți-au trebuit, Sfinte Părinte Ioane, nici cinste, nici laudă, nici avere, nici prieteni; ci la toate renunțând, partea cea bună a Mariei ți-ai ales.

Te lăudăm astăzi, fericite Părinte, iubitorule de Hristos, că prin înțelepciunea şi viața ta îngerească, ne înveți şi ne mustri pe noi cei robiți de grijile acestei lumi îndemnându-ne să urmăm Domnului pe calea pocăinței.

Slavă ...

Fericit eşti, Părinte, că ai zburat ca un vultur la cele înalte. În locul celor pământeşti de care toți ne robim ai ales pe cele cereşti; în locul odihnei, ai ales osteneala; în locul somnului, ai ales privegherea, în locul hainelor scumpe, te-ai mulțumit cu cele vechi; iar în loc de casă luminoasă şi pat moale ai iubit peştera cea rece şi întunecoasă, ca să poți iubi neîncetat pe Hristos, Mirele sufletului tău.

Şi acum ..., a Născătoarei:

Ne închinăm, Preacurată Fecioară, icoanei tale şi propovăduim minunea cea necuprinsă a întrupării Cuvântului din neîntinat trupul tău cel fecioresc; credem cu tărie în viața de veci şi alergăm sub acoperământul tău. Ajută-ne, sătpâne, împreună cu Sfântul Ioan cel Nou de la Neamț, să ne închinăm cu evlavie Preasfintei Treimi.

Cântarea a 5-a

Trupul ți l-ai chinuit cu tot felul de lipsuri şi boli, cu foame, cu sete şi cu răceala stâncilor, pentru dragostea lui Hristos, căci ai iubit pe Dumnezeu mai mult decât noi toți. De aceea trupul tău cel sfințit a fost preamărit cu nestricăciunea, şi cu facerea de minuni, spre mângâierea nostră a celor credincioşi, care te rugăm: ajută-ne, Sfinte, să ne mântuim.

Cum vom lăuda îndeajuns nevoința ta şi a sfinților lui Dumnezeu, dacă noi nu iubim în aceeaşi măsură pe Hristos, Mântuitorul lumii? Şi cum vom putea moşteni cele cereşti, dacă noi nu renunțăm din inimă la cele pământeşti. Ci, ajută-ne, Sfinte Ioane, Părintele nostru, să scăpăm de robia celor de aici.

Sărutăm cu evlavie icoana ta şi cinstitele tale moaşte purtătoare de har dumnezeiesc. Ajută-ne, Părinte Sfinte, prin rugăciunile tale să urmăm după făgăduință, lui Hristos şi sfinților Lui.

Îngenunchem cu credință la racla cu moaştele tale cele binecuvântate şi nestricate de păcat şi de vreme şi ne rugăm, fericite Părinte Ioane, să ne păzeşti cu rugăciunile tale de robia patimilor, ca să dăm răspuns la înfricoşătoarea Judecată de apoi.

Ajută-ne, Sfinte Ioane, Părintele nostru, să urmăm întru toate nevoințele tale, precum ai urmat lui Hristos, părăsind tulburarea şi robia celor pământeşti, ca şi noi să fim numărați ca în ceata celor mântuiți.

Om al liniştii şi al rugăciunii, cu nimeni nu vorbeai, părinte decât cu Dumnezeu, cu sfinții şi cu păsările cerului care te cinsteau şi zăboveau cu bucurie în jurul peşterii tale. Căci odihnindu-se Duhul Sfânt în inima ta, nimic nu mai doreai, decât pe Hristos, iubitul tău căruia roagă-te pentru sufletele noastre.

Slavă ...

Peştera Sfintei Ana din pustiul Hozeva ți-a fost, Prea Cuvioase, ultimul tău sălaş pe pământ. Acolo te-ai ascuns de noi, acolo te-ai rugat fierbinte pentru Hristos; acolo te-ai nevoit şi ai plâns pentru neamul tău robit de apostați şi de păgâni; acolo ai scris frumoase învățături duhovniceşti pentru noi, pe care le trimiteai fraților tăi ca o rază de lumină şi călăuză dătătoare de speranță.

Şi acum ... a Născătoarei

Să lăudăm pe Fecioara cea fără de prihană, să preamărim pe Maica Domnului cea cu totul neîntinată şi să cinstim pe cea mai cinstită dintre heruvimi şi serafimi, cerându-i ca împreună cu toți sfinții să mijlocească înaintea scaunului celui de foc al Dreptului Judecător.

Cântarea a 6-a

Fiind înțeleptit de Dumnezeu şi plin de bărbăție, te-ai nevoit ca un înțelept pe pământ, părăsind cele amăgitoare şi dobândind cele veşnice. Pentru aceasta te lăudăm, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioane şi cinstim pomenirea ta.

Nu te-ai temut, Părinte, de diavoli, nici de boală, nici de fiare, nici de moarte, căci întru tine locuia Hristos, Mirele tău, pe Care roagă-L să ne scape şi pe noi de cursele diavolului şi ale morții.

Umbrit fiind de Duhul Sfânt, totdeauna aveai mintea ta la Dumnezeu, cugetând şi vorbind cele cereşti, căci te hrăneai numai din cuvintele Sfintei Evanghelii şi din învățăturile Sfinților Părinți, pe care apoi le ofereai fiilor tăi duhovniceşti.

Cugetând mereu la ceasul despărțirii de trup şi al judecății lui Hristos, inima ta, Părinte, se ruga neîncetat, cerând slobozire de legăturile firii, iar mintea ta se hrănea permanent din dulceața dumnezeieştilor cuvinte.

Nu au putut demonii să te alunge din pustie, nici din peşteră, Sfinte Ioane Părintele nostru, deşi neîncetat te înfricoşau şi te amenințau, căci îngerii lui Dumnezeu te acopereau cu aripile lor în chip nevăzut. De aceea, roagă-te, să ne acopere şi pe noi de cursele vrăjmaşului.

Nici desele boli ale trupului tău, nici frigul peşterii, nici lipsa apei şi a hranei trupeşti, nici nălucirile diavolilor, nici dorul după patria părinților tăi, nu te-au scos din inima şi din liniştea pustiului, nici te-au biruit, bunule nevoitor al lui Hristos, căci darul Duhului Sfânt era cu tine şi te mângâia neîncetat.

Slavă ...

Cum vom lăuda, Sfinte Ioane, mult nevoitorule, osteneala ta cea bineplăcută lui Dumnezeu, pe care ai răbdat-o pentru frumusețea celor cereşti care se odihneau în sufletul tău? Căci cu rugăciunea şi lacrimile tale cele trecătoare le-ai biruit şi raiul cel veşnic l-ai moştenit. Ci roagă-te, Sfinte, să se mântuiască şi sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei

Preasfântă Fecioară şi Maica lui Histos Dumnezeu, ajută-ne să fim credincioşi ai Fiului tău şi împreună cu El să urcăm astăzi pe Tabor, ca să ne schimbăm la faţă cu Petru, cu Iacob şi cu Ioan, slăvim pe Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită.

Condacul Înainteprăznuirii, glasul al 4-lea şi Icosul (vezi Mineiul pe luna August, în 5 zile). Dacă este priveghere specială, se pune condacul Sfântului, de la sfârşitul Cântării a 3-a.

Sinaxar

În această lună, în ziua a 5-a, Înainteprăznuirea Schimbării la Faţă a Domnului şi pomenirea Sfântului Mucenic Evsignie.

Tot în această zi se face pomenirea Sfântului Cuviosului Părintelui nostru Ioan cel Nou de la Neamţ (Hozevitul), ale cărui sfinte moaşte s-au aflat întregi în peştera Sfânta Ana şi se păstrează în Biserica Mânăstirii Sfântul Gheorghe Hozevitul în apropiere de Ierihon.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Cântarea a 7-a

Cinstim ostenelile tale, sfinte Preacuvioase Părinte Ioane, lăudăm viaţa ta cea pustnicească şi ne închinăm cu evlavie icoanei tale. Mijloceşte cu rugăciunile tale la Hristos Dumnezeu să mântuiască lumea şi ţara în care te-ai născut şi să ierte sufletele noastre.

Îngenunchem la racla cu sfintele tale moaşte cele făcătoare de minuni şi le sărutăm cu credinţă şi te rugăm toţi fiii tăi, Părinte, dăruieşte-ne acest odor de mare preţ, să ne fie mângâiere întru scârbe, vindecarea bolilor noastre trupeşti şi sufleteşti, îndemnarea celor râvnitori pentru Hristos şi mustrare celor neascultători care au părăsit Biserica lui Dumnezeu.

Ne căim de păcatele noastre, purtătorule de Dumnezeu Părinte, că tu, părăsind toate cele pământeşti, ai dobândit cu puţine osteneli cele cereşti. Iar noi, robindu-ne de cele trecătoare, ne-am depărtat de Hristos, Mântuitorul, pe care roagă-L, fericite, să miluiască lumea, ţara şi sufletele noastre.

Cu rugăciuni şi postiri, cu lacrimi şi privegheri şi cu minte curată şi neîntinată, ai biruit firea şi pe diavoli, ai urmat marilor sihaştri de demult şi împreună cu sfinţii şi îngerii te-ai făcut lăudător al Preasfintei Treimi. Roagă-te, Sfinte Părinte Ioane, şi pentru sufletele noastre.

Apărător al dreptei credinţe, te-ai făcut Cuvioase, că Evanghelia lui Hristos ai împlinit şi sfintele Lui porunci ai păzit; pe cei leneşi cu sfaturile tale i-ai aşteptat, pe călugări la rugăciune i-ai îndemnat, pe mireni la pocăinţă i-ai chemat, iar pe cei rău credincioşi cu tărie i-ai mustrat.

Cum vom înceta a te lăuda pe tine, Sfinte Ioane Părintele nostru, că te-ai făcut sălaş al Preasfântului Duh, cu sufletul arzând, cu inima încălzind, prin cuvânt însemnând şi prin tăcere pe cei mândri smerind. Roagă-te pentru toţi să se mântuiască sufletele noastre.

Slavă ...

Întru tine s-a odihnit Hristos, împreună cu Tatăl şi cu Duhul iar întru noi stăpâneşte păcatul şi grijile cele trecătoare. Tinde spre noi mână de ajutor, părinte, deşteaptă-ne la pocăinţă şi prin rugăciunile tale învredniceşte-ne să odihnim pe Duhul Sfânt în inimile noastre.

Şi acum ..., a Născătoarei

Cu ce cuvinte vom începe a te lăuda pe tine, Născătoare de Dumnezeu, că nu ne pricepem, fiind slabi şi lipsiţi de iubire. Ci roagă-te pentru noi toţi împreună cu Sfântul Ioan Părintele nostru, să se mântuiască lumea, ţara şi sufletele noastre.

Vino la noi, purtătorule de Dumnezeu, Sfinte Ioane, lauda sihaştrilor, şi ne bucură cu moaştele tale cele făcătoare de minuni şi bună mireasmă, că nu avem alt ajutor în marea cea tulburată a acestei vieţi. Ci cu rugăciunile tale şi ale tuturor sfinţilor, scapă-ne de tot necazul şi nevoia.

Vino la noi, iubitorul lui Hristos Părinte, şi ascultă cererile fiilor tăi sufleteşti şi întăreşte credinţa şi răbdarea fraţilor tăi din care te-ai născut, povăţuindu-ne pe toţi pe calea mântuirii.

Vino la noi, fiii tăi, bunule Părinte şi următorule al lui Hristos, cel ce te-ai arătat printre cei mai de pe urmă sfinţi şi mărgăritar de mare preţ al Bisericii Ortodoxe, şi ne învaţă cum să ne pocăim şi să iertăm ca să dobândim viaţa cea de veci.

Ai milă de noi, fiii tăi, şi ne dă tărie şi curaj, smerenie şi înţelepciune în lupta cea grea cu slujitorii iadului, şi prin rugăciunile tale, Sfinte Ioane, Părintele nostru, ajută-ne să ne izbăvim de întuneric şi să dobândim lumina învierii în Hristos.

Binecuvântează-ne, bunule ostaş al lui Hristos, iubitorule de nevoinţă, care ai iubit pustia ca o căprioară şi cu sabia rugăciunilor tale ai tăiat capetele nevăzuţilor vrăjmaşi şi te-ai numărat cu sihaştrii şi cu sfinţii cei de demult.

Nu ne lăsa sărmani şi lipsiţi de rugăciunea şi de sfintele tale moaşte, Prea Cuvioase Părinte Ioane, lauda Moldovei, că nu avem alt rugător mai apropiat decât tine. Împacă-ne cu Hristos prin pocăinţă şi frate cu frate prin iertare, ca să putem dobândi bucuria mântuirii şi pacea duhului.

Slavă ...

Te chemăm în ajutor, Sfinte, nu ne uita; te lăudăm, Prea Cuvioase, cu glas de bucurie, nu ne refuza; te aşteptăm la noi, Părintele nostru Ioane, nu ne părăsi; îţi ieşim întru întâmpinare, nu ne lăsa singuri în vâltoarea ispitelor, acum la sfârşit de veacuri. Ci vino la noi, fiii tăi, şi ne mângâie prin rugăciunile şi cinstitele tale moaşte pe care cu credinţă le sărutăm.

Şi acum ..., a Născătoarei

Cum să nu te lăudăm pe tine, Maica lui Hristos Dumnezeu, lauda îngerilor şi rugătoarea tuturor credincioşilor, că prin rugăciunile tale diavolii fug, ispitele se biruiesc, răutatea se stinge, ura se preface în bucurie, cei răi se fac buni prin pocăinţă şi noi ne mântuim.

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi preaînălţându-L întru toţi vecii.

În focul cel mistuitor uniţi fiind tinerii, cei ce au fost cei dintâi în cinstirea lui Dumnezeu, dar de văpaie nefiind vătămaţi, cântare dumnezeiască au cântat: binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Lipsit fiind de cele pământeşti, te-ai îmbogăţit întru cele cereşti, agonisind prin multe osteneli cununa faptelor bune. Ajută-ne şi pe noi, fiii tăi, Sfinte Ioane, iubitorule de Dumnezeu, să nu pierdem cununa mântuirii, fiind lipsiţi de fapte bune.

Ai alergat, Sfinte Părinte, ca un cerb la izvoarele liniştii ajungând până în Ţara Sfântă. Dar nici acolo n-ai aflat-o căci liniştea deplină a sufletului se dobândeşte numai în cer. De aceea, renunţând la toate, te-ai nevoit până la obştescul tău sfârşit în pustie şi în peşteră, vorbind numai cu Dumnezeu până te-ai mutat la cele de sus. Ajută-ne, Părinte, să ne adăpăm şi noi din liniştea şi pacea Duhului Sfânt.

Te-ai depărtat de oameni, ca să vorbeşti numai cu Dumnezeu: ai renunţat la cele trecătoare, ca să dobândeşti pe cele veşnice. De aceea, acum te veseleşti în lumina lui Hristos în veci şi te rogi pentru cei ce te cinstesc cu credinţă.

Învaţă-ne a ne ruga cu mintea şi cu inima şi a dori numai pe Hristos, Sfinte Prea Cuvioase Părinte Ioane. Învaţă-ne a ne smeri şi a ierta, ca să devenim fii ai lui Dumnezeu, care este veşnică iubire. Învaţă-ne a ne plânge păcatele şi a mângâia pe aproapele, ca să primim şi noi milă şi mângâiere de sus şi iertare de păcate.

Păzeşte-ne, Prea Cuvioase Părinte Ioane, cu rugăciunile tale, de diavoli şi de oameni răi; scapă-ne Sfinte, de patimi şi de cursele morţii; împacă-ne, mult nevoitorule Părinte, prin rugăciunile tale, cu Dumnezeu şi cu propria noastră conştiinţă, ca să dăm răspuns bun lui Hristos în ceasul morţii şi la înfricoşătoarea Judecată.

Mijloceşte pentru noi, fiii tăi, Sfinte Părinte Ioane, care te cinstim cu evlavie, şi cere milă de la Dumnezeu pentru lume, pentru ţările cu dreaptă credinţă, pentru neamul din care te-ai născut şi pentru toţi care poartă în inimile lor bucuria şi nădejdea învierii în Hristos.

Slavă ...

Aflat-ai har de la Dumnezeu, Cuvioase Părinte Ioane, şi ai fost numărat în ceata Sfinţilor Părinţi. Nu ne uita pe noi cei săraci şi slabi în cele duhovniceşti şi cere pentru noi de la Hristos iertare de păcate şi odihnă veşnică sufletelor noastre.

Şi acum ..., a Născătoarei

Bucură-te, Marie, Preasfântă Fecioară; bucură-te, Născătoare de Dumnezeu, nădejdea noastră; bucură-te, rugătoarea şi mijlocitoarea lumii înaintea Presfintei Treimi. Nu înceta a te ruga, Stăpână, împreună cu toţi sfinţii şi cu Sfântul Ioan cel Nou de la Neamţ, să se mântuiască sufletele noastre.

Irmosul

"Înfricoşatu-sa tot auzul de nespusa lui Dumnezeu pogorâre".

Luminânda

Într-armându-te cu rugăciunea şi cu iubirea lui Hristos, fericite Părinte Ioane, ai luat Crucea şi lăsând pe fraţii tăi, te-ai dus în pustiul Iordanului, unde bine te-ai nevoit, biruind pe diavoli şi slăbiciunile firii prin rugăciuni cu lacrimi, prin post şi mucenicească răbdare. Pentru aceasta acum, ajungând lumina şi în ceata sfinţilor, nu înceta a te ruga pentru noi, fiii tăi, cei ce cu dragoste te cinstim pe tine.

Slavă ... Şi acum ..., a Înainteprăznuirii

Cei ce dorim cu totul, după dumnezeiasca slavă, să tăiem nodul trupului cel pământesc, suindu-ne în Muntele Taborului, şi cu Moise şi cu Ilie şi cu cei aleşi dintre ucenici să ne silim şi să ne învrednicim a ne face părtaşi dumnezeieştii străluciri celei neapropiate, lumină prin lumină luând.

La Laude

Se cântă stihirile pe 4, glasul al 8-lea

Cuvioase Părinte Ioane podoaba călugărilor din zilele noastre şi iubitorule de nevoință, din tinerețe ai luat Crucea lui Hristos şi i-ai urmat cu credință, biruind slăbiciunile firii şi ispitele diavoleşti, într-armându-te cu rugăciunea şi cu postul şi străin în țară străină fiind, te-ai logodit cu pustia, în toată viața ta, slăvind împreună cu îngerii pe Dumnezeu cel în Treime lăudat şi preaslăvit.

Bunule nevoitor, lăsând patria ta, te-ai ostenit în Țara Sfântă unde a înviat Hristos, cu călugării în lavră smerindu-te, cu pustnicii în pustiul Iordanului rugându-te şi cu sfinții sihaştri în peşteră jertfindu-te pentru dragostea lui Dumnezeu. Pentru aceasta îți cântăm: Bucură-te, Prea Cuvioase Părinte Ioane, lauda Moldovei şi cununa sihaştrilor şi te roagă pentru sufletele noastre.

Cu ce cuvinte şi cântări de laudă vom lăuda azi pe Sfântul Ioan cel Nou din lavra Neamțului, care în pustiul Iordanului s-a nevoit şi în peştera Sfintei Ana mulți ani a sihăstrit, desăvârşit făcându-se şi în cetele sfinților numărându-se cu harul său. Pentru aceasta cu evlavie să-l lăudăm: Bucură-te, Sfinte Ioane, Părintele nostru, lauda României şi a întregii Ortodoxii!

Slavă .., glasul al 8-lea

Veniți toate cetele călugărilor să lăudăm astăzi într-un glas după cuviință, pe Sfântul Ioan, crinul cel binecuvântat şi cu bună mireasmă, care a odrăslit în pământul Moldovei şi ai fost închinat lui Hristos în lavra cea mare de la Neamț şi în Țara Sfântă a rodit şi să-i cântăm: Bucură-te, floare de mult preț a călugărilor; bucură-te, sihastru desăvârşit în pustiul Iordanului, bucură-te, Prea Cuvioase Părinte Ioane, rugător neadormit pentru sufletele noastre!

Şi acum ..., a Înainteprăznuirii

Urmează Doxologia mare, troparul Cuviosului şi a Înainteprăznuirii, ecteniile şi apolisul.

Ceasul întâi

***

La Liturghie

Fericirile, din Canonul Cuviosului Cântarea a 3-a, pe 4 şi de la Cântarea a 6-a pe 4.

Prochimen glas 4: Cinstită este înaintea Domnului moartea Cuviosului Lui.

Stih: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate care mi-a dat mie.

Apostolul din Epistola întâi către Corinteni (IX, 2-12): "Fraților, voi sunteți pecetea apostoliei mele ..."

Evanghelie după Luca (VII, 37-50): "În vremea aceaa, L-a rugat unul dintre farisei pe Iisus ..."

Chinonicul

Întru pomenire veşnică va fi dreptul şi de auzul rău nu se va teme.

PROHODUL MAICII DOMNULUI

Starea I-a

Fiind Maica Vieții, îngropării te-ai dat
Şi-ale îngerilor cete s-au înspăimântat
Adormirea ta cinstind-o luminat.

Născătoarea vieții şi-al luminii izvor
La-ntuneric ucenicii cum te pogor?
Tu fiind lumina noastră-a tuturor!

Te mărim pe tine, Maica toatei zidiri
Şi-nălțăm duios cântări Sfintei Adormiri
Întru care plată dai acestei firi.

N-a rămas în groapă preacurat trupul tău
Ci mutatu-te-ai cu dânsul la Dumnezeu
Ca să fi părtaşă Slavei Lui mereu.

Iisus a toate Împărat prea slăvit
Te-a ales pe tine Maică şi, negrăit,
Fără de prihană tu L-ai zămislit.

Stăpânul făpturii pe pământ pogorând
Cum venise întrupându-Se oarecând
Astăzi vine dornic duhul tău luând.

În chip tainic astăzi şi noi toți ne-adunăm
Şi cu Sfintele Femei jalnic îți cântăm
Dând înconjur năsăliei ne-nchinăm.

Pe cea mai frumoasă decât tot ce-i zidit
Prin a căruia naşcare ne-am învoit
Cum s-o vadă firea că s-a pristăvit?

Iară iadul Maică, cum mai poate răbda
Întru tot fulgerătoarea lumina ta?
Căci orbeşte neputând a te vedea.

Dumnezeu Cuvântul trup luând, Mariam,
Spală firea ponosită a lui Adam
Şi din iad sloboade omenescul neam.

Cerul şi pământul îndelung s-au uimit
De străina zămislire ce s-a plinit
Întru tine, Prea Curată, negrăită.

O, minuni străine, lucru nou nevăzut
Cum şi Maică şi Fecioară te-ai cunoscut
Că din sângiuiri prea curate ai născut.

Din această lume simțitor te-ai mutat
Dar cu darul tău curată nu ne-ai lăsat
Izbăvind pe credincioşi de la păcat neîncetat.

Chiar de-ai fost ascunsă ca un rob în mormânt
Dar făptura te vădeşte înțelegând
Că Stăpână eşti în cer şi pe pământ.

Dac-a fost în groapă trupul tău pristăvit
Pentru noi paharul morții s-a îndulcit
Plecăciunea ta cea multă socotind.

Odrăslind din tine spicul cel tăinuit
Credincioşii Pâinea vieții au dobândit
Şi din stricăciune toți ne-am izbăvit.

Ca un sfeşnic, Maică, pe pământ luminezi
Pravoslavnica credință o îndreptezi
Şi pe cei robiți de patimi liberezi.

Ca un fulger cete de Hristos vestitori
Vin din marginile lumii purtați de nori
Ca să-ngroape trup de viață dătător.

Areopagitul şi cu el Ierotei
Au venit din depărtare cu Timotei
Dimpreună cu toți Sfinții Arhierei.

Pe a vieții Piatră cea din unghi tăinuit
Dintru sângiuirile tale o ai urzit
Şi în lume viață nouă ai croit.

Adormind cu trupul în mormânt te pogori
Şi-l arăți pe el izvor tămăduitor
Pravoslavnicilor tăi Închinători.

Ca să mântuiască pe strămoşul Adam
A venit Mântuitorul vestit din neam
Pogorând ca roua-n mitră, Mariam.

Să-i cuprindă groaza şi cutremurul rău
Pe acei ce defăimează numele tău
O, Prea Sfântă Maică a lui Dumnezeu.

După legea firii dintre vii ai apus,
Dar fiind a Vieții maică la Ea te-ai dus,
Odihnindu-te în Slava cea de sus.

Plâng noroade, preoţi şi bătrâni Arhierei
Dimpreună cu slăviţii învăţăcei
Iar Mironosiţele jelesc cu ei.

Cum erai în viaţă sprijin cald tuturor
Şi de astăzi fii de-a pururi pe viitor
Ocrotind cu darul pe al tău popor.

Sub pământ ca luna ai apus, dar răsari
La trei zile ca un soare de Mai,
Primăvara vieţii noastre, dulce rai!

Tu născând Viaţa, cum te-aşezi în mormânt
Se-nfioară ceata îngerilor strigând:
Cum te acoperi, Sfinte Acoperământ?

Porumbiţă frumoasă, cu penaj aurit,
Eşti Fecioară, căci Stăpânul te-a împodobit
Ca să fii lăcaş cu totul prea cinstit.

Cel căzut din viaţă iar moştean s-a făcut
Când Fecioara fără patimă a născut
Pe Cuvântul cel fără de început.

Când a fost să vadă trupul ei răposat
Îngereştile puteri foarte s-au mirat
Cum cea nestricată moarte a gustat.

De la margini Sfinţii, alergând prea cu zor,
Sfântul trup la întuneric ei îl pogor-;
În mormânt, lumina noastr-a tuturor.

Pogorând la groapă, ceata Îngerilor
Înconjoară străjuind pe Stăpâna lor;
Trupul cel de viaţă pricinuitor.

Heruvimii slavei luminat dănţuiesc
Când se-nalţă cel de taină rai pământesc
În locaşul slavei cel împărătesc.

Dintru stricăciune pe cel mort prin păcat
Cu născarea ta Curată L-ai ridicat
Şi-n podoaba cea dintâi ne-ai îmbrăcat.

Porumbiţă frumoasă, cu penaj aurit,
Eşti Fecioară, căci Stăpânul te-a-mpodobit
Ca să-i fii sălaş cu totul prea cinstit.

Rânduială nouă tuturor s-a vestit
Prin străina zămislire ce s-a plinit
În mitrasul pururea neprihănit.

Dintru tine Fiul chip de rob a primit
După fire arătându-se îndoit:
Dumnezeu fiind şi om desăvârşit.

Chivotul se-ascunde; de la mari depărtări
Vin noroadele, duios înălţând cântări
Întru slava prea cinstitei ei mutări.

Ceata de Apostoli se adună de zor
Ca s-aşeze în mormânt prea frumos odor
Pe a Vieţii Maică, Doamna tuturor.

Rânduiala firei s-o plineşti te-ai plecat,
Dar ca Maică a cerescului împărat
Tu rămâi cu trupul veşnic nestricat.

Pe al tău, Curată, scump Mormânt îl cinstesc
Şi Slăvita Adormire o preamăresc:
Întru care dat-ai birul cel firesc.

Chiar de mori, Curată, dar viezi în Hristos,
Preamărită sus la Cer, şi-ntru cei de jos,
Sprijinind pe cei cu suflet credincios.

O, ce bucurie, ce dulceaţă simţeşti
Întru slava şi odihna celor cereşti
Căci cu Domnul Slavei, tu împărtăşeşti.

Unul din Treime trup din tine primind
Firea cea cuvântătoare s-a înnoit
Minunată taină, lucru preamărit!

Proorocii, Maică, de demult au cântat
Că din viţa lui David, tu, preaminunat
Odrăsli-vei pe Hristos cel aşteptat.

O, lumina lumii şi-al vieţii izvor,
Cum în loc întunecos Sfinţii te pogor-?
Se uimeşte firea prea tânguitor!

Naţie pizmaşă, ucigaş popor,
Ce sminteală ai avut, viţa Iudelor,
De voieşti surparea Sfintei Sfintelor?

Ticăloase jidov, vino soi blestemat
De-ţi cunoaşte uneltirea din păcat,
Din tăierea braţului tău cel spurcat.

Urmând Maica Milei lui Hristos Dumnezeu
Lecuieşte pe acel urgisit Evreu
Părăsindu-şi legea lui fariseu.

"Maică şi Fecioară, mama dulce a mea
Cum să rabd acum văzând îngroparea ta"
Aşa Simon Petru prea se tânguia.

"Cine-mi dă izvoare ca să plâng îndeajuns?"
Strigă Pavel, de durere fiind pătruns,
Când se vede-n groapă trupul ei ascuns.

Munţii se-nfioară. "Tu, norod credincios
Tânguieşte-te şi plângi astăzi dureros".
Glăsuiesc Învăţăceii lui Hristos.

Oarecând, o, Maică, simţitor vom vedea,
După ducerea la Cer, frumuseţea ta
Căci de-acuma cerul Tu vei desfăta.

Slavă ...

Te mărim Cuvinte, cu Părintele Tău,
Iar Duhului Prea Sfânt ne-nchinăm mereu,
Preamărind în Troiţă pe un Dumnezeu.

Şi acum ...

Te cinstim, o, Maică a Celui făr-de ani
Închinându-ne la groapa din Gheţimani,
Cercetează-ne pe noi cei sărmani.

Starea a II-a

Se cuvine azi să mărim pe Prea Curata Maică
Care-ntrece cu cinstirea pe Heruvimi
Şi-i slăvită mai presus de Serafimi.

Se cuvine dar să-i cântăm celei cu dar dăruită
Care-ncape pe Cuvântul Dumnezeiesc
Întru pântecele ei cel fecioresc.

Cele pământeşti se-nfioară cu cele din slavă
Cum dumnezeiasca fire s-a deşertat
Locuind în pântecele Tău curat.

Una dintre Maici, născut-ai fără durere;
Căci precum sămânţă ai zămislit
Şi născarea se lucrează negrăit.

După cum întâi cu cuvântul se zideşte firea
Tot asemenea rodeşte mitrasul tău
Luând chip de rob Cuvântul lui Dumnezeu.

Tatăl cel ceresc, bunăvoie arătând spre tine
Iară Duhul Sfânt pe tine umbrindu-te
Se-ntrupează Fiul, preamărindu-te.

Ca şi Fiul tău, tu adormi după firească lege;
Dar a treia zi te scoală ca dintr-un somn
Dătătorul Vieţii şi al morţii Domn.

Sub pământ apui, tu fiind plămada vieţii nostre,
Căci din moarte ne-am sculat cei care zăceam
Prin născarea Vieţii dintr-al nostru neam.

Plâns cuviincios şi cântare să aducem Maicii
Ca atunci când s-a-ngropat fiul omului
Ca să fim părtaşi de Slava Domnului.

Mir adevărat eşti Fecioară, Prea Curată Maică
Care lumea miresmeşti cu bun miros
Odrăslind clondirul Vieţii, pe Hristos.

Întunericul cu împărăţia lui se pierde
Slobozindu-se din iad cei cari-au crezut
Că vei naşte Fiul Cel întâi-născut.

Apă ce viezi, Născătoarea Râului Vieţii
Curăţeşte-ne ale noastre întinăciuni
Şi stârpeşte ale vieţii mătrăguni.

Spre a primeni firea noastră cea căzută, Fiul
A zdrobit pe cel din veac şarpe pierzător
Odrăslind din tine cu trup muritor.

Sad prea minunat ce răsari mlădiţă de viaţă
Prin umbrirea cea de taină cu Duhul Sfânt
Odrăslind viaţa nouă pe pământ.

A căzut Adam sub blestem în Raiul desfătării,
Dar cu rază de nădejde s-a întărit
Că-L vei naşte tu pe Cel făgăduit.

Varsă din belşug adunarea Sfinţilor Apostoli
Băutura umilinţei ca un prinos
Aşezându-te acum în groapă jos.

Sfântul tău Mormânt, ascunzişul Cortului de taină
Îl cinsteşte, Prea Curată, norodul tău
Prea mărind mutarea ta la Dumnezeu.

Soarele acum ca la vremea Patimilor Sfinte
Îşi ascunde cu sfială lumina sa
Neputând să vadă adormirea ta.

Desfătare eşti, căci născut-ai pe dulceaţa lumii.
Deci acum cu lacrimi calde noi te rugăm
Ca de Sfânta Slavă să ne desfătăm.

Tremură văzând, boldul cel aducător de moarte
Că a sufletelor rană tămăduieşti
Odrăslind balsamul vieţii omeneşti.

Ochilor prea dulci şi cinstiţi ai Prea Curatei Maici
Căutaţi cu-nduioşare spre Dumnezeu
Ca să facă milă cu norodul său.

Imnuri îngereşti îţi aduce Sfânta adunare
A Slăviţilor Apostoli şi Arhierei,
Iară Serafimii se unesc cu ei.

Sub pământ apui Aurora zilei cea de taină.
Căci pe Soarele Hristos tu L-ai răsărit
Peste neamul nostru cel ticăloşit.

S-a înfricoşat, din adâncuri văzându-te iadul
Şi schimbându-se la faţă "Vai!" a strigat,
Dar ce soare iese aşa luminat!

Soarele frumos străluceşte după vremea nopţii
Iar tu cu frumuseţea Duhului Sfânt
Eşti la ceruri soare şi jos pe pământ.

Globul pământesc întru sânul primind pe Maica
S-a clătit din adâncime înfiorat
Când a fost în groapă trupul prea curat.

Al virtuţii mir şi aromă săvârşirii sfinte
Dă-ne nouă Prea Curată să folosim
Spre miros de taină jos la ţintirim.

În mormânt cioplit se ascunde trupul Prea Curatei
Iar a treia zi Puterile îl ridic'
După cum ne spune Sfântul Ucenic.

Toma Geamănul, ca un vifor străbătând văzduhul
Şi purtându-se grăbit pe aripi de gând
Te-a văzut cu trupul către cer urcând.

Sfântul Ucenic al prea dulcelui tău Fiu, Curată,
În văzduh întâmpinându-te a strigat:
"Iată Maica Domnului a înviat!"

Cort prea minunat, încăpând pe Ziditorul firii,
N-ai rămas în groapă jos, ca cei muritori,
Ci te-ai dus în slava Celui în Trei Sori.

Strălucit odor chipul tău neveştejit rămâne
Chiar de se-nmormântează năstrapa ta.
Dar îi dă viaţă Mana cea din ea.

Tainic ai ajuns ca şi discul poleit al lunii;
Dar pe unul din Treime cea în Trei Sori
Îi răsari celor din noapte muritori.

S-a încredinţat a Apostolilor Sfântă Ceată
Că tu eşti Sfinţirea noastră a tuturor
De te-ai şi purtat simţitor pe mâna lor.

Adormind Adam, necăjitul somn al veşniciei,
I-a urmat pe-acelaşi drum Eva cu amar
Fiind ea unealtă a lui Veliar.

Tu adormi puţin, dar te scoli ca şi Mântuitorul
După cum mai înainte ţi s-a vestit
Că te muţi în Slava Fiului iubit.

Jos te-ai pogorât, dar acum te odihneşti în slavă
În lăcaşurile Celui fără de ani
Cercetând cu darul pe cei sirimani.

Cei fără de trup, Arhistrategii Sfintelor Cete
Când o văd pe Prea Curata că s-a mutat
Se grăbesc s-o-ntâmpine prea minunat.

Mai aleasă eşti decât moscul de Liban, Fecioară,
Căci a Duhului podoabă o ai deplin.
Cuvios îţi cântă neamul tău creştin.

Cătrăniţilor, ticăloasă naţie de jidovi,
Învierea lui Hristos voi nesocotiţi,
Iar acum surparea Maicii uneltiţi!

Porumbiţă eşti strălucind frumos cu fecioria
Şi fiind împodobită prea minunat
Ai zburat cu sufletul înaripat.

Iarăşi Gavriil ca la Nazaret odinioară
A venit ca să-ţi vestească şi la Sion
Că te cheamă Fiul la cerescul Tron.

Se înfioară azi de lumina ta cea negrăită
Iadul cel nesăţios, tânguindu-se:
Vai! Cum văd pe talpa mea clătindu-se.

Plâns-au cu amar, Cinstitoarele cele cu miruri
Aşezată când ai fost în mormânt cioplit
Tu fiind palatul Celui prea mărit.

Cum ai suferit îngropare, Prea Curată Maică,
Strigă cele purtătoare de mir femei
Şi cu ceata Sfântă de Învăţăcei.

Prea înfricoşat se arată tuturor lucrul
Când se vede aşezat astăzi în mormânt
Cortul Întrupării Sfântului Cuvânt.

Versuri şi cântări cuvios să înălţăm Curatei,
Iară Sfântul ei mormânt toţi să-l preacinstim,
Căci prin odrăslirea ei ne izbăvim.

Slavă ...

Dumnezeule, întru trei feţe preamărit deapururi
Întăreşte pe Păstori şi norodul Tău
Împotriva uneltirii celui rău.

Şi acum ...

Maica Domnului, Prea Curată pururea Fecioară,
Dă Bisericii scăpare de bântuieli
Şi o păzeşte neclătită de sminteli.

Starea a III-a

Neamurile toate
Laudă-ngropării
Ti-aduc duios, Fecioară.

Petru se coboară şi-n mormânt te-aşează
Cu mare cuviinţă.

Cele cu miresme, în rând cu Ucenicii
Îţi cântă de-ngropare.

O, făptură, vino, prea jalnică cântare
S-aducem toţi Fecioarei.

Pe a Vieţii Maică, urmând celor cu miruri
La groapă s-o petrecem.

Ioane, prea iubite al Domnului Apostol,
Îngroapă pe Fecioara.

Pavele Sfinţite, Lăcaş ales de taină,
Dumnezeieşte cântă-i.

Ierarhi, podoabei voastre aduceţi lăudare
Cu sfânta adunare.

Ai Mirului prieten, duioasă versuire
Cântaţi-i Prea Curatei.

Marie Magdaleno, aleargă azi ci jale
La Ghetsimani de vale.

Revarsă miruri scumpe, căci azi clondirul tainic
Al Mirelui s-ascunde.

Apleacă-ţi înălţimea, bătrâne Eleoane,
Spre Valea Ghetsimani.

Clăteşte-te, Sioane, şi tu cu Eleonul
Făcându-i loc Stăpânei.

Iar tu, Sfinţite Iacob, cântându-i îngereşte
Prohodul săvârşeşte.

Cei hrăniţi cu mană, îşi tind zavistica mână
Spre cea fără prihană.

Ei cearcă să răstoarne năstrapa cea de taină
Ce poartă pâinea Vieţii.

O, câtă nesimţire la cei ce altă dată
Îşi ucideau profeţii.

Ca slugă prea vicleană, aleargă făr-de minte
Iudeule Satană.

Pe Maica Izbăvirii, Iudei fără de lege
Încearcă s-o răstoarne.

Dar bine-a zis Scriptura, la patul tău Fecioară
Voinicii stau de pază.

Te-nalţi la ceruri precum i s-arătase
Lui Iacob tainic scara.

Cu imnuri se pogoară a îngerilor cete
La groapa ta, Fecioară.

Toiagul ce-nfrunzise al lui Aaron, cu taină
Pe tine te vestise.

Iar rugul altădata, nears fiind de pară
Te însemna, Fecioară.

Mutându-te în Slavă, făptura cea gândită
Prea minunat îţi cântă.

(Schimbarea tonului)

O, Prea dulce Maică a lui Hristos Cuvântul,
Îndură-te de lume.

Cântări tânguitoare femeile cu miruri
Înalță azi cu jale.

Cum stai fără suflare, fiind a Vieții Maică,
Prea Sfântă Născătoare.

Se pierde rătăcirea, iar cei căzuți într-însa
Prin Fiul tău se scoală.

În iad, la întuneric, Cuvântul se pogoară
Ca să ne izbăvească.

Din undița satanei, pe cei căzuți din viață
Hristos îi liberează.

A ta născare sfântă răsare lumii viață
De aceea toți îți cântă.

În groapa stricăciunii vrăjmaşii tăi să cadă
Cei ce nu vor să creadă!

Cuvinte, Domn a toate, învață-ne cu darul
Cântarea Prea Curatei.

Pe Maica Ta, Cuvinte, pe Mieluşeaua, Doamne,
Cum groapa o cuprinde.

Cămara Vieții astăzi s-acopere stropind-o
Femeile cu miruri.

Apostolii cu jale din inimă suspină:
Dar cum ne laşi, Stăpână!

Lumina Vieții noastre, în groapă la-ntuneric
O, cum te-acoperi, Maică!

Strămoşilor sculare făcându-te pricină
Cum mori acum, Stăpână!

Făptura o slăveşte pe Maica Ta, Hristoase,
Ce te-a născut trupeşte.

Se pierde azi, Fecioară, amarul cel de moarte
Născând dulceță iară.

Solirea să ne fie Mutarea ta la Fiul
Celor ce-ți cântă ție.

Cu miruri de credință femeile te-ngroapă
Cu sfânta cuviință.

Iar tu cu dor fierbinte, fiind a Vieții Maică,
Te muți la cele Sfinte.

Grăbeşte de ne scoate pe noi, sirimanii,
Din undița satanei.

Puterile din slavă privesc nedumerit
Cum te aşezi în groapă.

Cum glia te ascunde, privelişte străină
Şi de mirare plină.

Iar duhul tău se vede purtat la cer de Fiul
Ce are trup din tine.

Zidirea cea simțită plângând se tânguieşte
Lipsindu-se de tine.

Gândirea se-nfioară de multa plecăciune
A Maicii Prea Curate.

Acuma curg izvoare
De miruri şi de lacrimi
La groapa ta, Fecioară.

Bisericii dă pace,
Norodului scăpare,
Prea Sfântă Născătoare.

Slavă ...

O, Treime Sfântă,
Unime în trei Fețe,
Pe toți ne miluieşte!

Şi acum ...

Părtaşi, Fecioară, fie
De-a Fiului tău slavă
Acei ce-ți cântă ție!

CUVIOSUL NIFON DE LA ARGEŞ

Poate să le pară cam "de şanţ" unora felul cum se zugrăveşte (din cele ce urmează) starea de decădere duhovnicească a "Ţării Româneşti" (adică Muntenia), pe vremea domniei lui Radu Vodă, înainte de a veni la păstorie Cuviosul Nifon, fostul Patriarh al Ţarigradului.

Însă trebuie de ţinut seamă că în vremea aceea norodul pravoslavnic din toate părţile era încă tulburat mult de "Scandalul de la Florenţa" şi multe Biserici ortodoxe au rupt legătura cu Patriarhia Ecumenică de la Constantinopol. Între acestea era şi Biserica Ţării Româneşti (a Ungro-Vlahiei) care rupsese de mult legătura şi se conducea mai mult de sine, îngrădindu-se cu Biserica sârbească şi bulgară (mai mult pentru nevoile hirotoniilor).

În vremea aceea de zdruncinare duhovnicească, la noi în ţară nu se aflau şcoli, nici "dascăli" învăţaţi şi nici cărţi româneşti prin care să se lumineze norodul în cele ale credinţei.

În schimb propaganda papistăşească luase un mare avânt prin Episcopiile "catolice" a Cumanilor, a Argeşului, a Milcovei şi a Severinului (acestea sunt numai din Muntenia).

Pentru asta bietul norod trăia în nedumerire şi era stăpânit de multe obiceiuri rele şi de superstiţii.

Lipsa de îndrumare duhovnicească nu era o rânduială sănătoasă nici în dregătoriile politice ale ţării, de aceea Cuviosul Nifon (despre care ne este povestirea) a întâmpinat multe greutăţi la păstoria Bisericii din Ţara Românească şi în cele din urmă a suferit prigoană şi izgonirea din scaune pe nedrept.

Cel care a scris viaţa Cuviosului a fost unul dintre fiii lui duhovniceşti, având viaţă îmbunătăţită, care cunoştea bine Ţara Românească şi, prin urmare, spusele lui sunt vrednice de crezare.

Împletind versurile ce urmează, m-am folosit numai de materialul aflat în biografia Sfântului, fără să adaug decât doară câteva cuvinte de încheiere.

Înainte de a intra în materia povestirii, aş vrea să atrag atenţia încă despre un lucru şi anume: se ştie din istorie că în vremea cea veche, erau trimişi uneori în ţările noastre arhierei şi egumeni străini (mai mult cu sila) ca să păstorească norodul, ori să chivernisească anumite mânăstiri (fără să-i aleagă şi fără să-i dorească cineva din ţară!).

Mai totdeauna, asemenea "Păstori" nu zăboveau mult la noi, ci erau siliţi să plece "acasă", de multe ori "cu nepusă masă"! Dar asta se întâmpla numai cu cei "nepoftiţi" şi nealeşi după canoane.

Nu trebuie să socotească cineva în rândul "păstorilor nepoftiţi" şi pe Sfântul şi prea înţeleptul Ierarh Nifon de la Argeş, despre care ne este cuvântul. Acest vestit dascăl al Bisericii, care a stat ca un sfeşnic luminos în scaunul Patriarhiei Ecumenice, nu a fost trimis de cineva din afară şi nici el singur n-a râvnit dregătorie sau avere în ţară la noi. El a fost adus cu multe rugăminţi şi cu îndelungate stăruinţe, de către voievodul de atunci al Ţării Româneşti (Radu Vosă), cu sfatul boierilor şi al clericilor.

Pentru asta scoaterea lui pe nedrept din scaun şi izgonirea din ţară a fost un act de mare nedreptate, care a mâniat pe Dumnezeu, aducând după sine pedeapsă pentru voievodul Radu şi pentru ţara întreagă.

CRÂMPEI
Din Viața Sfântului Nifon de la Argeş
(care a fost Patriarh la Constantinopol)

Pe vremea când domnea la Argeş
Semețul Radu Voievod
Era nedumerire mare
Şi decădere în norod.

Atunci, în "Țara Românească"
(Cum spun bătrânii scriitori)
Lipsea duhovniceasca hrană
Şi bunii povățuitori:

Beția şi destrăbălarea
Se răspândea în largul său
Şi nu era atuncea cine
Să pună stavilă la rău.

Când toți se rătăceau în noapte
Cu întuneric pierzător,
A răsărit de peste mare
"Luceafăr prea luminător".

Vestitul pustnic, Sfântul Nifon,
Care fusese Patriarh,
A fost trimis atunci de Domnul
La noi în țară Chiriarh.

Chemat fiind de Radu Vodă
A fi "duhovnicesc Păstor",
El pune regulă în toate
Şi dăscăleşte pe popor.

Mustrând mereu fărădelegea
Nu cruță nici pe dregători
Şi nici pe însuşi Radu Vodă,
Cel mândru între Domnitori

Acesta, mai întâi, primeşte
Mustrarea Sfântului cu drag,
Dar mai pe urmă lasă "masca",
Şcoțându-şi ura în vileag.

"Ai fost chemat - îi zice Vodă -
Să ai al Păstoriei Post,
Iar Prea Sfinția ta, Părinte,
Ne strici al rânduielii rost!

Suntem doar trăitori în lume,
Cu obiceiuri bătrâneşti
Şi nu putem pleca grumazul
La rânduieli călugăreşti!

N-ajunge că le-ai pus la Preoți
Şi la călugări rânduieli?
Te-ai apucat să te amesteci
Într-ale mele socoteli!

Acum nu ne mai trebuie
În țară păstoria ta,
Deci pleacă întru "ale tale",
Aici nu ai ce căuta!

ÎNSEMNAREA ÎNTÎIA PENTRU SFÂNTUL NIFON

Sfântul Nifon se trăgea din părțile Peloponezului. Numele lui de botez era Nicolae. Era om învățat şi îmbunătățit în fapte încă din vârsta copilăriei. A plecat pe ascuns de acasă, în anii tinereții, şi a intrat sub ascultarea unui sihastru vestit de la Epidaur, cu numele Antonie.

La sihăstria asta a primit cinul călugăresc şi a pus temelie nevoințelor duhovniceşti. Ocupația lui era caligrafia (scrisul), din care îşi agonisea hrana. După săvârşirea Părintelui său a mai petrecut o vreme cu vestitul dascăl Zaharia (călugăr aghiorit) de la care a învățat filozofia (cea după Dumnezeu). După ce dascălul său ajunge Episcop, Cuviosul Nifon pleacă în Sfântul Munte unde este primit la Mânăstirea Dionisiului. Podoaba virtuților lui şi înțelepciunea cuvintelor l-au făcut vestit în toate părțile. Mânăstirile din Sfântul Munte se întreceau care mai de care să-l cheme să țină cuvânt de învățătură fraților. Alergau sihaştrii din pustietăți să se îndulcească din gura cea curgătoare de miere.

Ocupația lui mai de seamă, pe lângă învățătura fraților era scrisul, la care avea mare talent.

N-a trecut multă vreme şi a trebuit să părăsească Mânăstirea (spre părerea de rău a lui şi a fraţilor), fiind ales Arhiepiscop la vestita cetate a Tesalonicului. Fiind lumea tulburată din cauza soborului viclean de la Florenţa, unde s-a pus la cale unirea ortodocşilor cu papistaşii, Sfântul Nifon s-a străduit să întărească norodul ortodox împotriva uneltirilor papistăşeşti.

Predicile lui erau ascultate de toţi, ca şi cele ale Sf. Ioan Gură de Aur, căci în vremea aceea nu se afla alt luminător vestit ca Sf. Nifon. De la Tesalonic a fost chemat la Constantinopol, unde ajunge Patriarh Ecumenic (a toată lumea). Viaţa şi cuvintele lui îl făceau să strălucească întocmai ca un soare în toată lumea pravoslavnică.

În vremea păstoriei lui mulţi dintre iudei şi dintre păgâni au primit Sf. Botez, atraşi fiind de podoaba vieţii lui şi de minunatele lui cuvinte. Cu povaţa lui mulţi dintre rătăciţi (armeni şi papstaşi) se întorc la dreapta credinţă şi mulţi dintre creştinii râvnitori primesc cununa muceniciei, mărturisind pe Hristos în faţa Stăpânirii păgâneşti, fiind înarmaţi cu rugăciunile şi cu îndemnurile Sfântului Nifon. Dar vrăjmaşul mântuirii şi organele lui nu puteau să rabde strălucirea acestui minunat Luminător al Bisericii. Au uneltit toate meşteşugurile ca să-l îndepărteze de la turmă. Mai întâi s-au ridicat împotriva lui o parte din clerici (care erau otrăviţi de zavistie şi l-au silit să plece în surghiun). Însă Biserica n-a putut răbda mult lipsirea luminii lui, ci l-a chemat în scurtă vreme să lumineze în sfeşnicul obştesc al Pravoslaviei.

A doua oară a fost scos cu sila din scaunul păstoriei de către sultanul turcesc, pe motiv că nu i-a dat cinstea cuvenită, când l-a întâlnit pe drum

Fiind îndepărtat cu tiranie de la cârma Bisericii, era ţinut sub pază la Adrianopol. Aflând despre asta Voievodul Munteniei Radu, l-a rugat să primească păstoria Bisericii din Ţara Românească şi el va mijloci ca să fie slobod din partea Stăpânirii. După mai multe rugăminţi din partea voievodului şi a boierilor, Cuviosul Nifin primeşte propunerea şi este adus în ţară ca Mitropolit al Ungro-Vlahiei (Munteniei).

Fiind pe atunci mare lipsă de carte şi de povăţuitori duhovniceşti, Sf. Nifon a avut de luptat mult cu apucăturile cele rele cari erau învechite la norod. A pus rânduială pe la biserici şi mânăstiri, povăţuindu-şi turma pe calea mântuirii, cu multă râvnă şi cu adâncă înţelepciune. Mustra pe toţi cei cari defăimau legea, fără a se sfii de cei mari. Mustra când era nevoie şi pe preoţi şi pe dregători şi chiar pe semeţul domnitor al ţării, Radu Vodă.

La început, voievodul primea poveţele Sfântului şi părea a fi bucuros de orânduielile lui, însă n-a răbdat multă vreme. A venit prilejul ca să-şi dea pe faţă mândria lui (să-şi arate arama);

În vremea aceea s-a oploşit la curtea lui Radu Vodă un boier fugar din Moldova, cu numele Bogdan. El îşi lăsase acasă femeia şi copiii fiind urmărit de stăpânire şi venind în Muntenia căuta ca să ia în căsătorie pe sora voievodului Radu. Radu s-a învoit la această fărădelege măcar că ştia despre familia lui Bogdan din Moldova.

Sfântul Nifon s-a împotrivit acestei cununii necanonice şi a mustrat cu asprime pe boier şi pe voievod, arătându-le scrisoarea de la femeia legitimă a lui Bogdan.

Dar vorbele Sfântului n-au fost luate în seamă de ei, ba dimpotrivă, s-au sculat amândoi cu duşmănie împotriva Sfântului Păstor şi la urmă l-au silit să plece din ţară.

Atuncea Cuviosul Nifon,
Mustrând pe mândrul voievod,
Vorbeşte întru adunare,
(La dregători şi la norod):

"M-am străduit să apăr "Legea",
Cu râvnă după Dumnezeu
Şi pentru asta Domnul vostru
Mă scoate de la postul meu!

Rămâneți, fiilor, de-acuma,
Mai mult nu mă aveți cu voi!
Dar vor veni pe capul Țării
Necazuri grele şi nevoi!

Nelegiuitul cel de Radu
Cu moarte grea se va sfârşi,
Că răilor le vine vremea
Când, căutând, nu m-or găsi!"

Zicând acestea Cuviosul,
Îşi pune sfântul omofor
Şi leagă pe Bogdan-boierul
Şi pe semețul Domnitor.

Apoi se-ntoarce spre Neagoe,
(Iubitul fiu duhovnicesc
Din viță veche domnitoare)
Zicând cu glasul părintesc:

De-acuma, fiule, nevoia
Ne face să ne despărțim,
Dar noi cu Duhul - întru Domnul -
De-a pururea avem să fim!

Plângând Neagoe cu suspinuri
Ca cel orfan se tânguia:
De-acuma altă sprijineală
La cine oare voi afla?

Ai fost dulceața vieții mele
Şi sprijinul duhovnicesc,
Cum pot să sufăr eu de tine
Pe viitor să mă lipsesc?

Zicând acestea cu durere,
La inimă se sfâşia
Şi sta îngenunchiat, rugându-l
Blagoslovenie să-i dea.

Iar el, îmbrățişând pe tânăr,
Îl mângâia cu glasul blând
Şi cele ce vor fi pe urmă
Le-a arătat atunci zicând

Mânia cea dumnezeiească
În țara voastră va veni;
Pe mulți din neamul tău va pierde,
Iar tu nevătămat vei fi!

Eu merg precum voieşte Domnul,
Lăsându-te în seama Lui
Vei trece pe sub "spada morții",
Apoi la Tron te vei sui!

Păzeşte sfaturile mele,
Şi Dumnezeu te va păzi,
Că rugăciunea mea smerită
În toate te va însoți!

Zicând acestea Fericitul,
L-a sărutat pe el cu drag,
Apoi făcând o rugăciune,
Apucă "drumul de pribeag".

ÎNSEMNAREA A 2-A PENTRU SFÂNTUL NIFON
(după izgonirea din scaun)

Înainte de a pleca din țară, Cuviosul Nifon afuriseşte în sobor pe nelegiuitul Bogdan şi pe toți cari fură părtaşi cu el la fărădelege (adică pe Radu Vodă). Aflând de asta voievodul, a dat ordin în toată țara ca nimeni să nu dea nici un respect Cuviosului Nifon şi amenința cu pedeapsă de moarte pe cel care ar îndrăzni să-l găzduiască ori să-l ajute cu ceva.

Dar Cuviosul Nifon a fost îngrijit o bucată de vreme de către iubitul lui fiu duhovnicesc Neagoe, care se trăgea din familia veche domnitoare a "Basarabilor" şi care ținea foarte mult la Sfântul.

Iar când a fost să plece din țară Cuviosul Nifon, atunci a fost mare durere pentru evlaviosul tânăr. Atunci a auzit rostindu-se cuvintele prooroceşti ale părintelui său duhovnicesc pentru cele ce vor urma în țară după plecarea lui.

Mergând necunoscut de nimeni,
La Sfântul Munte s-a oprit
Şi paznic la catâri acolo
Egumenul l-a rânduit.

O! Pogorâre negrăită!
Acelui minunat Ierarh!
Ce sta pe tron odinioară,
A toată lumea Patriarh!

De o smerenie ca asta
Şi Îngerii s-au minunat
Iară vrăjmaşii mântuirii
De asta s-au însapăimântat!

Dar Dumnezeu Prea Milostivul
Nu l-a lăsat necunoscut,
Ci arătat la tot soborul
(Întru minune) l-a făcut.

Căci în vedenie s-arată
Botezătorul lui Hristos
Şi porunceşte cu asprime
Amenințând pe Proestos:

Adună-ți repede frățimea,
Ca să întâmpini cu sobor
Pe Patriarhul Ecumenic,
Pe marele Luminător!

I-ajunge multa pogorâre,
Ajunge lui cât s-a smerit!
Primiți cu cinste pe Păstorul!
Destul a stat acoperit!

Lovind în toaca de aramă
Soborul tot s-a adunat
Şi, cu făclii şi tămâiere
Pe Sfântul l-au întâmpinat.

Privelişte prea mişcătoare
Era atuncea de văzut
Când Sfântul aducea catârii
Venind pe jos de la păscut!

Văzând în poartă adunarea
Şi clopotele auzind,
S-a dat în dosul mânăstirii,
Nimic de sine bănuind.

Soborul însă cu grăbire
Întâmpinare i-a făcut,
Iar el, căzând lor la picioare,
Plângând, iertare le-a cerut.

Atunci Egumenul, cu cinste,
Pân-la pământ s-a închinat
Şi dreapta cea arhierească
Cu plânsete a sărutat.

Acele vorbe mişcătoare
Ce s-au rostit atunci de toți,
În fața slugii prea smerite
A le descrie nu le poți!

În sunete veselitoare
De clopote şi de cântări,
S-a închinat toată frățimea,
Cerându-i binecuvântări.

Iar cei cari mai înainte
Pe Cuvios îl defăimau,
Cerând cu lacrămi iertăciune,
Amar acum se tânguiau!

El, sărutându-i părinteşte,
Le-a spus cuvinte de folos,
Apoi intrând în mânăstire
Se nevoia întru Hristos.

ÎNSEMNAREA A 3-A PENTRU SFÂNTUL NIFON

(După plecarea lui din Muntenia şi săvârşirea lui la Aton)

La mânăstirea Dionisiului din Sfântul Munte (cu hramul Sf. Ioan Botezătorul) era aşa rânduială ca toţi cei cari doreau să fie închinoviaţi, trebuiau să slujească mai întâi la catârii mânăstirii (adică la "odaie", cum se zicea la noi).

La această slujbă a fost rânduit şi Cuviosul Nifon, fostul Patriarh ecumenic şi păstor duhovnicesc al "Ţării Româneşti". Acolo slujea ca un argat, păscând catârii şi cărând cele de nevoie pentru mânăstire, din pădure şi de la metoc (căci nu-l mai cunoştea nimeni şi nici el n-a spus cine este şi de unde vine).

Odată i-a venit rândul să facă de strajă noaptea din cauza piraţilor, cari prădau mânăstirile.

Pe la miezul nopţii pe când îşi făcea rugăciunea obişnuită, l-au văzut nişte fraţi şi pustnici îmbunătăţiţi din apropiere că era la înfăţişare ca o pară de foc şi minunându-se au spus egumenului pentru asta. Atunci egumenul a rânduit ca să se facă rugăciunile de obşte spre a descoperi Dumnezeu taina acelui frate începător.

Atunci s-a arătat Sfântul Ioan Botezătorul Egumenului în vedenie poruncindu-i să întâmpine cu cinste pe Sfântul Nifon.

În chipul acesta s-au vădit cele ascunse ale smeritei slugi care făcea corvoadă la Mânăstirea Dionisiului.

Făcându-i-se primirea cu cinste ca unui Patriarh, s-a rugat de toţi ca să-i rânduiască ascultare în mânăstire, fără a face deosebire de ceilalţi fraţi din sobor. Deşi era acum bătrân şi slab, îşi petrecea viaţa cu multe osteneli, îndeplinind treburile cele mai de rând şi întărind pe fraţi prin pilda vieţii lui şi prin cuvintele lui cele pline de dar. El era întru toate şi pentru toţi "icoana cea vie a virtuţii şi izvorul cel pururea curgător de miere duhovnicească".

Multe semne şi minuni a arătat Dumnezeu prin rugăciunile acestui pustnic smerit şi prea luminat Ierarh al lumii!

Odată primejduindu-se fraţii mânăstirii cu barca pe mare, când aduceau merinde de la metoc, Cuviosul Nifon a făcut rugăciune fierbinte pentru ei şi s-au domolit îndată valurile mării. Cunoscând fraţii puterea rugăciunii lui, l-au rugat cu multă stăruinţă ca să le dea ceva blagoslovit de el spre a fi păziţi în vreme de primejdie, pe viitor. Atunci Cuviosul Nifon, căzând în genunchi la rugăciune, le-a blagoslovit un fier (ce aveau în corabie), zicându-le să-l păstreze în loc curat şi la vreme de primejdie să-l slobozească cu o frânghie în apă şi se vor izbăvi de primejdie (numai dacă îşi vor ţine regulat pravila şi canonul). Şi era lucru de mare mirare, căci prin slobozirea fierului în apă, se domoleau numaidecât valurile, ca şi cum s-ar fi cucernicit de atingerea lui. Oricând se ivea primejdia pe mare, auzeai semnalul fraţilor: "Pogorâţi, pogorâţi repede pe "Patriarhul" în apă!" (adică fierul blagoslovit de Cuviosul Nifon). Şi totdeauna se făceau minuni prea slăvite cu fierul acela, încât fraţii îl ţineau la mare cinste, închipuindu-şi că au împreună cu ei pe Sfântul

S-a păstrat la corabia mânăstirii Dionisiului "Fierul Nifon" peste 150 de ani, până când s-a pierdut în apă.

Cuviosul Nifon alerga în toate părţile unde erau treburile mai grele spre a da ajutor şi a încuraja pe fraţi, căci fiind mânăstirea aşezată pe o coastă prăpăstioasă, cu multe necazuri şi primejdii îşi agoniseau cele de nevoie. Cuvintele lui erau ca un balsam de alinare pentru toţi, căci în tot Sfântul Munte nu se afla alt părinte duhovnicesc şi dascăl iscusit ca Sf. Nifon.

Aproape de sfârşitul vieţii lui, s-au adunat mulţimi nenumărate de monahi de prin toate mânăstirile şi de prin pustietăţi ca să ia blagoslovenia lui cea de pe urmă. Şi toţi erau cuprinşi de o jale negrăită pentru lipsirea povăţuitorului obştesc.

L-au rugat atunci cu multe lacrămi şi cu amare tânguiri ca să le dea în scris o rugăciune de dezlegare pentru sufletele celor adormiţi (spre a se citi pe Mormânt).

Atunci fericitul le-a lăsat "cu limbă de moarte" Molifta cea de dezlegare pentru răposaţi, pe care o foloseşte Sfânta Biserică de Răsărit până astăzi. La mormântul lui se săvârşesc minuni şi semne preaslăvite întotdeauna.

Cu poveţele lui cele înţelepte şi cu rugăciunile lui cele bine primite de Dumnezeu, multe suflete s-au mântuit şi mulţi rătăciţi au aflat calea adevărului. Iar o parte din ei au primit cununa muceniciei, cu blagoslovenia lui. Doi ucenici a avut Sfântul mai aproape şi amândoi au fost număraţi în rândul mucenicilor, mărturisind pe Hristos cu îndrăzneală înaintea stăpânirii păgâneşti (a turcilor). Amândoi ucenicii - Macarie şi Ioasaf - au petrecut împreună cu Sfântul în Muntenia şi după aceea l-au însoţit în Sfântul Munte. Macarie a mărturisit pentru Hristos în Tesalonic, în vremea când trăia încă Sfântul Nifon, iar Ioasaf a mărturisit în Constantinopol, după săvârşirea din viaţă a Părintelui său, după cum a fost proorocit şi blagoslovit de el.

În chipul acesta minunat a vieţuit şi s-a săvârşit Cuviosul Părintele nostru Nifon, prea strălucitul Luminător al lumii, piatra cea neclătită a răbdării, care s-a lămurit ca şi aurul în cuptor prin grele încercări şi primejdii. Pomenirea lui se săvârşeşte la 11 ale lunii August.

PS. Este de însemnat şi aceasta, că în vremea când argăţea (necunoscut) la catârii mânăstirii Dionisiului, au fost trimişi delegaţi de la Sinodul Arhiereilor din Constantinopol, ca să-l aducă înapoi pe "Tronul Ecumenic", văzându-se lipsa care era în Biserică, după plecarea lui. L-au căutat în toate părţile având şi întărire de la sultanul turcesc ca să-l aducă neapărat la postul lui. Au mers şi la Sf. Munte, iscodind pe la mânăstiri şi prin pustietăţi pentru dascălul lor, însă nu l-au putut afla nicăieri, căci cine îşi putea închipui că "rândaşul" de la odaia Dionisiului a fost Patriarh a toată lumea şi luminătorul Ortodoxiei!

Atunci în "Ţara Românească",
(Pentru semeţul voievod)
A fost grozavă tulburare,
La mânăstiri şi la norod.

Stârnitu-s-au şi boale grele
Şi secetă cu groaznic vânt,
Ca o pedeapsă de la Domnul
Pentru gonirea "celui Sfânt"!

Din mult-acea neplouare,
Pamântul roadă n-a adus
Şi toţi au cunoscut din asta
"Bătaia Domnului de sus!"

Abia şi-a cunoscut greşeala
Nechibzuitul Domnitor,
Şi căuta acum pe Sfântul
În toate părţile de zor.

Dar n-a putut să-i dea de urmă
(Precum a şi fost proorocit),
Apoi şi el căzu în boala
Care cumplit l-a chinuit!

Că trupul - de multe rane -
Ca ciurul i s-a găurit
Şi putrezind, ieşea dintr-însul
Duhoare de nesuferit!

Deci, neputând atuncea nimeni
Să se apropie de el,
Cu chinuri nemaipomenite
S-a stins la Argeş, în "Castel".

Iar după moartea lui - se spune -
Că Dumnezeu a arătat
Un semn de groaznică mânie,
La toţi fiind înfricoşat!

Mormântul lui la Mânăstire
Era trei zile tremurând
Şi toţi erau cuprinşi de spaimă,
"Mânia cerului" văzând!

Apoi la "Tronul de Domnie"
Neînţelegeri au urmat,
Suindu-se, cu tiranie,
Boierii Mihnea şi cu Vlad;

Iar pe Neagoe (despre care
Mai înainte am vorbit),
Au căutat ca să-l omoare
Dar Sfântul Nifon l-a păzit.

Prin rugăciunea cea fierbinte
A Sfântului ocrotitor,
Se izbăveşte de la moarte,
Fiind ales ca Domnitor.

Suindu-se pe "Tronul Ţării"
Neagoe s-a călăuzit
De rugăciunea şi povaţa
Părintelui celui Sfinţit.

ÎNSEMNAREA A 4-A PENTRU SFÂNTUL NIFON

(Împlinirea proorocirilor lui pentru pedepsirea lui Radu Vodă şi a ţării)

În Muntenia, după plecarea silnică a Cuviosului, au urmat multe necazuri şi tulburări. Din cauza secetei îndelungate şi a vânturilor celor rele, n-a rodit pământul nici pâine pentru hrana norodului şi nici păşune pentru vite, pentru asta a urmat foamete grea şi boli omorâtoare. La mânăstiri au fost tulburări şi răscoale în norod. Iar boierimea s-a împărţit în tabere pentru ocuparea domniei. Din multa duşmănie ce era între ei, s-a vărsat mult sânge între fraţi, iar familia Basarabilor (din care se trăgea tânărul Neagoe, fiul duhovnicesc al Sf. Nifon) a suferit prigoane înfricoşate şi însuşi Neagoe a scăpat prin minune de la moarte. Fiind acoperit prin rugăciunile sfântului său Părinte duhovnicesc, Neagoe se izbăveşte de la moarte sigură şi este ales Domnitor al Munteniei.

În toată viaţa lui a păzit cu sfinţenie sfaturile cuviosului său Părinte, văzând cu ochii cum se împlineau toate vorbele lui.

Fiind acum la bătrâneţe
Smeritul "Pustnic şi Ierarh",
Prea cuvios îşi dă sfârşitul
Adevărat "de Patriarh"!

Fiind rugat de tot soborul
El lasă fraţilor când moare,
Spre veşnica lui pomenire
"Molifta cea de Dezlegare".

Iar trupul lui cinstit rămâne
Ca un izvor vindecător
Şi sfânt "liman de ocrotire"
Prea necăjitului sobor.

Trimis-a deci atunci "solie"
Evlaviosul Domnitor
S-aducă Moaştele sfinţite
În Ţară pentru ajutor.

Primindu-le cu multă cinste,
Le-a pus deasupra, pe mormânt,
Unde zăcea cu neiertare
Acel ce izgonea pe "Sfânt"!

Făcând obştească priveghere
Prin semne s-a încredinţat
Că Fericitul lui Părinte
Pe Radu Vodă l-a iertat.

Cu negrăită bucurie
Pe Sfântul l-au sărbătorit
Şi toţi se vindecau de boale
Prin darul lui cel preaslăvit.

Căci orbii dobândeau vederea
Şi cei ologi se îndreptau,
Iar cei cu duhuri necurate,
Prin darul lui, se izbăveau!

Odată - noaptea - Sfântul Nifon
S-a arătat lui Vodă-n vis
Şi, sfătuindu-l părinteşte,
La urmă către el a zis:

"De-acuma, fiule iubite,
Trimite-mi trupul înapoi,
Să ne fie pentru mângâierea
Soborului întru nevoi!"

Deci ascultându-l voievodul,
La Aton iarăşi l-a trimis,
Oprind cinstitul cap şi mâna,
Precum "Soborul i-a permis".

De-atunci la Curtea de Argeş
Păstratu-s-a cinstitul cap
În prea măreaţa mânăstire
A lui Neagoe Basarab.

Iar trupul "Sfântului", la Aton,
Rămâne ca cinstit odor,
Păstrat în cea mai scumpă raclă
De la numitul Domnitor.

ÎNSEMNAREA A 5-A PENTRU SFÂNTUL NIFON

(Aducerea Sf. Moaşte în Ţară, iertarea lui Radu Vodă şi întoarcerea Moaştelor)

Aflând evlaviosul Domnitor Neagoe despre săvârşirea întru Domnul a Sfântului său Părinte duhovnicesc, a trimis pe doi egumeni mai însemnaţi şi câţiva boieri cu daruri bogate şi cu scrisori la Sfântul Munte (în mânăstirea Dionisiului), cerând cinstitele Moaşte ale Cuv. Nifon, ca să fie aduse în Muntenia spre blagoslovenia şi iertăciunea Ţării întregi şi spre dezlegarea afuriseniei răposatului voievod Radu, care murise neîmpăcat.

Grea de tot a fost pentru sobor cererea aceasta şi nu s-ar fi învoit cu nici un chip, însă Cuviosul Nifon a arătat prin semne că este voia lui să împlinească dorinţa iubitului său fiu duhovnicesc, Neagoe. Nimeni dintre părinţi n-a îndrăznit să deschidă mormântul Sfântului, atunci Marele Logofăt al lui Neagoe, având îndrăzneală şi încredere în multa evlavie a Stăpânului său, a început să sape la Mormântul Sfântului şi îndată a ieşit o mireasmă prea minunată de la Cinstitele Moaşte, care s-a răspândit în toată latura aceea. Deci scoţând Cinstitele Moaşte le-au aşezat într-o raclă prea scumpă şi s-a făcut priveghere de toată noaptea. Au alergat atunci din toate părţile monahi spre a se închina şi mulţi s-au vindecat de boli prin atingerea lor.

Aduse fiind apoi în ţară la noi cu multă cinste, au fost primite la Dunăre de episcopii ţării cu mare sobor de clerici, de boieri şi de norod.

Când s-au apropiat de cetatea lui Bucur (Bucureşti) a ieşit întru întâmpinare şi voievodul cu toată curtea lui. Îmbrăţişând cu lacrimi fierbinţi racla Sfântului a sărutat cu negrăită bucurie şi cu adâncă evlavie Cinstitele Moaşte ale iubitului său părinte şi ocrotitor. Apoi ridicând pe umerii săi Racla Sfântului, dimpreună cu cei mai de seamă sfetnici ai săi au mers cu alai strălucit (în sunetele clopotelor şi al cântărilor) până la mânăstirea Dealu, care era zidită de Radu Vodă, unde era îngropat acesta. Acolo au aşezat racla cu Sf. Moaşte pe mormântul lui Radu Vodă, ca semn de împăcare a Sfântului cu prigonitorul său. După aceea s-a făcut priveghere de toată noaptea, cu tot soborul şi cu toată "Curtea Domnească".

Pe la miezul nopţii, aţipind puţin Neagoe (în vremea privegherii) i-a descoperit în vedenie Cuviosul Nifon că s-a împlinit dorinţa lui şi a fost iertat răposatul Radu Vodă, pricinuind negrăită bucurie tuturor.

După aceea s-au făcut litanii mari cu Cinstitele Moaşte, prin multe locuri din ţară şi s-au săvârşit nenumărate minuni cu bolnavii cari se atingeau de ele. Alerga norodul din toate părţile şi de peste hotare ca

să se închine la racla Sfântului. Apoi luând înştiinţare prin vis ca să întoarcă cinstitele Moaşte la Aton, Neagoe basarab le-a aşezat într-o raclă minunată şi le-a trimis cu cinste în Sfântul Munte. Ea este lucrată din aur cu un meşteşug neîntrecut şi-i împodobită peste tot cu pietre scumpe şi cu smalţ. Deasupra are zugrăvită Icoana Sfântului, având alături pe Neagoe îngenunchiat la picioarele lui. Toate "Proschinatarele" Sfântului Munte şi toţi cari au trăit sau au vizitat Sfântul Munte mărturisesc că racla dăruită de Neagoe este un odor fără pereche - în scumpete şi în meşteşug.

La trimiterea Cinstitelor Moaşte din ţară, Neagoe Basarab - după aprobarea Soborului din Sf. Munte - a oprit cinstitul cap şi mâna Sfântului Nifon, iar el a dăruit mânăstirii Dionisiului cinstitul cap al Sf. Ioan Botezătorul (al cărui hram este mânăstirea) într-un chivot lucrat la fel din aur şi pietre scumpe.

Odată cu Cinstitele Moaşte, evlaviosul voievod a trimis şi multe daruri bogate pentru mânăstire, apoi a ridicat din temelie multe clădiri în cuprinsul mânăstirii Dionisiului, unde este pomenit totdeauna la Ctitori, la un loc cu Împăraţii bizantini.

Cât a trăit Neagoe nu s-a despărţit nicidecum de Moaştele Părintelui său duhovnicesc, ci le purta cu sine oriunde mergea - ca un scut de apărare împotriva celor văzuţi şi nevăzuţi potrivnici.

După moartea sa le-a dăruit Mânăstirii de la Curtea de Argeş, zidită de el.

Cinstitul Cap al Sfântului Ierarh Nifon se află până în ziua de azi în minunata Biserică a lui Neagoe de la Curtea de Argeş, alături de cinstitele capuri ale Sfinţilor Mucenici Serghie şi Vah şi al Sfintei Muceniţe Tatiana, ţinând tovărăşia feciorescului şi prea cinstitului trup al Sf. Muceniţe Filofteia.

De la capul acestui minunat Ierarh şi grabnic ajutător al ţării noastre, la nevoie îşi iau binecuvântarea prea evlavioşii voievozi când pornesc la lupte împotriva păgânilor, a ungurilor şi a polonilor, vrăjmaşii credinţei şi ai neamului nostru.

Cu rugăciunile Cuv. Nifon se înarmează marele voievod Mihai Viteazul, când îngrozeşte pe păgâni şi-i înfrânge de istov, care loveşte ca un fulger pe unguri şi pe poloni şi moare, apoi, ucis mişeleşte pe Câmpia Turzii.

În trecerea lui spre locaşul de veci de la Mânăstirea Dealu - ctitoria cu mormântul lui Radu Vodă - capul lui Mihai Viteazul este prohodit în Biserica lui Neagoe de la Argeş, unde îl aşteaptă Sf. Patriarh Nifon, înconjurat de Sfinţii Mucenici, spre a-l întâmpina ca pe un adevărat mucenic al cauzei noastre naţionale.

Megalinaria (Mărimurile)
Sf. Nifon, glas 2,

după melodia megalinariilor de la Paraclisul Maicii Domnului:
Apo ton polon mu amartioan

Tronul Ecumenic împodobeşti
Şi păstor pe urmă
Te arăţi Ţării Româneşti,
Apoi din Sfântul Munte
Cu daruri vii la noi,
Spre mântuirea turmei
La vreme de nevoi.

Troparul Cuviosului Nifon, glas 5,

după: Tin tahian su schepin che tin boithian

Ca sfeşnic în lume ai strălucit
Şi la noi în ţară ai păstorit,
Aşezând orânduieli
Dăscălit-ai pe norod
Izbăvindu-l de sminteli.
Înalt Prea Sfinţite Nifon,
Cel mare între Ierarhi
Şi Sfânt între Patriarhi.

Condacul, glas 3,

pe melodia condacului de la Naşterea Domnului în greceşte
(I Parthena simeron)

Prea cinstitul cap al tău,
La Curtea de Argeş,
Depărtare celui rău
S-a arătat totdeauna;
Prea Cuvioase,
Daruri dând la Voievozii cei vrednici
Şi pe calea mântuirii
Îndrepţi pe cinstitorii tăi.

Epilog

Tulburările şi lipsa
Care scrie c-au urmat
Când l-au scos pe Sf. Nifon,
Astăzi iar s-au arătat!

Iarăşi vezi în toată lumea,
Cum a fost atunci la noi
Urâciune între neamuri,
Prigonire şi nevoi.

Terminatu-s-a cu "Radu"
Cel cu vechi "aşezământ",
Azi domneşte "Vlad cu Mihnea"
În tot locul pe pământ!

Iar "Neagoe şi cu Nifon"
Sunt de-a pururi prigoniţi
Şi, departe de la "turmă"
Stau acuma surghiuniţi.

Până când acei "legitimi"
Nu vor fi la "locul lor",
Noaptea este fără lună,
Munca este fără spor!

Ieroschimonahul Ioan Iacob
25 ianuarie 1955, în Schitul
"Sf. Ana" de la Hozeva, Valea Enon

PENTRU CEI RÂVNITORI CU ADEVĂRAT PENTRU CREDINȚA STRĂMOŞEASCĂ

Fraților şi surorilor întru Hristos, aceste rânduri le scriu numai pentru cei care nu s-au amăgit de covrigi roşii şi care se feresc de vântul înşelăciunii.

Pentru ceilalți care au început să dănțuiască "hora Crivățului" nu mai am nimic de scris. Cine a avut urechi de auzit, acela a căutat să audă strigătul meu şi cine mai are ochi de văzut, poate să vadă cum stau lucrurile ... Eu am tunat şi am fulgerat către toți (prin foile mele) ca să vă feriți de bătaia vântului de la Miază-Noapte.

Iar acum când a început ploaia cu banii roşii, eu nu mai strig la nimeni. Cei statornici în credință îşi păzesc paşii de alunecare, iar cei slabi de fire şi dornici de mărire se poticnesc la vale. Mare este taina credinței, dar puțini o păzesc astăzi neprihănită.

Nu vă mirați că îndrăznesc să zic vorba asta, că mulți se botează, însă darul puțini îl păstrează. Când vedeți pe unii că aleargă singuri spre înşelăciune, atunci să cunoaşteți că la unii ca aceştia pecetea darului este ştearsă şi uşor se prăpăstuiesc. Atunci sfaturile nu se mai lipesc de ei şi făgăduințele se calcă fără milă.

Dar noi, fraților, să-i lăsăm pe aceştia în "sloboda" lor fericită, să urmăm calea cea strâmtă şi nu vom greşi.

În curtea lui Caiafa de astăzi să nu intrăm (adică în mreaja stăpânirii), căci slugile cele viclene ne ispitesc şi nu cumva să pătimim ca Sfântul Apostol Petru. Lăsați să se încălzească la foc slugile cele năimite, iar noi să urmăm pe Domnul ca şi Sfintele Mironosițe.

În calea noastră stau la pândă vameşii şi fariseii veacului acestuia, dar să nu ne fie frică. "Îndrăzniți, zice Domnul, Eu am biruit lumea".

Am auzit că unii dintre cei râvnitori au avut ciocniri de cuvinte, cu ceata noilor dregători. Nu vă tulburați frații mei, căci abia a început ploaia "covrigilor". Pe mulți poate să-i "ude" dacă nu vor fi cu pază şi cele care se văd astăzi, sunt mici față de cele ce urmează.

Eu unul vă sfătuiesc pe cei cari urmați tradițiile noastre strămoşeşti, să nu vă tulburați şi cu alții să nu discutați.

Biruința noastră nu se deosebeşte cu sfadă şi cu pleftureală, ci cu blândețe şi cu dreaptă socoteală. Din sfadă nu iese decât tulburare şi duşmănie. Războiul nostru este nevăzut şi armele noastre trebuie să fie arme duhovniceşti şi anume: sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu şi Pavăza Credinței, cu care putem stinge toate săgețile vicleanului cele aprinse, cum ne învață Sf. Apostol Pavel. Pe cei slabi să-i întărim, iar pe cei vicleni să-i ocolim. Pe cei năimiți şi pe cei urgisiți să-i lăsăm în pace, căci sunt acum mărişori şi pot pricepe semnele vremii. Dacă nu se învață din pățaniile altora, atunci lăsați-i sa guste singuri din "covrigii" stăpânirii roşii. Aceşti covrigi sunt vopsiți cu sângele mucenicesc al fraților noştri credincioşi din țară. Ei pătimesc acum ca robii la munca silnică, iar din sudoarea şi din sângele lor se plămădesc bacşişuri pentru propagandă. Tot ce iese azi din țară (de după perdeaua roşie) este ca să farmece ochii şi să astupe urechile celor bicisnici şi neştiutori. Nu mai faceți vorbă cu ei şi nici nu căutați să-i pârâți ori să-i denunțați, ci mai vârtos s-ar cădea să-i plângem pe unii ca aceştia, căci nu ştiu sărmanii la care "domni au slujit şi câtă pagubă vor dobândi".

Înainte de a încheia rândurile acestea, vă amintesc de cuvântul Scripturii care zice: "Vrăjmaşii omului sunt casnicii lui" şi iată anume pentru ce: când frații noştri de o credință şi de un sânge se fac coadă de topor, adică unelte ale vrăjmaşului credinței, atunci vătămarea noastră este negrăit de mare, zice Sf. Apostol Pavel; nu vă plecați grumazul sub jug străin. Să stăm bine, să stăm cu frică întru Sfânta credință şi să arătăm "Mila Păcii" către toți, cu darul Domnului nostru Iisus Hristos. Amin.

CÂTEVA CANOANE REFERITOARE LA SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII

Însemnăm spre știința tuturor creștinilor Ortodocși, de Răsărit, aceste canoane din Pedalion, că nu-i este iertat nimănui a strica Sf. Pascalie, care este în Psaltire, și a schimba Sf. Paști și Sf. Sărbători de la data lor, care sunt așezate în calendarul Iulian a Sf. Biserici Ortodoxe de Răsărit.

Canonul I din Antiohia (Pedalion pag 275)

Toți cei ce îndrăznesc a dezlega hotărârea Sfântului și Marelui Sinod, cel adunat în Niceea, în ființa bunei cinstiri a prea iubitorului de Dumnezeu împărat Constantin, pentru Sfânta Sărbătoare cea mântuitoare a Paștilor, să fie neîmpărtășiți și lepădați de la Biserică, de vor stărui împotrivindu-se, mai cu prigonire celor bine dogmatisite - și acestea să fie zise pentru mireni. Iar dacă vreunul din proiestoșii Bisericii, episcop sau preot sau diacon, după hotărârea aceasta ar îndrăzni pentru răzvrătirea popoarelor și tulburarea Bisericilor a se osebi și cu iudeii a săvârși Paștile, pe acesta Sfântul Sinod din data de acum străin de Biserică l-a judecat, ca pe unul ce nu numai lui s-a făcut pricinuitor de păcat, ci și multora, de stricăciune și răzvrătire.

Și nu numai pe unii ca aceștia îi caterisește de la Liturghie, ci și pe cei ce vor cuteza a se împărtăși cu aceștia după caterisire.

Iar cei caterisiți să se lipsească și de cinstea cea din afară, pe care o au câștigat Sfântul Canon - și preoția lui Dumnezeu.

Tâlcuire

Canonul acesta, afurisește pe mirenii aceia ce calcă rânduirea și canonul ce-au dat Sinodul I, de față fiind Si Marele Constantin, pentru sărbătoarea Paștilor (ca să serbeze adică după isimerie și nu împreună cu iudeii). Ei calcă nu numai așezământul acesta, ci și prigonindu-se, îi stau împotrivă. Iar pe episcopii, preoții și diaconii ce ar călca hotărârea aceasta, tulburând Biserica, și ar voi să serbeze cu iudeii paștile, îi caterisește atât de toată preoția și de sfințita lucrare cea înlăuntrul Altarului, cât și de toată cinstea cea din afară, cuvenită celor ierosiți (de a avea măcar nume de Sfințiți și de a ședea împreună cu cei Sfințiți, deci de toată lucrarea cea afară de Sfântul Altar, după Valsamon), fiindcă unii ca aceștia și pe sine s-au vătămat cu călcarea hotărârii acesteia și pe alții i-au făcut să o calce. Dar nu numai pe ei îi caterisește, ci și pe cei ce s-ar împărtăși împreună cu dânșii, asemenea.

Canonul 7 al Sfinților Apostoli (Pedalion, pagina 8)

Dacă vreun episcop, ori preot, ori diacon, Sfânta zi a Paștilor mai înainte de primăvăreasca isimerie, cu iudeii o va săvârși, să se caterisească, de asemenea și înainte de iudei.

Litera I (Pedalion, pagina 512)

Schismatici sunt pentru schimbarea pascaliei și a calendarului.

Pentru cei ce îndrăznesc a dezlega cele 4 Sfinte Posturi și pentru Miercuri și Vineri:
Canonul 19 al Sf. Sobor din Cangra (Pedalion, pagina 274)

Dacă vreunul din cei ce se nevoiesc, fără trupească nevoie s-ar mândri și posturile cele predate norodului, care se păzesc de Biserică, le-ar dezlega, întărind întru sine cugetare, de deplinătate "Anatema să fie".

Canonul 69 al Sf. Apostoli (Pedalion, pagina 61)

Dacă vreun episcop, sau preot, sau diacon, sau ipodiacon, sau citeţ, sau cântăreţ, sfintele Mari Posturi nu le posteşte, sau Miercurea şi Vinerea, să se caterisească. Fără numai de s-ar opri pentru boală trupească. Iar de va fi mirean, să se afurisească.

Enciclică (Circulară) din 756

Chiril, din mila lui Dumnezeu Arhiepiscopul Constantinopolului şi Patriarh Ecumenic. Preacinstiților clerici, care sunteți cu noi în Biserica lui Hristos, har şi pace vouă de la Dumnezeu.

Noi, pe care ne-a învrednicit Dumnezeu Sfântul, să ne aflăm în fața acestui tron apostolesc şi patriarhicesc, canoniseşte şi apostoleşte, pentru ca să păzim cu credință fierbinte şi evlavie Prea Sfânta Credință Ortodoxă, pe care am primit-o de la Sf. Apostoli şi de la cele 7 Sfinte Soboare Ecumenice, împreună cu dogmele celor 7 Taine ale Sfintei noastre Biserici, Apostolească şi Sobornicească de Răsărit, şi acestea să le ținem curate şi nepătate; după cum de sus şi de la început Biserica lui Dumnezeu le-a primit de la Sf. Apostoli, neclintite, fără să adauge sau să scoată nici un cuvânt până astăzi şi nici până la sfârşitul veacului acestuia, le păstrează curate ca pe Mireasa Domnului nostru Iisus Hristos; pentru acest pericol, ne-am hotărât să primim a ne supune lui Dumnezeu mai mult şi nu oamenilor.

Mai întâi ca să păzim apostoliceştile şi soborniceştile canoane nemişcate şi neştirbite după cum le-am apucat.

Al doilea ca, luând toate armele Duhului Sfânt, să ridicăm şi să ştergem cu desăvârşire, cu înfricoşat blestem şi veşnică anatemă împotriva acelora care au vrut să îndrăznească să facă coborământ să primească cât suntem în viață şi după moartea noastră până la sfârşit orice adăugare ori scoatere (schimbare).

Deci cu puterea şi Darul Prea Sfântului Duh cel dătător de viață, dispreţuim şi aruncăm cu desăvârşire cea spurcată şi necurată şi hulitoare şi neaprobată, cea fărădelege alcătuită scrisoare ereticească, şi mergem după Sf. Apostol Pavel care zice: "Oricine vă va vesti vouă altele afară de cele ce ați apucat şi afară de cele ce v-am vestit vouă, măcar înger din Cer, sau însuşi noi, anatema să fie", după cum şi la Canoanele Sfintelor Soboare se zice: "Orice ar adăuga ori a şterge un cuvânt, acela să fie anatema de şapte ori".

Şi aşa ne-am hotărât cu tot Sfințitul Cler care e cu noi şi cu adunarea creştinească să dăm anatema de trei ori, fie că sunt din rândul clericilor, fie al laicilor (mirenilor), despărțiți sunt de la Domnul Dumnezeu Atotțiitorul, blestemați şi neiertați şi după moarte să nu putrezească (timpanei). Pietrele şi fierul să putrezească, dar ei niciodată, să moştenească lepra lui Chiezi şi să se spânzure ca Iuda, să fie suspinând şi tremurând pe pământ ca şi Cain, mânia lui Dumnezeu pe capetele lor, să fie la un loc cu Iuda şi cu iudeii cei luptători de Dumnezeu, să crape pământul şi să-i înghită ca pe Datan şi Aviron, Îngerul Domnului să-i gonească pe ei cu sabia în toate zilele vieții lor şi toate blestemele Patriarhilor şi ale Soboarelor să cadă pe dânşii, să fie veşnic sub anatema şi focul veşnic. Amin.

Gândiți-vă bine şi vedeți care n-au venit aceste blesteme peste noi şi câte au să mai fie, dacă ne vom pocăi şi ne vom întoarce la dreapta Credință.

Enciclică (Circulară) din anul 1593

Eremia, din mila lui Dumnezeu Arhiepiscopul Constantinopolului şi Patriarh Ecumenic,

Pentru că Biserica Romei iarăşi s-a luat după ateii astronomi, fără să se gândească s-a învoit şi a schimbat cele rânduite pentru Sf. Paşti, neţinând seama de cele (bine rânduite şi) hotărâte de cei 318 Sf. Părinţi de la întâiul Sobor Ecumenic spre a se sărbători de Creştinii Ortodocşi a toată lumea, care au fost hotărâte şi de cele şase Soboare ca toată lumea să se sărbătorească pe tot pământul;

Venind nişte bărbaţi de la Roma, care s-au luat după înşelăciunea Latinilor (Catolicilor) şi nu numai că s-au lepădat de Sfânta Credinţă Ortodoxă, dar au început să se lupte împotriva dogmelor celor adevărate ale Sfintei noastre Biserici de Răsărit pe care ni le-au predat însuşi Domnul nostru Iisus Hristos şi dumnezeieştii Apostoli şi cele şapte Soboare hotărâte de purtătorii de Dumnezeu Părinţi;

Pentru aceasta, tăindu-i ca pe nişte mădulare putrede, poruncim cu hotărâre: Oricine nu urmează învăţăturile Sfintei noastre Credinţe Ortodoxe după cum a aşezat şi cele şapte Sfinte Soboare Ecumenice, (care) au hotărât pentru Sfintele Paşti şi pentru Calendar, care bine l-au legiuit să-l urmăm, şi vrea să urmeze după pascalia şi după calendarul cel născocit de ateii lui Papa şi se împotriveşte la toate acestea şi vrea să strice dogmele şi obiceiurile care ni le-au predat Sfinţii Părinţi ai Sfintei noastre Biserici Ortodoxe, să fie dat anatemei şi dat afară din rândul creştinilor Sfintei noastre Biserici conduse de Domnul nostru Iisus Hristos.

Voi, binecredincioşii creştini ortodocşi să rămâneţi în cele care v-aţi născut şi aţi crescut şi v-aţi învăţat. Şi când va sosi vremea, însuşi sângele vostru să-l vărsaţi ca să păstraţi credinţa care ne-au predat-o Sfinţii Părinţi şi mărturisirea voastră să o păstraţi şi să vă feriţi de aceştia şi să vă ajute Domnul nostru Iisus Hristos şi smeritele noastre rugăciuni să fie cu voi, cu toţi. Amin.

1. Patriarhul Constantinopolului, Eremia
2. Patriarhul Ierusalimului, Sofronie
3. Patriarhul Alexandriei, Silvestru

şi toţi Arhiereii care au fost de faţă la Sinod.
Anii 1583 şi 1593.

Enciclică (Circulară) din anul 1848

Către Ortodocşii de pretutindeni,

Ţinem mărturisirea curată după cum ne-au predat-o aceşti Sfinţi Părinţi respingând orice înnoire (reformare) ca o născocire a diavolului. Cel care primeşte înnoire nu mai predică întreagă şi curată Credinţa Ortodoxă care este asigurată şi ştampilată din vechime şi care nu primeşte nici micşorare, nici adăugare, nici schimbare.

Dacă cineva ar îndrăzni să schimbe sau să sfătuiască sau să gândească una ca acestea, singur s-a lepădat de credinţa lui Hristos şi singur a căzut în veşnică anatemă, pentru că a hulit împotriva Duhului Sfânt, zicând cum nu se grăieşte adevărat în cărţi şi la Sfintele Soboare Ecumenice (a toată lumea).

Toţi care au primit înnoiri (reforme) sau eretici sau schismatici de bună voie s-au îmbrăcat cu blestemul ca şi cu o haină, fie că sunt Papi, fie că sunt Patriarhi, fie că-s clerici, fie că sunt laici (mireni), sau îngeri din Cer.

Antim, din mila lui Dumnezeu Arhiepiscopul Constantinopolului, noua Romă şi Patriarh Ecumenic,
Erotei, din mila lui Dumnezeu Papă şi Patriarhul Alexandriei şi a tot Egiptul,
Metodie, din mila lui Dumnezeu Patriarhul Antiohiei,
Chiril, din mila lui Dumnezeu Patriarhul Ierusalimului, împreună cu ale lor Sfintele Sinoade.

RAPORTUL LUI PILAT

Guvernatorul Palestinei către Cezarul Tiberiu

Nobile Suveran, Salutare,

Cauzele care au provocat acea tulburare din Ierusalim, fură în legătură cu moartea lui Iisus din Nazaret şi evenimentele, care au avut loc în provincia mea acum câteva zile, au fost de un astfel de caracter încât mă fac să le raportez cu de-amănuntul, pentru că eu nu voi fi deloc surprins dacă, în vremea scurgerii timpului acestuia, nu se va schimba cu totul soarta naţiunii noastre, căci se pare că, cu zilele din urmă, zeii au încetat de a mai fi ispăşit.

Din partea mea sunt gata să spun: blestemată să fie ziua aceea în care am urmat pe Valerius Gratius la guvernarea Iudeei.

La sosirea mea în Ierusalim, am luat în primire sala de judecată şi am poruncit ca să se facă ospăţ mare, la care am invitat pe tetrarhul Galileii împreună cu arhierul şi pe toţi oficianţii lui.

La ora anunţată, nici unul dintre oaspeţi nu s-a arătat. Aceasta a fost o insultă pentru onoarea mea personală.

Mai târziu, după câteva zile, a venit la mine arhiereul să-şi ceară scuze. Îmbrăcămintea şi purtarea sa era grozav de vicleană (iar religia sa pretindea ca să îl oprească pe el şi pe supuşii lui sta la aceeaşi masă cu romanii, adică cu păgânii).

Am crezut de bine ca să primesc această scuză, dar tot cu această ocazie m-am convins că cuceriţii se declară duşmani ai cuceritorilor şi mi se pare că dintre oraşele cucerite, Ierusalimul este cel mai greu de cârmuit. Atât de tulburat era acest popor, încât eu trăiam mereu cu frică că va izbucni în orice moment o răscoală.

Pentru suprimarea ei însă, nu aveam decât un singur sutaş şi o mână de soldaţi. Am cerut întăriri de la guvernatorul Siriei care m-a informat că şi el are abia trupe de ajuns pentru a-şi apăra provincia sa.

O dorinţă neastâmpărată de cucerire, adică de a ne întinde împărăţia dincolo de mijloacele noastre de apărare, mă tem ca să nu fie cauza de răsturnare a nobilului nostru guvernământ.

Printre mai multe veşti care mi-au venit, încă una mă interesează în mod deosebit.

Un tânăr se zice că a apărut în Galileia, predicând pe un ton blând şi nobil o altă lege, în numele lui Dumnezeu ce l-a trimis. La început mă temeam ca acesta să nu fie vreun agitator, care să aţâţe poporul contra romanilor; dar nu mult timp, temerile mele fuseseră spulberate. Iisus din Nazaret a vorbit mai mult ca un prieten al romanilor decât al evreilor.

Trecând într-o zi pe lângă locul ce se cheamă Siluam, am văzut mare adunare de popor, iar în mijlocul ei pe un tânăr, care stătea rezemat de un copac şi cu toată seninătatea şi calmul predica mulţimii. Mi s-a spus că acesta este Iisus.

Era tocmai ce mă aşteptam mai puţin să văd. Atât de mare era deosebirea dintre El şi ascultătorii Lui. Părul şi barba Sa aurie îi dădeau înfăţişare cerească. El părea a fi cam de vreo 30 de ani. N-am văzut în viaţa mea o privire atât de dulce şi de senină. Ce contrast între El şi ascultătorii Săi cu bărbile lor negre şi feţe încruntate.

Nevrând să-L întrerup prin prezenţa mea, mi-am continuat drumul înainte, dar am făcut semn secretarului meu să se asocieze mulţimii şi să asculte ce vorbeşte. Numele secretarului meu este Manelius. El este strănepotul şefului de spionaj şi conspiraţie, care s-a ascuns în Etruria aşteptând pe Catilina. Manelius este un vechi băştinaş din Iudeea, astfel cunoaşte bine limba ebraică. Mi-e foarte devotat şi vrednic de orice încredere.

Intrând în sala de judecată, l-am găsit pe Manelius, care mi-a istorisit cuvintele auzite de la Iisus în Siluam, zicând: "Niciodată nu am citit în cărţi sau în lucrările filosofilor ceva ce s-ar putea asemăna predicilor lui Iisus".

Unul din Iudeii răsculători, dintre cari sunt atâţia în Ierusalim, îl întreabă dacă este cu cale de a da tribut Cezarului! Iisus a răspuns: "Daţi Cezarului cele ce se cuvin Cezarului şi lui Dumnezeu cele ce se cuvin lui Dumnezeu".

Tocmai din cauza înţelepciunii Lui, eu am îngăduit Nazariteanului libertatea, pentru că eram în putere să-L aresteze, dar aceasta ar fi fost împotriva dreptăţii ce i-a caracterizat întotdeauna pe romani.

Omul acesta nu era nici tendenţios şi nici răsculător şi L-am ocrotit cu protecţia mea, poate necunoscută Lui. El avea libertatea să lucreze, să vorbească, să facă adunări, să ţină predici poporului şi să-şi aleagă ucenici neîmpiedicat de nici un mandat pretorian.

Dacă s-ar întâmpla însă, ferească-ne zeii (aceasta este presupunere), ca religia strămoşilor noştri să fie înlocuită prin religiunea lui Iisus, lucrul acesta se va datora acestei nobile toleranţe şi prea mari indulgenţe, pe care le îngăduie Roma. Pe când eu, mizerabilul nenorocit, voi fi poate instrumentul pe care oamenii îl numesc "providenţial" prin care să vină peste noi acest destin.

Dar libertatea aceasta nemărginită dată lui Iisus a indignat tare pe iudei, dar nu pe cei săraci, ci pe cei bogaţi şi puternici.

În adunări Iisus era foarte aspru cu cei din urmă (cu bogaţii) şi aceasta a fost pentru mine un bun motiv de a nu tulbura liniştea Nazariteanului.

Cărturarilor şi fariseilor le zicea: "Voi sunteţi oui de viperă, voi vă asemănaţi cu mormintele văruite".

Alte dăţi El era indignat de îngâmfatele posturi şi daruri ale bogaţilor şi le spunea că doi bani ai văduvei sărace sunt mai preţuiţi înaintea lui Dumnezeu decât darurile lor bogate.

În fiecare zi se făceau plângeri la sala de judecată în contra abuzurilor iudeilor. Eram informat că vreo nenorocire o să i se întâmple acestui om. Căci nu va fi pentru întâia dată ca Ierusalimul să-şi omoare cu pietre pe cei care erau numiţi de ei profeţi, şi dacă pretorul le va refuza plângerea, ei vor face apel la Cezar.

Conduita mea a fost aprobată de Senat şi mi s-a promis o întărire de soldaţi după terminarea războiului cu perşii, fiindcă astfel nu eram în stare de a întâmpina răscoala. M-am hoărât apoi să iau o măsură care făgăduia mai mult pentru a stabili liniştea în oraşe, fără a supune Pretorul la concesiuni umilitoare.

Am scris lui Iisus, invitându-L la o convorbire cu mine în sala de judecată şi El a venit.

Precum ştiţi în vinele mele curge sânge spaniol amestecat cu sânge de roman, care nu cunoaşte frica şi e nesupus emoţiilor. Mă plimbam prin curte când Nazariteanul a apărut şi când am dat ochii cu El, mi s-a părut ca şi când o mână de fier mi-ar fi legat picioarele de pământ şi tremuram ca şi un vinovat, deşi Nazariteanul era calm şi liniştit, ca un nevinovat. Când a venit la mine, s-a oprit deodată şi ca printr-un semn părea că-mi zice: "iată-Mă, am sosit". Câtva timp am rămas încremenit şi priveam cu admiraţie,

respect şi frică acestei figuri de om, supranaturală, o formă de om necunoscută numeroşilor noştri pictori, care au dat forme şi figuri la tot felul de zei. "Iisuse" i-am zis în cele din urmă şi limba mea gângăvea. "Iisuse din Nazaret, eu Ţi-am dat timp de 3 ani de zile o mare libertate de vorbă şi nu-mi pare rău. Cuvintele Tale sunt ale unui om învăţat. Nu ştiu dacă Tu i-ai citit pe Socrate sau pe Platon, dar un lucru îţi spun că în predicile Tale se află o simplitate maiestuoasă, care Te ridică mult mai sus deasupra acestor filosofi. Împăratul este informat despre Tine (zise facând aluzie la scrisoarea lui Publius Lentulus) şi eu, umilul său reprezentant în această comunitate a lui Israil, sunt foarte fericit că Ţi-am îngăduit această libertate de care Te bucuri şi eşti atât de vrednic. Totuşi nu pot să ascund de la Tine că predicile Tale au stârnit mari şi puternici duşmani în contra Ta. Nici aceasta nu e de mirare, Socrate a avut duşmanii săi şi a căzut victima urii lor. Ai Tăi sunt fără îndoială aprinşi contra Ta, din pricina libertăţii pe care Ţi-o dau; mă învinuiesc pe mine de a fi în directă legătură şi unire cu Tine, cu scopul de a dezbrăca pe iudei de mica putere ce o mai au de la romani. Rugămintea mea este deci, nu zic poruncă, ca Tu să fii pe viitor mai cu băgare de seamă şi să înconjuri de a jigni mânia duşmanilor. Fă ca să nu se răscoale populaţia stupidă în contra Ta şi să mă silească pe mine să întrebuinţez mijloacele justiţiei.

Nazariteanul a răspuns liniştit: "Prinţ al pământului, cuvintele tale nu sunt din adevărata înţelepciune. Spune-i furtunii: Stai în mijlocul muntelui, căci astfel vei dezrădăcina copacii din vale. Furtuna îţi va răspunde: Eu trebuie să mă supun legilor Creatorului. Numai singur Dumnezeu cunoaşte încotro merge furtuna. Adevăr zic ţie, înainte de a înflori rozele Saromului, sângele Celui drept va fi vărsat".

Eu I-am zis: "Tu mi-eşti mai preţios mie pentru înţelepciunea ta decât toţi tulburătorii aceştia şi îngâmfaţii de farisei; abuzează de libertatea Cezarului şi ne ţin într-o frică continuă, aceşti mizerabili neliniştiţi. Ei nu cunosc că lupii din pădure se îmbracă uneori în piele de oaie. Eu te voi apăra faţă de ei. Palatul de justiţie este deschis Ţie pentru scăpare".

Cu nepăsare şi clătinându-Şi capul, cu un har şi zâmbet dumnezeiesc, Iisus îmi ripostă: "Când ziua aceasta va fi sosit nu va fi loc de scăpare pentru Fiul Omului nici sub pământ; sălaşul Celui drept este acolo, zise El, arătând cu degetul spre cer. Ceea ce este scris în cărţile profeţilor trebuie să se împlinească".

"Tânărule, I-am răspuns pe un ton moale, Tu mă obligi ca simpla mea cerinţă să o schimb în poruncă. Siguranţa provinciei care este încredinţată îngrijirii mele cere aceasta. Trebuie să arăţi mai multă moderaţie în predicile Tale. Nu vătăma pe alţii, aceasta îţi poruncesc. Fericirea Ta să Te însoţească, mergi în pace".

"Prinţe al pământului, a răspuns Iisus, am venit în lume ca să aduc nu război, ci pace, iubire şi bunăvoinţă. Eu m-am născut în aceeaşi zi în care Cezar a dat pace lumii romane. Prigonirea nu este de la Mine. Eu o aştept de la alţii şi o voi întâmpina cu supunere faţă de voinţa Tatălui Meu, care Mi-a arătat calea. Nu este în puterea ta de a aresta victima de la picioarele Altarului de ispăşire".

După aceste cuvinte, El a dispărut ca un nor luminos după perdelele pretorului.

Duşmanii lui Iisus s-au adresat în cele din urmă lui Irod, care pe atunci domnea în Galileia, ca să se răzbune asupra lui Iisus. Dar Irod prefera să încline în această privinţă, el nu ar fi ordonat imediat osândirea la moarte a lui Iisus, însă desi era mândru de cinstea domniei sale, se temea de Senat de a comite o faptă care să-i nimicească influenţa în faţa Senatului. Într-o zi vine la mine în pretoriu şi când s-a ridicat să plece, după câteva cuvinte neînsemnate, m-a întrebat ce părere am despre Iisus Nazariteanul. Eu i-am răspuns că părerea mea este că Iisus este un filozof mare, după cum unele naţiuni mari adesea produc şi că învăţăturile Sale, cu nici un chip nu sunt eretice sau primejdioase, iar Roma este dispusă a îngădui în toate, libertatea de a vorbi şi la aceasta este îndreptăţit prin faptele Sale. Irod a surâs cu ironie şi, salutându-mă cu respect prefăcut, s-a depărtat.

Se apropia marea sărbătoare a evreilor, conducătorii religioşi plănuiau să se folosească cu această ocazie şi de exercitarea populară care se da loc totdeauna la sărbătoarea Paştilor. Oraşul era arhiplin de o populaţie turbulentă care dorea moartea lui Iisus.

Spionii mei mi-au raportat că arhiereii şi fariseii întrebuinţau tezaurul templului să mituiască pe popor. Primejdia creştea pe fiecare oră. Un sutaş Roman insultat. Am scris atunci la prefectul Siriei să-mi trimită imediat 100 de soldaţi de infanterie şi tot atât de cavalerie, dar el a refuzt să-mi trimită. M-am văzut atunci rămas singur, cu o mână de soldaţi, nişte păzitori îmbătrâniţi în mijlocul unui oraş răsculat, neputincios de a reprima şi fiind silit de a o tolera.

Răsculaţii au pus mâna pe Iisus şi cu toate că ei simţeau că nu au de ce să se teamă de pretoriu, crezându-mă alturi de conducătorii lor în privinţa aceasta au continuat să strige: "Răstigneşte-L". Trei partide se uniseră împotriva lui Iisus: Irodianii, Saducheii şi Fariseii.

Saducheii, a căror conduită era sprijinită de două motive, ei urau pe Iisus şi doreau să scape de jugul roman, n-au putut uita niciodată intrarea mea în sfântul oraş cu steaguri care purtau chipul împăratului roman, deşi eu am făcut o mare greşeală din necunoştinţă, totuşi în ochii lor profanarea aceasta nu s-a micşorat.

O altă nemulţumire pe care o purtau ei, era propunerea mea de a întrebuinţa o parte din tezaurul templului pentru ridicarea de clădiri publice. Din cauza acestei propuneri, ei erau plini de amărăciune.

Fariseii erau duşmani pe faţă ai lui Iisus. Ei au fost siliţi să înghită trei ani şi jumătate pilulele amare pe care Nazariteanul le arunca în faţa lor public, oriunde se ducea şi fiind prea slabi şi sfioşi şi neavând curajul de a lua singuri măsurile dorite, au fost foarte bucuroşi de a se uni cu irodienii şi cu saducheii.

Pe lângă aceste trei părţi, noi mai avem de luptat împotriva unei populaţii îndârjite şi totdeauna gata a se uni la răscoală şi să se folosească de neînţelegerea ce rezultă din acesta. Iisus fu târât înaintea arhiereilor şi condamnat la moarte.

Cu această ocazie Caiafa arhiereul a săvârşit umilul fapt de supunere, de a trimite prizonierul la mine, ca să pronunţ eu osândirea asupra Lui. I-am răspuns că, deoarece Iisus este galilean, afacerea cade sub jurisprudenţa lui Irod şi am poruncit să-L trimită la el.

Acel viclean şi-a mărturisit umilinţa şi pretextând a avea respect faţă de mine, prin sutaşul Cezarului, mi-a încredinţat mie soarta acestui om. Îndată palatul meu şi-a luat înfăţişarea unei cetăţi ocupate. Fiecare moment ce trecea, sporea numărul tulburătorilor. Ierusalimul era inundat de populaţia adunată de prin munţii Nazaretului. Se părea că toată Iudeea se aflã la Ierusalim.

Eu îmi luasem de femeie o domnişoară dintre gali, care avusese unele descoperiri pentru viitor.

Plângând s-a aruncat la picioarele mele ...

BUCURIA PREACUVIOSULUI SERAFIM DE LA SAROV

1759 - 1833

Pomenirea lui se face în 2 Ianuarie

BUCURIA SFÂNTULUI SERAFIM DE SAROV

Cuviosul Serafim de Sarov s-a născut în anul 1759, în oraşul Kursk din Rusia. S-a săvârşit în ziua de 2 ianuarie 1833, stând în genunchi la rugăciune în fața Icoanei Maicii Domnului pe care el o numea "Bucuria Tuturor Bucuriilor".

În noaptea ceea ieromonahul Filaret, care sihăstrea în pustia Glinsca, ieşind din Biserică, după utrenie, a arătat fraților la cer o lumină neobişnuită, zicând: "Iată cum se duce la ceruri sufletul drepților! Acum sufletul părintelui Serafim se înalță la cer!"

Într-o zi a venit la Cuviosul Serafim din Sarov o Doamnă vestită, împreună cu fiul ei, un copil de şase ani.

Vazând copilul că se lungeşte vorba mamei sale cu Sfântul Bătrân, a început să se joace de-a ascunselea prin chilie.

Tulburată de purtarea copilului, Doamna îl opreşte, răstindu-se urât la el, dar Cuviosul Serfim o linişteşte, zicând: "Lasă-l pe copil la jocurile lui nevinovate, căci el se joacă cu Îngerul cel păzitor al lui, joacă-te copile, joacă-te, Dumnezeu să te păzească!"

Copilul acesta nevinovat este Nicolae Motovilof, care ajunge mai târziu unul din cei mai iubiți fii duhovniceşti ai Sf. Serafim şi, cu vremea, devine ca un tată hrănitor al Maicelor sărmane din Mânăstirea Diveeva. Era fecior de bogătaşi vestiți şi a avut parte de o creştere bună.

După prima vizită pe care a făcut-o cu mama sa, la vârsta de 6 ani, Nicolae Motovilof n-a mai dat pe la Sihăstria din Sarov decât abia după 16 ani, când a împlinit vârsta de 22 de ani.

Rămânând orfan de ambii părinți din frgedă vârstă, a moştenit proprietăţi întinse de pământ în partea de mijloc a Rusiei. Era un băiat cuminte, cu duh răzbătător, având deosebită înclinare spre cele duhovniceşti. După ce termină studiile la Universitatea din oraşul Cazan, ajunse Inspector peste şcolile primare. În acestă funcție este pizmuit de mulți şi duşmănit, de aceea are de îndurat multe scârbe. Din cauza acestor supărări suferi o adâncă zdruncinare a nervilor, care îi pricinui paralizarea picioarelor. Şi boala asta se întâmplă tocmai când să se căsătorească şi când împlinea abia 22 de ani!

În acele clipe grele de deznădejde, ia hotărârea să mergă la chilia Sf. Serafim din Sarov, pentru a cere sfatul bătrânului pe care nu-l văzuse din copilărie. Neaflându-l în mânăstire, ceru slugilor lui să-l ducă în pădure, unde obişnuia Sfântul să se liniştească. Ajungând la poiana Sihăstriei, bolnavul l-a zărit de departe pe Sfântul Bătrân, care şedea pe un butuc de brad, înconjurat de închinători.

Alte icoane ale Sfântului Serafim de Sarov

Fiind primit cu multă bunăvoință, tânărul a început să-şi povestescă istoria cu boala. Atunci Sfântul Bătrân îi adresează următoarele cuvinte: "Ai tu credință în Domnul Iisus Hristos şi crezi tu că şi în vremea noastră, precum şi odinioară, ar putea El să-i vindece pe cei cari Îl roagă?" Motovilof îi răspunde că negreşit crede aceasta. "Dacă tu crezi cu tărie, eşti tămăduit, scoală!", îi zice Sfântul.

Nicolae se cam codeşte, este nedumerit. Atunci bătrânul îl apucă de mână, sprijinindu-l puțin şi îl ajută să facă câțiva paşi. Dintr-o dată bolnavul simte cum pătrunde prin toate mădularele lui o putere suprafirească

(minunată) şi vede că s-a tămăduit. "Păstrează-ţi sănătatea pe care ai dobândit-o, ca pe un dar scump", îi zice Sfântul Serafim, slobozindu-l cu pace pe tânăr.

După tămăduirea sa, Nicolae Motovilof, vizitează adeseori pe Cuviosul Serafim de Sarov. Cu toate împotrivirile rudeniilor, el se căsătoreşte (abia după 11 ani) cu Elena Meliucoff, fiică de ţărani şi nepoata cuvioasei monahii Maria Meliucoff.

Trebuie să adăugăm aici că mătuşa Elenei a intrat de mică în Mânăstirea Diveeva (care se afla sub povaţa Sf. Serafim). A dus o viaţă curată ca de înger, păzind întru toate sfaturile bătrânului. S-a săvârşit ca o floare în vârstă de 19 ani, întru nevoinţe mari şi a fost aşezată în sicriu făcut de însuşi Sfântul Serafim, dintr-un buştean de stejar (şi cu metaniile Sfântului în mână). Ea îşi crescuse nepoţica Elena în Mânăstirea Diveeva, ca pentru călugărie; dar Sfântul Serafim o avea chitită din mai înainte pentru tânărul cel îmbunătăţit Nicolae Motovilof, care ajunge adevărată unealtă a Proniei Dumnezeieşti pentru sprijinul sărmanelor de la Diveeva (Orfanele Sf. Serafim).

Nicolae Motovilof a avut odinioară o discuţie deosebită cu Sfântul Serafim, pe care a însemnat-o pe hârtie spre amintire. Însemnarea a rămas multă vreme în arhiva Mânăstirii Diveeva. Abia după 70 de ani (când a fost canonizat între Sfinţi cuviosul Serafim de către Sinod), abia atunci - zic -, Elena Meliucoff, văduva lui Nicolae, a găsit însemnarea lui. Era aruncată fără atenţie într-un hambar de la Diveeva. Elena a predat hârtiile cu însemnarea răposatului ei bărbat lui Serghie Nil, scriitorul rus, care a publicat-o în anul 1903, în foaia "Gazeta Moscovei".

Cele povestite în hârtia asta s-au petrecut în anul 1831, pe la sfârşitul lui Noiembrie, când trăia Sf. Serafim. Atunci a rânduit Dumnezeu ca să-l vadă pe Sf. Bătrân strălucind la faţă ca soarele, fiind luminat de slava cerească. Aceasta i s-a descoperit tânărului, prin rugăciunea Cuviosului, pentru a-l scoate din nedumerirea ce-o avea el despre rostul vieţii creştineşti. Iată ce a scris însuşi Nicolae Motovilof, în însemnarea lui aflată la Diveeva:

"Era o zi noroasă; pământul era acoperit cu o pătură groasă de zăpadă şi ningea cu fulgi mascaţi, când Părintele Serafim, m-a poftit să stau lângă el, pe o buturugă de copac, în poiana din mijlocul pădurii.

Domnul mi-a descoperit, îmi zice el, că în vremea copilăriei tale, doreai să ştii care este scopul vieţii creştineşti. Te sfătuiau ai tăi să mergi la Biserică, să te rogi, să faci bine, că întru acestea, ziceau ei, stă scopul vieţii creştineşti. Dar nici una nu te mulţumea.

Ei bine, rugăciunea, postul, privegherile şi orice altă faptă creştinească sunt bune în sinea lor, totuşi scopul vieţii noastre nu este întru împlinirea lor, căci ele nu sunt decât mijloace.

Adevăratul scop al vieţii creştineşti este dobândirea Duhului Sfânt. Să ţii seamă că nici un lucru bun nu ne aduce roadele Sfântului Duh, dacă nu este săvârşit prin dragostea lui Hristos. Iar scopul vieţii noastre este dobândirea Duhului Acestuia.

- În ce chip vorbeşti despre dobândire, l-am întrebat atunci pe Părintele Serafim, căci eu nu înţeleg tocmai bine!

- A dobândi înseamnă a lua în stăpânire, îmi zise el, tu înţelegi ce va să zică a dobândi bani, nu-i aşa? Ei bine, tot aşa este şi cu Duhul Sfânt. Pentru omul de rând, scopul vieţii pământeşti este de a dobândi bani, de a primi onoruri, dregătorii, răsplătiri şi altele. Duhul Sfânt este şi el un capital veşnic, singura comoară care nu se termină.

Orice lucru împlinit din dragostea lui Hristos, aduce darul Sfântului Duh; totuşi Rugăciunea îl aduce mai uşor, căci ea este o unealtă care ne stă, oarecum, pururea la îndemână.

Se poate întâmpla că ai dori să mergi la Biserică şi nu se află Biserică sau se poate întâmpla să mergi atunci când slujba ar fi terminată. Sau, deşi voieşti să ajuţi un sărac, dar, se întâmplă, să nu-l găseşti în drumul tău. Sau doreşti să păzeşti curăţia, dar nu ai tărie pentru asta. Pe când Rugăciunea este cu putinţă a o săvârşi totdeauna şi fiecare poate s-o uneltească: atât bogatul, cât şi săracul, atât cel cărturar, cât şi cel necărturar, acel tare ca şi cel slab, cel sănătos ca şi cel bolnav, acel drept ca şi cel păcătos.

Puterea Rugăciunii este negrăită şi mai presus de toate; ea ne agoniseşte Sfântul Duh!

- Părinte, am zis eu atunci, mereu vorbeşti despre darul Sf. Duh, dar cum şi unde anume pot eu să-l văd?

Lucrurile bune sunt văzute, dar oare şi Duhul Sfânt poate fi văzut? Cum aş putea să ştiu eu dacă El este cu mine ori nu?

La asta Cuviosul răspunde:

- Darul Sfântului Duh, care ni s-a dat în clipa Botezului, străluceşte în inima noastră, cu toate căderile şi cu toată întunecimea care ne înconjoară. El (adică darul Sf. Duh) se arată într-o lumină negrăită (străină) tuturor acelora întru care Dumnezeu vădeşte lucrarea Sa.

Sfinţii Apostoli cunoşteau într-un chip simţit aflarea de faţă (prezenţa) a Duhului lui Dumnezeu.

Atunci eu am întrebat:

- Cum aş putea să fiu eu însumi martor?

Atunci Părintele Serafim mă întoarce cu braţul său şi-mi zice:

- Prietene, amândoi suntem (acuma) în duh, tu şi eu. Mă priveşti tu?

- Nu pot să te privesc, Părinte, căci faţa ta s-a făcut albă ca soarele şi-mi fug ochii!

- Să nu ai frică, prietene al lui Dumnezeu, că şi tu ai devenit tot aşa de luminat ca şi mine! Acum tu eşti în deplinătatea Duhului Sfânt, căci altfel nu era cu putinţă să mă vezi!

Şi plecându-se spre mine bătrânul, îmi şopti cu dulceaţă la ureche:

- Am rugat pe Domnul întru inima mea ca să te învrednicească să vezi cu ochii cei trupeşti această pogorâre a Duhului Său. Şi iată că acest dar dumnezeiesc a mângâiat inima ta, după cum mângâie mama pe copiii ei.

Ei bine, prietene, ia priveşte-mă! Să nu-ţi fie frică de loc, Domnul este cu tine!

Atunci eu l-am privit şi m-a cuprins cutremurul: închipuieşte-ţi, în faţa rotundă a soarelui, în locul cel mai strălucit al razelor sale de la amiază, să vezi faţa unui om care îţi vorbeşte. Îi vezi mişcările buzelor, îi vezi căutătura ochilor, îi auzi glasul, simţi cum unul din braţele lui îţi cuprinde umerii, dar nu poţi să-i vezi nici braţul, nici faţa lui! Ci numai o strălucire orbitoare, care se lăţeşte departe împrejurul tău şi care luminează cu strălucirea ei pătura de zăpadă cari acoperă poiana, precum şi fulgii mărunţi de zăpadă cari cad în chip de puzderie albă (sclipitoare)!

- Ce simţi tu?, mă întrebă Serafim.

- O linişte şi o pace neobişnuită.

- Şi ce altceva mai simţi?

- O bucurie negrăită îmi umple toată inima!

- Bucuria asta pe care o simţi nu este încă nimic faţă de aceea despre care s-a zis: "Că acelea încă ochiul n-a văzut şi urechea nu le-a auzit şi la inima omului nu s-au suit". (Cartea I către Corinteni a Sf. Ap. Pavel, cap. II, v.9). Nouă ni s-a dat numai închipuirea acelei bucurii, ce vom zice despre bucurie (în sinea ei)? Ce mai simţi acum?

- O căldură nespusă, am zis eu.

- Cum, prietene, noi suntem în pădure, e toamnă şi sub picioarele noastre avem zăpadă ... Ce este deci această căldură pe care o simţi?

- Este aşa ca şi cum aş fi într-o baie caldă. Simt de asemenea o mireasmă pe care n-am simţit-o niciodată!

- O ştiu, o ştiu, eu anume te-am întrebat. Mireasma asta care se răspândeşte este a Duhului lui Dumnezeu. Iar căldura asta de care vorbeşti, ea nu este în văzuh, ci întru noi. Încălzindu-se cu ea, pustnicii nu se temeau de asprimea iernii, fiind şi ocrotiţi prin darul care le slujea ca veşmânt.

Împărăţia lui Dumnezeu este înăuntrul nostru. Starea asta întru care ne aflăm noi acum este ca o probă. Iată ce înseamnă a fi întru plinirea (deplinătatea) Duhului Sfânt. Să-ţi aduci aminte de darul acesta care ţi-a fost hărăzit ţie! Cred că Domnul îţi va ajuta să păzeşti în inimă lucrurile acestea, căci ele nu sunt date ca să le înţelegi numai tu, ci prin tine întregii lumi! Mergi în pace şi Domnul cu Prea Sfânta Sa Maică să fie cu tine!

Când m-am depărtat de el, vedenia încă nu încetase: stareţul păstra aceeaşi înfăţişare ca şi la început, iar lumina aceea neobişnuită, pe care o văzusem însuşi cu ochii mei, încă îl mai lumina în întregime!"

Cuviosul Serafim a fost odinioară, este şi acum şi va fi totdeauna Îngerul păzitor al norodului pravoslavnic rusesc.

Viaţa lui de pe pământ a fost ca o flacără luminoasă în mijlocul întunericului duhovnicesc din lumea modernă (din vremurile noi). Deşi făclia vieţii lui s-a stins, razele bucuriei lui lucesc în sufletele celor binecredincioşi.

"Bucuria mea, eu mă duc, am să vă părăsesc!", aşa zicea Cuviosul Serafim celor cari veneau la el, în anul cel din urmă al vieţii sale (adică în 1832).

"Ce tulburări, ce mai tulburări vă aşteaptă, dar să nu vă temeţi! Când veţi vedea că vin acestea să vă gătiţi papucii şi traistele! Eu vă las în mâna lui Dumnezeu!"

El presimţea cu duhul prăpădul revoluţiei care sta să vină peste biata Rusie. Vedea că se apropie vremea pribegiei şi când vorbea despre asta faţa lui cea veselă se umplea deodată de întristare.

"Ne-am abătut noi pe pământ de la calea mântuirii şi am întărâtat mânia lui Dumnezeu împotriva noastră!", zicea el suspinând.

Din vedeniile cari se arată de la Dumnezeu, vorbea adesea despre zilele lui Anticrist (comunismul) când vor să dea jos Crucile de pe Biserici şi vor să distrugă Mânăstirile! "Va fi o nevoie aşa de mare, cum n-a fost asemenea de la începutul lumii! Înşişi Îngerii nu vor dovedi să strângă sufletele de pe pământ".

În ultima vreme zicea către surorile din Diveeva: "Slăbesc eu cu puterile mele! Trăiţi de-acuma singure, vă las pe voi Domnului şi Prea Curatei Maicii Lui! Degrabă va fi sfârşitul! Atunci uşile mele se vor încuia şi voi pe mine nu mă veţi vedea! Când eu nu voi mai fi, să veniţi adesea la mormântul meu şi să-mi spuneţi toate scârbele şi durerile voastre, vobiţi-mi ca şi când eu aş fi viu, căci pentru voi eu sunt totdeauna!"

"Bucuria mea!", aşa le zicea la toţi cu blândeţe, ca şi cum ar fi vrut să zică: "Se termină de-acum bucuria voastră pământească, căutaţi-vă bucuria pe care am aflat-o eu, adică bucuria Duhului Sfânt, pe care n-o fură nimeni".

Şi iată, vedem cu adevărat acum că s-a dus bucuria de pe pământ pentru noroadele pravoslavnice din Rusia şi România!

A rămas în schimb o altă bucurie, aceea a Duhului Sfânt pe care ne-o descoperă Sf. Serafim prin ucenicul lui, Nicolae Motovilof.

Întărit cu bucuria asta, norodul rusesc a adus şi aduce mereu la Tronul lui Dumnezeu zeci de mii de mucenici, cari udă zilnic cu sângele lor duhovnicescul pom al pravoslaviei. Din roadele lui se vor hrăni pe urmă celelalte noroade din lume, cari aleargă azi ameţite după himere, adică după bucurii înşelătoare!

Din poiana Sf. Serafim va străluci într-o zi lumina cunoştinţei şi în mintea celor întunecaţi de azi, atunci când se va împlini ceata noilor mucenici, pentru cari s-au gătit cununile la cer!

În rândul vitejilor ostaşi ai Credinţei din Rusia se alătură acum mulţi din fiii neamului românesc. Aceştia sunt creştinii pravoslavnici cari au rămas nestrămutaţi în Sfânta Credinţă şi cari nu s-au plecat nicidecum înşelăciunii! Acum ei rabdă cele mai amare lipsuri prin închisori sau în ocnele siberiene, alături de ostaşii Sfântului Serafim de la Sarov!

Fraţii mei, să ne rugăm ca milostivul Dumnezeu să întărească pe fiii cei robiţi ai neamului nostru ca să nu slăbească în credinţă, ci să rabde cu tărie până în sfârşit amarul chinurilor pentru numele Sfânt al lui Hristos! Prin sângele lor care se jertfesc pe altarul Credinţei, va odrăsli în pământul românesc răsadul cel neprihănit al Pravoslaviei!

Prea Cuvioase Părinte Serafime, încălzeşte cu dragostea ta fierbinte pe nevoitorii tăi, cari îngheaţă în temniţele şi în ocnele din fundul Siberiei. Întăreşte cu bucuria nădejdei celei cereşti pe fiii tăi cei trudiţi şi înfometaţi, ca să alerge cât mai grabnic spre Sarovul cel ceresc, ca să bea neopriţi din izvorul vieţii cel veşnic.

Fericit eşti, norodule pravoslavnic al Rusiei străbune (de odinioară), că din mijlocul tău s-a ivit nu demult asemenea luminător în Miază Noapte şi mare făcător de minuni!

Fericite sunteţi şi voi, Surorilor de la "Diveeva cea Nouă" (să se înţeleagă aici maicile de la Mânăstirea de la Eleon, din Ţara Sfântă), că aveţi parte de un asemenea ocrotitor fierbinte, care nu încetează a vă mângâia întru necazurile vieţii!

Dimpreună cu sărmanele orfane de la moară (surorile râvnitoare) să se bucure şi surorile cele vitrege, căci pentru toate cuviosul vostru Părinte se îngrijeşte!

Bucură-te şi tu, Sfinţitule Sobor de Leviţi ai Pravoslaviei, cari porţi Sicriul Legii celei noi pe frontul cel mai greu al războiului duhovnicesc din lumea modernă, că ai împreună ajutătoare pe Împărăteasa Cerului şi a pământului cu Sfântul Serafim, alesul Ei!

Tropar

glas 5, după modelul Podobiei greceşti:
"Tin tahion su schepin..."

Sârguiţi cu laude să cinstim
Pe Sfântul Sarovului, Serafim
Cel cu suflet arzător
Care mult a întărit
Pravoslavnicul popor,
În veacul cel mai de pe urmă,
Prin sfaturi şi rugăciuni
Şi prin slăvite minuni!

Megalinarie

glas 2, după modelul celor care
se cântă greceşte la Paraclis:
"Tin ipsiloteran ton uranon ..."

În veacul acesta neroditor
Te arăţi, Părinte, al pustiei locuitor
Că viaţă şi nume având de Serafim,
Din ceruri ne ajută ca să ne mântuim!

Lacrimi la Icoana Sf. Serafim

glas 2

Cuvioase Serafime!
Îngerule pământesc,
Caută din înălţime
Spre acei ce pătimesc!

Vezi-ţi neamul tău cum geme,
Asuprit de cei tirani,
Şi cum sufăr pribegie
Mulţi din fiii tăi orfani!

La Sarov şi Diveeva
Nu mai este astăzi drum,
Întunericul domneşte
În poiana ta acum!

Iară bietele orfane,
Ca albinele de URS,
Au fugit prin ţări străine
Şi izvorul n-a mai curs!

(Se înţelege aici izvorul Sf. Serafim cel viu, adică mângâierea cuvintelor lui celor dulci).

"Fiarele cuvântătoare"
Au stricat grădina ta,
Iar din apa ta bolnavii
Nu mai pot acum să bea!

Îmblânzeşte iarăşi "URS-ul"
Revărsându-i harul tău
Şi pe neamul tău sloboade
Din robia celui rău!

Din Sarovul cel din ceruri
Toarnă din al tău izvor
Apa sfântă a Credinţei
Peste cei de la "Zatvor"!
(Zatvor adică închisoare)

Pe sărmanele albine
Răzleţite de sobor
Luminează-le spre bine,
Să-şi cunoască matca lor!

Notă: URS este numele scurtat al Sovietelor, (adică "Uniunea Ruşilor Soviete"). În profeţiile lui Agatanghel vechea Rusie este numită URS.

Bucuria ta, Părinte,
Dăruieşte-ne-o din cer
Şi cu dragoste fierbinte
Să-l întorci pe cel "Stingher".

Notă: Stingher se înţelege tot cel răzleţit de la drumul cel adevărat al Pravoslaviei şi de la vechile tradiţii ale ţării. Atât în Rusia cât şi în România au fost şi vor fi totdeauna oameni cu viaţă sfântă.

Iar pe cei ce sunt în chinuri,
Cuvioase Serafim,
Dă-le ca să vadă slava
Noului Ierusalim!

Pe Păstor îl întăreşte
Cu sfinţitul lui "Sobor",
Să lucreze mântuirea
Necăjitului popor!

Şi precum izvor de pace
Pe pământ te-ai arătat,
Pentru pacea lumii astăzi
Roagă-te neîncetat!

Notă: În manuscrisul Sfântului Ioan, urmează poeziile: Popor martir şi Îndemn frățesc. După aceste poezii urmează:
"Adaus către cetitori"

Am socotit ca o datorie sfântă de a scrie şi în româneşte această minunată descoperire a Cuviosului Serafim către tânărul Nicolae Motovilof. În viețile Sfinților n-am găsit aceasta pe româneşte.

Având la îndemână pe limba franceză cartea pravoslavnicei scriitoare Valentina Zander, dăruită de Părintele Antonie din Lavra Sfântului Sava, am văzut că în această carte se află şi o însemnare a lui N. Motovilof despre Sf. Serafim (deosebită de celelalte ştiri care le avem în limba noastră).

Socotind apoi că Sf. Serafim a zis atunci către Motovilof că: "Acestea nu sunt date ca să le înțelegi numai tu, ci prin tine să le cunoască toată lumea!", m-am gândit că nu este bine să rămână ascunsă pentru noi, românii, această taină pe care Sf. Serafim doreşte s-o cunoască toată lumea.

Condacul Sf. Serafim
pe glasul 3 ca şi condacul Naşterii din greceşte

La Sarov te-ai nevoit
Prea Cuvioase Părinte
Şi la ceruri te-ai grăbit
Să moşteneşti fericirea.
Astăzi noi cu umilință
Strigăm din suflet:
Vindecă pe fiii tăi din robie
Şi celor din pribegie
Revarsă "Bucuria Ta".

Notă: Am completat acestea astăzi, 2 Ianuarie 1957 (pomenirea Sf. Serafim), în schitul Sf. Ana de la Hozeva.

Eu, nevrednicul Ieroschimonah Ioan Iacob

Notă transcriere: notele de mai sus şi condacul apar în carte după titlul următor (ISTORIC PE SCURT ...); le-am pus aici deoarece se referă tot la Sf. Serafim.

ISTORIC PE SCURT AL MUCENICILOR ŞI CUVIOŞILOR ROMÂNI DE LA ÎNCEPUTUL PRIMULUI MILENIU

În viețile Sfinților nu prea găsim nume de mucenici ori de Cuvioşi Români şi asta din mai multe motive. Mai întâi pământul Țării noastre fiind vestit din vechime pentru bogățiile lui în aur, miere şi alte bunătăți, a fost bântuit cam o mie de ani, aproape neîntrerupt de către popoarele barbare: geții, goții, hunii, diferite nații mongolice mai noi şi la urmă turcii.

Îndeosebi prin veacul al patrulea (adică după 300 de ani de la Hristos) a fost prigoană mare din partea păgânilor barbari, atunci multe mii de creştini din neamul nostru au pătimit mucenicie. Abia numai câțiva se pomenesc în martiroloagele greceşti. Dar şi în hârtiile lor, îi numesc pe mucenicii aceştia goți, în chip greşit. Bieții români din vremea aceea, fiind toți de legea creştinească erau cu totul nesocotiți între celelalte neamuri. Ei îşi lăsau satele cu tot ce aveau şi se ascundeau în văile dintre munți, în desişurile pădurii, în peşteri şi în crăpături, de frica puhoiului barbar.

Mulţi dintre ei erau prinşi şi chinuiţi pentru Sfânta Credinţă, iar alţii din ei duceau o viaţă aspră, pustnicindu-se prin peşteri. Dar cine era să le scrie viaţa în vremea aceea furtunoasă, care a durat o mie de ani (până la întemeierea principatelor). Abia se pomenesc în cărţi câţiva mucenici din vremea prigoanei păgânilor ca goţi, în loc să-i numească români.

Aşa avem pe Sfântul Nichita Românul, Sfântul Mare Mucenic Mercurie, Sfântul Sava Stratilat, Sfântul Sfinţit Mucenic Elefterie, Sfântul Teotim de la Constanţa, Sfinţii Mucenici Pasicrat şi Valentin de la Durostor din Dobrogea. Dimpreună cu Sfântul Mucenic Sava, au pătimit mucenicie 70 de ostaşi; şi câte mii vor şi pătimit, despre care nu se pomeneşte? Numai munţii şi pădurile ar putea să ne spună!

Dovezi scrise nu avem, căci plaiurile noastre erau atunci locuite de barbari. Mulţi s-au sfinţit prin pustietăţi, pe care numai Unul Dumnezeu îi ştie.

După descălecarea lui Negru Vodă şi a lui Dragoş Vodă se pomenesc câteva nume de cuvioşi, cari s-au sfinţit la noi ca: Nicodim cel Sfânt de la Tismana, Patriarhul Nifon de la Curtea de Argeş, Sfânta Teofana, fiica voievodului Român Ivancu Basarab, Daniil de la Voronet, Rafail de la Agapia Veche, Chiriac de la Bisericani, care a umblat gol 60 de ani, alt Chiriac de la Tazlău, Epifanie de la Voroneţ, Partenie de la Agapia, Arhiepiscopul Ioan de la Râşca, Inochentie de la Probota şi Istatie.

În vremurile din urmă au strălucit cu viaţă sfântă la noi Cuviosul Paisie de la Neamţ şi mulţi dintre ucenicii lui. Unul dintre urmaşii Cuv. Paisie de la Neamţ, este Cuviosul Irinarh, care a înfiinţat în ţară M-rea Horăiţa, iar în Palestina a zidit Biserica Sf. Elena de la Tabor, care a fost ruinată de păgâni la 1283. El a ridicat-o până aproape de acoperiş, după dânsul rămâne ca stareţ la Tabor ucenicul Cuviosului Irinarh, Arhimandritul Nectarie Banu, care termină Biserica şi organizează mânăstirea vreme de 20 de ani. Moare în M-rea Sf. Sava, unde s-au săvârşit şi alţi pustnici români de la Hozeva, între care mai aleşi sunt: Iustin şi Varsanufie. Alt ucenic al Cuviosului Irinarh este Ieromonahul Nifon, care înfiinţează Schitul Prodromu din Sfântul Munte, având viaţă îmbunătăţită.

Deci în vechime nu s-au însemnat Sfinţii de la români; în vremea aceea norodul nostru a fost ca o santinelă neadormită pentru Europa la porţile Carpaţilor. Sălbaticii barbari nu le dădeau răgaz nicidecum.

Carele aveau atunci două proţapuri şi totdeauna strămoşii noştri erau cu ghioaga în mână pentru apărare şi nu aveau nici vreme să-şi strângă rodul câmpului ori să-şi îngroape morţii lor.

Împăratul Traian, când a cuprins pământul ţării noastre, la anul 107 după Hristos, a dat voie să se aşeze aici în chip de colonişti oricine doreşte.

Şi cine erau în vremea aceea mai asupriţi în toată împărăţia romană? Creştinii. Ei au fost aceia cari au alergat din toate părţile în pământul nostru. Mulţi dintre ei erau cu trupul plin de răni pe cari le primiseră pentru credinţă de la păgânii tirani. Dar cei mai mulţi erau ieşiţi din închisori, unde înduraseră cele mai cumplite necazuri pentru Numele cel Sfânt al lui Hristos.

Aşa s-a plămădit poporul nostru din norodul băştinaş al dacilor şi din coloniştii romani ai lui Traian, cari au adus cu ei cheagul credinţei creştine.

Până la anul 274 a fost la noi o armată de pază a împăraţilor de la Roma, precum şi funcţionari pentru pază şi administraţie. Dar când puhoiul barbarilor (cari veniseră din Asia) s-a înteţit, atunci armata cu funcţionarii şi bogătaşii au trecut Dunărea la adăpost, iar norodul a rămas fără nici un ajutor în mâna barbarilor.

Aşa s-au chinuit cu păgânii mai bine de o mie de ani, până s-a domolit puhoiul barbarilor şi atunci abia s-au întors din munţi pe la satele lor şi au întemeiat primele aşezări româneşti.

VIAȚA PE SCURT
a Sfântului Gheorghe de la Hozeva

(Scrisă acum pe româneşte după însemnările rămase
de la ucenicul său Antonie)

Troparul Sf. Gheorghe
glasul 5

Nerodirea pustiului ai lucrat
Cu suspinuri şi lacrimi neîncetat
Dintru care odrăslesc
Însutite nevoințe
Ale Sfinților Părinți
Gheorghe, fericite,
Cârmaciule sufletesc
Către limanul ceresc.

Viața Sfântului Gheorghe Hozevitul

Cam la o sută de ani după trecerea din viață a Cuviosului Ierah Ioan Hozevitul, vine la Hozeva alt luminător al pustiei, care desăvârşeşte întemeierea acestui Sfânt Lăcaş, ridicându-l în culmea strălucirii duhovniceşti.

Sfântul Gheorghe s-a născut în Ostrovul Chiprului, din părinți gospodari şi bine credincioşi. Avea un frate mai mare, cu numele Iraclide, care venise înaintea dânsului în Palestina şi, îmbrățişând viața călugărească, trăia în Mânăstirea Calamona (astăzi a Sf. Gherasim).

Tânărul Gheorghe a rămas acasă, ajutând părinților săi la bătrânețe. După trecerea lor din viață, a venit şi el în Palestina, la Calamona, unde se afla fratele său. Dar Iraclide văzând că fratele Gheorghe este prea tânăr şi fără barbă, nu l-a primit să locuiască acolo, spre a nu călca aşezământul Părinților, ci l-a adus în Mânăstirea Hozevei, încredințându-l Egumenului.

Văzând Egumenul evlavia şi statornicia tânărului, l-a călugărit în scurtă vreme şi l-a dat în ascultare la un monah bătrân (de loc din Mesopotamia) ca să lucreze la grădină.

Bătrânul acesta era cam cioturos din fire şi nu ştia să îngăduie pe om. Într-o zi l-a trimis pe tânărul Gheorghe ca să aducă apă de la pârău (căci pe vremea aceea apa curgea în vale, nu era canal). Dar pentru că la marginea gârlei (pârâului) erau tufe dese şi trestii uriaşe, era foarte greu de răzbătut până la apă.

S-a întors deci Cuviosul Gheorghe la bătrânul său fără apă. Atunci bătrânul i-a poruncit să se dezbrace de haine şi încingându-se la mijloc cu o haină subțire să se pogoare aşa la pârâu. Făcând după cuvântul bătrânului, a reuşit să se pogoare până la apă, cu mare necaz şi cu zăbavă.

Văzând bătrânul cel abraş că întârzie ucenicul, şi-a pierdut răbdarea, mai ales că a sunat şi clopotul pentru trapeză. Deci în ciuda lui cea mare, a ascuns hainele tânărului şi a urcat de la grădină în mânăstire.

Cuviosul Gheorghe, întorcându-se de la pârâu cu apa, n-a aflat nici hainele nici pe bătrân. Deci a mers aşa dezbrăcat şi a bătut în poarta mânăstirii. Văzându-l portarul gol, i s-a făcut milă şi i-a dat o haină veche ca să se acopere.

Intrând aşa în mânăstire, în dreapta cimitirului celor Cinci Cuvioşi Pustnici, l-a întâmpinat bătrânul lui, care se cobora atunci la trapeză şi aprinzându-se de mânie, l-a lovit cu palma pe ucenic, mustrându-l că a zăbovit aşa de mult. Dar în clipa când l-a lovit, i s-a uscat mâna şi a rămas ca moartă. Atunci spăimântându-se bătrânul cel nechibzuit, a căzut la picioarele ucenicului, cerând iertăciune pentru purtarea lui nesocotită şi se milogea ca să facă rugăciune pentru el.

Iar Sfântul Gheorghe i-a zis cu smerenie şi cu obişnuita lui evlavie: "Mergi Părinte, de fă metanie la racla celor cinci sfinți Părinți şi te vei face bine!" Şi zicând acestea l-a luat pe bătrân de mână şi l-a dus la racla cu cinstitele Moaşte. Aici făcând bătrânul metanie, s-a vindecat numaidecât.

Din ziua aceea bătrânul lui s-a purtat cu blândețe şi cu îngăduială, avându-l la mare evlavie pe ucenic.

Dar pentru că s-a zvonit între călugări despre această minune, Cuviosul Gheorghe, de teamă să nu cadă în mândrie (pentru cinstea oamenilor) a plecat pe ascuns din Mânăstirea Hozevei şi mergând la Calamona, trăia cu fratele său Iraclide. Acesta era în mânăstirea cea mare a Sf. Gherasim, mai jos de Aghiazmă.

Au trăit acolo împreună întocmai ca nişte Îngeri, negustând bucate fierte, nici vin, afară de cazul când făceau mângâiere vreunui părinte străin.

Într-o zi a zis Ava Iraclide către fratele său: "Ia seama şi vino să tăiem lemne!" Mergând ei la un finic, a zis Iraclide: "Taie pomul acesta, că nu face fructe!". Dar Cuviosul Gheorghe făcându-i metanie lui Iraclide, i-a zis: "Nu părinte, să nu-l tăiem că face măcar stâlpări pentru podoaba Bisericii!". Însă fratele său ținea morțiş să-l taie, căci de atâția ani nu mai face rod şi ține locul degeaba. Atunci Cuviosul Gheorghe a zis iarăşi cu smerenie: "Eu mă pun chezaş că de-acum va face rod!". Şi în adevăr, de atunci finicul cu pricina a rodit chiar mai mult decât ceilalți pomi.

Au petrecut anii vieții lor în pace şi întru pocăință, iar cugetarea inimii lor era rugăciunea cea de-a pururea. Şi niciodată n-a ieşit din gura lor vreun cuvânt greu între ei şi nici grăire necuviincioasă față de cineva.

Bătrânul Iraclide era sporit mai ales în evlavie şi în aşezarea cea îngăduită, iar fratele său Gheorghe avea o deosebită smerenie şi supunere la toate.

Cu asemenea petrecere paşnică şi plină de sfințenie au viețuit împreună până la săvârşirea bătrânului Iraclide, în vârstă de 70 de ani. El a fost bărbat plin de credință şi împodobit cu tot felul de fapte bune: feciorelnic, liniştit, neagonisitor, cumpătat la toate (n-a gustat toată viața fiertură de bucate). Uneltea numai mâncare uscată şi aceea numai de două sau de trei ori pe săptămână, iar uneori de loc.

Era cinstit de toți Părinții cari trăiau în părțile acelea ale Iordanului. El era aşa de smerit, încât n-a îndrăznit niciodată să cânte în rând cu Părinții, socotindu-se nevrednic de acest lucru. Sta totdeauna într-un ungher al Bisericii, avându-şi capul acoperit de tot cu scufa şi cu culiu, se ruga cu multe lacrimi, pentru care s-a învrednicit de darul minunilor.

Deci Sfântul Gheorghe rămânând după aceea singur, avea aceeaşi petrecere îngerească, fiind iubit de toți şi slujindu-le la toți cu fața lină şi cu multă sârguință.

Într-o zi, deschizând poarta mânăstirii, pentru a merge la oarecare treabă, vede tolănit la poartă un leu. Fără să-i fie deloc frică, l-a lovit uşor cu piciorul spre a-i face loc să treacă. Leul a mormăit gudurându-se din coadă prieteneşte, dar nu s-a sculat. Atunci Sf. Gheorghe l-a îmbrâncit cu piciorul mai tare de vreo două sau trei ori, dar în zadar. Apoi a zis către leu: "De vreme ce nu faci ascultare Domnului, Care a zdrobit măselele leilor (cum zice la Psaltire), blagoslovit fie Dumnezeu, ia deschide gura ca să mă uit într-însa!" Atunci leul a deschis gura, lăsându-l să pipăie (caute) măselele, apoi sculându-se a fugit, iar cuviosul a mers la treaba sa.

În vremea aceea s-a săvârşit Egumenul Lavrei Sf. Gherasim (din Calamona) şi s-a făcut multă tulburare între monahi cu pricina alegerii noului Egumen.

Pentru asta Sf. Gheorghe era scârbit şi se ruga lui Dumnezeu să-i arate ce trebuie să facă. Atunci i s-a arătat vedenie: două dealuri înalte cari străluceau şi unul din ele era mai înalt şi mai luminos ca celălalt. Oarecare persoană cu chip dumnezeiesc i-a arătat dealurile, întrebându-l pe care dintre ele ar dori să se urce. Cuviosul Gheorghe a răspuns în chip rugător că vrea pe cel mai înalt. Atunci i-a zis acela: "Să te urci la Mânăstirea unde ai fost uns călugăr şi să stai acolo!"

După ce şi-a venit în sine, Cuviosul Gheorghe a urcat îndată la Mânăstirea Hozeva şi mergând la Egumen i-a cerut chilie. Egumenul din vremea aceea era un sfânt şi foarte compătimitor față de cei săraci. El ajunge în cele din urmă la aşa de mare sfințenie, încât după adormirea lui, îl vedea unul din Părinți cum sta ca un stâlp de foc, înaintea jertfelnicului. Deci asemenea Egumen l-a primit pe Cuviosul Gheorghe cu multă bunăvoință şi mult s-a bucurat de venirea lui.

De-atunci s-a închis cuviosul Părintele nostru Gheorghe în chilie şi toată vremea cât a petrecut acolo (închis) n-a putut să afle nimeni nevoința lui. Atâta numai se ştia că n-a luat niciodată vin, nici untdelemn, nici pâine şi nici haine, decât numai o scurteică pe care o purta. Ci unde găsea cârpe aruncate le strângea şi cosându-le îşi făcea din ele îmbrăcăminte, precum şi aşternut unde se odihnea puțin. Iar cât priveşte hrana, el ruga pe chelarii mânăstirii ca să-i dea fărâmiturile şi resturile de bucate cari prisoseau de la masa călugărilor (pâine, legume) şi frământându-le făcea boțuri rotunde şi le punea să se usuce la soare, iar când avea nevoie, punea la muiat un boț din acelea şi astfel îşi făcea prânzul.

Pentru multa lui smerenie şi nevoință (pe care o făcea în ascuns) Dumnezeu l-a făcut minunat în ochii tuturor, prin darul minunilor de care s-a învrednicit. De aceea toți îl aveau ca povățuitor şi ca pildă a virtuții.

Nu după multă vreme s-a săvârşit Egumenul de atunci al Mânăstirii şi toată grija duhovnicească a Chinoviei, precum şi a Sihaştrilor de la Chiliile din vale (adică de la schitul Sf. Ana) a rămas în seama Sf. Gheorghe.

Pentru treburile gospodăreşti ale mânăstirii, era rânduit un Econom, căruia îi ziceau şi Egumen, dar începătoria de Stareț o avea Sfântul Gheorghe. (În limba greacă Stareț se zice Ava, iar azi se zice Gheronda şi se înțelege Părinte duhovnicesc).

În vremea aceea Cuviosul Gheorghe nu şedea în mânăstire, ci se linştea la vale la Schit, în peşteră şi mergea în mânăstire numai Duminica şi la Praznicele de peste an.

Multe lucruri minunate s-au săvârşit în vremea vieții lui. Clădirea mânăstirii a fost lărgită şi înălțată aşa încât se arăta ca o cetate măreață lipită de stânca de granit. Biserica cea mare cu hramul Naşterii Maicii Domnului se întindea mult în afară de poarta de azi (până sub Paraclisul Sf. Ioan Hozevitul) iar deasupra se înălța până mai sus de peştera Sfântului Ioachim. Zidul din afară al mânăstirii ajungea până la marginea pârâului. Numărul călugărilor era aşa de mare încât toată valea, până mai jos de Schitul Sfintei Ana, era locuită întocmai ca o cetate. Se spune că atunci când au năvălit păgânii perşi în Palestina (anul 614) în valea Hozeva erau peste două mii de călugări. Viața lor era aşa de sporită, încât mulți dintre ei erau văzători cu duhul şi făcători de minuni.

Cuviosul Gheorghe strălucea între ei ca şi un soare între stele. Multe semne înfricoşate şi multe vindecri minunate s-au lucrat prin rugăciunile Sf. Gheorghe şi multe suflete împovărate şi-au aflat mântuirea în Lăcaşul lui.

Către sfârşitul vieţii lui, a năvălit în Palestina armata sălbatică a perşilor, cu regele lor Cosroe (Hosroe). Ei au cucerit Ierusalimul, au jefuit şi au dat foc Bisericii Sfântului Mormânt, luând cu ei întreg Cinstitul Lemn al Sfintei Cruci şi pe Patriarhul Sfintei Cetăţi, ce se numea Zaharia. Au jefuit s-au dărâmat toate mânăstirile din pământul sfânt şi Bisericile (în total ca la trei sute). Peste tot au împrăştiat groaza şi pustiirea, fiind ajutaţi şi mult întărâtaţi spre cruzime de către jidovi, cari pizmuiau pe bieţii creştini. Aceştia au cumpărat la urmă pe toţi creştinii robiţi de perşi şi i-au ucis pe toţi.

În vremea aceea Economatul din Hozeva şi cu o parte din sobor au luat drumul pribegiei, peste Iordan, în părţile Arabiei. Ceilalţi părinţi împreună cu Sf. Gheorghe au rămas pe loc. Unii s-au ascuns prin stufăriş, însă cuviosul bătrân petrecea la peştera lui de la Schit. După ce au jefuit păgânii Mânăstirea şi au ucis pe mulţi dintre Părinţi, s-au pogorât la chilii, în Schitul Sfintei Ana. Aici Sf. Gheorghe se încălzea la soare, în faţa peşterii. Văzându-l ostaşii că este bătrân şi uscat ca o scândură, de multă postire, li s-a făcut milă de el (Dumnezeu mişcându-le inima) şi dându-i puţină hrană, l-au îndemnat să plece unde voieşte ca să-şi scape viaţa. Atunci Cuviosul a pogorât în luncă la Iordan, noaptea pe ascuns, şi a rămas acolo până la plecarea barbarilor.

După aceea întorcându-se la mânăstire, a adunat pe cei cari au mai rămas cu viaţă din soborul lui, aşezând iarăşi rânduiala veche din Chinovie. Antonie, ucenicul cuviosului Gheorghe, care i-a scris viaţa, prea puţin aminteşte în însemnările lui despre pustiirea pricinuită de perşi în Valea Hozevei. Iar despre starea mânăstirii după trecerea păgânilor nu pomeneşte mai nimic.

Însă după felul cum spune că rânduia pedepse Cuviosul Părinţilor cari vorbeau sau râdeau în vremea pravilei bisericeşti, noi putem înţelege că viaţa călugărească a slăbit mult după risipirea soborului. Totuşi mânăstirea nu şi-a pierdut însemnătatea ei, ci era vestită în toată lumea creştină, mai ales pentru nenumăratele vindecări cari se făceau la icoana cea făcătoare de minuni a Maicii Domnului, care se numea "Hozeviotisa". Astăzi icoana aceasta nu mai este la Hozeva, ci într-o insulă numită "Amorgo", unde s-a mutat în chip nevăzut. Acolo este şi mânăstire cu numele icoanei. După plecarea perşilor din Palestina, Sfântul Gheorghe nu mai pogora în Schit, de vale, ci trăia în mânăstire. Fiind bătrân şi slăbit de multă nevoinţă a zăcut bolnav câteva zile, iar în noaptea prăznuirii Sfântului Ioan Hozevitul, făcătorul de minuni (care se prăznuia atunci la 8 ianuarie) a adormit cu pace întru Domnul, uşor precum adoarme pruncul în leagăn. În vremea aceea era Patriarh la Ierusalim, Sfântul Sofronie (care a scris viaţa cuvioasei Maria Egipteanca).

Trupul Cuviosului a fost aşezat cu multă cinste în racla celor Cinci Pustnici sfinţi din vechime, cari au început mânăstirea.

Din raclă a început să izbucnească mir cu darul tămăduirii pentru cei bolnavi.

Odinioară paracliserul Bisericii şi-a muiat din greşeală barba, în vasul cu mir de la cinstitele Moaşte şi de necaz a rostit oarecare vorbe grele. Din ziua aceea a încetat de a mai izvorî mirul din raclă. Cunoscându-şi greşeala monahul şi făcându-se rugăciune cu multă umilinţă de către sobor, a început să izvorască iarăşi puţin mir, însă nu ca înainte din raclă, ci din gropiniţa Părinţilor, care se află sub racla Sfinţilor.

Astăzi nu se mai ştie unde sunt moaştele Sfinţilor de la Hozeva. Cu vreo 20 de ani în urmă s-a aflat sub fundul raclei vechi de piatră o încăpere tainică cu nişte oseminte, însă fără nici o inscripţie. De asemenea nu se ştie unde se află cimitirul cel mare al Mânăstirii despre care pomeneşte istoria. Acolo trebuie căutate Moaştele Sfinţilor Mucenici de la Hozeva şi o parte din odoarele vechi.

Astăzi hramul Mânăstirii se face la 8 Ianuarie, ziua adormirii celor doi Sfinţi mari de la Hozeva: Ioan şi Gheorghe. În vechime hramul mânăstirii era Naşterea Maicii Domnului, după numele Bisericii vechi.

Pentru rugăciunile cele bine primite ale Prea Cuviosului nostru Părinte Gheorghe Hozevitul, să ne miluiască şi să ne mântuiască Bunul Dumnezeu pe toţi. Amin.

Năvălirea perşilor şi trecerea lor pe la Hozeva

Barbarii regelui Hosroe
Se năpustesc de la Iran,
Împrăştiind pârjol şi moarte
Cetăților din Canaan.

Având pe regele în frunte
Cu jurământ făgăduiesc
Să nu rămână după dânşii
Lăcaş cu nume creştinesc!

Ei jefuiesc Ierusalimul
Şi foc dau Sfântului Mormânt,
Apoi robesc pe Patriarhul
Şi iau cu dânşii Lemnul Sfânt.

În drumul lor e numai jale,
Atâta sunt de sângeroşi;
Ucid, robesc şi vând la jidovi
Pe bieții binecredincioşi.

O parte din păgânii groaznici
Se duc la Schituri, prin pustii
Şi după ce le pradă totul,
Le strică până-n temelii.

Bătrânii pustnici (fără milă)
Ca oile sunt junghiați
Iar cei mai tineri dintre dânşii
Sunt duşi ca vitele, legați.

Pe valea cea prăpăstioasă,
Spre Răsărit de Eleon
Pogoară hoardele barbare
La Hozeva, spre Ierihon.

Aicea Sfântul Gheorghe are
Lăcaşul său cel pustnicesc
Şi două mii de Sfinți Sihaştri
În jurul lui se liniştesc.

Dar, vai! Precum secerătorii
Rătează spicele de grâu
Aşa păgânii perşi îi taie
Pe Sfinții din acest pârâu!

Iar zidurile uriaşe
Ale cinstitului Lăcaş
În scurtă vreme-s dărâmate
De mâna neamului vrăjmaş.

Lăsând în urma lor ruina
Cu duhul cel pustiitor,
Barbarii încărcați de pradă
Îşi iau la vale drumul lor.

La vechiul Schit al Sfintei Ane
În gura peşterii zăresc
Un pustnic slab, şezând la soare,
De care dânşii se sfiesc.

El este însuşi Sfântul Gheorghe,
Părintele duhovnicesc
Al celor două mii de pustnici
Şi îngerul cel pământesc.

Lumina chipului cucernic
Le mişcă duhul lor tiran
Şi dându-i pâine zic:"Batrâne,
Găseşte-ți unde vrei liman!"

Atuncea Cuviosul Gheorghe
Se duce la Iordan, în "Gor".
Şi stă dosit până la vremea
Când trece valul pierzător.

Apoi se-ntoarce iar în Lavră
Chemându-şi ucenicii săi,
Plecați departe prin pustie
Din calea perşilor călăi.

Privelişte înfricoşată
Era la Hozeva atunci
Când sutele de trupuri moarte
Zăceau în valea cu spelunci.

Biserica cea minunată
Era adevărat mormânt
În care mulți dintre călugări
Sub ziduri se aflau zăcând!

Iar în ogradă, lângă poartă,
Pe lângă clopotele sparte
Puteai vedea obiecte sfinte
Grămadă peste trupuri moarte.

Făcându-se înmormântarea
Muceniceştilor Părinți
S-au pus cinstitele lor trupuri
În Cimitirul "celor Sfinți".

Târziu clădirea mânăstirii
S-au înnoit, abia cu greu,
Având războaie Împăratul
Cel iubitor de Dumnezeu.

Săvârşirea Cuviosului Gheorghe Hozevitul

La urmă, Cuviosul Gheorghe
Împovărat de ani, zăcea
Având câțiva bătrâni alături,
La poartă în chilia sa.

Era de ziua "prăznuirii"
Şi ucenicul lui slujea
Închinătorilor la masă
(Căci treaba asta o avea).

"Antonie, ne moare Ava
Şi te doreşte, hai curând!"
Au zis bătrânii către dânsul,
Iar el se frământa în gând.

Dorea din inimă să meargă
La Sfântul care-l aştepta,
Dar iarăşi n-ar fi vrut să lase
Neterminată slujba sa.

Văzând cu duhul Cuviosul
Pe ucenic nedumerit,
Trimite vorbă către dânsul
Să-şi facă treaba liniştit.

"Plineşte-ți slujba pân-la urmă
Că eu, Antonie, te-aştept
Şi până ce nu vii la mine,
Eu nu pun mâinile pe piept!"

Deci zăbovit-a el cu treaba,
La miezul nopții terminând,
Apoi a mers la Cuviosul
Cerând iertare şi plângând.

Blagoslovindu-şi ucenicul
L-a sărutat întru Hristos,
Apoi - mişcat - a zis acestea
Prea minunatul cuvios:

"De-acuma ieşi, mergând spre Domnul
Smerite suflete al meu!"
Zicând aşa a treia oară
Trecut-a către Dumnezeu!

Cu pace, fără zdruncinare
Şi-a dat sfârşitul ca un Sfânt
Precum mutăm în cale pasul,
Asa s-a dus de pe pământ.

Am aflat acestea scrise
De Antonie monahul
Şi le scriu acum în stihuri
Eu, Ioan ieromonahul.

Care, cu nevrednicie,
Astăzi stau pe locul sfânt,
Unde îşi avea chilia
Sfântul Gheorghe oarecând.

Iar în valea"Calamonei"
Unde Sfântul a trăit,
Eu un an şi jumătate
Dornic am nemernicit.

Sfântul Gheorghe să-mi ajute
Ca şi eu să fiu părtaş
Bucuriei netrecute
Din cerescul său Lăcaş!

Iar cinstita lui "Livadă"
De la Hozeva, acum,
Să aducă sfânta roadă
Părăsind al lumii drum!

Fie-ţi milă, Cuvioase,
De lăcaşul cel sărman,
Curmă-i valurile rele
Şi ne scoate la liman!

Pătimaşi, fără povaţă
Noi suntem aproape morţi,
Dar avem nădejde încă
Că de grijă tu ne porţi.

Darul tău să se reverse
Peste sacul cel smerit
Care multă vreme, iată,
A rămas neîngrijit.

Răsădeşte şi păzeşte
"Pomii tainici" din "Enon"
Ca să nu le roadă frunza
Caprele din Gavaon.

Iar când ei vor face floare,
Apără-i de vântul rău
Ca să facă rod de taină
Însutit, cu darul tău!

Valea Hozevei, Părinte,
Să ne fie sfânt liman
- Unde boteza, la urmă,
Sfântul Prooroc Ioan!

Partea a 4-a

Traduceri din Sfinții Părinți foarte folositoare pentru mântuirea sufletelor, făcute de părintele schimonah Ioanichie, ucenicul Sfântului Ioan Iacob şi unele chiar de Sfântul Ioan Iacob

ISPITA CREŞTINILOR CU ADEVĂRAT ORTODOCŞI

(Din veacul de acum)

În Pateric scrie că sfinţii Părinţi ai Schitului au profeţit despre neamul cel de pe urmă. A întrebat unul: Ce lucrăm noi? Şi răspunzând unul dintre dânşii, Marele Avă Ishiron a zis: noi am lucrat poruncile lui Dumnezeu. Şi iarăşi întrebând a zis: cei de după noi ce vor face oare? Şi a zis: vor face numai pe jumătate din cât am lucrat noi. Dar cei de după dânşii ce vor face? Şi a zis: neamul acela nu va putea face nimic; ci le va veni ispiă şi cei care se vor afla încercaţi în vremea aceea vor fi mai mari decât noi şi decât părinţii noştri.

Ce ispită înfricoşatoare va fi oare, să se arate lămuriţi cu toate că nu vor avea nici o lucrare şi vor fi mai mari decât pustnicii cei mai minunaţi?

Ispita neamului celui de pe urmă a şi sosit, mai grozav acum, cu apropierea venirii lui Antihrist încât ameninţă să-i piardă pe cei aleşi.

Şi nu-i atât de periculoasă ispita care vine de la vrăjmaşii lui Dumnezeu, de la atei, de la cei cu grija numai la cele pământeşti sau de la cei destrăbălaţi cari nu pot uşor să vatăme pe creştini. Pericolul vine de la fraţii cei mincinoşi, cari sunt duşmani ascunşi cu atât mai periculoşi, cu cât cred că ei sunt fraţi curaţi. Predică şi ei Ortodoxia, dar oarecum schimbată şi prefăcută după placul lumii acesteia şi a stăpânitorului acestei lumi.

Predica lor e ca o hrană prielnică care a început să se strice şi în loc să hrănească otrăveşte pe cei cari o mănâncă. Ei aduc tulburare în rândul creştinilor. Aceştia sunt ispita cea mare a neamului celui de pe urmă. Despre ei a profeţit Domnul că vor fi în veacul cel de apoi. "Mulţi vor veni întru numele Meu şi pe mulţi vor înşela." (Matei cap. 5)

Vorbesc şi fraţii mincinoşi de sfânta şi prea dulce ortodoxie, de dragoste, de curăţie, pentru fapta bună, de smerenie şi de virtute, şi ajută obştile creştineşti. Cât de greu pentru ortodocşii cei curaţi şi simpli să înţeleagă pe cine au înaintea lor. Cât e de uşor să fie atraşi de ideile lor cele "filosofice" şi să îi creadă. Dacă răscoleşte cineva adânc în sufletele acestor oameni, va găsi nu dragostea cea fierbinte pentru Dumnezeu, ci închinarea unui idol care se numeşte "om" (tradusă din greceşte).

***

De multe ori înşeală răutatea, prefăcându-se în chipul faptei bune. După cum a spus şi Sfântul Dorotei: Nici o răutate şi nici unul dintre eresuri, nici însuşi Diavolul nu poate să înşele pe cineva, numai dacă se preface în chipul faptei bune. După cum şi Sf. Apostol zice că însuşi Diavolul se închipuie un Înger luminat. Neghină numeşte Sf. Vasile cel Mare pe ereticii cari strică învăţăturile Domnului şi amestecându-se ei cu trupul cel sănătos al Bisericii ca, fiind nevătămaţi, să facă vătămare. (Din Catehismul Sf. Chiril Patriarhul Ierusalimului pag. 121)

O MICĂ LĂMURIRE

Am scris această minune a Sf. Marelui Mucenic Teodor Tiron (scrisă pe greceşte în cartea cu slujba Sfântului la pag. 73), pentru o mai bună lămurire.

Un om oarecare, bogat şi evlavios, avea mare credinţă la Sf. Mare Mucenic Teodor. Acesta avea un servitor bun şi cinstit pe care, pentru că a fugit pe ascuns, îl căuta dar nu-l găsea şi din acestă pricină

era în mare întristare. Şi atunci aleargă către Sfântul cu rugăciuni şi Liturghii, rugându-l să-i arate servitorul. Deşi a rămas în Biserică trei zile şi trei nopți, nu i s-a arătat Sfântul, iar stăpânul se scârbea şi îşi pierdea răbdarea. În a treia noapte, arătându-se Sfântul înaintea lui îi zice: "Ce te superi şi cârteşti împotriva mea, că nu ascult rugăciunile tale pentru servitorul tău? Nu am fost aici, căci mi-a poruncit Dumnezeu să mă duc în Constantinopol pentru că Sfântul Iosif, scriitorul de cântări, om îmbunătățit şi cu temere de Dumnezeu a murit. Acela mult a cinstit şi a slăvit pe toți Sfinții în lumea aceasta, pe Prooroci şi Apostoli, pe Cuvioşi şi Mucenici şi pe toți cari au fost plăcuți lui Hristos, adevăratul Dumnezeu, bărbați şi femei, alcătuind pentru ei Tropare şi Condace, cu cunoştinţă şi înțelepciune dată de la Dumnezeu. De aceea am fost chemați, toate cetele Sfinților să însoțim sufletul lui la ceruri cu multă cinste şi slavă, întorcându-i dragostea şi cinstea cu care el ne-a cinstit pe noi în lumea aceasta.

Pentru asta nu am fost aici. Pentru servitorul tău nu te scârbi, ci du-te în cutare loc şi ai să-l găseşti".

În felul acesta cred că s-a petrecut când şi-a dat sufletul Cuviosul Părintele nostru Ioan Ieroschimonahul. Căci o jumătate de ceas, după ce se legase limba şi nu mai putea vorbi, a ținut mâna ridicată în sus blagoslovind şi făcând semnul Sfintei Cruci şi mai sus şi mai jos, în dreapta şi în stânga, după cum blagosloveşte Preotul în vremea Sf. Liturghiei când zice: Pace tuturor.

Căci el aşa avea obiceiul, când venea cineva la dânsul şi-i cerea blagoslovenie, mai întâi îi făcea semnul Sfintei Cruci cu mâna deasupra capului, dacă cel ce a venit era creştin Ortodox. Pe urmă îi dădea mâna (să o sărute) zicând: Domnul să te blagoslovească.

Cred că aceia pe cari îi blagoslovea erau Sfinții pe cari i-au lăudat în tropare şi toți pe cari i-a cinstit şi i-a slăvit în scrierile lui.

Monahul Ioanichie

PROFEȚIA UNUI CUVIOS LA ANUL 1503

Mare război european. Înfrângerea Germaniei şi ruinarea Rusiei şi a Austriei. Înfrângerea turcilor de către greci. Întărirea lui Agar (adică a turcilor) de către popoarele europene şi înfrângerea grecilor de către turci. Măcel în popoarele ortodoxe şi mare tulburare la popoarele ortodoxe. Intrarea armatelor străine de la Marea Adriatică. Vai de cei ce locuiesc pe pământ. Iadul este gata. Într-o clipă mare Agar. Un noi război european. Unirea popoarelor ortodoxe cu Germania. Înfrângerea francezilor de către Germania. Răscoala Indiilor şi depărtarea lor de Anglia. Anglia numai la Saxone. Biruința Ortodocşilor. Înfrângerea lui Agar şi tăiere de obşte. Agar contra popoarelor ortodoxe. Nelinişte în lume şi deznădejde de obşte pe pământ. Lupta celor şapte puteri la Constantinopol, trei zile şi trei nopți măcel şi biruința celei mai mari puteri. Curmarea (orig. *continuarea*) războiului de către Îngerul Domnului Dumnezeului Hristos şi predarea oraşului (Constantinopol) grecilor. Întoarcerea latinilor la credința neştirbită Ortodoxă. Lățirea credinței ortodoxe de la Apus până la Răsărit. Frică şi cutremur Barbarilor de Ortodoxie. Sfârşitul Papei şi Proclamarea unui patriarh pentru toată Europa. În 55 de ani, sfârşitul nevoilor. În cel de-al 70-lea nu este necaz, nu este surghiunuit, venind în brațele mamei voioase.

Aşa este şi aşa să fie. Amin. Amin. Amin.

Eu sunt Alfa şi Omega, cel dintâi şi cel din urmă.

Sfârşitul o turmă şi un păstor ce este din credința adevărată a ortodoxiei.

Aşa să fie. Amin. Amin. Amin.

Robul lui Hristos, adevăratului Dumnezeu.

CUVINTE DE MULT FOLOS PENTRU TOȚI

(Din cartea Sf. Isac Sirul. Capitolul 136, pag. 139)

Aceasta este voia Duhului Sfânt, ca să fie iubiții lui în neîncetate osteneli. Nu locuieşte duhul lui Dumnezeu în aceia cari trăiesc în odihnă, ci duhul diavolului; după cum şi unul din cei ce iubea pe Dumnezeu a zis "M-am jurat, să mor în fiecare zi". Din aceasta se observă robii lui Dumnezeu cei curați de ceilalți, că aceştia trăiesc în scârbe şi strâmtorări, iar lumea în desfătare şi odihnă; pentru că nu a binevoit prea bunul Dumnezeu, ca iubiții lui robi să aibă odihnă în această viață, ci mai mult a voit ca înşişi ei în scârbe, în greutăți, în griji, în sărăcie şi goliciune, în singurătate şi datorii, în boli şi defăimări, în bătăi şi zdrobirea inimii, cu trup bolnăvicios şi chip scârbit, departe de neamuri într-o stare care nu se aseamănă cu a celorlalți oameni, în locuință singuratică şi liniştită şi cu totul nevăzuți de oameni şi slobozi de orice lucru care aduce mângâiere părintească. Pentru asta aceştia plâng şi lumea râde, aceştia suspină şi lumea se bucură, aceştia postesc şi lumea se desfătează, ziua se ostenesc şi noaptea se pregtesc de nevoință; sunt unii cari se dau la osteneli de bună voie şi la scârbe împotriva patimilor; alții goniți de oameni, alții în pericolul patimilor pricinuite de diavoli şi de oameni. Şi unii din aceştia s-au gonit, alții s-au ucis şi alții se ascundeau prin crăpături. Şi se împlinea lor cuvântul Domnului care zicea, "în lume scârbe veți avea, dar în Mine vă veți bucura". Căci cunoaşte Domnul, câți trăiesc în odihnă, nu pot rămâne în dragostea Lui şi pentru aceasta i-a împiedicat de la odihnă şi de la pofte. Hristos, Mântuitorul nostru, a cărui dragoste este mai puternică decât moartea cea trupească să arate şi în noi puterea dragostei Lui. Amin.

Din Vedeniile Cuviosului Nifon
Episcopul Constantianii Kiprului

DESCOPERIRE PENTRU SF. LITURGHIE

Povestitu-ne-a ucenicul Sf. Nifon, zicând: "Într-una din zile ne-a dus la cinstitul lăcaş al Sf. Nicolae. Cum am ajuns acolo s-a rugat puțină vreme Fericitul Nifon, mărturisindu-se lui Dumnezeu întru cunoştință şi uimire multă. Căci el dacă făcea rugăciune şi nu vedea întru arătare pe Hristos, nu socotea că a făcut rugăciune, ci zicea că în zadar s-a ostenit.

Când a început preotul dumnezeiasca Liturghie, a văzut Fericitul că s-a pogorât foc din cer şi a acoperit preotul şi întreg Jertfelnicul. Preotul însă nu vedea nimic din cele arătate.

Când a început a zice preotul şi cei dimpreună cu dânsul: "Sfinte Dumnezeule", atunci s-au pogorât patru Îngeri, cântând împreună cu ei. Când a citit "Apostolul", a venit Fericitul Pavel (Apostolul) şi a măsurat cele citite. Iar când a început preotul Sf. Evanghelie, orice cuvânt care ieşea din gura lui se ridica la cer întocmai ca o făclie care arde şi cele rostite se făceau înțelese de toți.

Când urma să iasă cu Sfintele la vohodul cel mare deodată vede Fericitul Nifon că s-au deschis cerurile în chip minunat şi a venit o mireazmă negrăită, căci se pogorau Îngerii cântând un imn de laudă Mielului Hristos - Fiul lui Dumnezeu.

Terminându-se această cântare, i-a arătat un prunc prea curat şi dulce la chip, care se aducea de către Îngeri culcat pe palmele lor. Apoi lăsându-l din mâinile lor, l-au aşezat pe Sf. Disc, unde erau Sf. Daruri. Şi dacă s-a aşezat pruncul acela prea curat, L-a înconjurat mulțime multă de Îngeri, în

veşminte albe. Şi cu toată podoaba lor, se vedea cum primesc înşişi ei strălucire de la Prunc. Când s-a apropiat preotul ca să ridice Discul şi Sf. Potir pentru vohod, atunci a luat şi Pruncul care era culcat acolo, împreună cu Sfintele Daruri, aşezându-le deasupra capului său.

Şi cum a ieşit preotul (rostind rugăciunea cuvenită în taină, iar cei de la strană cântând), atunci a văzut Cuviosul cum Sf. Îngeri îl însoţeau pe Preot, zburând împrejurul capului său; doi dintre Heruvimi şi doi dintre Serafimi mergeau înaintea preotului cu o mulţime de Îngeri cari aveau negrăită bucurie.

Când s-a întors preotul la Sfânta Masă, doi dintre Heruvimi au stat în dreapta, iar doi dintre Serafimi în stânga lui. Însă preotul nu vedea aceasta.

După ce a rostit Crezul şi a început preotul să blagoslovească Sfintele Daruri, zicând: "Prefăcându-le cu Duhul Tău cel Sfânt. Amin", atunci a văzut Fericitul cum unul din Îngeri, luând sabia, a junghiat pruncul şi sângele Lui l-a turnat în Sfântul Potir, iar prea curatul Lui Trup, împărţindu-l în chip tainic, l-a aşezat pe Sfântul Disc, în locul Darurilor. Şi făcând aceasta Îngerul a şezut iarăşi la locul său cu evlavie.

Când a venit vremea să înalţe Sfintele, rostind preotul cuvintele: "Sfintele Sfinţilor", iar cei din strană zicând: "Unul Sfânt, unul Domnul Iisus Hristos, întru Slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin", atunci unul din cei cari stăteau de faţă, a zis către Cuviosul Nifon: "Mă rog, Părinte, pentru ce a rostit preotul, Sfintele Sfinţilor". Şi a răspuns cuviosul: "Aceasta o rosteşte preotul spre a vesti pe cei cari sunt sfinţi (adică curaţi) ca să se apropie de Sfintele Mădulare ale lui Hristos".

Atunci a întrebat iarăşi acela (căci era om simplu): "Dar ce înseamnă sfinţenie, Părinte?". Iar Fericitul Nifon i-a zis: "Dacă cumva, fiule, eşti curvar, teme-te a te împărtăşi cu asemenea Taine, şi iarăşi dacă ai cu cineva duşmănie, să nu te apropii. Dacă este râzător (adică defăimător) ori clevetitor al aproapelui tău, atunci să nu te atingi de Mădularele lui Hristos. Dacă eşti vrednic, vino, iar de nu, să nu te apropii".

Şi zicând acestea a tăcut. Deci şedea Cuviosul Nifon având semn de la cei cari se împărtăşeau cu Sfintele Taine. Unora li se înnegreau feţele, făcându-se ca ale arapilor, iar altora li se luminau feţele ca soarele, odată cu primirea Sfintelor Taine. Văzând aceasta Cuviosul se spăimânta, clătinând capul cu mirare. La fel stăteau şi Îngerii, nevăzuţi, privind la ei.

Şi când se apropia careva dintre cei drepţi (adică vrednici) spre Sf. Împărtăşire, atunci Îngerii îl acopereau la faţă cu năframă albă, iar pe cap îi puneau cunună şi aşa se ducea.

Iar când se apropia cel păcătos, atunci se întorceau de către el Sfinţii Îngeri ai lui Dumnezeu, iar Prea Curatul Trup şi Sânge îl luau înapoi în chip nevăzut. Cu asta îi făceau ruşine şi pleca întunecat.

Deci săvârşindu-se acestea astfel, după ce s-au împărtăşit toţi şi preotul a potrivit cele Sfinte, la sfârşitul Liturghiei, s-a aflat iarăşi întreg Pruncul, pe mâinile Sfinţilor Îngeri. Şi îndată s-a desfăcut acoperişul Bisericii şi s-a înălţat Mielul Lui Dumnezeu, precum s-a pogorât, întru cântările de laudă ale Îngerilor şi cu o negrăită mireazmă.

Aceste taine pe care le-a văzut în Biserică, mi le-a povestit în cale Prea Fericitul Părintele nostru Nifon".

***

Fiind întrebat Fericitul Nifon de un oarecare frate despre faptele care înarmează sufletul spre mântuire, Cuviosul a răspuns că postul este puternică armă a sufletului, dar este nevoie şi de neîncetată rugăciune, de linişte şi de tăcere. Însă pe lângă toate acestea este nevoie de citirea Sfintelor Scripturi, cum zice Sf. Prooroc David că: "De n-ar fi fost Legea Ta gândirea mea, atunci aş fi pierit întru smerenia mea".

CUVÂNTUL 86 AL SF. IOAN GURĂ DE AUR

Pentru cei ce vorbesc de rău pe preoți

Toate mijloacele să le întrebuințăm ca Darul Duhului Sfânt să fie cu noi şi celor sfințiți care lucrează cele Sfinte multă cinste să le dăm, că mare este vrednicia preoților. "La cei care veți ierta, iertate vor fi păcatele lor" (Ioan cap.23). De aceea şi Sf. Apostol Pavel zice: "Ascultați pe mai marii voştri şi vă supuneți lor" (Evrei 13.17), şi cu prea multă cinste să-i întâmpinați. Pentru tu ai grijă numai de tine singur şi dacă viețuieşti cum se cade, nu-ți cere socoteală şi pentru alții.

Dar preotul chiar dacă are viață cu fapte bune şi nu poartă grijă de norodul pe care îl păstoreşte cu multă luare aminte, va merge în muncă cu făcătorii de rele. Şi se întâmplă de multe ori să-şi piardă sufletul nu pentru viața lui, ci numai că nu poartă grijă pentru voi cu multă luare aminte. Deci văzând pericolul cel mare al preoților să vă purtați cu dânşii cu multă cinste şi respect. Iar dacă împreună cu ceilalți şi voi îi defăimați, aceasta va fi spre paguba voastră.

Şi să zicem că sunt foarte decăzuți preoții; însă toate slujbele făcute de dânşii vor fi sfințite, căci Darul Sfântului Duh se va pogorâ pentru cei binecredincioşi. Pentru că nu săvârşeşte aceasta curățenia preotului, ci Darul lui Dumnezeu care pe toate le lucrează. Că dacă pe vecinii tăi nu se cade să-i vorbeşti de rău, cât de greu este când vorbeşti de preot şi-i amărăşti. Cât de aspru va căuta spre tine Domnul în ziua judecății.

Căci cele duhovniceşti pe care le are şi le împărtăşeşte preotul nu sunt ale lui, ci numai ale lui Dumnezeu daruri sunt, măcar de ar ajunge omul la marea înălțime a faptelor bune, va fi mai prejos decât Darul lui Dumnezeu. Şi le zic acestea nu ca să petrecem cu lenevire viața noastră, ci pentru ca voi care veniți la biserică, când unii din preoți viețuesc în lenevire şi cu nebăgare de seamă, din aceasta să nu luați pricină şi vă vătămați foarte mult pe voi singuri. Şi de ce să amintesc numai de preoți.

Nici Înger, nici Arhanghel nu poate să săvârşească ceva din acelea pe care le-a încredințat Dumnezeu preoților, ci Tatăl cu Fiul şi Sfântul Duh toate le iconomiseşte. Deci acestea toate avându-le în vedere, de Dumnezeu să ne temem şi pe preoți să-i cinstim şi să le dăm tot respectul, ca şi pentru faptele noastre cele bune şi pentru cinstea cuvenită a preoților, să luăm multă răsplătire cu Darul Domnului nostru Iisus Hristos. Amin.

(Ec tis-86 omilias d.is to cata Ioanin)

O POVESTE FOARTE ÎNFRICOŞATĂ

Din viața Sfântului Eftimie cel Mare

În Mânăstirea Sfântului Eftimie din Palestina era un călugăr de la Roma cu numele Emilian; acesta din tinerețile lui avea viață cu fapte bune, era curat la trup şi foarte cumsecade şi înțelept.

Pe acest frate monah l-a pizmuit diavolul şi într-o Duminică i-a dat mare război trupesc, şi nemaiputând răbda ispita, primea în mintea lui acele gânduri spurcate şi se învoia îndulcindu-se de ele.

Şi când s-a dus noaptea în Biserică pentru a citi utrenia, Sfântul Eftimie s-a întâmplat să fie lângă acel frate care avea războiul trupesc şi simţea că ieşea mare putoare de la acel frate. Sfântul a înţeles ispita vrăjmaşului şi certându-l, duhul cel necurat, duşmanul omenirii l-a aruncat pe acel frate la pământ, muncindu-l. Şi el văitându-se şi plângând scotea spume din gură. Atunci Sfântul a poruncit să aducă lumină că era noapte şi întuneric, şi zise către ceilalţi părinţi: "Vedeţi fraţilor pe acesta care are fapte bune şi e curat din tinereţile lui, cum se tăvăleşte acum pe pământ la picioarele noastre, vedere jalnică şi de plâns, numai că a primit gândurile cele spurcate în mintea lui.

Deci să ia seama bine fiecare şi să se împotrivească gândurilor celor spurcate, şi să le gonească din mintea lui, chiar de la început când nu au mare putere. Iar dacă le primim cu bună plăcere îndulcindu-ne, măcar că nu ne apropiem de trupul altuia, dar cu sufletul am curvit, după cum zice la Sfânta Evanghelie, şi ca cei prea curvari ne vom osândi în ziua aceea a judecăţii, când cele ascunse şi cele nepricepute se vor descoperi".

Ascultaţi şi altă pildă înfricoşată:

Mi-au spus nişte Părinţi din Egipt, că într-un oraş era unul care se părea că avea viaţă minunată şi plină de sfinţenie la arătare. Dar într-ascuns mult mânia pe Dumnezeu cu gândurile cele deşarte şi cu mişcările inimii, care se învoia cu gândurile cele necurate. Dar cu fapta niciodată nu a păcătuit, însă cu mintea de multe ori curvea. Odată s-a îmbolnăvit greu de moarte, şi toată lumea din oraş se întrista şi plângea, socotind că moartea lui e paguba tuturor. S-a întâmplat să fie în acea zi un Bătrân Sfânt care era cu Darul înainte văzător, şi văzând pe toţi trişti şi plângând s-a dus şi el în grabă să ia iertare şi blagoslovenie de la dânsul. Şi când a sosit acolo, vede Arhiereul cu toţi clericii lângă dânsul, ţinând lumânări aprinse în mâini, aşteptând să-şi dea sufletul. Grăbindu-se Sfântul l-a ajuns că încă mai sufla. Şi vede o minune înfricoşată şi de cei mulţi nevăzută, dar jalnică şi vrednică de plâns. Un uriaş înfricoşat care avea în mâini o furcă de foc cu trei dinţi, o înfigea în inima lui şi i-a smuls sufletul cu multă silă şi fără nici o milostivire. Şi a auzit glas de sus care zicea: "După cum acest suflet nu m-a odihnit nici o zi, aşa şi tu să nu te lenevești, nici să încetezi străpungându-l pre el şi prea aspru să-l chinuieşti".

Acestea spunându-le la părinţi Sfântul Eftimie, îi învăţa să ia seama şi să-şi aducă aminte întotdeauna de ieşirea sufletului, să ia pildă de la Emilian şi de la alţii, ca să nu păţească şi dânşii tot la fel ca ei.

Şi făcând rugăciune Sfântul Eftimie pentru cel bolnav, s-a umplut tot locul acela de o putoare nesuferită ca de pucioasă şi din fum s-a auzit glas zicând: "Eu sunt duhul curviei".

Le spunea şi aceasta, Sfântul, dacă cineva are gânduri nepotrivite şi murdare numaidecât să le mărturisească la cei mai cu multă practică ca să-i poată îndrepta.

ALTĂ POVESTIRE MAI ÎNFRICOŞATĂ

De la Sfântul Nil din Sfântul Munte Athos

În Insula Creta erau mai multe feluri de mânăstiri, între care se afla şi un Schit în care vieţuiau părinţi monahi care se grijeau de mântuirea lor. Aceştia aveau doi duhovnici, care nu se potriveau unul cu altul.

Unul învăța pe ucenicii lui că postul nu foloseşte la nimic, numai patimile ne luptă şi ne vatămă. Iar celălalt zicea că din mâncare multă se nasc patimile. Iar cel dintâi iarăşi zicea că după cum fructele odrăslesc din copac şi cu cât se udă copacul şi fructul se măreşte şi se întăreşte, tot aşa şi omul cu cât mănâncă şi bea mai mult, se întătesc şi se mişcă patimile.

Şi aşa se priceau între ei, zicând cel dintâi celui de-al doilea că face aceasta ca să-l laude lumea. Şi că Dumnezeu a poruncit să păzim postul în zilele cele rânduite Lunea, Miercurea şi Vinerea, iar în celelalte zile să dezlegăm. A mai zis că cine posteşte Sâmbăta şi Duminica este eretic şi se afuriseşte.

Acestea auzind fiii duhovniceşti ai celui care făcea pogorământ, mâncau şi beau pe săturate. Şi din această pricină s-a îngroşat mintea lor şi au căzut în nesimțire față de datoriile lor şi nici cum nu se mai gândeau la cele sufleteşti, fiind robiți de patimi trupeşti care sunt împotriva vieții monahiceşti. Şi umplându-se de gânduri spurcate între dânşii, îndrăzneau şi se împărtăşeau cu Sfintele Taine.

Mai târziu a murit duhovnicul care dezlega postul. Şi l-au îngropat în biserică ca pe un sfânt, lângă Tronul Împărătesc, în stânga.

Într-o noapte când a intrat paracliserul în Biserică să aprindă candelele, vede că arde strana arhiereului. Şi îndată s-a dus să spună egumenului ce s-a întâmplat. Ducându-se repede în Biserică, vede că adevărat ardea cu foc care nu se mistuie. Uitându-se şi spre Sfântul Altar, vede un Arhiereu îmbrăcat în haine arhiereşti şi lângă dânsul doi Îngeri în veşminte albe.

Deci înțelegând că este vedere dumnezeiască, a închis uşa Bisericii şi lua aminte la cele ce se petreceau. Şi vede că cei îmbrăcați în veşminte albe, mergeau din Sf. Altar spre mormântul duhovnicului şi scoțând trupul afară l-au ridicat cu multă cinste şi evlavie şi l-au adus în fața porții Sfântului Altar. După aceea a ieşit Arhiereul de la Jertfelnic ținând în mâinile lui Sf. Disc şi l-a pus la gura trupului celui mort. După aceea îl lovea în spate şi de câte ori îl lovea ieşea câte un Mărgăritar al Sfântului Trup al Stăpânului cu care s-a împărtăşit şi cădea pe Sf. Disc; pe urmă l-a aşezat pe Sf. Masă. După aceea a luat şi Sf. Potir şi l-a pus în gura lui, şi tot aşa îl lovea în spate şi ieşea Sf. Sânge al Dumnezeieştii Împărtăşiri care cu nevrednicie s-a împărtăşit.

Căci după cum preotul curvea este oprit să slujească Dumnezeiasca Liturghie, tot aşa şi duhovnicul care face pogorământ şi nu canoniseşte după Lege şi după Canoanele Bisericii şi nu face mărturisirea cum trebuie şi ia bani de la cei ce se mărurisesc.

După ce Arhiereul a luat Stăpânescul Trup şi Sânge de la mort, a zis către el: "Du-te de la mine în osânda focului veşnic care l-am pregătit pentru tine şi pentru fiii tăi". Şi îndată au răpit Sf. Îngeri îmbrăcați în haine albe trupul cel mort şi cu necinste l-au aruncat în groapă; lovindu-l cu pietre l-au acoperit şi l-au lăsat. După aceea flăcările focului l-au înconjurat ajungând la uşa Bisericii. Au adus şi alte trupuri moarte care erau fiii lui cei duhovniceşti şi i-au pus înaintea Uşilor Împărăteşti unul lângă altul cu evlavie pentru Prea Curatele Taine care erau în trupurile lor. Şi la fel a venit Arhiereul şi a luat de la toți Preacuratul Trup şi Cinstitul Sânge; după cum şi duhovnicul zicând, şi către ei zicea: "Duceți-vă de la mine şi voi cu părintele vostru, în muncile cele veşnice ale iadului.". Pe urmă Sf. Îngeri trăgându-i cu necinste şi lovindu-i cu pietre, i-au aruncat în mormânt acoperindu-i cu pietre.

Egumenul cu paracliserul foarte s-au înfricoşat şi stăteau nemişcați, mirându-se de cele petrecute. Şi sunând clopotele s-au adunat toți frații, şi egumenul le-a spus toate cu de-amănuntul. Pe urmă a poruncit să deschidă mormânturile. Ieşea din ele o putoare nesuferită care a ținut şapte zile în chipul celor şapte păcate de moarte şi trupurile nu s-au mai aflat în mormânturi.

(Scrisă din gazeta "Aghia Marina", Feb. 1970, din greceşte).

DESCOPERIRE FĂCUTĂ DE ÎNGERUL DOMNULUI SFÂNTULUI MACARIE

Cuvânt foarte folositor

Sfântul Macarie mergând odată prin pustie, l-a ajuns din urmă Îngerul Domnului, zicând către bătrân: "Blagosloveşte, Părinte Sfinte".

Iar bătrânul gândind că e un călugăr din pustie, întorcându-se către dânsul, a zis: "Dumnezeu să te ierte, fiule". Călătorind puţină distanţă, se uita la faţa şi la chipul monahului cu mirare. "Te văd, fiule, şi mă mir cum de eşti la faţă şi la chip aşa împodobit; căci în lume n-am văzut această frumuseţe la oameni şi gândesc că nu eşti om şi de aceea te jur în numele Dumnezeului Cerului să-mi spui adevărul". Atunci Îngerul a făcut închinăciune monahului şi a zis: "Blagosloveşte părinte. După cum mă vezi nu sunt om, ci Înger şi am venit să te învăţ tainele pe care nu le ştii şi doreşti să le înveţi. Deci întreabă-mă ce voeşti şi eu îţi voi răspunde". Atunci, bătrânul a făcut metanie îngerului zicând: "Mulţumesc Ţie, Doamne, că mi-ai trimis conducător ca să mă înveţe acelea pe care nu le ştiu, căci doresc să învăţ tainele cele neştiute şi negrăite". Aunci, răspunzând Îngerul, a zis: "Deci întreabă-mă, Sfinte Părinte". "Spune-mi, Sfinte Îngere, dacă se cunosc între dânşii oamenii cei adormiţi care au trecut din această viaţă în lumea veşniciei". "Ascultă, Sfinte Părinte, după cum în această lume oamenii dorm până dimineaţa şi se scoală şi pe cei de ieri îi cunosc şi se felicitează şi vorbesc şi stând de multe ori împreună se bucură şi întreabă unul de altul, tot aşa este şi în lumea cealaltă, se cunosc şi se bucură împreună şi vorbesc unul cu altul, după cum se află cineva în piaţă şi acolo vede boieri şi săraci şi întreabă cine este acesta şi cine este acela, şi aşa învaţă acelea de care n-a ştiut niciodată. Într-acest chip se face şi acolo pentru cei drepţi, iar cei păcătoşi şi de asta se lipsesc".

Atunci zice bătrânul: "Te rog spune-mi şi acestea, după despărţirea sufletului de trup ce se face, şi de ce se face pomenirea morţilor?". Şi răspunzând Îngerul, zice: "Ascultă, Sfinte Părinte, după despărţirea sufletului de trup, îl iau Sfinţii Îngeri după trei zile, şi se suie la cer ca să se închine Domnului Nostru Iisus Hristos. De la pământ până la cer se află o scară şi la fiecare treaptă, este o ceată de diavoli la care le zice vameşi, şi-l întâmpină pe acel suflet duhurile cele necurate, şi aduc o carte scrisă de dânşii Îngerilor, acestea zicând: În cutare zi la atâtea ale lunii cutare, a făcut acest suflet aceasta, a furat, a curvit, a preacurvit, a făcut malahie, a spus minciuni, a sfătuit pe cineva de lucru rău, şi orice alt rău a făcut, toate le arată Îngerilor.

Atunci arată şi Îngerii orice bine a făcut acel suflet, milostenii, rugăciuni, a plătit liturghii, post, şi orice altă faptă bună a făcut. Şi le pun în cumpănă (cântar) Îngerii şi diavolii şi dacă atârnă ceva mai mult faptele cele bune îl iau Îngerii îndată şi se suie la altă treaptă, iar diavolii scrâşnesc din dinţi ca nişte câini sălbatici şi se silesc să răpească necăjitul suflet din mâinile Îngerilor, iar sufletul fiind cuprins de frică şi cutremur caută cum să se ascundă în sânul Îngerilor şi se face mare întrebare şi mare tulburare până când îl scapă din mâinile acelor diavoli. Şi iarăşi se suie la altă treaptă şi acolo găsesc altă vamă mai puternică şi mai sălbatică. Şi aici se face iarăşi multă cercetare şi tulburare mare şi nepovestită, cine să ia acel suflet necăjit. Şi strigă diavolii, mustrând acel suflet, făcându-i mare frică, şi zicând: unde te duci? Nu eşti tu acela care ai curvit şi ai spurcat sfântul Botez, nu eşti tu acela care ai spurcat chipul cel Îngeresc? Acum unde vrei să te duci? Întoarce-te înapoi, întoarce-te în cele de dedesupt, întoarce-te în iadul cel întunecos, întoarce-te în focul cel mai dinafară, întoarce-te la viermele cel neadormit. Şi dacă acel suflet este osândit, îl întorc viclenii diavoli întru cele mai de jos ale pământului, în loc întunecos şi cu multe chinuri, şi vai acelui suflet, şi vai de ceasul în care s-a născut acel om. Şi cine poate povesti, Sfinte Părinte, nevoia aceea care o au sufletele cele osândite ale locului acela. Iar dacă se găseşte sufletul curat şi fără de păcat, se suie la cer cu atâta bucurie şi îl întâmpină Îngerii cu lumini şi tămâieri şi îl sărută şi îl duc la Stăpânescul tron şi se închină Domnului şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos. Şi atunci vede cetele Sf. Apostoli,

ale Sf. Mucenici, a Sf. Părinți, cele nouă cete ale Sf. Îngeri, luminația cea negrăită, și aude melodia cea Îngerească și frumusețea cea negrăită și nepovestită.

Despre pomenirile morților ascultă, Sfinte Părinte: până la trei zile nu se suie sufletul spre închinare, iar cele trei zile se fac ca un dar trimis Domnului pentru acel suflet. Şi după ce se închină îl întorc Sf. Îngeri pe pământ și îi arată locurile pe unde a petrecut această viață. Şi îi aduc aminte de faptele lui cele rele și de cele bune: aici ai furat, acolo ai curvit, aici ai clevetit, acolo ai făcut malahie, aici ai făcut omor, acolo ai jurat strâmb, aici ai făcut nedreptate, acolo ai înjurat, aici ai dat cu dobândă, acolo te-ai îmbătat, aici te-ai sfădit, acolo ai smintit. Pe urmă îi arată cele bune: aici ai făcut milostenie, acolo ai postit, aici te-ai pocăit, acolo ai făcut liturghii, aici paraclis, acolo priveghere, aici rugăciuni, acolo ai făcut metanii, aici stare de toată noaptea, acolo înfrânare. Şi așa îi arată până la a noua zi. Şi în ziua aceea se suie iarăși la închinare ca a treia zi. Iar pomenirile se trimit ca o aducere aminte, ca un dar pentru suflet Domnului ca să-l primească cu ochi milostivi. Şi pe toate astea scrie: "ai ceva de folos", pentru că mult folosesc sufletului milosteniile și liturghiile și pomenirile (parastase), căci acestea pot scăpa sufletul de la munci.

După a doua închinare, iar îl aduc Îngerii în lume arătându-i Raiul, Grădina cu măslini, sânul lui Avraam, corturile și odihna drepților. Şi când vede bucuria aceea nespusă, se mângâie, se bucură și se roagă Îngerilor ca să-l așeze și pe el cu drepții. Pe urmă îi arată și muncile celor păcătoși și zicând: acesta este râul cel de foc, acesta e viermele cel neadormit, acesta este întunericul cel mai din afară și acesta cel mai dinăuntru, aceasta este scrâșnirea dinților, și, după cum urmează, toate muncile păcătoșilor. Nu este, sfinte Părinte, mai chinuitoare muncă și mai înfricoșată ca a curvarului și a hoțului, și mai cu seamă a monahului și călugăriței celor preacurvari, a preotului și a preotesei curvari.

După ce i-a arătat și a văzut acestea toate îl aduc iarăși la închinare la 40 de zile, și de aceea se fac pomenirile morților, pentru că la 40 de zile se ia hotărâre de a merge sufletul unde voiește Dumnezeu, după lucrurile și faptele care le-a făcut în lumea asta. Şi îl așează până la învierea morților, ca să învieze cu trupul și să dobândească după lucrurile lui".

Atunci suspinând bătrânul și plângând cu amar, zice: "Vai de ziua în care s-a născut omul acela". Îi zice Îngerul: "Așa, cinstite Părinte, pentru cel păcătos, iar pentru cel drept fericită e ziua în care s-a născut". Atunci zice bătrânul: "Te rog spune-mi dacă păcătoșii au vreo mângâiere sau un sfârșit muncile lor?" Şi răspunzând, Îngerul a zis: "Nu, Sfinte Părinte, nici împărăția drepților nu are sfârșit, nici munca celor păcătoși. Dacă ar lua cineva la o mie de ani un bob de nisip din mare în altă parte, ar avea nădejdea că s-ar termina vreodată. Dar munca păcătoșilor nu are niciodată sfârșit". Zice bătrânul: 'Te rog spune-mi și aceasta. Care din sfinți sunt mai milostivi către om, ca să se roage necăjitul om către dânșii?". Şi răspunzând, Îngerul zice: "Toți sfinții sunt milostivi către oameni și făcători de bine. Dar voi oamenii sunteți nerecunoscători și nemulțumitori; îi faceți de se mânie pe voi. Că și Sfinții Îngeri au mare compătimire către oameni, că pentru mântuirea oamenilor, au văzut și ei cele prea minunate ale lui Dumnezeu. Dar mai cu seamă Doamna noastră și Stăpâna Născătoare de Dumnezeu are milă mai mult de neamul omenesc. Sfinte Părinte, neamul omenesc trebuie necontenit să aibă numele ei în gura lor, dar diavolul i-a înșelat și ei nemulțumitori și nevrednici s-au făcut. Numai pentru rugăciunile și mijlocirea ei se află lumea până astăzi. Au disprețuit oamenii pe Dumnezeu și pe sfinți. Şi i-a disprețuit și Dumnezeu cu sfinții pe ei".

Iarăși zice bătrânul: "Spune-mi, Sfinte Îngere, care păcat este mai mare decât toate păcatele?". Şi răspunzând Îngerul zice: "Orice păcat, cinstite Părinte, desparte pe om de Dumnezeu, dar pomenirea de rău și hula (înjurăturile) sunt mai presus de toate păcatele, că și singure pot să arunce pe om în iadul cel întunecos, în cele mai de dedesupt ale pământului și mării".

Şi iarăşi zice bătrânul: "Care păcat mai mult decât toate Îl urăşte Dumnezeu?". Şi zice Îngerul: "Slava deşartă, că aceasta singură a pierdut toată lumea, că pentru slava deşartă Adam cel întâi zidit a fost izgonit din Rai. Din pricina ei cel mai mare al diavolilor şi-a găsit pierzarea. Din pricina ei Fariseul şi-a pierdut osteneala, căci când omul va cade în această patimă, greu se mai poate ridica".

Atunci, zice bătrânul: "Care dintre oameni se osândesc mai mult ca alţii?". Zice Îngerul: "Ţi-am spus că curvarul şi hulitorul de cele sfinte, dar îţi spun ţie şi aceasta, că dedesuptul tuturor muncilor se află muncă grea şi înfricoşată, care se cheamă afania (nevăzută). Acolo se muncesc preoţii cei curvari şi călugării şi călugăriţele care curvesc. Pentru că, cinstite Părinte, ceata Îngerilor care a căzut din Cer, are să se reînnoiască din preoţii cei buni şi din călugări şi la mare cinste vor fi. Iar călugării cei vicleni şi păcătoşi la mare necinste şi muncă se vor trimite, ca şi preoţii care calcă dumnezeieştile porunci. Şi cei cari se fac cu daruri şi acei care nu împlinesc slujba lor pentru grijile lumii acesteia.Că numai pentru o slujbă au să dea seamă înaintea lui Dumnezeu. Iar despre preoţii cei beţivi ce să spun şi ce să grăiesc? Vai de ei că înfricoşată muncă îi aşteaptă".

Atunci zice bătrânul: "Te rog, spune-mi şi aceasta, cei cari defaimă sfânta Duminică au vreo odihnă acolo?". Şi răspunzând, Îngerul zice: "Vai de ei, bătrânule, că înfricoşată muncă îi aşteaptă, căci cei care defaimă Sf. Duminică pe Domnul defaimă, şi Domnul îi va defăima pe ei, că ziua Duminicii Domnul este. Şi cine cinsteşte Duminica pe Domnul cinsteşte. Şi iarăşi cine cinsteşte ziua pomenirii Sfinţilor şi sărbătoreşte întru pomenirea Sfinţilor are mult ajutor de la dânşii, că au mare îndrăzneală către Dumnezeu, şi orice vor cere le va dărui Domnul. Dar oamenii au lepădat frica lui Dumnezeu de la dânşii şi nici pe Dumnezeu n-au prieten, nici pe careva dintre sfinţi. Ci s-au lipit numai de lucrurile lumii acesteia pierzătoare şi stricătoare şi va fi vai de ei. Cunoaşte, Bătrânule cinstite, că fiecare om, preot, monah sau mirean simplu care nu cinsteşte sfânta Duminică, faţa lui Dumnezeu nu o va vedea, nici nu va avea nădejde de mântuire. Acum, cinstite Bătrân, ce mai voieşti întreabă-mă, că e vremea să mă sui la ceruri ca să fiu înaintea Domnului meu".

Atunci, suspinând Bătrânul şi amar plângând, a zis: "Vai de mine, iată robul cel bun al Domnului meu, Înger fiind fără de trup şi fără de păcat, se grăbeşte să slavoslovească pe Dumnezeu. Iar noi cei pământeşti şi păcătoşi nu ne grijim, ci defăimăm mântuirea noastră. Te rog, spune-mi ce rugăciune se potriveşte monahului?" Şi i-a zis lui: "dacă omul este cu ştiinţă de carte, să zică Psalmii lui David (Psaltirea) sau Doamne, Iisuse Hristoase, miluieşte-mă pe mine, păcătosul. Această rugăciune e cea mai puternică şi cea mai uşoară de zis. Căci mulţi din cei cu ştiinţă de carte au părăsit pe toate şi numai această rugăciune zicând s-au mântuit. Căci această rugăciune pot s-o zică şi tinerii şi bătrânii, şi bărbaţii şi femeile, şi monahii şi monahiile, şi cei învăţaţi şi cei fără ştiinţă de carte, şi cei isteţi şi cei simpli. Cine vrea să se mântuiască, aceasta să zică şi ziua şi noaptea, şi în casă şi pe drum, şi stând şi mergând; de călătoreşte ori lucrează aceasta să zică cu dorinţă şi cu râvnă. E de-ajuns pentru toţi cei care voiesc să se mântuiască".

Şi iarăşi zice bătrânul: "Pentru că ai venit să mă înveţi pe mine, păcătosul, mă rog spune-mi şi aceasta. Dacă se găseşte cineva om păcătos şi învaţă pe altul şi îl scapă din păcate şi-i arată calea cu fapte bune, are vreo plată?". Îi zice lui Îngerul: "Oricine învaţă pe altul şi îl scoate din păcate şi-i arată lui calea cu fapte bune, s-a mântuit pe el însuşi şi sufletul aceluia l-a scos de la munci. Tot aşa e şi cel care învaţă pe cineva rău, nu numai acela se pierde dar şi sufletul lui îl dă în mâinile diavolului. Deci nu este mai mare păcat decât a îndemna pe cineva la lucru rău".

Aceasta zicând Îngerul plecând capul către Bătrân, i-a zis: "Binecuvântează, Sfinte Părinte, şi mă iartă". Atunci, căzând bătrânul în genunchi s-a închinat, zicând: "Mergi în pace, şi stând în faţa Sfintei Treimi, roagă-te pentru mine!" Şi depărtându-se Îngerul s-a suit la ceruri, iar Sf. Macarie mulţumind lui Dumnezeu s-a dus la chilia lui şi le-a povestit toate la un oarecare frate împreună vieţuitor în pustie, slăvind şi binecuvântând pe Dumnezeuîn vecii vecilor. Amin.

CUVÂNTUL 1

Au venit odată şapte fraţi de la Alexandria la ava Macarie, ispitindu-l pe el, şi au zis: "Spune-ne nouă, părinte, cum să ne mântuim?". Iar bătrânul suspinând, a zis: "O, fraţilor, fiecare din noi ştie cum să se mântuiască, dar nu voim să ne mântuim".

Iar ei au zis către dânsul: "Foarte voim să ne mântuim dar nu ne lasă gândurile cele rele. Ce dar vom face?". Iar bătrânul a răspuns: "De sunteţi monahi (adică singuratici), ce căutaţi cu mirenii? Sau pentru ce vă apropiaţi unde petrece mirean? Cei ce s-au lepădat de lume şi s-au îmbrăcat în cinul cel sfânt, şi petrec între mireni se amăgesc pe sine. Că în zadar este toată osteneala lor şi departe sunt de frica lui Dumnezeu. Că de la mireni nimic alta nu dobândim decât odihnă trupească. Şi unde este odihnă trupească, acolo frica lui Dumnezeu nu poate locui, mai vârtos în monah, că monahului pentru aceasta i se zice monah, adică singuratic, pentru că noaptea şi ziua vorbeşte cu Dumnezeu şi cugetă numai cele ce sunt ale Lui, trăind pe pământ. Iar monahul cel ce petrece cu mirenii şi zăboveşte cu dânşii mai mult decât o zi, sau cel mult două, şi aceasta pentru trebuinţa de nevoie şi pentru că nu poate să trăiască în alt fel, adică să-şi vândă lucrul mâinilor sale şi să cumpere cele spre trebuinţa sa, trebuie să se întoarcă de grabă şi să se pocăiască lui Dumnezeu curat pentru acea una sau două zile care le-a făcut în lume pentru nevoia firii.

Cel ce nu face aşa, ci adeseori merge la mireni, nesilindu-l vreo nevoie, sau zăboveşte împreună cu ei, nu este cu adevărat monah, nici se va folosi cândva, ci mai vârtos va dobândi din petrecerea cea cu mirenii acestea: la început când se apropie de ei, îşi înfrânează limba, posteşte şi se smereşte. Până ce se va face cunoscut şi va ieşi vestea lui, că cutare monah este robul lui Dumnezeu. Îndată Satana pune în mintea mirenilor să-i aducă lui toată trebuinţa de vin şi de untdelemn, de aur şi de tot felul, zicând pentru dânsul: sfântul, sfântul. Iar el auzind cuvântul acela, "sfântul", se trufeşte smeritul şi începe să şadă cu ei, mâncând, bând şi odihnindu-se. Şi la cântarea din psalmi sculându-se îşi înalţă glasul ca să zică mirenii, că cutare monah cântă şi priveghează, şi să-l laude. Şi când aude laude mai mult se trufeşte şi se înalţă. Şi atunci se duce de la el cu totul smerenia.

Scara pe care se suie sufletul la Cer; cu vămile văzduhului care cercetează faptele sufletului.

De îi va zice cineva vreun cuvânt aspru, el răspunde mai aspru. Şi de slava deşartă, creşte întru el. Încă şi pofta mai tare se aprinde în el, văzând adeseori muieri şi copii şi auzind cuvinte lumeşti. Pentru aceia şi preacurveşte în toate zilele şi nu simte. Că zice: tot cel ce caută la muiere spre a o pofti, iată au preacurvit cu dânsa pentru inima sa. Apoi se ispiteşte să adune cele de trebuinţă peste an, pentru sine şi pentru cei ce vin la el. Şi din această pricină adună aur şi argint. Deci nu încetează să adauge la răutăţile sale până ce dracii îl vor amăgi desăvârşit, depărtându-l de Dumnezeu şi aruncându-l în prăpastia iubirii de argint. Căci iubirea de argint este rădăcina tuturor răutăţilor, precum a zis Apostolul: şi pe cât este de departe cerul de pământ, atât este de departe monahul cel iubitor de argint de slava lui Dumnezeu. Monahul cel ce întâmpină vorbe lumeşti, de multe rugăciuni ale Sfinţilor Părinţi, cu adevărat are trebuinţă, de vor putea puţin să-l folosească; că celui ce se aruncă pe sine la moarte, cine îi va ajuta? Nu-l auzim pe Sfântul Apostol Ioan zicând: "Nu iubiţi lumea, nici cele din lume; de iubeşte cineva lumea, dragostea lui Dumnezeu nu este întru el". Şi pe Sf.

Apostol Iacob, fratele Domnului, îl auzim grăind: "De i se pare cuiva că este prieten lumii, vrăjmaş lui Dumnezeu se face. Că dragostea lumii acesteia este vrajbă către Dumnezeu".

Să fugim, fraţilor, de lume, precum fuge cineva de şarpe, că acela ce se muşcă de şarpe sau moare, sau abia se face sănătos.

De folos ne este să avem un război, şi nu multe şi nenumărate. Spuneţi fraţilor: părinţii noştri unde au dobândit faptele bune, în lume sau în pustie? Arătat că în pustia cea neumblată de mireni.

Iar noi de suntem în lume, cum vom putea să dobândim fapta bună? Că de nu vom fi flămânzi şi nu vom înseta şi nu ne vom depărta de materiile lumii, şi nu vom muri la toate nevoile trupului, cum vom fi vii cu sufletul? Cum vom dobândi împărăţia cerurilor? Că ostaşul de nu se va lupta la război, şi de va birui şi după aceea va da şi bani, nu se învredniceşte de cinste. Iar noi mâncând, bând şi între mireni petrecând, între care am şi fost şi mai înainte, cum ne vom învrednici de împărăţia cerurilor? Monahul cel ce are aur, argint sau materii, acela nu crede că Dumnezeu, cel ce hrăneşte şi fiarele şi chiţii cei din mare, poate să-l hrănească şi pe el. Dacă prin urmare nu credem că poate să ne dea nouă pâine, atunci nici împărăţia Lui nu poate să ne-o dea. Şi la ce ne ostenim noi? Spuneţi-mi, fraţilor: îngerii în cer aur şi argint grămădesc sau slava lui Dumnezeu? Şi noi pentru ce ne-am depărtat de lume? Ca iarăşi bani să adunăm sau ca să ne facem îngeri? Au nu ştiţi că acea ceată ce a căzut din cer se împlineşte din monahi? Că aceasta însemnează chipul nostru, îngeresc de toţi numindu-se.

CUVÂNTUL 2

Cum că nu se cade să râvnim bunătăţile privind spre slava deşartă

De slava deşartă se cuvine foarte să fugim; ea nu ne depărtează de osteneli mai înainte de a ne osteni, ci după osteneli, de cununi ne jefuieşte vrăjmaşa mântuirii noastre cea cu anevoie de prins; ea îşi întăreşte pândirile cele asupra noastră lângă bolţile cele cereşti, şi se sileşte să surpe bunătăţile cele ce şi-au întins ramurile până la ceruri. Căci când va vedea pe neguţătorul bunei credinţe că şi-a umplut corabia minţii cu poverile de multe feluri ale faptelor bune, atunci slava deşartă pornindu-şi furtuna sa, se nevoieşte să răstoarne şi să înece corabia. Că mintea înotătorului celui de sus plecându-se să privească spre slavele omeneşti, toată bogăţia sufletului de năprasnă a risipit-o, şi temeliile faptelor bune târându-le la pământ, ostenelile cele întinse până la cer le-a surpat, fiindcă a făcut să se ceară plata cea pentru osteneli de la oameni, deşi trebuia numai la Dumnezeu să o căutăm şi Lui să-i păstrăm isprăvile noastre şi numai de la El să luăm cele după vrednicie. Iar noi pentru că am ales mai mult a lucra pentru oameni, adică pentru slava lor, de la dânşii cerând plata cea deşartă a laudei, în loc de a ne sârgui pentru Dumnezeu, pentru aceea cu cuviinţă şi cu dreptate cădem din Dumnezeieştile răsplătiri. Fiindcă nu pentru Dumnezeu ne ostenim, ci oamenilor ne-am făcut argaţi, de la cari şi paguba plăţilor în loc de plăţi luând, ce vom mai cere de la Dumnezeu căruia nimic nu am voit să-i lucrăm? Şi cum aceasta este adevărat, ascultă sfinţita Evanghelie: "Amin zic vouă că-şi ia plata sa". Să fugim dar de vorbă deşartă, de jefuitorul cel dulce al duhovniceştii bogăţii, de potrivnicul cel plăcut al sufletelor noastre, de molia faptelor bune care cu drag jefuieşte bunătăţile noastre, care pe otrava înşelării sale a ascuns-o cu miere şi dă minţilor omeneşti paharul cel de pieire ca, precum socotesc, fără de saţiu să se înfrunte din patima aceasta. Pentru că dulce lucru este celor neiscusiţi slava cea omenească.

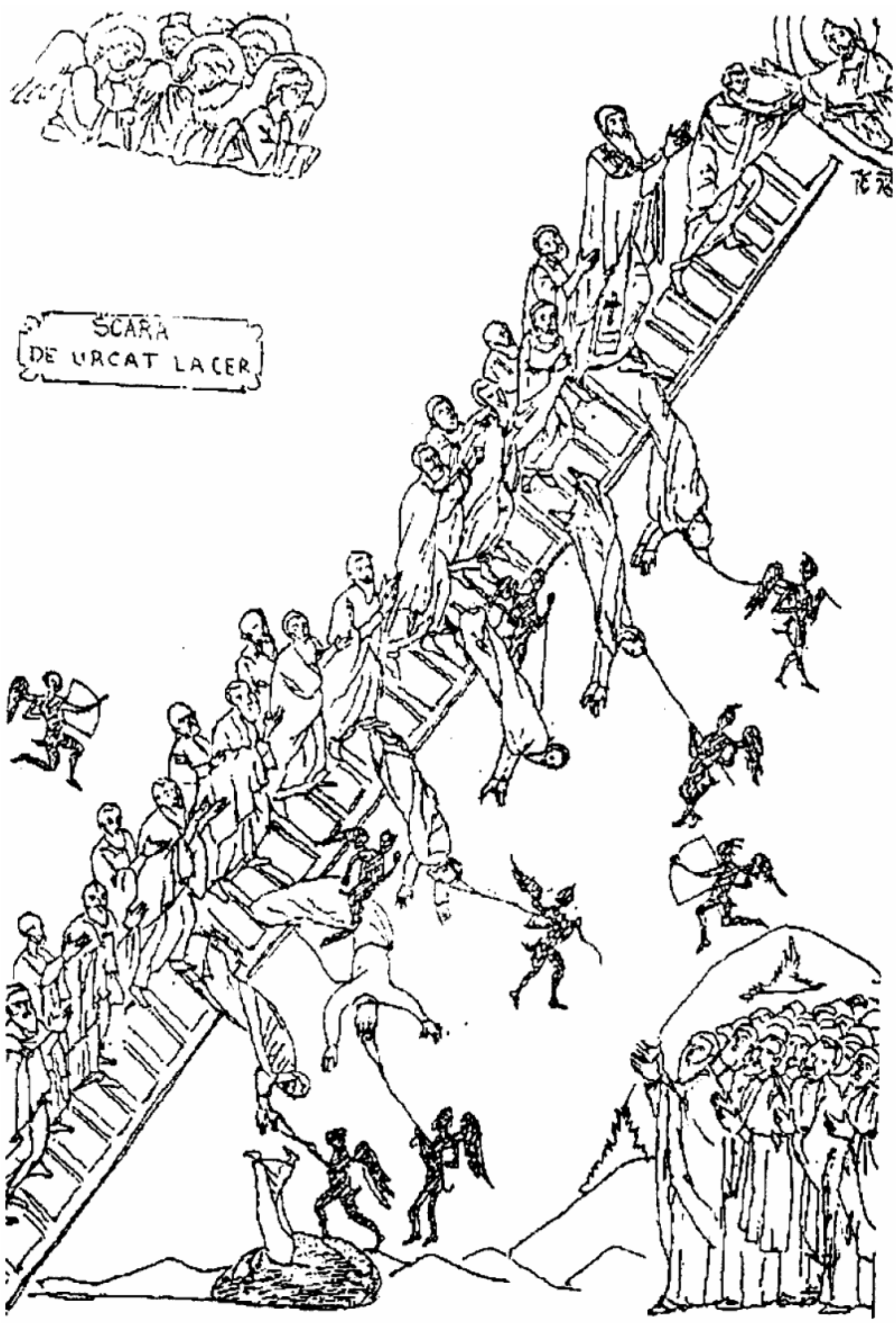
Şi în alt chip încă şi din judecata cea dreaptă îi fac să greşească lesne pe cei prinşi de această patimă, căci cel ce pofteşte această slavă, judecăţile sale le strică şi aceea o socoteşte că e cinstită care se va lăuda de cei ce s-ar întâmpla, încât slava deşartă este nu numai stricătoare a faptelor bune,

ci şi povăţuitoare a celor rele. Pentru aceasta, trebuie ca numai la dreapta socoteală privind şi la Dumnezeu îndreptătorul dreptei socoteli, pe acea cale să călătorim pe care Dumnezeu ne-o va arăta. Şi măcar de va lăuda cineva o cale ca aceasta, să nu socotim mare lucru lauda (numai către Lăudătorul cel de sus privind), ci numai să ne bucurăm împreună cu ei pentru drepta judecată a celor bune. Şi dacă alţii defaimă această cale, nicidecum să ne dăm înapoi, ci să-i ticăloşim pe aceia cari sunt lipsiţi de dreapta judecată şi pătimesc întunericul minţii cel prea cumplit.

CUVÂNTUL 3

Cum că nu se cade să dăm călugărilor celor nestatornici îndrăzneală şi slobozenie, ci de aceştia să ne ferim

Trebuie să ne ferim şi de cei nestatornici şi cari uneori către unii, iar alteori către alţii din fraţi se duc şi cu umblări neîncetate şi neastâmpărate totdeauna colindând mânăstirile, şi cu pricinuire ca şi de dragoste duhovnicească îşi împlinesc voile trupului, neavând în suflet nici un lucru statornic, nici întărit, nici cu bună rânduială, nici cu pricepire împodobit, ci tot ce este iscoditor şi cu rău nărav, plin de răspândirea minţii şi de nesocoteală, de vicleşug şi de făţărnicie, de cuvântare mincinoasă şi de linguşire amăgitoare; aceştia la limbă sunt neiscusiţi, la pântece neînfrânaţi, iar la suflet totdeauna zburători şi vânturători, gânduri având asemenea cu zburarea liliecilor, cari gânduri având nu privesc drept, ci zboară şovăielnic şi lesne învârtindu-se, alta arătând la începutul pornirilor celor dintâi şi alta prin prefacerea cea lesnicioasă a socotelii, afară de toată nădejdea ajungând, mult târându-se şi nimic sporind înainte. Asemenea încă sunt cu dobitoacele cele ce aleargă împrejurul morilor (sau împrejurul parului la treier) care mult umblând, într-acelaşi loc pururea se află şi trupul adevărat se osteneşte, iar peste locul cel scurt nicidecum nu trece. Aşa şi aceştia totdeauna în patimile trupului ca într-o tihnă tăvălindu-se, nimic nu sporesc înainte spre înălţimea cea duhovnicească, ci aleargă [de-a pururea învârtindu-se împreună cu poftele şi dulceţile trupului. Şi aceştia, din robia cea rea nu scapă din cauza răutăţii voinţei.

Aceştia pun chipul oii, înaintea celor ce-i văd înlăuntru ascund vulpea cea lacomă cu rău nărav şi plin de vicleşug.

Câți sunt lipsiți de dreapta socoteală lesne se alătură şi la cel ce bine şi la cel ce rău îl povățuieşte; socotind că aceasta este bună, care ar învăța-o cineva drept sau aparent drept. Pe aceştia se silesc să-i atragă în prăpastia lor, pe răzvrătirea acelora socotind-o a fi cuvânt de îndreptare pentru ei, iar pe însoțirea răutății ca o micşorare a greşelilor. De aceştia trebuie să ne ferim, în tot chipul ca nici pe alții să nu vateme prin boala ciumii sufleteşti, şi din toate părțile fiind împiedicați, poate ruşinați se vor întoarce spre bine. Iar de la cei îmbunătățiți vor putea primi sfat.

Că acesta şi Sf. Apostol Pavel a învățat, zicând: " Pentru cel ce nu lucrează nimic, ci umblă iscodind, pe acesta zice, însemnați-l şi nu vă amestecați cu dânsul, ca să se ruşineze".

N. trans: În original (în cartea scanată) pagina 618 lipseşte. În ea era o parte din această pagină şi o parte din Cuvântul 4. Am transcris aceste pasaje (ce e între parantezele drepte) din altă carte, Hrană duhovnicească, ed. Lumină din Lumină 2006.

CUVÂNTUL 4

Nu se cade monahului nicidecum să dorească stăpânire peste fraţi

Nu se cuvine călugărului să poftească stăpânire peste fraţi, că diavolească este boala aceasta şi cauză a iubirii de stăpânire, care este semn al răutăţii diavolului. Că şi el a căzut din cauza mândriei şi cel ce este stăpânit de patina aceasta, se aseamănă lui. Apoi încă şi zavistuitori, sfădítori, pârâtori şi fără de ruşine, clevetitori şi măgulitori, izvoditori de rele şi adară de cuviinţă, smeriţi şi la petreceri proaste supuşi şi trufaşi şi de multă tulburare plini îi face această patimă pe cei ce s-au robit. Că unul ca acesta zavistuieşte pe cei vrednici şi-i cleveteşte pe aceştia, le va ruga de multe ori şi moartea, ca prin lipsa celor îndemânateci spre lucrul acesta, peste dânsul să vină alegerea şi hotărârea.**]** Şi se va linguşi pe lângă cei ce pot să-i dea dregătorie şi pentru aceasta va fi supus celor mai de jos, de îi vor sta împotrivă. Va face vicleşuguri şi va avea tulburări şi păreri nenumărate şi liniştea sufletului şi-o va risipi şi Dumnezeul păcii va fi gonit de la el, neavând unde să se odihnească. Cunoscând dar paguba, să fugim de această poftă necuviincioasă. Iar dacă cumva Dumnezeu va alege pe cineva din noi spre unele ca acestea (adică întâietate sau dregătorie), ştie Dumnezeu cu ce chip îl va da pe cel vrednic; noi nicidecum nu ne ştim pe noi că am umblat după acest fel de lucru, ori că am avut în suflet pofta aceasta, căci boală prea cumplită este a sufletului şi cădere din bunătăţi.

CUVÂNTUL 5

Pentru rânduiala noilor începători şi aşezarea lor şi pentru cele ce sunt cuviinciaose lor

Aceasta este rânduiala cea întreg înţeleaptă şi lui Dumnezeu iubită: a nu căuta împrejur cu ochii încoace şi încolo, ci totdeauna la cele dinainte a se întinde. Şi a nu cuvânta în deşert, ci singure cele de nevoie a le grăi. Şi cu haine sărăceşti îndestulaţi a fi spre trebuinţa trupului. A se împărtăşi din toate câte puţin şi nu pe unele a le defăima, iar pe altele a le alege, şi dintru acestea a voi să-şi umple pântecele. Mai mare decât toată fapta bună este socoteala. Iar de vin să nu te împărtăşeşti, fără decât când vei fi cu prieteni, la caz de boală ori mare slăbiciune. Să nu tai cuvântul celui ce greşeşte şi ca un neînvăţat să grăieşti împotrivă, ci ca un înţelept fii întărit. Şi oriunde te vei afla mai mic socoteşte-te şi slujitor fraţilor tăi. Să nu dezgoleşti înaintea cuiva ceva din mădularele tale, nici să te apropii de trupul cuiva, afară de pricină de nevoie. Nici să laşi pe cineva a se apropia de trupul tău, fără de pricină binecuvântată, precum am zis. Abate-te de la îndrăzneală ca de la moarte. Câştigă-ţi întrega înţelepciune întru rânduiala somnului tău ca să nu se depărteze de la tine puterea care te păzeşte. Oriunde vei dormi, de este cu putinţă, nimeni să nu te vadă. Scuipat înaintea cuiva să nu arunci. Iar de ţi-ar veni tusă şezând la masă, întoarce-ţi faţa înapoi şi aşa tuşeşte. Cu întreaga înţelepciune mănâncă şi bea, precum se cuvine fiilor lui Dumnezeu. Să nu-ţi întinzi mâna spre a lua ceva dinaintea prietenului tău cu obrăznicie. Şi de va şedea străin cu tine la masă, îndeamnă-l odată şi de două ori să mănânce, şi cu bună rânduială pune la masă, nu cu tulburare. Cu bună rânduială şezi şi strâns, nedezgolind ceva din mădularele tale. Când caşti acoperă-ţi gura ca să nu se vadă, căci ţinând răsuflările tale va trece. De vei intra în chilia mai marelui tău, a prietenului sau a ucenicului, păzeşte-ţi ochii să nu vadă ceva din cele ce sunt acolo. Iar de vei fi silit de gând, ia aminte ca să nu îl asculţi şi să faci aceasta, că cela ce întru acestea cu neruşinare se află, străin este de chipul monahicesc şi de la Hristos care ne-a dat nouă chipul acesta. Să nu iei aminte la lucrurile întru care sunt ascunse vasele chiliei prietenului tău. Cu linişte deschide-ţi uşa ta şi o închide şi pe a

prietenului tău. Să nu intri de năprazna către cineva, ci bătând de afară şi dându-ţi-se voie, atunci intră cu cucernicie. Nu te grăbi întru umblarea ta, afară de trebuinţă de nevoie care te-ar sili. Fă-te ascultător tuturor întru tot lucrul bun, iar nu celor iubitori de agoniseală sau de argint, nici mirenilor să nu le urmezi, ca să nu se facă lucru diavolesc. Întru blândeţe vorbeşte cu toţi şi cu întreagă înţelepciune spre toţi priveşte şi să nu-ţi umpli ochii din faţa cuiva. Mergând în cale să nu întreci pe cei mai mari decât tine, iar de ar rămâne prietenul tău, puţin întrecându-l, aşteaptă-l. Că cel ce nu face aşa, nebun este şi asemenea porcului celui ce nu are lege. De va grăi prietenul tău cu oarecare ce l-ar fi întâmpinat, aşteaptă-l şi să nu-l sileşti pe dânsul. Cel sănătos să zică celui neputincios mai înainte de vreme, să facă trebuinţa (adică pentru mâncare). Să nu mustri pe cineva întru vreo greşeală, ci pe tine socoteşte-te întru toate vinovat şi pricinuitor al greşelii. Nu te feri a face tot lucrul cu smerită cugetare, nici iarăşi de dezbate. Şi de vei fi silit a râde să nu ţi se vadă dinţii tăi. Şi de vei fi silit a vorbi cu femei, întoarce-ţi faţa ta despre vederea lor şi aşa vorbeşte cu dânsele, Iar de monahii depărtează-te ca de foc şi ca de cursa diavolului, precum şi de întâlnirea şi de împreună vorbirea şi vederea lor, ca să nu se răcească inima ta din dragostea lui Dumnezeu, şi ca să nu-ţi pângăreşti inima cu noroiul patimilor; măcar de ar fi şi surori ale tale după trup, ca şi de cele străine fereşte-ta. De amestecarea cu ai tăi fereşte-te ca să nu se răcească inima ta din dragostea lui Dumnezeu. De îndrăznelile cele cu cei mai tineri şi de împreunări fugi ca de prieteşugul diavolului. Cu unul fi împreună vorbitor şi împreună tăinuitor, adică cu cel ce se teme de Dumnezeu şi care ia aminte la sineşi totdeauna; care este adică sărac întru sălăşuirea sa, dar bogat întru tainele lui Dumnezeu. Către fiecare ascunde-ţi tainele tale, faptele tale şi războaiele tale. Să nu şezi cu capul gol înaintea cuiva afară de nevoie. Cu întreagă înţelepciune să ieşi la trebuinţa cea de nevoie, ca şi cum cucernicindu-te de îngerul cel ce te păzeşte şi cu frica lui Dumnezeu o săvârşeşte, şi sileşte-te până la moarte deşi inimii tale nu i-ar fi cu plăcere. Mai bine-ţi este a mânca venin de moarte, decât a mânca cu femeie, măcar de ar fi şi maica sau sora ta. Mai bine-ţi este a locui cu balaur, decât a dormi împreună cu cel mai tânăr şi împreună a te acoperi, măcar de ar fi şi frate al tău după trup. De ţi-ar zice ţie când mergi în cale cineva mai mare decât tine: vino ca să cântăm, să nu-l asculţi. Iar de nu ţi-ar zice, cu limba taci, iară cu inima slavosloveşte pe Dumnezeu. Să nu te împotriveşti cuiva pentru ceva, nici să te lupţi, nici să minţi, nici să te juri pe numele Domnului Dumnezeului tău. Defăimat fi, şi nu defăima, năpăstuit fi şi nu năpăstui. Mai bine este a se strica cele trupeşti cu trupul, decât a ne păgubi de ceva din cele ale sufletului. La judecată cu cineva să nu intri, ci rabdă osândindu-te, fiind neosândit. Să nu iubeşti cu sufletul tău ceva din cele lumeşti, ci pleacă-te egumenilor şi începătorilor şi de amestecarea cea cu dânşii depărtează-te. Că aceasta este cursă, care vânează pe cei mai leneşi spre pierzare. O, lacomule cu pântecele, cela ce cauţi a sluji pântecelui tău, mai bine ai pune în pântecele tău cărbuni de foc, decât prăjiturile egumenilor şi ale stăpânitorilor. Varsă-ţi mila ta peste toţi şi fă-te sfiit către toţi. De multa cuvântare păzeşte-te, că aceasta stinge din inimă pornirile cele gândite cari se nasc de la Dumnezeu. Fugi de a dogmatisi ca un leu fără rânduială; nici cu hrănitorii bisericii să nu intri la aceasta, nici cu cei străini. Şi prin uliţele mânioşilor şi ale luptacilor să nu treci, ca să nu se umple inima ta de mânie şi să-ţi stăpânească sufletul tău întunericul răutăţii. Cu cel mândru să nu locuieşti împreună, ca să nu fie luată din sufletul tău lucrarea Sfântului Duh şi să se facă sălăşuire de toată patima vicleană. Păzirile acestea dacă la vei păzi, o, omule, şi te vei îndeletnici totdeauna întru cugetarea lui Dumnezeu, întru adevăr va vedea sufletul tău, întru sineşi, lumina lui Hristos şi în veac nu se va întuneca. Lui se cuvine slava şi stăpânirea în veci. Amin.

De voieşti a semăna la săraci, dintru ale tale seamănă; iar dacă din cele străine vei vrea a semăna, cunoaşte cum că mai amară este milostenia ta decât neghinile. Cinsteşte lucrarea privegherii ca să afli mângâierea ce se apropie de sufletul tău. Petreci citind întru linişte ca să povăţuiască mintea ta spre minunile lui Dumnezeu totdeauna. Iubeşte cu răbdare sărăcia ca să se adune mintea ta din risipire. Urăşte răsfăţarea, ca să-ţi păzeşti gândurile tale fără de tulburare. Sfieşte-te faţă de cei mulţi şi grijeşte-te de singur sufletul tău ca să-l mântuieşti de risipirea liniştii celei din lăuntru. Iubeşte întreaga înţelepciune ca să nu te ruşinezi în vremea rugăciunii tale înaintea lui Dumnezeu. Agoniseşte-ţi curăţenie întru lucrurile tale ca să strălucească sufletul tău întru rugăciunea ta şi întru

pomenirea morții, ca să se aprindă bucuria în mintea ta. Fereşte-te de cele mici, ca să nu cazi în cele mari. Iubeşte hainele cele sărăceşti, că cel ce iubeşte lucirea nu poate câştiga smerita cugetare. Căci înăuntru inima să închipuie asemenea cu starea cea din afară a omului. Cine, iubind bârfelile, poate câştiga minte curată? Sau agonisind slava cea de la oameni, poate să câştige gânduri smerite. Smeritei cugetări îi urmează înfrânarea şi sfiala, iar slava deşartă este slujitoarea curviei şi lucru al mândriei. Smerita cugetare, pentru sfiala ei cea de pururea, întru vedenie ajunge şi împodobeşte sufletul cu întreaga înțelepciune. Iar slava deşartă, pentru tulburarea cea de-a pururea şi amestecarea gândurilor din întâmplările lucrurilor, adună visterii pângărite şi spurcă inima. Să nu asemeni pe cei ce fac semne şi minuni şi puteri în lume cu cei ce se liniştesc cu înțelegere. Iubeşte nelucrarea liniştii mai mult decât a sătura pe cei flămânzi în lume şi a întoarce multe neamuri la închinăciunea lui Dumnezeu. Că mai bine-ți este a te dezlega de legătura păcatului, decât a slobozi robi din robie. Mai bine-ți este a te împăca cu sufletul tău întru unirea treimei întru tine (a trupului, a sufletului şi a duhului), decât a împăca cu învățătura ta pe cei dezbinați. Că Sf. Grigore zice: "Bine este a slobozi pentru Dumnezeu, dar mai bine este a te curăți pe sineți lui Dumnezeu". De voieşti a-ți da sufletul spre lucrarea rugăciunii şi întru trezirea minții, ca să câştigi cugetarea luminoasă, depărtează-ți de vederea lumii tale vorbirile şi nu-ți face obicei a primi prieteni în chilia ta nici prin chip de bunătate, fără numai pe cei ce sunt cu tine la un nărav şi de o minte şi de o taină. Şi teme-te de amestecarea vorbirii celei sufleteşti care se obişnuieşte fără voie a se porni. Că pe cât se alinează inima față de lucrurile cele din afară pe atâta poate şi mintea a ajunge la priceperea tainelor celor dumnezeieşti. Îndeletniceşte-te întru citirea scripturilor ce îți arată calea vederii celei subțiri (adică subțirătatea lucrurilor), apoi citeşte viețile sfinților, ca atunci când te vei scula la rugăciune şi la pravila ta, în locul cugetării celor lumeşti pe care le aveai altă dată în minte, te vei afla întru cugetarea dumnezeieştilor scripturi pe care le-ai citit; şi prin aceasta vei uita de pomenirea celor lumeşti, şi aşa vei afla mintea întru curățire. Şi aceasta este cea scrisă în cărțile dumnezeieştilor Părinți: sufletul se ajutorează din citire, când stă la rugăciune. Şi iarăşi, din rugăciune se luminează întru citire. Urât lucru este când iubitorii de trup şi cei îndrăciți cu pântecele se apucă a iscodi lucrurile duhovniceşti, după cum curva pentru întreaga înțelepciune a grăi. Trupul care-i bolnav se întoarce şi se îngrețoşează de bucatele cele grase; tot aşa mintea care se îndeletniceşte întru lucrurile lumeşti, nu se poate apropia de cercarea celor dumnezeieşti. Foc în lemne ude nu se aprinde; iar dumnezeiasca fierbințeală în inima ce iubeşte odihna şi răsfțarea, nu se aprinde.

CUVÂNTUL 6

Cum că nu se cade ca întâlnirile femeilor să se facă fără de pază

Pentru stăpânirea gândurilor şi înfrânarea patimilor, din destul am zis mai sus. Dar trebuie nu numai de acestea să ne păzim, ci şi de întâlnirile cu femeile pe cât este cu putință să fugim, de nu vreo nevoie oarecare netrecută ne-ar sili spre întâlnire. Încă şi vreo nevoie de ne va ajunge, ca de foc trebuie să ne ferim şi prea iute şi grabnică despățirea să o facem, căci iată ce zice pentru aceasta Înțelepciunea lui Solomon (Pilde 26, 27): "Va lega cineva foc în sân şi hainele lui nu le va arde? Sau va călca cineva peste cărbuni de foc şi picioarele lui nu le va arde?". Iar de va zice careva că dintru a se întâlni cu femeile şi de a petrece împreună multă vreme, nu se vatămă, apoi să ştiți că unul ca acesta sau nu se împărtăşeşte firii bărbăteşti, în mijlocul amândurora firilor stând - precum spun că sunt famenii cei din naştere, de vom zice că aceia au nepătimire către femei, uităm ce zice înțeleptul că pofta famenului este stricând fecioria fetei - sau deşi s-au împărtăşit firii bărbăteşti , dar unul ca acesta fiind înecat de patimi nu mai simte că pătimeşte, întocmai fiind cu oamenii beți sau cu cei ieşiți din minte cari cele mai cumplite pătimind, socotesc că sunt afară de pătimire.

Dar cum să zicem (ceea ce nu este de zis) că este cineva care nu se îmboldeşte de patimă bărbătească; deşi el nu pătimeşte, nu îi va amenința însă pe alții că adică, nu pătimeşte? Căci deşi

unul ca acesta n-ar avea sminteală, întâlnindu-se des cu femeile şi vorbind, dar oare puţină pagubă pricinuieşte celor cari îl văd întru asemenea întâlniri?

Să nu se înşele unul ca acesta, căci oricum ar fi se primejduieşte. La asemenea întâlniri pătimeşte vătămare în gânduri; dar cum ne va încredinţa pe noi că şi femeia este fără pătimire? Căci adeseori aceea fiind mai slabă cu firea, pătimeşte sminteală în cuget din pricina celui care face întâlnirile fără de pază. El adică nu s-a rănit, dar a pricinuit rănire fără ca să cunoască ... De multe ori femeia, ca şi cum din dragoste duhovnicească, venind la călugăr începe cu ochii a se umple de păcat; căci prin căutături obraznice se vânează de chipul aproapelui şi pe fecioria cea dinăuntru (pe care Mirele Hristos o iubeşte mai ales) a sufletului cu gânduri necurate o strică.

Pentru ca să înţelegi mai bine, frate ori soră, cât de multă pază se cuvine să avem a nu da pricină smintelii, voi aminti o pildă de la Sfântul Macarie:

În vremea când se făcea prigoană pentru credinţa creştinească, unul dintre creştini suferise multe chinuri grozave din partea tiranului, fusese spânzurat pe lemn şi tot trupul lui era rănit, apoi a fost aruncat în temniţă în stare jalnică. Acolo îi slujea la cele de nevoie o călugăriţă. Dar pentru că nefericita de ea petrecea adesea cu el fără de pază, a căzut la urmă în păcatul curviei acolo în închisoare. O cădere jalnică şi vrednică de plâns. Prin urmare iată că nici sângele acestui mucenic pe care l-a vărsat pentru Hristos, nici rănile cele grozave, nici strâmtoarea temniţei, şi nici măcar evlavia cea multă a călugăriţei, n-au putut să le ajute spre a nu cădea în păcat, pentru că nu s-au păzit de pricinile păcatului.

Ce-ţi ajută ţie iscusinţa la vorbă şi bărbăţia sufletului, dacă nu vei fi cu pază şi mai ales de nu vei fugi de pricinile smintelilor şi de întâlnirile zăbavnice cu femeile. Căci Sfântul Apostol Pavel nu ne îndeamnă să stăm de vorbă şi să ne luptăm (când este vorba de sminteala trupească), ci mai vârtos ne porunceşte: fugiţi de curvie (I Cor, cap.6.18). Deci ca nimic din cele zise să nu se întâmple trebuie să fugim, de este cu putinţă, cu desăvârşire de întâlnirile cu femeile, iar de nu este cu putinţă cu desăvârşire cel puţin să ne ferim de întâlnirile cele dese şi cu zăbavă (adică lungi) cu femeile; nu pentru că urâm neamul lor, să nu fie! Nici nu ne lepădăm de rudenia lor. Ci mai ales le povăţuim şi cu pilde voim a le folosi după putinţă pe cele care cu adevărat voiesc a-şi păzi cinstea, dar mai ales pe cele cari au îmbrăţişat cinul monahicesc şi au intrat în stadiul luptelor pentru curăţenie, de vreme ce acestea se nevoiesc asemenea cu noi pentru acelaşi scop. Iar de întâlniri dese şi vorbiri lungi să ne ferim, ca nu cumva să se facă aducere aminte a patimii pe care am lepădat-o şi pe care am oprit-o, cu darul Domnului nostru Iisus Hristos. Amin.

CUVÂNTUL 7

DIN CARTEA CARE SE ZICE: HRISTOITIA
"Fagur de miere sunt cuvintele bune;
şi dulceaţa lor tămăduire sufletului"
(Pild. Solomon, 16, 26)

Nici monahii nu se cade a grăi ruşinos sau să băsmuiască, nici să glumească sau să râdă.

Şi dacă iarăşi este oprit celor sfinţiţi şi clericilor a nu vorbi cuvinte de ruşine, a băsmui, a glumi şi a râde, cu atât mai mult fără de asemănare este oprit călugărilor. Deoarece călugării precum se cuvine a avea trupul feciorelnic, aşa se cade a avea şi gură curată de tot cuvântul ruşinos, de băsmuire şi de orice glumă şi râs; precum hotărăşte monahilor Sf. Ioan Scărarul, monahul este silă a firii necontenită, trup neîntinat, gură curăţită şi minte luminată. Că pe adevăratul monah îl face dorul cel ceresc şi cea întru Dumnezeu petrecere, după Sfântul Efrem, şi nu lucrurile acestei lumi şi glumele.

Pe monah nu tunderea şi îmbrăcămintea îl face, ci dorirea cea cerească şi petrecerea cea dumnezeiască, "că întru acestea viaţa cea prea bună se arată". Şi deoarece al monahilor şi numele este de jale, şi locuinţa este de plângere, şi lucrarea lor este totdeauna jale, şi plângere şi lacrimi; precum zice Sf. Isac, că însăşi şederea monahului şi singurătatea lui, asemănarea vieţii celei în mormânt, care este departe de toată bucuria oamenilor, îl învaţă pe el. Că plânsul este lucrarea lui. Că şi însuşi numirea numelui lui spre aceasta şi îl îndeamnă şi îl abate pe el. Că plângător se numeşte, adică amar cu inima. Dar şi această îmbrăcăminte neagră a monahului, arată că se cuvine să plângă şi să se jelească, scrie Sf. Ioan Scărarul. Pleacă-te spre lucrarea plânsului, după menirea hainei tale. Că toţi cei ce plâng pe cei morţi cu negre se îmbracă. Cum monahul cel ce are lucrul neîncetat al său plânsul şi lacrimile, poate să glumească şi să râdă? Aceasta este cu totul nepotrivit, necuviincios şi vătămător petrecerii lui; pentru aceasta şi Marele Vasile în Aşezământul 12 al călugărilor, învaţă a nu vorbi monahul lucruri murdare şi în certările lui canoniseşte monahul care grăieşte glume sau cuvinte zadarnice, să fie fără blagoslovenie, adică să nu ia anafură. Şi Sf. Ioan Gură de Aur întreg cuvântul scrie că nicidecum nu se cade a glumi monahul. "Râzi şi totul îţi veseleşte faţa? Tu, cel singuratic? Tu, cel răstignit lumii? Tu, cel plângător râzi, spune-mi?"

De toată gluma se cuvine a ne depărta. Că de multe ori se întâmplă că cei ce se îndeletnicesc în unele ca acestea să greşească din dreapta socoteală. Fiindcă sufletul se revarsă spre pornirea de râsuri. Iar gândirea şi luarea aminte a minţii o strică. De multe ori răul înainte mergând, în cuvinte de ruşine şi în necuviinţa cea mai de pe urmă sfârşeşte. Pentru că nu se potriveşte întru aceeaşi vreme să fie şi trezvirea, şi revărsarea glumii. Dacă cumva va fi şi trebuinţă ca puţin să slăbească posomorârea, şi prin cuvinte să se arate vesel la faţă, să fie cuvântul plin de har duhovnicesc şi dres cu sarea cea evaghelică, ca să aducă bună mireasmă a iconomiei celei înţelepte dinlăuntru şi îndoit să-i veselească pe ascultători şi cu răsuflarea şi cu harul priceperii.

CUVÂNTUL 8

Pentru nepătimire şi pentru fecioria trupulu şi a sufletului (de la Sf. Nil, Sf. Ioan Gură de Aur şi Sf. Vasile cel Mare)

Sf. Nil scrie către o fecioară (monahie): nebăgând seamă de nevrednicia mea, primeşte cu dragoste duhovnicească şi ia aminte citind cuvântul acesta, că vei afla negrăit folos într-însul; mai vârtos vei putea înţelege că aici sunt cuprinse poruncile Domnului nostru Iisus Hristos din Sfânta Evanghelie, fără de care nimeni nu se va putea mântui, măcar de şi-ar da tot trupul său la răni, ori spre ardere, măcar de n-ar mânca în toată vremea vieţii sale o litră de pâine, pentru că postirea şi privegherea şi toată toată osteneala trupească nu ni s-a dat pentru alta, ci pentru ca sfinţindu-se trupul nostru prin înfrânarea celor cinci simţiri să putem curăţi şi ştiinţa noastră prin potolirea patimilor sufleteşti: zavistia, pizma, ţinerea în minte de rău, iuţimea, mânia, clevetirea, mărirea deşartă, părerea şi mândria, pe care de nu le va surpa oricine de la sufletul său, în zadar îi va fi călugăria, în zadar îi va fi fecioria, în zadar îi va fi în scurt toată osteneala trupească; căci ieşind din viaţa aceasta se va afla fără roadă şi se va trimite în matca focului celui veşnic. Aceasta nu o zic de la mine căci eu cu totul sunt întunecat la ochii sufletului de aceste patimi, ci de la sfinţii Părinţi voi aduce ca mărturie mai întâi cuvântul de învăţătură al Sfântului Ioan Gură de Aur către călugări, unde zice: că puternic este Domnul Slavei Iisus Hristos a se face povăţuitor fiecăruia, care se va aduce pe sine curat, precum El ne învaţă; dacă se va dezbrăca pe sine de moşie, de neam, de avere şi dimpreună de toată lumea ca un adevărat pătimitor.

Pentru că cel ce nu se leapădă de toate averile lui şi nu moare pentru toată lumea, acela nu poate a se face ucenic Domnului. Numai de vei iubi pe Domnul Dumnezeul tău din tot sufletul tău şi pe aproapele tău ca pe tine; de vei păzi fecioria ta fără prihană, cea trupească precum şi cea sufletească, până la sfârşit; de vei agonisi milă şi îndurare în vasele inimii tale şi te vei găti cu făclii luminoase

spre întâmpinarea cerescului mire, ca nu cumva în ceasul acela să se stingă candela ta neavând untdelemn.

Pentru că ce va folosi omului dacă îşi va păzi trupul său curat, iar partea cea dinăuntru a blidului, adică inima, va fi plină de vicleşug, de urâciune, de pomenire de rău, de mânie, de pizmă, de zavistie, de mândrie şi de iuţime? Pentru că cel ce se mânie pe fratele său, acela umblă încă întru întuneric şi ucigaş de oameni este.

Iară de socoteşte cineva că fără de vreme scriu acestea, să caute la pilda celor zece fecioare: că pe cinci le-a numit înțelepte, iar pe cinci nebune, nu curve. Însă deşi nu le numeşte curve vedem că întru nimic nu le foloseşte fecioria cea de afară: pentru că în loc de milostivire şi de iubire frăţească, s-au umplut inimile lor de otravă şi de vicleşug. Deci pentru aceasta s-au scos afară de Mirele cel ceresc şi cu plângere mare au început a striga: "Doamne, Doamne, deschide-ne nouă". Dar cu nimic nu s-au folosit de la Domnul măririi, ci numai aceasta au auzit: "Nu vă ştiu pre voi". Pentru că după moarte nu este mărturisire, nici pocăință, ci muncă neîncetată. Aici numai, adică în această viață, este dezlegare de rele, aici este cerere, aici milă; şi orice povară îşi va lega fiecare aceea o va şi purta.

Dintru aceste sfinte cuvinte ale Sfântului Ioan Gură de Aur poate să înțeleagă oricine, cât de trebuincioasă este curățenia sufletului, fără de care nimeni dintre călugări ori mireni nu se va mântui.

Dar pentru că am zis că pentru mântuirea omului este nevoie de curăția sufletului, poate va cuteza cineva să zică că de vreme ce curăția sufletului este îndeajuns spre a ne mântui celelalte nevoințe ale trupului sunt netrebuincioase. Dar oricare va îndrăzni nu numai a grăi, ci numai a socoti una ca aceasta, unul ca acela să se rupă din turma cea pravoslavnică ca un eretic şi ca un mădular putred şi potrivnic socotelii duhovniceşti celei drepte.

Pentru că dacă voi da trupul meu a se îndestula şi a se îngreuia cu mâncărurile şi băuturile, cum voi putea scăpa de multa cuvântare, de unde se naşte de multe ori şi prigonirea în cuvânt şi râsul cel fără luare aminte, prin care găsesc dracii loc a se încuiba în casa sufletului nostru şi ne ridică spre felurite patimi. Iar din prigonirea în cuvânt se naşte pizma, iar din aceasta se naşte ţinerea de minte de rău. Iar din nesaţiul pântecelui se naşte curvia şi dacă cinava se va birui de aceasta, atunci unde-i învăţătura Sfintei Evanghelii.

Că ne porunceşte Domnul în Sfânta Evaghelie nu numai să nu curvim, dar nici să nu poftim, pentru că curvia este patimă a trupului celui simţitor de care zice Sf. Apostol Pavel că este lăcaş al lui Dumnezeu, şi cel ce va strica lăcaşul lui Dumnezeu, îl va strica pe acela Dumnezeu. Deci dacă pe acela ce va strica trupul, spurcându-l prin preacurvie, îl va strica Dumnezeu, apoi cu cât mai mult va pedepsi Dumnezeu pe cel ce va strica sufletul său prin multe rele? Cu cât este mai cinstit sufletul decât trupul, cu atât i se cade omului mai vârtos a-şi agonisi nepătimirea sufletului. Drept aceea noi, pătimaşii, cu dreaptă socoteală se cade a socoti oare pentru care pricină ne-am lepădat de lume şi de desfătări şi mai ales ne-am făgăduit lui Dumnezeu a păzi fecioria şi sărăcia. Mai întâi ne-am făgăduit a păzi fecioria pentru însăşi dragostea Domnului nostru Iisus Hristos, care cu acest fel de a petrece a trăit în lumea aceasta, arătând tuturor celor ce şi-au ales a-i urma Lui, că aşa se cade a petrece în lume, precum a petrecut El, adică întru feciorie, nesmintind-o pe aceasta nicidecum, precum zice Sf. Vasile: "Rămânând până la sfârşit întru ceea ce s-a născut (întreg, aşa cum s-a născut), nemişcându-şi fecioarele mâna către pipăire spre bărbat, nici împletind cele neîmpletite, ori legând împreună pe cele dezlegate, şi pe mădularele cele nestricate împleticindu-le cu mădularele de alt neam spre a le strica. Ci socotind slava cea mare pe care a făgăduit-o Domnul prin Proorocul, aceasta grăieşte Domnul către scopiţii cei ce păzesc sâmbetele mele şi a celor ce voiesc să se ţină de aşezământul meu: Le voi da loc în casa Mea şi întru zidul Meu loc numit, mai bun decât al fiilor şi

al ficelor. Nume veşnic le voi da lor şi nu va lipsi această slavă mare, să înceteze fecioara, nu întru lucrare fecioria păzindu-şi, ci întru a rămâne nemişcată către lucrare, păzindu-şi astfel nestricarea.

Că zice Sf. Vasile că s-a zidit fecioara pe pământ din suflet şi din trup, ca un chip al lui Dumnezeu cu taină să sâmbeteze, adică să înceteze. Nu mâna, nu piciorul, nu ochiul, nu alt mădular mişcând, dar nici mintea cea pricinuitoare de stricăciune a frumuseţii celei fireşti să nu o mişte spre poftă trupească. Ci facă-o să stea ca o bună pecetluire a lui Dumnezeu, nemişcată către vreo nălucire sau atingere, cu totul pe piatra nepoticnirii (neclintirii) ca nu cumva cineva prin ochi, prin auzire sau prin altă simţire intrând cu vicleşug, pe furiş, înăuntru să mişte din loc închipuirile cele din suflet cari sunt după chipul lui Dumnezeu sau amestecând împreună pe cele întâi închipuite ale sale undeva rău le va pecetlui.

Şi frumuseţea sufletului într-acest chip o va vătăma, iar trupul fiind materialnic, prin atingeri stricătoare, de către toate părţile îl va umple de spurcăciuni şi de prihăniri.

Deci de vreme ce vrednicia fecioriei este atât de înaltă, lucru mai presus de firea omenească şi a îngerilor celor fără de materie, se cade tuturor iubitoarelor de Hristos fecioare a urma viaţa celor fără de materie, a fi privighetoare de-a pururea ca şi aceştia, a uita toată grija pământească şi a avea numai grija lui Dumnezeu ca şi Îngerii. A înfrâna trupul după putinţă şi de mâncare, şi de băutură, şi de odihnă, a se îndeletnici întru citirea dumnezeieştilor Scripturi, care luminează mintea şi ne aduc către frica lui Dumnezeu.

A plânge de este cu putinţă până la răsuflarea cea de pe urmă, rugând milostivirea Lui ca, de se află în vreo bunătate, să o păzească pe fecioară prin darul Său să nu cadă, şi de cele ascunse (după cuvântul Proorocului David) care nu sunt pricepute de neputinţa firii omeneşti să o curăţească. Şi aşa puţin câte puţin nevoindu-se fecioara, va ajunge şi întru curăţirea sufletului care este în stare a face fecioria trupului ca pe o slujnică a fecioriei sufleteşti. Şi atunci cea sufletească şi-o păzeşte pe cea trupească nevătămată. Iar dacă nu şi-a curăţit fecioara poftele din suflet şi nu s-a făcut stăpânitoare curăţia cea sufletească peste cea trupească, cu anevoie este a-şi păzi cineva trupul său nespurcat.

Pentru aceasta nevoieşte-te maică a-ţi curăţi şi sufletul dimpreună cu trupul, împodobindu-te cu haina cea prea frumoasă a smeritei cugetări, nedând loc nicidecum mândriei, ci când vei vedea că mai mult sporeşti înainte, atunci mai mult să te rogi lui Dumnezeu cu lacrimi ca să-ţi dea smerenie, că aşa ne şi porunceşte, zicând: "Când faceţi toate cele poruncite, ziceţi că robi netrebnici sunteţi, cele ce am fost datori a face am făcut". Deci şi sfinţia ta aşa făcând, atunci va zice mirele tău, Hristos: Deschide-mi cea de aproape a mea, sora mea, porumbiţa mea, cea desăvârşită a mea, căci în urma mirurilor tale am alergat", căci acesta este mirul cel de bună mireazmă al lui Hristos, adică smerenia, care drept aceea şi locuieşte în inimile smeriţilor; adică întru a iubi pe Domnul din toată inima şi din tot sufletul şi pe vecinul ca pe noi înşine, a ne supune celor mai mari ca însuşi lui Hristos şi unul altuia asemenea. Ca nu vreunul din noi să se afle ca Iuda, ci ca Apostolii cei ce se supuneau Domnului. Pentru că cei ce stau împotrivă judecată vor lua loruşi. Şi a nu fi împotrivitori în cuvânt sau clevetitori sau bârfitori, sau în deşert cugetători, sau răpşitori pentru că acestea toate şi cele asemenea acestora, roade ale diavolului sunt şi din prisosinţa inimii grăieşte gura. Să ne iubim unul pe altul pentru Domnul cel ce a zis, "de mă iubiţi pe mine, poruncile mele păziţi" şi iarăşi, "întru acestea vor cunoaşte toţi că îmi sunteţi ucenici, de vă veţi iubi unul pe altul". Că unde este dragostea, acolo este Hristos, pentru că Iisus Hristos dragoste este, iar unde este urâciune şi cele asemenea, acolo nu este Hristos de faţă, ci balaurul cel viclean se sălăşuieşte.

Fără de smerenie şi de ascultare şi fără de dragoste nu putem fi adevăraţi ucenici ai lui Hristos. Căci El făcându-se nouă chip, S-a smerit pe sine, ascultător zicându-se Tatălui până la moarte, şi moarte pe Cruce. Tot El ne-a dat pildă de cea mai înaltă dragoste, pogorându-se din slava cerului în lume

pentru nemărginita Lui milostivire şi dragoste către noi cei sărăciţi de bunătăţile raiului prin amăgirea vicleanului.

Deci bine este întru noi a se sălăşui dragostea, ca nu cumva să se ivească în mijlocul nostru iubirea de prigonire şi sfada şi ca nu cumva să scârbim pe vreunul din fraţi sau din surori. Iar de se va şi întâmpla din vreo răpire a mânia pe cineva din fraţi, se cade fiecăruia a cădea cu lacrimi înaintea fratelui pe care l-a scârbit şi a se împăca cu dânsul din toată inima, ştiind că Domnul vede. Că omul vede în faţă, iar Domnul vede în inimă. "Că de nu veţi lăsa oamenilor greşelile lor, a zis Domnul, nici Tatăl vostru cel ceresc nu va lăsa greşelile voastre" şi "lăsaţi şi vi se va lăsa vouă" şi "soarele să nu apună întru mânia voastră". Căci nu ştim ce va naşte ziua de mâine şi nu ştim în care ceas vine furul. Căci cu neputinţă este - zice Sf. Ioan Gură de Aur, a intra în uşa vieţii sufletul ce ţine minte răul. Măcar şi toată dreptatea de ar face, urâciune este înaintea Domnului, şi este zădarnică toată lucrarea unui om ca acesta. Destul ne este a înţelege cuvântul Sfântului Apostol Pavel, ce zice: "De aş grăi în limbi îngereşti şi omeneşti şi de aş şti toate tainele şi de aş avea toate darurile proorociile, iar dragoste nu am, nimica nu sunt. Dragostea nu pizmuieşte, nu se înalţă, nu se trufeşte, nu răsplăteşte rău pentru rău. Dragostea nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Dragostea îndelung rabdă. Dragostea niciodată nu cade".

CUVÂNTUL 9
SCRISOAREA A 43-A A SF. VASILE CEL MARE

Către Fecioara cea căzută

Acum este vremea să vestim acel cuvânt proorocesc şi să zicem: Cine va da capului meu apă şi ochilor mei izvoare de lacrimi? Şi voi plânge pe cei răniţi, feciorii norodului meu?... Şi dacă Ieremia i-a socotit vrednici de plâns de mii de ori pe cei ce au fost răpuşi trupeşte pe câmpul de luptă, ce să mai spunem de o asemenea înfrângere a sufletelor? Răniţii tăi (Isaiia 22.2) nu sunt răniţi de sabie, nici morţii tăi, morţi de război, ci dimpotrivă, plâng boldul morţii celei adevărate - păcatul greu şi săgeţile aprinse ale celui viclean cari ard fără milă împreună cu trupurile şi sufletele.

Văzând pe pământ o asemenea călcare de lege, fără de îndoială că tare se vor mai tângui legile Domnului ... că fără de ruşinare curveşte însăşi mireasa Stăpânului, al cărei cap este însuşi Hristos. Vor plânge înseşi duhurile sfinţilor şi Finees râvnitorul, căci el acum n-are putinţă, ca luând suliţa în mâini să pedepsească păcatul trupesc şi împreună cu el (plânge) şi Sfântul Ioan Botezătorul, căci acum el nu mai poate să părăsească lăcaşurile de sus ca şi oarecând pustiul, spre a veni să descopere fărădelegile, iar de va fi nevoie să sufere să fie gata să rămână mai degrabă fără de cap, decât să se lepede de îndrăzneală.

Şi oare, nu cumva Ioan strigă şi acum şi îşi înalţă glasul mai tare decât mai înainte pentru Irodiada, zicând: "Nu ţi se cuvine să o ai de soţie!" (Mat. 14, 4) căci deşi trupul lui Ioan, după rânduiala obişnuită a firii s-a supus hotărârii Dumnezeieşti şi deşi limba lui Ioan tace, dar cuvântul Domnului nu se leagă. Cel care şi-a întins îndrăzneala până la moarte, când se strica căsătoria unui rob asemenea lui, oare va suferi acum văzând asemenea necinstire a cămării de nuntă celei sfinte a lui Dumnezeu? Dar tu, care ai lepădat de pe tine jugul acelei (sfinte) legături dumnezeieşti şi ai fugit din prea curata cămară de nuntă a adevăratului Împărat şi ai căzut cu urâciune în această stricăciune necurată şi ruşinoasă, fiindcă nu mai poţi scăpa de această învinuire amară, şi nu ai putinţă şi nici mijloace să ascunzi răul, te umpli încă de îndrăzneală. Şi după cum cel necurat, căzând în adâncul răutăţilor, nu bagă de seamă, asemenea şi tu te lepezi chiar de făgăduinţele date adevăratului Mire şi strigi că nu eşti fecioară şi că niciodată n-ai făgăduit să fii fecioară, cu toate că ai dat multe făgăduinţe ale feciorіei şi pe multe chiar le-ai împlinit în faptă. Aminteşte-ţi de strălucita mărturisire făcută înaintea lui Dumnezeu, a îngerilor şi a oamenilor.

Aminteşte-ţi de soborul prea cinstit, de chipul sfânt al fecioarelor, de adunarea Domnului şi a sfinţilor Bisericii, de prea bătrâna ta bunică cea întru Domnul care întinereşte şi se înfrumuseţează în virtuţi încă şi acum, mai adu-ţi aminte şi de mama ta, care împreună cu ea râvneşte întru Domnul şi cu osârdie se sileşte prin oarecari osteneli noi şi neobişnuite să distrugă în sine urmele deprinderilor, de asemeni adu-ţi aminte şi de sora ta, care urmează întocmai amândurora, iar în unele se sileşte să le şi întreacă şi cu virtuţile feciorești întrece meritele înaintaşilor, iar pe tine, sora ei, după cum te-a cinstit până acum şi cu fapte şi cu cuvântul, necontenit te cheamă la aceeaşi luptă.

Aminteşte-ţi de ele şi de chipul îngerilor dimprejurul Domnului, şi de viaţa duhovnicească în trup, şi de vieţuirea cerească pe pământ. Adu-ţi aminte de zilele senine, de nopţile luminoase, de cântările duhovniceşti, de cântarea prea dulce a psalmilor, de rugăciunile sfinte, de aşternutul curat şi neîntinat, de sporirea în virtuţile fecioreşti, de masa modestă, de toate câte făgăduiau că fecioara ta se va păstra nestricată.

Unde-ţi este dară înfăţişarea cuviincioasă, unde-ţi este purtarea frumoasă şi îmbrăcămintea cea simplă cuvenită fecioarei, unde-ţi este roşeaţa cea frumoasă, semn al ruşinării şi albeaţa frumoasă a feţei înflorită din înfrânare şi priveghere, care strălucea mai plăcut decât toată frumuseţea?

De câte ori ai vărsat lacrimi fierbinţi, pentru paza fecioriei tale celei neîntinate? Câte scrisori (adică rugăciuni) ai făcut către sfinţi, cerând ajutorul lor, nu ca să intri în căsătorie omenească (adică să cazi în această stricare), ci să nu te lepezi de Domnul Iisus? "Câte daruri ai primit tu de la Mine?" Să mai pomenesc oare de cinstea pe care o primeai pentru El de la prietenii Lui? Ori să mai vorbesc de împreună vieţuirea cu fecioarele, de cele câştigate împreună cu ele, de bunăvoinţa lor, de laudele pentru feciorie, de fecioreştile binecuvântări, de scrisorile ce-ţi trimiteau ţie ca unei adevărate fecioare?

Dar acum la suflarea cea mică a duhului care lucrează acum în fiii răzvrătirii (Efes, 2.2) te-ai lepădat de toate acestea; moştenirea ta scumpă pe care ai câştigat-o cu atâtea nevoinţe, ai schimbat-o pe plăcerile trecătoare cari numai un timp scurt îţi îndulcesc gâtul, iar apoi se fac mai amare decât fierea. Cine oare nu va zice cu întristare: "Cum s-a făcut desfrânată cetatea cea credincioasă, Sionul?" (Isaiia, 1,21). Oare însuşi Domnul nu va spune celor ce umblă acum în duhul lui Ieremia: "Vezi ce mi-a făcut fiica lui Israil?" (Ieremia). Eu mi-am logodit-o întru credinţă şi în nestricăciune, întru dreptate şi în judecată, în milă şi în bunătăţi, după cum i-am şi făgăduit prin Proorocul Osea.

Dar ea i-a iubit pe cei străini şi deşi eu, bărbatul ei sunt viu, ea se socoteşte desfrânată şi nu se teme să aparţină altui bărbat. Împreună cu îndrumătorul mireselor, dumnezeiescul şi fericitul Pavel acesta nou, ca şi cel din vechime, prin al cărui sfat şi mijlocire tu ai lăsat casa părintească şi te-ai unit cu Domnul (prin legătura călugăriei), şi unul şi altul fiind întristaţi de fapta ta, oare nu vor zice ei că frica de care m-am temut, mi-a venit mie, şi de ce m-am speriat, aceea m-a întâmpinat (cf. Cartea lui Iov 3,25) pentru că v-am logodit unui singur bărbat ca să vă înfăţişeze lui Hristos, şi întotdeauna m-am temut ca nu cumva, după cum şarpele a ademenit cu viclenia sa pe Eva, aşa să vateme şi minţile voastre (II Corint. 11, 2-3). De aceea prin mii de cântări plăcute am căutat eu să liniştesc în tine furtuna pătimior şi prin mii de sfaturi să păzesc Mireasa Domnului, totdeauna vorbindu-ţi de frumuseţea vieţii feciorelnice - căci cea nemăritată se îngrijeşte de ale Domnului - ca să fii sfântă şi cu trupul şi cu sufletul şi-ţi arătam vrednicia fecioriei, numindu-te lăcaşul Domnului, ca şi cum ţi-aş fi dat aripile râvnei, înălţându-te spre Iisus şi ţi-am ajutat şi îngrozindu-te cu pedepse să nu cazi. Îţi ziceam: "De va strica cineva Biserica lui Dumnezeu, şi Dumnezeu îl va strica pe acela" (I Corint. 3, 17) şi adăugam cuvinte cari te îndemnau la rugăciune. "Şi duhul vostru şi sufletul vostru şi trupul vostru să se păzească în toată întregimea fără prihană la venirea Domnului nostru Iisus Hristos" (I Tesal. 5, 23). Dar cu toate acestea m-am ostenit în zadar şi amarnic a fost sfârşitul ostenelilor mele

cele plăcute, pe care le-am purtat pentru tine. Din nou trebuie să oftez pentru acestea, de care aşteptam să mă bucur, căci ai fost amăgită de şarpe mai rău decât Eva.

Nu numai gândurile ţi s-au stricat şi împreună cu ele trupul s-a spurcat, dar ceea ce este şi mai groaznic, despre care n-aş dori să vorbesc, dar despre care totuşi nu pot să tac, focul arde părpălind în oasele mele şi m-am părăsit de pretutindenea şi nu pot suferi (Ierem. 20, 9).

Lua-voi dar membrele lui Hristos ca să le fac membre ale unei desfrânate (I Corint. 6. 15). Este un rău neasemănat cu altele, e o nouă răutate în lume. Căci s-a zis: "Treceţi în ostroavele Hetimului şi vedeţi, şi în Chidor trimiteţi şi socotiţi foarte şi vedeţi de s-au făcut unele ca acestea, de şi-au schimbat păgânii dumnezeii lor şi aceia nu sunt dumnezei". (Ierem. 2, 10-11).

Dar fecioara şi-a schimbat slava ei şi s-a dat întru ruşine. Spăimântatu-s-a cerul de aceasta şi s-a înfricoşat mult foarte că rele au făcut. Şi acum zice Domnul că două rele a făcut fecioara: m-a lăsat pe Mine adevăratul Mire al sufletelor sfinte şi a fugit către necuratul şi nelegiuitul stricător al sufletului şi al trupului, s-a lepădat de Dumnezeu Mântuitorul ei şi a dat membrele sale în robia necurăţiei şi a fărădelegii (Romani 6, 19), iar pre mine m-a uitat şi a umblat în urma poftitorului ei (Osea 2, 13) care nu o va ajuta întru nimic.

"Au doară cel ce cade nu se scoală? Sau cel ce se abate nu se întoarce?" (Ierem. 8, 4). Pentru ce s-a întors fecioara fără ruşine, deşi a auzit că Iisus Mirele, zice prin Ieremia: "Şi am zis după ce a desfrânat în toate acestea: întoarce-te la mine, şi nu s-a întors" (cap 3, 7). "Şi nu este răşină în Galaad? Ori doctor nu este acolo? Pentru ce nu s-a suit vindecătoarea fetei norodului meu?" (cap. 8, 22).

Şi în sfânta scriptură vei găsi multe ajutoare împotriva acestui rău, multe leacuri izbăvitoare de peire. Aşa sunt tainele despre moarte şi înviere, aşa sunt cuvintele despre strajnicul judeţ şi muncile veşnice. Învăţăturile despre pocăinţă şi iertarea păcatelor, mii de pilde despre întoarcerea păcătoşilor, despre drahmă şi oaie, şi fiul cel pierdut care şi-a irosit averea cu desfrânatele, care pierdut a fost şi s-a aflat, mort a fost şi a înviat. Să ne folosim de aceste ajutoare împotriva răului, vindecând sufletul nostru.

Gândeşte-te la ziua cea de pe urmă, închipuieşte-ţi turbarea duhului, încetarea suflării şi ceasul de moarte, îngerii cari vin în grabă, sufletul cuprins de tulburare grozavă, chinuit fără de milă de cugetul cel împovărat care-şi îndreptează privirile îndurerate spre cele de dincolo; în sfârşit, însăşi trebuinţa neînlăturată a strămutării în altă lume ...

Aminteşte-ţi de vedenia lui Daniil, când înfăţişează judecata înaintea ochilor noştri: "Am văzut până ce s-au pus scaunele şi a şezut Cel vechi de zile; şi îmbrăcămintea Lui era albă ca zăpada şi părul capului Lui ca lâna curată; scaunul Lui pară de foc, roatele Lui foc arzător. Râu de foc curgea, ieşind dinaintea Lui: Judecătorul a şezut şi cărţile s-au deschis" (Daniil 7, 9-10). Cele bune, cele rele, cele vădite şi cele tainice, faptele, cuvintele, gândurile, toate se descoperă auzului tuturor îngerilor şi oamenilor. Dar în ce stare janică vor fi cei ce au vieţuit rău? Unde se va ascunde sufletul, care într-o clipeală se va descoperi înaintea atâtor priviri fiind încărcat de rele? Care va fi starea trupului celui supus acestor chinuri nesfârşite şi de nesuferit, unde focul nestins, viermele chinuitor veşnic, fundul întunecat şi groaznic al iadului, suspinul amar, oftările, plângerea şi scrâşnirea dinţilor, şi unde suferinţele nu vor avea sfârşit. De toate acestea nu este scăpare după moarte, nici putinţă de a uşura chinurile amare.

Putem scăpa de ele acum. Cât mai este cu putinţă să ne ridicăm din cădere: să nu ne deznădăjduim, ci să ne îndreptăm de faptele rele. Iisus Hristos a venit să mântuiască pe cei păcătoşi. "Veniţi să ne închinăm şi să îngenunchem şi să plângem înaintea Domnului" (Ps. 94). Cuvântul care ne cheamă la

pocăinţă spune: "Veniţi la mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi eu vă voi odihni" (Matei 11, 28). Aşa că avem cale spre mântuire dacă dorim această mântuire. "Înghiţit-au moartea biruind, dar să ţii minte tare, că iarăşi a luat Domnul Dumnezeu toată lacrima de la toată faţa" (Isaiia 25, 8). "Credincios este Domnul întru toate cuvintele sale" (Psalmul 144).

El nu minte când zice: "Şi de vor fi păcatele voastre ca mohorâciunea, ca zăpada le voi albi; iar de vor fi ca roşeala ca lâna le voi albi" (Isaiia 1, 18). Marele doctor al sufletelor este gata să-ţi vindece rana, este eliberatorul, nu numai al sufletului tău, ci al tuturor sufletelor robite păcatului. Aceste cuvinte însăşi buzele sale scumpe şi sfinte le-au grăit. "N-au nevoie cei sănătoşi de doctor, ci cei bolnavi. N-am venit să chem pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi la pocăinţă" (Matei 9, 12-13). Ce dezvinovăţire vei avea tu sau altcineva, dacă El glăsuieşte acestea? Dumnezeu vrea să te vindece de o rană rea şi să-ţi răsară lumina din întuneric. Te caută păstorul cel bun care a lăsat oile cele nerătăcite. De te vei încredinţa lui, nu va zăbovi, nu va trece alături iubitorul de oameni, ci te va duce pe umerii săi, bucurându-se că a găsit oaia cea pierdută. Tatăl s-a ridicat şi aşteaptă întoarcerea ta din rătăcire. Îndreptează-te numai şi încă departe fiind tu, va veni la tine, va cădea pe grumajii tăi şi te va cuprinde în braţele sale, pe tine cea curăţită prin pocăinţă. Şi în cea mai scumpă îmbrăcăminte va îmbrăca sufletul tău, te va dezbrăca de omul cel vechi şi-ţi va pune inel în mâinile tale, de pe care s-a spălat sângele morţii, şi-ţi va încălţa picioarele cari s-au întors de la căile răului spre cărarea păcii evanghelice. Şi va vesti ziua veseliei şi a bucuriei îngerilor şi oamenilor şi în tot chipul se va serba întoarcerea ta. Amin, "zic vouă: în ceruri va fi mai multă bucurie pentru un păcătos ce se pocăieşte" (Luca 15, 7).

Dacă cineva dintre cei ce se cred a fi drepţi se va supăra că tu prea degrab ai fost primită, însuşi bunul Părinte va zice întru apărarea ta: Se cădea însă, să ne veselim şi să ne bucurăm, căci sora ta aceasta era moartă şi a înviat, pierdută era şi s-a aflat.

CUVÂNTUL 10 - ÎNSEMNARE

Când din slobozirea lui Dumnezeu a căzut Sfânta Cetatea Ierusalim în mâinile perşilor pentru păcatele noastre, s-a petrecut atunci un lucru vrednic de însemnare; când au cucerit cetatea păgânii şi au ucis mii şi zeci de mii de creştini, au intrat în cele din urmă şi în Sfânta Biserică a Învierii Domnului şi în celelalte lăcaşuri ale mântuitoarelor patimi ale Domnului, unde se aflau adunaţi mulţime de creştini, pe care i-au tăiat păgânii. Au ales dintr-înşii copiii cei chipeşi şi fecioarele, luându-i ca robi. După ce au încetat tulburarea şi robia, perşii au stricat fecioarele şi femeile ce le robiseră.

În acea vreme una dintre fecioare se uita cu inima îndurerată la cele ce se făceau roabelor lui Dumnezeu şi temându-se să nu-şi strice fecioria, nu primea din mâna păgânilor nici mâncare nici băutură de fel, ci se topea numai în plânsete şi tânguire amară. Stăpânul ei persul, care avea dregătoria de satrap, o îndemna şi pe această fecioară să se plece poftei lui celei necurate, devreme ce el o avea acum roabă dimpreună cu alte fecioare creştine; pe acestea din urmă le înşelase să-şi lepede credinţa şi să-şi strice fecioria, şi le sfătuia să o îndemne şi pe acestă fecioară să se plece lui.

Ea însă se îngreţoşa şi nicidecum nu voia să audă de aceasta, ci numai suspina din adâncul sufletului şi le ocăra pe celelalte aducându-le aminte de Mirele Hristos pe care l-au părăsit. Aflând stăpânul despre neînduplecarea ei s-a mâniat foarte. Într-o seară, pe când era la masă împreună cu alţi perşi şi cu fecioarele cele necinstite şi lepădate de Hristos, a poruncit să vină şi fecioara cea iubitoare de curăţie spre a mânca împreună, dar ea n-a voit să asculte. Atunci slugile satrapului au apucat-o cu sila, şi purtând-o pe umeri au adus-o la masa stăpânului. Ea însă nu s-a atins nici de mâncare nici de băutură.

După ce s-a terminat masa, păgânul satrap, o îndemna iarăşi să se plece poftelor lui (spre amestecare spurcată). Şi văzând că ea nu se înduplecă nicidecum, s-a aprins de mânie şi a bătut-o până ce a căzut în nesimţire, apoi urcând-o pe aripa zidului de la turn, a întrebat-o iarăşi dacă se pleacă voii lui. Ea însă i-a făcut semn că nu-şi schimbă hotărârea. Atunci păgânul scotându-şi sabia a început să o lovească cu sălbăticie şi la fiecare lovitură o întreba dacă se pleacă la pofta lui. Iar sfânta fecioară rămânând neclintită întru hotărârea ei de a-şi păzi cinstea, a fost scăldată toată cu sângele ei nevinovat. În cele din urmă, cunoscând păgânul satrap că nu sporeşte nimic, a poruncit slugilor, ca s-o arunce de pe înălţimea turnului. Astfel s-a săvârşit muceniceşte această sfântă fecioară, păzindu-şi cu negrăită bărbăţie fecioria şi credinţa, aducându-se ca o jertfă neprihănită Mirelui Hristos, de a cărui slavă se veseleşte acum în ceruri.

Însemnare găsită în Limonarul grecesc, scris de Sfântul Sofronie, patriarhul Ierusalimului, care a fost călugărit în Obştia Sfântului Teodosie. Înainte de a ajunge patriarh a vizitat toate mânăstirile şi schiturile din Palestina, Siria, Egipt şi alte laturi creştine, de pe unde a adunat însemnări din viaţa creştinilor şi mai ales a pustnicilor. Din istoriile acestea a compus cartea ce se numeşte "Limonar" din care se vor aminti aici câteva. În româneşte nu se află tălmăcit până acum.

CUVÂNTUL 11
ÎNSEMNARE DIN VIAŢA SF. MUCENIŢE EUPRAXIA

Aceasta a fost din cetatea Nicomidiei în timpul împărăţiei lui Maximilian, de neam vestit, frumoasă la chip şi cu bune obiceiuri - fiind credincioasă roabă lui Hristos. Prinsă de închinătorii la idoli, era silită să aducă jertfă dracilor. Şi nesupunându-se, a fost bătută cumplit, iar ea răbda cu bărbăţie. Apoi au dat-o unui om barbar ca să o spurce, iar acela a luat-o la casa sa. Fecioara se ruga neîncetat în taină Mirelui său cel prea curat, adică lui Hristos, ca să-i păzească fecioria nestricată. Şi când s-a închis cu dânsa spurcatul barbar în cămară, l-a rugat sfânta (arătându-se ca şi când ar fi o fermecătoare) ca să o aştepte puţin, făgăduindu-i că-i va aduce o buruiană pe care, dacă o va purta cu sine, nu-l va vătăma nici o armă a potrivnicilor. Iar barbarul i-a zis: "Pe urmă îi vei aduce buruiana aceea". Răspuns-a înţeleapta fecioară: "Nu se cuvine să fie culeasă acea buruiană de femei stricate, ci numai de fecioare nenuntite. Pentru că de nu va fi arătată de fecioară curată acea buruiană, apoi nimic nu lucrează". Deci a slobozit-o bărbatul până ce îi va arăta buruiana aceea.

Mergând sfânta în grădină şi luând nişte buruieni cari se aflau acolo, le-a dat bărbatului. Iar el a zis: "De unde voi şti că sunt adevărate?" Atunci fecioara i-a zis: "Ia o sabie ascuţită şi repezind-o tare cu amândouă mâinile, loveşte-mă în grumaz, cât vei putea şi dintru acestea vei şti că nimic nu mă va vătăma sabia ta". Iar el crezând cuvintelor ei , a repezit sabia cu toată puterea, şi lovind-o i-a tăiat cinstitul ei cap. Apoi cunoscând că este batjocorit de dânsa, scrâşnea cu dinţii de mânie, dar ce folos îi era din aceasta, căci înţeleapta fecioară s-a dus nespurcată către Mirele său Hristos, lăsându-ne nouă minunată pildă de întreagă înţelepciune, voind ca mai bine să moară decât să-şi piardă fecioria sa.

CUVÂNTUL 12
PILDĂ DIN LIMONARUL SFÂNTULUI SOFRONIE

Un creştin vrednic de încredere povestea cum o călugăriţă din Alexandria se îndeletnicea la casa ei în tot felul de fapte bune, pricinuitoare mântuirii sufletului, adică întru rugăciuni, în postiri, privegheri şi mai ales în fapte de milostenie. Pentru aceasta a pizmuit-o vrăjmaşul diavol, punând în inima unui tânăr, care se rănise de chipul ei, ca s-o tragă în cursă. O pândea mereu când ieşea din biserică şi mergând în urma ei îi zicea cuvinte ruşinoase. Iar călugăriţa se întrista foarte de aceasta.

Într-o zi văzând iarăşi că o urmăreşte, l-a chemat să vină către ea. El a alergat numaidecât cu bucurie văzând-o că se arată binevoitoare. Atunci ea îi zise: "Frate, ce bunătate ai găsit la mine de mă tulburi aşa?". Răspuns-a tânărul: "Doresc ochii tăi mai mult decât orice lucru".

Călugărița auzind aceasta şi-a scos ochii amândoi cu un briceag pe care îl purta la sine, zicând către tânăr: "Dacă tu te sminteşti pentru ochii mei, atunci eu nu vreau să-i mai am". Văzând aceasta tânărul, că pentru el şi-a scos ochii, s-a umilit în sufletul lui şi, mergând într-o mânăstire, s-a făcut călugăr îmbunătățit.

CUVÂNTUL 13

Un pustnic oarecare îmbunătățit, mergând odată prin pustie, a întâlnit o fecioară şi-i zice: "Ce faci aici, maică?". Ea, voind să-şi ascundă taina, i-a răspuns: "Am rătăcit drumul, avo, şi mă rog să mi-l arăți".

Dar pustnicul cunoscând cu duhul cele pentru ea, îi zise: "Minciuna este a diavolului, iar tu să-mi spui adevărul". Atunci fecioara cerându-şi iertăciune, zise bătrânului: "Pentru că oarecare s-a smintit pentru mine, părăsind cetatea am venit în această pustie, ca în chipul acesta să-l scutesc de vătămare, iar eu să mă izbăvesc de tulburarea lui. Deci amândoi am scăpat de ispită. Şi iată că am împlinit astăzi 17 ani cu darul lui Dumnezeu şi până acum nici eu nu am văzut pe cineva nici altul pe mine". Atunci pustnicul o întrebă: "Dar ce mănânci?". Iar ea îi arătă o basma în care avea nişte bob muiat şi îi zise: "Bobul acesta muiat l-am luat cu mine, când am ieşit din cetate, şi aşa a iconomisit Dumnezeu, că iată am mâncat din el până astăzi şi încă nu s-a împuținat". Acestea auzind pustnicul s-a mirat, dând slavă lui Dumnezeu, care astfel iconomiseşte pentru cei cari iubesc curăția.

CUVÂNTUL 14

Odinioară, când după judecata cea dreaptă a lui Dumnezeu au năvălit asupra țărilor creştineşti, păgânii agareni au ajuns până la Muntele Sinai prădând toate în calea lor şi silind pe creştini să-şi lepede credința şi să primească rătăcirea lui Mohamed. Cum au aflat de aceasta, creştinii cari locuiau aproape de castru (cetatea mânăstirii) şi aproape de sfântul Rug, au fugit împreună cu familiile lor aşezându-se tocmai în vârful Muntelui Sinai, spre a fi mai feriți de năvălirea păgânilor şi ca să se poată apăra mai uşor. Dar năpustindu-se mulțime mare de agareni au învins pe creştini şi silindu-i ca să se lepede de credință i-au făcut supuşii lor. Unul din creştini, fiind mai temător de Dumnezeu, văzând pierzarea care venise asupra nației sale a apucat în grabă deasupra unei culmi de munte spre a se arunca în prăpăstie ca ori să moară zdrobindu-se, ori de va cădea teafăr, să poată fugi din calea păgânilor, căci ar fi ales mai degrabă să moară, decât să trădeze credința. Iar femeia lui cum a văzut că el fuge spre prăpastia cea înfricoşată, s-a aruncat îndată pe umerii lui şi apucându-l de haină l-a oprit, rugându-l cu lacrimi fierbinți şi zicându-i: "Unde te duci iubitul meu soț, cum te grăbeşti să scapi numai tu iar pe mine şi pe copii ne laşi pierzării? Adu-ți aminte că în patul tău eu n-am făcut vicleşug, martor este Domnul pentru aceasta. Deci să nu mă laşi ca să mă spurce păgânii trupeşte şi sufleteşte, căci eu fiind femeie slabă de fire, voi fi silită ca să mă lepăd de credință dimpreună cu copiii. Şi acum pentru că ai cugetat ca să scapi cu fuga, izbăveşte-ne mai întâi pe mine şi pe copii de pierzare, şi apoi pleacă unde crezi că-ți vei mântui sufletul. Căci altfel nu cumva să ceară de la tine Dumnezeu sufletele noastre în ziua judecății. Deci jertfeşte-ne mai întâi pe noi, ca să nu cădem în mâinile păgânilor, şi apoi mergi cu bine. Fă-te următor lui Avraam, şi adu-ne jertfă lui Dumnezeu în locul acesta sfânt, ca să te izbăvească Dumnezeu prin sângele nostru; căci mai bine este să fim jertfiți lui Dumnezeu de mâna ta, decât să fim înşelați de păgâni spre pierzare. Nu te las să pleci, ci ori rămâi împreună cu noi, ori taie-ne singur pe toți, apoi du-te

încotro vei putea". Acestea şi altele asemenea zicând femeia şi vărsând pâraie de lacrimi, l-a înduplecat pe bărbat să-i asculte rugămintea. Scoţând sabia a tăiat singur femeia şi copiii, apoi aruncându-se la vale în prăpastia dinspre amiază a muntelui, s-a izabăvit de pierzarea care îl aştepta de la păgâni.

Ceilalţi păgâni de o natie cu el, arabi, s-au lepădat de credinţa creştinească, şi numai el singur a scăpat fugind, precum oarecând Sf. Prooroc Ilie, care a fugit de mânia Izabelei în muntele Horeb.

Asemenea şi el s-a ascuns în pustietate printre munţi, locuind prin peşteri şi prin crăpăturile pământului dimpreună cu fiarele sălbatice, izbăvindu-se astfel de fiarele cele gândite.

De atunci el n-a mai intrat în vreo locuinţă omenească, în cetate ori în sat. După ce a petrecut mulţi ani de zile în singurătate, a început de la o vreme să-l muncească gândul dacă oare plăcut este lui Dumnezeu ceea ce a făcut el, jertfindu-şi femeia şi copiii, devreme ce lucrul acesta era cu totul străin şi nemaipomenit. Preabunul Dumnezeu voind să-l încredinţeze de aceasta, ca să fie şi altora pildă, i-a descoperit acolo în pustie despre vremea morţii lui cu multe zile înainte. Deci luând înştiinţare despre mutarea lui, a mers în Mânăstirea Sinai, închinându-se în spitalul Mânăstirii.

Când a sosit ceasul mutării lui din această viaţă, vedea cuvioşii Părinţi ce s-au sfinţit în Muntele Sinai şi pe cei cari au fost omorâţi de barbari. Pe aceştia îi vedea ca pe nişte prieteni ai lui şi cunoscuţi pe cari de multă vreme nu-i văzuse; îi heretisea şi îi săruta şi primea ca oarecare blagoslovenii de la dânşii. Cei cari se aflau lângă patul lui îl vedeau că heretiseşte şi se bucură ca şi cum ar fi fost în biserică cu nişte prieteni. Pe unii din ei îi heretisea zicându-le pe nume şi îşi mişca buzele ca şi cum iar săruta. Şi atâta bucurie se vedea la el, parcă l-ar fi chemat la o prăznuire luminată, căci avea pe Sfinţii Părinţi drept însoţitori către lăcaşurile cereşti, după cum mărturisea singur. Şi aşa cu bucurie şi-a dat sufletul, fericitul.

CUVÂNTUL 15

În Sinaxarul grecesc la 4 Octombrie se face pomenirea Sfintelor muceniţe Domnina, Virina şi Prosdochia.

Sfânta Domnina fiind creştină împreună cu două fiice ale ei, Virina şi Prosdochia avea tată şi soţ închinători de idoli. Ca să scape de ei şi-a lăsat casa şi rudeniile şi a plecat în oraşul Edessa împreună cu fiicele. Acolo se îndeletniceau în post şi rugăciune. Într-o zi se trezeşte pe neaşteptate cu bărbatul şi cu tatăl ei cari au venit împreună cu ostaşi ca să le aducă cu sila acasă. Deci prinzându-le au ajuns cu ele până în oraşul Ierapolis pe lângă care curge un râu.

Aici ostaşii cari le păzeau s-au apucat de chefuială, îmbătându-se. În vremea aceasta sfintele s-au strecurat pe furiş pe lângă ostaşi şi mergând la râu s-au înecat singure învrednicindu-se de cununile muceniciei.

Sfântul Ioan Gură de Aur a alcătuit un cuvânt de laudă pentru aceste 3 sfinte Muceniţe. El spune că sfânta Domnina temându-se ca nu cumva ostaşii să le strice pe fecioare, le-a cufundat ea singură în apele râului ţinându-le de mână şi pe una şi pe cealaltă, şi aşa le-a cufundat pe amândouă apoi s-a cufundat şi ea singură spre a nu fi pângărită de nelegiuiţi. Mult laudă Sfântul Ioan bărbăţia cea negrăită a mamei, care şi-a înecat singură rodurile pântecelui ei, precum şi supunerea oarbă a fiicelor, spre a primi moarte din mâinile mamei lor.

CUVÂNTUL 16

Tot în aceeaşi zi se mai face pomenirea sfintei Fecioare Calistenia din Efes. Era fiica eparhului cetăţii Efes anume Audact. Păgânul împărat Maximilian a cerut pe fecioara Calistenia de soţie lui, fiind ea împodobită cu o nespusă frumuseţe, dar Audact, tatăl ei n-a voit să-şi dea fiica sa la un păgân. Pentru aceasta împăratul i-a luat averile şi pe el l-a surghiunuit în Melitini unde i-a tăiat şi capul, sfârşindu-se tatăl muceniceşte. Sfânta Calistenia, fecioara, ca să scape de nelegiuitul împărat, şi-a tăiat perii capului şi îmbrăcându-se bărbăteşte s-a ascuns în Nicomidia 8 ani. De aici a fugit la o femeie văduvă unde a trăit necunoscută de nimeni. Pentru râvna ce o avea de a-şi păzi fecioria Dumnezeu i-a dat darul tămăduirii.

Văduva la care stătea avea o fiică beteagă de ochi. Sfânta Calistenia îi vindecă ochii. Atunci rudeniile fetei o silesc pe sfânta Calistenia (care se purta bărbăteşte) să ia de soţie pe cea pe care o tămăduise. Atunci este nevoită sfânta să mărturisească adevărul. Nemaiputând rămâne acolo, după ce s-a descoperit că este femeie din neam mare, a plecat la Constantinopol la sora sfântului împărat Constantin, care o protejă pe viitor.

CUVÂNTUL 17

Tot în această zi se mai face pomenirea sfântului Amon Egipteanul.

Sfântul Amon rămânând de mic fără părinţi a fost silit de unchiul său ca să-şi ia o soţie. După nuntă s-a sfătuit cu soţia sa ca să trăiască amândoi în curăţie. Învoindu-se deci la aceasta au trăit în mijlocul lumii ca fraţii 18 ani. După aceea au plecat amândoi în muntele Nitriei, trăind mai întâi împreună într-o colibă, după aceea şi-au făcut chilii deosebite ducând viaţă cu adevărat îngerească. Pe acest sfânt l-a cunoscut şi Sf. Marele Antonie şi s-a minunat de viaţa lui.

L-a întrebat odată un frate pe Sf. Amon, zicând: "Părintele meu duhovnicesc mă trimite în ascultare şi mă tem să nu cad în curvie". Îi zice atunci Sf. Amon: "Frate, oricând îţi va veni ispită zi: Dumnezeule al puterilor, pentru rugăciunile părintelui meu, izbăveşte-mă".

Odată acest frate fiind trimis de părintele lui a intrat la un oarecare cunoscut din cetate şi neaflându-se în casă decât o fecioară, aceasta din îndemnul vrăjmaşului a încuiat uşa după el când a intrat. Înţelegând fratele vicleanul scop al fecioarei a strigat cu glas mare: "Dumnezeul părintelui meu, scapă-mă". Şi numaidecât s-a aflat în drumul care ducea la schit.

Tot acest sfânt mai zice că pentru cel care iubeşte curăţia nu se cuvine ca să se vadă pe sine gol cândva. Deci fiind odată nevoit sfântul Amon să treacă râul Licu (Lup) care inundase de ploaie şi nevoind să se dezbrace, având cu sine şi pe ucenicul său Teodor, spre a nu se vedea gol unul de către altul, se frământa cu gândul cum să treacă râul.

Deci cugetând aceasta se vede pe neaşteptate răpit prin văzduh până dincolo de râu. Pentru aceasta şi Sfântul Vasile cel Mare spune pentru călugăriţe şi fecioare că nu se cade a face vreo mişcare necuviincioasă, chiar dacă nu sunt văzute de nimeni, spre a nu scârbi prin ceva necuviincios pe Mirele Hristos.

Se spune din tradiţie că Prea Curata Fecioară atâta de multă cuviinţă avea încât nu îndrăznea să îşi ridice ochii către cineva ori să vorbească (afară de părinţi), şi ori cu cine s-ar fi întâlnit îşi pleca numai capul în chip de închinăciune fără să vorbească. Pentru aceea s-a învrednicit a vorbi cu Sfântul Arhanghel Gavriil, care îi aducea hrană în Templu.

Atât de mult iubeşte Dumnezeu Fecioria încât pentru podoaba Fecioarei celei prea curate şi prea nevinovate, a plecat cerurile spre pământ, sălăşuindu-se în fecioreasca ei mitră, ca şi roua, după cum spune Proorocul.

CUVÂNTUL 18

În zece zile ale lunii Martie la Sinaxarul grecesc se face pomenirea Sfintei Cuvioasei Anastasia, patrichia.

În vremea împăratului Iustinian se afla în Constantinopole o femeie cu numele Anastasia, care avea dregătoria de patrichie în palatele împărăteşti. Pentru viaţa ei îmbunătăţită era iubită şi cinstită de toţi.

Fiind pizmuită de împărăteasă, ea a aflat prilejul potrivit fugind în Alexandria, unde a zidit o mânăstire de fecioare cu cheltuiala ei şi a dus o viaţă cu totul retrasă. Auzind că împăratul o urmăreste spre a o aduce iar la palat, a părăsit în taină mânăstirea cu surorile ei şi a plecat cu ava Daniil la schit, în mijlocul pustiei, căruia îşi mărturisi taina. Atunci ava Daniil o îmbrăcă bărbăteşte şi îi puse numele Anastasie. Apoi închizând-o într-o peşteră mai departe de schit, îi dă canon să nu iasă niciodată de acolo şi nici altul să nu intre acolo. A rânduit numai un frate ca să-i aducă din vreme apă şi posmagi pe care să le lase lângă peşteră, şi luând rugăciune să plece.

Deci a petrecut fericita aşa închisă 28 de ani întregi fără să iasă afară. Cine va descrie nevoinţele cele suprafireşti ale fericitei: lacrimile cele nesfârşite, suspinurile cele adânci, priveghERILE de noapte, rugăciunile, cântările şi citirile, plecările de genunche, culcările pe jos, postul, luptele şi înfricoşările demonilor? Este cu neputinţă a le număra pe acestea. Pentru o fecioară trăită în răsfăţ în palatele împărăteşti, închisoarea aceasta de 28 de ani, cu atâta strâmtorare şi asprime, este adevărată mucenicie. De aceea s-a şi făcut vrednic lăcaş al Sfântului Duh.

Cunoscându-şi mai înainte sfârşitul, a scris pe o cărămidă către ava Daniil astfel: "Luând împreună pe fratele care mi-a slujit şi unealtă de săpat, vino în curând să îngropi pe fiul tău Anastasie, famenul". Scriind aceasta a pus cărămida afară lângă peşteră.

Dară ava Daniil a fost înştiinţat de Dumnezeu ce cele pentru ea şi chemând pe ucenic l-a trimis să aducă în grabă cărămida ce o va afla lângă peştera famenului Anastasie. Deci aducând fratele cărămida şi citind bătrânul cele scrise a lăcrimat; apoi luând pe acel frate au mers în grabă la peştera Sfintei. Deschizând peştera au aflat Sfânta chinuindu-se de friguri. Nu ştia nici fratele că este femeie, ci o cunoştea drept famenul Anastasie. Căzând bătrânul pe umărul ei plâns: "Fericit eşti, frate Anastasie, pentru că grijindu-te ţi-ai adus aminte de ora aceasta a morţii şi ai defăimat împărăţia cea pământească. Roagă-te pentru noi către Domnul". Iar ea a răspuns: 'Ba mai vârtos eu am nevoie de rugăciunile tale părinte". Îi zice ava Daniil: "Negreşit că de aş muri eu înainte aş fi dator ca să mă rog lui Dumnezeu pentru tine".

Atunci ridicându-se puţin a şezut pe rogojină şi sărutând capul bătrânului s-a rugat. Atunci bătrânul luând pe ucenic a zis Sfintei: "Blagosloveşte şi pe fiul tău şi ucenicul meu acesta". Iar Sfânta sărutând pe ucenic a rostit acestea: "Dumnezeul părinţilor mei, care stai acum de faţă spre a-mi despărţi sufletul de trup. Tu, Doamne, care ştii toţi paşii şi toate drumurile ce le-a făcut acest frate, ducându-se şi venind spre a sluji neputinţei mele, odihneşte duhul părinţilor peste el, precum ai odihnit duhul lui Ilie peste Elisei". Apoi întorcându-se către bătrân îi zise: "Pentru Domnul, să nu scoateţi hainele cu care sunt îmbrăcat, şi nimeni altul să nu ştie cele pentru mine". Împărtăşindu-se

cu sfintele Taine le-a dat sărutarea din urmă apoi căutând în dreapta a zis: "Bine ați venit", aceasta a zis îngerilor şi iară a strălucit fața ei ca focul.

Apoi făcându-şi semnul Crucii la gura sa a zis: "Doamne în mâinile tale îmi încredințez duhul meu", şi şi-a dat fericitul ei suflet în mâna lui Dumnezeu. Au plâns-o bătrânul şi ucenicul, şi săpând groapă în uşa peşterii, a luat bătrânul haina pe care o avea Sfânta pe deasupra şi dând ucenicului o altă haină, i-a zis: "Îmbracă, fiule, pe cel răposat cu haina aceasta peste hainele care le poartă". Când a îmbrăcat fratele pe Fecicita i-a văzut țâțele, cari s-au ivit de sub haină întocmai ca nişte frunze uscate, însă n-a spus atunci îndată bătrânului de aceasta, ci când se întorceau la schit i-a zis: "Ştii, părinte, că famenul Anastasie este femeie?". "Ştiu, zise bătrânul, însă pentru ca să nu meargă vestea de dânsul pretutindenea, de aceea l-am îmbrăcat bărbăteşte şi i-am pus numele Anastasie, spre a nu fi bănuială, căci multă cercare s-a făcut pentru el de către împăratul Iustinian, în toate oraşele şi satele şi mai ales în părțile acestea. Dar, cu darul lui Dumnezeu s-a păzit în taină". Atunci i-a povestit bătrânul în amănunte cele despre Sfânta Fecioară Anastasia, numită Anastasie, famenul.

Se adaugă la sinaxarul numit "Paradis" că ava Daniil şi cu fratele, după ce au îngropat pe Sfânta, au mâncat din posmagii şi semințele muiate ce s-au aflat în peşteră.

CUVÂNTUL 19

Tot în această zi se mai face pomenirea cuvioasei Domnina cea nouă.

Aceasta era din oraşul Chiron din Antiohia, iar părinții ei erau dreptcredincioşi şi bogați. Pentru dragostea ei cea mare pe care o avea către Dumnezeu şi-a făcut o colibă în grădina părintească, unde se linişteа de cele ale lumii, având neîncetată umilință. Din plânsul ei cel mult avea fericita obrajii şi hainele ei cele de păr toate scăldate în lacrimi care niciodată nu se uscau. Fiind în apropiere o biserică, intra acolo la miezul nopții pentru a-şi face rugăciunile obişnuite de noapte. Fericita Domnina a înduplecat atât pe mama ei, cât şi pe frați ca să împodobească din averea lor acea biserică. N-a întrebuințat altă hrană cuvioasa, decât linte muiată, măcar că era pe jumătate moartă de slăbănogire, fiind din fire bolnăvicioasă. Şi măcar că trăia în mijlocul lumii, însă niciodată nu se uita în fața cuiva şi nici fața ei nu o lăsa să fie văzută de cineva, fiind totdeauna acoperită cu îmbrăcămintea (vălul) ei de păr, iar capul îl ținea plecat până la genunchi; vorbea subțire cu vocea slabă însoțită totdeauna de lacrimi.

CUVÂNTUL 20

La 14 Aprilie se face pomenirea Sfintei Mucenițe Tomaida.

Această Muceniță a fost junghiată de socrul ei. Fiind de curând căsătorită şi rămânând odinioară acasă numai cu socrul ei, acesta a încercat să o necinstească. Dar ea fiind împodobită la suflet cu întreaga înțelepciune, n-a voit nici să audă vorbele socrului său, ci s-a împotrivit din toate puterile, ca să nu spurce patul soțului ei.

Fiind bătrânul ei socru orbit de patima vrăjmaşului şi văzând că se împotriveşte, a scos sabia şi izbind din toată puterea în pieptul nurorii, a omorât-o. Pentru râvna ce a avut-o de a-şi păzi curăția până la moarte a fost socotită în rândul sfinților mucenici. Iar neruşinatul şi turbatul acela de socru a rămas orb, neputând să se mişte de lângă patul muceniței. Deci aflându-l vecinii cu hainele pline de sânge, a fost silit, şi nevrând să mărturisească adevărul, cerând singur pedeapsa cuvenită, pentru care i s-a tăiat capul.

Aflând ava Daniil de la schit despre aceasta a mers în Alexandria şi luând cinstitele moaşte ale Sfintei Tomaida le-a adus la schit, aşezându-le cu cinste în cimitirul Sfinților Părinți, de vreme ce a suferit mucenicească moarte pentru curăție. Unul dintre frații schitului fiind foarte luptat de patima curviei a alergat la mormântul Sfintei Tomaidei. Ungându-se cu untdelemn din candela Sfintei, i s-a arătat Sfânta în vedenie şi s-a vindecat numaidecât de patimă. De atunci toți frații schitului care erau luptați de patimă trupească aveau prea grabnică ajutorare pe Sfânta Muceniță Tomaida.

CUVÂNTUL 21
DIN VIAȚA SF. SIMION CEL NOU

Acest Cuvios, iubind din copilărie viața pustnicească, s-a sălăşuit într-o peşteră din muntele Amanon. În toată vremea pustniciei sale nu s-a împărtăşit nicidecum de hrana cea obişnuită (de pâine ori alte mâncăruri), ci hrana lui era numai verdețuri. S-au rătăcit odinioară nişte călători prin pustia aceea unde era Cuviosul, căci fiind ploaie mare cu trăznete şi fulgere au pierdut drumul.

Mergând aşa la întâmplare, au ajuns la peştera cuviosului Simion, rugându-l să le arate drumul. Atunci le zise el: "Am să vă dau două călăuze".

Și pe când se odihneau drumeții, iată că vin din pustie doi lei şi apropiindu-se de Cuviosul au început să-i lingă picioarele. Atunci el le-a făcut semn cu degetul leilor, poruncindu-le să întovărăşească pe drumeți până vor afla drumul.

A dorit odată acest Cuvios să se închine la sfântul Munte Sinai. Ajungând la pustia de lângă Sodoma văzu din depărtare înaintea lui o mână de om care ieşea din pământ. Apropiindu-se de locul acela află acolo o groapă, ca o vizuină de vulpe, şi auzi în adânc zgomot de picioare. Înțelegând că este un om ascuns acolo s-a aplecat deasupra gropii, rugându-l să se arate. După mai multe rugăminți s-a arătat un om sălbatic la înfățişare, având părul capului murdar şi încâlcit, fața zbârcită şi galbenă şi mădularele trupului uscate. Avea îmbrăcămintea numai din petece cusute cu frunze de finic. Întrebat fiind cum şi de ce locuieşte în acea groapă, a răspuns: "Având eu dorința ca să merg la Muntele Sinai, am găsit un frate ca tovarăş de drum. Ne-am legat amândoi prin jurământ ca să nu ne despărțim până la moarte. Pentru că tovarăsul meu a murit pe drum în locul acesta, ca să păzesc jurământul ce l-am făcut cu el, n-am plecat mai departe la drum, ci după ce l-am îngropat, mi-am săpat şi eu această groapă lângă mormântul lui, aşteptându-mi sfârşitul. Pentru hrană am curmale (finice) pe care mi le aduce un frate oarecare pe care l-a rânduit Dumnezeu".

Zicând acestea iată că se apropie un leu având în gură un ciorchine de finic. Cei cari stăteau de față împreună cu Sfântul Simion s-au spăimântat, dar bătrânul acela necunoscut, a făcut semn leului să se depărteze puțin. Apoi iarăşi poruncindu-i a venit, aducând ciorchinele, şi iarăşi după porunca bătrânului s-a dus mai departe şi s-a culcat. Iată ce putere au virtuțile omului celui îmbunătățit.

Când a ajuns cuviosul Simion la Muntele Sinai pe locul cel sfânt a rămas şapte zile lungit cu fața la pământ, fără să guste ceva, ci numai udând pământul cu lacrimi, până ce un glas din cer i-a poruncit să se scoale.

CUVÂNTUL 22
O MINUNE A PREA SFINTEI NĂSCĂTOARE DE DUMNEZEU

CARE S-A PETRECUT ÎN SFÂNTUL MUNTE ATHOS, LA MÂNĂSTIREA ZOGRAFU, ÎN ANUL 1274

Pe la anul 1274 puțin mai înante de a se face Sinodul de la Florența, orașul Constantinopol era în pericol să cadă în mâinile turcilor. Împăratul grec Mihail Paleologul fiind în mare nedumerire, neputând să ție piept turcilor, s-a dus la Roma să ceară ajutorul Papei, care în vremea aceea avea mare putere.

Papa i-a făgăduit că îi va da ajutor dacă se va supune lui cu toată Biserica Ortodoxă. Împăratul văzându-se în pericol din partea turcilor a făgăduit că se va supune.

Atunci s-a pornit mare groază pentru Biserica Ortodoxă de Răsărit, căci latinii sileau pe ortodocşi la înşelăciunea lor.

Nu prin puterea cuvintelor Sfintei Evaghelii, ci cu ascuțişul sabiei şi a tot felul de chinuri şi necazuri. Mii de suflete cădeau sub sabia lor, pentru curata credință Ortodoxă de Răsărit.

Dar pentru că Sfântul Munte întotdeauna a fost - şi este - în pericole sprijin şi apărător Ortodoxiei, de aceea şi latinii s-au grăbit să strice temeliile acestui sprijin al Ortodoxiei. Şi cu grabă mare s-au dus şi în Sfântul Munte silind monahii să se supună Papei de la Roma prin cuvinte cu momeli, cu bani, cu făgăduințe înşelându-i, cu amenințări, cu tiranie şi silă şi cu moarte mucenicească. Unii de frica chinurilor şi a morții, cu tiranie primind bani, cu sila s-au lepădat de ortodoxia Părinților lor şi a noastră. Iar cei mai mulți dintre dânşii au pecetluit cu însuşi sângele lor mărturisirea. Şi prin statornicia lor au mustrat pe Papa, furul de cele sfinte - numindu-se pe sine că e cap al Bisericii şi locțiitorul lui Hristos pe pământ.

Dar din nefericire, vrednicele de plâns mânăstirile Marea Lavra şi Xiropotamu au căzut atunci şi s-au abătut de la învățăturile Sf. Părinți ai noştri şi au primit pe apuseni de frică, cu cinste şi cu supunere de rob. Se făceau acestea după porunca Împăratului pe voia latinilor, ca să se plece monahii din Sf. Munte la dogmele cele spurcate ale Romei.

Însă Dumnezeu, ca să se întărească şi ceilalți în credința Ortodoxă, a pedepsit mânăstirea Xiropotamu chiar în vremea când acei nenorociți monahi împreună cu cei din Apus săvârşeau spurcata lor liturghie, după adăugarea reformei latineşti. Zidurile şi turnurile mânăstirii Xiropotamu s-au prăbuşit din temelie. Şi în cădere zidurile au omorât mulți din latini şi din călugării cari au căzut din credință.

Cei cari au venit din Italia nicidecum nu au vrut să dea atenție acestei pedepse cereşti, şi fiind turbați s-au dus prin tot Sfântul Munte. În apropiere de mânăstirea Zografu se nevoia un monah singur la linişte, care avea un obicei sfânt ca să citească Acatistul Maicii Domnului de mai multe ori în fiecare zi cântând în fața Sfintei Icoane a Maicii Domnului.

În una din zile, când pe buzele acestui bătrân răsuna neîncetat felicitarea Arhanghelului făcută Prea Sfintei Fecioare Maria, "Bucură-te", deodată aude bătrânul din această Icoană cuvântul următor: "Bucură-te şi tu, bătrânul lui Dumnezeu". Bătrânul s-a speriat. "Nu te teme, l-a liniştit din Icoană glasul Maicii Domnului, ci du-te repede în mânăstire şi vesteşte fraților şi egumenului, că duşmanii mei şi ai Fiului meu s-au apropiat. Şi care e slab cu duhul şi nu poate răbda, să se ascundă, până trece ispita. Iar cei care doresc moarte mucenicească să rămână în mânăstire. Dar du-te repede".

Ascultând bătrânul porunca şi voia Prea Curatei Stăpânei noastre şi părăsind chilia a alergat cât a putut de repede la mânăstire ca să aibă fraţii vreme şi chip ca să se încurajeze şi să se gândească bine fiecare din ei pentru pericolul de faţă. Dar numai cât a ajuns bătrânul în poarta mânăstirii, iată că se vede Sf. Icoană pe care o avea în chilie că stătea în poarta mânăstirii. Şi cu multă umilinţă şi evlavie închinându-se înaintea icoanei o ia, şi înaintea egumenului spune cele grăite de Maica Domnului.

Iar fraţii văzând pericolul care nu era departe, foarte s-au spăimântat şi cei mai slabi dintre dânşii îndată s-au ascuns prin munţi şi prin peşteri. Dar 26 de monahi împreună cu egumenul au rămas în mânăstire şi s-au ascuns în Turn (Pirg) aşteptând pe duşmanii lor şi cununile muceniciei.

Puţin după ce au ajuns latinii la început, cu toată puterea retorică a apusului îi îndemnau pe monahi să deschidă porţile mânăstirii şi să recunoască pe Papa cap al Bisericii, făgăduindu-le că îi va ierta şi le va da mult aur. Dar monahii de sus de pe Turn îi întrebau pe latini: "Cine v-a spus vouă că Papa vostru este capul Bisericii? De unde-i această învăţătură a voastră? Că noi credem că Hristos e capul Bisercii. Noi mai degrab ne hotărâm să murim decât să primim să se spurce acest loc sfânt de sila şi tirania voastră. Să fugiţi de aici. Nu deschidem porţile mânăstirii".

Iar latinii au strigat cu mânie: "Vreţi să muriţi?", şi îndată au adunat mulţime de lemne şi crăci uscate împrejurul Turnului şi i-au ars pe monahi. Flăcările focului s-au înălţat cât turnul ducându-le vântul înăuntru, dar monahii nicidecum nu s-au retras de la duhovniceasca lor îndrăzneală, slăvind şi binecuvântând pe Domnul şi, rugându-se pentru duşmanii lor, şi-au dat în mâinile Lui sufletele lor cele curate în 10 zile ale lunii Octombrie, anul 1274.

În condicele mânăstirii se află scrise şi numele acestor Purtători de biruinţă, cuvioşi Mucenici.

Sf. Icoană care a poruncit bătrânului să spună în mânăstire de acest pericol a fost în Turn împreună cu cuvioşii Mucenici: după aceea au găsit-o nestricată sub dărâmăturile pricinuite de foc.

De atunci şi până azi zi şi noapte arde candela nestinsă înaintea acestei Sfinte Icoane care se numeşte "Înainte Vestitoare", unde monahii citesc în fiecare zi Acatistul Maicii Domnului.

(Tradusă din greceşte de Monahul Ioanichie de pe o carte tipărită în anul 1861, Anotera Epischiasis Epituatos)

CUVÂNTUL 23
DIN VECHIUL LIMONAR GRECESC

Un călugăr bătrân cu viaţă sfântă, avea chilia în locul care se numea Monidria; din multa sa simplitate, se împărtăşea oriunde se făcea liturghie, în vremea aceea ortodocşii fiind amestecaţi cu armenii. Când s-a apropiat vremea să-şi dea sufletul, i-a descoperit Îngerul Domnului: "Iată, sfârşitul tău a sosit, deci cu cine vrei să te îngropăm? Cu ceilalţi călugări sau cu cei din Ierusalim?". Bătânul i-a spus că nu ştie. I-a zis Îngerul: "Vezi, gândeşte-te bine şi după trei zile vii să-mi spui". Bătrânul gândindu-se, s-a dus la alt călugăr bătrân ortodox şi i-a spus cuvintele auzite de la Înger. Acela a rămas mirat, fără grai, şi l-a întrebat: "Spune-mi, bătrânule, unde te împărtăşeşti cu Sfintele Taine". I-a răspuns cuviosul: "Oriunde găsesc". Deci i-a zis: "Ia seama altă dată de la alţii să nu te împărtăşeşti, decât numai de la ortodocşi, care recunosc cele patru Sfinte Soboare Ecumenice" (pentru că monofiziţii nu-l recunoşteau pe al patrulea).

Ducându-se bătrânul la chilia lui, în ziua a treia a venit Îngerul şi îi zise: "Ce ai făcut, bătrânule? Te-ai gândit bine cu cine vrei să fii orânduit?". Iar bătrânul i-a spus: "Vreau să fiu înmormântat ca şi cei din Ierusalim". După ce Îngerul i-a zis "Bine, bine", îndată şi-a dat sufletul.

Aceasta s-a făcut cu mila lui Dumnezeu ca să nu-şi piardă bătrânul ostenelile şi nevoințele lui şi să nu fie osândit cu monofiziții (armenii). Deci de aici să înțeleagă toți creştinii ortodocşi că nu se cade să se ducă la bisericile celor de altă credință, nici să se împărtăşească de la dânşii. Şi nici preoții ortodocşi să nu-i împărtăşească pe cei de altă credință.

CUVÂNTUL 24
PROFEȚIA SF. NIFON

Până la sfârşitul lumii nu vor lipsi profeții lui Dumnezeu, după cum nici slujitorii diavolului nu vor lipsi niciodată. Însă în zilele din urmă câți vor sluji cu adevărat, cu credință, lui Dumnezeu, cu multă înțelepciune se vor ascunde de oameni. Şi cu toate că nu vor face semne şi minuni ca sfinții cei de demult, vor merge însă pe calea cea anevoioasă cu multă smerenie.

Aceştia se vor afla în împărăția Cerurilor mai mari decât părinții cari au făcut minuni, pentru că în vremea lor (adică în aceste zile în care trăim noi astăzi, ale lui Antihrist) nu se află nimeni ca să facă semne şi minuni, ca să se înfierbânte râvna lor spre nevoințele cele duhovniceşti. Pentru că în toată lumea, câți vor ocupa tronurile arhiereşti vor fi cu totul nevrednici (acatalili) şi nu vor avea nici o idee de fapte bune (atei). Dar şi stareții, conducătorii monahilor, vor fi la fel. Vor fi biruiți de lăcomia pântecelui şi slava deşartă şi vor fi pricină de sminteli oamenilor, mai mult decât pildă de fapte bune. Şi de aceea nici nu se vor mai gândi la lucrarea faptelor bune. Va stăpâni peste toți iubirea de arginți. Dar vai de monahii cari se străduiesc să adune bani, că unii ca aceştia nu vor vedea fața lui Dumnezeu. Căci iubirea de arginți este urâciune înaintea lui Dumnezeu.

Monahii şi mirenii vor da bani cu dobândă. Nu vor voi să-i dea la săraci ca să le răsplătească Dumnezeu cu mult mai mult întru împărăția Cerurilor. Dacă nu se vor părăsi de această lăcomie au să se cufunde în tartarul cel întunecos al iadului.

Din neştiință se vor înşela cei mai mulți pe calea cea largă şi netedă, care duce la pierzare.

Notă: Această profeție s-a scris spre a înțelege cititorul mai bine viața şi sfințenia Cuviosului Părintelui nostru Ioan Iacob.

CUVÂNTUL 25
DIN FILOCALIA ROMÂNEASCĂ

Volumul 8

Smerenia, ascultarea şi mărturisirea dreaptă sfarmă toate înşelăciunile şi mrejele vrăjmaşului. Mai ales o face aceasta smerenia, după cuvântul Sfinților Îngeri, pe care l-au zis către Sfântul Grigore, ucenicul Sfântului Vasile cel Nou, atunci când a fost răpit întru vedenie până la sfânta cetate a Ierusalimului de sus. Acolo, Sfântul Grigore a văzut cum, după soboarele de drepți ce s-au rânduit în sfânta cetate, a mai venit şi un sobor mare de mireni şi s-a rânduit şi acesta. După aceasta, a venit şi un sobor mic de călugări şi s-a rânduit în muncile cele veşnice.

Iar Sfântul Grigore, fiindu-i cam ruşine pentru cinul călugăresc ce se numeşte neam sfânt, căutând spre cei doi sfinţi Îngeri ce-l purtau, unul de o subsuoară şi altul de cealaltă, le-a zis: "Ce poate fi lucrul acesta, domnii mei, că soborul cel mare de mireni s-a rânduit în sfânta cetate, iar soboraşul acesta mic de călugări în muncile veşnice". Atunci răspunseră sfinţii Îngeri: "Fiule, la vremea de apoi, tot neamul călugăresc şi duhovnicesc se va porni spre pierzare". Şi iarăşi a îndrăznit Sfântul Grigore: "Dacă-i aşa, domnii mei, apoi cine se va mântui?". I-au răspuns sfinţii Îngeri: "Cel ce va iubi sărăcia de bună voie, prigoana şi smerenia acela se va mântui".

Notă: Aceste trei fapte mari ale virtuţii le-a avut Cuviosul Părintele nostru Ioan Iacob, ieroschimonahul: sărăcia, prigoana şi smerenia.

POSTFAŢĂ

Lucrarea aceasta a Sfântului Ioan Iacob, care cuprinde poezii şi proză cu conţinut moral, dogmatic şi naţional, constituie o ediţie completă a ceea ce a lucrat Sfântul, care se păstrează în manuscris în două volume şi mai multe caiete (acestea s-au găsit până astăzi).

Titlul cărţii s-a păstrat cel scris de Sfântul Ioan pe prima pagină din volumul I al manuscrisului: "Din Ierihon către Sion - Trecerea de pe pământ la Cer".

Sfântul Ioan s-a născut creştin şi a trăit viaţa creştinească în toată plenitudinea ei. Viaţa lui constituie un model grăitor pentru toţi creştinii. Copiii trebuie crescuţi de mici în familie în frica lui Dumnezeu. Datoria aceasta revine mamei, dar şi tatălui. Sfântul Ioan, rămas orfan, a fost crescut în temere de Dumnezeu de bunica lui, Maria. În şcoală, la liceu, în tot timpul a dus o viaţă austeră, renunţând la jocuri şi distracţii, în schimb şi-a ales rugăciunea şi citirea cărţilor religioase.

A studiat viaţa sfinţilor români, dintre care l-a atras îndeosebi Daniil Sihastrul - contemporan cu Binecredinciosul Ştefan cel Mare - care l-a sfătuit pe voievod şi s-a rugat pentru el ca să-i bată pe turci.

L-a atras viaţa deosebită a Sfântului Nifon de la Argeş, fost patriarh al Constantinopolei şi Mitropolit al Ţării Româneşti sub Radu cel Mare, căruia i-a cântat viaţa în versuri.

În Ţara Sfântă i-a cunoscut pe părinţii duhovniceşti de valoare, în special pe duhovnicul Sava, căruia i-a dedicat poezii. Sfântul Ioan scoate în evidenţă datoria ucenicilor de a se ruga pentru duhovnicii lor, atât în viaţă, cât şi după moartea acestora, căci aceştia i-au luat în chezăşie prin iertarea păcatelor lor şi este rugător pentru ei.

L-a atras deosebit şi viaţa aspră a Sfintei Maria Egipteanca, care a trăit 47 de ani în Pustiul Iordanului şi căreia i-a dedicat poezia cu împărtăşirea Sfintei pe malul Iordanului de către preotul Zosima.

Strigăt de bucurie a scos Sfântul Ioan la canonisirea Sfântului Nicodim Aghioritul, marele învăţat şi filosof al Athonului, care luminează şi astăzi creştinătatea cu cărţile scrise de el, care rămân ca o călăuză de mântuire pentru toate veacurile. Ca şi Sfântul Nicodim, Sfântul Ioan este un apărător al tradiţiei şi al Sfintelor canoane ale Bisericii Ortodoxe, pentru care el adresează Sfântului Nicodim aceste versuri:

Pidalionul scris de tine
Să fie naţiei creştine
Ca o duhovnicească cârmă,
Iar cartea "Celor cinci simţiri"
Oglinda sfintei mântuiri.

Foarte important este detaliul din capitolul "Un Adaos despre adevărata mărturisire şi două pilde despre minciuni" unde se scoate în evidenţă faptul important, că la mărturisire nu trebuie să se arate numai numele păcatelor, ci trebuie arătat şi gradul sau măsura la care au ajuns aceste păcate.

Grija cea mare a Sfântului Ioan a fost ca să ne lase învăţături exprimate simplu şi curgător, cu care să ne putem ridica pe scara virtuţilor şi să ajungem la rugăciunea curată, care este convorbire cu Dumnezeu.

Cine citeşte cu atenţie opera Sfântului Ioan şi caută s-o înţeleagă şi s-o trăiască, ajunge sigur la mânăstire, trece de pe pământ la Cer.

Omul trebuie să fie raţional şi, dacă este raţional, trebuie să se îngrijească de cele două componente ale naturii sale: suflet nemuritor şi trup muritor. Aici este raţiunea, ca din cele două componente grija mare să fie pentru sufletul nemuritor. Lumea modernă prin filosofia materialistă, a inversat cele două elemente, dând prioritate materiei inerte şi conducând lumea spre iraţionalitate. Cartea Sfântului Ioan ne poate feri de iraţionalitate şi astfel vom putea "beneficia" de mântuirea sufletului.

Să credem că Sfântul Ioan a trăit şi trăieşte pentru noi: el are mare îndrăzneală către Dumnezeu deci să-i cerem ajutor şi vom primi dar de la Dumnezeu pentru a învinge toate greutăţile ce ne întâmpină în viaţă.

Toţi cei cari vor să fie oameni raţionali, să citească de multe ori cartea Sfântului Ioan: poeziile sunt ca nişte rugăciuni, iar proza lui dă esenţialul în puţine cuvinte. Cartea Sfântului Ioan constituie o "Scară a lui Iacob" pe care ne putem urca la Cer, fără eforturi de a citi alte multe cărţi care poate n-ar putea să cuprindă tot conţinutul acesteia.

Monah Ioan, Athos

ANEXĂ

Viaţa pe scurt a părintelui schimonah Ioanichie Pârâială (1908 - 1992)

Părintele Ioanichie s-a născut într-un sat lângă Râmnicu Sărat. A stat câţiva ani în Mânăstirea Ciolanu din judeţul Buzău, apoi împreună cu sora sa, maica Magdalena, au venit în Ţara Sfântă. A stat la Ierusalim la Mormântul Domnului, la Peştera Naşterii Domnului din Betheleem şi la Mânăstirea Sfântului Sava, unde a cunoscut pe Sfântul Ioan Iacob. La Peştera Colomona, lângă Marea Moartă, aproape de Valea Iordanului, s-a dus şi cuviosul Ioanichie ca ucenic al Sfântului Ioan Iacob şi i-a rămas intim şi credincios, până la moartea Sfântului în 1960. Englezii i-au închis pe toţi monahii români, germani, italieni într-un lagăr pe toată durata războiului al doile mondial. Aici au fost şi cuviosul Ioanichie împreună cu Sfântul Ioan Iacob. După lagăr ambii au revenit în Mânăstirea Sfântul Sava; după un timp au luat în primire Biserica română de la Iordan timp de 5 ani, după care s-au retras în pustie la Peştera Sfânta Ana deasupra pârâului Horat. În Peşteră, vara era foarte cald şi iarna foarte frig; Sfântul Ioan Iacob fiind şi bolnav, cuviosul Ioanichie a avut grijă de el.

După moartea Sfântului, cuvioasul Ioanichie s-a retras în Mânăstirea Sf. Gheorghe Hozevitul şi s-a ocupat cu editarea scrierilor Sfântului Ioan Iacob, tipărind două volume: "Hrană duhovnicească", Ierusalim, vol I în 1968 şi vol. II în 1970, ce cuprind numai o parte din opera Sfântului Ioan. În 1980 a asistat la descoperirea Moaştelor întregi ale Sfântului Ioan - depuse în Biserica Sfântului Ştefan - şi de atunci a stat lângă Moaştele Sfântului până la moartea sa. Părintele Ioanichie era

foarte necăjit că nu se găsesc români care să stea la Hozeva lângă Moaştele Sfântului. Părintele Visarion de la Mânăstirea Putna a stat un timp, dar a părăsit postul şi în prezent nu se mai află nici un român la Hozeva.

Sfântul Ioan Iacob şi ucenicul său, schimonahul Ioanichie, au fost apărători ai calendarului pe stil vechi. În anul 1924 Patriarhii Bisericilor Ortodoxe au schimbat calendarul Iulian, îndreptat de Sfinţii Părinţi la întâiul Sinod ecumenic, cu cel Gregorian ca să fie în acord cu Biserica din Apus. Au rămas cu calendarul vechi Patriarhia din Ierusalim, întreaga Rusie, Sfântul Munte Athos, Serbia şi parţial celelalte Biserici din ţările ortodoxe. Această împărţire a Bisericii Ortodoxe în două şi mai multe părţi a dus la conflicte şi certuri, făcându-se păcat mare.

În 1992 înainte de a muri, părintele schimonah Ioanichie a trimis ultima sa mărturie, despre "Măcelul de la Cucova":

"Tulburările stiliste s-au aflat în discuţia parlamentului. În 22 decembrie 1935 distinsul nostru prieten, deputat de Cetatea Albă, d-nul Th. Iacobescu în urma intervenţiilor d-lui Nicuşor Graur a adresat domnilor miniştri de interne şi justiţie interpelări asupra următoarelor:

<<În judeţul Putna, în tot timpul anilor 1934-1935 a fost dezlănţuită o adevărată teroare împotriva credincioşilor stilului vechi. Teroarea administrativă a culminat în măcelul de la Cucova: credincioşii Stilului Vechi din judeţele Putna, Bacău, Tecuci au hotărât ridicarea unei mânăstiri în jud. Putna cu autorizaţia primăriei Cucova. Având toate formalităţile legale îndeplinite, au cumpărat un teren prin act autentic făcut la primăria Sascut, au ridicat apoi mânăstirea şi câteva chilii, împrejmuind totul printr-un gard. Începură şicane administrative ziua şi noaptea, jandarmii încercând să pătrundă în curtea mânăstirii sub diferite pretexte insultând, ameninţând şi lovind. Credincioşii s-au plâns Ministerului de Interne, care a dat ordin la 14 mai 1935 legiunii de jandarmi Putna, să nu se mai amestece în chestiunile religioase şi să le lase libertatea de manifestare a cultului lor.

Cu toate acestea la 27 mai, două săptămâni după ordinul de mai sus organele administrative şi numeroşi jandarmi au descins la Cucova cu hotărârea de a pătrunde cu forţa în curtea mânăstirii. Credincioşii din interior s-au opus închizând porţile şi comunicând că nu primesc să intre jandarmii înăuntru, fiindu-le teamă. A început atacul care s-a transformat în măcel. S-au tras focuri, s-au aruncat pietre, s-a izbit cu ciomege şi topoare pentru a forţa credincioşii să cedeze. Aceştia, fără cel mai mic act de violenţă, au ridicat doar icoana Maicii Domnului, strigând: "Omorâţi-ne, primim moartea cu ochii!". După o zi, jandarmii au pătruns în curte, omorând 5 oameni şi rănind grav 27, devastând tot şi distrugând icoane, cărţi sfinte, odoare bisericeşti etc. Astăzi pe locul unde a fost mânăstirea nu se mai găseşte nimic. Totul a fost ras până la pământ.

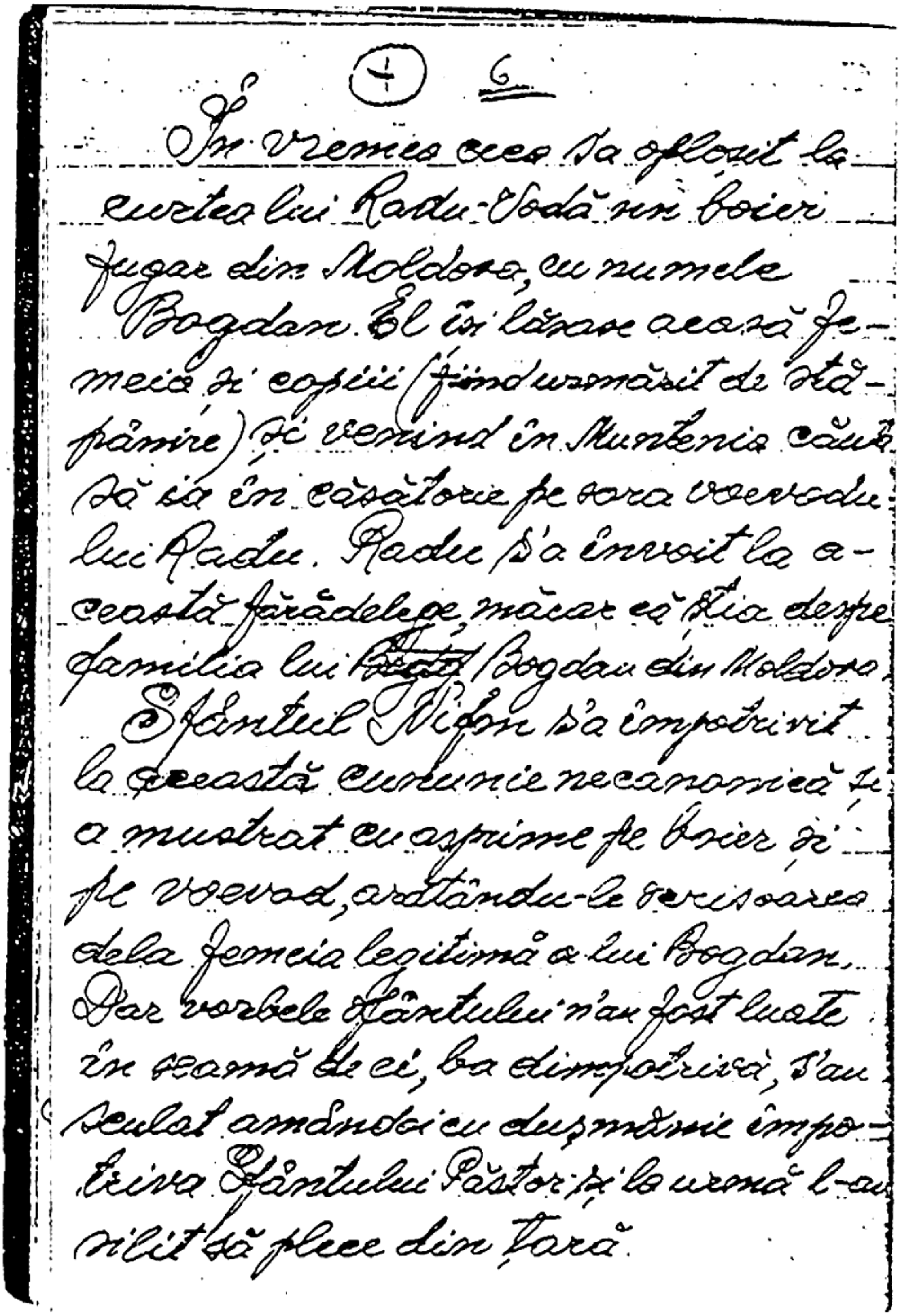
Cei care au putut să scape au fost fugăriţi prin pădure timp de două luni; cei prinşi, în frunte cu cei răniţi, au fost bătuţi, maltrataţi, raşi pe cap şi cu bărbile tăiate. 40 de oameni au fost deţinuţi 4-5 luni, torturaţi pentru a mărturisi lepădarea de credinţa lor. Apoi Parchetul Putna a dat rechizitoriul împotrva lor pentru rebeliune în masă.

Întrebăm: au cunoştinţă d-nii miniştrii de interne şi justiţie de măcelul de la Cucova? Cine sunt autorii crimelor şi ai barbariilor? Cine răspunde pentru sângele vărsat? >>

La Cucova a fost măcel în toată puterea cuvântului, unii nu voiau să se apere; asasinii sunt acoperiţi; *credinţa se plăteşte cu sânge.* Eu am fost aici - m-am pus cu faţa la pământ ca să scap cu viaţă.

Monahul Ioanichie, rugaţi-vă pentru mine, păcătosul"

Manuscrisul Sfântului Ioan este scris îngrijit şi frumos - două pagini din Viaţa Sfântului Nifon

(+) 6

În vremea ceea s'a aflat la curtea lui Radu-Vodă un boier fugar din Moldova, cu numele Bogdan. El îşi lăsase această femeie şi copiii (fiind urmărit de stăpânire) şi venind în Muntenia căuta să ia în căsătorie pe sora voevodului Radu. Radu s'a învoit la această fărădelege, măcar că ştia despre familia lui ~~[illegible]~~ Bogdan din Moldova.
Sfântul Nifon s'a împotrivit la această cununie necanonică şi a mustrat cu asprime pe boier şi pe voevod, arătându-le scrisoarea dela femeia legitimă a lui Bogdan. Dar vorbele Sfântului n'au fost luate în seamă de ei, ba dimpotrivă, s'au sculat amândoi cu duşmănie împotriva Sfântului Păstor şi la urmă l-au silit să plece din ţară.

13.

Atuncea cuviosul Nifon,
Mustrând pe mândrul Voevod,
Vorbeşte întru adunare,
(La dregători şi la norod):

14.

„M'am străduit să apăr „Legea",
„Cu râvnă după Dumnezeu,
„Şi pentru asta Domnul Vostru
„Mă scoate dela postul meu!

15.

„Rămâneţi, fiilor, de-acuma
„Mai mult nu mă aveţi cu voi!
„Dar vor veni pe capul Ţării
„Necazuri grele şi nevoi!

16

„Nelegiuitul cel de Radu
„Cu moarte grea se va sfârşi
„Că răilor le vine vremea
„Când, căutând, nu m'or găsi!"

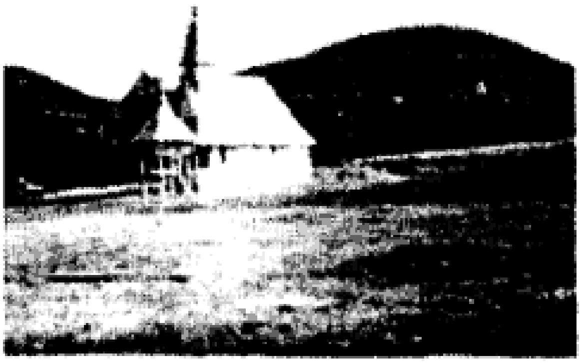
În inima Apusenilor, la Piatra Craiului, se înalță prin muncă și credință o mânăstire închinată Sfântului Ioan Iacob Românul.

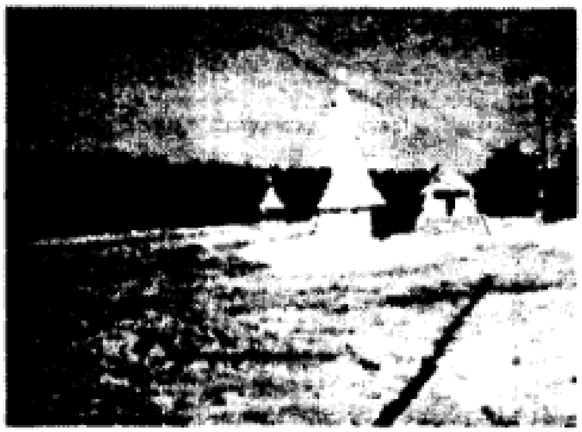
Proiectul așezământului este pe măsura măreției cu care a fost hărăzit Neamul Românesc. Mânăstirea năzuiește spre luminarea creștinilor cu adevăratele comori ale artei creștine și cu întărirea credinței în duhul canoanelor Bisericii.

Oamenii cu suflet curat pot ajuta la ridicarea acestui sfânt locaș, așa cum stă scris în versul cântecului:

Din munca noastră se ridică
Măreț locaș, în sus, spre cer,
Spre fericirea țării noastre...

....

Cuprins

Informații utile

<u>**N. trans.:**</u> Aici se termină cartea Sf. Ioan Iacob Hozevitul "Din Ierihon către Sion", ediția Jerusalem 1999. Am încercat să alcătuiesc un index al temelor, numelor şi locurilor mai des amintite în carte. (cu siguranță este un index parțial - unii termeni probabil lipsesc sau sunt parțial menționați etc., sper însă că este folositor şi în forma aceasta incompletă).

Index general

Index tematic

Am încercat să grupez pe diferite teme o parte din scrierile Sf. Ioan Iacob, astfel încât să poată fi acoperită cu uşurinţă o anumită arie de interes (ex. biografie, pocăinţă, monahism etc.). Desigur, acest index nu poate înlocui citirea completă a cărţii ...

Biografic, scrisori Sf. Ioan Iacob

România, pribegie, Schitul de la Iordan

Comunism

Păsărele

păsărelele cerului, hrănite şi cântate de părintele Ioan în unele poezii ale sale au venit să dea ultimul salut la prohodirea părintelui Ioan

Întrupare, Botezul Domnului, Răstignire, Sfânta Înviere

Citirea cărţilor sfinte, a Sfintelor Scripturi

Păzirea credinței, canoane, calendar

Pocăință, mărturisire, împărtăşire, iertarea păcatelor, canon, răspunderea duhovnicului, Sf. Liturghie

Sfânta Cruce, semnul Sfintei Cruci, crucea vieții

Rugăciune, rugăciunea lui Iisus, rugăciunea pentru duhovnic

Moarte, pomenirea morţii

Nădejde, deznădejde

Păcate, păcate de moarte, patimi, grijile lumeşti, ruşine

Boală

Monahism

(ascultarea, dreapta socoteală, feciorie, întâlnirile cu femei, întristarea după Dumnezeu, ispite, necazuri, boală, nestatornicie, plata nevoințelor, pomenirea rudelor, post, răbdare, răspunderea duhovnicului, rugăciunea pentru duhovnic, sărăcie, scopul vieții creştine, smerenie, tăierea voii, trezvie)

Mucenicie, jertfă

Vremurile de acum, vremurile din urmă

Antihrist, apocalipsa, ateism, Iulian Apostatul, Lucifer, masonerie, modă, progres, radio, război, ştiinţă, Turnul Babel